

A gazdaság bemutatkozik

Ha vannak állami gazdaságok, amelyeknek fejlődése, története magán hordja, idézi az egész állami mezőgazdaság immár három évtizedes vajúadásának, formálódásának, megizmosodásának jezeit, akkor a mi gazdaságunk, a Körösi Állami Gazdaság feltétlenül ezek sorába tartozik.

Az előbbieket igazolják a gazdaság megalakulásának körülményei is. A későbbiekben már egyseget alkotó három kerület – amelynek ösztérülete megközelítette a hétezer hektárt –, 1949-től még három különálló termelési egység, vagy más szervezeti egysége volt.

Maga a gazdaság területileg a Békéscsabai és a Kenderesszigeti Állami Gazdaságok Nemzeti Vállalatához tartozott. A későbbi Körösi I. kerület a Békéscsabai Á. G. Nemzeti Vállalat mezőbényi üzemegységének rizstelepeként szerepelt az öndíj Körösi Állami Gazdaság megalakulásáig. A községi II. kerület a Kenderesszigeti Á. G. Nemzeti Vállalat egyik üzemegységéből jött létre, míg a gyomai III. kerület a Hústermelő Vállalat telepeként termelt.

Egyenként vizsgálva a három kerület fejlődését, az derül ki, hogy a Körösi kerület 1951 nyarán szerveződött önálló állami gazdasággá a rizstermesztésre alakult nincstelen parasztságot apró társulásából. A 750 hektáros kis gazdaság egészen 1956 végéig sok nehézséggel küzdött.

Községen 1950. január elsején alakult önálló állami gazdaság, amelynek 2300 hektárnyi földterületéből 1500 hektárt tett

ki a szántó, 800 hektáron pedig legelő területet el. Ez az utóbbi már előrevetette, hogy ebben a kerületben előbb-utóbb legelő állatfajta tartását kell meghonosítani. A következő jelentős dátum 1960. január elseje: ekkor olvadt be a Községi Állami Gazdaság a vele határos Körösi Állami Gazdaságba.

Az előbbi két kerülettel eltérő utat tett meg a harmadik, a gazdaság 1962-es, viszonylag végleges kialakulásáig. Az úgynevezett gyomai III. kerület soha nem volt önálló. A Hústermelő Vállalat gyomai telepeként hozták létre 1950-ben egy 1200 fő-rőhelyes hizlaldára alapozva. A telepet 1952-ben vette át a Sertésenyésztő és Hizlaldó Vállalat. Az újabb gazdaváltás 1958-ban következett be, amikor az Örménykúti Állami Gazdaság irányítása alá került a telep. Sorsát véglegesen 1962-ben rendezték: teljes felszerelésével és állatállományával a Körösi Állami Gazdaság részévé vált.

Ettől az időponttól kezdve egészében kiegyenlített fejlődés jellemzi a gazdaság termelését. Az adottságoknak megfelelően alakul a termelés szerkezete: a körösi kerületben a rizstermesztés és a szarvasmarhatartás, Községen a juhtartás és a gyepgazdálkodás, a gyomai kerületben pedig a sertésartás válik az évek folyamán a fő meghatározóvá.

Az 1960-as évek első fele egyébként a rekonstrukciók időszakára. Ekkor emelkedik az ötvenes évek akkora már elavult technikai színvonala a kor szintjére. Teljes felújításra kerül a ser-

tés- és a szarvasmarhatelepe, új utak épülnek. A lehetőségekből ebben az időben még nem futja a juhtartás fejlesztésére és a gyorsabb ütemű gépesítésre.

Igazi nagy jelentőségű változást a hetvenes évek hoznak. A gazdaság az adottságaihoz és a közgazdasági feltételekhez alkalmazkodva hozzájárul a vetés- illetve a termelési szerkezet egyszerűsítéséhez, ésszerűsítéséhez. Egymás után társul azokhoz a termelési rendszerekhez, amelyek a főnövényekként kiszemelt kultúrák ütemesen gazdaságossá váló termesztésével kecsegtettek. Ezek a rendszerek: a bajai kukoricatermesztő, a karcagi fűtermesztő, a szarvasi rizstermesztő és a füzesgyarmati lucernatermesztő. Így váltak azután a gazdaság növénytermesztésében a kalászosok, a rizs, a pillangósok, a takarmánynövények és az olajos növények a vetés-szerkezet meghatározóivá.

Az állattenyésztés mai profiljának kialakulásában is az előbb említett időszak a meghatározó. A hetvenes évek elején kezdődik meg a juhárság átfogó fejlesztése, amelynek második – talán nyugodtan kimondhatjuk, hogy korszakalkotó – fázisa napjainkban is tart. Végeredményként 1979-ben a gazdaság felújított legelői 7 ezer anyát tartanak el majd a korábbi ötezerrel szemben, és 20–25 ezer hízó bányát értékesíthetünk évente a korábbi 14 ezerhez képest. Újabb változást hoz a gazdaság életébe a gyomai Győzelem Tsz-szel történt 1976-os megállapodás; amelynek értelmében major- és földcserét hajtanak végre. Ennek nyomán egyrészt egységessé vált a gazdaság területe, másrészt újabb lehetőségek nyíltak a szarvasmarhatartás fejlesztésére, illetve a rizstermesztés kiterjesztésére.

Az átalakulást természetesen a gépesítés és a vezetés színvonalának emelkedése is nyomon követte. Öt év alatt – 1973-tól 1977-ig – 45 millió forintot fordított a gazdaság a géppark teljes cseréjére, így alakult ki a növénytermesztés nagygép-rendszere. A vezetésben és munkaszervezésben pedig bevezették a megelőző idők kerületi rendszerével szemben az ágazati rendszert.

Végül is a Körösi Állami Gazdaság a sorozatos átalakulások, változások után, s a folyamatos fejlődés eredményeként ma már a rizstermesztés és a juhtartás gazdaságaként tartják számon. Jogosan, hiszen a két ágazat együttesen az árbevételeknek csaknem kétötödét adja.

Kőváry E. Péter

Régi tavaszok hangulata...

Fotó: Sass Ervin

BEKÖSZÖNTŐ

helyett engedjenek meg néhány gondolatot a pártalapszervezet határozatának végrehajtásáról. Alig telt el fél esztendő és útjára bocsátjuk üzemi híradónkat, mely hivatott lesz Gyoma, Dévaványa és Körösladány területén lakó dolgozó kollektívánkat tájékoztatni az elért eredményekről és a soron következő feladatokról. Szükségét éreztük már ennek, hiszen a munkásszűléseken, termelési tanácskozásokon és az üzemi demokrácia fórumain túl az egymástól távol eső üzemrészek, ágazatok dolgozói ritkán találkoznak, nem ismerik egymás évközi munkáját, sikereit.

Megértve propagandamunkánk hatékonyságának javítására tett erőfeszítéseinket, engedélyt kaptunk a Híradó – egyelőre évi négy alkalommal – történő megjelenítésére. A megyei lap újságírói, munkatársai vállalták a lap szerkesztését, a Lapkiadó annak gondozását. A nyomdai munkákat a békéscsabai Dürer Nyomda végzi.

Túl a felkért szerzők cikkein, szeretnénk, ha dolgozóink is aktívan részt vennének a lap profiljának kialakításában. Várunk tehát minden észrevételt és javaslatot, hozzászólást és kritikát, mely a közös célt előbbre viheti. Sok ipari és mezőgazdasági üzem, köztük megyénk állami gazdaságai már rendelkeznek hasonló terjedelmű üzemi lappal. Általános tapasztalat, hogy a dolgozók e sajtóorgániumot is magukénak tekintik.

Külön örömmel szolgál, hogy a lap megjelenési dátumai egybeesnek nagy nemzeti ünnepeinkkel. Most a felszabadulás 33. évfordulóját ünnepeljük a gazdaság bemutatásával, úgy érezzük, méltóképpen.

Tervek, feladatok

Idén, 1978-ban 16 961 ezer forint vállalati eredményt tervezünk be. Ebből a növénytermesztési főágazat 9354 m/Ft, az állattenyésztési főágazat 7938 m/Ft eredményt vállalt magára, s gyakorlatilag a két főágazatnak kell az éves vállalati eredményt biztosítani.

Nem könnyűek ezek a feladatok. A búzáknak 40 q, rizsnek 30 q, napraforgónak 17 q, repcének 20, a lucernának 65 q terméseredményt kell biztosítani hektáronként úgy, hogy a tervezett költségintert ne lépje túl. A növénytermesztési főágazathoz hasonló az állattenyésztési főágazat feladata is. Tehemenként 4234 liter tejtermelést, itatásos borjúnál 25 kg, növendék marhánál 18 kg, hízó marhánál 40 kg súlygyarapodást kell elérni a szarvasmarha-ágazatban. Külön ki kell emelni, hogy 2 millió 700 ezer liter tejet kell értékesíteni, melynek pénzügyi kihatása 8 millió forint felett van. Nem kisebb feladatot kapott a sertéságazat sem, mivel 6342 q húst kell adni a népgazdaságnak úgy, hogy az ágazat nyereséges is legyen. E két állatfaj mellett igen nagy feladat vár a juhársági ágazatra. Az ágazatnak 703 m/Ft nyereséget kell elérni és ezzel párhuzamosan kiemelkedő szakmai eredményeket.

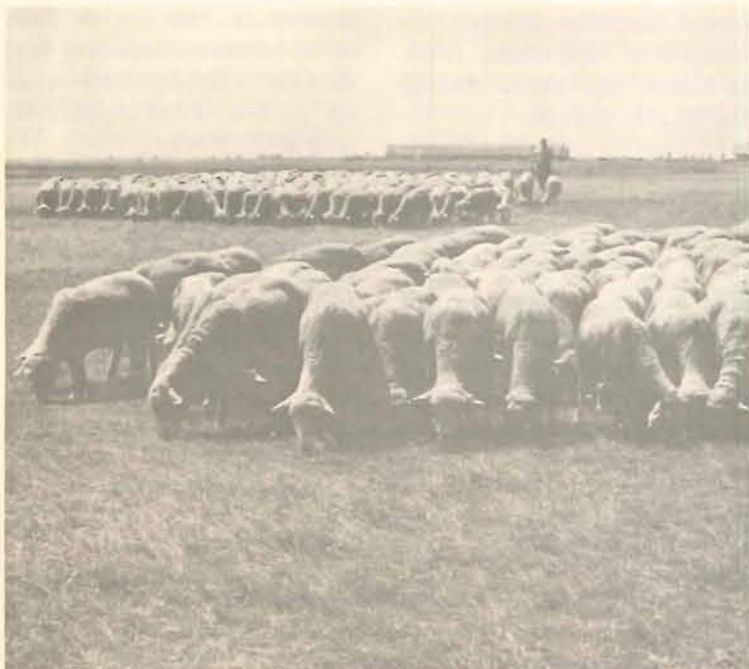
Kisebbségi volumentű, de a maga területén nagy fontosságú ágazat a melléktevékenység. Az LKB üzemnek 180 vagon, takarmánykeverő üzemnek 623 vagon saját és 600 vagon bér-

keverés, a szárítózúzemnek 938 vagon, a silózásnak 1232 vagon a terfeladata. Ezek a számok önmagukban is érzékeltetik a feladat súlyát és nagyságát. Beruházásaink súlya azonos a termeléssel. Befejezzük a rizstelep építést, a juhársági beruházás 36 millióból 28 millió beépítésre került, s emellett a kisebb beruházások is (tejház, vágóhíd, mázsaház) megépítésre kerülnek. Ez évi összes beruházások értéke 45 457 m/Ft, s ez óriási feladat.

A gépesítési osztályunknak nem könnyű a helyzete, feladatuk teljesítésével azonban alapvetően hozzájárulhatnak az év eredményéhez. Bizunk abban, hogy az osztály jó bér-gazdálkodást folytat, s a munkákat maradéktalanul elvégzi, és ezzel párhuzamosan költségmegtakarítást ér el.

Az 1978. évi feladat mindenkitől, dolgozótól, vezetőtől teljes erőbedobást kíván. Munkánk során a gazdaságvezetés támaszkodni kíván a dolgozók széles tömegére, s ezen belül is elsősorban a vezető élcsapatra, a kommunistákra. Mindenki legyen önkritikus saját magával, igényes munkájában és akkor a várt eredményeknek biztonságosan jönnie kell. Legyen fő célunk ez évben, hogy a népgazdasági elvárásokat tervek szerinti teljesítéssel maradéktalanul biztosítsuk.

Megyeri Zsolt
közgazd. ig. h.

Megkezdődött a legeltetési szezon

Eredményes évet zártunk

	1976.	1977.	%
Vállalati eredmény	6 801	8 712	128
Halmazott termelési érték	149 553	155 275	104
Árbevétel	130 121	159 082	122

Időjárás

Elmondhatjuk, hogy csapadékban bővelkedő évet zártunk. A gazdaság területén sokéves átlagban 511 mm a csapadék mennyisége, most 734 mm. A tenyészidő alatt 772 mm esett le. A havonkénti csapadékeloszlás és az esős napok számának alakulása egyenlőtleneségről tanúskodik.

A hó januárban elolvadt, február és március esős és fagyos volt. A talajok vízzel telítődtek, a búza 20 százaléka, a repce 46 százaléka pusztult ki. Az áprilisban folytatódó esőzés hatására 642 hektár szántás, 416 hektár őszi búza és 162 hektár repce került vízborítás alá.

Lassan indulhattak a tavaszi talajmunkák és május-júniusban fejeződtek be. Ekkor csapadék-szegény időjárás következett, a kukorica és napraforgó lassan, gyengén sorolt. Júliusban viharos esők követték egymást. A búza megdőlt, gyomosodott. Az ezer szem súly 4–5 grammal kisebb volt a szokásosnál.

35,79 q/hektár, néhány kilóval maradt el a tervezettől.

Rizstermelést 1003 hektáron folytattunk. Az utóbbi két év vállalati tartalmú eredménye közel azonos, ugyanakkor a termés-átlag jobb (2,6 q/hektár), a termelés költsége pedig kevesebb (– 3919 ezer forint). E látszólagos ellentmondás oka a termés gyengébb minőségében és az állami dotáció változásában rejlik. Míg az értékesítési átlagár 1976-ban 1131 forint volt mázsánként, addig 1977-ben 995 forint. A dotáció 5030 ezer forintról 2177 ezer forintra csökkent.

Termesztett fajtánk a Kákai–203-as és Szarvasi–70-es volt. Rizstelepeink átlagos életkora 4,3 év, a rekonstrukciós munka hatására csökkenő tendenciájú. A tápanyagellátás tekintetében van javítani valónk, hiszen 1 hektárra csak 217 kg műtrágyát adtunk. Vetőmag-előállításunk továbbra is jelentős maradt, 7279 mázsa rizs került fémzárolásra.

Olajos növényeink közül a káposztarepce termesztése a bel-

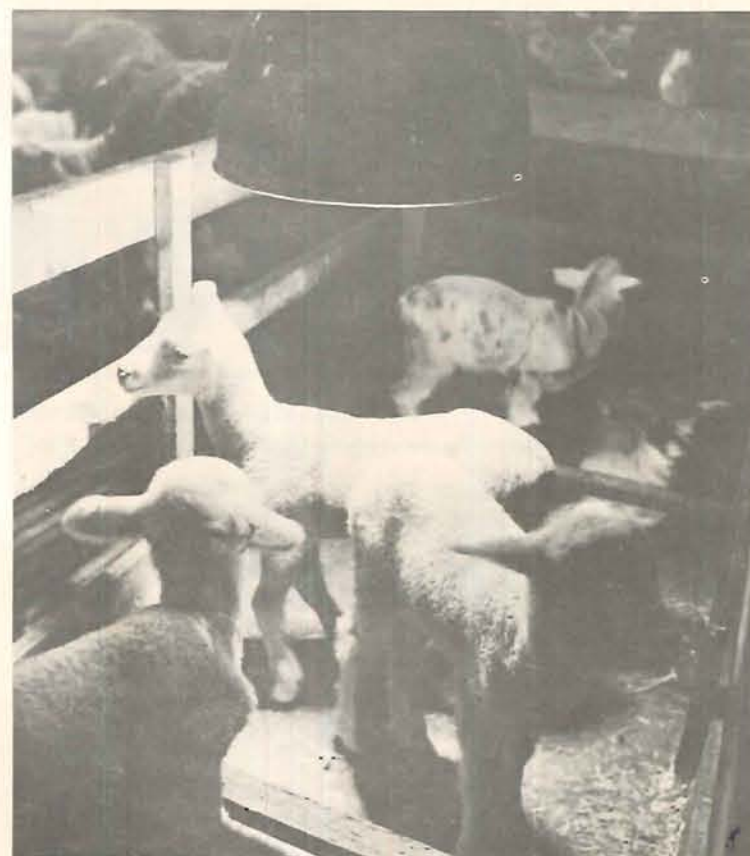
2104 ezer forint nyereséggel, a sertés 329 ezer forint veszteséggel részesedett.

Az egy tehénre eső tejtermelés 3713 liter volt. A terv 162 százalékos teljesítéséhez hozzájárult az a 200 darab lapálymarha is, melyet az NSZK-ból vásároltunk és májusban megkezdte termelését. Honosításuk jól sikerült. Összállományunk genetikai értéke is tovább javult, a magyartarka és holstein keresztezések hatására. Az állományok tbc- és brucellamentességét megtartottuk.

Az üszőnevelésben elértük az alapvető célt, 16 hónapos életkorra a 360 kg-os élősúlyt, és a 25 hónapos korra történő elletést. Itatásos borjaknál a Boscoop-technológiát alkalmaztuk. Az eljárás költségmegtakarításos, de kisebb súlygyarapodást biztosít. Igen magas, 13,7 százalék maradt a borjak elhullási arányszáma.

A juhászati ágazat természetes mutatói az elvárt szint alatt maradtak. A szaporulat 142-ről 111-re esett vissza. Változatlanul magas a báránykiesés. A Biogal és DATE-val közösen beállított nevelési kísérleteket tovább folytattuk.

Gyapjútermelésünk némi lemaradása a kevesebb számú állat

Kisbárányok az új telephelyen

Fotó: Veres Erzsi

darab sertés felvásárlását és hizlalását biztosította. A háztáji és a kisüzemi gazdálkodás segítésére 1362 darabot helyeztünk ki. Az egységnyi súlygyarapodásra vetített takarmányfelhasználás növekedett. Oka a heterogén alapanyag, az épületek technológiai avultsága. A betegségek között megjelent a dysentéria és a paratífusz, mint a kisüzemi felvásárlás velejárája.

Segédüzemek

E területen jelentős költség-növekedésről számolhatunk be. Az össz-segédüzemi költség meghaladta a 30 millió forintot. Az előző évhez képest jelentős, mintegy 60 százalékos a kombajnüzemi költség-növekedés. Gépeink, elsősorban a korosbodó Claas D és mocsártalpas rizsbetakarító SzK–D 5 R típusok fenntartására 592 ezer forinttal többet fordítottunk. De nőtt a traktorüzem, az öntözőüzem és szárítóüzem fenntartási költsége is.

Gépi berendezéseinket ugyanakkor jobban kihasználtuk. K–700-as szántótraktoraink három műszakban üzemeltek, betakarító gépsoraink jelentős bér munkákat végeztek. MTZ-parkunk kampánymunkák idején két műszakra állt, DT–75 gépeink nyolc hónapon keresztül nyújtott műszakban végezték a rizstelepek felújítási munkáit. Az öntözőüzem tevékenysége javult, az 5 darab GÖ–252-es kihasználási fok 142 százalék.

Műszaki fejlesztések

Előző években a gépállományunk műszaki szintjét emeltük és 1973–1976 között 38 197 ezer forintot fordítottunk gépberuházásra. 1977-ben kissé visszafogtuk a gépvásárlást, de így is 6634 ezer forintot költöt-

tunk el a nagy teljesítményű gépek üzemi rendszerének kialakítására.

Tovább folytattuk a rizstelepek építését is, 8459 ezer forint a teljesítmény értéke. Jelentős szerepet játszott a TTTV karcagi gépcsoportja is, mely 2,3 millió forintos munkát végzett jó minőségben és nagy szakértelemmel. Az 1976-ban megkezdett juhtelepépítés is több alvállalkozóval, nagyobb ütemben folyt. Az 1977. évi ütem 15 472 ezer forintban, tervszinten realizálódott.

Létszám- és bér-gazdálkodás

A gazdaság dolgozóinak létszáma 623 fő. Az elvándorlás-csökkenés 1975. évhez viszonyítva 4,3 százalékos. Hozzájárult ehhez a tsz-szel történt majorcsere, illetve a sertéstelep leadása. Törzsgárdatagságunk 323 főre nőtt, ez az össz-dolgozói létszám 51,8 százaléka. Ez azt bizonyítja, hogy megfelelő eredmények mellett, jó munkahelyi légkör kialakulásával a dolgozók Gyomán, illetve a gazdaságban letelepednek.

Dolgozóink bázis bérszínvonal 35 977 forint/év volt, ezt 38 022 forintra emeltük, ami 5,7 százalékos növekedésnek felel meg.

A napi ledolgozott munkaóra mennyisége 7,86 óra, ez 2336 évi munkaóra számnak felel meg. Csökkent a táppénzes napok száma 7782-re, ez 546 nappal kevesebb az előző évinél.

A képződött részesedési alapot felhasználtuk, ebből évközi premizálásra 175 ezer forintot, év végi részesedésre 1 millió 99 ezer forintot használtunk fel.

Kékesi László
termelési igazgatóh.

Új épületek a juhtelepen

Fotó: Veres Erzsi

Viszonylag kedvező július–augusztus után szeptember közepétől erős lehűlés volt tapasztalható. Két hideg nap után a rizs 30 százaléka szemképződésben fagyott meg. Ugyancsak fagykár ért mintegy 400 mázsa pritaminpaprikát.

Növénytermesztés

A vállalati eredményhez 39 ezer forinttal járult hozzá. Ez az összeg az előző évekhez képest igen nagy csökkenést mutat. Az Állami Biztosító felmérése szerint 748 ezer forint belvízkár, 1202 ezer forint jégkár és 5148 ezer forint fagykár érte növényállományunkat.

A vetésterület nagyobb részét az őszi búza foglalta el, 1754 hektáron termesztettük. A fajtaösszetétel jelentős mértékben változott, Libellula, Rannaja–12, Száva és Jubilejajaja–50 fajták domináltak. A búzák elővetemény helyzete alig javult, továbbra is 60 százalék volt a búza, búza utáni terület. A tápanyag-ellátás megfelelően alakult, 1 hektárra 379 kg vegyes hatóanyagot juttattunk, ebből műtrágyát 278 kg-ot. A termésátlag

vizek pusztítása ellenére is sikeres volt és 1 hektárra vetített eredményesség tekintetében minden más növényt megelőzött. A vetőmagnak szánt napraforgó kelése vontatott volt, hosszú tenyészidő után, rossz csírázási eredmények miatt madáreleségnek került értékesítésre.

Takarmánytermesztés vonatkozásában az állatállomány igényeit szem előtt tartva sikerrel léptünk előbbre. Mind a nyári, mind a téli félévben elegendő mennyiségű zöld-, illetve siló-takarmány került betakarításra. Silókukoricából 720 vagon, fűszénázsból 400 vagon készlet áll a szarvasmarha-, illetve juhállomány takarmányozására. Lucernaszenából 116 vagon, gypszénából 102 vagon kazalban van. LKB üzemünk 167 vagon zöldlisztet termelt.

Állattenyésztés

A főágazat 1976-ban fordulóponthoz érkezett, ekkor sikerült évtizedek után nyereséggé tenni. 1977-ben tovább javultak eredményei és 8115 ezer forint nyereséggel zárt. Ebből a szarvasmarha 6348 ezer forint, a juh

nyírására és az éves, vagy attól fiatalabb gyapjúra vezethető vissza. A lánccs és hosszú fésűs gyapjú hiánya csökkentette az 1 kg-ra eső árbevételt 11,50 forintra.

Az anyautánpótlás üteme mérséklődött. A növendéknevelés területén viszont felkészültünk az 1978. évi fejlesztésre és 2300 darab jerkével zártuk az évet.

Az állományok tartástechnológia-fejlesztésében jól vizsgázott a nagyfalkás tartás a fix karámok között. F–1 állományunk kondíciója és szaporulata a természetszerű tartás eredményességét igazolja.

A hizlalás darabszáma növekedett, a fajlagos súlygyarapodás csökkent. Összetevői voltak a sok helyről történő beszállítás és a nagyarányú tenyészjerke-értékesítés. Ezért a jövőben e két tenyésztési – tartási technológia különválhat.

Hízósértés-ágazatunkat népgazdasági érdekek, húskibocsátás, valamint termelési érték növelés miatt fenntartottuk. Az ÁHTF-val kötött szerződés 7106

	Terv	tény	%
	1000 Ft-ban		
Vállalati eredmény	17 501	15 513	89
Halmazott termelési érték	313 438	304 828	97
– ebből növ. term.	143 321	125 108	87
– ebből állatteny.	104 656	111 563	107
Árbevétel	284 573	289 203	102

A HATÁROZAT SZELLEMEBEN

A Taarup-805 szalmafeltáró gazdaságunk egyik kiváló munkagépe
Fotó: Veres Erzsé

Segítjük a kultúrházat

A gazdaság kapcsolata a községgel, különösen a kultúrházzal az utóbbi években közvetlenebb és szorosabb lett. Szó szerint is közelebb kerültünk egymáshoz – így mondják vezetők és beosztottak –, mióta a központ és iroda beköltözött Gyomára. Persze nemcsak ezért. A fő ok: az akarat. És csak természetes, hogy ez anyagi segítséget is jelent.

Ez a számok nyelvére lefordítva ebben az évben 165 ezer forint, bár ennek csak egy része a kimondottan kulturális célú, a többi a gyermekintézmények fejlesztésére és a sportra megy, viszont ezek is a kultúra fogalmába esnek. Ezenkívül még hathatós támogatás a gazdaság részéről a társastánc-csoport patronálása, amire ráillik a „ha nincs, majd csinálunk” mondás, hiszen egy kicsit ezzel a saját művelődési otthonot és a saját táncosokat lehet pótolni. S a fogadottak édes gyermeké válnak, annak gondjával, örömeivel. Mert a társastánc kötelezettsége ezt jelenti valójában, nemcsak a közös költségviselést, és a fellépések, versenyek szervezésében való munkát, mozgósítást, hanem együttes izgulást és szinte szülői bol-

dogságot a siker láttán. Tavaly ősz óta. És nemcsak idehaza.

A társastáncosok nagy eseménye a február végi lengyelországi út volt, melyre a gazdaságtól Varga Bálint párttitkár kísérte el a fiatalokat. Tizenketten vettek részt a csoportból a turnén, hogy a Varsóhoz közel eső Pulawy városában bemutatkozzanak az ottani kultúrház közönségének. S vendégei legyenek a városnak és a műtrágyagyárnak, amit majd ha a cserelátogatásra idejönnek a lengyel táncosok, itt a kultúrház és a gazdaság viszonz. És maga a község is.

Ehhez az úthoz nem kis költséggel járult hozzá a gazdaság, hiszen saját autóbusszával hozta, vitte a csoportot, s a viszonzás idején sem lesz szűkmarkú. A lengyel-magyar barátság évszázados hagyományokra tekint vissza, s a társastáncosok cserelátogatása ezt tovább mélyíti személy szerint a fiatalok közt, de kiterjed majd a két helység – Gyoma és Pulawy – kapcsolataira is. S külön öröm, hogy ezenkívül még egy lengyel gyár és a Körösi Állami Gazdaság barátságát is megalapozza.

Brigádok a közművelődési vetélkedőben

Politika, világnézet, irodalom, film, színház, zene, képzőművészet, szakma. Tantárgynak is beillenek, olyan alaposan mélyednek tanulmányozásukba és oly sok ismeretet szereznek belőlük az évenkénti vetélkedőkön a munkásbrigádok. Hogy csinálják, milyen eredménnyel a gazdaság dolgozói, kik segítenek a fölkészülésben? – ezekről beszélgettünk Gombár Mátyásné szak szervezeti titkárral.

– Tavalyelőtt öt brigád nevezett be, és a középdöntőben a 6–7. helyet sikerült elérni. Ez volt az első szereplés és jellemző a fölkészülésre, hogy nem a kimondott közművelődési témákból maradt le a gépműhelyi Augustus 20. Szocialista Brigád. A munkavédelmi feladatuk nem sikerült. A legműveltebb brigád oklevelét mégis a mi gazdaságunk nyerte el: az ugyancsak gépműhelyi Ifibrigád.

– Ez volt a kezdet és nem is akármilyen. Mi lett a folytatás?

– Következő évben már hat brigád vetélkedett. A házversenyen a növénytermesztésiek győztek, és középdöntőben is előbbre, az első öt közé kerültek. A mostanira kettővel szaporodott a szám, s pár nap múlva kiderül, hogy a nyolc közül ki megy tovább. A névsor a következő: az Augustus 20. és az Ifi a gépműhelyből; a Május 1. és az Ifjúsági traktoros; az állat-

tenyésztési; az Április 4. rizstermelő; a vasas és a keverőüzemi. Ez utóbbiak másutt már szép eredményt értek el: dicsérettel végeztek a Ki tud többet Gyomáról vetélkedőn.

– Milyen segítséget kapnak és kitől, sokirányú felkészülésükhöz a brigádok?

– Legtöbbet a kultúrház nyújt, hiszen színház, mozi, tárlat ott van. És zenehallgatási alkalom. S mindez úgy, hogy részletes tájékoztatást is kapnak minden témában. Különösen fontos a képzőművészet és zene értése, hogy beszélni tudjanak bármelyik képről, szoborról vagy zeneműről. A zenei rész most is nagyon nehéz. Bach, Vivaldi, Beethoven és Csajkovszkij muzsikáját kell felismerni, sőt azt is tudni, mi a címe az elhangzott részletnek. Ugyancsak a kultúrházban tartanak irodalomtanórok és mozgalmi vezetők egypár olyan előadást, ami még segíti a brigádok fölkészülését.

– Talán mind közül a zeneismeret a legnehezebb, hiszen míg a kép és szobor témája sugallja a címet, ilyen a zenében nincs vagy ritka. Nem lehetne valamit tenni, hogy többször, esetleg munka közben is hallgathassák a kijelölt muzsikát a brigádtagok?

– Már szóba került szb-ülésen ez a kérdés, és még az idén szakítunk egy magnóra való pénzt a szakszervezet kulturális alapjá-

Az MSZMP KB 1975. november 26–27-i ülésén hozott határozata alapján gazdaságunk pártvezetősége és alapszervezete a gazdasági V. ötéves terv sikeres teljesítésének elősegítésére öt évre szóló cselekvési programot készített. Az éves tervfeladatok végrehajtására, amelyek az ötéves tervre épülnek, az ötéves cselekvési programban meghatározott feladatokból éves cselekvési programokat dolgoztunk ki.

Gazdaságunk pártvezetősége értékelte, elemezte a termelésben előtűnk álló feladatokat, célkitűzéseket és a végrehajtás biztosítása érdekében, cselekvési programjának összeállításánál a következő szempontokat kiemelten kezelte: A hatékonyság növelése, a munkaidő-kihasználás javítása, a munkafegyelem megszilárdítása, anyaggal és eszközzel való ésszerű takarékoskodás, bér- és szociálpolitikai intézkedések kidolgozása és végrehajtása, a szocialista brigádmozgalmak kihasználása, az üzem- és munkaszervezés, a káder- és személyzeti munka javítása, továbbá a termelési szerkezet ésszerűsítése, az állattenyésztés veszteségének csökkentése, illetve megszüntetése.

A határozat óta két év munkáját értékeltük. A cselekvési programokban meghatározott feladatok végrehajtását negyedévenként értékeltük. Az észlelt hiányosságok megszüntetésére a kellő intézkedést megtettük, a lemaradásokat pótoltuk.

Javult a munka hatékonysága és a munkaidő kihasználása, s a munkafegyelem. Az 1976. és 1977. évre vonatkozó bér- és szociálpolitikai intézkedések végére lettek hajtva. Továbbra is nagy lehetőségek vannak az anyaggal és eszközzel való takarékoskodás területén, különösen a gépkapacitás kihasználásánál.

A szocialista brigádmozgalmak kihasználásában is volt előrehaladás, jelenleg is három új brigád szervezése van folyamatban. Szocialista brigádjaink szép eredményeket értek el a vállalásaik végrehajtásánál és jelentős

szerepük volt a gazdasági tervfeladatok megvalósítása területén is.

Legnagyobb javulás az állattenyésztés területén történt. 1975-ben a szarvasmarha-ágazatban végrehajtott állománycsere után megváltozott az ágazat összképe. Sikerült tbc- és brucellamentességet elérni, s a gazdaság történetében először az ágazat nyereségbe ment át az 1976-os gazdasági évben. 1977-ben már a nyereségünk 90%-át a szarvasmarha-ágazatnak a nyeresége képezte. Így 1978. évi cselekvési programunk összeállításánál arra törekedtünk, hogy az állattenyésztési osztály tevékenységét a lehető legjobban segítsük. Amellett, hogy az állattenyésztést kiemelten segítjük, nagy feladat vár gazdaságunk egész területére.

Továbbra is fontos feladatunk a szocialista brigádmozgalmak tevékenységének segítése. Nagy figyelmet kell fordítani az 1978-ra betervezett beruházások megvalósítására, mind a juhászati, mind a rizstelep-rekonstrukció területén. Továbbra is feladat a munkaszervezés, a munkaidő-kihasználás javítása. Nagyon fontos feladat minden ágazatnál, területnél a termelési önköltségek csökkentése, s a hozamok növelése. Az alapszervezetek cselekvési programjaiban nagy hangsúlyt szentel a termelési segítő tevékenység. Minden területen törekedni kell a pártcsoportok, a szocialista brigádok termelési segítő tevékenységének a fokozására.

Az állattenyésztési alapszervezet legfontosabb feladatai:

Kísérjük figyelemmel és adjanak meg minden segítséget az osztálynál folyó beruházások stabilizálásához. A szakmai és technológiai fegyelem következetes alkalmazásával, betartásával segítsék elő a tejtermelés fokozását. A juhászati ágazatnál az állategészségügyi előírások betartásával meg kell oldani az elhullások csökkentését. Az állattenyésztés egész területén a hústermelési terv teljesítése és az önköltségek csökkentése nagyon fontos feladat. Nagy gondot kell fordítani a dolgozók képzésére, továbbképzésére, a szakmai felkészültség növelésére, valamint az elért eredmények stabilizálására és fokozására.

A gépesítési alapszervezet legfontosabb feladatai:

Nagy gondot kell fordítani a munkaszervezésre, a munkaidő kihasználására. Meg kell oldani a társosztályok erő- és munkagépigényeinek a kielégítését. A befutó javításoknál előtérbe kell helyezni az állattenyésztés gépeinek javítását. Nagyobb segítséget kell adni a szocialista brigádmozgalmak szélesítésére a szállítás és az építkezés területén; fokozottabb ellenőrzést eszközölni a társadalmi tulajdon védelmére. Fontos feladat az általános költségek csökkentése, a javítások jó minőségű elvégzése.

A növénytermelési alapszervezet legfontosabb feladatai:

Nagyobb figyelmet kell fordítani a célszerű és jó munkaszervezésre. Továbbra is törekedni kell a magasabb hozamú fajták elterjesztésére, a termésátlag emelésére, s az önköltségek csökkentésére. A növénytermelési osztálynak mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az állattenyésztési osztály részére megfelelő mennyiségű és minőségű takarmányt biztosítson.

Az osztályoknál törekedni kell a kooperációs tevékenység fokozására és az egymást segítés erősítésére. A pártvezetőség által az alapszervezetek számára javasolt szempontokat az alapszervezetek figyelembe vették cselekvési programjuk összeállításánál. Meghatározták, hogy az alapszervezetek is negyedévenként vezetőségi üléseken, félévenként taggyűléseken értékeljék a cselekvési program végrehajtását. A végrehajtás állásáról a pártvezetőségnek írásos jelentést adnak.

A cselekvési programunkat úgy kívántuk összeállítani, hogy azok a lehető legjobban segítsék az 1978. évi gazdasági tervfeladatok megvalósítását. Az 1978. évi tervünk igen magas. Ahhoz, hogy azt maradéktalanul megvalósítsuk, az egész kollektíva lelkiismeretes, becsületes munkavégzése szükséges. Ezért kérünk minden párttag elvtársat, minden gazdasági dolgozót, hogy a saját területén mindenki a tőle telhető legjobb munkát végezze a terv sikeres megvalósítása érdekében.

Körösi Állami Gazdaság
MSZMP pártvezetősége

Az LKB szárítóüzemben téli karbantartási munka közben

Fotó: Veres Erzsé

V. M.

Majorrészlet Kőszigeten

Fotó: Veres Erzsi

MHSZ - élet

Jó szem, jó reflex, jó idegek: lövészet

Rövid egy év alatt milyen mozgalmas klubéletet lehet teremteni – meghozza eredményekkel –, arra jó példa a gazdaság közkedvelt MHSZ lövészklubja. A hústagú magot népes pártoló tábor veszi körül, sőt rajtuk kívül is még kijárnak sokan a lőtérre, kipróbálni ügyességüket.

– Szép sport ez, s. hogy tényleg érdekli az embereket, a mi példánk mutatja. Akik már voltak katonák és nemcsak ismerik, de gyakorolták is a lövészetet, örülnek, hogy alkalom nyílt a folytatásra, újból összemérni tudásukat a másokéval. Azok meg, akik most kapcsolódtak be – köztük hat nő –, kíváncsiak voltak, mire képesek, mit tudnak elérni – mondja a klub titkára, ifjú Takács Bálint.

Az eredmények önmagukért beszélnek, pedig pár hónappal az alakulás után már jöttek az erőpróbák. De a feladat ösztönöz: a MEDOSZ házi-versenyt követően a megyei versenyen a klub férficsapata harmadik helyezést ért el. S amikor közreműködésükkel a vállalati szocialista brigádok közötti lövésverseny volt november 7-e tiszteletére, százhuszan fogtak

fegyvert a díjakért. Köztük Hanyecz Károly főmérnök is.

– Többen voltunk, akik szorgalmaztuk a megalakulást és örömmel veszünk részt a klub munkájában. Én mindig kedveltem ezt a sportot, s jó lövész voltam katona koromban. A civil életben meg különösen jó szórakozást, kikapcsolódást jelent, mert összehozza a társaságot.

A lőtér és a Körös közelsége adja az alkalmat a fűrdözésre, idő is van, hisz egyszerre úgy se tud mindenki gyakorolni. Az a terv, hogy az idejében hozzártatózókkal együtt mennek majd a foglalkozásra, hogy ők is közelebb kerüljenek egymáshoz, míg a klubtagok a lövészetben igyekeznek egymáson túltenni. Mert erre törekcsenek. A nők is.

– Miért is ne? – szólal meg Szegedi Pálné, a klub gazdasági felelőse. – Gyorsan belejötték a fiatal lányok, asszonyok. Tényleg úgy van, ahogy mondták, jó szem, jó reflexek, és nyugodtság kell hozzá, s ezekkel a nők éppúgy rendelkeznek, mint a férfiak. És a koncentrációra is képesek, ami talán a legfontosabb. És ami jó, szeretnek vetélkedni.

A szocialista brigádmozgalom 1977. évi értékelése

Az 1977. évi versenymozgalomba 14 brigád nevezett be, 178 brigádtaggal. Valamennyi brigád csatlakozott a csepeli felhíváshoz, a NOSZF 60. évfordulója tiszteletére kibontakozott munkaversenyhez. Az 1977. évi vállalások értéke igen magas volt. A brigádok 719 000 forint hozamnövekedést vállaltak, ezt 1 213 000 forintra teljesítették, 169 százalékra. Költségmegtakarításban 724 000 forintot vállaltak, teljesítve 1 398 000 forint, ez 193 százalékos teljesítés. Társadalmi munkát 55 000 forint értékben vállaltak, teljesítve 43 000 forintra, ez 78 százalékos. Összesen a vállalások értéke 1 498 000 forint volt, teljesítve 2 654 000 forintra, 177 százalékra.

A brigádok a következő címet nyerték el: November 7. (Nagy László) 1976-ban a vállalat kiváló brigádja, 1977-ben nem jutott tovább; Április 4. (Botos Sándor) 1976-ban arany brigádérem, 1977-ben nem jutott to-

vább; Május 1. (Kardos Ferenc) 1976-ban ezüst brigádérem, 1977-ben arany brigádérem; IFI (Katona Vince) 1976-ban ezüst brigádérem, 1977-ben arany brigádérem; Augusztus 20. (Weigert Ádám) 1976-ban ezüst brigádérem, 1977-ben arany brigádérem; Ifjúsági (Csatári Mihály) 1976-ban bronz brigádérem, 1977-ben nem jutott tovább; Vörös Csillag (Mészár Elek) 1976-ban bronz brigádérem, 1977-ben bronz brigádérem 2.; Március 21. (Papp Ferenc) 1976-ban szoc. brigád cím; Összefogás (Guti Sándor) 1976-ban szoc. brigád cím, 1977-ben nem jutott tovább; Egyetértés (Gubuznai Albert) 1976-ban nem ért el címet, 1977-ben szoc. brigád cím; Lenin (Fekete József) 1976-ban szoc. brigád zászló, 1977-ben nem jutott tovább; Vasas (Farkas Lajos) 1976-ban új brigád, 1977-ben szoc. brigád cím; Összefogás (Guti Sándor) 1976-ban szoc. brigád cím, 1977-ben brigádzászló; Ybl Miklós (Ugrai László) 1976-ban nem ért el címet, 1977-ben visszalépett.

Az értékelés alapján tehát az induló 14 brigádból 1 visszalépett, 5 brigád fővállalását nem tudta teljesíteni, így tovább lépni nem tudott. Három brigád megszerezte az arany brigádérem kitüntető címet, míg egy brigád „bronz brigádérem” címet ért el második alkalommal, 1 brigád brigádzászló és 3 brigád a szocialista brigád megtisztelő címet érte el. A brigádok az elért címeknek megfelelően összesen 64 400 forint pénzjutalomban részesülnek az április 4-i ünnepségen.

Az anyagi jellegű vállalásokon túl igen sokrétű kulturális és önképzési jellegű vállalásokat tettek a brigádok. Nyolc brigádunk nevezett be 1977-ben is a köznevelődési vetélkedőbe, melynek helyi döntője április 4-én lesz a gazdaságban. Kiemelkedő munkát végeznek brigádjaink az iskolák és az óvodák patronálásában és a társadalmi munkában. Szerepel vállalásaikban kirándulások szervezése, valamint különböző állami, szakmai és politikai oktatásban való részvétel.

Öntevékenységüket tekintve a brigádok teljesítették vállalásaikat, és már ebben az évben is nagy értékű vállalásokat tettek. A szállítás területén két új brigád jelentette be, hogy 1978-ban indul a szocialista brigád címért.

Vendégeink voltak

Január 14-én látogatott gazdaságunkba a Magyar Újságírók Országos Szövetségének delegációja, Pásztor János főtítkárhelyettes vezetésével. A delegációt tájékoztattuk a gazdaság munkájáról, majd megtekintették az épülő juhászati telepet. A delegációt elkísérte Enyedi G. Sándor, a Békés megyei Népújság főszerkesztője és Kőváry E. Péter rovatvezető is.

x x x

Február 8-án Csatári Béla, a megyei pártbizottság titkára összehívott párttaggyűlést a Kőszigetén tartott tájékoztatót. Beszélt a hatékonyság, a minőség, a takarékos gazdálkodás, a fegyelmzett és színvonalas munka jelentőségéről.

x x x

Február 14-én Pápai István, a MűM főosztályvezetője volt gazdaságunk vendége. Elkísérte Nagy János, a Békés megyei Tanács elnökhelyettese. Pápai István gazdaságunk vezetőivel a Kőszigetén tartandó 4 tantermes iskoláról tárgyalt. Az új iskolában juhászati és szakmunkásképzés folyik, és a továbbképzés számára is megfelelő helyet biztosít. A tanácskozáson részt vett Urbán Vince, a gyomai mezőgazdasági szakmunkásképző igazgatója is.

x x x

A közelmúltban járt gazdaságunkban Farkas Sándor, az Útépítő Tröszt hódmezővásárhelyi kirendeltségének igazgatója. Tárgyalást folytatott gazdaságunk vezetőivel az 1978-ban 2 kilométer hosszán megépítendő aszfaltosított üzemi útról, mely a szarvasmarha-telepet a körösladányi úttal köti majd össze. Az út kísérleti jellegű lesz, ezért építésének összegét a tröszt műszaki fejlesztési alapjából fedezik. Ez év őszén az AGROBER tervei alapján megépül gazdaságunkban az ország első burkolt kifutópályájú mezőgazdasági repülőtere is.

Mit kell tudni a szállítások engedélyezéséről?

Gazdaságunk dolgozóinak 1978. február 1. napjától szállítási igényeik kielégítésére, tehergépkocsira és mezőgazdasági vontatóra sorszámmal ellátott szállítási engedélyt kell kérniük. Az engedélyeket a Körösi központban Katona Vince üzemeltetési technikus, a Kőszigetén központban Takács Bálint ágazatvezető, a szállítóüzem telephelyén Varga János szállítási vezető adja ki.

Engedélyt fentiekben kívül más nem adhat ki. A szállítás időtartama alatt az engedélyt a jármű vezetője köteles magánál tartani, igazoltatás esetén felmutatni. A szállítás befejezése után a TEFU-menetlevéllel együtt az engedélyt a kiadó személynek le kell adni. Az igényelt dolgozó a fuvardíjtérítés összegét a szállítás után 3 napon belül köteles a gazdaság pénztárába befizetni.

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkesztő: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Lehoczky Mihály
Megjelenik: negyedévenként
2720 Dürer Nyomda
Békéscsaba

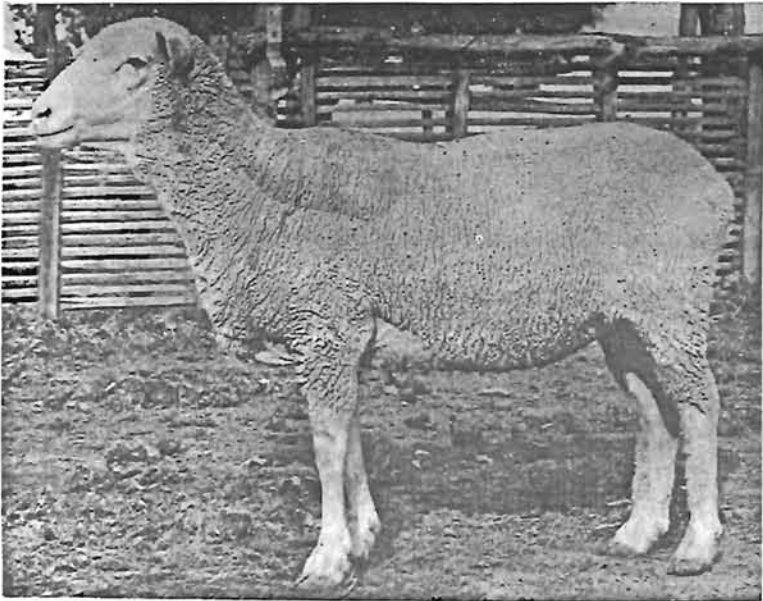
A „Vasas” brigád munka közben. Muth Ádám, Hegedüs Lajos és a brigádvezető: Farkas Lajos

Fotó: Varga Bálint

Gácsi Péter
versenybiz. titkár

Gazdaságunk kutatóbázis

A JÖVŐ ÉRDEKÉBEN

Tenyésztői, kutatói munkánk büszkesége, az improver hibrid

A IV. ötéves terv időszakában a tudományos kutatások új formája és az előzőektől eltérő rendszere alakult ki hazánkban. Az állattenyésztés fejlesztésének minden területét átfogó, komplex tudományos munka indult meg. Az elaprózott és helyenként elszigetelt rész kutatások és eredmények összefogása mind a tudományos, mind a gyakorlati életben jelentős mennyiségi és minőségi előrehaladást eredményezett.

E koncentrátság és koordináltság vetette meg alapját a hasznosítási irányok szerint elkülönülő ipari jellegű termelési rendszereknek, amelyekben a nagy és egyenletes termelésre kitenyésztett állattípusok, genetikai képességeik maximális kihasználását biztosító környezetben és technológiai szerveztségben termelnek.

A tenyésztési kutatások keretén belül valamennyi állatfajnál új fajták és hibridek jöttek létre. Az új tenyésztéstechnikai eljárások a hús-, tej-, gyapjútermelés fejlesztését szolgálják. A takarmányozási kutatások a termelő-képesség kibontakoztatását, az import fehérjehordozókkal való takarékoskodást segítették elő. Valamennyi állatfaj, ezen belül súly- és korcsoport számára takarmányozási receptúra áll rendelkezésre, külön figyelemmel az NPN anyagok, olcsó fehérjék, valamint ipari és mezőgazdasági melléktermékek felhasználására.

A technológiai kutatások a műszaki-fejlesztési folyamatokhoz kapcsolódtak. Kísérletek folytak a specializált állattípusok és tartástechnológiák összehangolására. Előbbre lépett az állategészségügy és szaporodásbiológia is. Említésre méltó a mesterséges termékenyítési eljárás továbbfejlesztése.

Az V. ötéves terv előirányzata szerint az állattenyésztés fejlődése továbbra is dinamikus. A tervtörvény a mezőgazdasági ter-

elés növelését 3,4%-ban határozta meg. A kedvező exportlehetőségekkel összhangban előirányozta a juhtenyésztés fejlesztését is. A juhállományt 15%-kal, az anyajuhállományt 16%-kal kell a tervidőszak végére növelni. A szaporaság növelése és a nagyobb súlyra történő hizlalás a vágójuh termelését mintegy 33%-kal növeli.

E célkitűzések megvalósulásának alapjai a növénytermelés, a műtrágya- és növényvédőszer-felhasználás növekvő üteme, a gépésítés fokozása. A teljes kibontakozás azonban csak akkor lehetséges, ha egy-egy ipari rendszerű állattartó telepen együtt lesz a magas színvonalú termelésre képes állomány, a képességek realizálását biztosító takarmány,

a tartási és állategészségügyi feltételek biztosítottak, a termelés-szervezés pedig ténylegesen ipari rendszerű.

Ezért a tudományos kutatásnak és műszaki fejlesztésnek az elkövetkezendő időben igen szoros kapcsolatnia kell a meglévő és kibontakozó termelési rendszerekhez, kutatási bázisgazdaságokhoz.

Gazdaságunk és a komplex programvezető, a Herceghalmi Állattenyésztési Kutatóintézet közötti kapcsolat évekkel ezelőtt jött létre, elsősorban a körösi improver hibrid fejlesztése, a hibrid tartási és szaporítási technológiájának fejlesztése, az ikerbáránnyal biztonságos felnevelése, valamint takarmányozási és gyephasznosítási kutatási tárgykörben.

1978. január elsejével a MÉM öt állami gazdaságot kutatási bázisgazdasággá jelölt. Gazdaságunkra „a juhhús- és gyapjútermelés fokozása, a minőségjavulás egyidejű biztosításával” kutatási feladatkör megoldásában számít.

Összefoglalóan tehát a kutatási program az állattenyésztés és az állati termék előállítás intenzív fejlesztésének elősegítésére irányul. Az eredmény gyakorlati alkalmazása döntően csak az 1980-as években lesz lehetséges. Ezért dolgozunk ma a tenyésztés, takarmányozás, tartástechnológia, szaporodásbiológia és állategészségügy területén, a jövő érdekében.

Kékesi László

KITÜNTETETTJEINK

Kovács Ferenc

Papp Imre

Szaniszlai Lajos

A „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója” kitüntetést kapott Kovács Ferenc gépkocsivezető, Papp Imre gépkocsivezető és Szaniszlai Lajos tehenész.

Kovács Ferenc 1952 óta dolgozik a gazdaságban, munkáját szorgalmasan, példamutatóan látja el. A gondjaira bízott gépjárművet mindenkor rendben és üzemképesen tartja. A gazdaságban 25 éven át végzett példamutató munkájáért részesült miniszteri kitüntetésben.

Papp Imre 1953 óta dolgozik a gazdaságban. Munkáját hozzáértéssel, szorgalmasan látja el. Éves tonnakilométer tervét minden évben magasan túlteljesíti. Példamutató, kiemelkedő munkájáért és a gazdaságban végzett 25 éves tevékenységéért részesült miniszteri kitüntetésben.

Szaniszlai Lajos 1962 óta dolgozik gazdaságunkban. Munkáját szorgalmasan, kiemelkedően látja el. Igen jó eredményeket ér el a tejtermelésben. Komoly munkát végzett az importállomány előkészítésénél, elletésénél. A szocialista brigád tagja, a gazdaságban 15 éven át végzett eredményes munkájáért részesült miniszteri kitüntetésben.

A „Vállalat Kiváló Dolgozója” kitüntetést kapta: Adamik József traktoros, Antal András személyzeti vezető, Berta István traktoros, Budai József traktoros, Bukva Miklós villanyszerelő, Bogyai Sándor juhász, Cseh János traktoros, Dinya Magdolna SZTK-ügyintéző, Diós Imre szerelő, Elek Irén adminisztrátor, Fekete Bálint szerelő, Kiss Ernő főkönyvelő, Kiss János gépkocsivezető, Nagy Elek autóbusszvezető, Nánási János tehenész, Tari Sándor szm. ág. vez., Tengely Gyula szerelő, Tóth Péter karbantartó, Török István gépkocsivezető, Soczó Imre ép. technikus, Somogyi Kálmán növ. termelő, Szőke Péter traktoros, Szűcs András tehenész, Valah Sándor munkaszervező és Varga Lajos rizsőr.

Kitüntetett dolgozóinknak gratulálunk!

Új vezetőség, új tervek a KISZ-ben

Negyedik esztendeje már, hogy minden mozgalmi év végén az alapszervezetek beszámoló és vezetőségválasztó taggyűlést tartanak. Így történt ez a gazdaságban is, és így került sor a legutóbbi alkalommal az új vezetőség megválasztására, ami annál is időszerűbb volt már, mert az előző különböző okok miatt öt tagról háromra csökkent. A feladatok ellátása pedig teljes létszámot kíván. A régiak közül egyedül Mundrucz Gábor nyerte a tagság bizalmát, a többiek: Debreczeni Anna, Megyeri Sándorné, Boczonádi Ferenc és a szervezet titkára, Fekete Ferenc újak.

Első munkaként elkészítették az 1978/79-es mozgalmi évre az akcióprogramot a központi irányelvek alapján a gazdaság sajátosságainak megfelelően. Ebben négy nagy téma köré –

munka, politika, közművelődés és tömegsport-mozgalom – csoportosították a tennivalókat.

A hatékony, minőségi munkát tekintik elsőrendű követelménynek, abból is az élre került a szocialista brigádmozgalom az egyéni és közös vállalatokkal. Hasonló súlyt helyeznek a Radar figyelőcsoport megalakítására. A Radar lényege az, hogy a KISZ-tagok kísérjenek figyelemmel mindent, ami a gazdaság dolgait érinti, különös tekintettel a társadalmi tulajdon védelmére és a munkavédelmi helyzetre. A mozgalom szellemében legyenek öntevékenyek, tehát ha alkalom van rá és tudnak, intézkedjenek azonnal, vagy ha ez nem lehetséges, továbbítsák a problémát, ugyanakkor tartásuk számon annak megoldását.

A politikai aktivitás című fe-

jezet egyik jelentős pontja a KISZ kapcsolata az úttörőkkel. Az alapszervezet – mint évek óta már – ezután is a dévaványai nevelőotthon úttörőit patronálja és ezt a barátságot fejleszti tovább. Közös műsorokat rendeznek beszélgetésekkel és még jobban kihasználják azt az időt, amit a gyerekek munkával töltenek el a gazdaságban.

Az „Edzett Ifjúságért” tömegsportmozgalom keretében tervbe vették közös üzemi sportnapok rendezését a szakszervezettel. Kirándulásokat, túrákat szerveznek és egy külön lövészrajt, KISZ-tagokból. Közművelődési feladatnak pedig a művelt, közösségi embertípus kialakítását tűzték ki célul, s ezt klubestek tartásával, a munkásbrigádok vetélkedőjével és az olvasómozgalom szélesítésével segítik elő.

A GÉPESÍTÉSI OSZTÁLY

BEMUTATKOZIK

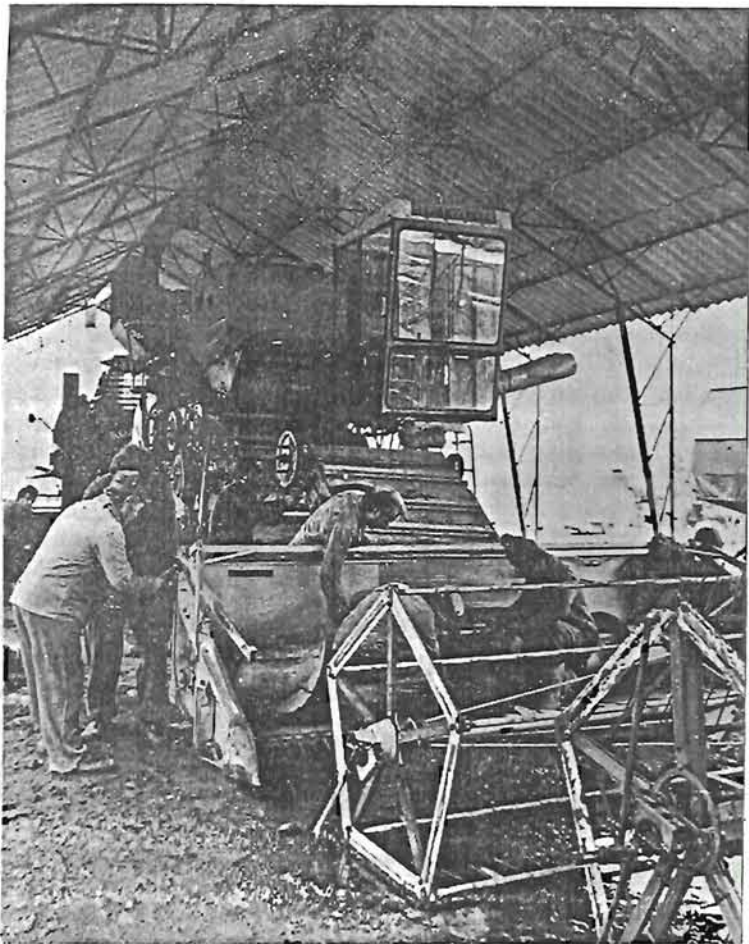

Az LKB-üzem gépei lucernabetakarítás közben

Egy vállalati szervezet zavartalan működésében részt vevők fontosságára nehéz és fölösleges rangsort felállítani. A gazdaságban sincs olyan ágazat, osztály, csoport vagy műhely, amelynek munkája ne esne súllyal a hatékonyság serpenyőjébe. A jól összehangolt munkát mutatja a tavalyi évben elért eredmény. Mégis bármely ágazatról legyen

sához is — gépek szükségesek. Akárcsak a termény-, anyag- és egyéb szállításhoz.

A gépesítési osztály munkája a fentiek biztosítása, vagyis a beruházások intézése; a gépüzemeltetés (minden működő gép irányítása) és -szállítás; továbbá a javítás, karbantartás. Egy mondatban: az egész gazdaság kiszolgálása.

Előkészületek a kenyérgabona betakarításához

szó — és természetesen az egészről is —, a gépek szerepe meghatározó. Modern termelés a korszerű mezőgazdasági nagyüzemi gazdálkodásban, modern, nagy teljesítményű gépek nélkül éppúgy elképzelhetetlen, mint az iparban. Gépek kellenek a növénytermesztéshez, az állattenyésztéshez és a gazdaságban folyó építkezésekhez is. De a gépek üzemképes állapotban tartá-

MŰSZAKI FEJLESZTÉS

A versenyképes termelés — a legkisebb ráfordítással elért lehető legtöbb jó minőségű termék — csak korszerű technológiával valósítható meg, állandó műszaki fejlesztéssel. Épp ezért ez az osztály egyik nagy feladata.

Az utóbbi három-négy évben nagy gépvásárlások voltak. Érdeemes részletesen felsorolni a 39 milliós beszerzést, melyből 1975-ben 19 millióért főleg erőgépeket és pótkocsis teherautókat vettek. Ez volt egy éven belül a legmagasabb beruházási összeg, utána 76-ban a 8 millióból csak a juhászat egymaga négy és felet kapott technológiai gépekre, a többit ismét erő- és munkagépekre, továbbá autóbuzsra költöttek. Tavaly újból az országos kormányprogramba illeszkedő és korlátlan exportlehetőségű juhászat fejlesztésére fordították a beruházás nagyobb hányadát: 5 milliót a 8,5 milliós keretből. Az ideai beruházási összeg jóval kevesebb ezeknél: 3,5 millió — és már el is költötték.

A kőszigeti üzemegységben felszereltek egy óránként 5 tonna teljesítményű takarmánykeverő üzemeltetést, melyet a dán Skjold cég szállított. A berendezés gazdaságosabb kihasználását májustól két műszakkal oldották meg. Tovább folyik a másfél éve megkezdett juhászati beruházás, ez év végére a növénytelep kivételével minden elkészül.

A gépberuházások terve öt-éves időszakra készül és éves tervekre bomlik. Javítás, karbantartásra és üzemeltetésre pedig az évesből havi programokat állítanak össze, melyek végrehajtását hetenként is értékelik, a hónapról hónapra mindig ötödikéig elkészülő havi értékelés mellett. Mindezt kollektívan csinálják, az egész osztály részt vesz a munkában.

ÜZEMELTETÉS,

SZÁLLÍTÁS

Az osztály dolgozóinak *Hanyecz Károly* osztályvezető főmérnökkel az élen távlatokban és ugyanakkor a mindennapi feladatokról is kell gondolkodni, intézkedni. És nemcsak a műszaki fejlesztés, a beruházások te-

rén, hanem az üzemeltetés vonalán is, bár úgy tűnik, hogy ez állandóan azonnali tennivalókat kíván.

Évente több alkalommal — minden nagy kampánymunka előtt — gépszemle van. Az erő-, munka-, rakodó- és szállítógépek műszaki állapotát, minőségét, a munka- és tűzvédelmi előírások betartását ellenőrzi a szemlebizottság. Áprilisban például három gépszemle volt: a tavaszi munkákban részt vevő gépeké, a teherjárművek honvédségi és rendőrségi szemléje, valamint az önjáró szállastakarmány-betakarító gépeké, a lucernalisztet készítő üzem gépeivel együtt. A tavasztól őszig tartó fontos munkában a teljes géppark kb. 20 százaléka vesz részt, hogy az állattenyésztés évi takarmány szükségletét biztosítsák részben szalás, részben feldolgozott állapotban.

A gazdaság szállítási feladatainak lebonyolítására 31 darabból álló gépjárműpark áll rendelkezésre. Több mint fele tehergépkocsi, a személyszállítást pedig 4 autóbuzs és 6 személykocsi végzi. Állandó alkatrészhiány mellett kell mindezt és a rakodógépeket is üzemképes állapotban tartani. Bár egyes alkatrészek felújításával segít a saját szerviz és javítóműhely, mégis a nehézségek dominálnak. És ilyen gondok közepette a szállítás önköltsége az országos átlag felénél is kevesebb. Ez önmagában is nagyon jó eredmény, de még sokkal nagyobb lesz, ha hozzátesszük, hogy a tonnakilométerteljesítmény az országos norma dupláját éri el.

Az energiagazdálkodás a teljes üzemanyagköltségre évi nyolcmillió forintot keretel rendelkezik. Ebből másfél millió a villamos energia, a többi a folyékony energia — gázolaj, tüzelőolaj, kenőanyagok — ára. Tavaly a villamos energia költsége a tervezett szinten maradt, folyékony energiából viszont 463 ezer forint megtakarítást értek el. A még gazdaságosabb felhasználásra fog ösztönözni a júniusban bevezetett új premizálási rendszer és a fogyasztás folyamatos ellenőrzése.

JAVÍTÁS,

KARBANTARTÁS

Egy ekkora — 7000 hektáros — gazdaságban szinte minden műlhat a három egységből álló javító, karbantartó szervezet munkáján. Hiszen mindent, ami gép — az ekétől, boronától kezdve a K-700-as erőgépig — nekik kell üzemképes állapotban tartaniuk. S e hatalmas feladat mellett új gyártmányok is készülnek, mint például a kőszigeti gépműhelyben a két öntöltős konténer, mellyel a műtrágyaszóró repülőgépeket gyorsabban lehet feltölteni. Meg az itató-, etető- és térelválasztó berendezések az állattenyésztés számára. Minden évben nagy erőpróba a gépek előkészítése az idénymunkákra, ilyen volt a tavaszi felkészítés és a még ennél több munkát igénylő aratási.

A javító, karbantartó hálózat jó munkájának a próbája a gépek fennakadás nélküli üzemelése. Hogy ez sikeres legyen, anyagi és személyi feltételei vannak. Bár a felszerszámozottság, a műszerezettség és kéziszerszám ellátásában komoly előrelépés történt, a műhelyek nem érik el az ott javított nagy értékű, korszerű gépek színvonalát, s hogy mégis jó az eredmény, az a dolgozókat dicséri. Elsősorban a szocialista brigádokat.

Ebben az évben a javítás, karbantartás 13 millió forintot tervekkel dolgozik, s igazán akkor lesz jó a munkája, ha az eredmény, amit elér, minél kevesebb összegbe kerül, ha a javítások az eddigieknél olcsóbbak lesznek. Ezt többféle intézkedés segíti: a műhelyvezetők premizálása költségmegtakarítás esetén az egyik. Hasonló célt szolgál az is, hogy a javítás megkezdése előtt minden gépről gazdaságossági számítást készítenek, továbbá, hogy a nagyon rossz műszaki állapotban levőket nem javítják ki. És jó irányba hat a létszám-megtakarítás is, mely nemcsak rájuk, de az egész gazdaságra jellemző.

Vass Márta

Új itatóvályúk készülnek a kőszigeti műhelyben

Fotó: Veres Erzsé

Az agitációs és propagandamunka eredményei, feladataink gazdaságunkban

Békés megyében mintegy kétezer-ötszáz hektár a szántóként nyilvántartott, ennek ellenére vetetlen terület. A vetések elmaradásának okait vizsgáló tavaszi határszemlélt tartották a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, a megyei pártbizottság, a megyei tanács, valamint a földhivatal szakemberei. A gazdaságunkban tett látogatás során vezetőink beszámoltak arról, milyen intézkedéseket tesznek e területek hasznosítására. Szó volt arról is, hogy a rizstelep felújítása nem fejeződött be a tervezett időre. Emiatt 560 hektáron nem vetettünk ebben az évben rizsvetőmagot. A telep átadásának tervezett határideje június vége lett. Gazdaságunk vezetői tájékoztatták a szemle résztvevőit, hogy a munkálatok befejeztével takarmánynövénynek hasznosítják az 560 hektárt. (Képünk a határszemlén készült)

Fotó: Veress Erzsé

Az 1977/78-as évi tömegpolitikai oktatás befejeztével a Körösi ÁG pártvezetősége megtárgyalta és elemezte a tömegszervezetekben végzett agitációs és propagandamunkát, az elkövetkező évek feladatait.

Az előterjesztett beszámolók reálisan és kritikusan fejezték ki az oktatásban elért eredményeinket, összegezték az elmúlt év tapasztalatait, majd fontos határozati javaslatként jelölték meg a további célkitűzéseket. Az eredmények és célkitűzések szerves részévé válnak az MSZMP KB 1976. október 26-i határozatának, amelyet a pártpropaganda továbbfejlesztésének érdekében hozott.

Hogyan realizálódik e fontos határozat a Körösi ÁG-ban? Először a dolgozók legszélesebb tömegeit érintő szervezett politikai oktatás által, amelyet a gazdaságban belül saját, képzett propagandistáink vezetnek egyre eredményesebben. Az elmúlt évhez képest jelentősen növekedett az oktatásban részt vevő dolgozók száma, ezenkívül bővültek az oktatási formák is.

Az 1976-ban először indított politikai vitakör eredményesnek bizonyult és így az elmúlt oktatási évben már két vitakör működött, amelyeket a hallgatók megkedveltek és továbbra is igénylik

azokat. A „Társadalmi és állami élet kérdései” címmel tartott oktatás elősegítette a párttagok eszméi, ideológiai felkészültségének növelését, fontos szerepet játszott a szocialista világnézeti szemlélet- és gondolkodásmód kialakításában.

A „Nemzetközi kérdések” című politikai oktatás a főbb nemzetközi események helyes értelmezését adta, ezenkívül bővítette a hallgatók látókörét és aktivizálta politikai érdeklődésüket.

A párttagság köréből egyre többen vesznek részt a magasabb szintű politikai képzésben, mint pl. marxizmus-leninizmus esti középiskola, marxizmus-leninizmus esti egyetem, speciális kollégiumok, szakosítók. Emellett néhányan szakmailag is képezik magukat. Összességében a párttagság 97 százaléka képezi magát tovább valamilyen formában.

A gazdasági, tömegszervezeti oktatás az elmúlt évben összesen 272 dolgozót érintett. A gazdaságon kívüli szakmai és politikai oktatás 47 dolgozót. A számok azt mutatják, hogy a gazdaság összlétszámából, ami 585, összesen 319-en képezték magukat valamilyen formában tovább!

Az agitációs és propagandamunka feladataiból a szakszervezeti mozgalom is aktívan kivette részét. A bizalmiak és a tisztségviselők oktatása elősegítette a bizalmiak megnövekedett jog- és hatáskörének helyes értelmezését és gyakorlati végrehajtásban való érvényesülését.

Az oktatási év lezárásával azonban nincs minden elintézve, hiszen már készülni lehet az 1978/79-es oktatási évről. Ehhez segítséget nyújtanak a hozott párthatározatok, valamint az elmúlt oktatási év tapasztalatai, amelyeket a dolgozók a különböző fórumokon előterjesztettek.

Ahhoz, hogy a továbbiakban az oktatás még sikerebben fejlődjön be, nem árt, ha néhány fontosabb feladatot megismertünk a gazdaság dolgozóival. Először az oktatáson való részvétel további javítását említeném, amely az oktatás sikerének fő befolyásoló tényezője. Az aktivitás az oktatásban az utóbbi években igen kedvezően alakult, azonban egy-egy csoporton belül ezt is tovább kell szélesíteni.

Fontos a tanfolyam idejének és a propagandista személyének a megválasztása és végül, de nem utolsósorban a szervezés, amely a kiértékeléstől a hazaszállításig mindent magában foglal.

A jól elkészített tervezet, valamint a tömegszervezetek által irányított és ellenőrzött politikai tanfolyamoknak a gazdaságvezetés részéről való további segítése előfeltétele annak, hogy a dolgozó tömegek egyre aktívabban és minél többen kapcsolódjanak be a szocialista eszmék, a marxizmus-leninizmus ideológiájának megismerésébe és elsajátításába.

Csatári Mihály
pártvez. agit. prop. felelős

A Vasas-brigád házatáján

A gazdaságban már hagyománya van a szocialista brigádok – a munkások – szellemi versengésének. Nem így a Vasas-brigádban, amely az idén először nevezett be a vetélkedőre. Korábban csupán csak azért nem vettek részt ebben a műveltséget gyarapító mozgalomban, mert nem volt még meg a szocialista címük. Mégsem lenne igaz azt állítani, hogy a brigádban nem folyt művelődés. Nem is akármilyen, hiszen ketten érettségiztek le tavaly a szakközépiskolában: Farkas Lajos a három szakmás – géplakatos, autó- és vízszelző – brigádvezető és Muth Ádám vasbetonszerelő, akin ugyan nem látszik meg az 51 esztendő, de akkor sem sorolható már a diákokorba. És a többiek is olvasni szerető emberek, s így mégis van művelődési tradíciója a 10 tagú brigádnak, s nyilván ez is az egyik oka sikerüknek.

Mert mi másnak nevezhetnénk azt, hogy már az első próbálkozás alkalmával az első helyet szerezték meg a gazdaság közművelődési vetélkedőjén, ahol nyolc brigádból hat olyan szerepelt, amely minden évben ott volt, jó eredményeket ért el, és nagy tapasztalatot mondhat magának. Az ilyen mezőnyben elnyert győzelem akkor is igen értékes, ha a középdöntőben már nem tudták megismételni. De ez sem sokon múlott. Főleg a zenén, ami nem csoda, mert eleve túl nehéz volt a válogatás, meg egyoldalú is: hosszú koncertművekből állt. A felkészülés is kevés volt, időnként egy-egy

részletet lejátszottak belőlük a kultúrházban, de végig egyet sem.

A Vasas-brigád öttagú vetélkedő csapata – az előbb említettek kivül még Dékány László hegesztő, Hegedüs László villanyszerelő és Pálfi János vízszelző – a közigazgatási épületeinek, hízaldáinak épületgépészeti és technológiai szerelését végzi a csodálatosan szép kis nyárfaerdő szomszédságában.

Minden más témakör jól ment, különösen a színház, képzőművészet és a szabadon választott dolgozat sikerült majdnem maximálisan – mondja Farkas Lajos. – A szindarabok közül a Férjek iskoláját választottuk, bár a Jókai Színház előadását nem láttuk, de mi ketten – a volt diákok – az iskolában alaposan átvettük Molière-t, a többiek meg még régebben látták a tévében Major Tamással.

A képzőművészet is közel állt hozzánk – folytatja Dékány Lajos –, hiszen szeretjük a képeket, szobrokat és szívesen mentünk kiállításra. A kultúrház külön segített ebben a témában, több vetítéses előadást hallgattunk végig, megismertünk minden egyes szobrot, festményt – amiről beszélni kellett – és az alkotóját is. Három tárlatot láttunk: Ruzicskay György, Corini Margit és a Békés megyei amatőr festőket.

A szabadon választott feladatot is a képzőművészet területéről választottuk – magyaráz tovább Muth Ádám –, ugyanis Corini Margit életútját dolgoztuk fel. Nagy élmény volt számunk-

ra, hogy hárman a lakásán kereshettük föl és ott beszélgettünk az idős művésznő, aki 18 alkotását a közönségnek hagyományozta. Megismertük változatos, sok viszontagsággal teli életét, mesélt az amerikai és a párizsi évekről, sikereiről is. Azt is elmondta, hogy Gyomára a táj hangulata, a víz – a Körös –, a csend és nyugalom vonzotta és nagyon szeret itt.

Kár, hogy a házidöntő után már az olvasás nem volt versenyszám, így a középdöntőn nem vettük hasznát – sajnálkozik Hegedüs László, a csapat „irodalomára”. Pedig minden elbeszélést, novellát elolvastunk, nemcsak én, mindnyájan.

Azért mondta, hogy nemcsak ő olvasott egyedül, mert először felosztottuk a témákat magunk között, mindenki kapott egy területet – magyarázta Muth Ádám. – Aztán rájöttünk, hogy ez csak a vetélkedőben lesz hasznos, de nekünk magunknak nem. Így fél- vagy negyedoldalakok maradtunk, márpedig a cél egészen más. Az, hogy mindenki több irányú ismeretet szerezzen. Ezért döntöttünk még menet közben úgy, hogy mindnyájan foglalkozunk mindennel. Nem is bántuk meg.

Szép volt, jó volt, ez az általános vélemény és hogy megérte a ráfordított nem kis időt, mert mindünknek megfelelő alap ez a további művelődéshez. Ezt segíti hamarosan az a hétnapos jutalomutazás is a Szovjetunióba, aminek fele költségét a gazdaság téríti elismerésképpen.

V. M.

Amire joggal büszkék lehetnek

Híradónk első számában is írtunk már az Ifibrigádról, mely a közművelődési vetélkedőn szépen szerepelt. A brigád a munkában is a legjobbak közé tartozik, emléklapok, kitüntető plakettek sorát nyerték már el. Így történt, hogy elhatározták: külön vitrinben gyűjtik össze a kitüntetések, okleveleket. Elhatározásukat tett követte, a „házi kiállítás” elkészült. Képünkön Boczonádi Imre és Somogyi József brigádtagok mutatják be a vitrin kincseit

Fotó: Veress Erzsé

Hazánk felszabadulásának 33. évfordulója alkalmából Gyomára látogatott Sztanyiszlav Alexejevics Balasov őrnagy, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport politikai tisztje és felesége. Egész napos programjuk keretében felkeresték gazdaságunkat és látogatást tettek az üzemegységekben. Megismerve munkánkat, Balasov őrnagy elismerően szólt rizstermesztési eredményeinkről és azokról a törekvésekről, melyek a hústermelés fejlesztését célozzák. (Képiünkön: szovjet vendégeink a járási és községi vezetők társaságában.)

xxx

A Békés megyei GMV-vel ez évre 600 vagonos tágyártási szerződést kötöttünk. Ebből az alkalomból Szabados Ferenc igazgatóhelyettes és Kovács Mihály osztályvezető április 25-én járt gazdaságunkban. A szarítók és keverőüzem munkájával ismerkedtek meg.

xxx

Május 7-11. között a lengyelországi Pulawy Vegyi és Nitrogénművek művészeti csoportját láttuk vendégül. A gyár igazgatóhelyettesével, Ryszard Iskzycki elvtárral, és Kazimiersz Gólszkiec szakszervezeti titkárral folytatódott a tárgyalások a csereüdültetés kapcsolatban. A kultúrcsoport a művelődési házban nagy sikerű műsort adott. Programjuk során megismerkedtek Debrecen és Hortobágy, Gyula és Békéscsaba nevezetességeivel.

xxx

Az Állattenyésztési Kutató Intézet főigazgatója, dr. Keserű János és tudományos osztályvezetője, dr. Mihálka Tibor február 27-én egész napos látogatást tettek gazdaságunkban. A MÉM jóváhagyásával Herceghalom és Körös hosszú távú együttműködést kötött a juhászati komplex kutatási program megvalósítására.

Látogatást tettek Kőszigeten, ahol megismerték a juhászati telep fejlesztési terveit, az alkalmazásra kerülő iparszerű technológiát.

xxx

A csárdaszállási agrokémiai központhoz történő csatlakozásra március 20-án került sor. A gazdaság és a két gyomai termelősövetkezet közösen úgy határozott, hogy a vasútállomás mellett új iparvágány beiktatásával alközpontot létesít. Az épülő rakárak feladata lesz a műtrágyák és növényvédőszer veszteségmentes és biztonságos tárolása. Az egyeztető tárgyaláson a feleken kívül részt vett Kőrös György, a járási PB titkára is.

xxx

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság (Gyoma) Híradója

Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:

A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:

Lehoczky Mihály

Megjelenik: negyedévenként

3589 Dürer Nyomda

Békéscsaba

Szocialista brigádmozgalom, 1978

Gazdaságunkban 1978. évben a szocialista versenymozgalomba 16 brigád nevezett be 244 fővel. A brigádok vállalásait munkahelyekre bontott ütemterv alapján tették meg. A fő vállalások elsősorban hozamnövekedést, illetve költségmegtakarítást irányoztak elő.

HATVANHÁROM

ÚJ BRIGÁDTAG

A versenymozgalom alakulását a múlt évhez viszonyítva megállapítható, hogy a brigádok száma kettővel, a brigádtagok száma 63 fővel nőtt. 1978-ban a szocialista brigádtagok száma a teljes munkaidőben foglalkoztatottakhoz viszonyítva 41 százalékos, ami 13 százalékos növekedést jelent a múlt évvel összehasonlítva. 1978-ban három új brigád alakult, 69 fővel. Ezek a következők: két brigád a szállításban a tehergépkocsivezetők-ből és rakodókból, illetve az autóbuzs- és személygépkocsi vezetők-ből. Egy brigád alakult a községi, karbantartási és beruházási munkákat végző dolgozókból. Munkaterületek szerint a szocialista brigádok megoszlása a következő:

CÉL: AZ ÖNKÖLTSG CSÖKKENTÉSE

Növénytermesztés: a rizstermesztési ágazatban dolgozik a November 7. és Április 4. Szocialista Brigád. Fő vállalásuk a rizs-önköltség 2 százalé-

kos csökkentése 400 m/Ft értékben. A három nagy teljesítményű erőgépen dolgozik a Vörös Csillag Szocialista Brigád, amelynek fő célkitűzése a gépek kihasználásának növelése 27 m/Ft értékben és a tervezett bérszámítás túlteljesítése 150 hektárral. A takarmány-, illetve lucernatermesztésben dolgozik az Ifjúsági és Március 21. Szocialista Brigád. Fő vállalásuk a legelőönköltség 2 százalékos csökkentése, valamint az önjáró betakarító gépekkel bémunka végzése 87 m/Ft értékben. Az LKB-nál működő szocialista brigád vállalása a lucernaliszttermelés tervének 4 százalékos túlteljesítése, a minőségi szint javítása és a tüzelőolaj-felhasználás 1 százalékos csökkentése 225 m/Ft értékben. A rizsrekonstrukción dolgozó Május 1. Szocialista Brigád DT-alkatrészfelhasználás 4 százalékos csökkentését és a rizsrekonstrukció gyorsítása érdekében pihenőnapon végzett társadalmi munkát vállalt.

20 670-LITER TÖBBLETTEL

Állattenyésztés: A szarvasmarha-ágazatban dolgozik az Összefogás Szocialista Brigád, amelynek fő vállalása a tejtermelés tervezett 4234 literes tehenenkénti hozamának 2 százalékos túlteljesítése, ami 20 670 liter többletetet és 97 500 Ft többletbévetelt jelent. Jelentős a brigád 11 m/Ft értékű társadalmi munka vállalása. A juhászati ágazatban dolgozik Schandl József Szocialista Brigád. Vállalták az anyaelhullás 2 százalékos csökkentését a tervezetthez viszonyít-

va és 100 anyára jutó bárányszaporulat 2 százalékos túlteljesítését, amelynek eredményeként várhatóan a 100 anyára jutó bárányszaporulat 153 lesz.

TÁRSADALMI MUNKÁK

Gépesítés: a műhely területén dolgozik az Ifi és Augusztus 20. Szocialista Brigád, amelyeknek fő vállalása alkatrészfelújítás 140 m/Ft értékben és a több műszakban üzemelő nagy gépeknél műszakkiesés megakadályozása munkaidőn túli javításokkal.

Építkezés: a beruházási munkákkal kapcsolatos területen dolgozik a múlt évben kimagaslóan jól működő Vasas Szocialista Brigád, amelynek fő vállalása anyagtakarékoság, beruházásoknál, és társadalmi munka a beruházások gyorsítása érdekében.

Szállítás: a tehergépkocsi-vezetők és rakodók munkabrigádjának fő vállalása az üzemanyagfelhasználás 2,5 százalékos csökkentése az üzemtervezet viszonyítva, és a tervezett tkm 3 százalékos túlteljesítése, költség szinten 70 m/Ft értékben. Az autóbuzs- és személygépkocsi-vezetők-ből alakult munkabrigád vállalta az üzemanyag-felhasználás tervhez viszonyított 2,5 százalékos csökkentését.

A keverőüzemben működő Egyetértés Szocialista Brigád vállalta a normán belüli hiány 20 százalékos megtakarítását és a papírszak-felhasználás csökkentését ismételt felhasználással 140 m/Ft értékben.

A központi iroda adminisztratív dolgozóiból álló Lenin Szocialista Brigádjának fő vállalása iskola patronálása, dekorációk készítése és selejt anyagok értékesítésének megszervezése.

A fenti fő vállalásokon kívül minden brigád benevezett az „Egy nap az iskoláért”, „Egy nap az öregekért” és „Egy brigád – egy újítás” mozgalomba. Szerepel a vállalásokban továbbá a hármas követelmény betartása, politikai és szakmai oktatásokon való részvétel, közös kirándulások szervezése, és a közművelődési vetélkedőn való részvétel.

Összesítve a szocialista brigádok 1978. évi vállalásait, megállapítható, hogy hozamnövekedést 528 553 Ft, költségcsökkentést 929 035 Ft, társadalmi munkát 71 448 Ft értékben vállaltak a brigádok, ami gazdaságban összesen, a terven felül 1 529 036 Ft eredményjavulást eredményez. Ez az eredményváltozás az 1978. évi ütemtervhez viszonyítva 9 százalékos, az 1977. évi mérlegadatokhoz viszonyítva 18 százalékos eredménynövekedést eredményezhet.

Gácsy Péter
versenybiz. titkár

Mi az új a kollektív szerződésben?

A vállalatok házi alapokmányai mindenütt a dolgozókat érintő – Munka Törvénykönyvben, s más törvények által nem szabályozott – legfontosabb kérdéseket rögzíti a szakmai és egyéb sajátosságoknak megfelelően. Az igazgató és a szakszervezeti titkár aláírása nyújt garanciát a maradókatlan végrehajtására. A szakszervezet szerepe az előkészítésben is tetemes, mert mint a dolgozók képviselőjének ismernie kell, a gazdaság egész területén előforduló problémákat, új helyzeteket, vagyis mindazt, amit őt évről évre szerződésbe szükséges foglalni.

Az élet irama, a fejlődés és a haladás azonban gyorsabb, s a sürgető dolgok nem várhatnak az őt év leteltéig, ezért mód van az évenkénti szerződésmódosításra. A legutóbb kötött, s 1976–1980-ig szóló kollektív szerződés esetében is megtörtént a kívánt korrigálás az áprilisban aláírt függelékben. Ezzel figyelembe vették az 1977. és 78. évben megjelent rendelkezéseket, továbbá a dolgozók által javasolt és elfogadott módosításokat. Maga az eljárás ilyenkor is ugyanaz, mint az eredeti szerződésalkötést megelőzően. A gazdasági vezetők felméri a helyzetet, a dolgozók is megbeszélnek és megteszik javaslatukat, s ezek az előkészítő bizottsághoz kerülnek. És az előző évi értékelésével együtt elkészülnek a szöveges javaslatok, melyeket a VSZB ülés megtárgyal és a bizalmi tanácskozás elé terjeszt döntésre. Ez utóbbi fórum az idén 20 pontból álló módosítást fogadott el, tehát sok újat, ami mind fontos és ismert, de egy párat itt is érdemes külön kiemelni még.

A munkaerőhiány enyhítését célozza az öregségi nyugdíjkorhatárt elérők, de nyugdíjba nem vonulók, hanem tovább dolgozók pótszabadsága, mely az első évben 3, a másodikban 6, a harmadikban 9, a negyedik és minden további évben pedig 12 nap. Még akkor is, ha a dolgozó egyéb címen is kap pótszabadságot. Itt kell megemlíteni viszont, hogy a törzsgárdatagsági jutalomszabadság érvényét veszítette és ezzel a jutalomszabadság a gazdaságban teljes egészében megszűnt.

A munkaszüneti díjazás miatt – 1,8 százalékos bérfelértékelés következtében – az 1978. évi bérfelértékelés így módosul: javítóműhely 3,2, növény-

termesztés, állattenyésztés, általános munka 4,2, kisegítők 5,2, műszaki és adminisztratívok 6 százalék. Újonnan belépő dolgozó a rá vonatkozó alaphatár alatti határánál többet nem kaphat, ha előzőleg egy éven belül három esetben változtatott állást, vagy kilépett bejegyzés van a munkakönyvében.

A részesedési alap bontásból: közvetlen anyagi ösztönzésre (részesedés, prémium, jutalom, kitüntetés, újítás) 78 százalék, jóléti alap kiegészítésre 14 százalék megy. Jóléti alaphoz pedig a legmagasabb összeget, majdnem 400 ezer forintot az üzemi étkezésre fordítják.

A tanulás ösztönzésére szolgál az az egyszeri jutalom, amelyet olyan felnőtt dolgozó kap, aki az általános iskola 8. osztályát eredményesen elvégezte. A törzsgárdatagság megbecsülését fejezik ki végzetül az alábbi módosítások: 5 év után 600, 10 év után 1300, 15 év után 2000, 20 év után 2700 és 25 év után 3500 forint és egy arany pecsétgyűrű a jutalom.

Készülődés a gépszemlére a központi műhelyben

Fotó: Veress Erzsébet

A kispályás focicsapat

Eredményes évet hagyott maga után a gazdaság 10 tagú, jól összekovácsolódott együttese, mely már négy esztendő óta tekint vissza. Az állandóság jellemző rájuk – s ez is a siker egyik titka – hiszen csak akkor történik változás, ha valaki más munkahelyre távozik, ez meg nemigen fordul elő. A tízes létszámban inkább még egy külső játékos vált „belsővé”, a gyomai Vízmű vezetője. Rajta kívül mindenki a gazdaság dolgozója. A kispályások múlt évi működéséről Kolo Elek csapatkapitány a következőket mondja:

– Először is a legrangosabb eseményt említem: megnyertük a községi II. osztályú bajnokságot és fölértünk az I. osztályba. Ez igen szép teljesítmény és kemény munkát kívánt, ugyanis 14 mérkőzésből 11 győzelemmel végződött, egy döntetlen volt, és csak két esetben szenvedtünk vereséget. A lejátszott mérkőzések során 78 gólt rúgtunk, 27-et pedig mi kaptunk. A legtöbb gólt Kisari József lőtte. Az „Edzett Ifjúságért” mozgalom sportnapjain is szerepeltünk és mind a két alkalommal első helyezést vívtunk ki. Itt a döntőig 5 selejtező mérkőzést kellett lejátszani, és után mérkőzhettünk az egyik esetben a fetelep, másik alkalommal meg a sütőipar csapatával, s ütöttük el őket a győzelemért.

– Második helyezést értünk el a MEDOSZ megyebizottság által kiírt és Mezőhegyesen tartott kispályás labdarúgó-kupa döntőjén. Idáig úgy jutott el a csapat, hogy négy mérkőzésből háromot megnyert a selejtezőn. A döntőben egyszer nyert és egyszer veszített a csapat, ezért lettünk másodikok. Rézszt vettünk még a „November 7.” Kupa versenyén is és 16 csapat közül a negyedik helyet szereztük meg. Fő célunk: bentmaradni a községi bajnokság első osztályában.

– A labdarúgásnál talán nincs népsebb és közkedveltebb sport, legyen az nagy- vagy kispályás – veszi át a szót Valach Sándor üzem- és munkaszervező, aki a csapatot a gazdaság részéről patronálja. – Még inkább így van ez egy vállalati, üzemi együttes esetén. Jó látni az izgalmas mérkőzéseket, szurkolni saját játékosainknak. A mieinknek. És együtt örülni velük a győzelmeknek. A gazdaság – nyugodtan állíthatom – minden feltételt igyekszik biztosítani az eredményes működéshez, mert nagy súlyt helyez a sportra, s a hatása nem is maradt el. Kifogástalan felszerelést biztosít, megoldja a játékosok edzésre, mérkőzésre szállítását és a téli edzést is a gimnázium tornatermében. És még egyet, ami nagyon sokat fog jelenteni. Még ebben az évben egy pályát építünk a gyomai gépkocsitelep-helyen. Az anyagot a gazdaság adja, a munka pedig társadalmi lesz.

Nyár után, ősz előtt

Sokáig emlékezetes marad mindannyiunk számára az idei nyár. Szokatlan módon megkészt, a csapadékos és hűvös időjárás pedig megnehezítette a kenyérnek és takarmánynak való betakarítását, behordását. Nagy erőfeszítést kívánt a munkákban részt vevőktől annak ellenére, hogy soha még ilyen alapos és körültekintő szervezés nem előzte meg.

Júliusban megindultak a kombájnok és szemszállító járművek dél felől az északi megyéknek segíteni. Köszönet illeti a derekegyházi és hunyai kombájnosokat, a szeghalmi és dévaványai aratókat, azt a felelősségteljes munkavégzést, melyet növénytermesztési és gépesítési osztályaink végeztek. Az összefogás eredménye, hogy 1904 hektárról

762 vagon búzát takarítottunk be, s a gazdaság fennállása óta először értük el hektáronként a 40 mázstát.

A közös ügynek tekintett betakarítás szép példáját adva, öt mocsártalpas kombájnnal vágta a búzát Gyoma, Dévaványa és Szeghalom térségében. Augusztus végéig Claas Dominátoraink csehszlovák partnergazdaságunkat is segítették, Nagyidán őszi búzát, árpát, borsót arattak.

A kedvezőtlen időjárás nemcsak bennünket, a gépparkot is komoly próbára tette. A vízzel telítődött talajokon gyakori volt az elakadás, a DT és K-700-as erőgépek munkája vontatásból állt. A kombájnok nagy részét ismét javítani kell rizsarátásra, a pótkocsikat siló- és szemszállításra. A kombajn- és tehergépko-

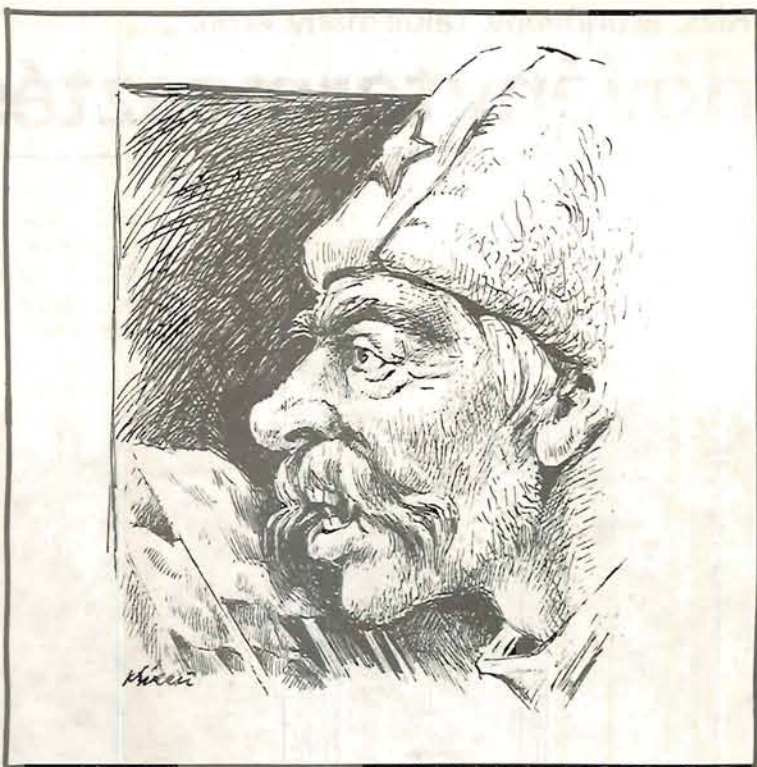
csi kerekek mély nyomokat hagytak a tarlókon, nehezebbé vált a szalma bálázása, behordása, nehezebbé a hántási munka.

Az aratás késedelmes kezdése miatt a járulékos munkák is eltolódtak optimális idejüktől. Így további megfeszített munkát igényel e lemaradások pótlása, s ezzel egy időben a vetések megkezdése. Mindenképpen elkerülendő az őszi munkatorlódás, a silózás, napraforgó- és rizsarátás, öszibúza-vetés egyidejűsége. Ezért minden lehetséges munkánál ebben az átmeneti időszakban több műszakot szervezünk. Mindannyiunk érdeke, hogy kedvezőbb munkakörülmények, nagyobb hatások mellett most teremtsük meg a jövő évi hozamok talajművelési alapjait.

Kékesi László

Fotó: Varga Bálint

November 7-i ünnepségünk programja

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját ez évben is megünnepeljük. Gazdaságunk ünnepségének programja a következő:

Délelőtt 9 órától 12 óráig sportversenyeket bonyolítunk le: asztaliteniszt, sakkot, sportlövészetet, horgászversenyt és biliárdversenyt.

Délben 12.30 órától 14 óráig emlékezünk meg november 7-ről, melynek keretében törzsgárdajutalmak és kitüntetések átadására is sor kerül. 14 órakor közös ebéden veszünk részt.

Mindenkit szeretettel vár a rendező növénytermesztési osztálybizottság.

Kitüntetett dolgozók

Az építők napja alkalmából kapta meg a Kiváló Dolgozó kitüntetést gazdaságunk két dolgozója.

K. Tóth László vontatóvezető 1962 óta dolgozik gazdaságunkban, munkáját példamutatóan látja el. Hosszú évek óta az építési csoport szállítási feladatait tel-

jesíti, mint szakszervezeti bizalmi is jól dolgozik.

Muth Ádám vasbetonszerelő is 1962 óta dolgozik gazdaságunkban. Munkáját példamutatóan látja el. Az OSZB tagja, ezt a feladatát is hozzáértéssel végzi. A „Vasas” Szocialista Brigád alapító tagja.

Névadó ünnepség

Szeptember első szombatján dolgozóink gyermekeinek névadó ünnepségét tartottuk. Utónevet kapott Csavajda Erzsébet, Teréz és Edit, Fekete Zoltán, Gombos Katalin, Haraszi János és László, Hegedűs Andrea, Himer Beáta, Kisari Annamária, Kiss Ferenc, Kiss Roland, Kovács Attila, Kovács Anikó, Kovács István, Kruchió Katalin,

Szentmiklósi Mónika, Szücs György és Török Sándor.

A kicsinyeknek a dévaványai leánynevelő otthon úttörői adtak műsort, majd kék nyakendővel jelképesen kisdobosokká fogadták őket. A szakszervezet és a KISZ ajándékainak átadása után pezsgős pohárköszöntő zárta az ünnepséget.

Ország-, világjárás

Május 23–27-ig Szmolnik Lajos, a VSZB munkavédelmi felelőse és Kovács József vállalati biztonsági megbízott kiutazott a moszkvai munkavédelmi világkiállításra.

Összesen harmincötön voltak külföldi üdülésen, 15-en a szeghalmi ÁG-val közösen, öten a közművelődési vetélkedő győzteseként, öten az újvidéki vásáron, tízen az NDK-ban, a Szovjetunióban, Csehszlovákiában.

A balatonaligai MEDOSZ gyermeküdülőben 10 dolgozónk gyermeke üdült 2–2 hétig.

Augusztus 4-én a gazdaság művelődési bizottsága szervezett

kirándulást Szegedre, a Szabadtéri Játékokra, ezen 40-en vettek részt.

Augusztus 4–6-ig a munkások rendeztek 3 napos kirándulást Pécs környékére. Ezen 38-an voltak ott és barangolták be Baranya tájait.

Szintén augusztusban, 11-én KISZ-fiataljaink indultak 3 napos kirándulásra. Megtekintették Sátoralja újhelyet, Szilvásváradot és Eger nevezetességeit.

Augusztus 20-án a növénytermesztés dolgozói családtagjaikkal együtt Budapestre utaztak és emlékezetes élményekkel tértek vissza a fővárosból.

Rizs, árunövény, takarmány, erdő:

növénytermesztési osztály

K-700-as erőgép XT-76-os tárcsával talajelőkészítést végez

A termelés szerkezetét sehol sem a véletlen vagy a különböző kívánságok, hanem a külső és belső körülmények határozzák meg. Ezek számos összetevőből állnak, a talaj minőségétől, az éghajlati viszonyoktól kezdve egészen addig, hogy milyen arányú árutermelést és saját felhasználást követel meg a helyzet. Ez nemcsak a gazdaságra, de az egyes profilra is vonatkozik, így a növénytermesztésre is, melyen belül az árutermelést a rizs, az árunövények – búza, káposztarepce, napraforgó – és az erdei fakitermelés képviseli, míg a takarmánytermesztés az, mely szinte teljes egészében belső felhasználásra termel. Ezek az ágazatok együtt mintegy 6000 hektáron tevékenykednek, s értékelésükbe az említett kétféle bontás nagy szerepet játszik.

RIZSTERMESZTÉS – GONDOKKAL

„Ahány mázsza rizs pluszban vagy mínuszban, annyi millió fo-

rint föl vagy le a gazdaság életében” – járja szinte közmondászerűen a szólás, mellyel ennek az ágazatnak az eredménybe játszó szerepét jellemzik, annak érzékeltetésére, hogy az nemcsak a rizstermesztésre vonatkozik, hanem a gazdaságra is. A vele járó kockázat is épp ilyen nagy a rizs napfény- és hőigényessége folytán. Márpedig az utóbbi három évben éppúgy, akárcsak az idén, az időjárás nem volt kedvező, holott a jó tavasz, a hosszú, száraz nyár és ősz volna kívánatos a termeléshez. Ezzel szemben előfordult most először az az eset, hogy több mint 100 hektárnyi területet repülőgéppel kellett elvetni, mert csak így lettek készen az 1001 hektár időbeni bevetésével.

A rizstermesztés jelenlegi problémája – a fokozatos átállás rövidebb tenyészidejű fajtákra – az időjárás viszonyok alakulásával merült föl. Statisztikai kimutatások támasztják alá azt a tapasztalatot, hogy hazánkban is évről évre csökkent az össznappé-

nyes órák száma, 1974 óta például 10–11 százalékkal, és ez a tendencia folytatódik, úgyhogy a jövőben is további csökkenéssel kell számolni. Az ehhez való alkalmazkodás teszi szükségessé az áttérést a rövidebb tenyészidejű rizsfajtákra. S hogy ez mennyire sürgető feladat, az abból is látszik, hogy a fent említett ok miatt az idén sem lehet jobb eredményt várni, mint a tavalyi és tavalyelőtti gyengébb esztendőkből. Bár jelenleg még 650 hektárnyi (a rizs összes vetésterületének 65 százaléka) a Kákai 213-as fajta, kisebb arányban kísérletezés folyik: 190 hektáron a különböző szarvasi fajtákkal, 160 hektáron pedig Nucleoryzával, mert ezek rövidebb idő alatt beérnek. Ez a munka már tavaly is ment, hogy vetőmagot nyerjenek, de azért is, hogy ezen fajták terméseredményét fel tudják becsülni.

Eddig az étkezési célra termesztett rizs aránya kétharmadot tett ki és egyharmad volt a vetőmag; 1978-ban viszont már eltolódás mutatkozik a vetőmag javára, s ezzel az arány fele-fele lett. A változás nemcsak a jövő elképzelései miatt lényeges, hanem a gazdasági eredmény szempontjából is, mert a vetőmag-termesztés kifizetőbb. Ugyanis a kikészítéshez szükséges minden feltétel adva van a gazdaságon belül: a tisztító gépsor és a rizstermesztési szakmunkások, akik a rizsbetakarítás utáni holtidőszakban szakszerűen ellátják a vetőmag kikészítését. És az átvételi ár is kedvezőbb.

BÚZA ÉS OLAJOS NÖVÉNYEK

Legnagyobb területen, 2336 hektáron az árunövény-termesztő ágazat gazdálkodik, ebből a búza 1904, a káposztarepce 304, a napraforgó pedig 128 hektárt tesz ki. Bár a talaj nem ideális, mert nehéz agyag és szikes, a gazdaság mindig komoly mennyiségű búzatermesztést folytatott. De pont az adottságok miatt itt már az előző évek 35–38 mázsás átlagtermése is igen jó eredménynek számított,

az idén viszont ezt is túlszárnyalták. Először sikerült elérni a 40 mázsán felüli hektáronkénti átlagot. Ennek a teljesítménynek azonban ára is volt, mert a nyári kedvezőtlen időjárás következtében drágább lett az önköltség. A vizes talajon a lánctalpas kombajnokat is be kellett vetni a betakarításhoz, és hasonló okból volt szükséges a szállítógépek ki-vontatása a kövesútig.

A búza 60 százaléka eladásra termesztett kenyérgabona, 40 százaléka pedig takarmánybúza, melyre az állattenyésztésnek van szüksége. Ebből is nagyobb hozamra törekednek, de különösen fontos további és állandó feladat a kenyérbúza mennyiségi és minőségi javítása, ehhez pedig új fajtákra van szükség. Az idén először került sor a bőtermő és az átlagnál magasabb hektoliter súlyú jugoszláv búzafajták termesztésére. Előnyösségüket növeli még az is, hogy jó minőségű a szalmájuk és átdolgozás után takarmányozásra alkalmasak. Így aztán ez az első esztendő, amikor a gazdaságban a búzaszalmát nemcsak almozásra használják fel, hanem még mintegy 150 vagon takarmányt nyernek belőle. Egyébként az egész környéken egyedülálló teljes szalmabetakarítást végeznek. Bár ez késlelteti az őszi talajelőkészítést, de fokozott szervezéssel – két műszakos, folyamatos üzemelés – behozzák a hátrányt. Jövőre tovább növelik a jugoszláv búzafajták vetésterületét annyira, hogy a hagyományos aránya csak 25 százalék maradjon.

Az egy évtizede folyó káposztarepce termesztését elsősorban a talajadottságok indokolják, de az is lényeges, hogy a munkálatai jól beilleszthetők a csúcsmunkák közé és így a folyamatosságot segíti. Hátránya viszont, hogy nagyon érzékeny a belvízre, s épp ezért területcserét kell végrehajtani. A másik olajos növény – a napraforgó – területét megnövelni fogják a jövő évtől kezdve fokozatosan, egészen 500 hektárig. Ez az intézkedés népgazdasági célt szolgál, de jövedelmezősége által vállalati érdek is. S bár a rizsbetakarítás idejével való ütközés miatt bérben kell a napraforgót szárítani és ez költséget növel, de még így is megéri.

TAKARMÁNYTERMESZTÉS

Nem lehet eléggé hangsúlyozni ennek az ágazatnak a fontos-

ságát az egész gazdaság szempontjából, hiszen az állattenyésztés céljára termel majd száz százalékgig. Külön árbevétele ugyan is jóformán csak akkor van, ha lucernamagot tudnak fogni különösen kedvező nyár esetén, mert csak ilyenkor nem megy a takarmányellátás rovására. Pedig értékben igen számottevő, két-, hárommilliót jelent, ha 3–4 évenként egyszer sikerül.

Az ágazaton belül legnagyobb vetésterület a lucernáé 625 hektárral, de magas a füveskeveréké is, alig kevesebb a négyszáznál. Mindkettőből a terv szerinti termésátlag várható. Ugyancsak jelentős önmagában is a silókukorica-termesztés, melyhez még az idén hozzájött a gombafertőzés miatt kiszántott napraforgó helyére vetett több mint 300 hektár. A magnak termesztett 150 hektár angolperjén kívül az ágazat foglalkozik az 550 hektáros legelővel is.

Az állattenyésztés takarmányigénye nagy, évente 800 vagon kukoricasilóval, 400 vagon fű- és lucernaszenázzal és 300 vagon szénával kell számukra gondoskodni. És a jövőben ezek az igények az állattenyésztés fejlesztésével tovább növekednek. Az egész takarmánytermesztés a hagyományokra épül föl, a szerkezet kialakítása ennek felel meg. Májusban indult be és azóta zökkenőmentesen működik a forró levegős lucernalisztkező-üzem, melynek ez évi terve 180 vagon, és már eddig 220 vagonnal termelt. A saját igényen kívül eladásra is dolgoznak.

A juhászatnak intenzív legelőkre van szüksége, s ez megnöveli a gyepgazdálkodás – telepítés, ápolás, betakarítás – jelentőségét, mert tervszerű munka esetén a hektáronkénti 50 mázsza szénaérték elérhető.

Akár a többi ágazatét, a takarmánytermesztés munkáját is a mennyiségi és minőségi eredmények mellett – melyet a műtrágya- és növényvédőszer-felhasználás is befolyásol – azon lehet lemérni, hogy mennyire gazdaságos a termelés. Csakhogy ez, mivel saját felhasználásra termelnek és önköltségi áron számolnak el, közvetlenül nem náluk mutatkozik meg, hanem az állattenyésztésben. Vagyis a takarmánytermesztés kisebb önköltsége ott képez nagyobb nyereséget.

Vass Márta

MTZ-80-as erőgéppel vontatott Lajta vetőgéppel vetik a káposztarepce-magot

Nucleorysa elnevezésű, vetőmagnak termesztett rizsfajta kalászeit vizsgálják a rizsörök: Nagy László és Szitás József

Fotó: Gál Edit

Következetes döntés, jobb eredmény

A XI. pártkongresszus és a Központi Bizottság irányelve, illetve határozata alapján a pártvezetőség a pártalapszervezetek vezetőségével rendszeressé tette a gazdasági vezetők beszámoltatását. A beszámoltatás rendszerét a KB 1975. novemberi határozatára készített cselekvési programban jelöltük meg.

Cselekvési programban megjelöltük az V. ötéves terv irányvonalát. Termelési növekedést 3,5–4 százalékkal, növénytermelést 6–7 százalékkal, állattenyésztés területén a tejtermelés fokozását jelöltük meg. 1975-ben az állományunkra 2750 liter/darab tejtermelést határoztunk meg. Az állattenyésztésben fő irányzat volt a juhászat és a jelen esetben is az. A juhászatban 1975-ben 10 millió dollár volt az árbevétel, ez gazdaságunk egyedüli exporttermelő ágazata. A gazdasági profilból adódik a beruházási programunk fejlődése a juhászat és a szarvasmarhaprogram területén.

Az 1975-ben elkészített, 5 évre szóló cselekvési programot a pártvezetőség a gazdaság vezetőségével együtt felülvizsgálta. A vizsgálat folyamán figyelembe vettük a KB 1978. március 15-i határozatát. A határozat szellemében vezetőségi ülésen megvitattuk és elfogadtuk a gazdaság végrehajtási tervét, az V. ötéves terv módosítását.

A növénytermelés területére 10 százalékos hozamemelkedést irányoztunk elő. Az előirányzat búza-, rizs- és olajos növényekre terjed ki. Állattenyésztés területén a szarvasmarhaprogramban az ötéves terv végére el kell érni a 4500 liter/darab tejtermelést. A juhászati programban az anyaállományt 6000 darabra kell növelni, meg kell változtatni a szaporulati mutatót, 100 anyára 150 darab bárány-szaporulatot kell elérni. Tovább kell csökkenteni a bárányelhullást, melynek az ötéves terv végére 8 százalék alá kell csökkentenie, ugyanakkor a juhászatunk termelési értékét 15,5 millió dollárra kell növelni.

Beruházás terén feladatként jelöltük meg a beruházások határidőn belüli átadását. Meg kell oldani az állattenyésztés területén a betakarító gép-

sorok beszerzését és ezekkel a takarmány minőségének javítását.

A gazdaság vezetőségének végrehajtási programjában szerepel távlati program is, amit figyelembe veszünk a VI. ötéves terv időszakában. A tervfeladatok mellett általános feladatokat is megjelöltünk. Ezek:

– Továbbra is javítani kell a káder- és személyzeti munkáról szóló határozat következetes betartását.

– Hosszabb távra ki kell dolgozni a gazdaságon belüli üzemszervezési feladatokat.

– Nagy súlyt kell fordítani a szakmai, politikai továbbképzésre.

Az általános irányelvekben szerepel a munkaszervezés, a munkafegyelem: a kettőt nem lehet elválasztani egymástól. A két tényezőt egy harmadik fogja össze: az ellenőrzés, amit egy órára sem lehet nélkülözni. Munkaszervezés nincs ellenőrzés nélkül, munkafegyelem alapvető kritériuma az ellenőrzés.

Az általános irányelvek mellett a pártvezetőség a saját területére és az alapszervezetek számára is jelölt meg feladatokat. A párt- és társadalmi szervek vezetői legyenek következetesek, kezdeményezők a gazdaság vezetőivel szemben. Növelni kell az agitációs tevékenységet. Az irányelvek és az általános feladatok mellett a pártvezetőség határozattal zárta a vezetőségi ülést.

A határozat végrehajtásában nagy feladatot kaptak a pártcsoportok, éves tervekben ki kell kérni a véleményüket, illetve a végrehajtási tervet meg kell tárgyalni.

Nagy feladat hárul a pártalapszervezetekre, a cselekvési programot rendkívüli vezetőségi ülésen meg kell tárgyalni, vezetőségi ülésre meg kell hívni a társadalmi szervek vezetőit, és a termelési osztálynak vezetőit is.

Bízunk benne, hogy a gazdaság párttagjai, vezetői, a párton kívüli dolgozók is megértik az irányelvet, és azt tudásuk legmagasabb szintjén végrehajtják. A következetes végrehajtásban számolunk a szocialista brigádok kezdeményező és kiemelkedő munkájára.

Varga Bálint
a pártvez. titkára

Nőpolitika, a nők szociális helyzete

Gazdaságunkban a nők szociális helyzetének javítására a 15/1974. MÉM sz. utasításnak megfelelően középtávú intézkedési terv készült. Az intézkedési tervben részletesen meghatároztuk azokat a feladatokat, amelyek végrehajtása a gazdaságunkban dolgozó nők helyzetét van hivatva javítani. Az intézkedési terv időarányos végrehajtását éventéknél értékeljük igazgatói tanácsulésen, párt- és szakszervezeti fórumokon.

Gazdaságunk átlagos dolgozói létszáma 615, ebből a nők száma 98. A nők általában az állattenyésztési ágazatokban és adminisztratív, kisegítő munkakörökben dolgoznak. Az állattenyésztési ágazatokban dolgozó nők bérezése azonos az ott dolgozó férfiakéval, mivel e munkaterületeken a teljesítmények alapján bérezünk. Az adminisztratív és kisegítő munkakörökben dolgozó nők bérezését éventéknél rendezzük, ez évben az adminisztratív munkakörökben dolgozók 6,7 százalékos bérfeljesztésben részesültek, itt a dolgozó nők aránya 75 százalék. A műszaki állományba tartozó dolgozó nők bérfeljesztése hasonló az adminisztratív dolgozókéhoz, míg a műszaki munkakörben dolgozó férfiak bérfeljesztése 5,1 százalékosat tesz ki. A kisegítő munkakörökben dolgozó nők (takarítónők, üzemi konyhai dolgozók) bérfeljesztése 11 százalékos volt.

A gazdaságban 14 szocialista brigád van, a brigádokban a nők száma 19, vagyis a nődolgozók 20 százaléka vesz részt a szo-

cialista brigádokban. A nők közül négynek van egyetemi, főiskolai, 25-nek középiskolai végzettsége, 46-nak 8 általános iskolai, és 23-nak van 8 általános alatti végzettsége. A 23 8 általános alatti végzettségűből 8 a 45 év alatti. A nők közül egy ipari szakmunkás, 6 állattenyésztési szakmunkás, 4 egyéb szakmunkás, 13 állattenyésztési betanított munkás és 3 egyéb betanított munkás képzéssel rendelkezik.

Az általános és szakmai képzéssel kapcsolatban kollektív szerződésünk is és az intézkedési terv is előírja, hogy a dolgozó nő, aki munkaköréhez szükséges általános és szakmai felkészültséget is szerez, az meghatározott összegű egyszeri jutalomban részesül.

A gazdaság kollektív szerződése és a nők helyzetének javítására készített intézkedési terv összhangban vannak és tartalmazzák a nők helyzetének javítására előírt vállalati feladatokat.

A kitüntetéseknek a nőket számarányuknak megfelelően vesszük figyelembe, ennek megfelelően 1977-ben 4, 1978-ban 3 nő részesült vállalati Kiváló Dolgozó kitüntetésben. A kitüntetések mellett minden évben nagy gondot fordítunk a nők jó munkájának anyagi elismerésére is. Ez év április 3-án 52 nő részesült jutalomban, 44 300 forint összegben. Hasonlóan az elmúlt évben is 45 nőt részesítettünk jutalomban. Ez évben 13 gyermek üdült az ÁGOK balatonaligai üdülőjében, 2–2 hetes váltással.

Az iskolaév megkezdése előtt

57-en kaptak 24 000 forint beiskolázási segélyt. Júnusban megrendeztük a „gyesen” levő 26 kismama részére a „gyestalálkozót”, ahol tájékoztattuk őket a gazdaság helyzetéről és pénzjutalomban részesítettük őket. Szeptember 2-án rendeztük meg a már hagyományos névadó ünnepeket, ahol 19 gyermek névadóját tartottuk meg. Gazdaságunk gyermekintézménnyel nem rendelkezik, de Gyoma nagyközség gyermekintézményeit évente 50 000 forinttal támogatjuk, ezen túlmenően társadalmi munkában szocialista brigádjaink részt vesznek ezeknek az intézményeknek bővítésében, csinosításában. Gondoskodunk a terhes anyák rendszeres orvosi vizsgálatokon való részvételéről, részükre ez időre fizetett munkaidő-kedvezményt és a majorokban lakó nők részére az orvosi vizsgálaton való részvételhez gépjárművet biztosítunk.

A gyermekgondozási szabadsággal kapcsolatban az a véleményünk, hogy a jelenleg kialakult rendszer zavarólag hat elsősorban műszaki és adminisztratív munkakörökben dolgozók esetében, mivel a gyermekgondozási szabadság meghatározott idejét nem szükséges betartani, ezért fordul elő több esetben, hogy az idő előtt visszatérő anyák részére gondot okoz az azonos munkakörben való foglalkoztatás.

Gazdaságunk nődolgozói kevésbé kapcsolódnak be a közművelődésbe, ez elsősorban az állattenyésztési dolgozóknál a jelenleg még osztott munkaidőben való foglalkoztatás miatt ütközik nehézségekbe, továbbá nehezíti ezt a tevékenységet az is, hogy nődolgozóink is 4 község területén laknak, így a különböző rendezvények szervezett előkészítése nem minden esetben vezet eredményre. A szakmai és politikai műveltség fejlesztésében részt vesznek a nők is, jelenleg 8 tanuló szakmai és általános műveltséget adó képzésben. Ez évben 30 nőt osztunk be a párt- és a társadalmi szervek által szervezett politikai oktatásra.

Fejlődést értünk el a nők vezetői munkakörökre való előléptetésében, mert jelenleg 6 nő dolgozik felső és középszintű vezetői munkakörben. A gazdaságon belül a szakszervezeti bizottság irányításával 7 tagú nőbizottság segíti a nőpolitikai határozat végrehajtásával kapcsolatos munkákat. A VSZB rendszeresen figyelemmel kíséri és beszámoltatásokon számonkéri az intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtását.

A nőpolitikai határozat végrehajtásával kapcsolatosan hozott MEDOSZ KV 1970. július 3-i állásfoglalás, valamint a 15/1974. MÉM sz. utasításban előírtak megfelelnek a nők szociális és életkörülményeinek javítására, az ebből adódó feladatok végrehajtását a MEDOSZ megyei bizottsága, a járási ügyészség, valamint a népi ellenőrző bizottság esetenként vizsgálják és tapasztalataik szerint eredményes fejlődést állapítanak meg.

Diószegi Lászlóné
nőbizottság vezetője
Antal András
személyzeti vezető

Két új munkabrigád a gazdaságban

Nagyon jó helyen és igen terek épületben van a két „legfiatalabb” munkabrigád – az I-es és II-es szállítók – székhelye. Ott, ahol legközelebb esik nekik a vasútállomás, hogy könnyebb és gyorsabb legyen a vagonkarakás és olyan, amelyet maguknak építettek. Mert ha nem is teljesen ők csinálták meg a mintegy 60 négyzetméter alapterületű faházat, de majdnem. Akárcsak a mellette elterülő telepet.

A szállítók mindig mozgásban vannak, nehéz lenne úgy eltalálni a találkozást, hogy mindnyájan együtt legyenek.

– Hát az tényleg ritkán fordul elő, hogy egy szálit itt lejelen ránk valaki, bár a reggeli munkaeligazításnál és az esti tisztálkodás idején nagy a forgalom – mondja Sinkovics János, a II. számú brigád vezetője. – Talán majd a faház avatására összejövünk mind a negyvenhatan. Ez egyben a két brigád találkozája és olyan munkaértekezlet-forma is lesz.

Nagyon kellett már ez a telephely, amelynek tereprendezése már tavaly elkezdődött, és az épület legalább ugyanannyira. Akárcsak a két brigád megalakulása, létrejött, hogy most már ők is a szocialista cím elnyeréséért dolgozhassanak. Nem mint ha eddig nem tették volna meg

egyébként is a tőlük teletöt, de ez a fajta szervezethez még jobban tömöríti az erőket. És a vállalkásoknak olyan pontjai is vannak, amelyeket igazán csak közösen lehet végrehajtani.

Tóth Imre, a tehergépkocsisok, rakodók és rakodógép-kezelők, az I-esek brigádvezetője szerint ilyen az újítási mozzanat bekapcsolása a brigádeletbe. És már eredménye van náluk is. Csizmadia Kálmán irányítóval közösen elkészítettek a paprikapalántázáshoz egy öntözőberendezést. Ennek a szellemes szerkezetnek az a lényege, hogy a palántázással egyszerre az öntözést is elvégzi. A másik brigád – az autóbuszok és személygépkocsik személyzete – szintén érdekes módon nem a saját területével kapcsolatban újított, bár a szállítás veszi hasznát. Most készül a tehergépkocsikon használt szállítóketrecek le- és fölrakását megkönnyítő görgős állványuk, mely a balesetveszélyt is csökkenti.

Beinschróth András buszvezető a társadalmi munka szerepét hangsúlyozza. Ezt a brigádok az öregek megsegítésére végzik, s az értéke hét hónap alatt meghaladta az ötezer forintot. Ennél jóval több volt az az összeg, amit a telep és a faház építésénél produkáltak. Csináltak mindent, a teljes festést például Papp Béla és

Az épülő faház és a brigádtagnak

Fotó: Gál Edit

Kondacs János végezte el, mert a festők nem értek rá, s a buszvezetők pedig a vasasmunkát.

Varga János gépkocsielőadóval a brigádvállalások önértékelését nézzük. Szállításról lévén szó, első helyen szerepel mindkét brigádnál az üzemanyag megtakarítása. Egyszeresen az üzemanyagfogyasztás 2,5 százalékos csökkentését tervezték és ezt az I-es brigád jóval túltejesítette. Tonnakilométerben pedig többet csináltak a tavalyinál. És ez azért is nagyon szép teljesítmény, mert a 13 tehergépkocsiból hétnek a teljes főjavítása és műszaki szem-

léje három gépkocsi-kiesést jelent. Ezt csak hatékony intézkedésekkel lehetett pótolni. A vállalati új munkaszervezést a szállítás is követte, a teher- és személyszállítás két műszakban dolgozik. Ebből eredően az autóbuszok utaskilométere például 100 százalékkal emelkedett, a munkát viszont azonos létszámmal végzik, a buszvezetőkkel közösen kialakított új menetrend szerit. A jobb szervezés más vonalon sem sikerült volna a két brigád segítőkészsége nélkül.

V. M.

Repülőtér-építés 6 millióért

Az Útépítő Tröszt és gazdaságunk szakembereinek tanulmánya és tervei alapján elkészült az ország első szilárd burkolatú mezőgazdasági repülőtere. A műszaki fejlesztési alpból megvalósított mintegy 6 millió forint értékű repülőtér számos és lényeges előnyt nyújt a mezőgazdasági üzemeknek, a repülőgép üzemeltetőjének és az egész magyar repülésnek egyaránt.

Ismert, hogy a mezőgazdasági repülést jelentős mértékben korlátozzák a meteorológiai viszonyok és a repülőtér talajának állapota. Különösen a tél végi, tavaszi és őszi csapadékos időszakban, valamint a belvizes területeken. A szilárd burkolatú mező-

gazdasági repülőtér lehetővé teszi a repülésre alkalmas napok számának növelését, a repülőgépek intenzívebb kihasználását. Javítja a repülés biztonságát fel- és leszállási szakaszban, valamint guruláskor. A tervezett komplexum javítja a dolgozók munkakörülményeit, szociális ellátását.

A repülőtér szükség szerint felhasználható az egyéb közforgalmon kívüli célokra is, légi rendészeti, légi mentő és vízügyi gépek egyaránt igénybe vehetik.

A repülőtér megépítése mintegy 6 hetet vett igénybe. A gyors megvalósításért ezúton mondunk köszönetet a gazdaság mély- és magasépítő részlegének, valamint az orosházi útépítő vállalatnak.

Épül a felszállópálya

Fotó: Gál Edit

Vendégeink voltak

Az NDK törzsszállattenyésztő gazdaságainak 25 tagú küldöttsége május 24-én gazdaságunkban tanulmányozta az intenzív legelőre alapozott nagyüzemi juhtartást. Tájékoztatták a legelőtelepítés nálunk alkalmazott technológiájáról, az öntözés hatásáról, a fixkarámos legeltetés előnyéről.

✱

A Gyapjú- és Textilnyersanyag Forgalmi Vállalat igazgatója Román György, és osztályvezetője, Herbert Vilmos vette át az ez évben nyírt 268 mázsa tenyésztési és növénygyapjút. Látogatásuk során megállapodás született a juhferőhelyeink jobb kihasználása érdekében a hízóalapanyag ez évi felvásárlásáról és értékesítéséről is.

✱

Július 28-29-én Jozef Smajda igazgató, a Velka Ida-i vetőmagtermesztő gazdaság delegá-

cióvezetője tartózkodott gazdaságunkban. Megállapodás született kölcsönös segítségnyújtásra a nyári és őszi munkák idejére. Ennek értelmében kombájnokkal segítjük az aratást csehszlovák területen, cserébe szántási és szállítási munkákat végeznek a rizsbetakarítás időszakában.

✱

Vendégünk volt Chmielewski Edmund műszaki igazgató, a lengyelországi Pulawy vegyi- és nitrogénművektől. A kulturális kapcsolat és üdültetési csereakció megbeszélésére augusztus 16-20. között került sor.

✱

Szeptember 1-én volt vendégünk dr. Németh József, az ÁGK főfelügyelője. Hivatalos látogatása során tájékozódott gazdaságunk tűzvédelmi helyzetéről, az önkéntes alakulat munkájáról, felkészültségéről és látogatást tett az ágazati telephelyeken.

Aszfaltozzák a műtrágyatárolót

Gépek és emberek jól szervezett, közös munkájával aszfaltozzák a műtrágyatárolót. A repülőtérhez csatlakozik ez az építkezés is, hiszen a műtrágya-felhasználásunk egyre növekszik, és elengedhetetlen, hogy a korszerű tárolást biztosítsuk

Fotó: Gál Edit

Az oktatás, továbbképzés helyzete gazdaságunkban

Gazdaságunk vezetősége a társadalmi szervekkel nagy gondot fordít a dolgozók általános, szakmai, politikai képzésére, továbbképzésére. Ez irányú munkánk nem volt eredménytelen, mert az eltelt előző 3 évben 10 felnőtt dolgozó szerzett egyetemi, főiskolai végzettséget, 12 középiskolai, 79 általános iskolai, 53 szakmunkás és 122 betanított munkás képzettséget. Ugyanez idő alatt a gazdaságból 89-en vettek részt vezetői és szakmai továbbképzéseken.

Jelenleg gazdaságunkban 205 szakmunkás dolgozik, ezek közül 41 rendelkezik kettő vagy annál több szakképesítéssel. A betanított munkások száma 206. Egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkezik 25, középiskolai végzettséggel 65, ebből 20 fizikai dolgozó. Nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkezik 317, 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezik 184 dolgozó, ebből 38-an 45 éven aluliak.

Gazdaságunkban a képzések, továbbképzések középtávú és éves oktatási tervek alapján folynak. Az 1978/79-es évben 35-en vesznek részt általános és szakmunkás-képzésben, 15 azoknak a száma, akik a Békési Szakmunkásképző Intézet gazdaságunkba kihelyezett növénytermesztő-gépez szakmunkás-tanfolyamán szereznek szakmunkás-bizonyítványt, a hunyai „Hunyadi” Tsz, a gyomai „Alkotmány” Tsz ugyane tanfolyamon részt vevő 15 dolgozójával. Az állami oktatásban részt vevők többsége a szakmai jellegű képzésben vesz részt. Heten technikus minősítőt, öten közgazdasági kiegészítőt, ketten mérlegképes könyvelői képesítőt végeznek.

Az 8 általános iskolai végzettség megszerzése érdekében a társadalmi szervek és a vállalati művelődési bizottsággal közösen végzük a szervező munkát. Tekintettel arra, hogy a 38 45 éven aluli dolgozó, akik nem rendelkeznek 8 általános iskolai végzettséggel 3 községből tevődik

össze, így ezeket a lakóhely szerinti általános iskolákban szervezett 160 órás tanfolyamokra irányítjuk.

A szakmai és általános műveltséget adó képzések, továbbképzések mellett a téli hónapokban a pártvezetőség és a társadalmi szervek képzési tervei alapján végezzük a dolgozók politikai képzését. A pártvezetőség 136 dolgozó képzését tervezi. A pártoktatásokra bevont dolgozók megismerkednek a munkásmozgalom történetével, politikai vitakörökben időszzerű politikai kérdésekkel és kulturális kérdésekkel. A szakszervezeti oktatásokon 108 dolgozót tervezünk képezni, itt a hallgatók társadalmi időszzerű kérdéseivel és a szakszervezettel kapcsolatos aktuális kérdésekkel ismerkednek. A KISZ-oktatásra 15 dolgozót terveztünk, itt a hallgatók az ifjúsági vitakör keretében ismerkednek meg politikai kérdésekkel. A szocialista brigádvezetők részére külön tanfolyamot terveztünk, ahol a szocialista brigádok feladataival, időszzerű politikai kérdésekkel ismerkednek meg a brigádvezetők.

A fenti szakmai, politikai és általános műveltséget adó képzéseken kívül részt vesznek dolgozóink közül pártiskola rendszerű képzéseken, öten a marxizmus-leninizmus esti szakosítón, hárman a marxizmus-leninizmus esti egyetemen és öten a marxizmus-leninizmus esti középiskola 2 éves tagozatán folytatnak tanulmányokat.

Gazdaságunk vezetősége — mint azt cikkünk elején említettük — nagy gondot fordít arra, hogy dolgozóink látókörre bővüljön, minél megalapozottabb ismeretanyagot szerezzenek a világról, az országról, a társadalom eseményeiről és azokban minél jobban eligazodjanak. Ezt pedig csak az általános, a szakmai és a politikai képzés állandó szervezésével érhetjük el.

Hangya Lajosné
oktatási előadó

Munkavédelem

A biztonságos termelés a termelőember biztonsága. Erre gondot fordítani vállalati kötelesség: a meglévő szabályok betartása, betartatása, az állandó ellenőrzése mellett legalább ilyen fontos az oktatás, hogy minden dolgozó kellően fel legyen világosítva, mert csak így lehet elkerülni az üzemi baleseteket vagy legalábbis csökkenteni.

A gazdaság nemrég vizsgálta meg az első nyolc hónap baleseti statisztikáját és azt összehasonlította az elmúlt három év adataival, mely szerint örvendetes javulás mutatkozik. Ugyanis az előbbi évek átlag 15 üzemi balesetével szemben 1978. augusztus 22-ig három történt. Ha az éves számot nyolc hónapra számoljuk is át, erős javulás látszik. Elősegítette a rendszeres munkavédelmi oktatás, melyet a vállalati munkavédelmi előírásoknak megfelelően tartanak, továbbá a biztonsági szemlék minden területen, meghatározott időközönként.

A biztonságtechnikai szemlék feltárják a hiányosságokat és sürgetik azok megszüntetését. Ilyen volt legutóbb a központi javítóműhelyben a gépek fődarabjainak balesetmentes ki- és beemelésének biztosítását célzó észrevétel, azzal megtoldva, hogy már az 1979. évi gépi eszközök vásárlását úgy tervezzék, hogy az

ilyen hiányosságok a jövőben megoldódnak. Az intézkedési terv időarányos végrehajtását is értékelték.

A földutak állapota a tavalyihoz viszonyítva nem kielégítő és nem felel meg a VMSZ előírásainak sem, akárcsak a szarvasmarhatelepi pótkocsik állapota.

De a hiányosságok mellett egy sor eredményről lehet beszámolni, s mint a legfontosabbról, először is a szociális létesítményekről, melyek hasznát legjobban élvezik. Elkészült az I-II. majorok üzemi szociális épülete, az új életi műhelyé, valamint megfelelő épülethez jutottak a szállítók és az építők is a két faházal.

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Lehoczky Mihály
Megjelenik: negyedévenként
4606 Dürer Nyomda
Békéscsaba

ARANYGYŰRŰSÖK

Huszonöt év, negyed század. Nagy idő egy ember életében, hát még egyetlen munkahelyen megszakítás nélkül eltölteni. Akik most, ebben az évben érték el ezt a szolgálati időt, azok 1953-ban kezdtek el dolgozni a gazdaságban, akkor, amikor még alig heverte ki az ország a háborús pusztításokat és éppen csak megkezdődött az új, a szocialista élet- és munkakörülmények alakítása. Az állami gazdaságok ekkor még fiatalok voltak, négy-, ötéves múlttal, ám óriási feladatokkal ellátva. De már vonzotta a dolgozókat, igaz nem mindenki egyformán tartott ki. Nagyon sokan hamar itt hagyták és másutt próbáltak szerencsét, mások — igen kevesen — viszont egy életre összekötötték sorsukat a gazdasággal.

Ezt a hűséget jelképezi és jutalmazza is egyben az 1974-ben alapított arany pecsétgyűrű, amelyet az idén heten kaptak meg a november 7-i ünnepélyen.

Idős Csontos András rizstermesztési dolgozó dévaványai, odaváló az egész családja. Már nem ifjú — 34 éves —, amikor belép a gazdaságba. Azelőtt a vasútnál dolgozott, s itt ugyan nehezebb munka várta, a rakodás, azonban kellett a családnak a kukoricaföld és búzafejadag, ami nagy szó volt az akkori rossz közellátási helyzetben. Nehéz fizikai munkát végzett. Zsákolta és nem ritkán 16–18 órát is dolgoztak, hogy a magtárba, majd vagonba kerüljön a gabona a földdekről. Volt amikor éjfélben értek haza, alig ettek és már jöttek is vissza, hogy újból kezdjék a zsákolást. De szívesen végezte a munkát, megtalálta a számítását, mert mint rakodónak jóval több volt a keresete, mintha kapált vagy kaszált volna.

Nyolc év óta a rizsben dolgozik, ez már a korának jobban megfelelő munka, s változatos is. Jó munkájáért többször kapott elismerő oklevelet.

Kajla Máttyás gépkocsivezető. Mindig a gépek vonzották, s ezért jött alig 16 évesen az állami gazdaságba, hogy traktorra ülheszen. Nagy élmény volt, pedig akkor még a régifajta traktorokkal szántottak és vontattak, fülke nélkül. A hideg éjszakákon pokrócba csavarták magukat és úgy dolgoztak, de se akkor, se később eszébe nem jutott, hogy elmenjen. Egészséggel is bírta a traktorozást.

Először traktorvezető-tanfolyamot, majd szerelőiskolát végzett Kétegyháza, később meg gépészképzőt. 1968-tól 70-

ig műhelyben dolgozott, aztán elérte az igazi célját, gépkocsivezető lett és ma is az. Édesapja, aki gőzekefűtő volt, a gazdaságból ment nyugdíjba, s testvére — öccse pedig itt villanyszerelő. Ő maga fiatalon — 41 éves — érte meg ezt a jubileumi kitüntetést. A hátralevő két évtized is a gazdaságé lesz.

Kürti Zsigmond szintén 16 évesen lép be és akkor már egy évet eltöltött Inotán, ahol ács akart lenni, de kevés volt a pénz. A gazdaságban először az építőknél segédmunkás, majd a sertéstelepre kerül, innen vonul be katonának. Mikor visszajön, kocsis egy ideig. 1960 tavaszán rizsőr. Ezután egy hosszú és emlékezetes időszak következik: 12 évig juhász. Ezt a munkát is megszerette, megtanult a jószággal bántani, bár mint bevallja, az ő vágya is a gép volt mindig. Ezt is elérte, amikor előbb személy-, majd tehergépkocsi-jogosítványt szerzett. 1974 óta a szállítóknál dolgozik.

Nagyon szereti munkáját, bejárta már az egész országot. Sportban a lövészetet kedveli, de szellemi sportot is űz: sakkozik, legutóbb harmadik díjas lett. Munkásór, párttag.

Papp Imre szintén gépkocsivezető, de ő is úgy kezdett, mint sokan abban az időben: traktoros volt egészen 1959-ig. Akkor tett gépkocsivezetői vizsgát és azóta egyfolytában ebben a szakmában dolgozik. Nem kis büszkeséggel mondja, hogy most kapta meg a háromszoros kiváló dolgozó jelvény után április 4-én a Munka Érdemrend bronz fokozatát. Négy éve meg — és ez sem kis dolog — a 750 ezer kilométeres balesetmentes vezetésért az elismerést. És reméli, hogy ugyanígy éri el az egymillió kilométert is.

Mindig jól érezte magát a gazdaságban, szerette a kollektívát, amelyben dolgozott és dolgozik és a legfontosabbnak azt tartja, hogy a munka pontosan és jól legyen elvégezve. Két fia közül az egyik itt géplakatos-tanuló a gazdaságban. Szabad idejében — nem sok van — olvasni szeret.

Papp József takarmánykeverő műszakvezető, hatodik éve — ahogy az üzem indult — végezte el a műszakvezetői tanfolyamot. Ő is nagyon fiatalon jött a gazdaságba, 17 éves volt és mindjárt rakodó lett, de csak egy évig csinálta, s aztán traktorra ültették.

Előbb K-40-esen, aztán 48-ason, meg már felsorolni is nehéz lenne, hány fajtán dolgozott. 1958-ban gépésztanfolyamot végzett Kétegyháza, 1968-ban pedig szerelőiskolát, s utána a kőszigeti műhelybe került. Nyolc évig itt volt, s közben a kazánfűtői vizsgát is letette. Mostani munkáját különösen azért szereti, mert nagy pontosságot kíván a programozás, a műszerek beállítása. Ettől függ majd teljesen a tápok minősége.

Három éve építette föl a házat, s legnagyobb passziója, ha a kertben bíbelődhet a gyümölcsfákkal.

Szücs Lajos mielőtt 22 évesen belépett a gazdaságba, már sok mindennel próbálkozott. 1948-ig gazdasági cseléd, aztán tsz-tag, de akkoriban még nehéz volt ott az élet, ő meg korán nősült, s kellett a családnak a biztos havi kereset. Mert az vonzotta ide, meg a juttatások és nem is bánta meg. Olyan ez, mint egy nagy család, mindig is úgy érezte. De a többiek is.

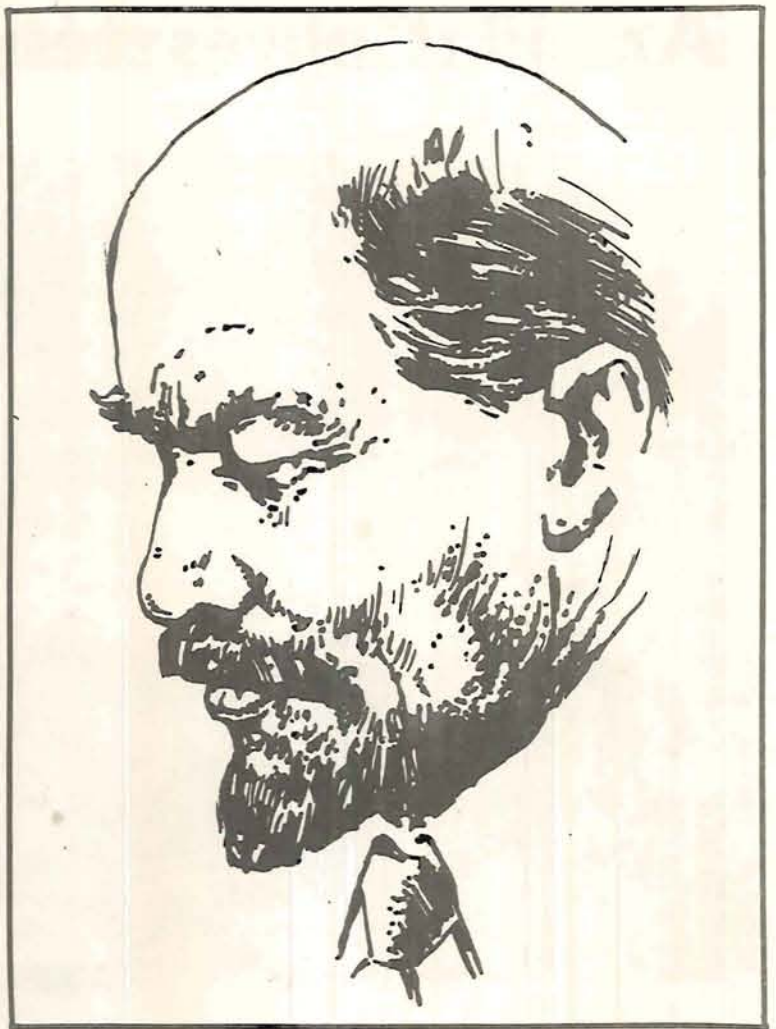
Először fogatos volt, hordták a terményeket, s rendben tartották a kocsit-lovat. Aztán a sertéstelepre került, ahol még úgy sem volt se ünnep, se hétköznap a jószág ellátása miatt. Ő meg azt szerette, ha minden rendben megy, az állatoknál a lelkiismeretes munka a legfontosabb. És akkor még jóval nehezebb volt, mint most, amikor az állattenyésztésben is sok mindent gépesítettek. Mint a szarvasmarhánál is, ahol már egy év óta takarmányos.

Kétszeres kiváló dolgozó és pártvezetőségi tag az osztálybizottságban.

Vékony Józsefnek két szakmája van: mezőgazdasági gépszerelő és autószerelő. Harmadiknak a traktorosságot számíthatjuk, mert azt csinálta 1960-ig. Akkor abba kellett hagynia az egészségi állapota miatt. De most is büszkén mondja, hogy olyan egyenesen senki sem vetett, mint ő. Sokan meg is nézték. Szerette nagyon a traktort, jól lehetett vele keresni, de nem csak ezért. Az igazi öröm az volt, hogy rajta ült és vezetett, s ha többet tudott másnál elvégezni egy műszakban.

Amikor ezt nem csinálhatta tovább, a gazdaság iskolára küldte, s akkor szerezte a többi szakmát. Most már tíz éve, hogy egyfolytában a szervizműhelyben dolgozik. Az Augusztus 20. Szocialista Brigád tagja, tavaly nyerték el az aranykoszorús címet.

V. M.

Ünnepség a Nagy Október 61. évfordulója alkalmából

KITÜNTETÉSEK, JUTALMAZÁSOK, ELISMERÉSEK

A szocialista világrendszer, hazánk, gazdaságunk, november 7-én ünnepelte a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 61. évfordulóját.

— Jelentős változást hozott az 1914-es I. világháború, meggyengítette a cárizmust, a kapitalista világrendszert, erősödött a munkásosztály forradalmi harcának feltétele. A magyar nép forradalmi hagyományai szemléletesen kifejeződtek az 1919-es Tanácsköztársaságban, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom egyenes öröksége és folytatása volt. De tíz- és tízezrek nem csupán rokonszenvükkel álltak a lenini zászlók alatt küzdők mellé, hanem életüket is kockáztatták, s ha kellett, feláldozták a harcban. Tetteiket, eredményeiket ma is tiszteletben tartjuk, vívmányaikat tovább fejlesszük.

Ezekkel a szavakkal nyitotta meg az ünnepséget **Varga Bálint**, a pártvezetőség titkára, akit a 61. évforduló alkalmából jó munkája eredményeként az MSZBT aranykoszorús jelvényével és a vele járó anyagi elismeréssel tüntettek ki. A bevezető után a gyomai I. számú Általános Iskola úttörőcsapata tartott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából ünnepi műsort.

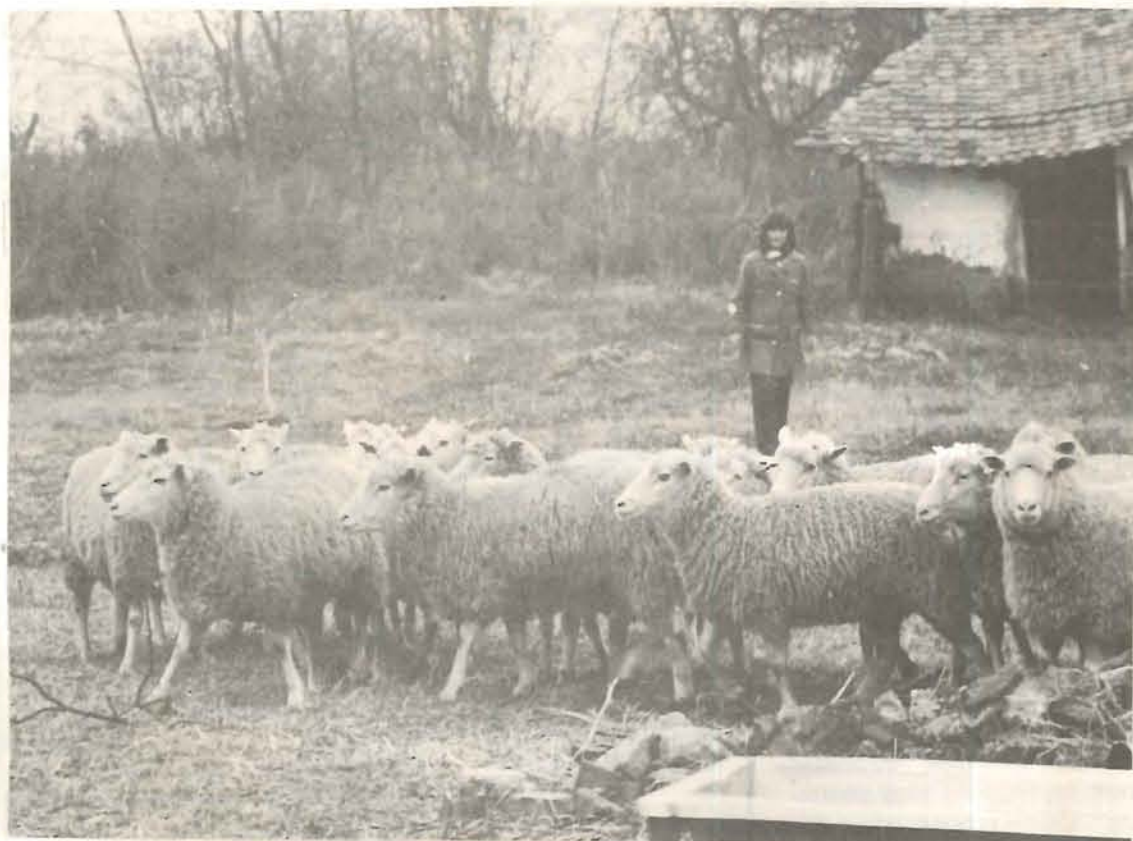
Az ünnepi műsor folytatásaként **Ambrus Balázs**, gazdaságunk igazgatója és **Gombár Máttyásné** VSZB-titkár adta át az aranygyűrűket, és a vele járó anyagi elismerést. Gazdaságunk kollektív szerződése alapján negyedszer került sor az aranygyűrű átadására. Az 1978-as évben hét aktív dolgozónk: **Kajla Máttyás**, **R. Szücs Lajos**, **Vékony József**, **Papp Imre**, **id. Csontos András**, **Kürti Zsigmond** és **Papp József** kapták meg 25 éves munkájuk elismeréseként az aranygyűrűt. Huszonöt év a történelemben nem nagy idő, de egy ember életében egy munkahelyen ennyit eltölteni, tiszteletre

méltó. Ezt az időt sem aranygyűrűvel, sem anyagi elismeréssel nem lehet teljesen honorálni. Volt idő, amikor dolgozóink nyereség helyett csak biztató szót kaphattak, helytállásuk mégsem rendült meg: kitartottak munkahelyükön és becsülettel dolgoztak. Ezekre a nehéz évekre is gondoltunk akkor, amikor hét dolgozónk jutalmát átadhatuk. Példamutatásuk mindenki számára jelentős. A gyűrűk átadása után gazdaságunk huzamosabb ideje jó eredménnyel tevékenykedő munkásör-shakasának 17 tagja részesült pénzjutalomban. Ezután **K. Tóth József** gépkocsivezető és **Arany György** gépkocsivezető a „Becsülettel az emberek életéért, a társadalmi tulajdon védelméért” elnevezésű oklevelet, emléklapok és a vele járó anyagi elismerést kapta meg.

Az évfordulón az állattenyésztés termelési osztálya megrendezte a már hagyományossá váló fejversenyt. A fejversenyen 11 dolgozó mérte össze elméleti és gyakorlati tudását. A verseny izgalmas vetélkedést hozott és kiemelkedő eredményeket. A versenyben szereplők közül **Szaniszlai Lajos** miniszteri kitüntetett dolgozó nyerte el az első díjat, az 1500 forintos pénzjutalmat. A második díjat, 1000 forintot **Sinkovics István** kapta, a harmadik díjat 500 forintot **Szentmiklósi Zoltán** tehenész. A vállalati szakszervezeti bizottság könyvjutalomban részesítette a negyedik helyezést elért **Lakatos Károlyt** és az ötödik helyezettet, **Erdős Istvánné** tehenészt. Ünnepségünk befejező részében fizettük ki a törzsgárda-jutalmakat 5–10–15–20 évi munka után.

A zárószóban **Varga Bálint**, gazdaságunk és társadalmi szervei, vezetősége nevében kívánt minden dolgozónak erőt, egészséget, családi boldogságot és eredményekben gazdag boldog új évet.

Az állattenyésztési főágazat dinamikus fejlődése

Iparszerű juhászat jó szaporaságú és erősen hústípusú juhokkal.

A helyi feltételek és a népgazdasági szükséglet minden területen a termelés alapvető meghatározója. A lakossági ellátás biztosítása, de a külkereskedelem fokozása miatt is az országnak évről évre egyre nagyobb mennyiségű húsról, tejről, gyapjúra és minden más, az állattenyésztésből származó termékre van szüksége. Akár a múltat vagy a jelent nézzük, de ha a jövőbe pillantunk is, a gazdaság állattenyésztési és tartási profilját tekintve ezek a tényezők játszanak szerepet.

Hosszú időn keresztül szarvasmarha-, juh- és sertésgazdálkodást folytatott a vállalat; ma már ebből az előbbi kettő az uralkodó, a sertéstenyésztés és hizlalás megszűnik. Az idén még ezer hízott disznót értékesítettek, jövőre viszont már csak annyiról gondoskodik az ágazat, amennyi az üzemi konyhára kell a dolgozók étkeztetéséhez. A másik két ágazat eddigi fejlődése a jövőben tovább fokozódik.

Az állattenyésztési főágazat emlékeztető esztendeje 1976 volt, mert ekkor érkezett fordulóponthoz, ekkor lett nyereséges. Addig mindig veszteséggel működött. Tavaly pedig a több mint 8 milliós nyereséggel a vál-

Tejtermék előállításával nem foglalkozik a gazdaság, a tejet a Gyulai Tejporgyár veszi át. A lakossági ellátás biztosítása érdekében 93 százalékát egymaga produkálta. Az idei év előreláthatólag 4–5 milliós nyereséggel zárul.

TÖBB TEJ, TÖBB HÚS – JOBB FAJTÁK

A gazdaság állattenyésztési törekvését a kormányprogram célkitűzései és az V. ötéves tervben rögzített feladatok szabták meg. A tarthatatlan egészségügyi helyzet a teljes állománycserét követelte meg, s 1975-ben sikerült is a végrehajtása. Ez az akció sok pénzbe és nagy erőfeszítésbe került, mert az év elején még 1800 régi fajta szarvasmarhából állt az állomány. Ezeket kellett eladni és jobbkat, tenyésztésre és tejelésre megfelelőbbeket venni év végéig helyettük.

A cserének hamarosan megmutatkozott az eredménye: ug-rásszerűen megnőtt a tejtermelés. Az NSZK-ból beszerzett 200 darab nagy tejhozamú jószág teljesítménye megjavította az átlagot. Míg 1976-ban az egy tehenre eső évi tejtermelés 2419 liter volt, 1977-ben 3750 lett, s az idei átlag már elérte a 4100 litert. Jövőre pedig 4400 a terv.

A három évvel ezelőtti telep-felújítás lényeges termelésmódo-sulást nem hozott, mert a hagyományos berendezésekkel csak a régi módszerrel lehet dolgozni. Igazi változást az új, központi fejőház jelent, amelynek építése 1978-ban kezdődött és november elején már megindult benne a próbaüzemelés. Itt már a gépek és berendezések a legmodernebbek, négy fejőmester óránként 160 tehenet képes lefejteni, még-hozzá teljesen steril körülmények között. A tej útja ugyanis zárt, egy összekötő csőrendszeren keresztül – anélkül, hogy bármiféle szennyeződés érhetné – kerül a tejhűtő tartályba. Négy halszálszerű sorban el-helyezve egyszerre 32 tehenet lehet fejteni és nyolcasával cserélőd-nek.

Míg az előző években a bika-borjúkat eladta a gazdaság, az idén már megkezdődött hizlalásuk az exportra legkeresettebb 230–360 kilós súlyra. Olaszországba és Görögországba az első szállítmányok elmentek.

Az ágazat távlati célja a tartástechnológia fejlesztése. A kötetlen tartás, mert így termelékenyebbek az állatok és gondozásukhoz kevesebb dolgozó szükséges.

IPARSZERŰ JUHÁSZAT

A gazdaság állattenyésztési tevékenységében mindig fontos helyet foglalt el a juhászat, mert területi adottságai erre alkalmasá tettek. Az utóbbi tíz évben pedig már kidolgozott program szerint négy fő szempont határozta meg a fejlesztést. Az intenzív legelő-gazdálkodás, a rácspadlós istálló kialakítása, a merinói fajta keresztezése és a folyamatos elletés.

Az ösgyepről az intenzív, öntözött gazdálkodásra való áttérés a hektáronkénti 7–8 mázsával szemben 50–60 mázsa takarmányt jelent. Ez tette lehetővé a szakaszosan bekerített legelőre alapozott tartást, amelyhez az anya- és apaállatokat már 1968-ban beszerezték Skóciából. Jó szaporaságú és erősen hústípusú

juhokat és ezekkel kezdődött meg a hazai fésűs merinó keresztezése. A tenyésztési cél az volt, hogy az új fajtavál évente két bárányt nyerjenek, ne kétvétenként hármát, mint azelőtt. És az új egyedek olyanok legyenek, amelyek 120 napos korukban eléri a 33 kilós súlyt. S mindezt előnyös takarmányhasznosítás kíséri, vagyis egy kiló súlygyarapodáshoz négy kiló abraknál ne kelljen több.

Az iparszerű juhászat lényeges vonása még a folyamatos elletés, amely ellentétben a hagyományos egyszeri és sűrített elletéssel, egyenletes üzemelést biztosít. Praktikus ez a módszer, a dolgozók éven át foglalkoztatva vannak, s az épületek kihasználtsága is jobb. Nagy állomány esetén így lehet legjobban gazdálkodni. Jelenleg 40 fizikai dolgozó látja el az 5000 anya és 2000 tenyészjerke gondozását, valamint az évi mintegy 20 ezer bárány hizlalását.

Két évvel ezelőtt közel 40 milliós beruházást határozott el a gazdaság, főleg az anyaállatok számának növelése érdekében. Az építkezés még abban az évben elkezdődött. Két új ellető-istálló – az egyik egyedi, a másik kis csoportos –, hat épület az anyajuhok számára teli-re, nyáron pedig bárányhizlalásra. Teljes befejezés 1979-ben lesz, amikor az ötezres bárányhizlalda is készen lesz.

A szakképzettség emelése és az utánpótlás biztosítása nehéz, mert a juhászat nem divatos szakma. A megoldás útja: egy osztályt nyitni a gyomai szakmunkásképző iskolában. Bár a nagyfalkás rendszerben kevesebb dolgozót kell foglalkoztatni, a jövő feladatai ezt kívánják.

KUTATÁS

A gazdaságban folyó juhtenyésztés és hizlalás zárt rendszerű termelés és Körös néven ismeretes az országban. Itt kísérletezték ki az intenzív, öntözött, szakaszoltan bekerített legelőre alapozott tartást, és a nagy szapora-

ságú hibrid anyákra épített hústermelést, amelynek jellemzője még a rácspadlós istállórendszer. Folyton alakítva hozzá a feltételeket, s a tapasztalatokat értékelve, a vállalat továbbra is kutatásra kijelölt hely.

Renő, tisztaság és modern fejőgépek

A jelenlegi kutatási terv 1979–80-ra vonatkozik. Továbbfejlesztés, de új célkitűzések is szerepelnek benne. Az előbbihez tartozik a nagy szaporaságú fajta finomítása, például a hazai éghajlatot jobban tűrő típus megteremtése, és az öntözött legelők legjobb hasznosításához fűződő feladatok kimunkálása. Az intenzív legelők mellett szükséges a száraz takarmány optimális értékének meghatározása. Ugyancsak fontos a kísérleti legelőterület kialakítása.

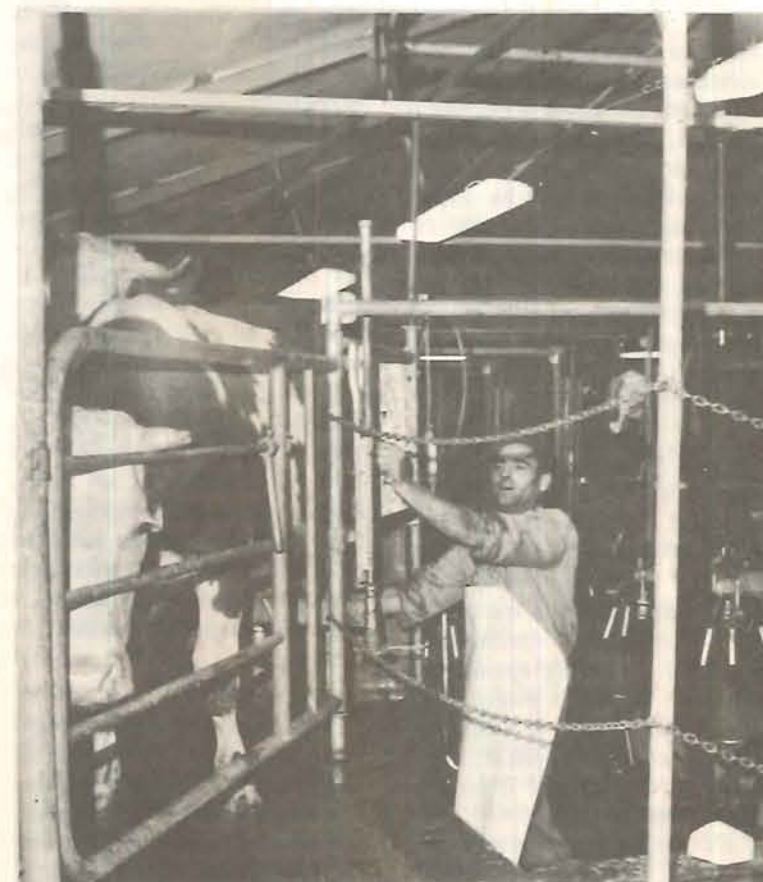
Rendszeres adatgyűjtés folyik a keresztezésekről, 50–50 anya termelésének értékelésével. A bárányok takarmányhasznosítási és súlygyarapodási adatainak rögzítése, s a gyapjúhozam súlyának, minőségének ellenőrzötetése szintén a kutatómunkához tartozik. Továbbfolyik az 1978-ban megkezdett egészségügyi vizsgálat is.

A kutatás végső célja: összehangolt megfigyeléssel a körösi tartási és szaporítási rendszert továbbfejlesztve, olyan teljes termelési eljárás kialakítása, amely bármely gazdaságban bevezethető.

Vass Márta

Új épületek Kőszigeten

A korszerű fejőházban

Fotó: Gál Edit

Levél Ambrus Balázs igazgató címére

KEDVES IGAZGATÓ BÁCSI!

Ne tessék haragudni, hogy levelünkkel felkeressük. Tessék megengedni, hogy a dévaványai nevelőotthon kislányai nevében köszönetünket fejezzem ki igazgató bácsinak, hogy lehetővé tetszett tenni ismét számunkra az autóbussz-kirándulást. Nagyon szépen köszönjük. Nagy öröm volt számunkra, mert a Bükk ősszel nagyon szép volt. Nagy túrát tettünk a hegyekben. Megfigyeltük a fákat, a sárguló leveleket. Közveteket is gyűjtöttünk és nagy felkiáltás kísérte mindig, ha finom szederbokorra is találtunk a túrázás közben. Tetszik tudni, nagy gondban volt az otthontanács, mert jutalmazni akartunk ezzel az autóbussz-kirándulással. Először arról volt szó, hogy azok menjenek, akik a nyáron dolgoztak a Körösi Állami Gazdaságban. De utána mégis úgy döntöttünk közösen, hogy megvizsgáljuk azt is, hogy ki hogyan tanul, milyen munkát végez a közösségért, mivel nincs baj az iskolában. Így aztán sikerült a 26 kiránduló kislány névsorát összeállítani. Legnagyobb öröme azoknak volt, akik most láttak először hegyet és ők is jöhettek. Szeretnénk megköszönni azt is, hogy már évek óta nyáron lehetőséget kapunk a gazdaságban arra is, hogy dolgozhassunk. Most volt éppen egy tájékoztató igazgató néninek arról, hogy tavasztól eddig a keresetünk pár forint híján eléri a 29 000 forintot. Takarékból van a nagy része! Vásároltunk táskákat, rádiót saját keresetünkből. Olyan nagy volt az örömünk, hogy mi kerestük meg. A takarékból helyezett pénzünket a nyolcadik osztály végén vesszük ki, mert ilyenkor mindenki nagy örömmel vásárolja meg magának azt, amivel még pótolni szeretné a beiskolázásakor a ruházatát, felszerelését. Van olyan kislány is köztünk, aki arra gyűjti a pénzt, hogy ha kikerül, tudjon mivel elindulni.

Ne tessék haragudni, hogy ennyit írtam. Ezek a gondolatok kikiváncoltak belőlünk. Cserébe azt ígérjük, hogy becsületesen tanulunk, szívesen fogunk dolgozni, s ha a KISZ velünk együtt szeretne ünnepséget szervezni, nagyon jól felkészülünk.

Dévaványa, 1978. október 16.

ELŐRE!
Szikszai Éva
otthontanács-titkár

Pártcsoportjaink feladatai

A közelmúltban volt tíz éve, hogy az új gazdasági irányítási rendszerünk bevezetésére került. Ezzel egy időben a pártalapszervezetek fokozottabb és szélesebb körű politikai feladatokat kaptak. Elsősorban a pártalapszervezetek önállóságát, ellenőrző szerepét kell kiemelnünk, amely nagyobb jogkört és nagyobb felelősséget adott az alapszervezeteknek. A jog, a felelősség elhatárolása most már ismeretes párt-szervezetünkben a tagság előtt.

Ervényre jutnia a termelésben, a politikai munkában kell. Ehhez az is szükséges, hogy alapszervezeteink kellő területi áttekintéssel rendelkezzenek.

Pártszervezetünk tagsága a termelőmunka minden területén dolgozik, jelen van, s ez biztosítja, hogy alapszervezeteink megfelelően tudják ellenőrizni, segíteni a termelőmunkát. A feladatok eredménye olyan mértékű, amilyen mértékű a tagság szervezettség és aktivitása a politikai

November elsejére gazdaságunk befejezte az őszi búza vetését. A tervezett 1754 ha-val szemben 1821 hektárt vetettünk kenyérgabonából. A talaj-előkészítés a száraz talajokon gyors ütemben haladt, de próbára tette traktorosainkat, erő- és munkagépünket

idején — akárcsak az utóbbi években máskor is — egyes alkatrészek hiányoztak, vagy csak késve érkeztek meg. Ezt a műszaki dolgozók lelkiismeretes és odaadó munkával pótolták, hogy időben indulhassanak.

— Jövőre sem lesz könnyebb — mondja Papp Ferenc brigádvezető, aki egyben az egyik műszak vezetője is. — Sőt mindig nehezebb, mert ezt a fajta berendezést már jóval modernebbek váltották föl, s ebből kevés van az országban. És a Mosonmagyaróvári Gépgyár ilyen kis mennyiségben nem szívesen foglalkozik az alkatrészgyártással.

— A felújítást valószínűleg csak február elején kezdhethük meg, pedig jó lenne előbb — szól közbe Pintér Antal üzemvezető —, mert nagy az elhasználódás. Sok a javítanivaló.

A forró levegős lucernaliszt-üzem most csöndes, a brigád téli időszakban nem maradhat együtt, többen a gépműhelyben dolgoznak, mások a rizstelepen vagy villanyt szerelnek ott, ahol éppen szükség van a munkájukra. Az udvaron tető alatt magasan fölpcólt zsákok emielkedtetnek a szezon éjjel-nappali munkájára.

— Reggel héttől este hatig, majd kilenc órától reggel hétig dolgozunk ilyenkor — szólal meg Balogh Miklós villanyszerelő. — Azért így, hogy kikerüljünk az esti áramfogyasztási csúcsidőre. De nem a ferasztó munkával van baj, a kisegítő személyzet kevés, alig kapni, s aki jön is zsákszedőnek, nem mindig megbízható. S ha csak egy is hiányzik, nekünk, szakembereknek kell beállni helyettük.

— Idénymunkások. Nem törődnek a fegyelemmel — folytat-

ja a témát Hajdú Mihály gépszerelő, műszakvezető —, s ha érelyesen lép föl a gazdaság, akkor elmennek. Márpedig a kezelőszemélyzet — akiken múlik, hogyan dolgozik a gép — hiába végez jó munkát, ha a zsákolásnál fennakadás van. Ilyen nehéz körülmények közt érte el a brigád idejének eredményét.

A munkáról a brigádeletről telődik a szó. A nyáron egy háromnapos kiránduláson voltak Egerben és környékén, több közös szórakozásuk nem is lehetett a nagy hajtásban. Akár nappal, akár éjjel dolgozik valaki, amikor hazamegy, a pihenésen kívül nem sok ideje marad másra. Ilyenkor meg szanaszét vannak. De azért a vállalt társadalmi munkát mindenki elvégezte, politikai és szakmai oktatáson is részt vesznek. Hárman pedig tanulnak. Az egyik közülük, Balogh Miklós, most végzi a szak-középiskola második osztályát.

— Miért járok? Többet akarok tudni, hogy majd a most még kicsi — két- és hároméves — gyerekeimet segíthessem a tanulásban. Ezért vállaltam önként.

Beszélgetünk tovább. Többen építettek, s eljártak segíteni egymásnak. Most Pintérék kezdik a házépítést. Erről valahogy az kerül porondra, ki mit kíván magának az új esztendőben? Csak a fogalmazás különböző, a lényeg egy. Jól menjen az üzem, mert akkor nekik sincs hiányuk semmiben. Egész életük a gazdasággal, az üzemmel függ össze, innen indul ki minden — mondják az ő szerinti. Ha itt rendben vannak a dolgok, akkor otthon is jó. Legyen elegendő ember, meg alkatrész. Persze egy új, modernebb, jobban gépesített üzem sem ártana.

V. M.

munkában. E fontos szerepet alapszervezeteinkben közvetlenül a termelésben pártcsoportjaink töltik be. Ezen túlmenően alapvetően fontos alapszervezeteinkben belül az összehangolt politikai és cselekvési egység folyamatos javítása. Mindinkább igényli ezt az összehangolt cselekvési egységet az alapszervezeteink között az a feladat, amelyet a Központi Bizottság 1978. március 15-i határozatából adódóan a pártvezetőség cselekvési programjában, a gazdaság vezetői szervezetei intézkedési tervében meghatározott mindannyiunk számára. Nem kis szerep jut ezek végrehajtásából pártcsoportjainkra, a párttagságra. A pártcsoportjaink eredményes munkájához szükséges az önállóságuk, a kezdeményező készségük növelése. Bátáran kezdeményezzenek a termelésben, tudjanak elfogadtatni hasznos javaslatokat és szükség szerint üljenek össze a pártcsoport tagjai az osztályvezetéssel egy-egy nehéz vagy fontosabb feladat végrehajtásának érdekében.

Jó példáját mutatta az elmúlt években, de különösen ebben az évben az állattenyésztési alapszervezet pártcsoportjainak aktivitása, elsősorban a juhászati ágazatban levő pártcsoportoké. Önállóan, több alkalommal a tervezett üléseken túlmenően hívták össze a pártcsoportot különböző, az ágazatot érintő témákban, amelynek hatása az eredményes gazdálkodásban is megmutatkozott.

Jelenlegi gazdasági helyzetünk különösen igényli a következetes, jól összehangolt gazdasági és politikai munkát a helyes döntésekben, a munkaszervezésben, az ésszerű energia- és anyag-gazdálkodásban, melyek döntőek az eredményes gazdálkodásban. Ezek érvényesülése közvetlenül a munkahelyeken érzékelhető a mindennapos munka során. A negatív jelenségekre is közvetlenül kell reagálni, mert ellenkező esetben csak önkritikus nyugtázásra van lehetőségünk. Szükséges továbbá az átfogóan elemző, ellenőrző munka az alapszervezetek részéről, ami nagymértékben segíti a termelés alakulását, ha az optimális időben történik. Ugyanis ez esetben pártcsoportjaink politikai munkáját az ellenőrzés eredményének alapján lehet irányítani. Ezt a segítséget különösen igényli a növénytermesztési osztály. Az eddigiektől nagyobb aktivitás szükséges pártcsoportjaink részéről az osztályon belüli munka minden területén. Az aktív politikai ellenőrző munkával ellensúlyozni lehet nagymértékben azokat az objektív termelési nehézségeket, technikai nehézségeket, amellyel a növénytermesztési osztály küzd.

A politikai munka e területen való erősítése azért is szükséges, mivel a jelenlegi gazdálkodási koncepcióink alapján az állattenyésztés részére a minőségi takarmány-szükségletet (tömeg és abrak) a növénytermesztési osztálynak kell biztosítani. Ehhez azonban a gépesítési osztálynak a pártalapszervezettel, valamint pártcsoportjainkkal való sokkal célratörőbb együttműködésére van szükség a termelés minden területén.

Molnár Gyula
alapszervezeti titkár

Kívánság?

Jól menjen az üzem!

BESZÉLGETÉS A MÁRCIUS 21. BRIGÁDDAL

Pintér Antal üzemvezető (jobbról), Hajdú Mihály, Papp Ferenc és Balogh Miklós brigádtagok
Fotó: Gál Edit

Nem új üzem az LKB lucernaliszt-szárító. Tizenöt évvel ezelőtt kezdődött itt el a munka, azóta tavasztól őszig két műszakban termel. Az idén — először az üzem életében — magas, 50 gonos túlteljesítést értek el. Vagyis a tervhez képest 28 százalékkal jobbat produkáltak a brigád tag-

jai. A szép eredményt még értékesebbé teszi a minőség alakulása, ugyanis az I. osztályú lucernaliszt terve 5125 mázsa volt, a vállalásuk 6500 és ezt több mint a kétszeresére — 15 500 q — teljesítették.

Pedig az idei indulás sem volt zökkenő nélkül. A nagyjavítás

Vendégeink voltak

Szeptember 14-én dr. E. Kiss Imre, az OMFI tudományos osztályvezetője és néhány nappal később dr. Csókay István, a rizstermesztési szakbizottság titkára. Sikeres tárgyalások folytak a szovjet Donszkoj-63-as rizs fajtafenntartásával kapcsolatban.

Azóta gazdaságunk a MÉM kutatási és szakoktatási főosztályától az engedélyt is megkapta, így 1979-től a rizsfajta vetőmagjának hazai előállítására gazdaságunk hivatott.

xxx

Szeptember 28-án, a fegyveres erők napja alkalmából a községi pártbizottság dísztermében, vendéglátásunk mellett a járás fegyveres erőinek ünnepségére került sor. Ünnepi beszédében Sonkoly Mihály járási munkásőr-parancsnok kiemelte a bázisszervek, köztük gazdaságunk támogatását is.

Itt említjük meg, hogy november 7-e alkalmából Ambrus Balázs elvtárs, gazdaságunk igazgatója „Munkásör emlékjelvény” kitüntetésben részesült. Gratulálunk!

xxx

Mint már hírül adtuk, az országban elsőként megépült szilárd kifutópályás mezőgazdasági repülőtér műszaki átadására november 1-én került sor. Ebből az alkalomból gazdaságunk vendége volt Papp István, a KPM légügyi főosztályvezetője, Szentiványi János, a KPM LRI osztályvezetője, Gidáli József, a BM légirendészet pk., Geschik Gábor, az RSZ beruházási osztály vezetője.

A repülőtérre kiváló minősítést adtak és elmondták, hogy az országban sok hasonló megépítésére lesz szükség ahhoz, hogy a mezőgazdasági repülés biztonságosabb és hatékonyabb legyen.

xxx

Az 1979. évi nyárfalepítési programunk felülvizsgálatára november 3-án került sor. A MÉM képviselőjében Lengyel István, a megyei földhivattaltól dr. Szabó Mihály jelent meg.

Ismeretes, hogy termő-, illetve szántóföldek védelmére hozott határozatok a telepítéseket csak kivételes esetekben engedélyezik. A tanyákkal, elektromos távvezetékekkel, csatornákkal szabdalta 45-ös táblánkat 48 ha erejéig a helyszíni szemle után telepítésre előzetesen engedélyezték.

Lengyelországi tudósítás

A csereüdültetési szerződés aláírása után mgr. Edward Lizak, a pulawyai nitrogén- és vegyiművek igazgatója és Megyei Zsolt, gazdaságunk igazgatóhelyettese

Eredményekben gazdag, boldog új esztendőt kíván a Körösi Állami Gazdaság dolgozóinak és a Híradó minden kedves olvasójának a

VEZETŐSÉG
PÁRTSZERVEZET

SZAKSZERVEZET
KISZ-SZERVEZET

A bel- és külföldi üdültetés helyzete gazdaságunkban

Gazdaságunk vezetősége a társadalmi szervekkel nagy gondot fordít a dolgozók üdültetésére. Évek óta problémát jelent a bel- és külföldi üdültetési igénybevétele. Minden év november, december hónapjában megkapjuk a következő évre szóló bel- és külföldi üdültetési igényeket a MEDOSZ-tól. Évente 3-4 családos üdültetési igényt 1-2-3 gyerekest, 7-8 házaspárit és 5-6 szülői jegyet. Dolgozóink általában a családos üdültetési igényeket iskolai szünetben szeretnék igénybe venni, azonban erre nem minden esetben van lehetőség. Gazdaságunkban a nyári és az őszi betakarítás miatt dolgozóink késő ősszel, télen és tavasszal mehetnek zömmel üdülni, de sajnálatos, hogy kevesen veszik igénybe a lehetőséget. Gyermekeink üdültetés terén a helyzet egészen más. 1977. évben 6 gyermek-üdültetési igényt kaptunk, 1978. évben négyet, sajnos az igény több lenne.

1976-tól Balatonaligán 55 vállalattal közösen üdültetési építetünk, ahol évente 10 gyermek üdülni lehet. Az üdültetési körkörüvel, valamint az ellátással a szakbizottság elégedett.

Az elmúlt évben gondot jelentett a bel- és külföldi üdültetési igények elhelyezése. A következő években a házaspári és egyéni jegyeket lebontjuk osztályokra. Az üdültetési igények megérkezése után azonnal kifüggesztjük minden munkahelyre, hogy a dolgozóink időben be tudják tervezni a következő évi üdültetésüket.

Külföldi üdültetésre 1977. évben 50 ezer forintot költöttünk, ebből 11 dolgozó üdült. 1978. évben 63 731 forint került üdültetésre és 34 dolgozó üdült. 1978-ban a Szovjetunióban egyéni ötven voltak, Csehszlovákia-

ban 1, NDK-ban 1, csoportosan Jugoszláviában, a Novi Sád-i városban 5, Opatijában 2, a Szovjetunióban csoportosan 5 szocialista brigádtag és 15-en voltak autóbussz-kiránduláson, a COOP-TOURIST szervezésében a Szeghalmi Állami Gazdasággal közösen.

Külföldi üdültetési lehetőségünk bővítésére már az év elején tárgyalásba kezdünk a lengyelországi pulawyai nitrogén- és vegyiművekkel. Szeptember végén a szerződés megkötésére Pulawában került sor, ahol a gazdaság vezetősége és a szakbizottsági bizottság nevében megkötöttük 1979. évtől a csereüdültetési szerződést. Pulawától 400 km-re, a Csehszlovák határ mellett van a gyár üdültetési körülményei. Festői, szép környezet veszi körül. A szerződés alapján 1979-ben VII. 25-VIII. 7-ig 34 dolgozóval utazik ki a gazdaság autóbusszával a

jaszoweni üdültetési körülményei. Az autóbussz visszafelé hozza a nitrogén- és vegyiművek 34 dolgozóját Gyomárra. Az üdültetés időtartama alatt két távolabbi és két közelebbi kirándulást is szervezünk mindkét részről.

A szerződéskötés alkalmával, kintléttünk megtekintettük Pulawát és környékének nevezetességeit és részünk volt a hagyományos lengyel vendégszeretetésben. A szerződéskötés lehetővé tette, hogy évente 34 dolgozó Lengyelországban üdüljön és hozzájárul a magyar-lengyel barátság elmélyítéséhez. A gazdaság vezetőségének és társadalmi szerveinek a célja, hogy az üdültetés a megérdemelt jó munka jutalma legyen. Az üdültetési igények elosztása osztálybizottságainkon a bizalmiak bevonásával történik.

Gombár Mátyásné
vszb-titkár

Együtt a gazdasággal

Csöndes, nyugodt, szerény ember Botos Sándor nyugalmazott rizsőr. Egyszerű szavai szépen formált mondatokká kerekednek, amikor a vállalatnál eltöltött huszonöt esztendőről beszélgetünk. A többi ünnepelttel együtt ő is 1953-ban jegyezte el magát az állami gazdasággal. Ekkor már meglelt, családos ember – 39 éves –, akinek hetedmagáról kellett gondoskodnia.

Először a növénytermesztéshez került, majd két év a csikótelepen, s egy újabb év a magtárban. Aztán egy hosszú és nem könnyű szakasz következik, a községi üzemi konyha vezetése. Ebben a munkakörben dolgozik 1970 tavaszáig. Nyugdíjazása előtt öt évet a rizstelepen dolgozott.

A mozgalmi munka sem hiányzott az életéből. 1945-ös párttag, a gazdaságban mindjárt vezetőségi tag lett Köszigeten, 15 évig látta el ezt a megbízást. A munkásöröknek alapító tagja. A huszonöt esztendőt így jellemzi: ahogyan a gazdaság fejlődött, egyéni életében is úgy haladt előre.

Sportversenyek november 7-én

Hangulatos, eredményes sportdélutánt rendeztünk

Gazdaságunk az előző évek hagyományaihoz hasonlóan ez év november 7-ét is egész napos ünnepi programmal köszöntötte. Délutótti sportversenyeket rendeztünk, ahol a következő eredmények születtek: **asztalitenisz:** 1. Megyei Zsolt, 2. Rizmann József, 3. Ladányi László. **Horgászverseny:** 1. Szilágyi Antal, 2. Hornok Máté, 3. Juhász János. **Lövészet egyéni:** 1. Katona Vince, 2. Csalah Sándor, 3. Bogyá Lajos. **Teke:** 1. Almási László, 2.

Vaszkó János, 3. Papp Imre. **Sakk:** 1. Lukács László, 2. Ambrus Balázs, 3. Kürti Zsigmond. **Biliárd:** 1. Lajos Mihály, 2. Sinkovics János, 3. Sinkovics István. **Lövészet, csapat:** 1. Gépesítés csapata: Katona Vince, Csalah Sándor, Bogyá Lajos, Boczonádi Ferenc, Weigert Ádám.

A sportversenyek első és második helyezettei kerámia tárgyjutalomban részesültek, a harmadik helyezettek könyvjutalmat kaptak. Gratulálunk a győzteseknek!

Tűzvédelem

Vállalatunk tűzvédelmi bizottsága évről évre nagyobb követelményt állít dolgozóink, vezetőink elé.

Az irányelvünkben a megelőzés érdekében az oktató-nevelő és rendszeresen ellenőrző munkát, valamint az anyagi-technikai feltételek biztosítását tűztük ki célul.

A szemléltető eszközeink beszerzése nem okoz gondot, segíti azt az I. fokú tűzvédelmi hatóság is. A rendelkezésre bocsátott filmet, szemléltető eszközt vezetőink rendszeresen igénybe veszik az oktatásnál. Ennek ellenére is gondjaink vannak, nem mindenki veszi figyelembe az épületek tűzvédelmi besorolását, főleg a dohányzó dolgozók. A tűzvédelem az elmúlt évhez viszonyítva sokat javult, megnyertük erre a szocialista brigádokat is. Ahol így van, ott az ellenőrzés is jó eredménnyel zárult. Volt olyan terület – például – az LKB-üzemnél, hogy a figyelmeztetés ellenére sem változtattak a szabálytalanságokon és kénytelenek voltunk fegyelmi javaslattal élni.

Gondjaink közé tartozik a technikai felszerelések pótlása. 1976-ban már igényeltünk a tűzoltóraj részére egy Zuk 800/p-os fecskendő, és még ma sem kaptuk meg. Megléte milliókat védené, de a szerencse és a dolgozók fegyelme még eddig kedvezett. Gazdaságunk évről évre fokozza a technikai felszerelés utánpótlását, 1977-ben 120 m/Ft-ot, 1978-ban 145 m/Ft-ot tervezünk, illetve fel is használtuk. Az összeg felhasználását az előre elkészített terv alapján jogosnak ítélte meg a bizottság.

A gondok közé tartozik a szerelvények beszerzése, mert a megrendelt áru több esetben elutasítást kapunk a MŰART Vállalattól vagy a legjobb esetben egy-két éves időtartammal fogadják el és szállítják le.

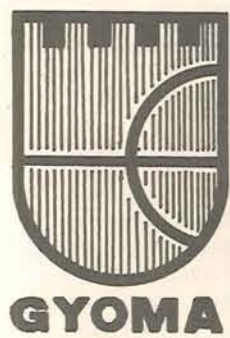
A vállalatok úgy érzik, hogy a BM-szigorítások a gyakorlati életben nem érvényesülnek kellően. Ebből adódóan is feladatunk a meglévő berendezés, felszerelés időbeni karbantartása, megóvása.

Vállalatunknál 1978-ban tűzeset nem volt, ezért a bizottság nevében minden egyes dolgozónknak szeretnénk köszönetet mondani.

Tűzvédelmi bizottság

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság (Gyoma) Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Lehoczky Mihály
Megjelenik: negyedévenként
5418 Dürer Nyomda
Békéscsaba
Ára: 1,- Ft

KÖRÖSI HÍRADÓ

1979. MÁRCIUS A KÖRÖSI ÁLLAMI GAZDASÁG HÍRADÓJA II. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Nagyobb tervszerűséget a végrehajtásban is

Éves termelési tervünk nem más, mint a termelésünk operatív irányításának eszköze. Az a célja, hogy a gazdálkodás minden mozzanata tudatossá és tervszerűvé váljon, továbbá a legkisebb ráfordításokkal a legjövedelmezőbb legyen a gazdálkodás. A távlati fejlesztési terv egy évnek feladatait tartalmazza, annak megvalósítását szolgálja.

1979. évi gazdálkodása azonban az előző évi gazdálkodás folytatása is...

A TERVEZÉS

Ezért a tervezés kiindulópontja az előző évi terv teljesítése volt. A tényszámok: ennek mérése és kiértékelése lényeges eltéréseket mutatott a tervezettől. A számok mögötti tendenciák elemzését pedig megnehezítették azok az időjárás szabta körülmények, melyekre az egész mezőgazdaság hivatkozik. Gazdaságunk és még jó néhány mezőgazdasági üzem olyan sajtószerű termelési szerkezettel rendelkezik és részben rendelkezik, mely a tőlünk függetlenül működő és eredményt befolyásoló tényezőkre érzékenyen reagál.

Ennek az igen nagyfokú reakcióképességnek a vizsgálata vezetett el bennünket a termelési szerkezet felülvizsgálatához, végső soron annak megváltoztatásához. Sajnos, az optimalizálási munka során nem támaszkodhattunk számítógép segítségére, így csak az általunk készített kevés számú variáció közül fogadhattuk el a legkedvezőbbet. A tervezési munka során természetesen figyelembe kellett venni az úgynevezett korlátozó tényezőket is, mint pl. a gazdaság éghajlat- vagy talajviszonyai, vagy a meglévő beruházások, pl. rizstelepek, állati férőhelyek, takarmánykeverő, lucernaszárító stb.

A TERV

A terv végső eredményét úgy foglalhatjuk össze, hogy ez évben 203 millió forint termelési értéket kell előállítani és 9 millió forint vállalati eredményt.

A feladatok nem könnyűek, de végrehajthatók. Vonatkozik ez elsősorban a növénytermesztésre, ahol búzából 40, rizsből 25, napraforgóból 17,5, repceből 16,5, takarmánykukoricából 60, lucernaszénából 65, füvesheréből 56, silókukoricából 350, cirokból 200 és legelőből 55 mázsás hozamokat kell termelni hektáronként – közismerten szerény talajadottságaink mellett. Mindent a tervezett költségszinteken belül és a rendelkezésre álló, bár fejlődő gépsorokkal.

A növénytermesztés eredményessége:

	1978. évi tény ezer forintban	1979. évi terv
Ágazati eredmény	- 5 239	6 160
Árbevétel	32 583	54 681
Termelési érték	50 578	91 834

Nem kisebb az állattenyésztés feladata sem. Tehenenként 4400 liter tej termelése, borjaknál 25, növendékmarhánál 18, hizómarhánál 32 kg havi súlygyarapodást kell elérni. A juhászatban 5500

anyától 7600 bárányt várunk, 368 mázsa gyapjút és 25 000 db bárány meghizlalását havi 6,5 kg súlygyarapodás mellett. Az állattenyésztés tervezett eredményessége:

	1978. évi tény ezer forintban	1979. évi terv
Ágazati eredmény	555	3 527
Árbevétel	70 371	75 929
Termelési érték	55 745	59 658

A takarmánykeverő- és lucernaszárító üzemek is önálló tervfeladatot kaptak és hajtanak végre. Jelentős termelési érték (30 millió Ft), és kisebb eredményvonzatuk (734 ezer Ft) van.

Maketten a községi legelők fejlesztési terve. Megvalósul még 1979-ben
Fotó: Gál Edit

A terv csak papír, tele számokkal – hallottam többfelől. Nos, hadd cáfoljam e helyen is, a terv – gazdaságunk éves programja, ha úgy tetszik utasítás, ha úgy, akkor törvény, amely a népgazdasági terv kicsiny morzsája. A törvényt megalkottuk. Dolgozóink, elsősorban a munkát és a gazdaságot szerető az üzemi demokrácia fórumain túl, a napi találkozások alkalmával sokszor felteszik a kérdést, mi a biztosítéka megnövekedett feladataink valóra váltásának?

A középtávú tervben meghatározott beruházásokat ez év végére kell befejezni. Így a juhászati telep felépítését, a rizstelepek 305 hektáros felújítását, a szűrő-boncoló helyiségeket, a legelők fixkarámos kerítésrendszerét. Az ez évi mély- és magasépítési beruházások értéke több, mint 28 millió forint. Gépvásárlásra ugyanakkor 25 millió forintot költünk, elsősorban a búza- és napraforgó-ágazatok géprend-

szérének, másodsorban rizstelepet építő gép megvásárlásával.

A VÉGREHAJTÁS

A válasz nem könnyű. Mégis, röviden azt mondhatjuk, hogy a tőlünk, emberektől függő tényezők. A vezetés, amely a tervet végre akarja hajtani és nem keres az alól kibúvókat. Az, amely döntéseiben nap mint nap és óránként számol annak termelésre és jövedelemnövelésre gyakorolt hatásával. A feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi a gazdaság összes dolgozója számára azt, hogy ismerje és értse napi feladatát, tevékenyen hozzájáruljon a gazdálkodás hatékonyságának javításához.

A munkaidő teljes kihasználása, az intenzív munkavégzés. Az ellenőrzések során a szigorúság és következetesség. És itt nemcsak a szűk értelemben vett vezetői ellenőrzésekre gondolunk, hanem arra, hogy mindenki egyénileg is ellenőrizze munkáját, hogy az minőségileg kifogástalan legyen. Végül – beosztásra tekintet nélkül – az egymáshoz való jó munkatársi viszony, amelyben becsületet szerez a tisztességesen dolgozó és elítélésre kerül a haszontalan munkát végző.

Mert végső soron tőlünk és tőled, kommunistától és pártunktól, KISZ-tagtól és szakszervezeti tagtól, szocialista brigádtagtól és újtótól függ az, hogy mennyire jutunk előre.

És még tudni kell, hogy az ez évi terv megvalósítása nem végcél. A népgazdasági építőmunka, ezen belül helyünknek és szerepünknek megfelelően gazdálkodásunk, egy igen nehéz időszaknak a kezdete. Hosszú évekig tartó folyamatban kell átalakítani gazdaságunk termelési szerkezetét, javítani a hatékonyságot, vagyis jövőnknek kell önmagunknak biztosabbá tenni.

Kékesi László
termelési igazgató-helyettes

Az új isten

(részlet)

Hozsánna néked, új isten, hozsánna!

Legyen szavad teremtés új igéje,
Formáld át sáros, bűnös, ócska bolygónk,
Mit elrontott sok régi, úri isten,
Ti istenek közt új és proletár,
Formáld boldoggá pörölyös kezdeddel –
Emelj minket roppant tenyereidre,
És a magad képére gyúrj át minket!

(Tóth Árpád)

Egységes cselekvés, végrehajtás, ellenőrzés

Gazdaságunk pártvezetőségét hosszabb időn keresztül foglalkoztatta, hogyan kellene a pártmunkát még hatékonyabbá tenni gazdaságunkban. A gondolat felvetése után a gazdaság igazgatójával, Ambrus Balázs elvtárral több alkalommal konzultáció következett.

Megállapítottuk, hogy a pártmunka végzése során a növénytermesztési és gépesítési MSZMP-alapszervezet tevékenysége párhuzamos, ugyanakkor egymásra épül gazdaságpolitikai tevékenységük.

A gazdasági napirendek sok esetben azonosak, a hozzászólások ugyanakkor egy-egy kérdést más szempontból vizsgálnak. Ezért egyes esetekben állást foglalni csak a két taggyűlés után lehetett. Az állásfoglalás azonban nem hozott olyan eredményt, melyet a munka megkívánt volna, miután utólag már határozatot hozni nem lehetett.

Az elmúlt években történt személyi változások és az, hogy párttag dolgozóink zömmel öt helységben laknak, mozgósítás és szállítás vonatkozásában havonta három esetben kívántak szervezést. Ez sokszor zavarta a munkaszervezést is, de a két- és három-, valamint nyújtott műszakban dolgozó párttagok megjelenését is hátráltatta. Ezért az üzem- és munkaszervezéssel párosulva javasoltuk a három alapszervezet összevonását. Ezzel felsőbb pártszerveink is egyetértettek. Az egyesített alapszervezet

munkáját héttagú vezetőség irányítása alatt kívántuk megoldani.

A határozathozatallai egy időben megválasztásra került a jelölő és szavazatszedő bizottság. A jelölő bizottság tevékenysége, az elbeszélgetések folyamán megállapítható volt, hogy ezt az egyesítést a párttagság jónak és egészséges folyamatnak tartja.

Az új vezetőséget megválasztó taggyűlésre február 15-én került sor.

Titkárnak Varga Bálint elvtársat, vezetőségi tagnak Hanyecz Károly, Tengely Gyula, Tari Sándor, Uhrin János, Giricz Máté elvtársakat és Bácsi Erzsébet elvtársnőt választották meg.

Az új alapszervezet hatékony munkáját segítik a pártcsoporthoz a bizalmiak vezetésével. Külön hangsúlyt kell fektetni e csoportok munkájára, miután azok a termelő ágazatokra épülnek. Rendezni kell hatáskörüket, jogaik gyakorlását funkciólista alapján érvényesíteni kell. Erre március hónapban sor kerül.

Ezt követően minden pártcsoporthoz megtartja ülését, megválasztja a bizalmi és meghatározzák a cselekvési programból adódó feladataikat.

A hatékony munkavégzés érdekében kérjük a párttagokat, hogy jó munkájukkal segítsék a politikai és gazdaságpolitikai munka hatékonyabb színvonalának elérését.

Körösi Á. G.
MSZMP-alapszervezet vezetősége

Építkezés, beruházás: gazdagodás, fejlődés

A 2. sz. kiscsoportos elletőben Szatmári József és Szabó József az etetővályúk felszerelése közben

Szorgos munkával, okos beosztással rendes körülmények között mindenki gyarapodik: többje lesz, mint előzőleg volt. Ez egyénekre és gazdálkodó szervezetekre egyaránt vonatkozik, azzal a különbséggel, hogy a vállalati vagyon növekedése korszerűbb munkafeltételeket teremt, s ezáltal nagyobb és jobb termelési eredmények forrásává válik. A beruházások ezt a célt szolgálják itt a gazdaságban is, bármely ágazaton belül. Többségük építési jellegű – a hozzátartozó gépesítéssel együtt – ám nem mindegy, hogy többre vagy kevesebbre kerülnek, valamint az sem, hogy később vagy hamarabb lehet használatba venni. Vagyis mennyi idő alatt készülnek el.

A gazdaságban a gyakorlat mindig az volt, hogy amit csak lehet, saját erővel építsen meg, saját dolgozói, az építési csoport kivitelezése által. A munkák azonban évről évre szaporodtak és nagyobbak lettek, ezért az új esztendővel új osztályt hoztak létre: az építési és beruházásit. Irányítását négyen végzik Tóth Mihály mérnökkel az élen. A

dolgozók létszáma 80–100 fő között mozog: ácsok, kőművesek, vasbetonszerelők, épületgépész és technológiai-szerelők, s természetesen kubikosok is.

RIZSREKONSTRUKCIÓ

Talán egyetlen olyan dolgozója sincs a gazdaságnak, aki a rekonstrukció szót ne ismerné, hiszen az utóbbi öt-hat évben annyiszor szóba került, hogy mindennapos kifejezéssé vált. Gyűléseken, termelési értekezleteken beszéltek az egyik fő tevékenység, a rizstermelés korszerűvé tételéről, amely csak gyökeres telepátalakítások által valósulhatott meg. És nagy anyagi befektetés árán. Azonban erre – mint a juhászatra később – maga a népgazdaság is áldozott, mert az országos fejlesztés fővonalába esett, s a nagyon korlátozott beruházási lehetőségek közepette is – zöldutat kapott. Szerencsére, mondhatnánk, mert az volt, de ugyanakkor növelte a gazdaság felelősségét is, az anyagi javak legjobb felhasználásában.

A rizstelepi munkák 1973-ban kezdődtek meg és öt éven

keresztül tartottak; nehezítette a sok földmunka, amelyet csak nyáron lehetett elvégezni. Az alépitmény földmunkálatai közben közel 300 ezer köbméter földet kellett megmozgatni, természetesen gépi erővel. Az elmúlt évek mostoha időjárása sem segítette a munkát, inkább gátolta időnként, úgyhogy nemegyszer nyújtott munkaidővel dolgoztak, csakhogy haladni lehessen, amikor megfelelők voltak a körülmények. Két nagy területen folyt a munka: az egyik hét-száz hektáron, a másik meg háromszáznegyvenen. Gátak, csatornák kerültek új helyre, vagyis másutt építették föl a régi helyett. Átereszek, zsilipek kellenek a vízvezetéshez. Bontás és az új megalkotása volt ez a nagy horderejű építkezés, a cél pedig, amely általa megvalósult: egy új, korszerű rizstermelési keret. Az előző egy-két hektáros kalickáról áttérés a jóval nagyobb, tíz-tizenegy hektárosra.

A rizstelepi felújítások az idén folytatódnak. Újabb, háromlépcsős rekonstrukcióhoz fognak hozzá; az első és második ütemben készül egy 105 hektáros új telep, a harmadik ütem viszont a meglévő 3-as, 4-es és 10-es tábla bővítése lesz. A munkát nagyban segíteni fogja egy olyan modern, nagy teljesítményű Caterpillar földmunkagép, amelynek teljesítménye 10 darab DT-75-ös erőgépenek felel meg.

KORSZERŰ JUHÁSZAT

A gazdaság adottságainak másik nagy kihasználási területe a juhászat, és mint már említettük ez is a népgazdaság fejlesztési elképzeléseinek, programjának a fővonalába esik. A vállalati hagyományokra új, részben kutató-kísérletező tevékenység épült, melynek szükséges részei az elgondolásoknak megfelelő épületek, berendezések. A munkálatok 1976-tól folynak a községi három telepen, három lépcsőre felosztva. Értékük összesen 51 millió forint.

Az „A” telepen négy új 600 férőhelyes anyajuh-hodály épült. És a már meglévő két ugyancsak 600 állatot befogadó hodály felújítására van szükség. Alapterületük nem lesz nagyobb, de korszerűbb technológiával, berendezésekkel látják el. Elkészült a két ellető istálló központi fűtéssel, szellőzést szabályozó klímaberendezéssel, fertőtlenítő csőhálózattal. Ugyanitt felépült a szociális létesítmény a dolgozók részére fekete-fehér öltöző, mosdó, zuhanyozó és a melegedő-pihenő helyiségek.

A „B” telepen most indul a két 600-as hodállal egyidőben az 5000 férőhelyes bárányszálloda építése, amely a legmodernebb belső technológiával lesz ellátva és év végére készen lesznek vele, még a pénzügyi elszámolásokat is megejtik. Ám, hogy ez valóban így történjék, sok minden szükséges hozzá: alapos munkaszervezés, a feladatok és a létszám olyan csoportosítása, beosztása, hogy technológiai sorrendben, szalagszerűen lehessen dolgozni. De még ez sem elég, a gyors és pontos munkához a szükséges gépeknek mindig rendelkezésre kell állni, akárcsak az anyagoknak.

A „C” telepen tervezett munka: három nyári hodály felújítása. Ehhez azonban egyelőre nem kezdenek hozzá, bár a többihez képest kis befektetésről van szó. A ráfordítása jelenleg meggondolandó, kövesít, közművesítés hiányában. A külső trágyatelep viszont elkészült, 10 millió forint értékben.

TEGNAP ÉS MA

Eredményes évet zártak az építők, az idegen, a mások részére végzett munkákkal együtt 22

Az ideai terv még feszítettebb, ha minden jól megy, 28 millió körül fog járni. Az eredmények már mutatkoznak. Elkészült az 500 adagos üzemi konyha teljes felújítása: a helyiségek átalakítása és korszerű berendezése. A konyhába gáztűzhelyek és gázszámológok beépítése és egy önkiszolgáló pult a gyorsabb és esztétikusabb ebédeltetéshez. Hűsítő-készítő, mosogató, s a személyzet részére férfi, női mosdó, öltöző és zuhanyozó. Az első negyedév a kisebb karbantartási, felújítási munkák ideje, nagy-

Megkezdődött az üzemi konyha felújítása

millió teljesítésük volt. Ebben benne van a gazdaság új fejőháza is, amelyről eddig nem beszélünk és a Pankotai Állami Gazdaság újravárosi telepén végzett felújítás is, a két 300 férőhelyes sertésöl építése. De igazán akkor tudjuk értékelni munkájukat – és a gazdaság nagyvonalú áldozatkészségét – ha megemlítjük, mennyit tettek a községért. Ott voltak, részt vettek a Sallai úti új, négy tantermes iskola építkezésén a többi vállalattal együtt, hogy a gyomai tanácsot segítsék. Tetőfedésmunkák, falazás, szigetelés-burkolás és a lépcsőfeljáró összesen mintegy félmillió forint értékű munka dicséri csak az ő tevékenységüket. A könyvtár átalakítására szintén megmozdultak. Ez tavaly ugyancsak nagy társadalmi vállalkás volt, a brigádok még szabad szombaton is dolgoztak.

részt most folyik az üzemi vágóhíd átalakítása is, mert a régi nem felelt meg sem az egészségügyi, sem a korszerű építési előírásoknak.

Ebben az évben fognak hozzá Gyomán 12 szolgálati lakás építéséhez, melyből négy még az idén készül, 1981-ben pedig az összes. Községten épül a jelenlegi méregraktár helyén – s a folyó évben 3 milliót építenek be – az oktatási központ nagy tanterme, előadói terme, továbbá a háló- és tanári szobák, szertárak, s laboratórium. A fixkarámos legelőkhöz megcsinálják a kerítésrendszert, a csőhálózatot és a permetező berendezést. Mindezekhez még hozzájön a fentebb említett juhászati és rizstelepi munka 1979-re eső része.

Vass Márta

Három hónap alatt készült el a szárítóüzem

Szabó József műszerész a kazánház irányító főkapcsolója mellett
Fotó: Gál Edit

Két zászló egyszerre

„UGYE FIÚK, SZÉP ÉLET A MUNKÁSŐRELET?”

Szép, mondaná minden munkás, ha alkalom volna mindenkivel beszélgetni, de csak egyedül Varga János szakaszparancsnoknak volt módomban feltenni a kérdést. Hogyne lenne szép — mondta —, mikor jól ismeri mindenki a munkásőrszolgálat jelentőségét, s a hosszú évek közös élményei úgy összekovácsoltak bennünket, hogy olyanok vagyunk így együtt, mint egy nagy család.

Ezt a nagy családot — a 2/2 szakaszt — a szarvasi járási és városi zászlóalj részéről kettős kiüntetés érte. Két vándorzászlót érdemeltek ki: egyiket „A század legjobb szakasza” a felírás, a másikon meg „A zászlóalj legjobb szakasza” ékeskedik. És ami különlegessé teszi: egyiket is épp elég szép elnyerni — és nem is könnyű —, ők pedig mindkettőt megkapták.

— A munkásőrelet legnagyobb eseménye az évenkénti zászlóaljgyűlés, mert ekkor értékelik az elmúlt évi feladatok teljesítését és ismertetik a következő év tennivalóit. De nekünk ezenkívül is emlékezetes marad, mert először történt, hogy a két zászlót egy szakasz — és pont a miénk — kapta meg. A munkásőrségben belül is szocialista versenyben végezzük a munkát és versenybizottság bírálja el a teljesítményt, kiképzési és társadalmi munka szempontjából. Figyelembe veszik, ki hogyan látja el a rábízott feladatot, hogyan tanul, milyen eredménnyel képzi magát, mennyire lehet rá számítani a kollektívában? Az egyéni elismeréseknek is ez az alapja.

A szakaszból hárman kaptak különböző címen erkölcsi és anyagi elismerést. Juhász Lajos, a III. raj parancsnoka, a vegyipari vállalat géplakatos csoportvezetője: kiváló parancsnok lett. Kiváló munkás, pedig Csizmadia Kálmán személygépkocsi-vezető. Nyolc éve dolgozik a gazdaságban, munkáját példamutatóan végzi, hasonló a munkásőri tevékenysége és családi élete is. Munkatársai és bajtársai egyformán szeretik, megbecsülik jó kedélye és kezdeményező készsége miatt. Hat éve munkás.

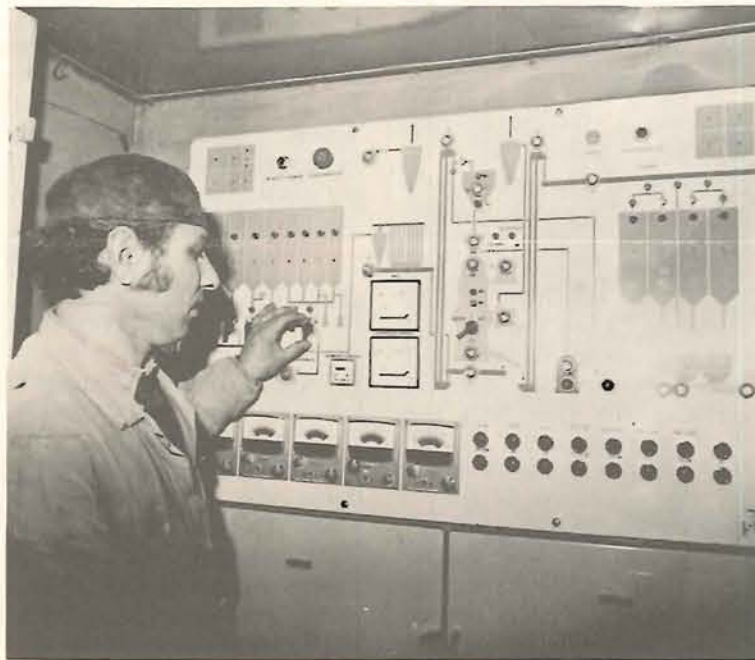
Nagy M. Lajos — a gazdaság nyugdíjas igazgatója — a 20 éves szolgálat érdeméért kapta meg.

Nem sokkal a munkásőrség megalakulása után lett a testület tagja, s 1962 óta ebben a szakaszban szolgál. Nagy tapasztalatával és személyes példamutatásával nevelte állandóan a társait, akaratlanul is. Tekintélye van, hallgatnak rá a többiek, s különösen szerénységét becsülik még.

Az utánpótlásról is a szakasz gondoskodik. Beszélgetnek a kiválasztott fiatalokkal, akik szakaszfoglalkozáson ismerkednek a munkásőrelettel. Legutóbb hárman tettek esküt közülük.

V. M.

Pillanatkép a keverőüzemből. Borsós Ferenc műszakvezető a félautomata irányító kapcsolótáblája előtt

Fotó: Gál Edit

A pártszervezet gazdaságpolitikai cselekvési programjából

A XI. pártkongresszus irányelvei, valamint a felsőbb pártszervek határozata alapján évre szólóan elkészítettük a tervfeladatok végrehajtását segítő cselekvési programunkat. Az 1978. évi cselekvési program megvalósulását a pártalapszervezet értékelte, a megállapítások hasznos irányelvet adtak az 1979-es gazdasági évre, és azt tervezetünk összeállításakor figyelembe vettük.

Cselekvési programunk a termelés további fokozása mellett még nagyobb hangsúlyt fektet a hatékonyság növelésére, a termékek minőségének javítására, a termelékenység fokozására, az egyszerű anyag- és energiatakarékosra, a munka- és technológiai fegyverrel javítására. Előtérbe kell helyezni az exportértékesítés arányát, különösen a tőkés exportot. Nagyobb figyelmet kell fordítani a termelési költségek alakulására, a vállalati jövedelmezőség fokozására.

Fontos, hogy a munkaversenyek feladatai, céljai szoros kapcsolatban álljanak vállalatunk gazdaságpolitikai célkitűzéseivel, és a vállalat tervfeladatai jobban támaszkodjanak a dolgozók kezdeményezésére.

Néhány főbb vonás a növénytermelés gazdaságpolitikai feladataiból:

A halmozott termelési értékben 6 százalékos fejlesztést kell elérni: a növénytermelésben nagyobb ütemű előbbre lépés szükséges. Különösen nagy gondot kell fordítani a takarmányok minőségére és annak időbeni betakarítására. Javítani kell a talajszerkezetet az adottságnak megfelelően; ki kell alakítani a helyes vetésforgót és törekedni a technológia helyes alkalmazására, annak maradéktalan betartá-

sára. Az olajos növények vetésterületét 30 százalékkal növelni kell és vele párhuzamosan a termésátlagot is; megfelelően odafigyelni a földterület kihasználására, különösen a rekonstrukció alá kerülő telepekre; a rizsterület szinten tartásával, a termésátlag emelésével biztosítani a technológia betartását.

Állattenyésztés főbb feladatai: A gazdaság termelési szerkezetében jelentős eredménnyel jelentkeznek a szarvasmarha-ágazat. Különösen gondot kell fordítani a tejtermelésre; a tejértékesítésnél csökkenteni kell a II. osztályú tej mennyiségét. Ugyanakkor növelni a borjúszaporulatot és csökkenteni a borjúelhullást.

A juhászatban a meglévő juhlelétszámot a férőhelynek megfelelően kell kihasználni. Szaporulat szempontjából a 100 anyára eső szaporulatnál el kell érni az 50 darabot átlagosan. A bárnyelhullást 16 százalékról 10 százalékra kell csökkenteni. Javítani kell a kényszervágás és az elhullás arányát, a tervnek megfelelően.

A sertéságazatot szinten kell tartani a háztáji gazdaságok megsegítése és a vállalt kötelezettségek érdekében; a takarmány minőségbeli javítására is törekedni kell.

Beruházásaink teljesítése az elmúlt évhez viszonyítva nem lesz könnyebb feladat, ebből adódóan a beruházási osztály nagyobb figyelmet fordítson a vezetői összhangra, a munka szervezésére, a területi ellenőrzésre. Készítsenek a gazdaság egész területére karbantartási tervet és törekedjenek annak tervszerű betartására. A juhászati beruházást 1979. november 30-ig be kell fejezni; a rizsrekonstrukciót tovább kell bővíteni, a be nem

fejezett területet termelésre át kell adni. A gépi beruházás nagy összegű, ezért a tervezeteket be kell tartani, és azt megfelelően kihasználni. Nagy figyelmet kell fordítani a pillangósfü-betakarító gépek időbeni beszerzésére.

Általános feladatokról szólva nagy gondot kell fordítani a meglévő technika kihasználására, az üzemanyag-, energia- és alkatrész-takarékosságra, az ehhez szükséges helyes és jó munkaszervezésre. Következetességet igényel a káder- és személyzeti munkáról szóló határozat végrehajtása, fontos, hogy ehhez a társadalmi szervek is megfelelő segítséget adjanak. Alapvető feladat a munkaerővel való helyes gazdálkodás és a dolgozókról való gondoskodás. Szorgalmazni kell a szakmai-politikai továbbképzést. Tovább kell szigorítani a számviteli rendet, javítani a munkaszervezést. A TT védelem területén javítani a munkaszüneti ellenőrzéseket.

A pártalapszervezet feladatairól szólva a program rámutat arra, hogy javítani kell a következetességet és fokozni a párt ellenőrző és agitációs tevékenységét.

A program javasolja a társadalmi szerveknek: a vszb dolgozók ki a pártszervezet szervezeti felépítésének megfelelően saját szervezeti felépítését, a jó együttműködés szempontjából. A KISZ-szervezet vezetőségétől nagyobb aktivitást várunk, a gazdasági munkában és a KISZ-munkában egyaránt. Erősítsék a nevelő munkát szervezeten belül, és a KISZ-szervezeten kívüli fiatalok körében is mozgósítsanak a versenymozgalomra.

Körösi Állami Gazdaság MSZMP-alapszervezet

A szakszervezeti munka élén a bizalmiak

Lapozgatva a gazdaság szakszervezeti bizottságának 1979. évi programját és az első félév munkatervét, a tennivalók tömegével találkozunk. És még csak azt sem lehet mondani, akár egy is elmaradhatna. Valóban figyelemmel kell kísérni a bérezés helyes arányainak alakulását, a kollektív szerződés betartását, a munkavédelmi és szociálpolitikai intézkedési terv végrehajtását. De a nagycsaládosok lakásépítési támogatása, az üdültetés, a politikai képzés, a szocialista brigádok patronálása is éppoly fontos, mint az előbbiek és azok, amiket itt most fel sem sorolunk. Úgyis mondhatnánk: a szakszervezetnek ott kell lenni mindenütt. Hogyan, miképpen lehet ezt a sok feladatot ellátni? A feleletre legilletékesebb Gombár Mátyné, a szakszervezeti bizottság titkára.

— Csak jól megszervezett hálózattal, s a mozgalmi munkának olyan aktivistáival, akik szeretik a szakszervezeti munkát és a dolgozók érdekében szívesen tevékenykednek. S áldoznak rá szabad idejükből, mert maga az szb még kevés mindehhez. Szervezeti felépítésünk a gazdasági munkamegosztást követi. Az osztályokon szakszervezeti osztálybizottságok működnek 5–7 tagú veze-

tősséggel. Önállóságuk nagy, döntenek a legkülönbözőbb kérdésekben, munkájukat a bizalmiak ténykedésére alapozva.

— A bizalmiak megnövekedett jog- és hatásköre egy csomó dolgot levez az osztálybizottságok válláról, ha jól végzik feladataikat. Mi a helyzet? Így van?

— Taglétszámunk hatszáz körüli, pontosabban ötszáznyolcvan, a bizalmiak száma pedig huszonhat, általuk minden munkahely össze van fogva. Szavuk a bérezéstől kezdve, az üdültetésen és segélyezésen keresztül,

szinte mindenben döntő. Náluk nélkül nincs prémium, jutalmazás vagy kiváló dolgozó cím odaítélés. Nagy felelősség, amelynek jó ellátásához körültekintés és határozottság kell és természetesen a bizalmi csoport többségének az állásfoglalása.

— Úgyis mondhatnánk, hogy a demokratikus elvek gyakorlati alkalmazása?

— Feltétlenül, mert valójában ezt jelenti, ha élnek vele.

— Ahhoz, hogy valaki — bárki — megfelelően cselekedjék, előbb alaposan ismernie kell mozgásterületét. A bizalmiak tisztában vannak mindazzal, ami munkájukhoz szükséges?

— Hogy mindenki, azt nem merném állítani, még az évenkénti oktatás után sem. Pedig az, az szb részéről jó kezekben van: idős Takács Bálint, a közzgazdasági felelősünk nagyon jártas a bizalmi jog- és hatáskör kérdésében. Persze a többség is tisztában van a tennivalókkal. Közülük ki szeretném emelni Kajó Antalnét a növénytermesztésből, Borsós Ferenc állattenyésztési dolgozót, Szaniszlai Lajos tehenészt és Szarka Józsefet szintén a növénytermesztésből. Olyan bizalmiak, akiket példaként lehet a többiek elé állítani.

V. M.

Ti - védelem

A társadalmi tulajdon védelme minden állampolgár kötelessége. Ezen túlmenően a gazdaság vezetősége létrehozta az ellenőrzési csoportot, melynek fő feladata szintén a társadalmi tulajdon védelme.

A csoport e feladatnak csak részben tud eleget tenni létszámára tekintettel, éppen azért van szükség arra, hogy valamennyi dolgozónk tartsa kötelességének a segítséget. Hogy hogyan tudják ezt segíteni? Ha az észlelt hiányosságot azonnal jelentik közvetlen munkahelyi vezetőjüknek, vagy az ellenőrzési csoport valamely tagjának, vagy ha halaszt-hatatlan, saját maguk akadályozzák meg a cselekedet elkövetését.

Nagy segítséget ad a védelem megszilárdításában a gazdaságunkban létrehozott önkéntes rendőri csoport, amelynek munkáját és tevékenységét a rendőrség irányítja a gazdaság vezetőségével együttműködve.

Tájékoztatásul közöljük, hogy milyen esetek fordultak elő a gazdaságunkban 1978. évben, melyek sértették a társadalmi tulajdon. **Lopás:** a gazdaság dolgozói jogtalanul eltulajdonítottak 12 mázsa cementet. Két idegen személy esetében jártunk el tiltott legeltetés miatt, akik a szakértői vélemény alapján 4 ezer forint kárt okoztak a gazdaság búza, illetve rizs termésében. **Csalás:** két dolgozónk táppénzes utalványán a keresőképes munkanapokat javította ki úgy, hogy az részére kedvező legyen. **Hanyag kezelés** miatt az ellenőrzési csoport két esetben élt felelősségre vonási javaslattal. Mindkét esetben állattenyésztési dolgozó ellen, mert a reájuk bízott juhot nem kellő gondossággal kezelték, s ezért azokból kettő elhullott. **Nyilvántartott anyagi javakban okozott hiányt** 12 dolgozó, akiket kártérítésre köteleztek. **Munkafegyelmi vétség miatt** 25-en lettek fegyelmileg felelősségre vonva igazolatlan mulasztásért vagy a munkahelyen ittas állapotban való megjelenésért; a munkában tapasztalt hiányossá-

gokért fizetés-csökkentés, nyereségmegvonás kiszabása elkerülhetetlen volt.

Látható tehát, hogy milyen sokrétű e feladat, mennyi területen lehet véteni a társadalmi tulajdon ellen. Éppen ezért fontos, hogy középszintű vezetőink legyenek következetesek, pl. a takarmány ésszerű felhasználásával, a szórások megszüntetésével, megfelelő tárolással. Az alkatrészek felhasználásánál csak a szükségletet utalványozzák ki. A gépek átadás-átvételét kövesse a szerszámnyilvántartás vizsgálata is, hogy a szerszámok elvesztését csökkenteni tudjuk. Az építkezéseken egy-egy munka felmérése legyen reális, s csak a feltétlenül szükséges anyagokat utalják ki. Ezzel elkerülhetők lennének a túlzott kiszállítások.

Megyeri József
üzemrendész

Az AN-2-es repülőgép felkészítése tavaszi műtrágya-szórásra

Fotó: Veress Erzsi

Ajánlások szocialista brigádjaink vállalásaihoz

A versenybizottság 1979. évi első ülésén megtárgyalta és elfogadta a szocialista brigádok és munkahelyi vezetők részére kiadott irányelveket. A vezérfonal az éves feladatainkat, főbb célkitűzéseinket mutatja. Alapvető tennivalónk az éves terv maradéktalan végrehajtása, a termelékenység és hatékonyság növelésével. Az irányelvekben megfogalmazódott az is, hogy javítani kell a technológiai fegyvelmen és a munkaidő kihasználásán.

A termeléssel kapcsolatos irányelvek a hozamok növelésével és a költségek csökkentésével kapcsolatosak. A növénytermesztésen belül cél a magasabb átlagtermékek elérése. Különösen kiemelt feladat a rizs- és takarmánynövények hozamának emelése. Az állattenyésztésben dolgozó brigádjaink részére a tejter-

melés növelését, a súlygyarapodás emelését tűztük ki célul. Várjuk a brigádok tevékeny munkáját az elhullások megelőzésénél, illetve csökkentésénél is. A költségmegtakarítás összetevői között szerepel az üzem- és kenőanyagok felhasználásának csökkentése. Nagy tartalékok vannak még a tüzelőanyag-felhasználás csökkentésében is.

A javítóműhelyek nagy lehetősége az alkatrész-felújításokból nyerhető költségmegtakarítás. Törekedni kell a takarmányfelhasználás, különösen az import fehérjét tartalmazó abraktakarmány felhasználásának csökkentésére. Az egész költséggazdálkodásunkat az ésszerű anyag- és energiatakarékosság kell, hogy vezérelje.

Minden brigád részére általános irányelvként tűztük ki az

üzemek, majorok rendjének, rendezésének folyamatos végzését. Ez évben is kérjük brigádjainkat társadalmi munkák vállalására. Az általános műveltségen kívül szükség-szerű a szakmai, politikai műveltség gyarapítása, mert az új gépek termelésbe állítása magasabb szaktudást, nagyobb felelősséget kíván dolgozóinktól. Folyamatossá és aktívabbá kell tenni a részvételt a közművelődési mozgalomban. Jónak tartjuk és továbbra is támogatjuk a vetélkedők szervezését, rendezését.

Segítsünk egymásnak, hogy javuljon az emberek közötti kapcsolat, csökkenjen a hanyag, nemtörődöm hozzáállás munkahelyen és azon kívül is. Ezen irányelvek megtartása esetén biztosítottak látjuk gazdaságunk 1979. évi feladatainak teljesítését.

Kubatov Zoltán

A vér: élet

A nagy múltra visszatekintő vöröskeresztes munkának évtizedes hagyományai vannak a gazdaságban. Maga a szervezet ugyan kicsiny, csak 35 tagot számlál, mégis, ha mozgósításról van szó, ennél többen megmozdulnak. Ennek szinte meghatározó példája mutatkozott meg pár évvel ezelőtt, amikor Somogyi József, a Vöröskereszt akkori titkára súlyos beteg volt és egyszerre negyvenen jelentkeztek véradásra. Nyugdíjba vonulása óta Takács Teréz áll az öttagú vezetőség élén. Vele beszélgettünk most a szervezet vállalati munkájáról, mely már csak a vezetőségi tagok egyéb mozgalmi megbízatása miatt is erősen összekötődik a gazdaság politikai és társadalmi szerveinek tevékenységével.

A véradást nem önállóan, gazdasági szinten szervezik, nincsenek is hozzá megfelelő helyiségek – hanem a községi hálózatba bekapcsolódva bonyolítják le évente négyszer és természetesen – ha szükséges – alkalmasszerűen is. A tavalyi évben a dolgozók közül ötvenen adtak vért. Többségük fizikai dolgozó, főleg a szarvasmarha-telepről, de köz-

pontiak is voltak köztük. Aki tíz alkalommal vagy ennél többször vért adott, az a közeljövőben emlékplakettet kap és anyagi elismerésben részesül. A Vöröskereszt legutóbbi kongresszusa határozott így, hogy az ingyenes véradók érezzék önzetlenségük ilyen jellegű megbecsülését is.

A tagság előtt évente egyszer beszámolnak tevékenységükről, vezetőségi üléseket pedig negyedévenként rendszeresen tartanak. A felvilágosító propaganda egyik eszköze a Vöröskereszt kiadásában megjelenő Családi Lap, melynek jelenleg harminc előfizetője van. A jövőben ezt a számot negyvenötre kívánják emelni és ez nem is a megrendelőkön múlik, inkább azon, hogy kapnak-e ennyi példányt? További terv a véradók számának növelése, hogy az országos átlagot – a dolgozói létszám tíz százalékát – elérjék, vagy legalábbis megközelítsék. Ehhez személyes beszélgetésre van szükség, hogy elmondhassák, mennyire fontos nemcsak azonnali felhasználásra, de gyógyszerkészítésre is a vér. Így is életet ment.

V. M.

Segítség a kistermelőknek

Agrárpolitikánk gyakorlatában igen nagy szerephez jutott a háztáji jellegű termelés. A kiegészítő gazdaságok támogatásáról szóló rendeletek megjelenése a termelési kedvet fellendítette és országosan, de különösen Békés megyében igen szép sikerek születtek.

Gazdaságunk, bizonyos mértékig a hagyományokra építve a sertéstartást és -tenyésztést segítette és segíti elő elsősorban Gyoma és Endrőd területén. Míg 1977-ben hárommilliót alig meghaladó, addig 1978-ban közel hétmillió forint értékű forgalmat könyvelhettünk el. A velünk szerződött kisártermelők létszáma elérte a kétszázat. Sajnos, e létszámban még mindig kevés a gazdasági dolgozó, a tsz-tagok, ipari üzemek dolgozói és nyugdíjasok a meghatározók.

Az elkészített gyorsmérleg azt mutatja, hogy 2875 sertést adtunk át bérhizalásra és 1681-et értékesítettünk, 4 millió 32 ezer forint értékben. A hizlaláshoz kiszállított szemes abrak 6351 mázsa volt. Ezek együttes értéke 4 millió 255 ezer forint. Az ezzel összefüggő szállítási szolgáltatás 89 ezer forintos volt.

A háztáji termelők részére szervezett tanácsadás, az állatorvosi-állategészségügyi szolgáltatás elérte célját. Különösen jó eredményt ért el a hizlalásban Lakatos Károly, Szaniszlai Lajos, Szegedi Pál és Vékony István, valamennyien gazdaságunk dolgozói. Ők 1 kilogramm súlygyarapodáshoz kevesebb, mint 3,7 kilogramm vegyes abrakot használtak fel. Természetesen ellenpélda is akadt, mely a késedelmes szállítást vonta maga után. Ennek kiküszöbölésére az új szerződésben a 6 hónapon belüli leadási határidőt rögzítettünk.

Segítséget nyújtottunk néhány szarvasmarhát tartónak is. Közel 20 hektár kaszáló és két-éves lucernaföldet biztosítottunk csekély térítés ellenében. Az alomszalma-szükségletet is igyekeztünk felesleges készleteink erejéig kielégíteni.

Jól bevált a méhészeti szakcsoporttal a szerződéses kapcsolat formája. A letelepedési engedély kiadása mindkét fél számára előnyösnek mutatkozott, sikerült elkerülni a vegyszerezésből adódó jogi vitákat.

A kisártermelés fellendítésére és a felvásárlásra irányuló tevékenységünket a gyomai Nagyközségi Tanács múlt év december 21-i ülésén értékelte. Megállapította, hogy nagyon komoly előrelépés történt, s e fejlődésért a gazdaság vezetőségének elismerését és köszönetét fejezte ki.

Józsa György
háztáji agronómus

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik: negyedévenként
6415 Dürer Nyomda
Békéscsaba
Ára: 1,50 Ft

– Milyen csinos, fiatal kis tölgy!

– Nem ismered? Együtt jártunk faiskolába...

Részben favicc – vicc! Mert mint már hírül adtuk, gazdaságunk területén újabb nyárfatelepeítés indul. A 45. táblán, a MAVAD-telep – Új Élet major – dévaványai út háromszögben a MÉM jóváhagyásával 48 hektár erdőművelési ágba került. A tanyákkal, magasfeszültségű távvezetékkel, több csatornával és bágergödörrel szabdalta terület nehézkesen volt művelhető. A nyárfacsemetek ültetésére még ebben az évben sor kerül.

KÖRÖSI HÍRADÓ

1979. JÚNIUS

A KÖRÖSI ÁLLAMI GAZDASÁG HÍRADÓJA

II. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Gyoma mezőgazdaságának összehangolt fejlesztése

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1978. március 15-én a társadalom minden osztályát és rétegét érintő, nagy jelentőségű politikai, gazdasági napirendet tárgyalta. Mélyrehatóan elemezte az élelmiszertermelésben eddig elért eredményeket, feltárta a gondokat, és hosszú távra megjelölte a feladatokat.

kodik. A tanyavilág megszűnésével nagy táblák és tömbök alakultak ki, amelyen a fejlett technikát, a korszerű technológiát gazdaságosan lehet alkalmazni.

A terület nagysága, a távolságok és a talaj adottságai következtében további területrendezések indokoltak. Vonatkozik ez elsősorban a VII. kerületre, ahol a két termelőszövetkezetnek

denképpen célszerű ezen körzetben a juhállomány további fejlesztése és juhtelep közösen történő létrehozása. A telepépítést, illetve fejlesztést a görögállási legelőn célszerű megvalósítani, ahol a legelő 5000 anya és szaporulatai eltartására és felnevelésére alkalmas. A telepépítés a két termelőszövetkezet összefogásával valósul meg, ahol figyelembe veszik a gazdaságunkban szerzett kísérleti tapasztalatokat, és igényt tartanak a nagy termelő-képességű fajtakonstrukciónkra is. Felvetődik a szarvasmarhatenyésztés vonatkozásában is az együttműködés, ehhez azonban Póhalmon legelő telepítése (200 ha) és felújítása (381 ha) szükséges.

A három mezőgazdasági üzem állatállományának és vetésszerkezetének összehasonlításából megállapítható volt, hogy a lehetőségek még mindig nem kerülnek kihasználásra. A kukorica-, cukorrépa- és búzaterületek melléktermékének közös hasznosítása további állatállomány eltartását szolgálhatja, mert az energia- és munkaigényes alászántás hosszabb távon nem lehet az egyedüli megoldás. A gazdaság községi kerületében levő takarmánykeverő kisebb fejlesztéssel a mostani 22 000 tonna mennyiség helyett évi 30 000 tonna tápot tudna gyártani. Fejlesztés nélkül is megvalósítható ez az együttműködés, megfelelő raktározótér és ömlesztett tápszállítást biztosító járművek beállításával.

AGROKÉMIA

A Körösön túli területeinken zömében olyan növénykultúrákat termesztünk, amelyek igénylik az intenzív növényvédelmet, a folyamatos tápanyag-utánpótlást, pl. a rizs és a kalászosok. Gazdaságunknál már biztosítottak az agrokémiai bázis kialakításának feltételei, így a központi reptér, műtrágyatároló és az ezeket bekötő burkolt út. Tehát együttműködéssel közös növényvédőszer-raktár és fedett műtrágyatároló építendő a VI. ötéves tervben.

A községi párt-vg az összehangolt fejlesztés lehetőségét és feladatait elfogadta, és az üzemeknek ennek szellemében kell középtávú terveiket elkészíteni. Az üzemek fejlesztési lehetőségei nem valószínű, hogy javulnak, ugyanakkor részt kell vállalniuk az ország egyensúlyi helyzetének javításából. Eppen ezért a rendelkezésre álló eszközöket nem szabad elforgácsolni, hanem törekedni kell a közös érdekű legfontosabb beruházások együttes megoldására.

Dr. Mindák Zoltán

A mezőgazdasággal foglalkozók helyeslően és egyetértéssel fogadták a mezőgazdaság és élelmiszeripar helyzetéről, fejlesztésének feladatairól szóló párthatározatokat, de megkülönböztetett érdeklődést és figyelmet váltott ki valamennyi ágazat dolgozóinál.

A KB-határozat értelmében alapvető érdek és feladat a mezőgazdaság intenzív fejlesztése, az élelmiszer-termelés dinamikus növelése. A legfontosabb a szellemi és anyagi erőforrások ésszerű felhasználása, a hatékonyság növelése, a minőség javítása, a szakosítás, a koncentráció előnyeinek fokozottabb kihasználása.

Gyomán a két termelőszövetkezetben és az állami gazdaságban kialakultak a nagyüzemi méretek és létrejött az ennek megfelelő szervezet. Az utóbbi időben nagy volt Gyomán a mezőgazdasági üzemek beruházása, és most feszítenek a kiegészítő beruházások. A fejlődés ütemének tartásához, az eredmények javításához egy-egy üzem szellemi, anyagi és szervezeti ereje lassan nem elegendő.

FÖLDRENDEZÉS

Gyoma nagyközség területe 18 822 ha. Területének nagy részét 3 mezőgazdasági nagyüzem műveli: gazdaságunk, a Győzelem és az Alkotmány Mgtsz. Az üzemek jelenlegi területi felosztása 1976-ban alakult ki, az Új Élet és a Győzelem Mgtsz. egyesülésével, valamint a tsz és az állami gazdaság 1000 ha-os föld és major cseréjével. A Győzelem Mgtsz. jelenleg 7361 ha-on, az Alkotmány Mgtsz. 5484 ha-on és a Körösi Á. G. 7389 ha-on gazdál-

3432, illetve 2438 ha területe van három-három nagyobb egységben. A földcserével több száz hektáros legelőterület is rendeződne és szervezettebb természet, illetve állattenyésztés alakulhatna ki. Gazdaságunk földcserében mintegy 80 ha-on érintett. A termelőszövetkezetek területén a VI. ötéves tervidőszakban indokolt egy központi major kialakítása. Feltételezhető, hogy ez Nagyálláson alakul ki, figyelembe véve a nagyközség közelségét.

MELIORÁCIÓ

Mindehárom üzemnek gyenge talajadottságai mellett a meliorációs problémák okozzák a legnagyobb gondot. A komplex földvédelem tervének elkészítése 1981-től várható. Ennek érdekében célszerűnek látszik mindkét öblözet repülőgépes felvétele — összekötve ezen munkát Dévaványa térségének felvételezésével —, melynek alapján nagy vonalakban kirajzolódna a konkrét teendők. Az öntözőterület 1059 ha-ra növelhető a csudaballai öntözőfürt megépítésével.

A rizstelepek további építését a Győzelem Tsz szervezi (456 ha), rekonstrukcióját pedig gazdaságunk (500 ha). Mindkét üzem rendelkezik, illetve beszerkez Caterpillar gépsort, melyek kapacitása 1981—1990 közötti időben ezen a területen meliorációs munkát végezhet.

ÁLLATTENYÉSZTÉS

Szomszédos területeink egy része legelő. Ezekben a fű összetétele a sekély termőréteg, a jelenlegi tápanyagszint és az öntözés hiánya következtében csak juhok legeltetésére alkalmas. Min-

MÁJUS

1

KITÜNTETETTJEI

„Kiváló Munkáért” miniszteri kitüntetést kapott:

Bucsi Sándor gépkocsirakodó, aki a gazdaságban 23 év óta példamutatóan dolgozik. Jó munkájáért 2 esetben kapott „Kiváló Dolgozó” vállalati kitüntetést. Az elmúlt 3 évben az a gépkocsi, amelyen mint rakodó dolgozik éves tonnakilométer terveit 120 százalék felett teljesíti.

Bukva Miklós villanyszerelő, a gazdaságban 17 év óta példamutatóan dolgozik. Eredményes gazdasági és társadalmi munkájáért 3 esetben kapott „Kiváló Dolgozó” vállalati kitüntetést. Az elmúlt 3 évben elsősorban a villamos energia gazdaságos felhasználása és az 1 kilowattóra energia költségeinek csökkentése terén ért el jó eredményeket.

Fekécs László élelmiszervezető, a gazdaságban 24 év óta példamutatóan dolgozik. 1971-ig mint traktoros és gépkocsivezető dolgozott. Jó munkájáért 3 esetben kapott Kiváló Dolgozó vállalati kitüntetést. Az elmúlt 3 évben jó munkájával sokat tett a dolgozók jó minőségű, választékos étkeztetéséért.

SZQT-oklevéllel jutalmazták **Szarka József** traktorost, kiváló szakszervezeti munkáért.

KISZ KB Dicsérő Oklevelet kapott **Debreceni Anna** bérelszámoló, a községi munkásmozgalmi vetélkedő szervezéséért és lebonyolításáért.

Kiváló társadalmi munkájukért a gazdaság vezetése, párt- és társadalmi szervei emlékplakettel jutalmazták: **Botos Sándor** nyugdíjast, aki hosszú éveken át a munkásörsgben végezte példamutató pártmegbízatását; **id. Turi Ferenc** nyugdíjast, aki korábban, mint pártalapszervezeti titkár, és sok éven át mint munkásör végzett példamutató pártmegbízatást; **Nagy M. Lajos** nyugdíjast, volt igazgatót, aki felelős gazdasági beosztása mellett több mint 20 éve mint munkásör teljesíti pártmegbízatását; **dr. Mindák Zoltán** osztályvezetőt, aki mint alapszervezeti pártvezetőségi tag éveken keresztül példamutatóan végezte pártmegbízatását; **Molnár Gyula** volt alapszervezeti párttitkárt, aki e megbízatása mellett hosszú évek óta mint munkásör teljesíti megbízatását; **Fekete József** volt alapszervezeti vezetőségi tagot, jelenleg pártcsoportbizalmi, aki megbízatásait példamutatóan teljesíti; **Nyiri Gyula** volt alapszervezeti vezetőségi tagot, aki hosszú éveken át példamutatóan teljesítette a pártvezetőségi tagsággal járó pártmegbízatását; **Nagy László** rizsört, igazgatói tanácsost, a „Vállalat Kiváló Brigádja” címmel kitüntetett szocialista brigádjának vezetőjét, e téren végzett kiváló munkájáért.

A kitüntetett dolgozóinknak gratulálunk, további eredményes munkát és jó egészséget kívánunk!

Még két osztály bemutatkozik

Számvitel és pénzügy. Munkaügy és üzemgazdaság. Irodák? Adminisztráció? Erős tiltakozást váltana ki, ha ezt a két szót használnák velük kapcsolatban. És nem is lenne tökéletesen jellemző még akkor sem, ha tudjuk, hogy a munka zömét íróasztal mellett végzik, s a termeléssel járó sokágú tevékenység adminisztrációs feldolgozása is feladatuk. De mennyi minden más

csak regisztrálás, a tények rögzítése, hanem feldolgozás is. Például a munkából kifolyólag minden termelőágazat ismeri a mennyiség alapadatait, ez bizonyos fokú tájékoztatást ad számukra, de egy-egy ágazat jövedelmezőségének a kimunkálása már számviteli feladat.

Minden hónapban hatodikáig minden ágazattól beérkeznek az alapadatok: bizonylatokon az

mert a gyors beavatkozásra nyújt lehetőséget. Vagyis mozgósítja az erőket.

NEM MINDEGY MENNYIÉRT

Ahol a számviteli szakemberek munkája véget ér, ott következik az üzemgazdászé, majd az ágazatvezetőé. Mert a kiértékelések alapján készülnek el az elemzések, amelyeket különböző intézkedés követ a termelésben.

Az üzemgazdasági csoport – összesen három személy – feladatához tartozik a gazdaság éves üzemtervének elkészítése. Év közben pedig ennek az állandó figyelése, hogyha szükséges, módosítsanak rajta. Már egy változtatás ebben az évben is készült: az őszi búza termés kieséséből adódóan a pénzügyi tervet kellett korrigálni. Az üzemen belüli és kívüli adatszolgáltatást, a statisztikai munkát is ez a csoport végzi. És az egyéb, de igen sok kisebb feladat mellett a közgazdasági elemzéseket. Ehhez az alapokat még a hat évvel ezelőtti nyugdíjba vonult közgazdasági igazgatóhelyettes, Szalai István rakta le.

Az elemzés a tervből és a teljesítésből indul ki, a kettő közötti viszony, vagyis a tények vizsgálata tulajdonképpen. Célja, hogy a további gazdálkodást részleteiben minél kedvezőbben befolyásolja. Például: az idei első negyedéves terv kiértékelése többek közt azt mutatta, hogy az állattenyésztésben a takarmányozási költség megugrott a tervhez képest. Viszont a teljesítmények elmaradtak az erre az időszakra betervezettől. Szokás szerint a számokat tanulmányozva keresték a megoldást, és ez az abrak takarmány felhasználásának szabályozása lett. Nyilván nem mindegy – lévén az abrak a legdrágább takarmányfélése –, hogy egy kiló súlygyarapodáshoz mennyit etetnek meg belőle. Mert a költségek alakulására ez is nagy hatással van. De nemcsak erre, mindenre vonatkozik, hogy minél kisebb költséggel termeljék meg, állítsák elő, mert a ráfordítás és az árbevétel közötti különbség adja a gazdálkodás eredményét. Ez köznapi nyelven így hangzik: nem mindegy, hogy valami mennyibe került mire készen lett.

Ez az egy példa is megvilágítja a csoport munkájának lényegét: megkeresni azokat a pontokat, ahol „a cipő szorít” s utána a helyes megoldást megtalálni. Ennek forrása a könyvelési és statisztikai adatszolgáltatás; mindkettő – a közhittel ellentétben – nagyon is élő dolgokat, a számokba formált valóságot mutatja.

Az osztály másik csoportja a munkaügy. Szerepe a gazdaság életében igen fontos. Ők fogják össze és irányítják a létszám- és bérgazdálkodást ágazati és vállalati szinten; munkaidő-elemzést készítenek, normázást végeznek, és a dolgozók felvételével s a nekik járó juttatásokkal kapcsolatos munkákat is végzik a sok többi mellett. Ide tartozik a bérszámfejtés és az SZTK-ügyek intézése is.

Készül a közgazdasági elemzés

HÁNYAN, HOGYAN?

Ha rövid és sűrített volt is ez a bemutatkozás, némi bepillantást nyújtott a két osztály munkájába, amelyet a feladatokhoz képest nem nagy apparátussal végeznek. A pénzügyön és a könyvelésben a vezetőkkel együtt összesen kilencen dolgoznak. Közülük kettőnek felsőfokú végzettsége van, egy dolgozó pedig most végzi a mérlegképes tanfolyamot. A többiek is megszerezték a munkakör betöltéséhez szükséges képesítést. Egy férfi kivételével mind nők. A két új

sen dolgoznak – a két évenként esedékes pénzügyi revízió megállapításain lehet lemérni. Ekkor meghatározott program alapján és szűrőpróbával vizsgálják a számviteli munkát, a mérleg valódiságát, a jogszabályok betartását és alkalmazását, az állami kötelezettségek teljesítését stb. És minősítik is. A jó munkát mutatja, hogy a legutóbbi alkalommal még jegyzőkönyvet sem vettek föl, anélkül zárult a vizsgálat.

A munkaügyi és üzemgazdasági osztályon összesen tizenketten dolgoznak. Itt is a nők vannak többségben és sok a fiatal

Itt meg a bérelszámolás

automata könyvelőgépek kezelését heten tanulták meg, gyorsan, egy hét leforgása alatt. Kell is, hogy minél többen értsenek hozzá, tudjanak vele dolgozni, mert a jövőben továbbfejlesztik a gépesítést. Először az állóeszköz-nyilvántartást, majd a bérelszámolást is könyvelőgéppel fogják végezni.

Az osztály munkáját – hogy milyen pontosan és eredménye-

köztük. Végzettségük munkakörüknek megfelelő. Az üzemgazdasági csoportban a statisztikuson kívül két üzemmérnök végzi a közgazdasági munkát. Ez nagy előnyt jelent, mert egyenrangúak a szakmai vonallal, ismerik a termelést, minden gondjával, nehézségével együtt. És ennek itt is, ott is hasznát látják.

Vass Márta

(Fotó: Gá: Ed:)

Gépkönyvelés közben

még, amit ma már inkább közgazdasági ténykedésnek nevezünk. Ami nélkül sem tiszta képet kapni, sem eredményes gazdálkodást folytatni nem lehet. S ennek ellátásához mindkét osztályon több tudás, nagyobb képzettség szükséges az egyre növekvő követelmények miatt. Mint mindenütt, a vállalati élet egész területén.

NEM CSAK SZÁMBAVÉTEL

Könyvelés: minden, ami számokban kifejezhető, itt megy keresztül. Anyag, forgalom, a gazdaság vagyonaiban bekövetkezett változások értékbeli rögzítése. Legtöbbször így lehetne összegezni munkájukat. A pénzügyét meg, ha azt mondjuk: az ő feladatuk a gazdaság működéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítása... az adott körülmények között. Számok tehát minden mennyiségben, talán épp ezért tekintették mindig is – különösen a könyvelést – a gazdasági munka legszárnyabb ágának. De akik ebben a szakmában dolgoznak, azok tudják igazán, hogy mindaz, amit számok fejeznek ki, mennyi érdekességet rejt magában. Mert a könyvelés nem-

anyagfelhasználás, állatszámadás, készletbevétel, a késztermékek adatai stb. Ennek feldolgozása ez év eleje óta gépi munkával történik. Két automata könyvelőgépet vett a gazdaság, egyiket az anyag-, másikon a forgalmi könyvelést végzik. A kézi könyvelésről a gépre való áttérésre azért volt szükség, mert a jelenleg érvényben levő beszámoltatási rendszerben a költségek részletezése sokrétű. A kézi kigyűjtés pedig túl sok időbe kerül, és a hiba lehetősége is nagyobb.

Husadikára már tudják, hogy ágazatonként miből mennyi a késztermék, ezek előállítását milyen költséggel produkálták, milyen ráfordítással. Mennyit értékcsökkentek, s ezért mit kapott a vállalat. A havi kiértékelés – mely mindezt tükrözi – lesz aztán az üzemgazdasági csoport elemző munkájának az alapja. A gazdaság is, mint minden termelőszervezet ebben az országban, meghatározott tervfeladatok szerint dolgozik; a teljesítést havonta méri, vagyis a havi kiértékelések mutatják. Az éves mérleg-beszámoló pedig a vállalat egész évi gazdálkodásának eredményét foglalja össze, amin már nem lehet változtatni. A havi kiértékelések jelentősége azért nagy.

A pénzügyi csoport

Egymással is versenyben voltak

Pár perc eszmecsere, munka után

Fotó: Gál Edit

Mióta közművelődési vetélkedőt rendeznek a megyében, a gazdaság szocialista brigádjából mindig szép számmal vesznek részt a versengésben. Az idei már az ötödik alkalom, s a legsikeresebb szereplést most érték el. Mégpedig az Augusztus 20. Szocialista Brigád öt tagja: Weigert Ádám, Nyíri Gyula, Uhrin János, Mundrucz Gábor és Tengely Gyula, a központi javítóműhely munkásai. Ők azok, akik a vállalati után a közép-döntőben is elsők lettek és így a megyei döntőbe jutottak.

Velük beszélgetve sok minden szóba kerül, az is, hogy évről évre nehezedett a vetélkedő, s hogy mégis ilyen eredményesek lettek, azt a sok éves állandó tanulásnak és az összeszokottságnak köszönhetik. Öt év óta ugyanebben a felállásban versenyeznek, jól kiegészítik egymást. Ki-ki azzal foglalkozik, amit legjobban szeret, s abban alaposan belemélyed.

— Mint Gyula bácsi a politikába — mutat Nyíri Gyulára Weigert Ádám. — Szerencsére, mert ezen múlt az elsőség. Négyes holtverseny alakult ki a közép-döntőben, s a végső helyezést ekkor a politikai írásbeli alakította ki.

— Nagy volt az izgalom?

— Anélkül nincs verseny — mondja Uhrin János. — A ciga-

rettások rekordot állítottak fel. Négyen három dobozt egy dél-előtt. Mert hiába készül az ember becsületesen, mindent nem tudhat. Meg az sem mindegy, hogyan formálja meg a mondanóját. Nekünk talán az is segített, hogy szeretünk beszélni.

Ez most is meglátjuk. Nem keresgéljük hosszan a szavakat, inkább egymás szájából kapkodják, s mondhatni, profi módra nyilatkoznak. Megszokták a nyilvánosságot éppúgy, mint a szabatos fogalmazást. S bár nagy leköötöttséggel jár a felkészülés — valójában kemény tanulás ez — nem érzik tehernek.

— Milyen másképp nézünk ma már egy szindarabot vagy filmet, de a tévét is — szól elgondolkodva Nyíri Gyula, majd a legfiatalabbhoz fordul. — Igazam van Gábor? Te vagy ennek a gazdája, meg a muzsikái...

Nemcsak Mundrucz Gábor, a többiek is megerősítik, kihangsúlyozva azt a szót: másképp. Hol vannak ők már attól a régi, hol olvasok, hol nem időszakot? Megszokták, hogy rendszeresen könyvet vegyenek a kezükbe. Képekkel, szobrokkal ismerkedtek, s barátkoztak a klasszikus zenével. Egymással is versenyezve. S ahogy teltek az évek, egyszer csak azt vették észre: új módon, másképp élnek.

Sikeresebb szakmunkásképző tanfolyam

Gazdaságunkban 1977 decemberében a békési mezőgazdasági szakmunkásképző intézet (Tarhos) kihelyezett tanfolyamként növénytermesztő-gépezés szakmunkástanfolyamot szerveztünk. A tanfolyamra 15 traktort iskoláztunk be. A tanfolyam létszámának biztosítása érdekében felvettük a kapcsolatot a környező mezőgazdasági tsz-ekkel, és a hunyadi Hunyadi Mgtsz-ből 9, a gyomai Alkotmány Tsz-ből 4 dolgozót iskoláztak be. Így a tanfolyam 1977. december 12-én 28 fővel beindult. A tanfolyamot 2x4 hónapos, egész napos elméleti és gyakorlati oktatás keretében tartottuk meg, 1977-78 téli hónapjaiban és 1979. januárjától március végéig. A tanfolyam hallgatói szakmunkás vizsgabizottság előtt 1979. március 22-én és 23-án sikeres szakmunkásvizsgát tettek. Név szerint: Adamik József, Oláh Sándor, Bohák János, Borsós Imre, Fekete András, Nagy István, Halasi István, Keskeny László, Kiss Mihály, Szőke Péter, Bögre András, Hugyák János, Török

Sándor, Vass András és Szarka Károly.

A tanfolyam vizsgaeredményének átlaga: 3,7 volt. Kitűnően vizsgázott a gazdaság dolgozói közül Hugyák János, jó eredménnyel vizsgázott 8, közepes eredménnyel 6 résztvevő.

A tsz-ek dolgozói közül 2 kitűnően, a többiek jó és közepesen megfelelt eredménnyel vizsgáltak. A tanfolyam elméleti és gyakorlati oktatását gazdaságunk szakemberei végezték. Az oktatásban részt vevő szakembereink a hallgatókkal az általános elméleti és gyakorlati kérdések mellett az üzemek sajátosságait is figyelembe véve foglalkoztak.

A tanfolyam a hallgatók felelősségét munkájára, az oktatásban részt vevő előadók jó felkészültsége és a felügyeletet gyakorló szakmunkásképző intézet tevékenysége következtében gazdaságunk szakmunkáslétszámát 15-tel, a tsz-ek szakmunkáslétszámát 13-mal gyarapította.

Hangya Lajosné oktatási előadó

Az oktatási év végén, új feladatok előtt

Az 1978/79-es párt- és tömegpolitikai oktatást 1979 március hónapban befejeztük. A pártvezetőség az április havi ülésén értékelte a gazdaságunkban folyó agitációs és propagandatevékenységet, s meghatározta a további feladatokat, melyet a taggyűlés elfogadott. A taggyűlésen előterjesztett beszámolókat reálisan és kritikusan mutatták az agitációs és propagandamunkánk eredményeit és hiányosságait. Megállapíthatjuk, hogy az 1978/79-es tömegpolitikai oktatás jól szolgálta az MSZMP KB 1976. október 26-i határozatának megvalósítását, mely az agitációs és propagandamunka továbbfejlesztését célozza.

A határozat megvalósítása érdekében a Körösi Á. G.-ban többféle oktatást szerveztünk, mely a dolgozóink széles köreit magában foglalja. Az oktatás vezetői jól felkészült propagandisták voltak, a gazdaságunk dolgozói. A propagandisták felkészítését segítették a járási előkészítők is. Gazdaságunknál az 1978/79-es oktatási évben a következő oktatási formák szerepeltek: pártoktatás: A magyar forradalmi munkásmozgalom története. Ez a témakör most első alkalommal szerepelt három csoportnál 47 résztvevővel. Az oktatási forma eredményesnek bizonyult. Dolgozóink aktívan bekapcsolódtak az anyagok megvitatásába. A következő oktatási évre a nemzetközi munkásmozgalommal kapcsolva javasoljuk megtartani. Harmadik alkalommal szerveztük meg a „Politikai vitakör” című oktatást két csoportnál. A témakörök megtárgyalása jó aktivitású volt. Továbbra is igénylik dolgozóink ezt az oktatási formát. Új formaként indítottuk a „Kulturális kérdések” című tanfolyamot egy csoporttal.

Szintén új oktatási formaként indult gazdaságunknál a „Szocialista brigádvezetők” alapképző tanfolyama, mely eredményesnek bizonyult. Itt szeretném megemlíteni, hogy szocialista brigádjaink is aktívan bekapcsolódtak az oktatásba, valamint a közművelődésbe. A brigádok vállalásaiban szerepel olyan pont, hogy a brigád minden tagja valamilyen oktatási formán részt vesz. Különösen nagy elismeréssel kell szólni az „Augusztus 20.” Szocialista Brigádról, mely a vállalati közművelődési vetélkedő megnyerése után a Békés megyei MEDOSZ brigádjainak közművelődési vetélkedőjén is első helyezést ért el.

Gazdaságunknál egyre többen rendelkeznek alap-, közép-, illetve felsőfokú politikai iskolai végzettséggel. Jelenleg marxista-leninista szakosítóra jár 5, marxista-leninista esti egyetemre 3, marxista-leninista esti középiskolába 4 dolgozónk.

Nagyon fontos terület az állami és a szakmai jellegű képzés. Gazdaságunk dolgozói közül az 1978/79-es oktatási évben ilyen irányban 35-en kezdtek el tanulmányaik. A gazdaságunk létszámából, 628 főből a 78/79-es oktatási évben 242-en képezték tovább magukat valamilyen oktatási formán. Az oktatási év lezárásával nincs vége az agitáci-

ós és propagandatevékenységnek, hisz nemsokára meg kell kezdeni az 1979/80. évi oktatás szervezését.

A pártvezetőség határozata alapján ugyanazokat az oktatási formákat szervezzük meg, mint az elmúlt évben, viszont a csoportok másik oktatási formára mennek át. Szeretnénk felhívni gazdaságunk dolgozóinak figyelmét arra, hogy azok, akik 3 éven át az oktatásban aktívan részt vesznek, és megfelelő ismeretekre tesznek szert, alapfokú politikai iskolai végzettséget szerezhetnek.

Nagy gondot kell fordítanunk az oktatás megszervezésére, valamint azok ellenőrzésére is. Kérjük a gazdaságunk különböző területén tevékenykedő gazdasági és társadalmi szervek vezetőit, hogy biztosítsák a dolgozók megjelenését és ilyen irányú kötelezettségüknek, ők is tegyenek eleget.

Ha a fent említett követelményeknek eleget teszünk, nagyban hozzá tudunk járulni dolgozóink ideológiai, politikai képzettségi szintjének növeléséhez.

Tengely Gyula párt. vez. agit. prop.-felelős

Változások a kollektív szerződésben

A jelenleg érvényes közös megállapodás, melyet a gazdaságvezetés mint munkáltató, és a szakszervezet mint a dolgozók képviselője írt alá, ma már nem pontosan azonos az 1976-1980-ig terjedő időre készült eredeti szöveggel. Hiszen az életben — a munkában, a körülményekben — történt változások miatt többször korrigálni kellett. Általában évente a végrehajtás értékelése után kerül sor a módosításra, de ha sürgetően szükséges, mert lényeges változás következett be, év közben is lehetséges. Ezt a nagy munkát minden alkalommal a dolgozók bevonásával bonyolítják le, mert róluk van szó, ők illetékesek véleményét mondani, s javaslatokat tenni minden olyanra, amit törvény vagy rendelet nem szabályoz. Természetesen a végrehajtás tapasztalatait is megtárgyalják.

Ez alkalommal a módosított, 1979-re érvényes kollektív szerződés egyes pontjairól adunk rövid ismertetést, elsősorban azokról, amelyek a fizikai dolgozókra vagy az egész kollektívára vonatkoznak. Változás történt az éjszakai munka elszámolásában olyképpen, hogy az éjjeliőrök, éjjeli váltások részére is jár 10 százalékos pótlék átalánydíjként ezután. A műszakpótlék attól függően, hogy melyik üzemben hány óra esik ténylegesen az éjszakai műszakba, a következő százalék jár a törzsbér után: takarmánykeverő üzem 35, BL-15-ös szárító 30, LKB-üzem 30, egyéb más helyen pedig 15-30-40 százalék aszerint, hogy hány óra esik 14 és 22, illetve 22 és 6 óra közé.

A jó bérszabályzat ösztönző hatású: megköveteli a munkát, de ugyanakkor honorálja is megfelelően. Gerince a teljesítmények reális megállapítása, a normakarbantartás. Ilyen szempontok szerint történt változás egyes helyeken az állattenyésztésben. Az anyajuháztatban bevezetett csoportos bérezés 1979. július 1-én lép

életbe. A tehenészetben pedig az új fejőházi technológia miatt létesült új munkakörökre kellett a megfelelő béreket kialakítani. A repülőgépet kiszolgáló dolgozók bérét viszont átalakították, mégpedig a körülmények mérlegelése után kombinált bérére.

Az 1979. évi bérfejlesztést az alábbiak szerint irányozza elő a kollektív szerződés: nyolc százalékot állapítottak meg a kisegítőknél, mert az alacsony bérbesorolásukhoz ennyi szükséges, hatot terveztek a javítóműhely, továbbá a műszaki és adminisztratív dolgozók részére, ötöt az építőiparnak, valamint a tehergépkocsi-ágazatnak. Három százalék lesz a melléküzemágnak a fejlesztése, kettő pedig a növénytermesztésben dolgozóknak. Itt azért a legkisebb az előirányzat, mert a tavalyi évben a többiekhez viszonyítva aránytalanul magas — kétszeres — volt a bérfejlesztés.

Az illetményföldjuttatásra jogosultak elbírálásánál ezután 16 és 19 év közötti gyermek esetében azt kell figyelembe venni, befejezte-e a középiskolában vagy szakmunkásképzőben a tanulmányait. A jóléti alap ez évi felosztása összesen 610 ezer forinttal rendelkezik. Ebből 458 az üzemi konyhai étkeztetésre, 61 segélyezésre, 79 szociális, kulturális és sport területén használható fel. 12 pedig ifjúságpolitikai célokra. A törzsgárdaszabályzat új tétellel bővült: aki 30 éve egyfolytában a vállalatnál dolgozik, 4500 forintos jutalomra jogosult. Az öttől huszonöt éves tagnak után járó juttatás változatlan.

Még egy lényeges kedvezményt meg kell említeni. Minden új lakást építő dolgozónak 5000 forint fuvar-költség-hozzájárulást fizet a gazdaság abban az esetben, ha az érvényes építési engedélyt bemutatja. A szállítást bárkivel el lehet végeztetni, ha viszont a gazdaság fuvarszközével történik, akkor csak az önköltségi árat kell megtéríteni.

V. M.

LEVÉL

Körösi Állami Gazdaság Igazgatója
GYOMA

A Gyomai Spartacus TK sportegyesület elnöksége tiszteletteljes köszönetét fejezi ki igazgató elvtársnak, az állami gazdaság vezetőinek és dolgozóinak mindazért az önzetlen segítségért, amivel Gyoma nagyközség egyetemes sportját támogatott az 1978-as évben.

Külön szeretnénk kiemelni a csapatok szállításiában vállalt közreműködést, a létesítmények (pályák) felújításában és karbantartásában nyújtott társadalmi támogatást, valamint a közös községi alapra sporttámogatás céljából befizetett jelentős anyagi segítséget.

Egyesületünk Gyoma gazdasági és társadalmi szerveinek folyamatos támogatása nélkül nem tudnánk ellátni feladatát: a község dolgozóinak és fiataljainak versenyeztetését, a tömegsport felkarolását. Ezért a jövőben is tisztelettel kérjük további segítségüket.

Kívánunk Önöknek sikereiben gazdag munkát, jó egészséget, üzemiüknek szép termelési eredményeket, s egyesületünkkel való gyümölcsöző együttműködést.

Fekete Elemér
SE-elnök

Fekete László
SE-elnök.

Újítómozgalom a gazdaságban

Gazdaságunkban 15 újítást nyújtottak be az elmúlt évben. Ebből elfogadásra került 7, saját vállalatnál hasznosított 7, más vállalatnál 1 és elutasított 1 volt. Az eredmény 352 ezer forint, az eredmény alapján kifizetett díj 2800, az eszmei alapon kifizetett díj 4 ezer forint. Benyújtott javaslatok javaslattevőinek száma 31, a díjazott személyek száma 7, eredmény alapján kettőt, eszmei alapon négyet díjaztunk.

A számok alapján a benyújtott és elfogadott javaslatok kb. 50 százalékos arányban oszlanak meg, ennek oka az, hogy az elmúlt évben benyújtott javaslatok 50 százaléka november, december hónapban érkezett be, így a szakvéleményezés és az elbírálás áthúzódott az évre. Tapasztalható, hogy sok egyszerű elképzelés nem kerül az újítási javaslatok sorába. Ennek egyrészt oka, hogy az újítást elkészítő személyt a munkahelyi vezetője nem támogatja kellő mértékben, nem segíti a javaslat elkészítésében, a javaslat-hoz szükséges műszaki rajz elkészítésében.

Sajnos az a gyakorlat, hogy az újítási javaslatok egy bizonyos ágazatra korlátozódnak. Az elmúlt évben nem érkezett újítási javaslat a növénytermesztéstől. Az építkezéstől ugyan érkezett, de csak a gépészeti csoporttól. Az állattenyésztéstől sem érkezett újítási javaslat. Lényeges tartalékaink vannak üzemszervezés terén, ugyanúgy adminisztratív újítások kidolgozásával is jelentős megtakarításokat érhetnénk el. Sok olyan elképzelés valóra válik, amely komoly gazdasági eredménnyel jár, de megalkotója – főleg műszaki vezető – nem adja be javaslatként. Ennek egyik oka az előző évek gyakorlatából fakad, hogy munkaköri köteleesség címén ügyi elutasítják. Ez a szemlélet ma gazdaságunkban nem jellemző, három éve munkaköri köteleesség címén egyetlen javaslat sem lett elutasítva. Gazdaságunk vezetése támogatja az újítómozgalmat, az újítási előadó és a vszb újítási felelőse részére biztosítja a feladat elvégzéséhez szükséges információ anyagokat, folyóiratokat, értesítőket. 1978-ban az újítási előadó 1 hetes újítási és iparjogvédelmi továbbképzésen vett részt, a vszb újítási felelőse is újítási előadói továbbképzésen volt.

1978-ban a leglényegesebb újításaink a következők voltak:

A szarvasmarhatelepi istálló világítástechnikai átalakítása. A régi izzólámpás világítás helyett HGL-val történik a megvilágítás. Gál Imre és Gutti Sándor újítása. Az energia-megtakarítási javaslat előkalkulált évi hasznos eredménye 43 362 forint.

Dr. Csontos Imre és munkatársai a karcagi Talajművelési Kutató Intézet-től a CSK-50-es vízvezeték-fektető gép újítási javaslatát nyújtották be, melyet más vállalatoknál is hasznosítottunk.

A 600 férőhelyes juhjóhóly rakodóterének kialakítása. Javaslattevő: Rizmann József karbantartási csoportvezető, eszmei alapon díjazva.

Szilárd burkolatú repülőtér építése gazdaságunkban. Javaslattevők: Ambros Balázs igazgató és Kékési László

termelési igazgatóhelyettes. Jelenleg elbírálás alatt áll.

Lajta VNT-32 vetőgép forgást jelző lámpa. Javaslattevő: Bohák János traktorvezető. Az újítás bevezetésével biztosítva lett a faros nélküli vetés egyik feltétele.

HANKMÓ 192 ST ásóborona csapágyának kiváltása, hazai csapágyal. Újítók: Szujó Péter műhelyvezető és Diós Imre szerelő. Import anyagmegtakarítás-jellegű újítás.

Lánctalpas traktor szállítására alkalmas vontatott forgószármolyos pótkocsi kialakítása. Újítók: Szujó Péter műhelyvezető és Diós Imre szerelő. Eszmeileg díjazva.

Betongyűrű függesztő készülék, központi tartályos festékszóró berendezés. Újítók: Farkas Lajos csoportvezető és Muth Ádám laikus. Jelenleg elbírálás alatt.

1978-ban a beérkezett újítási javaslatok közül az előzőeket, a leglényegesebbeket ismertettük.

Gazdaságunk vezetése a vszb-vel karöltve gazdaságunk osztályaival elkészítette a következő év újítási feladattervét, melyet a termelői szervezetek és a szocialista brigádok vezetői megkapnak, mely irányelv termelési feladataink megvalósításának érdekében. A feladatterv a következőket tartalmazza:

Növénytermelési osztály:

1. Az IFA tgr-ra szerelhető MSZA-4,5 műtrágyaszóró olyan kialakítását, mely az ammoniumsulfát műtrágya egyenletes kiszórását biztosítja.

2. A nehéz fizikai munka könnyítésének és a balesetveszély csökkentése érdekében a Hamster-major szállítás-takarmány-betakarító kocsi hátuljának nyitását és zárását hidraulikus úton.

3. A kapásnövények talajelőkészítésének gyorsítása, javítása, illetőleg az erőgép hatásfokának növelése, a taposási kár csökkentése érdekében kultivátorkapcsolás megoldása. Olyan vonókeret elkészítése, melyre 3 db KPN-4 kultivátor szerelhető, és így egy erőgéppel üzemeltethető.

4. Lajta-32 vetőgépek faros nélküli üzemeltetéséhez a tankolást IFA tehergépkocsira szerelt ürítő csigával megoldani.

5. Big-Baler szalmabálák szállításához legalább 15-20 bálá szállítására alkalmas pótkocsi készítése.

6. T-150 traktorra vegyszerező tartály házi átalakítása és felszerelése, valamint a társára szórókeret felszerelése, hogy a vegyszerezés és a talajba történő bedolgozás egy menetben elvégezhető legyen.

7. Claas Dominator kukoricabetakarító adapterére felszerelhető szártépő olyan terelőlemezzel történő ellátása, mely az összezúzott szarát minden hagyja, és Hamster kocsival felszedhető.

8. Az állattenyésztési telepekről a táblára pótkocsival kiszállított és egy csomóba belibentelt egyenletes szétterítésének megoldása. (Rotációs rendszerű függőleges kék.)

9. Rizszmala leszállítása tábláról a mellette levő földútra.

10. A rizs aratva cséplésénél a kombájnok a táblán történő ürítésének megvalósítása.

11. SPC vetőgép vetőelemeinek olyan átalakítása, hogy üzemszervezés esetén a traktorfülkében észlelhető legyen a hiba.

12. Repülőgépes műtrágyázásnál a beöntő nyílásánál tartózkodó személy biztonsági munkavégzésének megoldása.

13. SPC vetőgép vetőelemeihez kapcsolt sorhenger kialakítása, amely a sortömörítést is elvégzi.

14. Az LKB-üzemnél levő kör-számlapos mérleg helyett beépített automata mérleggel megoldani a lucernaliszt folyamatos mérését.

15. Áramszünet esetén az LKB-üzem szárítódobjának mechanikus meghajtásának megoldása.

16. MTZ-re szerelhető hidraulikus markoló, mellyel az erdőben történő szálfaközéltetés megoldható.

Állattenyésztési osztály

Szarvasmarha-ágazat:

1. A központi fejőházhoz a felhajtó út gépi takarításának megoldása.

2. A központi fejőházban a tehének fejőállásra történő beállításának gyorsítása szárító berendezéssel.

3. A termelői tehenistállók kötött tartásról kötetlen tartásra való átállítása, a lehető legkisebb költségre való tekintettel.

4. Különböző termelésű tehénk istállókénti gépi abrakkiadagolása.

5. Melasz- és szeszmosléketetési technológiájának kidolgozása különböző és csoportú szarvasmarhákban. Juhászat:

1. Az 1200-as épületekben a hízó bárányok etetésének gépesítése a takarmányvesztés csökkentésével.

2. A rácspadlós épületek, trágyaki-húzó berendezések folyamatos mosatása.

3. A rácspadlós tisztításának és fertőtlenítésének mechanikus és vegyszeres megoldása.

4. Az egyedi és kis csoportos elletőtállókban a takarmánykiosztás ésszerűsítése.

5. A tömegtakarmányok teremi csökkentése (pogácsázás).

6. A melaszmoslék-etetés technológiájának kidolgozása.

Gépesítési osztály

1. A táblákon elhagyott gépalkatrészek összegyűjtésére tavaszi fogasoláznál egy mágneses berendezést ki-telezni.

2. Fáradtolaj fajtánként való gyűjtésére tartályok kialakítása a szervizműhely mellett, a fáradtolaj tartályokba való juttatása, valamint a tartályokból a szállítójárművekre való juttatás megoldása.

3. Házi gyártású „lomez hornyoló” gép kialakítása.

4. LKB-üzemnél a fáradtolaj-tüzelés tüzendészeti szempontból kifogástalan módon való megvalósítása.

5. Szerviz, műhelykapu kialakítása elektromos meghajtással.

6. Automata lezákolás megoldása az LKB-üzemnél.

7. Lucernaliszt-osztályozó gép kialakítása.

8. Keverőüzemünk bazaltkő eltávolításának megoldása.

E feladatok megoldásához a munkásokkollektívák és dolgozóinknak sok ésszerű, hasznos elképzelést és erőt, egészséget kívánunk!

Katona Vince
újítási előadó

Hej borgászok, borgászok

Vannak vagy huszan a gazdaságban, akik szeretnek a vízparton üldögni, hosszú méla lesben. A halra várva. S közben kipihenni az egész heti futkosást, idegeskedést, nagyokat szippantva a jó friss levegőből. Ezt vallja Valah Sándor is, az ellenőrzési csoport vezetője. És még valamit.

– Fiatallétemre öreg borgász vagyok. Huszonnégy éve kaptam meg az első engedélyt.

– Hány éves volt akkor?

– Hihetetlen, de – hét. Ma már ilyesmi elképzelhetetlen. Akkor – megesett. Nagypám halász, keresztapám borgász volt, én meg folyton a nyakukon vagy a nyomukban. S azóta se tudtam abbahagyni. Persze nem is akarom.

– Valóban sportnak lehet tekinteni?

– Hát mi más lenne egy szül zsinórral, egy szem horoggal ülni a bizonytalanságban, mert nem látni, hogy mi van a vízben. A kihúzás meg valóságos művészet.

– Mi kell az eredményes borgászathoz?

– Jó felszerelés, türelem, ügyesség, rutin. És szerencse...

– S ha pont az nincs? Mivel pótolják?

– A rossz nyelvek szerint sikertörténetekkel.

V. M.

Az 1978. évi szocialista munkaverseny értékelése és az 1979. év vállalásai

Gazdaságunkban 1978-ban a szocialista verseny mozgalomba 16 brigád nevezett be 244 taggal. Év közben egy brigád visszalépett a versenytől, így az értékelésen 15 brigád vett részt.

A versenybizottság február hónapban értékelt a szocialista brigádok 1978. évi munkáját, majd javaslatát a szocialista brigádvezetők tanácskozása elé terjesztette. A tanácskozás döntött a címek odaítéléséről. Ennek alapján a 15 brigád közül 3 nyert arany brigádérmet és a vele járó fejenkénti 800 forint jutalmat; 1 brigád érte el az ezüst fokozatot, tagjai 600 forint jutalomban részesültek; 5 brigád bronz brigádérmet nyert és fejenként 400 forint jutalmat. Három brigád ért el a magasabb fokozatot, de pénzjutalomban nem részesült. Három brigádunk nem teljesítette a magasabb fokozat eléréséhez szükséges teljesítményt, így az eddig elért címet megtarthatják, de magasabb fokozatot a versenyszabályzat értelmében csak 2 év múlva nyerhetnek. Anyagi elismerésként a brigádoknak kifizetendő összeg 61 400 forint volt.

Az 1978. évre kiadott versenyfelhívás alapján a hozamnövekedésre tett vállalások értéke: 571 m/Ft volt, a teljesítés értéke 652 m/Ft. A túlteljesítés 114 százalékos, ami a tejtermelés túlteljesítéséből, a lucernaliszt minőségének javításából, a tervezett tmk túlteljesítéséből adódik.

A költségmegtakarítás területén kiemelkedő eredményt az alkatrész-felújításból származó üzem- és kenőanyag-megtakarításból származó, valamint a szűkített önköltség csökkentéséből adódó költség-megtakarítás hozott. Szám szerint: a vállalat értéke 972.- m/Ft, a teljesítés értéke: 1217.- m/Ft, 125 százalékos. Meg kell jegyezni, hogy a teljesítések értéke magasabb a vállalt összegnél, de brigádonként a teljesítmény nagyon hullámzó volt. A kiesés elsősorban a növénytermesztő brigádoknál jelentős. Ennek döntő részben az elmúlt évi szélsőséges időjárás az oka, ugyanis a vállalatok nagy része hozamnöveledést tűzött ki célul.

A társadalmi munka helyzetén van javítani való. Tételiesen elemezve megállapíthatjuk, hogy az „Egy nap az öregekért” társadalmi munkát teljes egészében teljesítették brigádjaik. „Egy nap az iskoláért” mozgalom teljesítése csak 55 százalékos volt. A gazdaság érdekében vállalt munka teljesítése is elmaradt a vállalt értéktől. Csaknem teljes látogatottsága volt a különböző vetélkedőknek, rendezvényeknek. A brigádmozgalomban résztvevők közül 1978-ban heten fejezték be az elmaradt általános iskolai tanulmányaikat. 25-en még nem végeztek el. Összegezve a szocialista bri-

gádmozgalom 1978. évi tevékenységét, megállapítható, hogy összességében teljesítették a vállalást, de nem minden kollektíva teljesítette a maga által kitűzött célt.

Az 1979. gazdasági évben 16 brigád 203 taggal nevezett be a verseny mozgalomba. A brigádtagok száma 41-el csökkent, a mozgalomba benevezett brigádtagok száma a teljes munkaidőben foglalkoztatottak 37 százaléka.

Az 1978-ban 16 induló brigádból év végén egy visszalépett, viszont ebben az évben egy új brigád alakult. Ezt a brigádot a növénytermesztés műszaki vezetői alkotják.

A brigádok megoszlása az elért címek alapján 1979-ben: munkabrigád 1. 11 taggal; kiváló munkabrigád 2. 39 taggal; szocialista brigád 1. 15 taggal; bronz brigádérmet elért 6. 68 taggal; ezüst brigádérmet 1. 11 taggal; arany brigádérmet elért 4. 50 taggal. A Vállalat Kiváló Brigádjára 1. 9 taggal. Összesen: 16 brigád, 203 taggal.

A szocialista brigádok 1979. évre tett vállalásai összhangban állnak gazdaságunk éves tervével. A vállalások egyértelműen az eredményjavítást célozzák. Az elmúlt évihez hasonlóan szerepel a hozamnövekedésnél a lucernaliszt minőségének javítása, a tmk-túlteljesítés, a selejtanyag-értékesítés, a borjuszaporulat-növelés. A brigádok az energiatakarékosság jegyében tették meg a költségsökkentésre irányuló vállalásaikat. Szerepel többek között a tüzelőolaj, az üzemanyag, a villamos energia csökkentése. A társadalmi munkavállalás három fő részre bomlik: a gyermekévi tiszteletére, a gyermekintézmények támogatására tett felajánlásokra, a vietnami nép támogatására tett felajánlásokra és a gazdaságunk részére ajánlott társadalmi munkára.

Összegezve a szocialista brigádok 1979. évi vállalásait, megállapítható, hogy hozamnövekedést 219 803 forint értékben, költségsökkentést 1 220 389 forint értékben, társadalmi munkát 62 120 forint értékben vállaltak a brigádok, ami az üzemszervezés felül 1 502 312 forint eredményjavulást hozhat. Ez az összeg az 1979. évi üzemszervezés 17 százaléka. Gazdaságunkban a 203 brigádtag közül 43 harminc éven aluli, ami az összes taglétszám 21 százaléka.

Gazdaságunkban ez év április 4-én tartottuk meg a szocialista brigádok közművelődési vetélkedőjét, 7 brigád részvételével. A verseny magas színvonalú volt. Jellemző, hogy az elérhető 68 pontból az első helyezett 66 pontot, az utolsó helyezett 38 pontot ért el, de 60 pontnál többet 3 brigád ért el. Az első az „Augusztus 20.” Szocialista Brigád lett.

Üdülés - beutalóval

Gazdaságunk erre az évre még az elmúlt év decemberében kapott a MEDOSZ megyei bizottságtól 2 szanatóriumi és egy házaspári. Hévízre szóló gyógyüdülőjegyet. Kaptunk még 2 családos beutalót, melyre az igények már befutottak. Ebben az évben még egy sífoki (VIII. 16–29), 2 leányfalui (IX. 6–12), két balatonföldvári (XI. 9–22) kétéhes beutalónak nincs gazdája. Továbbá rendelkezünk két egyhetes nászutas-beutalóval is. (XI. 25–XII.1.)

Gyermeküdülőjegy-keretünk jelenleg 6 leány és 6 fiú.

A beérkezett igények alapján még számítunk 2 db önköltséges MEDOSZ-gyermeküdülőjegyre, melyet külön kapunk a megyebizottságtól.

Külföldre volt egy Moszkva–Leningrád jegyünk a béke-és barátságvonatra, ezzel Nagy Bernát, nyugalmomba vonuló állattenyésztési agrónomus utazott el. A vonat a Tanácsköztársaság 60. évfordulója alkalmából szervezett kirándulásra vitte a résztvevőket. A Diák Utazási Iroda szervezésében 1

NDK és egy szovjet úton két 35 éven aluli fiatal vész részt. Rendelkezünk 1 db ausztriai üdülőjeggyel, melyre egy, a szakszervezeti munkában élen járó, régi aktivistát szeretnénk kiküldeni. 1979-ben kezdődött meg a lengyelországi cseréudültetés, amelyen 34 dolgozónk vesz majd részt. A szervezés még tart. Időközben kitűnt, hogy a dolgozók sokallják a kétéhes távollétet, ezért az elkövetkező évben 2x1 hetes turnus szervezését szeretnénk megvalósítani, ha lehetséges.

1979. augusztus 2-től 5-ig harmincöt, az „Ifi” és az „Augusztus 20.” brigád tagjai és hozzátartozóik vesznek részt romániai utazáson. Nagyvárad–Kolozsvár útiránnyal, a gazdaság autóbusszával. Augusztus végén 10 személygépkocsival autós kirándulást szervezünk a Szovjetunióba, Lvovba, a szarvasi IBUSZ-iroda segítségével. Ezenkívül a szocialista brigádok brigádkirándulásait is segítjük, továbbá az OSZB és a nőbizottság, a munkásörög kirándulásait is támogatjuk. Körösi A. G. szakszervezeti bizottsága

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság

(Gyoma)

Híradója

Szerkeszti: Sass Ervin

Kiadja:

A Békés megyei

Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:

Dr. Árpási Zoltán

Megjelenik: negyedévenként

7370 Dürer Nyomda

Békéscsaba

Ára: 1,50 Ft

A szellemi és anyagi erők összehangolása

Egy település életét többféle tényező határozza meg, s az adottságok, lehetőségek megvalósításának sikere a lakosság helyzetét mindenkor befolyásolja. Gyoma nagyközség fejlődésében az ipar is szerepet kapott, de a mezőgazdaság még ma is döntően meghatározó. S a mezőgazdasági termelés nem csak helyileg fontos, de országos viszonylatban is első rendű feladat. És a nagyüzemi mezőgazdaság volt eddig is és lesz ezután is hivatott megvalósítani a párt és kormány által megszabott teendőket.

– Gyoma mezőgazdaságának fejlődésében milyen feladatok várnak a gazdaságra?

– Ezt a távlati összehangolt fejlesztési terv határozza meg. Ennek az a lényege, hogy a három nagy mezőgazdasági üzem egyeztetett politikát folytasson, s ne legyen párhuzamos fejlesztés. Semmilyen ágazatban. Jelentős lépés volt az egységes tömbök kialakítására már a két évvel ezelőtti földcsere a Győzelem Tsz-szel és ebben a gazdaság volt a kezdeményező. A további földcserek pedig előfeltéte-

eze a közös juhtelepek létrehozását indokolják. Nyilván oda kell építeni, ahol az alapellátás adott, de még nincsenek megfelelő állatférőhelyek, s hiányoznak a gondozók számára a kiszolgálóépületek. A szarvasmarhatenyésztésben is jól együtt lehet működni, például Póhalmon. A legfontosabb tehát az, hogy a nagy beruházások esetén ne fecsérlődjön el az anyagi és szellemi erő. Persze ez a kiemelt jellegetű létesítményekre is vonatkozik.

– Ez utóbbiakhoz mi tartozik?

– Az utak, az elektromos és hűközlő-berendezések építése vagy a dolgozók szociális és egészségügyi ellátását biztosító beruházások. És főleg az, hogy a terv szerint elkészült épületekhez az út, a víz, a villany stb. költségeit közösen viseljék. Ez év áprilisában hozta a pártbizottság a határozatot, amelyből ezt a keveset említettem, holott ez egy hosszú, több öt évre szóló folyamatos program. S egyben célszerű, gyakorlatilag rengeteg haszonnal, megtakarítással járó elgondolás, olyan, amely pont az előnyeinél fogva tökéletesen beillik a mostani országos törekvésekbe. Hiszen nincs ma fontosabb a gazdaságosságnál, vagyis, hogy kevesebb pénzzel, anyagi és szellemi erővel, minél többet érjünk el.

– A gazdaság a maga részéről mit tett ezéért a tervért?

– Már a terv kidolgozásában is fő szerepe volt és a megvalósítás első lépéseiben is nagyon aktív. A földcserekről már beszéltem, de ott van például a korszerű agrokémia felhasználása is, melyre különösen a Körösön túli területeknek van nagy szükségük. A rizsnek is, a kalászosoknak is. A gazdaságban már biztosítottak a bázis kialakításának feltételei: a központi repülőter, műtrágyatároló és az ezeket bekötő burkolt út. Tehát együttműködéssel a közös növényvédőszer-raktár és a fedett műtrágyatároló megépíthető. De a termelőszövetkezetek részéről is megértés tapasztalható. Mindehhez reméljük – mert nagyon kívánatos volna –, hogy az érintett felügyeleti szervek támogató és rugalmas segítsége sem fog elmaradni.

Vass Márta

Az új, modern juhtelepen

Most egy állomáshoz, az állami gazdaságok megalakulásának harmincadik évéhez értünk. Ebből az alkalomból beszélgetünk a Körösi Állami Gazdaságról a gyomai nagyközségi pártbizottság titkárával, Jenei Bálinttal.

– Gyoma mezőgazdasága két termelőszövetkezetből és az állami gazdaságból áll. Ez utóbbi mit jelentett a község életében?

– A mostani szervezet többszöri egyesüléssel jött létre és így alakult ki mára ez a nagy gazdaság. Kezdetül fogva három helyről áramlanak a munkások: tőlünk. Körösladányból és Dévaványáról. S mivel a másik két községből nemcsak jönnek, de haza is mennek naponta a dolgozók, így az ő lakóhelyüket is formálják. Vagyis három települést érint a gazdaság munkája, működése. Kezdetben a nagyüzemi gazdálkodás előnyének, a korszerű technikának az érvényesítése volt a feladat és nyugodtan mondhatni, hosszú távon ez sikerült is. A foglalkoztatottság tekintetében is jelentős volt a szerepe, később pedig itt alakult ki a mezőgazdaság műszaki, szakmai értelmisége. Akikből főleg az első időkben a helyi térszek szakemberellátását segítették.

– Mikor lett érezhető a község életében a gazdaság hatása?

– Hamarosan jelentős tényező lett. A munkásorségnek fő bázisa a gazdaság. Mindjárt a testület alakulásakor ott voltak és olyan önálló szakaszuk van, amely többszörös elismerést kapott. De meg kell említenem a társadalmi munkában való részvételüket is, mert ez a község fejlődésében nagyon fontos. Továbbá a sport- és kulturális életbe hozott fellendülést és főleg azt a sok anyagi és utaztatási segítséget, amit adnak erre a célra.

lei a terv megvalósításának, amely az állattenyésztésen kívül magában foglalja az öntözést is és a korszerű kémiai termékek felhasználását. Mindenképpen a praktikus a fő cél. Ezért a rizstelepek további építését a Győzelem Tsz szervezi; a helyreállítást és korszerűsítést pedig a gazdaság. Mindkettő mintegy 500 hektáron. Aztán vannak közös határu legelők,

Gazdaságunk is segítette az új gyomai könyvtár kialakításában

Fotó: Veress Erzsé

KÉRDŐ GABONÁNK SZÉPEN GYARAPODIK
KEDVÜNK MAGASODIK, ÉGIG SZÁLL!
/WEÖRES S./

ALAPÍTÓK

A húszéves évfordulót az elsők közül még tizenötven ünnepelték, három évtized után már csak hárman vannak. Ifjan jöttek, s ma már kenyérük javát megették. Ketten túl az ötvenen, közelednek a nyugdíjhoz. Javakukat itt töltötték el, hűséggel az első munkahelyhez. Mindhároman.

– Hogy is volt akkor? – kezdi az emlékezést Szűcs Bálint rizsőr. – Nálunk, Dévaványán úgy kezdődött, hogy kidobták a faluban, munkások kellene az állami gazdaságba. Én is hallottam, a barátom is Székács Jóska, s együtt jelentkeztünk. Lekáderrezték bennünket, mindenféle politikai dolgokat kérdeztek, s aztán megfélemlítették, jöhettünk. Ez vasárnap volt és hétfőn már dolgoztunk. Én azonnal tehenész lettem Kőszigeten, de akkor nem úgy volt, mint ma. Egyik munkából a másikba kellett sokszor nem naponta, hanem délután elmentem, mindenféle gyalogmunkára.

1952-ben függetlenített csoportvezető lett, utána két évig gözeke, majd 55-től traktoros. Elvégzi a hathónapos iskolát Kétegyháza, s aztán csak a gépen ül 1976-ig. Azóta rizsőr. Az egészsége miatt hagyta abba a traktorozást, pedig azt szerette a legjobban, különösen az Sz-100-as traktort.

Varró Lajos rizstermesztőszakmunkás egész életét a rizsben töltötte el. Mondhatni, rizsből rizsbe jött, mert mint körösladányi, tagja volt az ottani társulásnak. Ő is, mint többen a faluban, így kereste a boldogulás útját. Amikor a gazdaságba lépett, a gátakat és a csatornahálózatot kezdték javítani, karbantartani.

– Akkor még jó ideig lóval vetettünk, a szántást meg a gép-

állomás végezte körmös Hofferrel, az aratást meg sarlóval és kézi kaszával csináltuk. Kezdetben csak sarlóval. Én a talajmunkán kívül mindenben dolgoztam. Most sokkal másabb, akkor a műtrágyát is kézzel szórtuk és sokkal több ember kellett a rizshez. Sok változást megéreztem fiatal korom óta. Azelőtt gazdasági cseléd voltam, más keze-lába. Itt üzemi munkás lettem. A rizst nagyon szerettem, most is szeretem. Csak vándorolni nem szerettem, s azért maradtam itt. Meg hogy a számításomat is megtaláltam és mindig jó munkatársaim voltak.

Háromjuk közül Kardos Ferenc szerelő a legfiatalabb, 47 éves, 17 volt, amikor mint dévaványai legényke Kőszigetre került. Őt is a jobb élet vágya hozta ide. Itt darabérben dolgoztak és hetenként fizettek. Nagy szó volt ez akkor a mezőgazdaságban. Pedig...

– Az egész felszerelés egy K-32-es traktor, négy ökör és két ló volt. Ez ma már szinte hihetetlen, amikor műhelykocsin dolgozom és kint a helyszínen végezzük a sokféle gép javítását. Hegesztés, esztergálás, szerelés nem probléma ezzel az univerzális kocsival. Csak érteni kell hozzá.

És ebben nincs hiba, hatféle szakmát számolunk össze, mind itt tanulta meg a munka mellett, azóta, hogy mint segédvezető felült az első vontatóra. Akkor, amikor még vödörben mosakodtak, az ivóvizet lajtjal hordták és az üres vontatót rossz időben az ökrök húzták ki. De ők lelkesek voltak és mindennek örültek. Estétként följöttek a kanászok, hárman zenéltek, a többiek meg ropták a táncot a lányokkal. Fialok voltak, szórakoztak.

GAZDASÁGUNK HARMINCÉVES

Az évfordulók olyan merföldkövek, amelyeknél megállunk. Nem megpihenni, hanem emlékezni és számot vetni. Három évtized történelmi méretekből nem túl nagy idő, hiszen ott évezredekkel vagy századokkal számolunk. Azonban a történelemben is vannak olyan szakaszok, amikor egy esztendő vagy hónap, sőt egyetlen nap is korszakos jelentőségű. Ilyen dátum volt felszabadulásunk napja, s az utána következő évek is hasonlóképp sorsdöntők. Ebben a történelmi időszakban zajlott le az

Nagy feladatok, melyekhez eleinte a feltételek csak igen kevéssé voltak meg. De a munka elindult. A mi gazdaságunk esetében több oldalról is, hogy később aztán találkozzon. 1949. az emlékeztető év. A mai vállalat az első időkben még három részben volt: a körösi I. kerület, a Békéscsabai Á. G. Nemzeti Vállalat mezőberényi rizstelepe; a kőszigeti II. kerület, Kenderessziget önálló üzemegysége; a gyomai III. kerület pedig, a Hústermelő Vállalat egyik telepeként szerepelt.

telenek és pár holdasok voltak, akik éltek a Körös vize adta lehetőséggel és részes alapon rizstermeléshez fogtak. A földtulajdonosok földjüket adták hozzá, a többiek pedig saját erejükkel beépítették a telepet és elvégezték az összes fizikai munkát, ami a rizstermelés során kellett. Az öntözőgépész is a saját gépével és szivattyúberendezésével dolgozott. Ennek következtében a munka eredményét is háromfelé osztották a földtulajdonosok, a részes parasztok és a gépész között. A társulás – bár a szerződést három évre kötötték – csak egy évig létezett, mert 1950 elején a békéscsabai állami gazdasághoz kerültek és mint a mezőberényi üzemegység szerepeltek tovább, s az átjött személyek így az állami gazdaság dolgozói lettek.

De hamarosan változás történt: a mintegy 600 katasztrális holdnyi rizstelep szántóföldekkel egészült ki és 1300 katasztrális holddal önálló gazdaság létesült 1951. július 1-én. Akár a többi állami gazdaságban, itt is a kezdeti nehézségekkel küzdöttek, s közben átszervezések, tagosítások, földcserék voltak. Ezek eredményeként viszont már az ötvenes évek végén 4800 katasztrális holdat műveltek meg, s főleg növénytermesztéssel foglalkoztak. Az állatállomány 400 szarvasmarha és 800 sertés volt. Az 1957-ig tartó veszteséges időszakot fölvaltotta a nyereséges, sőt az egyik évben az Élőüzem címet is elnyerték. S 1958-ban már 26 nap részesedést fizettek.

Kőszigeten 1949 őszén indult meg a munka 400 katasztrális holdon, az előbb említett Kenderesszigeti Á. G. üzemegységként. Központja a Debreczeni-féle tanyán volt. Itt az önállósulás még gyorsabban zajlott le, már 1950. január 1-én megalakult a Kőszigeti Állami Gazdaság, amely Dévaványa és Gyoma határában terült el, s a szervezési lépések – földátvételek, -cserék és tagosítások – nyomán egy esztendő múlva a földjük meghaladta a 4000 katasztrális holdat. A terület 2/3 része szántó, 1/3-a

Munkásszállítás húsz évvel ezelőtt

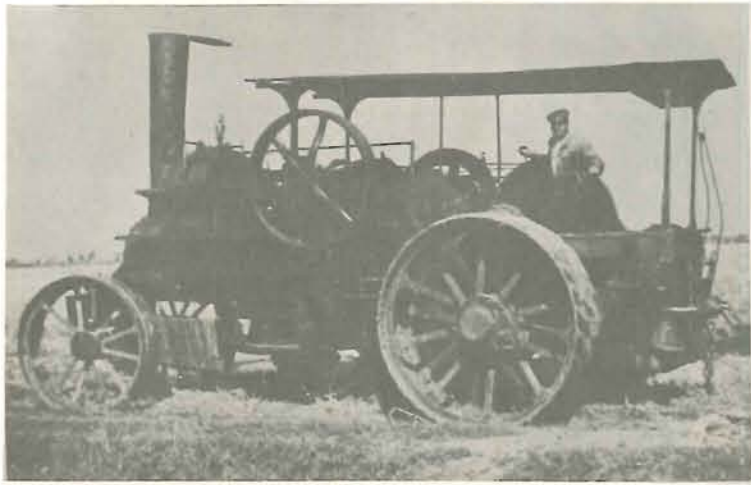
Kőszigeten, az egykori kacsafarmon

pedig legelő volt, így a gazdálkodás jellegét a növénytermesztés határozta meg. Az állattenyésztés szinte egyenlő ekkor még a csikó- és baromfineveléssel. Az adottságok rosszak: földjük szikes, épületük kevés, ezért nehezen érik el a jövedelmező gazdálkodást. Kilenc önálló évből csak kettőben tudtak nyereséget produkálni. Ez a vezetésben gyakori személycserét okozott. A csikó-tartást ugyan néhány év múlva megszüntették, de hiába kísérleteztek a sertés és szarvasmarha tartásával, az is megfeneklett a mostoha abrak- és szalastakarmány-termelési lehetőségeken.

Aztán 1960. újev napján a Körösi Állami Gazdasággal egyesültek.

A gyomai kerület múltja egészen más, mint a másik kettőé, ez a rész ugyanis üzemegység volt és az is maradt, soha önállóan nem gazdálkodott. Kezdetben a Békéscsabai Hústermelő Vállalat egyik telepe 1200 férőhelyes hizlaldával. Két év után a Sertés-tenyésztő és Hizláló Vállalat vette át a telepet és négy tanyán fiaztatókat, süldőnevelőket és hizlálókat rendezett be. Újabb két év alatt a cseréptető elletők és az 500-as hizlalda építése már a nagyüzemi gazdálkodást jelzi. Közben a szántóföldjük gyarapodik, s eléri az 1050 katasztrális holdat. Hízó sertéseiket főleg exportra viszik. 1958-tól az Örménykúti Állami Gazdasághoz tartoznak, egészen 1962-ig, amikor a telep teljes felszerelésével és állatállományával a Körösi Állami Gazdasághoz kerül. Ekkor indul meg ezen a helyen a korszerűsítés. A régi nádtető elletők helyett újak és modernnek épülnek, s több lesz a süldőnevelde és a hizlálás férőhelye is. Ez a modernizálás az egész telepet megváltoztatta, az üzem megszépült, rendeződött és a dolgozók szociális körülményei is javultak.

A gazdaság mai formája tulajdonképpen a végső, az 1962-es egyesülés után alakult ki. A hatvanas évek végén a terület 12 576 katasztrális hold, ebből több mint 10 ezer szántóföld. Számos állat 2461 darab. S a két fő ágazaton kívül kiegészítő és mellékterméket folytató üzemek is vannak. A forrólevegős lucernaliszt-előállító üzem, amely a saját termést dolgozza

Id. Kajla Mátyás a gőzgépen, 1954-től 1962-ig dolgozott ez a masina

Kazalrakás az 50-es évek elején a „golyával”

állami gazdaságok létrejötté, s az első nehéz esztendő, melyek elválaszthatatlanok a magyar parasztság sorsától. A szegényparasztától, akinek az évezredes elnyomás, jogfosztottság és nélkülözés volt az élete. S csak ez a rendszer tett igazságot és emelte föl az őt megillető helyre.

A mezőgazdaság jövőjének – annak, ami már megvalósult, de annak is, ami még előttünk van – a nagyüzemi gazdálkodás bevezetése volt a záloga. Korszerű termelést, modern gépesítéssel kis, elaprózott parcellákon folytatni képtelenség lett volna. Ezért kellett még a megfelelő időben vállalati formában – a szövetkezetek mellett – kialakítani a szükséges kereteket. A párt és kormány akkori határozata az állami gazdaságoknak úttörő szerepet szánt. Rájuk várt az ország mezőgazdasági termeléséhez, sőt termelékenységének emeléséhez szükséges vetőmag és a tenyészállatok biztosítása. Mégpedig oly módon, hogy az új típusú nagyüzemi gazdálkodási technika, üzemszervezés és -vezetés módszereit is kidolgozzák munka közben és folyamatosan alkalmazzák a gyakorlatban. Ezekon kívül természetesen fő cél volt még az árutermelés, továbbá az új növény- és állatfajták kipróbálása és elterjesztése.

A körösi I-nek az önállóvá fejlődése két évig tartott. 1949-ben tavasszal alakult a körösladányiak rizstermelési társulásából. Egy ilyen társulás 30-40 parasztembert tömörített, általában nincs-

Országos kiállításon az ötvenes évek első felében

GAZDASÁGUNK HARMINCÉVES

fel 900 katasztrális holdról. A takarmánykeverő üzem évi kapacitása 75 ezer mázsa és ellátja az egész gazdaság állatállományát. S működik már a magas- és mélyépítési csoport évi 8-12 milliós tervteljesítéssel. A szervezeti felépítés még kerületrendszerű, csak később váltja fel az ágazati gazdálkodás. A kerületvezető irányításával dolgozik a növény- és állattenyésztésért felelős szakember. S a kerületek, akárcsak az önálló üzemek különterv alapján dolgoznak.

A növénytermesztésben a 14-15-féléből négynek van nagy jelentősége a gazdaság számára. Ez a búza, a rizs, a szemes takarmány és a pillangósok. A termés-átlagok az évek folyamán emelkednek. Számottevő az öntözéses gazdálkodás, hiszen a Körös menti területek erre különösen alkalmasak. A műtrágya és a szerves trágya felhasználása is nő. A régi permetező-porozó gé-

épületek, azonban 1965-66. döntő változást hozott, ekkor fejeződött be a 600-as tehenészeti telep és az 560-as koca-, valamint a 3600 férőhelyes hízótelep korszerűsítése. A juhászat 1968-ban az állattenyésztés 17 százalékát teszi ki, bár az 1100 katasztrális holdas legelő főleg a birka legeltetésére a legjobb. De már tervbe van véve állományának minőségi javítása és a tenyésztési módszer változtatása, hogy több bárányt, több gyapjút és több húst lehessen termelni.

A segédüzemek a két fő ágazat kiszolgálói, munkájuk döntően befolyásolja az eredményes gazdálkodást. A gépek számát nézve ekkor jól gépesítettnek tekinthető volt a gazdaság, azonban nem a talajadottságnak és a vetésszerkezetnek megfelelő. S mivel a gépek jó része egyébként is megérett a cseréire, a korszerűbbek vásárlását a fenti feladat megvalósításával összekötve ter-

Gyoma, Munkásor utca. A gazdaság dolgozóinak házai

gyomai Győzelem Mgtsz-szel történt 1100 hektáros területcseré után a termelés fejlesztésére, nagy tervek végrehajtásába kezdett a gazdaság. Sorra került a rizstelepépítés és -rekonstrukció; a szarvasmarha-állomány mentesítési programjának végrehajtása; az új juhászati telep beruházásainak megvalósítása; a termelés igényeinek megfelelő gépesítés és fejlesztés, valamint az állattenyésztés eredményessé tétele. S mindezt úgy kellett elérni, hogy közben az alapvető adottságok – például a kedvezőtlen talajviszonyok – továbbra is nehézségeket okoztak.

A gazdaság egykori központja

Május elsejei felvonulás 1975-ben

A híres kőszigeti ötösfogat 1955-56-ban

Az új szárító 1963-ban épült fel

peket pedig fölváltotta a repülőgépes permetezés, ami sokkal hatásosabb a réginél. A növényvédelem gépesítésénél is nagyobb jelentőségű a betakarítás gépesítése: az aratógépek helyébe a kombájnok léptek.

Az állattenyésztésben más állami gazdaságokhoz hasonlóak a gondok. Hiányoztak a megfelelő

vezik. A gépjáratás a központi javítóműhelyben folyik és a kerületi javítóműhelyekben. Az erős munkagépek folyamatos főjavítását a központi műhely végzi.

Az utóbbi öt-hat évben számos változás történt, többek közt a kerületi irányításról az ágazati rendszerre való áttérés és a központ Gyomára költözése. A

Az állattenyésztési főágazat emlékeztető esztendeje 1976 volt, ekkor érkezett fordulóponthoz, ekkor lett nyereséges. Addig mindig veszteséggel működött. Az eredményhez sok minden kellett. 1975-ben teljes állománycserét hajtott végre a gazdaság úgy, hogy még év elején 1800 régi fajta szarvasmarha volt. Ezeket kellett év végéig eladni és jobbkat, tenyésztésre és tejelésre megfelelőbbeket venni helyettük. 1978 újabb változást hozott: megépült a központi fejőház és míg előzőleg a bikaborjúkat eladták, ebben az évben megkezdték a hizlalást. Ezek után a tartástechnológia fejlesztése következik.

A juhászat fejlesztése az utóbbi tíz évben meghatározott program szerint folyt. Fő szempontjai: az intenzív legelőgazdálkodás, a rácspadlós istálló kialakítása, a merinói fajta keresztezése és a folyamatos elletés. 1977-ben megkezdődött a telep rekonstrukciója – 47 milliós beruházás –, amely ebben az évben fejeződik be. A gazdaságban folyó juh-tenyésztés és -hizlalás zárt rendszerű termelés és Körös néven ismeretes az országban. Itt kísérletezték ki az intenzív, öntözött, szakaszoltan bekerített legelőre alapozott tartást és a nagy szaporaságú hibrid anyákra épített hústermelést. Folyton alakítva a feltételeket, s a tapasztalatokat értékelve, a vállalat továbbra is kutatásra kijelölt hely. A jelenlegi kutatási terv 1979–80-ra vonatkozik, azonban továbbfejlesztés és új célkitűzések is szerepelnek benne.

Megkezdődött a legeltetési szezon...

(Archív felvételek)

A gépesítés fejlesztésének egyik állomása 1975: a legszükségesebb alapgépek beszerzése. Ezt követő két évben a termelés viteléhez nélkülözhetetlen egy-egy gép került sorra, majd az utóbbi két évben a búza-, kukorica-, repce-, napraforgó-gépsor. A rizstelep bővítése és korszerűsítése 1973 óta folyik, s a 440 hektáros új telep és a 870 hektáros teleprekonstrukció 1980-ban fejeződik be.

A gazdálkodás fő ágazataiban megvalósított termelésfejlesztés, a technikai és technológiai színvonal javítása a továbbfejlődés lehetőségeit is megteremtette. Ehhez az utóbbi öt év beruházásai nagyban hozzájárultak. Ebben az időszakban ez 161 millió forintot tett ki, s ebből építésre 85 milliónál többet fordítottak, gépekre 67 milliót és más egyeb- re pedig 8,5 milliót. A dolgozók szociális ellátására az utóbbi három évben a tervezettnél többet

– 16 milliót – költött a gazdaság. S évről évre jelentős összeg ráfordításával javítják a munkakörülményeket.

A következő 5 éves tervben a gazdaság legfontosabb feladata az lesz, hogy az összes fejlesztési anyagi forrást a meglévő telepek teljes gépesítésére, automatizálására fordítsa. A növénytermesztés részére feltétlenül szükséges a tömeg- és szalastakarmány-betakarító gépek beszerzése. A nagy beruházások kiegészítésére folytatni kell a rizstelepek korszerűsítését. A tehenészetben a férőhelybővítés, a szabad tartásos rendszerre alakítás a cél. A juhászatban pedig a takarmánykiosztás és -adagolás gépesítése. S utoljára, de nem utolsósorban a talaj termőképességének fokozása, a cél: a talajjavítás, az öntözőrendszerek kialakítása és a belvízvédelem, ami a megye távlati tervéhez is kapcsolódik, s végrehajtását az állam is támogatja.

Hosszú volt az út idáig

Plavec János, a MEDOSZ Békés megyei bizottságának titkára mondja: „A kevés gépet jól ki kellett használni, ezért késő éjjelig szántottunk a traktorra akasztott viharlámpa fényében. A bódét meg húztuk magunk után. Sose felejttem el, amikor az első vetést befejeztük, már előre mondta a gazdaságvezető, hogy vacsorát csinálunk. Meg is lett, méghozzá a berényi nemzetközi körben, ahová addig olyanok mint mi, be sem léphettek...”

Fotó: Veress Erzsi

A gazdaság megalakulásának körülményeit, az akkori munkát, életet már igen kevesen ismerik olyanok, akik maguk is részt vettek benne, majd a mostani időnkig figyelemmel kísérhették működését. Ezek közé tartozik Plavec János, a MEDOSZ Békés megyei bizottságának titkára, akivel a harmincéves évforduló alkalmával a kezdetről, személyes emlékeiről, s a gazdaság fejlődéséről, eredményeiről beszélgetünk.

– A kezdet? Sokan leírták, elmondták már eddig is az előző évfordulók kapcsán. Azt is, hogy a Körösi Állami Gazdaság egyik része a békéscsabaihoz tartozott, mint mezőberényi üzemelegység. Ma már se nem oszt, se nem szoroz, de ez tévedés. Mezőberényben 1949-ben önálló gazdaságot hoztak létre, s az igazgatója a nagyszénási veterán kommunista, Váradi Sándor volt. Idetartozott a volt Purgly-birtok, Blanka-major és a hosszútelki rész, majd 1950 tavaszától átmenetileg a körösi rizstelepek. Ebben a mezőberényi gazdaságban –

mint ottani lakos – lettem én mindjárt az alakuláskor traktoros.

A traktorosoknak mindig nagy volt a becsületük, de abban az időben különösen; náluk nagyobb rangja csak a szerelőknak volt. Kevés a vizsgázott szakmunkás, de kevés maga a gép is. Csak az, ami az uradalomban megmaradt, s amit előbb a Hangyától, majd a földművelésszövetkezettől és a magángépesektől átvettek. Nagy esemény, amikor Rózsásról – mert ott osztották el – négy láncfalpas traktorral tértek haza. Amikkel aztán május elsején is felvonultak.

– A kevés gépet jól ki kellett használni, ezért késő éjjelig szántottunk a traktorra akasztott viharlámpa fényében. A bódét meg húztuk magunk után. Abban volt az üzemanyag, a szerszámok, meg más szükséges dolog, s ha jött az eső, oda húzódtunk be. De sose felejttem el, mikor az első vetést befejeztük. Már előre mondta a gazdaságvezető, hogy akkor majd vacsorát csinálunk. Meg is lett, méghozzá a berényi nemzeti körben – ahova

addig olyanok, mint mi, be sem léphettek. S olyan volt a hangulat, hogy ha kellett volna, mindenki egy emberként védi meg az állami gazdaságot.

A gazdaság az állandó munkát – a téli foglalkoztatottságot is – tehát a létbiztonságot jelentette. Nem számított, hogy a gépeket egy fészert alatti javították, ahogy a dolgozók a tanyákban vagy a juhodályban laktak, s az előtte levő kút volt az összes „szociális létesítmény”, mert munkásszállást csak később kezdtek építeni. S hogy a konyha úgy főzött eleinte, hogy maguk vitték a hozzávalók nagy részét. Az emberek ennek is örültek, bíztak a jövőben, tudták, hogy lesz ez majd másképp. És dolgoztak, mindig azt, amit pillanatnyilag kellett.

– A szakszervezet alakuló gyűlését a magtár előtt tartottuk és földön ült a tagság. De megalakultunk és nagy erő lett a szakszervezet. Az üb pedig fogalom. Akkoriban úgyszólván mindennel foglalkoztunk, de legtöbbit a bérel és a munkásellátással, mert első volt az érdekvédelem. Minden hónapban egyszer, este, munka után taggyűlést tartottunk élénk vita, érdeklődés közepette. Ilyenkor a következő, de a lezajlott nagy munkákat is megbeszéltük, s elemeztük a hibákat. A vezetés hamar megerősödött, s a bizalmiakkal akárcsak most, nagy szerepük volt. És nagy presztízsük a dolgozók előtt.

Minden gazdaságban hasonló volt a kezdet, amiből a mai szintre emelkedtek. Folyamatosan változtak meg a munkakörülmények, s az a sok fiatal, aki azóta itt kezdte az életet, már modern, nagy üzemben dolgozik.

– Jó példa erre maga a Körösi Állami Gazdaság, melynek szociálpolitikai helyzetét nemrég tárgyalta megyei bizottságunk. Csak egy pár jellemző adat. A most folyó V. ötéves terv eddig eltelt időszakában a Körösi majorban fűrdő épült, a tsz-től átvett helyen és Kőszigeten komplett szociális létesítményt adtak át. A nem telepített munkahelyeken dolgozók részére egy buszt alakítottak át mozgó mosdó-öltöző-étkezővé. A gépjárműtelepen, a repülőtéren és az építkezésen pedig csinos és jól felszerelt faházak elégitik ki a sok irányú igényt. Újabb három busszal szaporították a munkásszállítás gépparkját. A körösi majorban a volt központ egy részét modern munkásszállással alakították át. Az üzemi konyhán napi háromszori étkezés lehetséges, a kint dolgozóknak viszont helybe viszik az ebédet.

– Sokat tett a gazdaság a lakás-helyzet javítása terén is. Mióta az á. g.-ok lakásépítési akciója megkezdődött, 64 dolgozó – 59 fizikai és 5 műszaki – kapott támogatást, lakásvásárlásra pedig 19. Ez együtt 3 milliónál több kölcsönt tesz ki. Ezenkívül 1978-ban hozzáfogtak 20 majori lakás komfortosításához – melegpadló, fűrdőszoba – s ebből már 9 készen van. De sorolhatnám tovább az üdültetés eredményeit vagy a nagycsaládok segítségét és még sok más, de akkor is csak töredéke lenne a megvalósultaknak: S mindezt roppant nehéz viszonyok között tették, s a rossz talajadottságokkal ma is meg kell küzdeniük. Ezért eredményeiket csak önmagukhoz viszonyíthatjuk, s tudni kell, hogy dupla erőfeszítésbe került az, amit elérték a gazdálkodás bármely területén.

V. M.

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik: negyedévenként

8358 Dürer Nyomda
Békéscsaba
Ára: 1,50 Ft

ŐSZI KÉPEK

Tíz hektáron vetik kísérleti parcellákba az őszi káposztarepécét

Hesston szecskázó IFA-pótkocsira fűjja a zöld kukoricát

A napraforgó-adapterekkel felszerelt kombájnok körülbelül 12 nap alatt végeznek a betakarítással

Fotó: Veress Erzsi

Üdülés Lengyelországban

A gazdaság és a pulawy-i vegyipari kombinát közötti kapcsolat tavaly kezdődött és az idén már csereüdülés lett belőle. A Varsóhoz közeli, 12 ezer munkást foglalkoztató nagyüzem július végén és augusztus elején 14 napra látta vendégül a gazdaság 34 dolgozóját. Ugyanakkor tőlük is hasonló számban jöttek pihenni és ismerkedni Gyomára.

– Felejthetetlen szép napokat töltöttünk a Kárpátok nyúlványain elterülő üdülőtelepen, amely Zakopánéhoz hasonló – emlékszik vissza Guti Sándor, a szarvasmarhatelep vezetője. Tőlünk főleg fizikai dolgozók voltak a csoportban, köztük hét házaspár. A lengyel gyár gyönyörű kétszintes szállodájában helyeztek el bennünket, modern, két-, háromágyas szobákban. Az ellátás kifogástalan volt, s színes tévé és rengeteg sportolási lehetőség állt rendelkezésünkre.

Mindenki megtalálta a maga szórakozását, nagy sétákat, túrákat tettek a közelben és a környéken, meg kirándulásokat. Megnézték Bielsko-Biala megyeszékhelyet, amely a merinói gyapjút feldolgozó szövetgyáráról híres és látták az üzem szobbnél szebb mintaboltját. Krakkóba is ellátogattak, s amit csak a nevezetességekből egy nap alatt meg lehetett nézni, azt fölkeresték, természetesen a közeli sóbányát is. Akárcsak Krakkóban, itt is volt magyar vonatkozás: a bányát IV. Béla egyik lánya – aki lengyel herceg felesége lett – alapította.

– Sok szépet láttunk és mindenki jól érezte magát. S pihenni lehetett igazán. Emlékezetes marad a magyar nap, amikor eljött mind a két párttitkár. Ez még az üdülés elején volt és egyben az ismerkedés kezdete, s a barátkozásé, így aztán nótázás és tánc lett a vége. Míg mi ott, lengyel barátaink itt szórakoztak. Fürödtek, horgásztak a Körösön, strandoltak Gyomán és Gyulán, és ellátogattak Szarvasra és Budapestre.

Mérlegen öt esztendő

A beszámoló párttaggyűlés gazdaságpolitikai határozata

A XI. kongresszus óta népgazdasági és gazdasági szinten is befejeztük a IV. ötéves tervet és elkezdjük a V. ötéves terv teljesítését, melynek alapvonalát a kongresszus határozta meg. Gazdaságunk a fenti irányelvek és a helyi adottságok figyelembevételével készítette el középtávú tervét. A tervek teljesítése, illetve túlteljesítése érdekében alapszervezetünk minden termelési egységben cselekvési programot készített.

Ezekben a cselekvési programokban a politikai, gazdasági feladatokat lebontottuk, így párttagságunk világosan látta a részfeladatokat is, és azok teljesítésében jobban részt tudott vállalni. A párton kívüli dolgozók mozgósításában is hatékonyan tevékenykedtek. Cselekvési programunkat a fontos párthatározatok megjelenése után kiegészítettük, illetve, ha szükséges volt, átdolgoztuk. Gazdaságunk az éves tervekben kitűzött feladatokat továbbra is az átlagosnál gyengébb eszközellátottság és rossz talajadottság mellett próbálta megoldani.

A gépesítés területén az 1979-es gazdasági évben történt jelentős előrelépés, ugyanis a konvertálható árualapot növelő géphiteltől a búza- és napraforgó-termelési technológia géprendszerét elfogadható szintre tudtuk emelni. Ha az V. ötéves terv termelési mutatóit elemezzük, kiderül, hogy a termelés volumene és hatékonysága alatta marad a gazdaság lehetőségének.

A növénytermelés termelésiérték-hatékonysága évről évre csökken, ezt 1979-ben sem tudtuk megállítani. Az állattenyésztésben a megelőző IV. ötéves tervvel ellentétben fokozatosan növekedett a termelési érték, a hatékonyság, ez a tendencia az 1979-es gazdasági évben megszakadt, sőt veszteségünk lett. Ennek okait a későbbiek folyamán részletesen elemezni fogjuk, bár a hús- és tejtermelési tervet, amelyet az ötéves terv meghatározott, teljesítettük. Megvizsgáltuk, hogy mik voltak az elmúlt ciklus legjelentősebb beruházásai, illetve fejlesztései. 1975-ben egészségügyi okok miatt teljes állománycserét hajtottunk végre a szarvasmarha-ágazatban. Az állománycserével párhuzamosan haladó rekonstrukciós munkák 5 és fél millió forintot róttak a gazdaságunkra és ez 14 millió forintot veszteséget eredményezett, amelyet csak részben fedezett az ÁGOK támogatása. A munkaerőhiány miatt 1978-ban 3,5 millió forintot értékkel egy központi fejjel alakítottunk ki. A bekerülési költséget jónak

ítéli meg a párt vezetősége, hiszen egy hasonló új fejjel megépítése 10-15 millió forintba kerül.

Az elmúlt öt év legjelentősebb és legnagyobb volumenű beruházása a juhászati ágazatnál történt, amely 1976-ban kezdődött, ebben az évben fejeződik be

Beszámol a párttitkár
Fotó: Kékési László

mintegy 47 millió forintos befektetéssel. Rizstelepeinken eddig 666 hektár terület rekonstrukcióját végeztük el, és 347 hektár újat építettünk 36,5 millió forint összegben.

Erő- és munkagépekre 67 millió forintot költöttünk. A gépesítés fejlesztésénél 1975-ben és 1979-ben hajtottunk végre magasabb szintű befektetést. 1975-ben a legszükségesebb alapgépek beszerzését és a szállítójárművek fejlesztését, 1979-ben a búza- és a napraforgó-termesztés technológiájának komplex gépesítését is megoldottuk. Négy kilométer szilárd burkolatú utat és mezőgazdasági repülőteret építettünk részben saját erőből, részben műszaki fejlesztési alapból, kísérleti céllal. Kisebberuházásaink voltak: a szervizműhely, a famegmunkáló és átalakítással egy üzemi vágóhidat építettünk. A termelőalapok felújítása, illetve fejlesztése mellett szociális és kulturális beruházásra 16 millió forintot költöttünk.

A tálajerő-utánpótlásra évente mintegy 1300-1400 tonna vegyes hatóanyagú műtrágyát használtunk fel. Ez hektáronként 240-250 kg hatóanyagot jelent. A szerveztrágyázott terület csökkenő tendenciát mutatott a tervidőszakban, míg 1975-ben 764 ha, 1979-ben eddig 485 ha területre került hektáronként 400 q szerves trágya. Ezen a helyzeten változtatni kell. A kedvezőtlen talajadottságok mellett a növénytermelés eredményességét és a biztonság javítását

szolgáló térségi meliorációs programunk megvalósítására csak 1985 után kerül sor. A program elhúzódnása a növénytermesztés fejlődésére a következő ötéves tervben is fékezően hat. Míg a komplex program megvalósul, sok olyan kisebb befektetést igénylő lehetőséggel kell élnünk, mint a jó technológia, a megfelelő szerves trágyázás és a helyes talajművelés. Mindezek figyelembevételével a beszámoló párttaggyűlés a következő gazdaságpolitikai határozatokat hozta:

– Az alapvető termelési szerkezet egyszerűsítéséért el kell érni, hogy gazdaságunk az adottságainak legjobban megfelelő termelési ágazattal foglalkozzon. A költségeket meg nem térítő termelési ágazat, ahol lehet, fel kell számolni. A beruházások elsősorban nem termelést bővítő, hanem szerkezetátalakító jellegűek legyenek.

– Kedvezőtlen adottságaik miatt a hozamokban nem szabad a jó adottságú gazdaságokkal versenyeznünk. Ez ugyanis a költségek olyan mértékű növekedéséhez vezet, amely a hozamot meghaladja. Gondos mérlegeléssel meg kell állapítani azt a szintet, ahol a ráfordítások a legtöbb nyereséget eredményezik.

– Kedvezőtlen termőhelyi adottságok miatt a termelés célszerű fejlesztése mellett a termelés más lehetőségeit is hasznosítanunk kell, gondolunk itt a kiegészítő tevékenység fejlesztésére.

– Az áru- és takarmánynövények termelésében mutatkozó színvonalbeli különbség megszüntetése, szálás és tömegtakarmányok olyan színvonalon történő termelése, betakarítása, hogy azzal az állatok termőképességét ki tudjuk használni. A rét-, legelőgazdálkodás színvonalának emelése, különös tekintettel Középre, ahol el is kell érni azt, hogy egy ha legelőn 15 éves takarmánya biztosítva legyen. Az állattenyésztésben a hozamok az ÁGOK átlaga körül realizálódjanak. Állategészségügyi vonalon a szarvasmarha-állomány egészségi állapotának szinten tartása, a felnevelési betegségek, ebből eredő elhullások és a felnőttkori hozamkiesések csökkentése a feladatunk.

– A termelés személyi feltételeit minden területen biztosítani, illetve minőségi cserékkel javítani kell.

– A határozatok végrehajtásának állásáról a termelési és közgazdasági igazgatóhelyettesek számolnak be a pártvezetőségnek negyedévenként.

Körösi Állami Gazdaság
MSZMP pártvezetősége

A haladó világ egyetemes ünnepén

November 7-én kívül nincs még ünnep, amely ne csak egy nép, ne csak a nemzetek kisebb vagy nagyobb csoportjának legyen az ünnepe, hanem az egész emberiségnek. Nincs még egy olyan ünnepe az emberi társadalomnak, amelyet annyi ország és annyi ember ünnepel, mint a Nagy Októberi Szocialista Forradalom születésnapját. A Szovjetunióban és határain túl – a többi szocialista országban egyaránt állami és nemzeti ünnep e nap. A nagy forradalom óta eltelt 62 év alatt a Szovjetunió születésnapja az egész haladó emberiség bensőséges ünnepévé vált. Hatvankét éve győzött a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. E ténnyel eszméből valósággá, elméletből gyakorlattá vált a szocializmus.

Október szülötte és hazája, a Szovjetunió eszmeileg ihletője,

ereje és hatalma alapján bázisa lett a szocializmus világrendszerre válásának, s nemcsak reménye, hanem bizonyossága is a béke megőrzésének és fennmaradásának, a haladás, a forradalmi láng élesztésének.

Azért is köszönti népünk mély hálával, igaz és őszinte testvéri érzelmekkel az idei november 7-ét, a nagy történelmi hőstettek végrehajtóját, a szovjet népet, a proletár nemzetköziséget, a kommunizmus és a béke tántoríthatatlan zászlóvivőjét, mert a Szovjetunió számunkra nem egyszerűen történelmi szimbólum, hanem napjaink erőforrása is. Akár a múltban, ma és a jövőben is számítunk önzetlen segítségére politikai, gazdasági és ideológiai támogatására. Október, Lenin, a leninizmus zászlaját emeljük magasabbra a világforradalmi megújulásért vívott harcban!

Kitüntetett dolgozóink

Gazdaságunk dolgozói közül a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója és a fegyveres erők napja alkalmából az alábbiak részesültek kitüntetésben:

Kardos Ferenc szerelőt, a gazdaságban 1950 óta végzett eredményes és példamutató munkájáért az Elnöki Tanács Munka Érdemrend bronz fokozata kormánykitüntetésben részesítette.

Kovács Ferenc és **Szegedi Pál** személygépkocsi-vezetőket a több évtizedes balesetmentes vezetésért a KPM a „750 000 km balesetmentes vezetésért” kitüntetésben részesítette.

Id. Antal András személyzeti vezető, a honvédelem terén két évtizeden át végzett eredményes munkájáért a honvédelmi miniszter „Honvédelmi Érdemérem” kitüntetésben részesítette.

Varga János szállításvezetőt, a gazdaság munkásör bázis szakaszának parancsnokát, eredményes munkájáért a munkásör országos parancsnoka „Országos parancsnoki dicséretben” részesítette.

Adamik József, **Barna Károly**, **Bögere Elek**, **Erdős Károly**, **id. Győri Elek**, **Halasi István**, **Molnár Gyula**, **Nyiri Gyula**, **Papp Károly**, **Szabó Zsig-**

Kardos Ferenc a Munka Érdemrend bronz fokozatával

Fotó: Kékési László

mond, **Szabó János**, **Szomolnik Lajos** és **Varga Lajos** 25 éves munkásságuk elismeréseként gazdaságunk kollektív szerződése alapján aranygyűrűt kaptak.

20 éves munkájuk elismeréseként 7 fő, 15 év után 13 fő, 10 év után 23 fő és 5 év tisztségviselés után 29 fő vett át jutalmat.

Az eredményes munkáért kitüntetett dolgozóknak és tisztségviselőinknek újabb sikereket és jó egészséget kívánunk.

Hideg tejjel 5 hét alatt

Az idő pénz a juhászatban is

Aki szakmabeli, vagyis a juhászatban dolgozik, annak nem kell bemutatni, milyen a ma született bárány. Vagy a két-három napos juhbébi. De aki csak úgy szokott birkanyáját látni, hogy az országúton éppen áttereli a juhász a másik oldalra, annak nagy élmény belépni a kőszigeti egyedi ellető kiscsoportos báránynevelőjébe, ahol ottjártunkkor

a nevelési móddal igen nagy az elhullás: 17-19 százalékos. Ugyanakkor a hosszú szoptatási szakasz miatt nemcsak kevesebb az ellés, de az elmaradt juhtej mennyisége is tetemes.

Profilja és adottságai folytán a gazdaság már régebben színtere a több irányú juhászati kutatásnak. Ebből az egyik a sűrített elletésre irányul. Ilyen volt legutóbb a battériás kísérlet, amelyből egy év alatt két 42 napos ciklust csináltak végig 75 bárányal, több szintes ketreces egyedi elhelyezés szerint. Itt már hamar – egy-három napos korban – elváltak az anyajuhától a bárányokat és mesterségesen hazai tejjel folyt a táplálás, azonban nem hideg tejjel, hanem 30-32 fokos tőgymelegre készített. A hideg tejet hátrányai – bélyuulladás, hasmenés stb. – miatt a szakirodalom sem ajánlotta. A battériás kísérlet jó eredményeket hozott. Ezzel a módszerrel a természeteshez képest két és fél héttel hamarabb lehetett választási súlyú bárányt nyerni. S mivel legkésőbb 3 napos korban elvették a kis bárányokat az anyjuktól, a juhok jóval hamarabb bekerülhettek a fészési és ellési körforgásba. És ami nagyon fontos, számottevően csökkent az elhullás: 6-7 százalékos lett a kísérlet során.

És mivel kecsegtet ez a legújabb kísérlet, amelynek a harmadik napján, amikor Kőszigeten jártunk, már 3 ketrecben 35 bárány közül az egynaposok is odamentek a közepén elhelyezett szopókás vödörhöz és jó ízűen szoptak? A holland cég másutt bevált gyakorlata szerint újabb időlefaragással és még kisebb elhullási számmal. Azaz, 30-35 nap alatt, vagyis legkésőbb 5 hétre a születéstől számítva vá-

lasztási bárányt lehet produkálni egyszerűbb és olcsóbb eljárással. Ugyanis a hideg tej használata számos előnnyel jár: a melegítés munkáját a csapból kikerülő víz felhasználása kiküszöböli és jelentős energia-megtakarítást is eredményez.

Cornelius Kees nem először végzi ezt a kísérletet, amelyre az összes technikai berendezést magával hozta a speciális itatóvödörtől egészen a különböző hőmérőkig, s tejkeverő eszközökig. Főlszerelésében a leglényegesebb, az 1500 kilogramm tejjel, a cég gyártmánya és egy csomó cumisüveg, melyből az első kortyokat szívják a mesterséges táplálás kezdetekor a bárányok. Hiszen ahogy megszülettek, felszárdtak és leszopták a főccstejet, már el is veszik őket az anyjuktól és bekerülnek a kellemes 20-22 fokos hőmérsékletű huzatmentes terem egyik ketrecébe. Cornelius szinte állandóan velük van, reggel 7-kor jön ki a telepre és itt dolgozik este 8-ig. Van úgy, hogy éjszaka taxin kiszalad Gyomárról, hogy valamit megnézz, ellenőrizzen. Semmit sem bíz a véletlenre. A jó módszer próbája ugyanis a jó végrehajtás, a lelkiismeretes munka.

Az egész világon a termelésben is az a helyzet, mint a sportban. Nincs megállás, folyik a küzdelem azért, hogy állandóan jobb eredményeket lehessen elérni. Mindig újabb és újabb módon és módszerekkel, technikával, többet és gyorsabban produkálni. Ez vonatkozik az állattenyésztésre, s ezen belül a juhászatra is, mint a gazdálkodás egyik fontos ágára. S ez a kísérlet ennek az elvnek a gyakorlati bizonyítása.

Vass Márta

A holland fiú munka közben a telepvezetővel

pont harmadik napja folyt a legújabb kísérlet. Mégpedig az eddigtilt eltérően külföldi főszereplővel. A hosszú, szőke legény ugyanis, aki kezében vödörrel és cumisüveggel a bárányokhoz lép, Cornelius Dirk Kees, A Wessanen nevű holland tejpor- és takarmánygyár alkalmazottja. S ő ennek a kísérletnek a vezetője és mindenese egyben. Kevés segítséggel mindent maga intéz, ez az egyik biztosítéka annak, hogy a cég számára az új piacot – a technológia eladását és a tejpor-szállítást megszerezze. Hogy a nyugati országok mellett Kelet-Európával, így hazánkkal is üzleti kapcsolatot létesítsenek.

De miről is van szó tulajdonképpen? Csak arról, hogy egy jó nevű külföldi cég tejjel szeretne szállítani minél többfelé a világban? Ez önmagában aligha lenne érdekes. Ám annál figyelemre méltóbb az a hozzákapcsolódó báránynevelési technológia, amely olyan eredményt ígér, amit eddig hazai kísérletekkel nem lehetett elérni. Lényege röviden: a hideg tejjel táplált bárányok 30-35 nap alatt körülbelül 14 kg-os választási súlyúak lesznek. És az elhullási arány is jobb az eddigiekénél.

Hogy ennek a jelentőségét lássuk, az ősi és többségében ma is folyó természetes nevelésből kell kiindulni. Ebben az esetben az ellés után az anyajuh maga szoptatja a bárányokat, melyek általában 60 nap alatt érik el a választási súlyt, ami után hizlalásra alkalmasak vagy pedig növelik velük a tenyészállományt. Ezzel

Itatásos báránynevelési kísérlet

(Fotó: Gál Edit)

Megtalálni a legmegfelelőbb fajtát

A gazdaság megalakulása óta foglalkozik rizstermesztéssel. Az idén a tavalyinál nagyobb területéről, 1291 hektárról takarították be a termést. A korábbi évekhez képest előbb sikerült elvetni a rizst, zömmel még áprilisban, azonban ez az előny az akkori kedvezőtlen időjárás – a hideg – miatt nem érvényesült. Az árszállás dacára is csak nehezen kelt ki a rizs és aztán is az egész kezdeti időszakban gyatrán fejlődött. Később azonban, amikor az időjárás jóra fordult, meg-

nyét is – melyről egész évben vezetjük a kimutatást – ők értékelik.

A kisparcellás kísérletezés 19 rizsfajta terjed ki. Ezeket hatféleképpen vetik el azért, hogy az egyes fajták mindig másik mellé kerüljenek. Kifutási idejük egy év és ugyanilyen elrendezésben többet nem ismétlik meg. A kísérlet lényege röviden: kitapasztalni az előnyös és hátrányos tulajdonságokat, s ezek alapján eldönteni, mely fajták kerüljenek át további vizsgálatra a nagyüzemi kísérletbe.

Rizs szákolása, fémzárolása

Fotó: Gál Edit

változott a helyzet, különösen kedvező volt aratás idején a száraz, meleg idő. Korán hozzá lehetett fogni a munkához és este sokáig tudtak dolgozni, s így kevés volt a kieső nap. A nyers termés hektáronkénti átlaga 24 q, ami végső tisztított állapotban körülbelül 20 q. Az előbb említett változókéony időjárásról kívül vetőmag-és vízellátási probléma is volt; ilyen körülmények közt érte el a gazdaság ezt a közepes terméshozamot.

A szándék ennél jobb eredmény elérése, ezért is folyik megszakításokkal már régebben kutatás a vállalatnál. Fajtafenntartási és fajtavizsgálati. Az előbbi célja a minőségi vetőmag előállítását a kijelölt fajtából. Ez a gazdaságban az idén először a Donszkoj 63-as és 402-es rizs. Mindkettőből az egész évi gondos megfigyelés alapján a legjobbakat válogatták ki. Azokat, amelyeknek a legegészségesebb a bugájuk, s a legtöbb szemet nevelték, s egyéb jellemzőjük is előnyös.

A tulajdonképpeni kutatómunka azonban a nagyüzemi és a kisparcellás kísérlet. Ezek 1979-es eredményéről a beszámolót a részletes kimutatásokkal együtt Ridegné Benke Judit üzemmenő, kísérleti felelős készítette el. Ebben az évben kapta ezt a feladatot, eddig a rizsággazat agrónomusa intézte a kísérletekkel kapcsolatos dolgokat. Munkájáról a következőket mondja.

– A kisparcellás kísérletezés célja, hogy az itteni körülmények között megvizsgáljuk az egyes rizsfajták viselkedését. Az idei kísérlet több országból behozott és hazai fajtákkal folyt, így szovjet, román és koreai rizsszel a miénk mellett. És fog is folytatódni tovább évről évre azzal a különbséggel, hogy esetleg több vagy kevesebb fajtával történik kísérletezés, majd ahogy azt a kutatóintézet megszabja. A megfigyelések eredmé-

– A nagyüzemi kísérlet során már csak hat fajtával dolgozunk, de jóval nagyobb területen, egyenként fél hektáron természetük ezeket. Ebben a kutatási formában a megfigyelés nem terjed ki olyan sok mindenre, mint az előbbiben, pont azért, mert ott már bizonyították: a tizenkilenc közül ez a hat vált be a legjobban. Ezek tulajdonságai a legelőnyösebbek. Itt már a vizsgálódás legdöntőbb szempontja a terméseredmény, azonban továbbra is figyeljük és jegyezzük a tőszámot, bugaszámot, a virágzás kezdetét, a növénymagasságot és szálszilárdaságot is, hiszen ezek a növény fontos jellemzői. A fajták vizsgálatát nemcsak mi, hanem számos gazdaság végzi még, így mód van az országos összehasonlításra is. Ennek alapja, hogy a körülmények egy része hasonló: a vegyszerezés, műtrágya-adagolás például egyforma, más tényezők viszont, mint a talajminőség, éghajlati adottság, eltérők. Mindezek elemzése dönti el aztán, hogy hol, melyiket érdemes és kifizetődő természetű.

A gazdaság idej nagyüzemi kísérletének eredménye szerint az itteni körülmények közt a legjobban a Kákai 203-as rizsfajta vált be. Kereken 10 mázsával adott nagyobb termést, mint a többiek. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a jövőben jóval nagyobb területet kell bevetni a gazdaságban a Kákai 203-asból. Sorban utána a Nucleoriza következnek, ugyanis ez is jobb 4-5 mázsával a többinél. A Donszkoj 63-as viszont a várt eredményt nem hozta meg, mert tenyészideje hosszabb, későbbben érik be. Tehát a vetésterületét csökkenteni kell. A Mutashalinak bár sok jó tulajdonsága van, hátránya az, hogy pergésre hajlamos fajta. Ez most is bebizonyosodott, ezért nagyüzemi természetű nem indokolt.

V. M.

Nemcsak itt a gazdaságban, másutt is szerte az ország minden közösségében próbálják számokkal, adatokkal föltérképezni időnként, hogyan is áll a közművelődési helyzet? Jelentések, beszámolók készülnek a közművelődési bizottságok és a velük dolgozó aktívák munkájáról: hol, mit szerveztek, milyen filmet, színdarabot, tárlatot hányan láttak? A szakmai, politikai és állami oktatás milyen létszámmal folyik és sikerül-e minél több tartalmas szórakozást biztosítani a dolgozóknak? Ez a felsorolás csak egy része annak, amivel foglalkoznak és hol van még akkor az, amit mérni nem is lehet, pedig van, létezik, csak éppen számokba formálhatatlan, hiszen az egyes ember mindennapi magatartásában, szokásaiban mutatkozik meg. Azokban, amelyeket a szűk vagy tágabb környezet alakított, vagy éppen most alakít ki.

Míg a kérdés írásos dokumentumait forgatjuk, nézzük, ezekről is ejtünk pár szót *Hangya Lajosné*, oktatási és szociálpolitikai előadóval, a közművelődési bizottság elnökével. Közben elmondja, hogy majd három éve alakultak meg, de különböző okból a kilenc tagos ötre csökkent, s most a napokban egészült ki újra teljes létszámmal a bizottság. A munka értékeléséről szeptemberben készült beszámoló, melyben az éves terv alapján értékelték. Célkitűzések címszó alatt csupa hosszú távú, mondhatni, állandó feladat áll. Lehet-e más is a világnézeti, politikai, művészeti nevelés például? Vagy az általános és szakmai művel-

ség növelése? A tartalmas szórakozás? A szabad idő hasznos eltöltése vagy a szocialista brigádok művelődési tevékenységének segítése? Nyilván nem. És folyamatosan csak úgy megy a munka, ha maguk mellett tudják a gazdasági vezetéssel együtt a vállalat politikai és társadalmi szerveit.

De miről is ad számot a legfrissebb jelentés? A párt- és tömegszervezeti oktatást filmvetítéssel egészítették ki: nagyobb lett az érdeklődés. A községi művelődési ház rendezvényeit többben látogatják, mint amire a 20 kombinált és 10 ifjúsági bérlet lehetőséget nyújt. Hetvenen nézték meg a nyáron Szegeden a János vitét. Havonta 20-30 mozijegyet vásárolnak. Propagálják a nyolc osztály elvégzését és segítik a szakmunkások középiskolai tanulmányait. Eredmény: jelenleg 16 középiskolásuk van, s ebből 12 fizikai dolgozó. A szakmai képzés is jól sikerült: 18 szakmunkás- és 6 betanított munkás-bizonyítványt adtak ki. Négyen pedig most járnak technikus minősítő tanfolyamra.

Befejeződött a hét témából álló TIT-előadás sorozat. Közönségsiker: 194 dolgozó hallgatta meg. És már elkezdődött az újabb sorozat, az első előadást meg is tartották. A bizottság is részt vett a közkezdelt sportnapok szervezésében: s a szocialista brigádok közművelődési vetélkedőjéhez nyújtott segítségüket az elért eredmények igazolják. Házi- és kölcsönkönyvtár hoztak létre, s időnként könyvbizománysági tevékenység is folyik a gaz-

daságban. Több hétvégi belföldi és külföldi kirándulást szerveztek. Ebben az évben 20 500,- Ft-tal rendelkeztek, ebből vásároltak tv-készüléket a KISZ keretén belül működő – s onnan is sok támogatást élvező – ifjúsági klubnak. Ezenkívül magnót, színház- és mozibérleteket, valamint könyveket vettek, s a kirándulási költséghez is hozzájárultak.

Ténykedésüket több szerv ellenőrizte, a nyár folyamán a MEDOSZ megyei bizottságának kulturális munkabizottsága is. A hároméves működést jónak ítélték, a tervek nagyobb része ugyanis megvalósult. Pedig, mint megjegyezték az írásos anyagban, „sok problémát okoz a gazdaság területi szétszórtsága, az utaztatás, s ebből adódóan a dolgozók szabad idejének összehangolása”.

Valóban ez a helyzet. Sok gond és nehézség közepette folyik a kulturális nevelőmunka, melynek sarkalatos pontja volt és maradt a művelődési vágy felkeltése és ébrentartása. Az érdeklődés, a kíváncsiság az a motor ugyanis, amely arra ösztökélte mindenkor az embereket, hogy mindig többet tudjanak magukról, a világról. Vagyis mindent, amit csak elérhetnek. Vannak akiket vissza sem lehet tartani ettől, s vannak jócskán közömbösek. De olyanok is sokan, akiket a körülményeik akadályoznak. Távoltság, elzártság, leterheltség. Szerencsére a könyv, a televízió, a rádió hozzájuk is elér. S e hármassal hatalmas, ha számszerűen nem is mérhető.

Vass Márta

Gazdaságunk párt- és KISZ-szervezetének vezetősége, valamint a gazdaság vezetősége és szakszervezeti bizottsága azzal a kéréssel fordulunk dolgozóinkhoz, a pártcsoport-bizalmiakkhoz, szakszervezeti bizalmiakkhoz, szocialista brigádvezetőkhez, gazdasági és munkahelyi vezetőkhez, hogy aktív közreműködésükkel segítsék a gazdaságunkban 1979/80. évre tervezett párt-, KISZ- és tömegszervezeti oktatások eredményességét!

Az alapszervezet vezetősége 3 oktatási forma indítását tervezi: – Nemzetközi politikai kérdések című oktatás 20 fő részvételével, előadója Giricz Máté elvtárs.

– Társadalmi és állami élet kérdései című oktatás 19 fővel, előadója Hanyecz Károly elvtárs. – Politikai vitakör három csoportban 65 fővel, vitakörvezetők Kékesi László, dr. Mindák Zoltán és Tari Sándor elvtársak.

Az oktatások időpontja a szállítóüzem területén 1979. november 16-án és ezt követően minden második pénteken reggel 7 órától összesen 8 alkalommal. Az állattenyésztés területén az ott dolgozók osztott munkaidejét figyelembe véve 1979. november 13-án 10 órától és ezt követően minden második kedden, összesen 8 alkalommal. Egyéb területen 1979. november 12-én 15 órától és ezt követően minden második hétfői napon, összesen 8 alkalommal. Az oktatások időtartamát a hallgatók kérésére az előző évi négyórás foglalkozásokkal szemben alkalmanként kétórás időtartamban jelöltük meg.

Az oktatási terv tartalmazza az egyéb oktatási formákra történt beiskolázásokat is. Így gazdaságunkból marxista-leninista esti egyetemre két fő, marxista-leninista szakosítóra 3 fő, marxista-leninista esti középiskolára 3 fő és nagyközségi szervezésben az ifjú párttagok oktatására két fő jár. A KISZ-szervezet tagjainak oktatása 1979. november 13-án 15 órakor kezdődik, az oktatást

Tengely Gyula elvtárs tartja. Ettől kezdve minden második kedden összesen 8 alkalommal lesz foglalkozás.

A vállalat szakszervezeti bizottsága három csoportban a „Társadalmunk kérdései” második évfolyamát indítja 45 fővel 1979. november 26-tól kezdődően, minden második hétfőn 7 alkalommal. A szakszervezeti területi tagok továbbképző tanfolyamán 21 fő vesz részt 1979. november 28-tól kezdődően, minden második hét szerdáján, összesen 7 alkalommal. Ugyancsak a vszb szervezi a szocialista brigádvezetők tanfolyamát, amelyen 15 fő vesz részt 1979. november 27-től, minden második hét keddjén 7 alkalommal.

A politikai oktatás mindenki számára fontos azért, hogy elméletileg felkészültebb, a mindennapi politikában tájékozottabb legyen, és munkáját eredményesebben tudja végezni. Az oktatásokon való aktív részvételt ez évben az is indokolja, hogy közeleg pártunk XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója.

A kérésünk az, hogy saját példamutatásukkal és szervező munkával segítsék elő azt, hogy a különböző oktatási formákra bevont dolgozók az oktatásokon rendszeresen részt vegyenek. Szocialista brigádvezetőinktől és tagjainktól azt kérjük, hogy tegyenek eleget ezúton is a vállalásainknak, valamennyi brigádtag párt- és tömegszervezeti oktatásban vegyen részt.

Valamennyi párt-, KISZ-, társadalmi, gazdasági vezetőnek ilyen irányú tevékenységét előre is megköszönjük.

Reméljük, hogy felhívásunk megértésre talál és elősegíti oktatásaink eredményességét!

Dr. Mindák Zoltán
MSZMP-titkár
Gombár Mátásné
vszb-titkár
Ambrus Balázs
igazgató
Boczonádi Ferenc
KISZ-titkár

Jogsegélyszolgálat a dolgozók képviselőjében

Gazdaságunkban 1976. december 15. óta működik jogsegélyszolgálat az 1/1976. (III. 27.) SZOT számú irányelv alapján.

Feladatait a vállalati szakszervezeti bizottság által jóváhagyott ügyrend határozza meg. Ezek közül legfontosabb, hogy a hozzá forduló gazdasági dolgozók ügyében (munkajogi, munkavédelmi, társadalombiztosítási, állami igazgatási, családjogi, polgári jogi ügyekben stb.) felvilágosítást és tanácsadást nyújtson.

A tanácsadás, felvilágosítás során a jogsegélyszolgálatnak biztosítani kell, hogy a dolgozó az ügyére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megismerje. Szükség esetén meg kell magyaráznia az ügyben hozott határozatot és a tett intézkedést.

A jogsegélyszolgálat a dolgozók képviselőjét is ellátja bíróságok, hatóságok és egyéb szervek előtt, ha az adott ügy támogatása nem ellentétes a szocialista erkölcs követelményeivel, és ha a dolgozónak szüksége van jogsegélyre. A jogi képviselőt ellátását a vállalati szakszervezeti bizottság engedélyezi. Az engedély megadásához a jogsegélyszolgálat vezetőjének véleményét ki kell kérni.

Munkaviszonyt érintő és társadalombiztosítási ügyekben a jogi képviselőt is ellátja a jogsegélyszolgálat, ha a szakszervezet vállalati szerve az adott ügyben kifogást emel és a jogsegélyszolgálatot megbízza az ügynek a munkaügyi bíróság elé vitelével. Csa-

ládjogi ügyekben akkor járhat el a jogsegélyszolgálat, ha a dolgozó kérelme az alábbi jogok érvényesítésére irányul: gyermektartásdíj megállapítása, folyósítása, összegének megváltoztatása. Gyermek elhelyezése vagy elhelyezésének megváltoztatása. Szülő-tartásra irányuló követelés, házastársi tartásra irányuló követelés.

Polgári ügyek körében elsősorban a személyiségi jogok polgári jogi védelme érdekében, de csak rendkívül indokolt esetben, kivételesen láthat el képviselőt a jogsegélyszolgálat.

Büntető és szabálysértési ügyekben a jogsegélyszolgálat elláthatja a sértett képviselőt, továbbá gondatlan bűncselekmény miatt indult ügyben, valamint szabálysértési ügyben képviselőt is elláthatja.

Allamigazgatási eljárások során a jogsegélyszolgálat főként lakásügyben, építési engedély ügyben, bölcsődei, óvodai felvételi ügyben, valamint gyámhatósági ügyben járhat el.

Szerződéskötésnél a jogsegélyszolgálat csak jogi képzettséggel és gyakorlattal rendelkező megbízott úttján és csak akkor működhet közre, ha a dolgozó személyi körülményei és a szerződés tárgya ezt indokolta teszi.

Magánokiratot a beadványok körén kívül kivételesen abban a körben készíthet a jogsegélyszolgálat, amelyben képviselőt is elláthat.

A jogsegélyszolgálatot a gazdaság valamennyi dolgozója igénybe veheti,

szakszervezeti tagságtól függetlenül. Ugyancsak igénybe vehetik a gazdaság nyugdíjasai és szakmunkástanulói is. A jogsegélyszolgálat (képviselőn kívül) jogi segítséget adhat a gazdaság ösztöndíjas tanulóinak és a jogsegélyszolgálat igénybevitelére jogosult személy eltartott hozzátartozójának, özvegyének, árvájának. A jogsegélyszolgálat bizottság formájában jár el.

Vezetői feladatait a vszb által alkalmazott jogász látja el. A bizottságnak tagja továbbá a vszb által a gazdaság dolgozóit közül kijelölt 2 fő, akik közül az egyik munkaügyi, a másik társadalombiztosítási ügyintézőt végző. A jogsegélyszolgálat adminisztratív feladatait a vszb által megbízott adminisztrátor látja el.

A jogsegélyszolgálat a dolgozók számára ingyenes. Az ingyenesség nem érinti az eljárás során felmerülő költségek viselését. A jogsegélyszolgálat kihelyezett fogadóórákon látja el a feladatait. A fogadóórák minden héten kedden 8–11 óráig tartanak. A jogsegélyszolgálati bizottság tagjai, valamint adminisztrátora az eljárás során tudomására jutott titkot köteles megőrizni, azokról kívülálló harmadik személy részére tájékoztatást, információt nem adhat.

A jogsegélyszolgálat munkájáról az elmúlt három év tapasztalatait figyelembe véve elmondhatjuk, hogy feladatait jól látja el. A dolgozók bizalommal fordulnak hozzá.

Dr. Katona Gyula

Nyugdíjasainkat köszöntjük

1979. évben munkatársaink közül öregségi nyugdíjba ment: Fekete Albert juhászati éjjeliőr, Kardos Sándor takarmányos, Kiss Ernő főkönyvelő, Nagy Bernát agrónomus, Veress Lajos beruházási előadó.

Rokkantsági nyugdíjba ment: Benke Gábor takarmánykeverő üzemvezető, Darvasi Ferenc munkaügyi osztályvezető, Kürti Zsigmond traktoros, Török András juhász és Zrena István gépudvaros.

A munkában töltött évek után jó egészséget, pihenést és hosszú boldog életet kívánunk mindannyiuknak.

Munkaügyi osztály

Névadó ünnepség

Bensőséges ünnepség színlhelye volt október 20-án a gazdaság központi ebédlője. A vállalatvezetőség és a társadalmi szervezetek névadó ünnepséget rendeztek dolgozóink gyermekeinek.

leánynevelő otthon úttörői adtak műsort és avatták jelképesen kisdobosokká a kicsinyeket. Bukva Gabriella, Hanyecz Gábor, Hanyecz Henrietta, Katona Renáta, Kálmán Tímea, Kékesi

Dr. Mindák Zoltán párttitkár ünnepi köszöntője után Gyoma nagyközség anyakönyvvezetője, Katona Istvánné szólította az érdekelteket és névadószülőket, akik a gyermekük nevelésére tett fogadalmukat aláírásukkal erősítették meg az anyakönyvben. Ezt követően a dévanyai

Csaba Gergő, Kulich Béla, Liszkai András, Nagy Edit és Szakalos Éva kapott utónevet. A szakszervezet és a KISZ ajándékainak átadása után Ambrus Balázs igazgató mondott pezsgős pohárköszöntőt.

Fotó: Kékesi

BUÉK 1980

Minden kedves olvasónknak

kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk

Meglepetés a horgászversenyen

Régen látott kemény, de sportszerű küzdelem zajlott a november 7. tiszteletére rendezett vállalati horgászversenyen. A szoros küzdelemből dr. Szakmáry Sándor, vállalatunk jogtanácsosa került ki győztesen.

A zsákmány elbírálásához külön szakértőket kellett kirendelni. A verseny szorosságát mi sem jellemzi jobban, hogy az indulók népes mezőnyét mindössze egy fő, a győztes képviselte. Így a bizottságnak a rajtszám kiosztásánál, a hely kiosztásánál és a versenyző felvezetésénél nem volt nehéz dolga. Annál több az egyetlen árva keszeg lemerésénél! A versenybizottság végül is az eredményességet 1 doboz olajos hállal jutalmazta (mintegy háromszorosával a kifogott súlyának)... A verseny tanulsága: nem a nagy fogás, a részvétel a fontos.

Valah Sándor

Körösi Híradó
a Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja: a Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik: negyedévenként
8965 Dürer Nyomda
Békéscsaba

Közös szórakozás, verseny november ünnepén

1975 volt az első év, amikor a Nagy Október Szocialista Forradalom évfordulóját másként ünnepelte gazdaságunk dolgozó kollektívája, mint az előző években. A növénytermesztési osztály szakszervezeti bizottsága kezdeményezésével a vszb sportnapot rendezett. Azóta minden évben megrendezésre került az évforduló tiszteletére elindított tömegsportnap. Ez évben minden osztály szakszervezeti bizottsága bekapcsolódott az esemény lebonyolításába.

Fekécs László

Az alábbi versenyszámokban lehetett nevezni: lövészet, sakk, asztalitenisz, horgászat, lengőteke, biliárd. A rendezvény célja, hogy megemlékezzünk a nagy

októberi eseményekről és dolgozóink minél szélesebb körben vegyenek részt a sportversenyen, kis kikapcsolódással oldják fel a hétköznapok feszültségét. A rendezvény népszerűségét bizonyítja, hogy több mint 100 fő indult a díjakért. November 7-én reggel 8 órakor kezdődtek a versenyek és a szervezett lebonyolításnak köszönhetően 12 óráig be is fejeződtek. Ezután került sor a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának a megemlékezésére, a törzsgárdajutalom kiosztására, majd ünnepélyes eredményhirdetés következett. A lövészetben első helyezést ért el Tengely Gyula, a második helyezett Weigert Ádám, a harmadik helyet Múth Ádám érdemelte ki. A sakkverseny Lukács József győzelmét hozta, a második helyezett Ambrus Balázs, a harmadik helyezett Nyiri Gyula lett. Az asztalitenisz-viadalból Megyeri Zsolt került ki győztesen. Kecse Ferenc a második, Kovács György a harmadik helyezett. A biliárdjáték győztese Fekécs László, második helyezett Almási László, a harmadik Koloh Elek lett. A lengőteke Boczonádi Ferenc győzelmét hozta, a második helyezést Fábri Lajos, a harmadikat Győri Elek érdemelte ki.

A horgászversenyen a zord időjárás miatt csak egy versenyző indult. Az utolsó kötött program, melyet a versenyzők és a résztvevők egyaránt jó hangulatban töltöttek (és fogyasztottak) el, az ünnepi ebéd volt, melyért szakácsnőinknek külön köszönet jár.

Összegezve a sportnap eredményét és tapasztalatait elmondhatjuk, hogy dolgozóink szívesen vesznek részt a közös rendezvé-

sport

Lukács József

Fotó: Kékesi László

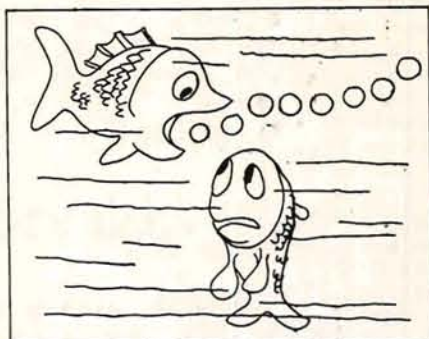
nyeken. Azok a dolgozók és vezetők, akik ilyen összejöveteleken sportolás és szórakozás közben találkoznak és összemérik erejüket, a hétköznapi munkák során is megtalálják a közös munka örömeit. Törekedni kell arra, hogy ez a dicséretes hagyomány továbbfejlődjék és minél többen kapcsolódjanak be dolgozóink közül a november 7-i sportnap vetélkedőibe, és alakítsanak ki ezáltal barátabb kapcsolatot egymás között is. Azok a dolgozók, akik ebben az évben részt vettek a versenyekben, már a jövő évre gondolkodnak és latolgatják a következő versenyek esélyeit.

Ifj. Antal András
KISZ-sportfelelős

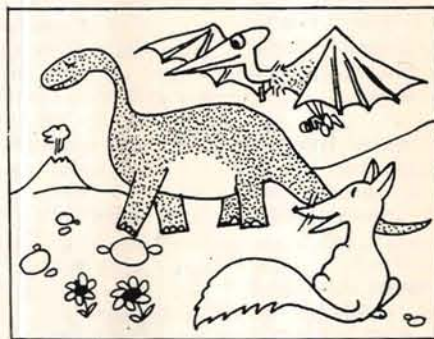

Amikor az állatok

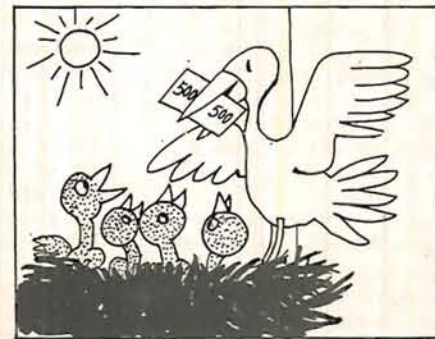
beszéltek először

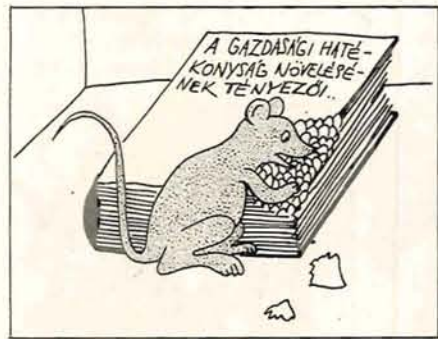
— Már megint emeli a tervet!

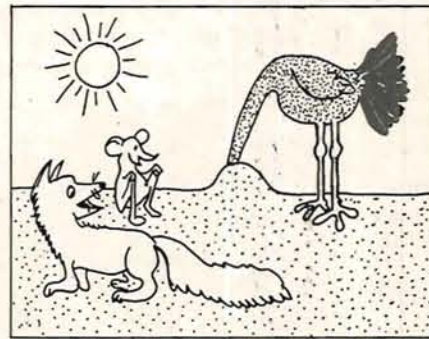
— Úgy látom törzsgárda találkozó lesz...

— Ezzel még mindig befogtam a szájukat.

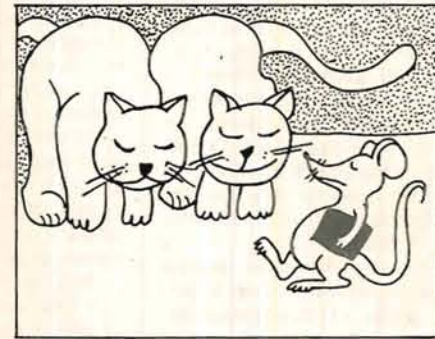
Jaj! — Ma szeminárium is lesz...

Jó! — Hát legyen ő a bizalmi!

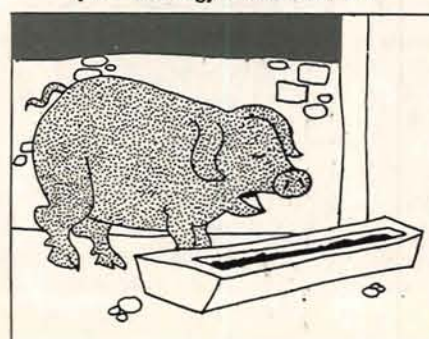
— Végre egy ideális titkárnő!

— Jó reggelt főnök úr!

— Ideológiai komplexusaim vannak!

Már megint a vállalati koszt!

Vakond: — És fokozni kell az éberséget!

Az „iramszarvas” szocialista brigád alakuló ülését megnyitom!

Gazdaságunk feladata 1980-ban

A népgazdaság és gazdaságunk szempontjából jelentős és fontos állomás az 1980-as esztendő. Ebben az évben volt pártunk XII. kongresszusa, amelynek határozatai megszabják a VI. ötéves terv irányát, mértékét. A terv megalapozója és kiinduló pontja lesz az 1980-ban elért fejlődés szintje. Az idén került bevezetésre a mezőgazdasági nagyüzemekben az új közgazdasági szabályrendszer is. E szempontokhoz és feladatokhoz kell igazítani tevékenységünket és irányító munkánkat.

Örvendetes, hogy dolgozóink kritikája túlnyomórészt segítőkészséget, tenniakarást fejez ki. Szinte minden pártcsoportülésen bírálat érte a nagy munkát, a rendtelenséget, a parlást és határozottabb fellépést igényelnek dolgozóink – joggal – a feyelmet megsértőkkel szemben. A beszámoló taggyűlésen elmondtuk, hogy az V. ötéves terv előirányzatai miért nem teljesültek a tervezett mértékben. Búzából mintegy 500 vagon, rizsből 390 vagon, kukoricából 750 vagon lemaradásunk van időarányosan, csak a napraforgóból van 50 vagon többletünk. A tömegtakarmány-termelésben csak a kukoricasilóból van 150 vagon plusz, viszont lucernaszénából 850 vagon, a legelő hozamából pedig 300 vagon széna esett ki. Állattenyésztésben a 377. vagonos hústervel szemben megvalósul 418 vagon és 1 millió 700 ezer literrel több tejet fejtünk ki. Lemaradás mutatkozik, mintegy 50 mázsával, a gyapjútermelésben. A további fejlesztési koncepció kialakításához a pártvezetőség az alábbi útmutatásokat adja: a VI. ötéves terv fejlesztési céljainak kidolgozása során érvényesülniük a hozamok és ráfordítások összhangja, a gazdaságtalan termékek megszüntetésénél szükséges figyelembe venni, hogy a veszteség a hatékonyság hiányából is adódhat. Ilyen esetben nem a termékértékesítés a cél, hanem a gazdaságtalan termelés gazdaságossá tétele, különösen abban az esetben, ha az adott termékre a népgazdaságnak szüksége van. Az állattenyésztésben a konkrét szám adatok mellett a termelési célok is jobban meg kell határozni. Mindkét ágazatban célszerű a felnevelési veszteségek csökkentésére törekedni. A szarvasmarha-program, valamint az öntözés fejlesztése kapjon kiemelt fontosságú helyet munkánkban.

A munkaszervezés és munkafegyelm javításában további nagy lehetőségek rejlenek. Szervezettebb munkaadó-gazdálkodással ezért sokat tehetünk. Indokolt, hogy a munkaerő át-csoportosítása először az adminisztratív területeken induljon meg. A hatékonyság kérdéséről sokat vitatkozunk különböző fórumokon, az alapokat azok az elemzések szolgáltatják, melyek kimutatták, hogy gyenge pontunk a területi termelékenység. Az eszközállomány ésszerű növelése, a munkaintenzitás fokozása – melynek párosulnia kell racionális létszám-gazdálkodással – mind olyan tényező, melyekkel a munkatermelékenység fokozható.

Az irányelvek, gazdaságunk jelenlegi helyzete egyre inkább sürgeti ezeket a kérdéseket a jó megoldását. Lehet, hogy egyes ágazatokban feszültségek, egyes emberekben indulatok keletkeznek az intézkedések nyomán, de ezek miatt nem odázzhatjuk el gondjaink megoldását. Gazdaságunknál jelenleg nincs munkaerőhiány, mégis megkülönböztetett figyelmet kell fordítani az ezzel kapcsolatos kérdésekre. Eljutottunk ahhoz a felismeréshez, hogy a munkaerő-gazdálkodás az egyik legösszetettebb probléma, az embereket legköz-

vetlenebbül érinti, politikai kihatása is igen jelentős. Alapszervezetünk számára ebből levontuk a következőt: döntő, hogy minden ember értelmes, hasznos munkát végezzen és teljesítményének megfelelő anyagi és erkölcsi elismerésben részesüljön. A termelési tervek kialakításánál nagy figyelmet kell fordítani a munkaerő reális megszervezésére.

Az ágazatok gazdaságpolitikai feladatai:

Növénytermesztés:

– Minden növényre kidolgozunk a helyi viszonyokra legalkalmasabb termelési technológiát, s gondoskodunk a maradéktalan teljesítéséről.

– A növényfajtákra tervezett hozamokat tervezett költségszinten biztosítjuk.

– Rizstermesztésnél csak azokon a területeken dolgozunk, amelyek a gazdaságos termelés biztosított.

– A tömegtakarmány-termő területek tápanyag-ellátottságát a tervezett hozamszintnek megfelelő mértékben növelni kell.

– A hozamok növelése mellett csökkentjük a tömegtakarmány-termő területeket.

– A takarmány minőségének javítása érdekében fejlesztjük az ágazat géprendszerét.

– Arra kell törekednünk, hogy gazdaságunkban megműveletlen területek ne maradjanak.

– Az öntözőüzem irányítását önálló irányítóval külön kell választani az ágazatoktól.

– Növelni kell a gépek kihasználtságát.

Állattenyésztés
Szarvasmarha: – Tehénlétszám biztosítása 700 darab.

– Tejtermelésnél 4 ezer 400 liter/tehen. összesen 3 millió 80 ezer liter tej. Ennek elősegítése érdekében a fizikai és műszaki dolgozók körében premizálást kell bevezetni azoknál, akik a tejtermelésben érdekeltek.

– A fejőháztól a trágya-eltávolítást meg kell oldani.

– A borjúnevelésnél a tervezett költségszinten megpróbáljuk biztosítani a havi 25 kilogrammos súlygyarapodást.

– A borjúelhullás kényszervágását 10 százalék alá kell szorítani, ennek érdekében a szakszolgálati állomással és az állat-egészségügyi hatóságokkal közösen egy megfelelő termelési és állattenyésztési technológiát dolgozunk ki.

– Ellésforgó 400 napon belül történő beállítása szükséges állomány-szinten.

– A növendéküző-állományról arra törekszünk, hogy 26 hónapos korára leljen és a tejtermelésbe lépjen.

– A halva született borjúk számának csökkentése is célunk.

Juhászat:

– Év végéig 6 ezer darabos anyaállományt biztosítunk.

– A száz anyára jutó bárányszaporulatban 125 darabot szeretnénk elérni.

– Báránylehullást 10 százalékra kell csökkenteni. A kényszervágás és elhullás csökkentése érdekében az AKI-val közösen tartástechnológiát dolgozunk ki. Ugyanakkor bevezetjük a mindennapos vágóhídi üzemelet, ahol az elhullás és kényszervágás csökkentése érdekében levágjuk a juhokat.

Keverő-, LKB-üzem

A költségek csökkentése érdekében a belső használatra gyártott tápok és lucernaliszt gyártásánál papírszákat nem használunk.

– A gépjávitásnál az anyag- és alkatrész-takarékosságot kiemelten kezeljük. Fel nem használt alkatrészek,

anyagok visszavételését folyamatosan tesszük, ugyanez a feladat az építési és ipari anyagoknál is.

– Gépesítésen belül az ipari termékek gyártására megfelelő műhelyteret kell kialakítani és ezt a tevékenységet fejlesztjük.

– A tehergépkocsiknál premizálással ösztönözzük az üzemanyag-megtakarítást.

– A tehergépkocsi-üzem árbevételi tervét teljesíteni kell.

– A gépjármű üres futásának csökkentése érdekében a gépkocsi-telephelyen a gépkocsimosó kialakítása szükséges.

– Az árbevételi terv és annak kiszélesítése lényeges feladatunk.

– Az energiatakarékossági intézkedési tervet 1980. február 28-ig el kell készítenünk a gazdaság egész területére vonatkozóan. Ebben a tervben a végrehajtandó intézkedésekért felelős személyek neve és a végrehajtás határideje is szerepel.

– Az energiatakarékossági intézkedési terv teljesítését negyedévenként értékeljük.

– Az energiatakarékossági intézkedési terven belül az alábbi főbb célkitűzéseket kell kiemelten kezelni:

a) A folyékony üzemanyaggal való ésszerű, takarékos gazdálkodás megszervezése, munkafolyamatok üzemanyagigényének csökkentése, megfelelő gépkapcsolatok kialakításával.

b) Gondos munkaszervezéssel, a szállítóeszközök kapacitásának növelésével a szállítási feladatok ésszerű csoportosításával csökkenteni a szállítójárművek üres futását a közúti és a mezőgazdasági szállítások területén.

c) A lucerna- és a terményszárító energiatakarékos üzemvitelének, a túlszárítások teljes kiküszöbölésének feltételeit megteremteni (pl. gyorsmérőket veszünk a nedvességtartalom megállapításáért).

d) A villamos energiánál az egyes időszakokra szerződött teljesítményhatárokat tartjuk és csökkentjük a felhasznált villamos munkát.

e) A villamos energiánál az egyes időszakokra szerződött teljesítményhatárokat tartjuk és csökkentjük a felhasznált villamos munkát.

Építkezés, beruházás

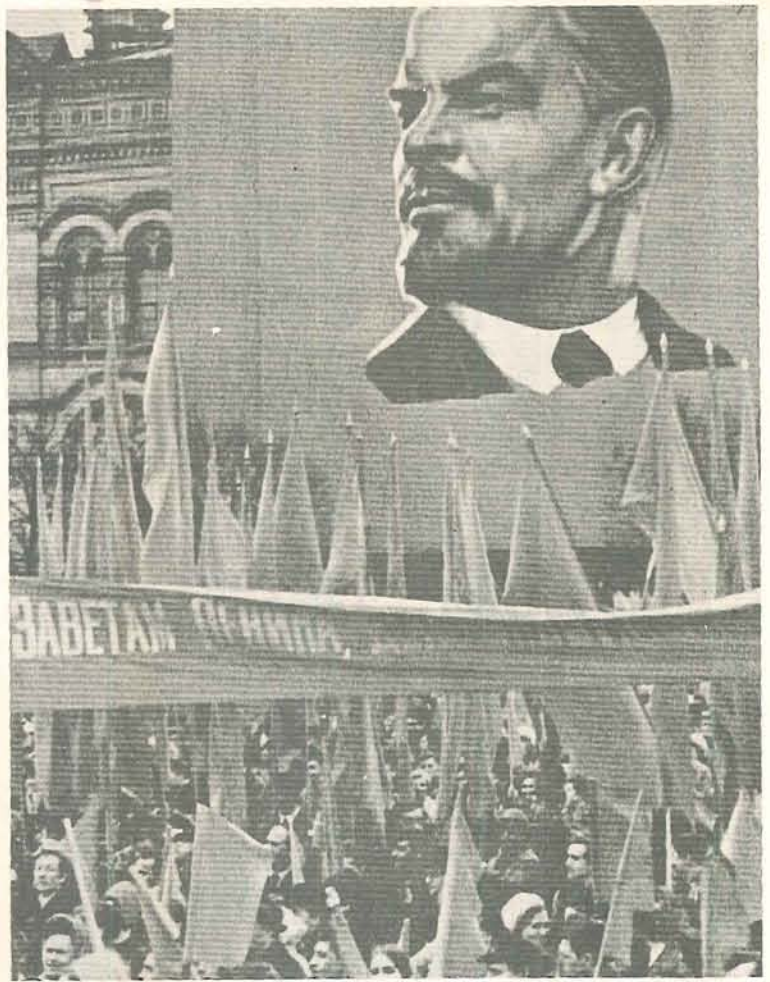
– A rizstelep rekonstrukciós munkáknál az 1979-es évről áthúzódó és az ez évre ütemezett munkákat 1980. november 30-ig el kell végezni.

– Az építkezések szabad kapacitását csak olyan munkával lehet lekötni, mely elfogadható nyereséget hoz.

– A gazdaság épületkarbantartási munkáinál és a beruházásoknál 1979-ben elmaradt munkák elvégzésére ütemtervet kell készíteni.

– Az 1979-ről áthúzódó négy lakást és az 1980-ra tervezett hat lakást november 30-ig be kell fejezni.

A kongresszusi irányelvekben a legnagyobb helyet a gazdasági építőmunka kérdései kapták. Ez megfelel párttagságunk és a közvélemény várakozásainak. Dolgozóink véleménye szerint is a szocializmus építésének kulcskérdése ma a gazdasági építőmunka, a termelés. A gazdaság gondjait dolgozóink átérzik. Egyre inkább felismerik, hogy nemcsak azért kell jobban, hatékonyabban dolgozni, takarékosabban bánni javainkkal, az anyaggal, az energiával, a pénzzel, az idővel, mert nehezebbé váltak fejlődésünk feltételei. Minél inkább az a felismerés hatja át gondolkodásunkat, annál előbb leküzdjük nehézségeinket, jobb hatásokkal oldhatjuk meg feladatainkat. Eredményeink megszlárdításának és továbbfejlődésünk megalapozásának útja is ez.

A 35. szabad május elseje

A tavasz, a természet megújulásának ideje, népünk történelmének is nevezetes időszaka. Szinte egybeesik március 15., az 1848-as szabadságharc kezdetének, március 21., az 1919-es Tanácsköztársaság kikiáltásának és április 4., felszabadulásunk ünnepe napja. Nagy időkét idéz mindhárom és az összefüggés közöttük törvényszerű. Méltatására évről évre sor kerül; az idej forradalmi napok alkalmával is elhangzott, amikor az emlékezés zászlaját meghajtottuk mindazok előtt, akik eszelő részesei voltak a sorsfordító eseményeknek.

A tavasz másik nagy ünnepét – a május elsejét – a munka és a proletár nemzetköziség jegyében tartjuk, együtt a világ dolgozóival, mindazokkal, akik a munkásszolidaritást e napon demonstrálják. Nemzeti ünnepeink már lezajlottak, május elseje viszont ezután következik, s hagyományaink szerint most is hatalmas tömegek seregszemléje lesz. S egyben az erős szocialista világrendszer és az örömmel végzett eredményes munkáé is. És immár harmincötödös: szabadon, zavartalanul.

Az idők még jól emlékeznek saját tapasztalataikból, milyen volt az, amikor üldözések közepe került rá sor. Rendőrség, csendőrség állt készenlétben, hogy az alig megkezdett tüntetést, a munkás és népszavazó felvonulót szétzavarja. S megyénkben is nemegyszer volt példa a brutális erőszakra. De a Viharsarok proletárjai mégis minden alkalommal kimentek az utcára. S a dal, hogy itt van újra május elseje, a levegő dallal van tele... már előtte elhangzott a munkások otthonokban. Csöndben, dúdolva, mert tiltott volt az is.

Annál erőteljesebben csendült föl 1945-ben, az első szabad május elseje felejthetetlen napján, amikor a falvak és városok népe ezzel a dallal indult ki az utcára virággal a kézben, a felvirágozott házak és májusközé. Elemi erővel tört ki az emberekből a jókedv és az öröm: vége a múltnak, előttünk az élet, az új, mindazzal együtt, amire oly ré-

gen várt és vágyott a nép. S amelyért legjobbaink harcoltak, szenvedtek az elnyomás éveiben, az életüket is kockára téve. Munkások, parasztok, értelmiségiekből a munkásmozgalom élharcosai.

Az akkor önfeledten ünneplő tömeg a háború hátrahagyott romjai közepette, bizakodva nézett a jövő elé, pedig az ország újjáépítésének nehéz éve előtt állt. De már olyan hatalmas vívmány megvalósítása után, mint a földosztás, amely a legkiszolgáltatottak ezeréves álmát valósította meg. És jöttek a munka nehéz napjai, éve, közben olyan sikerek, mint a bankok, bányák, gyárak, üzemek államosítása, az újabb és újabb május elsejék mindezt tükrözték. S a következők is az egyre újabb eredményeket: a nép hatalmát, s a gazdaság fokozatos megszilárdulását. A szegénységet felváltotta lassan a jómód, az életszínvonal állandó emelkedése. És a rövid három és fél évtized megváltoztatta az ország képét és népünk életét. Van mire büszkének lennünk, amikor ünnepeink.

Május elseje a proletár nemzetköziséget, a világ dolgozóinak összefogását jelképezi és erősíti is, s ugyanakkor a szocializmus eszméit. Azt, hogy minden ember számára megvalósítható az emberhez méltó élet; lehet úgy élni, hogy ne kelljen félni a holnaptól, rettegni a létbizonytalanságtól. Példa erre a szocialista országok tábora, az új világrendszer, amely, ha nem is zökkenőmentesen, de állandóan fejlődik, s hatalmas erőt képvisel. Ez az erő, a béke ereje is, ugyanakkor záloga, biztosítéka is. Hiszen építeni, teremteni, élni, csak békében lehet.

Ez a mostani május elseje ezt is hirdeti. Nálunk és mindenütt, ahol csak megünneplik ezt a napot, a világ minden részén. Mert az emberek éljenek bárhol, nyugalmat akarnak, magukat és gyermekeiket biztonságban tudni. S ezen az idej május elsején még az eddigieknél is nagyobb jelentősége van a béke jelszá-

Tavaszi munkák és előkészületek a gazdaságban

A jó és eredményes év — a termelés — előkészítése, megalapozása nagyban múlik a tavaszi munkákon, még akkor is, ha tulajdonképpen ősszel kezdődik. Akkor folyik a búzavetés, akkor az őszi mélyszántás a teljes rizsterületen és a többi szántóföldi növénykultúrák alá. S akkor történik a lucerna- és fűtelepítés is. E munkákból csak a rizsföldek szántása húzódott át erre az évre, úgy, hogy teljesen — a közel 1300 hektár — február végén lett kész. Más minden megvolt időben.

Kellett is hogy így legyen, hiszen a tavasz mindig veszélyt is rejteget, már csak a sok belvíz-

A gépek téli nagyjavítása már decemberben megkezdődött, s erőteljes ütemben folyt, hogy a tavaszi gépszemlékre az összes erő- és munkagépek, valamint a szállítójárművek a megfelelő minőségben ki legyenek javítva. Március végén megtörtént a gépjárművek hatósági vizsgáztatása, amely nélkül sem közúton, sem a bekötő utakon nem közlekedhetnek. Az eredményes vizsga azt jelenti, hogy a munka megfelelő volt.

Ezenkívül még négy szemlén kell átesni a gazdaság különböző gépeinek. Ebből első a traktoroké és a munkagépeké, ezt követi — most először — a növényvédél-

összes gépre és kocsira vonatkozóan.

Mindezek sikeres végrehajtása a legfontosabb feladatok egyike az éves munka beindításához és a további zavartalan üzemeléshez. Állandó munka viszont a tervszerű megelőző karbantartás és ezenkívül ott van még a nyári és őszi idénymunkák gépeinek folyamatos javítása. Az eddig elért eredmények a két javítóműhely dolgozóinak és vezetőinek a jó munkáját dicsérik. Kiemelkedő teljesítményt nyújtott az Augusztus 20., az ifi és a Vörös Csillag Szocialista Brigád, akárcsak a nagy gépek vezetői is, akik az év 12 hónapjának egyharmadát műhelymunkán töltik.

Itt kell még megemlíteni a szarvasmarha- és juhászati telepen dolgozó két karbantartó csoportot is; kiemelt feladatoknak tettek eleget. A leghidegebb téli napokon is biztosították a jószágok zavartalan víz- és takarmányellátását. Van még a gazdaságnak egy 12 szakmunkásból álló csoportja. Lakatosok, hegesztők, akik január végéig — ugyancsak eredményesen — a juhászati beruházáson dolgoztak, majd bér-munkára álltak át. Jelenleg is ezt végzik: gázkazánhoz alkatrészeket gyártanak.

A termelés szolgálatában

A szállítási munka megállás nélküli állandó tevékenység egész éven át, bár ebben is vannak csúcsidőszakok. Mindkét ága egyformán fontos, hiszen a személyszállítás nélkül vagy rossz szervezése esetén a termelés kerül veszélybe, amikor három községből járnak a dolgozók a gazdaságba. E téren a feladat még nagyobb lett, mióta a Volán csökkentette járatait, s az összlétszám több mint felét, mintegy 300 embert kell reggel-este a munkahelyre és onnan a lakására szállítani. Naponta többszöri fordulóval, a hajnali és éjszakai járatokat is beleértve.

Ez kisebb — elkerülhetetlen — problémáktól eltekintve, zavartalanul megy, mert az ide tartozó gépjárművezetők mindent megtesznek azért, hogy lelkiismeretesen ellássák a munkát.

A teherszállításra és a rakodásra a mennyiségi és tonnakilométer-előírás lényegében ugyanaz mint tavaly. Viszont növelni fogják a gépjárművek kihasználtságát. Ehhez több műszakra van szükség az eddigi, főleg egy helyett. Az a helyzet ugyanis, hogy

18 kocsiból 6 leáll, mert a meghibásodott járművek üzembe helyezésére nincs elegendő anyagi eszköz. Ennek egyenes következménye a létszám átcsoportosítása, lehetőleg a gazdaságon belüli megoldással. Természetesen elsősorban azokra számítanak, akik eddig is példamutatóan dolgoztak.

A rakodók a munka jellegéből és a körülményekből adódóan igen nehéz munkát látnak el. Zömmel nagyon becsületesen. A fentebb említettek közül kifolyólag, a rakodógép-vezetőkre is még nagyobb feladat hárul, hiszen kisebb lesz a létszám és több a munka. S a nagyobb teljesítményhez jobb időkihasználás szükséges. De ez a kipróbált garda erre képes és alkalmas, akárcsak a tehergépkocsi-vezetők és az ottani munkahelyi vezetők, akik szintén elismerést érdemelnek.

Az egész szállítási munkáját segíti a pontos szervezésen kívül az üzemanyag-megtakarítás legújabb fajtájú premizálása is, amely a tavalyinak a továbbfejlesztése.

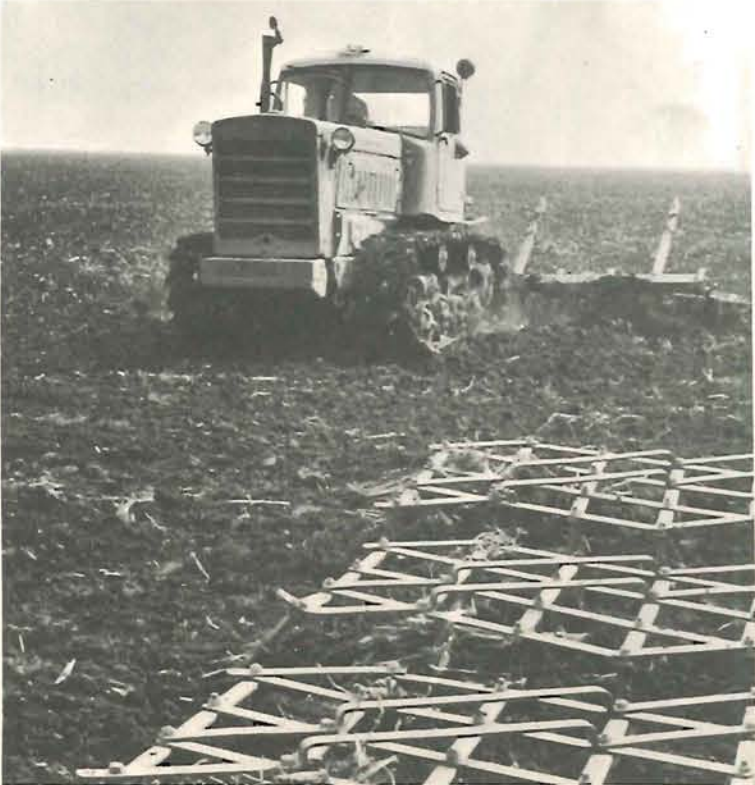
És a termelés?

Az előbb vázolt munkák — a téli erő- és munkagépjavitás, valamint a szállítás — egyike sem öncél, hanem a termelés érdekében történik. S ilyenkor ta-

5 milliót érő lánctalpas Caterpillar. Nagyon lendít a termelésen akárcsak a rizsörök, az erőgépjavitók és a kombájnosok szakmai tapasztalata és munkaszeretete. Pedig munkájuk jó része zord időjárás közepette folyik, ilyenkor szántanak a Május 1. brigád tagjai, s végzi a másik két szocialista brigád a fémzárólast.

A búza vetésterülete most 1545 hektár. A kívánalmak nagyobbak az eddigieknél: az idén 40 mázsás átlagtermést kell produkálni. A napraforgó szerepe megnőtt, s bár kisebb helyet kapott — a tavalyi 837 hektárral szemben 717-et —, ez a kevesebb is aránylag nagy. Indoka az, hogy a tavalyi jó átlagtermés mellett az egy hektárra eső tiszta jövedelme a rizsén is túltett. A legjobb volt az egész növénytermesztésben. A takarmánytermesztés feladatai sem kisebbek a tavalyinál. Nehézség viszont a kaszáló- és betakarítógép-park szűkös volta.

Egyébként a növénytermesztési terv teljesítéséhez gépekre nagy összeget — közel 18 milliót — áldozott a gazdaság 1979-ben. Ebből származik a három T-150-es és egy K-701-es nagy teljesítményű szovjet erőgép és traktor, továbbá a négy E-516-os típusú NDK gyártmány gabonakombajn, valamint a 11 darab

Talaj-előkészítés kombinátorral

szélyes rész miatt is. Ezért egy év tavaszi kampánymunkájában beláthatatlan következményei lehetnek az időben el nem végzett munkáknak. Az viszont, hogy minden ütem szerint menjen, mindig, így most is, nagy megterhelést jelent a fizikai dolgozók és a vezetők számára. Beleértve a gépműhelyt is.

Gép, gép, gép...

Pénz, pénz, pénz — mondta a hajdan volt tábornok, mikor azt kérdezték tőle: mi kell a háborúhoz? A termelésre fordítva a szót — különösen a modern mezőgazdaságban —, háromszor is a gépeket említjük, persze arról sem megfeledkezve, hogy ezek is csak pénzért kaphatók, s hogy az értük befektetett összeget ki is kell gazdálkodni.

mi gépeké. Mégpedig igen célszerű okból. Azért, hogy műszaki állapotuk pontosan olyan legyen, amelyet az előírt vegyszermennyiség és annak ugyancsak előírás szerinti egyenletes és pontos adagolása megkíván. Csak így érhető el, hogy ne legyen pocskolás. Az egyenletlenség — az egyik csíkban több, a másikban kevesebb vegyszer — ugyanis nemcsak káros, de gazdaságtalan is. Különösen most, amikor a növényvédő szerek ára emelkedett, az állami támogatás pedig csökkent.

A harmadik szemlén az önjáró betakarítógépeket, valamint a lucernaszárító-üzem gépeinek és magának az üzemnek a műszaki állapotát vizsgálják felül. Az első félév utolsó szemléje a honvédségi lesz, az ott nyilvántartott

Fogasolás DT-75 traktorral

Fotó: Gál Edit

vasszal kifejezetten a szántóföldi munkák végzését szolgálják. A növénytermesztés előtt a szintén a tavalyihoz hasonló feladatok állnak: árutermelés és az állattenyésztési telepek takarmány-szükségletének a biztosítása. Csak az idén mindez magasabb szinten.

Részleteiben ez a következőket jelenti. Az 1545 hektár be rendezett területből 1059 hektáron termel rizst a gazdaság. A többin vöröshere telepítése és rekonstrukció folyik. Rizsből a tervezett hektáronkénti átlagtermés 25 mázsa. Tavaly 19 volt. A kettő közti különbség nagy feszítettséget mutat, de nem lehetetlen, azonban a sikerhez az időjárás segítségére is szükség van. A többi rendelkezésre áll, bár a gépésítés még mindig nem tökéletes, viszont megjött az egyik legfontosabb alappép, a több mint

MTZ-80-as szovjet erőgép, s a műszaki kiszolgálás bázisát jelentő Prága típusú műhelykocsi.

Nem kevésbé fontos azonban az emberi oldal, a minőségi munkavégzés, s a takarékoság. A gondos és körültekintő munka, az erőgépek maximális kihasználása, az üresjáratok csökkentése stb. Mert ez az esztendő — amint ez már az előbbieken is szóba került — különösen fokozott igénybevételt kíván mindenkitől. Vezetőktől és munkásoktól egyaránt. Hogy képesek is a feladatok megoldására, annak biztosítója a vezetők részéről a kelendő szakmai gyakorlat, a helyismeret, az alapos szervezés és nem utolsósorban a jó kapcsolat. Azokkal a fizikai dolgozókkal, akik eddig is sokszor áldozatok árán tettek meg mindent és nem kétséges, hogy ezután is eleget tesznek a követelményeknek.

Vass Márta

Rizstelep építése Caterpillar géppel

Hogy is van az a vetélkedés?

A beszélgetés résztvevői

Fotó: Gál Edit

Lapunkban ilyenkor tavasszal visszatérő téma a közművelődési versenyben részt vevő szocialista brigádok egyikének megszólaltatása. A Vasas, majd az Augusztus 20. után most a központi gépjávitóműhely Ifi brigádjára került a sor. Rájuk sem véletlenül esett a választás, hanem okkal, hiszen a gazdaság részéről évről évre bevezetett 8-10 csapat között a házi versenyeken mindig dobogós helyet szereztek. És ez már szép teljesítmény, mert ha jól meggondoljuk, itt is az olimpiai elvet kell nézni: elsősorban a részvétel a fontos. Ez ugyanis azt jelenti, hogy mindenkinek készülni, foglalkozni kell az évenként újabb és összetettebb – a műveltséget gyarapító – anyaggal. Tehát, aki már részt vesz ebben, az nyertes is egyben.

Kovács József, az új brigádvezető, aki egyébként alapító tag az Ifiknél, erről így vélekedik.

– Nincs olyan ember, aki meglegeghetne azzal, amit eddig tanult. Tizennégyen vagyunk – ebből hárman Kőszigeten dolgoznak – s mindenki szakmunkás. Tehát a nyolc általánossal és a hároméves szakmunkásképző iskolai végzettséggel rendelkezik. Hárman érettségizettek. De ilyenkor érezzük, amikor a felkészülés vége felé járunk, mennyi mindent szerzünk ehhez a közművelődés különböző területeiről, amivel megint gyarapodott a tudásunk.

Azért beszélhet az egész társaság nevében, mert a felkészülésük nem szorítkozik csak az ötagú csapatra, hanem együtt folyik. Közös beszélgetés, különösen a politikát és az irodalmat, de a többi is, a látott – film, színház, kiállítás, múzeum stb. – vagy hallott élmény alapján.

Somogyi János pont ezt hangsúlyozza. Ő személy szerint egyszer sem volt a vetélkedő csapatban, mégis részese az együttes feldolgozás által.

Galambos József minden alkalommal szerepelt, neki van a legnagyobb rutinja – érthetően. S véleményét is tapasztalatból

mondja. Jónak, színesnek tartja a vetélkedő anyagát. S bár minden fontos, a gerincnek a kül- és belpolitikát, az irodalmat és a szakmai ismereteket.

S ezzel mindjárt a számukra leglényegesebbhez értünk. Meg is indokolják miért. Hát először is, kit nem érdekel a politika? Ha mondja, ha nem: mindenkit. A külpolitika az egész világ dolgában segít eligazodni, s hogy hol, mi és miért történik, az itt nekünk sem mindegy. A mi életünkkel is összefüggnek a távoli események is, valamilyen módon hatást gyakorolnak rá. Az ismeretszerzés is adott. Az újságok, rádió, televízió naponta többször is jól informál.

Akárcsak a belpolitikáról, amellyel tisztában lenni szintúgy fontos. Még a napi munkában is nélkülözhetetlen. Ilyen most az ország gazdasági helyzetének kérdése, s az ebből adódó feladatok, mint a jobb és hatékonyabb gazdálkodás. Ennek megvalósítása minden egyes emberen múlik, s ha tudatában van annak, mit jelent a feyelmélet, minden percet kihasználó, pontos és minőségi munka, akkor nagyobb a valószínűség, hogy így is dolgozik.

Egy csöppet most a termelőmunkánál időzünk, mert szóba kerül, hogy ők és az Augusztus 20. brigád, akik az erőgépek, önjárók, munkagépek stb. javítását végzik, a műhelymunkán kívül a növénytermesztés talaj-előkészítésében is részt vesznek. Ráülnek a gépekre – mint tavaly és tavalyelőtt is tették – és éjszakai munkában szántanak, boronálnak, tárcsáznak.

Persze hogy a vetélkedő szakmai része is különösen érdekes számukra. A kimondottan kulturális témákból pedig az irodalom, mert akik mindezt végigcsinálják, és még a saját háztáji földjükön és gazdaságukban is termelnek – s nemcsak a család, hanem az ország ellátására is –, azok bizony ennyi munka után szívesebben vesznek egy könyvet a kezükbe otthon, minthogy még kimozduljanak.

– Ezért is, másért is? Talán még azért is, mert az olvasásnak

régi munkahagyománya van. A könyvet kölcsön is meg lehetett kapni akkor is, a régi világban, amikor nemhogy a színházra, de még mozira is alig tellett – mondja Juhász Lajos. – Szóval érdekel bennünket is. Elolvassuk mindnyájan azt a 15 kisregényt, elbeszélést – természetesen felosztva –, ami ki van jelölve. Csak... más a baj... Nehéz róla beszélni, megfogalmazni a véleményét. Mindig arra gondol az ember, hol van ő egy pedagógustól, akinek ez a szakmája és ebben van a gyakorlata.

És mindjárt a példa. Tavaly azért lettek harmadikok, bár igen jól álltak, mert ő kifutott az időből Kaffka Margit művének elemzésekor. Lassan, óvatosan szedte szóba a mondanivalóját, nagyon megfontolva, mit mond, s mire végzett, már túljárt az időn. No de, teszi hozzá nagy derűltéssel közepette, az idén könnyebb lesz. Miért? Azonnal elmondják: mert most Galambos fog irodalomból versenyezni.

De ő vagy más, fordítjuk komolyra a szót, tényleg probléma, hogy egy alkotást – irodalmi, művészeti – hogyan, miként minősítsen valaki, túl azon, hogy érzelmileg milyen hatást váltott ki. És ehhez még hozzájön a lámpaláz.

– Ez mind igaz – szól végül a brigádvezető –, de gondoljátok már meg, hányan fogtak mellé, olyanok is, akiknek ez volt a hivatásuk. Írók, kritikusok. Csak ott van az Ady körül föllángolt és hosszú évekig tartott vita. Hány és hány irodalmilag képzett és nagy műveltségű ember nem értette, vagy ismerte félre, s mondott meg írt le olyasmit, amit ma egy kis diák is szégyellne. Hát akkor mi mitől félünk? Végül is sénki sem tévedhetetlen. És az ízlések is különbözők. Egyébként – legalábbis szerintem – nagyon fontos, hogy vállaljuk az őszinte véleményünket.

Ehhez ugyan mit tehetnénk hozzá? Talán csak annyit, hogy aki mondta, az Ady, József Attila és Radnóti rajongója, s hiányolja a verseket a mostani közművelődési vetélkedőből.

Vass Márta

A választási munka dandárja következik

A szakszervezeti tagság és vezetés előtt álló egyik legnagyobb feladat ebben az évben a választások lebonyolítása. A választások alapvető politikai célkitűzéseit röviden a következőkben lehet összefoglalni az állami gazdaságokra vonatkozóan. A lakossági áruellátás biztosítása, az export növelése, az alapanyagok takarékosabb felhasználása, s a dolgozók élet- és munkakörülményeinek további javítása. Természetesen szoros összefüggésben az V. ötéves terv sikeres befejezésével és a VI. ötéves terv megalapozott beindításával.

A választások során egyes helyeken a szervezeti felépítésben változás lesz, így a Körösi Állami Gazdaságban is, mivel nem egyetlen telephellyel rendelkezik. Ezért megszűnnek az osztálybizottságok, s helyüket a főbizalmi rendszer veszi át. A teljes szervezeti felépítés egyébként a következő:

- bizalmiak (főbizalmi, bizalmi-küldöttek) testülete,
- szakszervezeti bizottság,
- számvizsgáló bizottság,
- társadalombiztosítási tanács,
- szakszervezeti csoportok,
- bizalmiak és helyetteseik.

Az előzetes munka már javában folyik. március közepén a helyi szakszervezeti tanács és a bizalmiak közösen megválasztották az előkészítő bizottságokat. Így a jelölő bizottságot is, melynek tagjai: Varga János (elnök), Nyíri Gyula, Erdei Imre, Csapó Lászlóné és Boczonádi Ferenc. A küldötttervezetlet vezető elnök pedig dr. Mindák Zoltán.

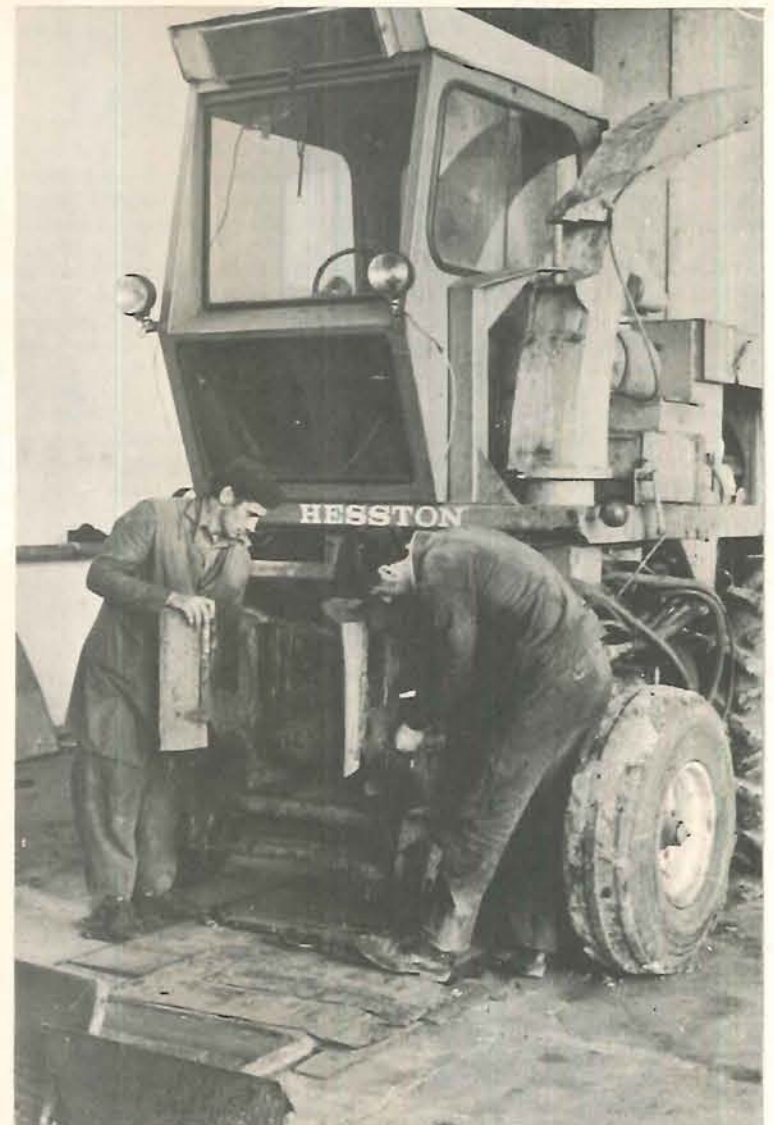
A bizalmiak és helyetteseik megválasztása – nyílt szavazással – április 14-től 25-ig csoportgyűléseken történik, ahol előbb beszámolnak a végzett munkáról, majd ezt a tagság megvitatja. A bizalmiak fontossága az utóbbi években igen megnőtt, sokkal

nagyobb joggal és hatáskörrel rendelkeznek, mint annak előtte. Nagyobb a személy szerinti felelősségük is, akárcsak velük szemben a tagság elvárása. Sokat kellett fejlődni e tisztség betöltőinek, s többségük fejlődött is, felnőtt a feladatokhoz. Különösen azok, akik egyébként is birtokában vannak azoknak az alapvető tulajdonságoknak, amelyek szinte mindentajta tisztség, megbízás ellátásához szükségesek. Határozottság és megértés, megfontoltság és körültekintés, harcososság, de ugyanakkor okos taktikázás is, ha éppen az kell az ügy érdekében. És még egy csomó más – nem utolsósorban tisztesség, becsület –, ami a politikai és egyéb fontos ismeretekkel együtt oly lényeges a komoly, tartalmi, sőt érdemi szakszervezeti munkához. Lehet, hogy így sorba szedve ez most túl nagy követelménynek tűnik, az élet azonban azt igazolta, hogy sokan rendelkeznek e képességekkel, amelyek többsége emberi tulajdonság, s csak a másik – nem kevésbé fontos – rész a megtanulható.

A fentiekből következik, hogy a csoportok tagjai időnként – mint most is – mérlegre teszik a bizalmiak munkáját és aszerint döntenek, ki képviselje őket a következő öt évben. Hiszen továbbra is nagy és felelős munkát fognak ellátni, s hogy az üzemi és szakszervezeti demokrácia miként valósul meg, hogyan funkcionál itt, ebben a gazdaságban, az jórészt rajtuk is múlik. Ezután is a bizalmi-testület – most már a főbizalmiakkal együtt – dönt majd minden lényeges kérdésben. Hogy csak egy párat említsünk ezek közül: a kollektív szerződés jóváhagyása; a gazdaság minden következő évi tervének és előző évi mérlegeredményének jóváhagyása. De még a felső vezetők munkájának véleményezése is a testület elé kerül.

V. M.

Napirenden a gépjavítás

Hesston javítása a gépparkban. A folyamatosan karbantartott gépek a hatékony, eredményes munka feltételei

Fotó: Gál Edit

Vértessy Sándor: Megkésett érettségi

Fotó: Gál Edit

hézséggel küzdöttek a hatvanas évek elején, amikor a szakember-ellátottság még gyenge volt, s a főleg rizstermesztési és állattenyésztési feladatok irányításához szinte csak brigádvezetők álltak rendelkezésre. Majd később jöttek a fiatal, képzett szakemberek és lett jobb a gépesítés is.

A termelésben végzett munkája mellett egy percig sem volt mozgalmi megbízatás nélkül. Ahogy a gazdaságba került, azonnal szakszervezeti bizalmi lett, később a számvizsgáló bizottság tagja. Aztán 1965-től a mai napig a vállalati szakszervezeti tanács közgazdasági felelőse, s közben egy ideig megbízott titkár is. De 1967-től a propagandista feladatát is ő látta el, s nemcsak a szervezést vállalta, de minden télen egy-egy tömegszervezeti tanfolyamot is vezetett. 1975 óta pedig rendszeresen ő tartja a választott szakszervezeti tisztségviselők alap- és továbbképző oktatását, ahol a közvetlen munkahelyi vezetők is részt vesznek. Azért, hogy mint partnerek a jogokat és kötelességeket együtt és egyformán ismerjék meg.

Így végigtekintve Takács Bálint gazdasági és szakszervezeti munkáját, fölvetődik a kérdés, hogy lehetett közmegelegedtségre ellátni mindkettőt. Vezetőnek lenni itt és ott? Mint gondolnivaló is, azt mondja, nem volt könnyű összeegyeztetni. Vagyis, mindkettőben úgy eleget tenni, hogy ne sértse meg a dolgozók különböző jogait, viszont kellő eréllyel képviselje a gazdaság érdekeit is. De a gyakorlat bizonyította, hogy lehet. Csak tiszteletben kell tartani az üzemi és szakszervezeti demokráciát, to-

vább mindenkivel megtalálni a kellő hangot. Ebben az esetben jó a munkahelyi légkör. A dolgozók egyéni problémáit meghallgatni és intézni szintén sarkalatos pont és ez különösen régebben ott kezdődött, hogy helyesek voltak-e az elszámolások, mindenki rendben kapta-e meg az őt megillető bért. De sorolhatnánk a lakásépítés támogatását és még sok mindent, ami közvetlenül érinti az embereket és befolyásolja munkakedvüket. Amiket ő figyelembe vett.

Mozgalmi tevékenysége elismerésül a MEDOSZ-tól oklevelet kapott, a SZOT-tól pedig a szakszervezeti munkáért kitüntetés arany fokozatát. Ez utóbbit 1977-ben a szocialista brigádvezetők országos kongresszusán, ahol az a megtiszteltetés is érte, hogy az elnökségbe beválasztották.

V. M.

Aki sűrűn jár fiatalok közt és beszélget velük, lépten-nyomon hallja, mennyire szeretnék megismerni közelebbről az idősebb nemzedék ifjúságának történelmét. A harminc-nyolcvan évvel ezelőtti időket, azok eseményeit, amelyeket olyan részletességgel oktatni, mint arra igény volna, lehetetlenség az iskolában. Hézagpótló itt csak az irodalmi vagy dokumentumszerű feldolgozás lehet.

Vértessy Sándort – a rádió- és tévériportert – is ez a cél vezette, amikor személyes beszélgetések, visszaemlékezések és meglévő dokumentumok felhasználásával megírta az 1944. december második felében kezdődő történetet. A most megjelent vékony kis könyvecske Pásztor Géza százados merész elhatározásával kezdődik: 60 katonájával átáll a szovjet csapatokhoz. Majd bepillantást nyerünk az ideiglenes nemzeti kormány és a II. ukrán front döntése alapján a magyar önkéntesekből alakult egyik egység életébe. Az orosz csapatok

mellett vonulnak Ausztriába, s útjuk során – mely tragikus eseményekben is bővelkedik – elsősorban építési feladatokat látnak el. Van köztük 17 éves levante, volt hadifogoly, s olyan katonák, akik nem voltak hajlandók a nyilasokat szolgálni. Ők a 3. magyar vasútépítő dandár 2. zászlójának katonái és tisztjei.

A könyv utólag megírt riportsorozatnak tetszik a végig izgalmas és sok kockázattal járó időkből, s jól érzékelteti, hogy ezek az emberek mit éltek végig a háború utolsó hónapjaiban. A Békés megyeiek számára a könyvnek még külön érdekessége is van; erről a szerző többek közt így ír az utóhangban. „Pásztor százados Békéscsabán találtam meg. Tisztes családapá, megbecsült újságíró a megyei hírlapnál... Bemutatott Kovács zászlósnak, aki egy nevelőotthon igazgatója a városban.”

Vagyis itt élnek közöttünk.

V. M.

Munkásörök

Mint minden évben, az idén is gazdaságunk 2/2. munkásörökösök részét vett a szarvasi járási-városi munkásör-zászlóalj ünnepélyes egy seregülésén. Az egységparancsnok értekelte az elmúlt esztendő munkáját és meghatározta az 1980-as év feladatait. Ezek mind a kiképzési és szolgálati tennivalók, melyek az országos és megyei tervbe illeszkednek. Ezután sor került az elmúlt időszak munkájának személy szerinti méltatására: ki, milyen mértékben tett eleget a feladatok végrehajtásának. Az egység versenybizottságának értékelése alapján a mi szakaszunk a második század legjobb szakasza megtisztelő elismerést érdemelt ki, a velejáró vándorzászlóval együtt. Munkásörökünk büszké az elért eredményre és ez lelkesíti őket az 1980-as feladatok végrehajtására.

Egyéni elismerést a következők kaptak. Pelyva János szkp.: kiváló parancsnok; Giricz Mátyás és Barna

Károly munkásör: 10 éves szolgálati érdemérem; Tóth Lajos és Bíró László munkásör: 5 éves szolgálati érdemérem

Szakaszunk elbúcsúzott Molnár Gyulától és Nagy Bernáttól. Egyikük egészségi állapota sem teszi lehetővé, hogy továbbra is ebben a kollektívában végezzék fontos pártmegbízatásukat. Ugyanakkor köszöntöttük az esküt letevő új munkásörökünket.

Szakaszunk ugyanekkor teljes létszámmal csatlakozott a szarvasi járási-városi parancsnokság kongresszusi felhívásához és a felajánlott társadalmi munkát március 22-én elvégeztük. Részt vettünk a gyomai Mező Imre-lakótelepen a játszótér és kézilabdapálya építésének földmunkáiban 5 tehergépkocssal és 2 rakodógéppel. Ezenkívül még a gazdaság több épületből álló juhászati beruházásának úttépítésében dolgoztunk.

Varga János

KONYHAMŰVÉSZET

Finom sütemények

Bajor csokoládétorta

Hat tojás sárgáját hat evőkanál cukorral és tíz deka puha vajjal habosra keverünk. Öt deka kakaót és ugyanannyi cukrot egy kis tej hozzáadásával hidegen csokoládénak elkeverünk és a fenti masszához adjuk. Majd a hat tojás fehérjét jól fölverve habnak, belekeverjük úgy, hogy közben két evőkanál finom morzsát és tizenkét deka darált diót öntünk hozzá. Tortafomában vagy tepsiben sütjük; s ha kihűlt, bevonjuk a következő öntettel: három szelet csokoládét veszünk és kétszer annyi súlyú cukrot. A cukrot kevés vízzel fonósra főzzük, aztán adjuk bele a lereszelt csokoládét. Ha készen van, kavarjuk addig, míg langyos nem lesz, s akkor két deka vajjal meg elkeverjük. Utána öntjük a tortára.

Püspökkenyér

Hat tojás sárgáját habosra keverünk 25 deka cukorral, majd hozzáadunk 25 deka lisztet, 10 deka jól megmosott mazsolát, 10 deka hosszúkás szeletekre vágott dióbelet és a 6 tojás fehérjét jó keményre verve. Ízesítjük fél citrom reszelt héjával. Kisebbségű közepes nagyságú tepsi papírral béleljünk ki és úgy öntsük bele a tésztát. Előmelegített sütőben 5 percig nagy lángon, majd 20 percig takarékon süssük. Megnézni nem kell, a 25 perc sütés után készen van, akár csak az előbbi torta.

Tejszínes babapiskóta

Egy kis doboz piskótát befött meggy levében megáztatunk, de csak annyira, hogy túl puha ne legyen. Felével kibéleljünk egy közepes nagyságú jénai tálal, majd sűrűn meghintjük a kimagozott meggyel. Beborítjuk az áztatott piskóta másik felével és egy pohár tejszínt fölverve, vagy szifonból kinyomva – ízlés szerint édesítve – a tetejére halmozunk. Egy-két órára jégsekreénybe tesszük. De lehet mindjárt kis tányérokra porciózni is a fenti módon. Finom és pillanatok alatt elkészíthető édesség.

Tervek, célok az ifjúsági mozgalomban

A KISZ-alapszervezet március 14-én tartotta az 1979–80-as akcióprogram végrehajtását értékelő taggyűlését. A vezetőség igyekezett reális képet adni az elvégzett és az el nem végzett feladatokról. A KISZ-tagok egyéni vállalásának egyik pontja lehet a szocialista brigádmozgalomban való részvétel. Harmincegy fős alapszervezetünkben 10 fő brigádtag. A brigádok egyéb irányú vállalásának teljesítése mellett többen jó eredményt értek el a közművelődési vetélkedőben, sőt az Augusztus 20. Szocialista Brigád tagjaként Mundrucz Gábor és Tengely Gyula a megyei döntőig eljutott. A mozgalmi év folyamán a megyei KISZ-bizottság betakarítási versenyt hirdetett meg szinte minden növénytermesztési ágazatban. A gazdaságvezetéssel egyetértésben a vezetőség a gazdaságon belül szintén célul tűzte ki ennek megvalósítását, az átlagterméshez kötve. Mivel a tervezett átlagtermést a napraforgón kívül más ágazatban nem érték el, így a gazdaságon belüli értékelés elmaradt. A kukorica- és a rizsbetakarítás értékelése még folyamatban van. A járási KISZ-bizottsághoz beküldött egyéni értékelés alapján eddig 2 fő kapott jutalom-üdvölést, Csalah Sándor és Mundrucz Gábor.

Egy főre 25 óra társadalmi munkát vállaltunk. A szocialista brigádtagok a mozgalomban, a többiek kapálással, munkaidőn kívüli rendezvények szervezésével és lebonyolításával teljesítették ezt. Politikai képzés terén sikerült előre lépni. A KISZ-oktatáson kívül öten a helyi pártoktatásban vesznek részt, ketten a marxista középiskolát végzik, egy ember pedig a marxista egyetem szakosítójára jár, ezenkívül a szakszervezeti oktatáson

is többen tanulnak. Jelenleg hathetes tanfolyamon vesz részt Csalah Sándor vezetőségi tag. Alapszervezetünk mindenkor részt vesz a gazdaság által szervezett nemzetközi és nemzeti ünnepek szervezésében, lebonyolításában. Az elmúlt évben Békéscsabán a Veszély-hídnál készült emlékmű felavatásánál is jelen voltunk.

Fontos feladatunk a párttaggá nevelés. Év elején a tagság 30 százaléka volt párttag. Év közben ketten mentek el gazdaságunkból. Sorainkból Papp Bélát vette fel tagjai közé a pártalapszervezet. Több sportnapot szerveztünk az elmúlt évben közösen a vsz-vel. Sajnos a részvétel nem volt kielégítő. Háromnapos kirándulást szerveztünk, 1 KISZ-es pedig szovjet-unióbeli jutalomüdvölésen vett részt. A volt I-es kerületben egy klubhelyiséget alakítottunk ki, s ez a kintlakó fiatalok szórakozását segíti. Gazdaságunkban a párt-, a gazdaságvezetés, a szakszervezet és a KISZ közti kapcsolat jó. Kölcsönösen részt veszünk egymás rendezvényein és az ifjúsági törvény által adott lehetőségek alapján képviseljük a fiatalok érdekeit.

Az 1980–81-es mozgalmi évben terveink közt szerepel elsősorban a gazdasági munka végrehajtásának ösztönzése a fiatalok körében. A politikai képzésben az oktatás színvonalának javítása a kádernevelő munka javítását is jelenti. A vsz-vel közösen a következő évben tartalmasabbá kell tennünk a tömegsport-mozgalmakat. Fontos feladatunk lesz a megfelelő mozgósítás. A kialakított klubhelyiséget esetleg bővítjük, programot szervezünk és szeretnénk, hogy gazdaságunk fiataljai otthonuknak fogadják el a klubot.

KISZ-vezetőség

Kongresszusi műszak

A Sziklai Sándor Szocialista Brigád felhívásához mi is csatlakoztunk, így megindult a munka szervezése a szocialista brigádok, munkásörök, gépkocsivezetők körében. Sokan speciális munkákat vállaltak, például ócskavagygyűjtést, gépkocsimosó építését, környezetkarbantartást. Március 22-én a felszabadulási és kongresszusi műszak gazdaságunk gépesítési és állattenyésztési részlegénél megtörtént. Esős idő miatt a környezetrendezési

és szántóföldi munkák március 29-én folytatódtak. A március 22-én műszakban, s a későbbiekben így dolgozóknak nagy lendülettel tevékenykedtek. Köszönet minden dolgozónak, aki csatlakozott a Sziklai Sándor Szocialista Brigád felhívásához és becsülettel ledolgozza az egy napot a gyermekintézmények megsegítéséért.

A gazdaság párt-, állami és társadalmi vezetősége

Üdülési lehetőségek 1980-ban

Gazdaságunk vezetősége és társadalmi szervei igen nagy gondot fordítanak a dolgozók üdültetésére. Szakszervezeti beutalókat januártól decemberig az év minden napjára kaptunk. Évek óta probléma volt a téli és az őszi üdülőjegyek felhasználásával. Most azonban a gyógy-, a házaspári, a családi téli és tavaszi üdülőjegyekre voltak jelentkezők. Igen kedvező ez évben a gyógyüdülési lehetőségünk. Gyógyüdülési beutalót kaptunk Hajdúszoboszlóra, ahová két régi dolgozót küldünk el. Szintén gyógyüdülési beutalót kaptunk a balatonfüredi üdülőbe augusztus hónapra. Sok régi dolgozónkat százalékoltták le szívpanaszokkal, nekik nagyon jót tesz majd egy ilyen kényelmes balatonfüredi üdülés.

Júniusra szanatóriumi beutalónk van Hévízre, október és november hónapban pedig gyógyüdülési beutalónk ugyanoda, s erre még várjuk dolgozóink jelentkezését. Az évek óta problémás üdülési gondunk kezd megoldódni, a bizalmiak ugyanis felméri az igényeket és hirdetik a lehetőségeket, sőt a munkahelyeken kifüggesztve szerepel az üdülőjegyek jegyzéke. Ebben az évben házaspári üdülőjegyeket

kaptunk Balatonkenesére, Mátrafüredre, Sopronba és Hajdúszoboszlóra. Családos beutalónk van Fonyódra, Balatonszéplakra, Budapestre és Bükkfüdőre.

Gyermeküdülési gondunkat a balatonaligai gyermeküdülőben oldjuk meg, ahol 10 gyermek üdülhet; 5 leány és 5 fiú. A gyermekeket szülői kísérettel, kirándulás szervezésével visszük el az üdülőbe, és két hét múlva szintén autóbusszal szülőikkel együtt megyünk értük. A gyermekek ellátása jó, a környezet kifogástalan. 1979-től 34 dolgozó részére csere-üdültetési szerződésünk van a lengyelországi Pulawy Nitrogén- és Vegyiművekkel. Akik náluk jártak, festői környezetben üdültek két hétig. Az idén augusztus 10. és 24. között lesz a lengyel csereüdültetés. Várjuk dolgozóink jelentkezését.

A gazdaság vezetőségének és társadalmi szerveinek célja, hogy az üdülés a megérdemelt jó munka jutalma legyen. Az üdülőjegyek elosztását az igények alapján a vsz-bizalmiak bevonásával intézi.

Gombár Mátyásné vszb-titkár

KÖRÖSI HÍRADÓ

A Körösi Állami Gazdaság (Gyoma)

Híradója

Szerkeszti: Sass Ervin

Kiadja:

A Békés megyei

Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:

dr. Árpási Zoltán

Megjelenik: negyedévenként

80-99 Dürer Nyomda

Békéscsaba

Interjú a párttitkárral

Még az év elején lezajlottak minden pártalapszervezetben a beszámoló taggyűlések és a vezetőségválasztások. Itt is. A majd száztagú pártkollektíva mérlegre tette saját munkáját és a gazdaság eredményeit, hiányosságait. S alapos vita után a legjobbnak látott határozatokat hozta meg. Amik hosszú időre megszabják a tennivalókat nemcsak a párt- és tömegszervezetek számára, de a gazdasági munka területén is. Ezekről, vagyis a legfontosabb feladatokról beszélgetünk dr. Mindák Zoltán állatorvossal, a gazdaság párttitkárával.

— A vezetőség beszámolójának egyik mondata így hangzik. „A meditatással nem sokra megyünk, többet használ, ha azon töprengünk, hogyan lábalhatunk ki nehéz helyzetünkéből, s még többet, ha teszünk is érte.” Ez úgy szól, mint egy harci riadó a mozgósításra.

— Annak is szántuk és nem csak szűk körben, hanem minden egyes dolgozónak. Tudniuk kell, hogy a pártszervezet alapvető politikai munkájának tekinti a gazdasági feladatok segítését, s ennek első lépése a jelen helyzetben, a hogyan tovább? Amire nagyon sommásan így felelhetünk: a tárgyi és a személyi oldal figyelembevételével egészen az alapokig kell nyúlni és a megvizsgálás után elrendezni a jövő szempontjából leglényegesebb kérdéseket. Míg ez nincs meg, addig csak „tűzoltó munkát” végezhetünk.

— Az alapokhoz nyúlni újabb alapozást jelent. Ehhez először is mit kell tenni?

— Mint minden gazdálkodó szervezetnek, nekünk is a számunkra legideálisabb termék-szerkezetet kialakítani. A kiinduláshoz itt vannak a tények, amelyek szerint az eddigi működés nem felelt meg a korszerű követelményeknek. Nem is könnyű annak eleget tenni, mert az adottságok figyelembevétele még önmagában nem elég, bár ez sem egyszerű. De igazán akkor válik nehezzé, ha hozzájön — márpedig ez tovább nem odázható — a gazdaságosság elvének gyakorlati megvalósítása.

Például: a takarmány- és ipari növények aránya jelenleg fele-fele, annak dacára, hogy az előbbieket átlaghozamai alacsonyok. A pártvezetőség úgy látja, hogy vagy a takarmánynövények területét kell csökkenteni az árú növények javára és több búzát, napraforgót termelni, vagy pedig emezek terméshozamát növelni — a helyes és korszerű agrotechnikával — olyan szintre, hogy a tömegtakarmányok értékesítésével pótolni lehessen az árbevételi

kiesést. Az idén is bebizonyosodott, hogy a szálás takarmányokban felesleggel rendelkező gazdaságok nagyon előnyös értékesítést bonyolítottak le. Mi viszont eddig csak a saját ellátásunkra rendezkedtünk be és azt sem mindig a kellő minőségben produkáltuk.

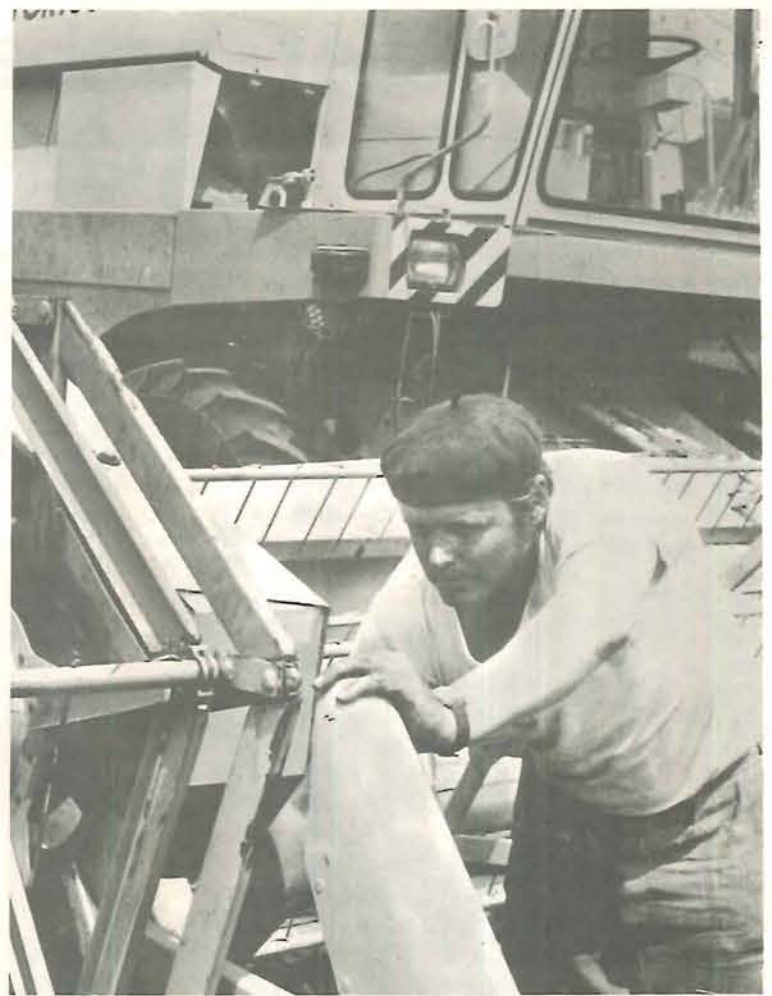
— Úgy látják eszerint, hogy a terméshozamok emelése megoldana minden gondot?

— Nem! Mert az sem mindegy, hogyan érjük ezt el, mennyit fektetünk bele, azaz milyen költséggel tudunk hektáronként egy mázsával többet termelni. Épp ezért nagy — mondhatni elsőrendű — feladat vár a terelésben dolgozókon és az irányítókon kívül a közgazdasági munkát végzőkre. Ugyanis átfogó, elemző munkára van szükség: több évre visszamenőleg megvizsgálni a gazdaság tevékenységét, majd figyelemmel az új követelményekre két-három választási lehetőséget nyújtani a helyes döntés kialakításához.

— Ezek mind logikus dolgok és célszerű törekvések, azonban a gazdaságra alapvetően mégis a gyenge adottságok — a talaj milyensége, a belvizes gondok stb. — a jellemzők. Mivel tudják az előbb elmondottakon kívül ezeket ellensúlyozni, vagyis nagyobb nyereséget elérni?

— A megyei pártbizottság határozata alapján úgy gondoljuk, hogy ránk is vonatkozik az, ami minden gyenge adottságú mezőgazdasági üzemre: kiegészítő tevékenységet kell folytatni. Ahol nincs, létesíteni, ahol van, fejleszteni. Ránk mindkét meghatározás vonatkozik, mert bár van, de nem elég. Már régen működik a keverőüzemünk évi 2400 vagonos kapacitással, amelyből saját szükségletre 600 kell, azonban ezt is lehetne csökkenteni és többet eladni, ha a minőség pótolná a mennyiséget. Létesítettünk egy napi 50-60 juh levágására alkalmas vágóhidat is. Jól tudjuk azonban, hogy ez még édeskeves. Éppen ezért tárgyalások folynak a Mezőtúri Állami Gazdasággal közös fafeldolgozó üzem létrehozására, valamint a Budapesti Elzett Művekkel üzemtelepítés céljából. Ez utóbbihoz a szükséges épületekkel rendelkezünk, s ha sikerülne az együttműködést megoldani, 50-60 dolgozónak jelentene munkát. Arról is szó van, hogy a gépműhely részére a MEZŐGÉP Vállalat adna időszakos munkát. Bízunk abban, hogy gyümölcsözőek lesznek a tárgyalások, mert a gazdaság mostani helyzetében, a jelenlegi létszámmal csak úgy tudunk eredményesen működni, ha többet produkálunk.

Vass Márta

Weigert Ádám gépszerelő az E-516-os kombajn vágószerkezetét szereli. A gépjavítás a nyári munkák jó elvégzésének egyik fontos része, a szerelők sokat tehetnek a sikerért. Azzal is, hogy átadják tapasztalataikat, ahogyan azt Weigert Ádám is teszi

Fotó: Gál Edit

Oktatás, továbbképzés

HELYZETJELENTÉS GAZDASÁGUNKBÓL

Gazdaságunk nagy gondot fordít arra, hogy dolgozóink szakmai téren, az általános műveltség és a politikai képzés terén mind bővebb ismereteket szerezzenek. Ez irányú munkánkat középtávú és éves oktatási tervek alapján végezzük. Az 1980. évi tervünk szerint szakmai továbbképzésben 22 fizikai dolgozó és 7 műszaki vezető részvételét tartottuk indokoltnak. A továbbképzés a terveknek megfelelően folyamatosan valósul meg.

Januárban négy növényvédő betanított munkásunk volt Tarihoson továbbképzésen, márciusban négy traktorosunk szerzett építőipari gépkezelői jogosítványt nehézgépekre. Jelenleg két agrármérnökünk végzi a szakmérnöki tanulmányait és 10 dolgozónk vesz részt különféle szaktanfolyamokon. 1979 decemberében és 1980 januárjában négyen szereztek technikus oklevelet. Gimnáziumba, szakközépiskolába 10 dolgozónk jár, a dolgozók általános iskolájában nyolcan tanulnak.

Hosszú évek munkájának eredménye az, melyet egy márciusban készített kimutatás tanúsít gazdaságunk dolgozóinak iskolai végzettségéről. Eszerint 184 szakmunkásunk van, ezek közül 45 rendelkezik kettő vagy annál több szakmával. A betanított munkások száma: 219.

Egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkeznek 23-an, középiskolai végzettséggel 68-an, ebből 22-en fizikai dolgozók. Nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkezik 360, nyolc általános iskolai végzettséggel nem rendelkezik 102 dolgozónk, ebből 34 a 45 éven aluli.

A nyolc általános iskolai végzettség megszerzése érdekében a

társadalmi szervekkel és a közművelődési bizottsággal közösen végzünk szervező munkát és dolgozóinkat a községi iskolákban szervezett 160 órás tanfolyamokra irányítjuk.

Fejlődés van azon a téren, hogy dolgozóink szívesen elmennek a tanfolyamokra, továbbképzésekre, mert egyre jobban látják azok szükségességét, hasznosságát.

A párt- és a társadalmi szervekkel közös célunk dolgozóink képzése, továbbképzése. Pártiskolai oktatás keretében egy dolgozónk végzi a politikai főiskolát, három folytatja tanulmányait a marxista-leninista szakosítón, kettő marxista-leninista esti egyetemre jár, hat tanul a marxista-leninista középiskolában.

A gazdaságon belül megszerveztük a pártoktatást, szakszervezeti és KISZ-oktatást, amely november végétől márciusig tartott és előadás-sorozatontként nyolc előadásból állt. A pártoktatás keretén belül három oktatási formát indítottunk, melyre 110 hallgatót iskoláztunk be. A legsikeresebbek a politikai vitakörök voltak. A szakszervezet oktatásaira 63 dolgozót vontunk be négy oktatási csoportba, ahol a „Társadalmunk kérdései II.” című témakörben volt a legjobb az aktivitás.

Az itt kiragadott képzési formák csak töredékei a gazdaságban folytatott oktatási munkának; munkánk folyamatos, célunk dolgozóink látókörének bővítése, az általános szakmai és politikai műveltség emelése, mert csak jól felkészült dolgozókkal tudunk a magasabb követelményeknek megfelelni.

Hangya Lajosné
okt.szoc.pol. előadó

Kukoricásor-művelő kultivátorok munkában. A két gépen Pocsai Miklós és Szántó Imre ül

Fotó: Gál Edit

Tehenészet, szabad tartás, fejőház

Nem szeretjük a számokat, mert száraznak, unalmasnak tűnnek, különösen akkor, ha túl sokat látunk egyszerre. Pedig a számok beszélnek, szinte önmagukban mutatják, hogy mivel hogyan állunk. A gazdaság tehenészetének adataiból is ez látszik, nem is kell hozzá tengernyi szám, csupán egy kevés. Az 1979-es év első négy hónapjában

a megtermékenyítésre. Hogy aztán majd az ellés után – általában kilenc hónap múlva – a tehének közé kerüljenek. A leendő tenyészállat „előállításának” tehát a borjú- és üszőnevelés az alapfeltétele. A telepen három épületben korcsoportonként vannak a borjak elhelyezve. Az elsőbe a szopóból itatásossá minősített tartoznak kéthónapos

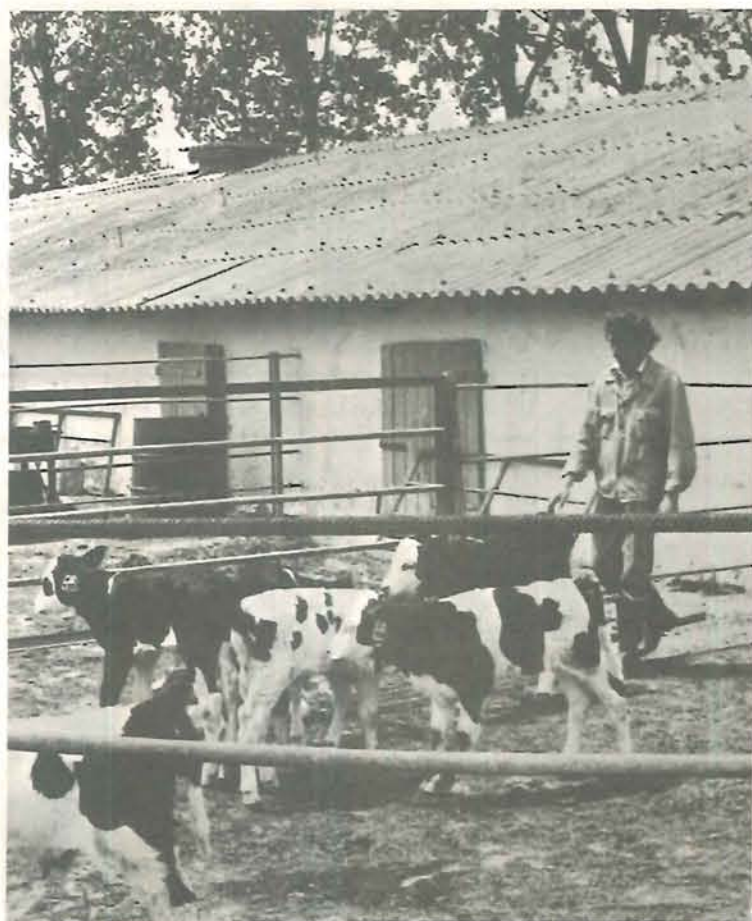
KINT A SZABADBAN

A tehének elhelyezésében tavaly történt döntő változás, mégpedig az, hogy tavasztól késő őszig, míg csak az időjárás közbe nem szól, a szabadban vannak kint a legelőkön. Sokféle előny indokolta ennek a valójában ősi tartási formának az alkalmazását. Könnyebb így a gondozás, a takarmányozás és kevesebb tehenészt kell foglalkoztatni, s ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy a dolgozók irányítása és ellenőrzése is kevesebb időt vesz igénybe és eredményesebb. De ezek mellett más haszna is mutatkozik, mégpedig kézzelfogható haszon, ugyanis a szabad tartásnak gazdaságossági kihatása már bebizonyosodott. Mert a célszerűsége felül bír- és alommegtakarítást is jelent, s ez mindkettő igen lényeges, összességében különösen az utóbbi, hiszen egy félévig egy szál szalmát sem kell erre a célra felhasználni.

A szabad tartás azonban nem egyenlő a legeltetéssel, bár az elején – míg teljesen le nem tapossák az állatok a fűvet – legelnek is valamennyit. Viszont kint is jászolból etetik őket a szokásos takarmánnyal. Megkapják itt is naponta az előírt zöldlucernát, silókukoricát és az abraktakarmány-adagot, valamint szükséglet szerint a lucernaszénát. Vagyis mindent, ami összetétel és mennyiség tekintetében a korszerű takarmányozásnak megfelelő.

Elhelyezésük tejtermelési csoportonként négy csapatra osztva történt. Az elsőben a friss fejősök, a másodikban a napi 15 liter tejhozamon felüliek vannak, a harmadikban a 10-15 liter közöttiek, az utolsóban pedig a 10 literen aluliak. Ezt a beosztást az ésszerűség diktálja, mert a fejés és takarmányozás szempontjából így praktikus.

A napi munkát a fejést kivéve hat dolgozó látja el. Ilyen kevés embernek ennyi jószágot gondozni csak úgy lehet, ha valamilyen tevékenység kiiktatódik. Itt is ez a helyzet. Egy-egy területet villanypásztor őríz és ez a tulajdonképpeni könnyítés és ez a megoldás jól bevált. A különböző nagyságú területeket 70 cm magasságú olyan dróttal kerítették körül, amelyben enyhé áram

A borjútelepen. Kigyósi Ferenc telepvezető ellenőrzi a legkisebbeket

kering. S ennek köszönhető, hogy a jószág belül marad, nem csavaroghat el.

FEJÉS HALSZÁLKÁBAN

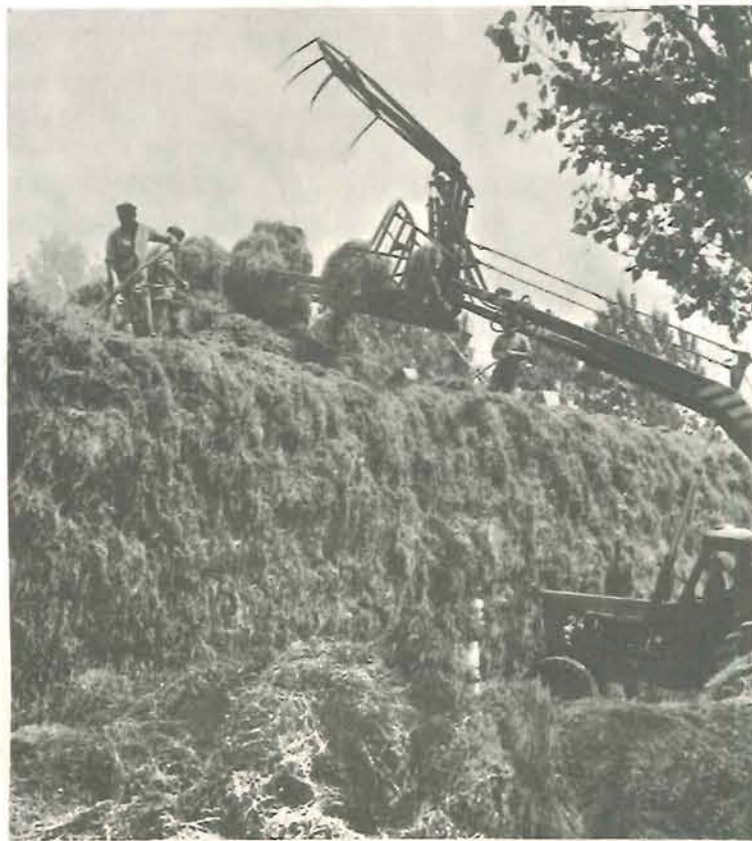
A tejtermelés öröndetes emelkedésébe a szabad tartáson és még előbb a genetikai program végrehajtásán kívül az „új” fejőház építése is belejárt. Mint ismeretes, az ezt megelőző telepfejlesztés lényeges eredményt nem hozott, mert a hagyományos berendezésekkel csak a régi módon lehetett dolgozni. Igazi változást az új, a központi fejőház jelentette, amelynek az építése gyorsan haladt, 1978-ban kezdődött és még az év őszén megindult benne a próbaüzemelés. Ebben már a gépek és berendezések a legmodernebbek, s a négy fejőmester a legsterilebb körülmények között dolgozik. A tej útja ugyanis zárt, egy összekötő csőrendszeren keresztül – anélkül, hogy bármiféle szennyeződés érhetné – kerül a tejhűtő tartályba.

Mint minden ipari tevékenység folytatásában, itt is meghatározó a helyes, a korszerű technológia, ami szorosan kapcsolódik az egész tehenészet technológiájához. A négy halszálkaszerű sorban elhelyezve egyszerre 32 tehenet fejnek és az állatok nyol-

casával cserélődnek. Meg kell jegyezni azt is, hogy ez a folyamat összefüggésben van az állomány-cserével, mert ilyen fejőházi rendszerben való fejésre az új tehének az alkalmasabbak. Most már, másfél éves tapasztalat után állíthatjuk, hogy a halszálkás fejőház a vártnak megfelelően üzemel, tehát jól bevált a gyakorlatban. Jó a felszerelése, berendezése és a személyzet is változatlanul jól dolgozik.

A gazdaság elmúlt évi helyzetét tekintve az eredménytelenségben a szarvasmarha-ágazatnak alig volt része, mert közel járt a feladatok teljesítéséhez és épp ezért nem sok kell ahhoz, hogy jövedelmezővé váljék. Hogy ezt már ebben az esztendőben – és a jövőben még fokozottabban – el lehessen érni, elsősorban az szükséges, hogy a kellő takarmány-alap – a szálás és tömegtakarmány – rendelkezésre álljon. Vagyis a szántóföldi takarmánytermesztés nagyobb területet kapjon, s ugyanakkor a hektáronkénti terméshozam is magasabb legyen, mint eddig. De hasonlóképp fontos az is, hogy a dolgozók szakképzettsége egyre nőjön, szilárduljon a munka- és technológiai fegyverem, s legyen minden területen következetes ellenőrzés.

Vass Márta

Szénakazalás közben a kazalzóbrigád

például 728 ezer liter tejet termeltek, s a folyó évben ugyanennyi idő alatt 830 ezret. S ha az ideai hasonló időszak istállóátlatát nézzük – megtoldva még az ötödik hónappal –, akkor is folyamatos emelkedést tapasztalhatunk. Így: január 10,2; február 10,23; március 10,68; április 11,42 liter. És májusban ke-
ker 12.

Ez a röpke összehasonlítás, ez a néhány számadat is bizonyítja tehát, hogy érdemes a számokkal foglalkozni, érdemes utána járni, miről beszélnek? Persze, az az igazság, hogy a számok is csak azok előtt nyílnak meg, akik értik a nyelvüket, akik tudják, hogy az adott területen mi miért van, mi a tennivaló, melyek a lehetőségek, az elvárások, és az összehasonlításra érdemes adatokból, számokból képesek kihámozni a lényegét. Ha nem így van, akkor értelmetlen számhalmazzt látunk csupán, és felesleges munkát végzett az, aki összeállította. Ez esetben azonban más a helyzet: gazdaságunk dolgozói értik a számok nyelvét és jól tudják, mi miért van, egy-egy időszak összehasonlítása mire figyelmeztet.

ÁGAZATI EGYEDURALKODÓ

Mármint a tehenészet a szarvasmarha-ágazatban. Ennek részeként folyik az üszőnevelés is, elsősorban azért, hogy a tenyészjószágok utánpótlása meglegyen. Vagyis minden arra alkalmas üszőborjú a fajtisza állományt növelje. Évente mintegy 200 üszőt nevelnek kisborjú korától, míg elérik a 340-350 kilogrammos súlyt, s ekkor kerül sor

korig, a másodikba a 2-5 hónaposak, a harmadikba pedig azok, amelyek elmúltak öthónaposak. Egészen növendék korig.

A tehenészetben belül a tejtermelés dominál. A gazdaság tehenállománya jelenleg 684 darab, ebből 545 a fejős, a többi szárazon, azaz ellés előtt áll. Mint már utaltunk rá, a fő feladat a tejtermelés; ez nem új profil, mindig is foglalkozott vele a vállalat kisebb-nagyobb mértékben. Az ideai terv azonban az eddigi legmagasabb: 3 millió 80 ezer liter. Ebből készült az évszakai figyelembe véve a havi terv, amit eddig még hónapról hónapra túlteljesítettek. Így lett az első négy hónap eredménye terven felül 12 ezer 566 liter tej, s ez majdnem három tehen éves tejhozamának felel meg. A folyamatos felfelé ívelés már 4-5 éve megkezdődött. 1976-ban az egy tehenre eső évi tejtermelés még 2419 liter volt, 1977-ben 3750, 1978-ban pedig elérte a 4100-at. S az emelkedés azóta is tovább tart.

Ez a fejlődés egyenes arányban áll az állománycserével, még az üteme is egyezik a tehenállomány szerkezetével. És összefüggésben van a tavaly bevezetett és most is folyó új tartási móddal. Az állománycsere zömmel 1975-ben lezajlott, de befejezve csak jövőre lesz, amikor a magyar tarka fajtát teljesen felszámolják, s a kiselejtezetteket az F-1-es üszőkkel pótolják. Az öt évvel ezelőtti nagyarányú akciót elsősorban a tarthatatlan egészségügyi helyzet indokolta, s végrehajtása igen sok pénzbe és erőfeszítésbe került.

Holstein-Friez F-1-es magyar tarka állomány a szabadban

Fotó: Gál Edit

Fejlesztani a brigádmozgalmat, az újtómozgalmat, a szakmai és a politikai képzést

GOMBÁR MÁTYÁSNE VSZB-TITKÁR A SZAKSZERVEZETI ÉLETRŐL

ÉS A FELADATOKRÓL

A gazdaság szakszervezeti bizottsága a május közepén megtartott szakszervezeti választáson számolt be az 1975 óta eltelt időszak munkájáról és a következő ciklus feladatairól. *Gombár Mátyásné*, a vszb titkárát megkértük, válaszoljon néhány kérdésre, melyek az utóbbi öt esztendő szakszervezeti életét és az elkövetkező éveket jellemzik.

– Mit tartalmazott a beszámoló?

– Elsőnek a gazdálkodás kérdéseit elemeztük, szó esett a szocialista munkaversenyről, az oktatásról, a bér-gazdálkodásról, a szervezetszervezési alakulásáról, a szakszervezet szociálpolitikai, munkavédelmi és üdültetési tevékenységéről, a sportról és más gazdasági és társadalmi szervekkel kialakult kapcsolatainkról. Külön részben foglalkoztunk a beszámoló a következő feladataival.

– A gazdálkodás elemzésével, sajátosságaival lapunk más helyén bőven foglalkozunk. Ezért arra kérem, ezúttal néhány olyan szakszervezeti munkaterületet vegyünk számba, melyekről ritkábban esik szó. Ilyen például a munkahelyek kulturáltsága, ebben a szakszervezeti bizottság sokat segíthet.

– Igen, erről is szoltunk a beszámolóban. A munkahelyek kulturáltságra tételére gazdaságunk az elmúlt öt évben 5 millió 576 ezer forint felhasználását tervezte, a valóságos felhasználás azonban csak 3 millió 789 ezer forint volt. Megépítettük például a I. kerületben a növénytermesztők szociális épületét, bővítettük a gépműhely hasonló épületét, aratáskor használható, vontatható szociális helyiséget is vásároltunk. Nagyobb összeget fordítottunk az üzemi konyha, a II. kerületi juhászat, az üzemi vágóhíd, a repülőtér szociális helyiségeire, megépítésére, illetve korszerűsítésére. Ezek a számok bizonyítják, hogy gazdaságunk a szűkös anyagi helyzetben is gondot fordított arra, hogy a dolgozók munkakörülményei mind kulturáltságban legyenek. Ugyanakkor azt is meg kell mondani, hogy vannak, akik nem vigyáznak a drága berendezésekre, és tönkreteszik azokat. Megemlítettük azt is, hogy több gondot fordíthatnánk a majorok parkosítására, szépítésére. Szeretnénk, ha az ágazatok és telepek vezetői lennének a legjobb szószólói a közvetlen természeti környezet tisztaságának és szépségének.

– Néhány szót a munkavédelemről!

– Ez külön nagy terület, ezúttal is érdemben szoltunk róla. Felismertük, hogy a munkavédelmet a munkával kell egyenértékűvé tenni, a felismerés megvalósulása azonban már sokkal nehezebben alakul. Gazdaságunkban az elmúlt öt évben jószerevével csak a vállalati biztonsági megbízott és a vszb munkavédelmi felügyelője képviselte a munkavédelmet, azaz csak akkor volt szó munkavédelemről egy-egy munkahelyen, ha ők ott megjelentek. Szeretnénk minél szélesebb körű oktatással, a munkavédelmi előírások megismertetésével továbbfej-

leszteni munkavédelmi tevékenységünket, megelőzni a baleseteket. Nem véletlen, hogy a beszámolósi időszakban 64 ezer forintot használtunk fel munkavédelmi propagandára.

– Lényeges része volt a beszámolóban az, amely a munkaverseny- és az újtómozgalmat foglalkozott. Kérem, beszéljen erről is.

– Gazdaságunkban a szocialista versenymozgalmat 1967-ben kezdődött. Az elmúlt öt esztendőben jobb eredményekre számítottunk. Úgy érezzük, javítani való van a verseny-szellemen, és a szocialista brigádmozgalmatól is sokkal többet várhatnánk. Ezt azért is mondhatom, mert jó néhány kiváló, többszörösen kitüntetett brigádunk példája bizonyítja, hogy ahol jó a versenyszellem, a kollektíva, ott a munka eredményei sem maradnak el. Az a véleményünk, hogy a versenymozgalmat sokkal többet tehetne a versenybizottság, a munkahelyi vezetés, a patronálók és a szakszervezeti bizottság is. Az újtómozgalmat szólna megemlíthetem, hogy öt év alatt 52 újítást nyújtottak be dolgozóink, ezek közül 36 került elfogadásra, hasznosítva pedig 32. Az újítások bevezetése 679 ezer forint megtakarítást hozott gazdaságunknak. A fő problémát abban látjuk, hogy az újítók a munkahelyi vezetők nem támogatják kellő mértékben, nem segítenek a műszaki rajzok elkészítésében; ugyanakkor az újítási javaslatok elbírálása is rendszeresen elhúzódik. Arra kell törekedni, hogy a 60 napos elbírálási időt minden esetben betartsák.

– A kulturális és sporttevékenység a vszb egyik állandó feladata. Mit tart erről fontosnak említeni?

– Elsősorban azt, hogy kulturális és sportéletünk igen sokat fejlődött öt év alatt. 1975 után szoros kapcsolatot teremtettünk a gyomai művelődési házzal, ennek köszönhető, hogy kulturális életünkben sok szép, megvalósult elképzelésről számolhattunk be. Néhányat ezek közül: az elmúlt öt év alatt 41 TIT-előadást szerveztünk, 47 filmet vetítettünk, 230-an vettek részt a Szegedi Szabadtéri Játékok előadásain, közel ezren Gyoma, Körösladány, Dévaványa művelődési rendezvényein, 310 ezer forinttal támogattuk a gyomai sportkört és 150 ezerrel a művelődési házat. Közben felújítottuk a gazdaság szak-könyvtárát és minden évben megrendeztük április 4-én a szocialista brigádok háziversenyét. Ezeket a résztvevők igen komoly felkészültséggel adták számot. Sikeresebb voltak sportversenyeink, különösen a sakkozók és asztaliteniszesezők jeleskedtek. A nyári MEDOSZ-napon évek óta eredményesen szerepelünk kispályás labdarúgó-csapatunkkal. Az őszi, november 7-i sportnap már hagyománnyá vált. Sajnálatos viszont, hogy a sportnapokon éppen a KISZ-korúak azok, akik a legkisebb számban indulnak a versenyeken.

– Végül kérem, hogy vázolja a következő évek feladatait!

– Az 1980-as és az azt követő évek feladatai megkövetelik, hogy szakszervezeti bizottságunk a bizalmi-hálózat még aktívabb mozgósításával támogassa a tervek végrehajtását. További lépéseket kell tenni az üzemi demokrácia és a munkahelyi demokrácia szélesítésére, figyelemmel kell kísérnünk a minőségi munka javítására fordított intézkedéseket és a takarékoskosságot megvalósulását, a helyes bérézési arányok betartását. Természetes, hogy a munkavédelmi és szociálpolitikai tervek maradéktalan teljesítését is kötelességünk segíteni, és még nagyobb gondot fordítani a dolgozók üdülési igényeinek kielégítésére. Az agitációs és propagandamunkában kiemelt feladatunk dolgozóink szakmai és politikai képzettségének növelése, valamint az is, hogy gazdaságunk dolgozói mind jobban bekapcsolódjanak az önművelő, a tartalmas szórakozást biztosító kulturális és sportéletbe. Végül, de nem utolsósorban, az elkövetkező évek központi feladata a szocialista brigádok patronálása és segítése, az újtómozgalmat fellendítése – mondta befejezésül *Gombár Mátyásné*, a szakszervezeti bizottság titkára.

Harmincegy kilogrammos átlagsúlyú kisbáránokat szállítunk Kőszigetről Olaszországba. A közelmúltban két nap alatt 1640 kisbárányt indítottak útnak olasz megrendelőkhöz

Fotó: Gál Edit

Aranygyűrűsök

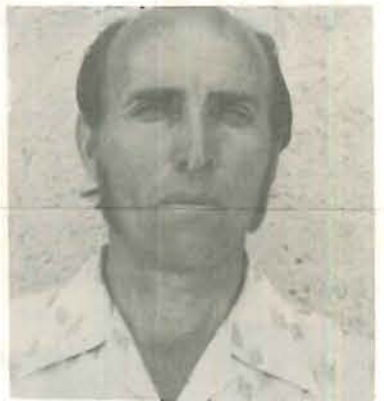
NYÍRI GYULA a központi javítóműhely Augustus 20. Szocialista Brigádjának helyettes vezetője. Pestről jött haza 1954-ben, a TEFU-t hagyta ott, hogy traktoros legyen a gazdaságban. Akkor még kis cserepes tanya volt a régi központ és a traktorosélet nehéz. Egész héten kint a határban, közben csak egyszer jöttek be élelemért. Így dolgoztak éjjel-nappal. Egy év múlva párttag lett, s két alkalommal kerületi párttitkár. Ellenforradalom után a megalakult munkácsi kötelekbe lép. Később a traktorral gépkocsira kerül, majd 1966-ban a műhelybe. Itt is jól érzi magát és csak jó minőségű, pontos munka kerül ki a keze alól.

Mindig szerette a mozgalmi munkát, érdekelte mi történik itthon és a nagyvilágban. Így aztán mindenki természetesen tartja, hogy ő a brigád politikusa, hivatalosan is, mióta részt vesznek a közművelődési vetélkedőkben. De a mindennapok során is szívesen beszélget, magyaráz, érvel, vitatkozik. Nevelti a fiatalokat. Úgy érzi szeretik, hallgatnak rá, s ő igyekszik nemcsak példát mutatni, de meg is érteni őket. Jövőre nyugdíjba készül azzal a jó érzéssel, hogy mindig igyekezett megtenni a lehető legtöbbet a gazdaságért éppúgy, mint a nagy kollektíváért: az egész társadalomért.

BARNA KÁROLY megbízott brigádvezető a szarvasmarhatelepen, ahol húsz dolgozó irányítását végzi. A takarmányosok, a nappali- és éjjeliőrök tartoznak hozzá. Negyvennyolc éves. Első munkahelye a gazdaság, innen ment katonának, s ide jött vissza. Fogatosnak vettek föl, s a katonaság után is ezt folytatta. Szerette ezt a munkát – mint később is a többit –, jól is kerest, mert teljesítményben dolgozott és ő nem sajnálta a fáradságot. Hat év múltán a feleségével – aki szintén a gazdaságban dolgozik jelenleg is – az állattenyésztést választották. Mindketten a növendék marhák ellátását végezték s akkoriban ez a mainál is nagyobb lekööttség volt. Hajnali három-négykor kezdtek a munkát, gépesítés nélkül. Három évvel ezelőtt került a mostani helyére.

Több mint húsz éve párttag, közben többször pártcsoporthoz tartozott is. Párt- és társadalmi munkáját éppoly odaadással végzi, mint mindent, amit csak csinál. Összekötötte az életét a gazdasággal, s munkája után mindig megtalálta a számítását. Bármely beosztásban dolgozott, szerette munkatársait és őt is a közösség. Vezetői is megbecsülték. A gazdaság kiváló dolgozója és miniszteri kitérítést is kapott. A munkát tartja a legfontosabbnak.

SZMOLNIK LAJOS megbízott építkezési művezető még csak negyvenöt éves és már aranygyűrűs dolgozója a gazdaságnak. Budapesten tanulta az ácszakmát, s aztán Gyomán helyezkedett el. Éppen jókor jött, akkor építették a 60 férőhelyes löistállót; az ugyanennyit befogadó növendékmarha- és a 100-as tehénistállót. Volt miben a szakmába belejönni és vérbeli szakmunkássá válni. Mert csak erre volt szüksége az akkori fiatalembernek: a szakma szeretetét magával hozta és meg is őrizte mind a mai napig. Tehetségét bizonyítja, hogy mint ipari tanuló országos versenyt nyert; most pedig arra büszke, hogy mióta itt van, nincs olyan épület, amelyiken ne dolgozott volna.

A szakma változásával szüntelenül fejlődni kellett, s ő képezte magát; 39 évesen tette le a szak-középszakmai érettségét. A pontos és lelkiismeretes munkát szeretette meg ács csoportvezetőként is a keze alatt megfordult tanulókkal. Tudását megbecsülték és megbecsülik, s ez még jobban összeköti a gazdasággal, s minden számítása az, hogy bár még messze van a nyugdíjkorhatár, itt éri meg. Mozgalmi munkát a szakszervezetben végez, az szb munkavédelmi felügyelője volt és a közelmúltban újból megválasztották. Munkavédelmi tevékenységéért elismerő oklevelet kapott.

V. M.

Üdülés Lengyelországban

Dolgozóink ez évben is üdülnek Lengyelországban Jasovicze Jávor üdülőben. Mint ismeretes, az elmúlt évben csereüdültetési szerződést kötött gazdaságunk vezetősége és a vállalati szakszervezeti bizottság a Pulawy Nitrogén- és Vegyiművekkel 34 dolgozóink üdültetésére. Az üdültetés önköltségi árban történik. Akik az elmúlt évben vettek részt a csereüdülésben, a mi dolgozóink és a lengyel vendégek is nagyon jól érezték magukat és felejthetetlen élményekkel tértek haza.

A szerződés alapján az üdülőből két esetben 60 kilométer távolságra, egy esetben 200 kilométer távolságra autóbussz-kirándulásra visszük az üdül-

lőket. E kirándulásokon az ország nevezetességeivel ismerkedhetünk meg.

Az elmúlt évi sikeres üdülés után lengyel barátaink azt kérték, hogy az üdülők létszámát 45-re növeljük. Ennek érdekében megkerestük a gyomai Győzelem Mgtz vezetőjét és ez évben már 11 tsz-tag is üdülhet Lengyelországban.

Dolgozóink részére két hétre a hozzájárulás 1000 forint, családtagok részére 1500 forint. A tsz-tagok hozzájárulása 2000 forint. Az üdülés időpontja: 1980. augusztus 10-től augusztus 24-ig. Kérjük dolgozóinkat, hogy az üdülésre minél nagyobb számban jelentkezzenek.

Megyeri József
üd. felelős

Üdülni megyünk!

Ilyenkor nyáron, ha találos kérdésnek kapnánk, mi az, hogy két hét gondtalanság? — akkor szinte mindenki egy szóval felel: *üdülés*. Igen. Kellemes, gondtalan pihenés ez, télen-nyáron egyaránt, s ilyenkor főidényben különösen nagy a keletje a beutalóknak. Sokkal többen menének nyaralni, mint ahányra lehetőség van, úgyhogy nagyon meg kell nézni minden szakszervezeti bizottságnak, hogyan ossza el igazságosan a rendelkezésre álló SZOT-beutalókat. Van-e olyan dolgozó, aki keveset üdült, esetleg még egyszer sem. Mint *Ombodi Ferenc* és felesége.

Ombodi Ferenc jövőre megy nyugdíjba és akkor lesz egy negyed százada, hogy a gazdaságban dolgozik. A rizstermelésben. A vállalat kiváló szocialista brigádjának tagja, kétszeres kiváló dolgozó és miniszteri kitüntetést is kapott már. Húsz éven keresztül

szakszervezeti bizalmi és az utóbbi öt évben osztálybizottsági tag volt.

— Majd minden évben elmehettünk volna üdülni, a munkám után sokszor felajánlotta a szakszervezet. Jó is lett volna, ha nincs számtalan akadálya. Most végre eljött az idő, hogy a pihenést és a vele járó — csöndes — szórakozást is megismerjük. Különösen annak örülök, hogy házaspári beutalót kaptam és így a feleségem is jöhet. Ő egész életében alig mozdult ki otthonról, a megyén kívül egyszer volt, Budapesten. Hiába, nem volt rá mód, a kedv az meglett volna.

Az Ombodi család jellemzése pár rövid szóban ennyi: a munka és munka mindig. De mennyi szorgalom, akarat és fáradhatatlanság van emögött. Mindnyájuknak kijutott belőle, de a legtöbb

mégis a családfőnek, aki ahogy a hat osztályt elvégezte, máris urasági cseléd lesz Körösladányban. Először varjúpásztor, aztán bojtárgyerek, és így halad lassanként fölfele az uradalmi ranglétrán, majd 1942-ben a katonaság következik. A háború végén esik fogságba, s csak 1947-ben jön haza a Krímből. S kezdi újból az életet semmi nélkül.

— Tényleg az egyről indultam és most nyugodt lélekkel elmondhatom, vittem valamire. Jómagam öntözéses növénytermesztő szakképesítést szereztem. Teljesült az a vágyunk, hogy a sajátunkban lakjunk és azt a házat olyanná tegyük, ami kényelmes és korszerű. De a legfontosabbnak azt tartom, hogy egyik gyermekem sem ment üres kézzel az életnek: mindháromat taníttattam. A gyerekek és a ház, erre áldoztunk a feleségemmel mindent: időt, pénzt, fáradságot.

Ahogy beszélgetünk tovább, kiderül: most sem volt könnyű időt szakítani az üdülésre, amikor már az anyagiak nem játszanak szerepet. A férj 87 éves édesanyját — aki velük lakik — csak úgy tudják itthon hagyni, hogy egy rokon van addig vele, míg ők Mátrafüreden lesznek. Ahova nagy várakozással mennek. Külön örülnek a hegyvidékeknek, hisz az alföldi ember elsősorban oda vágyik. Úgy tervezik, hogy részt vesznek minden kiránduláson. És nagyon készülnek Egerbe, az Egri csillagok színhelyére, amit eddig csak kedvenc könyvekből ismertek.

— Hogy mi lesz még? Azt majd ott tudjuk meg. Most csak egy biztos. Üdülni megyünk.

V. M.

Képünkön az Ifi brigád a megjavított gépek előtt.

Aratás előtt

A mezőgazdasági üzemek életében mindig izgalmas pillanat, amikor egy hosszabb termelési szakasz lezárul. Vajon az addig végzett munkának milyen eredménye lesz, a sok fáradság, törődés, tudás és akarat meghozza-e a maga gyümölcsét? Ez a tünődés sehol sem olyan indokolt, mint a szezonális munkáknál, amelyek esetében még az időjárás jó vagy rossz volta is komoly tényező lehet. S ki tudja előre, melyik mutatkozik majd meg az aratás-cséplés napjaiban. Most még csak az a biztos, hogy a gazdaságnak 1465 hektár búzavetése van, s ebből 902 az étkezési, a többi takarmánybúza.

De azért más valóság is létezik már így május legvégén, amikor ez az írás készül. Ilyen a tervezett termésátlag, amit hektáronként 40 mázsaiban állapítottak meg, bár az elmúlt években legtöbbször nem sikerült a gyakorlatban elérni. De mégsem alaptalan várni ezt az eredményt, hiszen a talaj-előkészítés és a vetés jó volt, s a földbe a megfelelő fajta került. A telet is jól bírták, s a fejtrágyázást és a növényvédő szereket is időben megkapták. Am az elégtelen csapadék és a hosszan tartó hideg a tavaszi fejlődést

lelassította, s ezért egy hónappal az aratás előtt közepesnek mondható a búzák állapota. S a tervezett mennyiség csak akkor lesz meg, ha kimondottan neki való időjárás segíti. Azaz mégsem teljesen ez a helyzet, ugyanis a szakemberek azt mondják, hogy a végrehajtott lombtrágyázás és műtrágyázás még az időjárástól függetlenül is helyre hozhatja a gabonát és elérhető a 40 mázsa átlag.

A felkészülés a szokáshoz híven már januárban a téli nagyjavítással megkezdődött a műhelyekben. Kijavítva várják a roppant munkát a szinten tudó gépek. Készen áll a 4 darab NDK gyártmányú 516-os nagy teljesítményű kombajn, kettő új, a másik kettő teljesen rendbe hozott. Ezekon kívül még két Claas Dominátor, s az ugyancsak két darab 512-es NDK kombajn, valamint két darab Koloc várja a kezdést. Tehát tíz modern kombajn végzi az aratás-cséplést; csakis így lehetséges, hogy 10 nap alatt a szalmabetakarításán kívül mindennel készen legyenek, ugyanis egy-egy gépre 146,5 hektár terület esik.

A szalmabetakarítás is fontos mozzanata a nyári munkáknak, s szintén gépekkel történik, mégpedig a négy darab NDK gyártmányú balázógéppel. De azért hagyományosan — szalmalehúzóval — is felkészültek. Kampánymunkának is nevezik mindezt, s lebonyolítására kampányterv készül minden évben, most is időben rendelkezésre áll, mint a szervezés fontos része. Lényeges azért is, mert az aratás elvégzésén kívül a későbbi munkálatokat is tartalmazza: a vetési, trágyázási, és a talajművelési tervet. Tehát az egész jövő esztendő alapját, vagyis majdnem mindent.

És végül, de nem utolsósorban, kétszen állnak a nagy erőpróba a dolgozók is, többségükben szakképzett tőzsgárdatagok, akik már sok erőpróban álltak helyt nagy odaadással. És nélkülük ugyan mit érnének a legkorszerűbb gépek is?!

Épül a rizstelep

A szarvasi állami tangazdaság 4 Catterpillar erőgépe is bekapcsolódott a rizstelep építésébe. Az építész vezető, *Hatfi János* mondja:

— Összesen 229 hektár terület rendezése vár ránk. A gépekkel mintegy 115 ezer köbméter földet mozgattunk meg, ebből 16 ezer köbméter megmozgatása már befejeződött. Két műszakban dolgozunk a 4 géppel, két szerelő és egy kiszolgáló a „brigád”. Egy nap alatt 4-5 ezer köbméter a teljesítmény.

Hatfi János elmondta még, hogy szívesen jöttek a Körösi Ál-

lami Gazdaságba bér munkát vállalni és igyekeznek a lehető legjobb munkát végezni a gazdaság rizstelepeinek építésén.

— A gépek kitűnőek, a mi munkakedvünk is, tehát amit vállaltunk, pontosan teljesítjük. Meg lesznek elégedve a gyomaikkal a munkánkkal.

Itt jegyezzük meg, hogy a gazdaság rizsből hektáronként 25 mázsa átlagtermést tervezett, tavaly 19 mázsa volt az átlag. A különbség figyelmes, szakszerű munkával — és természetesen megfelelő időjárási körülmények között — teljesíthető.

SPORT, SPORT, SPORT

A képen kispályás labdarúgó-csapatunk tagjai láthatók. A felvétel tavaly készült, amikor Orosházán megnyerte a csapat a MEDOSZ-kupát. Előtte is jól szerepeltek minden évben, de első helyet szerezni csak tavaly sikerült. Most valamennyien fogadkoznak, hogy az idei MEDOSZ-kupán is kivágnák a rezet, és megvédik tavalyi elsőségüket. A csapat a nagyközségi bajnok-

ságban is játszik és megállja a helyét.

A kép előterében a labdával Koloh Elek csapatkapitány, a jobb szélen ifj. Antal András, a vszb sportfelelőse. Jobbról az álló sorban a harmadik Muth Ádám, a sportbizottság tagja, mellette Koloh Elekné, aki minden mérkőzésére elkíséri a kispályásokat.

Az idei MEDOSZ-kupát Gyomán rendezik.

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ára: 1,50 Ft

A Körösi Állami Gazdaság

(Gyoma)

Híradója

Szerkeszti: Sass Ervin

Kiadja:

A Békés megyei

Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:

dr. Árpási Zoltán

Megjelenik: negyedévenként

80-686 Dürer Nyomda.

Békéscsaba

Az őszi munkák dandárjában

Silózás, gépek, emberek

Az őszi mezőgazdaság egyik nagy erőpróbája. Az őszi betakarításra való felkészülés jelentőségét és horderejét senki sem vonja kétségbe. Gazdaságunk részletes kampánytervet készített erre az időszakra, melyben meghatároztuk tennivalóinkat.

A nyári betakarítás után az őszi munkák ideje a mezőgazdaság legnehezebb, leghosszabb munkacsúcsa. Időben való elvégzése meghatározó tényezője a következő év terméseredményeinek. Az őszi munkák közül mind fontos, így fontossági sorrendet

nem is lehet közöttük kialakítani, az időrendi sorrendet azonban be kell tartani. Mivel a nyári betakarítás az időjárás következtében az idén eltolódott, ez az őszi munkák idejét is meghosszabbítja.

Kampánytervünk szerint az első nagy őszi munka a silózás, 452 hektár silókukoricánk van. A silózást szeptemberben kezdtük meg és úgy terveztük, hogy az összes mennyiségből 250 vagonnyit Kőszigeten tárolunk a juhok eltartására, és az állategészségügyi problémák miatt. A

szénabetakarítás is jelentős, ennek zavartalanását felszerelésünk biztosítja.

A silózással és a szénabetakarítással párhuzamosan kell teljesítenünk a napraforgó betakarítását. A szükséges anyagok, eszközök rendelkezésünkre állnak. Ezek napi 10-12 vagon teljesítőképességűek, így azt terveztük, hogy 14 munkanap alatt végezhessük a napraforgó betakarításával.

A legnagyobb volumenű a rizs betakarítása: 1056 hektáron vár ránk ez a feladat. A jól szervezett munkára azért is szükség van, mert a gazdaság anyagi helyzetét a rizstermés nagymértékben meghatározza.

Az őszi munkák során ugyancsak kiemelt, nagy feladat az őszi vetések talaj-előkészítése. Őszi kalászos területünk 1829 hektár, ebből 200 hektár az árpa, a többi búza. Ezen a területen kell kiszórni a műtrágyát, előkészíteni a talajt a vetésre. A terület talajállapotát és az eszközöket figyelembe véve a tárcsás és az altalaj-lazítós módszert választottuk. Figyelembe véve a növények, a napraforgó és a silókukorica késését, feltehető, hogy az őszi vetést csak október végére tudjuk befejezni.

A feladat nagy és sok olyan folyamat van az őszi munkában, amelyhez nagyobb erőre, nagyobb gépkapacitásra lenne szükség. Jó munkaszervezéssel, közös összefogással azonban terveinket megvalósíthatjuk. Lényeges, hogy szocialista brigádjaink mindenütt éljen járjanak, példát mutassanak. A gazdaság számíthat rájuk!

Napraforgó-betakarítás szeptemberi napsütésben

Szocialista brigádmozgalom 1979 - ben

Gazdaságunkban a szocialista versenymozgalom 1967-ben kezdődött a rizses brigádok megalakulásával, majd a szállítási szocialista brigádja alakult meg. Az elmúlt 5 évre visszatekintve 1975-től évenkénti hanyatlás állt be a versenymozgalom területén. Nemcsak a brigádszámok és a versenyző személyek vonatkozásában, hanem maga a versenyszellem is hanyatlott. Kétek a vállalások, majd az értékelések, sok régi brigád lemorzsolódott. Jó példa viszont a November 7. Szocialista Brigád: az elmúlt 5 év

alatt kétszer lett a vállalat kiváló brigádja. Az Augusztus 20. és az Ifi szocialista brigádok is igen nagyszerű vállalásokkal az arany brigáderem többszörös tulajdonosai.

Az elmúlt gazdasági évben 16 brigád 203 taggal nevezett be a versenymozgalomba. A vállalások értékelése után „munkabrigád” címet kapott egy, „kiváló munkabrigád” címet kettő, „szocialista brigád” címet egy kollektíva. Bronz brigádermet kapott hat, ezüst brigádermet egy, arany brigádermet négy kollektíva, míg a „vállalat kiváló brigádja” lett egy brigádunk. Ezekben a munkabrigádokban a 30 éven aluliak létszáma 53 volt, a versenymozgalomban részt vevő dolgozók létszáma pedig az összes dolgozó 37 százaléka.

A vállalások értékelése során megállapítottuk, hogy a brigádok csak részben teljesítették azokat, ezért az összes eredmény is alacsonyabb a vállalásoknál. Az akadályozó tényezők elsősorban a termelőágazatoknál mutatkoztak meg, és több esetben a költségmegtakarítás sem volt a megkívánt mértékű. Meg kell viszont állapítani, hogy sokat javult brigádjaink műveltségi szintje. Különösen az Augusztus 20. Szocialista Brigád ért el szép sikert a közművelődési vetélkedőben, amikor a MEDOSZ megyei döntőjén megszerezte az első helyet.

A brigádmozgalom fellendülését jelzi, hogy az MSZMP XII. kongresszusa és hazánk felszabadulása tiszteletére tett felajánlásokat brigádjaink túlteljesítették.

Az őszi talaj-előkészítés is nagy figyelmet kíván

Fotó: Veress Erzsi

Reflektorfényben a juhászat

A néhány napos kisbáránnyok a kedvencek...

Itt, az üzemi lap hasábjain már többször foglalkoztunk a gazdaság állattenyésztési főágazatában súllyal eső juhászattal. Indokolta ezt már csak az is, hogy mióta a vállalat fönáll, azóta a juhászat működik. Nem is lehet ez másképp, hiszen a tájból eredő adottságok határozzák meg elsősorban egy-egy ágazat szükségességét, életképességét. S itt szinte kötelező erejű a juhtartás, ezzel foglalkozni kell, mert a legelőterület, a hozzávaló épületek, s nem utolsósorban a szakemberek is adva vannak.

Az utóbbi évek idején sok minden történt itt, felgyorsultak az események. Elég, ha csak a felsőbb szempontoknak megfelelő kutatási programot és az ezt kísérő rekonstrukciót említjük. Bár mostanában ezek a szavak vesztek előbbi csengésükből, mert a tények azok tények, s a gazdaság veszteségének döntő részét a juhászat okozta. Igaz, erre mondhatnánk azt is, hogy egy ilyen, a vállalat erejéhez képest nagy beruházás azonnal nem, vagy csak zökkenővel képes eredményt adni. De erre senki sem hivatkozik a juhászatban, a két vezető, *Tari Sándor* és *Kubátov Zoltán* sem, akikkel arról beszélgettünk, mi is most a helyzet és hogyan állnak. De még előbb egy látogatás került szóba.

A MINDENT TUDÓ GÉP

Beszélgetésünk előtt néhány nappal a Szovjetunió Mezőgazdasági Minisztériumának 9 tagú küldöttsége kereste föl a gazdaságot. Köztük több állami gazdasági igazgató és főagronómus, továbbá az egyik, juhászatban világhíres törzstenyésztés igazgatónője, akit különösen a gyepgazdálkodásra alapozott juhászat érdekelt. A látogatásra a gazdaság

és a DATE szarvasi kihelyezett főiskolai kara közötti legelőhasznosításra kötött szerződés, valamint az államközi megállapodás keretén belül került sor, hogy itt mutassák be a magyar partnerek a dr. Szabó János elméletén alapuló korszerű legelőgazdálkodást, ami előreláthatólag a Szovjetunióba is kikerül majd a megkötendő szellemi exportszerződés révén.

A küldöttséget különösen az az újfajta gép érdekelte, amelyet Szarvason konstruált meg és kivitelezett két egyetemi tanár. Ebből a gépből jelenleg az egész országban mindössze három darab van. Jellemzője az, hogy nehéz, szikes talajú gyepterületen egy menetben az összes gyepmunkát képes elvégezni a szellemesen megalkotott kombinációk által. Elöl egy tárcsás szerkezet a talajvágást csinálja, s a talajnyitással egy időben jó mélyre beadagolja a műtrágyát is. A gép következő művelőtagja egy késes henger, amely hasonló elven működve a talaj szellőztetését biztosítja, miközben kiszórja a talajjavító anyagokat. Üzemeltetése igen gazdaságos, mert egyetlen ilyen gép 1000 hektár gyepet képes megművelni egy év alatt. A gazdaság ezt a mindent tudó gépet nemrég kapta, a delegáció itt ismerte meg és a látottak alapján jó vélemény alakult ki.

REKONSTRUKCIÓ UTÁN

Több éves munka és anyagi befektetés nyomán a tavalyi év végén elkészült és belépett a termelésbe 6 darab 600 férőhelyes rácspadlós juhodály, egy 526 férőhelyes egyedi ellető és a 480 báránnyal befogadó utónevelő. Valamint az egész telep trágyáját összegyűjtő rendszer. Ennek a lé-

nyege az, hogy egy csatornába ürül az összes épület trágyája, egy helyre folyik és gyűlik össze, s onnan vákuumszivattyú továbbítja a szűrőmedencébe. Ennek az oldalfalai szalmával bélelték, a híg ürüléket megsűrítik, a víz kifolyik és az igazi trágya a gyűjtőmedencéből adagolva kerül a legelő öntözővizéhez. A szilárd trágya is – 4-5 hónap szikkasztás után – a legelőt táplálja, s így két útemben zajlik le a hasznosítás.

A juhgazdálkodásnak ez a gyökeres átalakítása, átszervezése kísérleti jellegű volt azzal a céllal, hogy a tudomány legújabb eredményeit a gyakorlatban kipróbálják, vagyis az intenzív, iparszerű juhászati termelést a gazdaság úttörőként bevezesse, és mások által is hasznosítható módon bemutassa. Ezért a teljes tartási és tenyésztési technológiai folyamatot a megépült új telep követelményeinek megfelelően kellett átszervezni. S bár a hagyományos juhodályból még tíz megvan, megszűnt a régi fajta falkás juhtartás, amikor az egy akol – egy pásztor elvén 300-400 anyajuhot gondoztak és egyszer volt elletés egy esztendőben. Ezt főlátotta a nagy csoportos tartás, amikor 1500-1800 jószág együtt van a bekerített mintegy 84 hektárnyi öntözött legelőn.

EZ VAN, DE MI LESZ?

Van először is a jelenlegi juhállomány: 5500 anyaállat, 6000 hízó, 1000 növendékjuh és 380 szopós bárány. És a forgalmat, az értékesítést jól mutatja, hogy a hizlalás az év első nyolc hónapjában 25-26 ezer darabot produkált, s a gazdaság juhait messze eljutottak a birkahúst kedvelő országokba. Így Olaszországba, Franciaországba, az NSZK-ba, de még Líbiába és Libanonba is. S főleg azért szeretik ezt a fajtát, mert jó húsos és kevés a faggyúja. A hizlalás – amely egyébként bérhizlalás keretében folyik –

A báránnyok szívesen kijárnak a külső szénásrácschoz

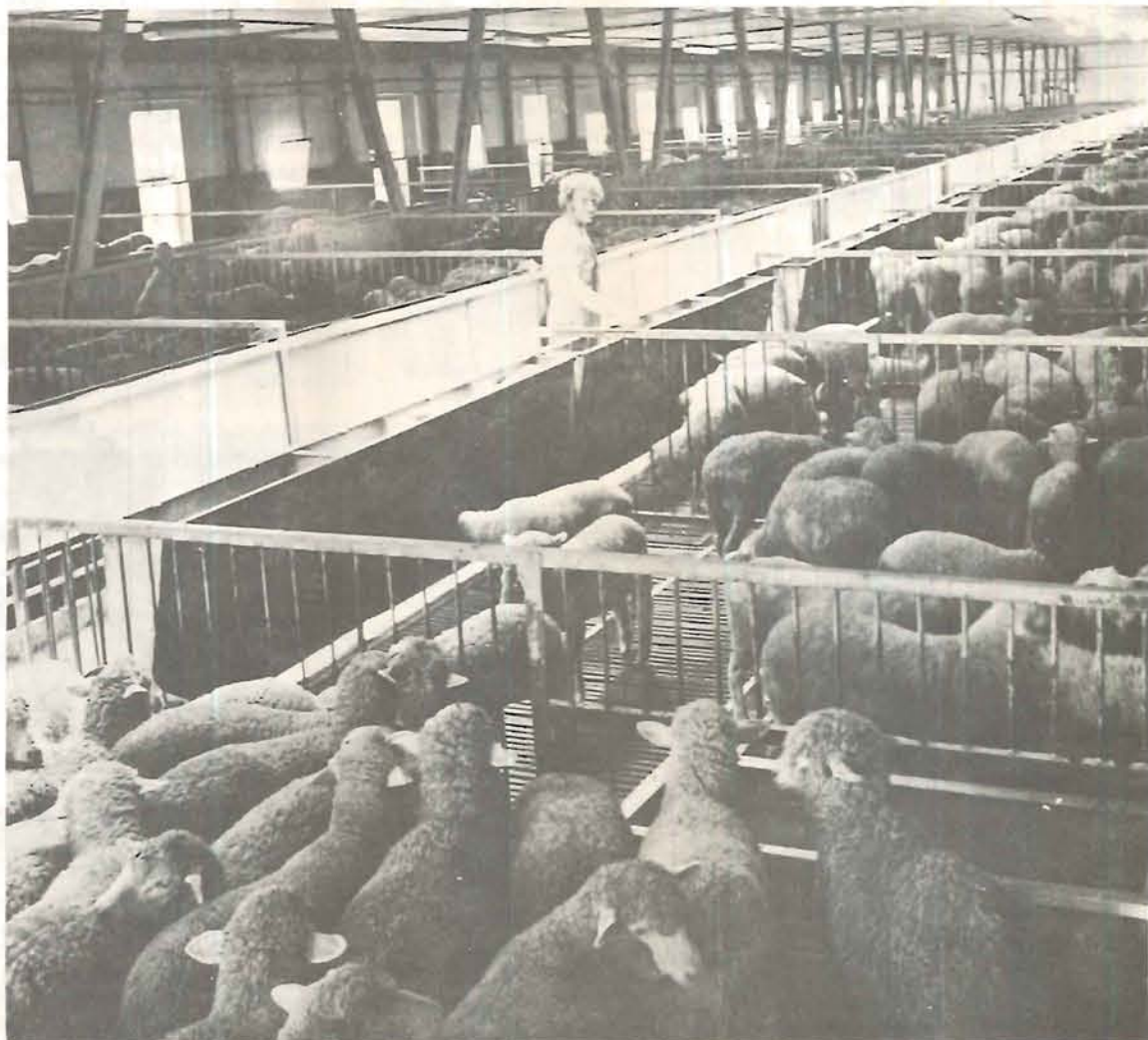
nyereséges tevékenység, ugyanis az 1 kilogramm főlhizalt súly a gazdaságnak kb. harminc forintjában van és negyvenet kapnak érte. S van olyan vélemény az utóbbi időben, hogy az új épületek leggazdaságosabb kihasználása az lenne, ha nemcsak nyáron, de egész évben hízó báránnyokkal telepítenék be azokat. S az anyállatoknál újból a hagyományos hodálybeli tartást vezetnék be, amit egyéb szempont is támogat. A rácspadlós megoldás ezzel nem veszne kárba, hiszen a hizlalás céljára is kifogástalan.

Ezek természetesen vitatémák, közel sem eldöntött dolgok, de mindenképp a kibontakozást kívánják segíteni. Ami viszont vitathatatlan, amivel mindenki egyetért, az a tenyészállomány felfrissítése, fiatalítása. Mert addig míg ezt el nem érik, s állandóan szinten nem tartják, gyökeres változást képtelenség

elvárni. A nehézség azonban ott van, hogy ehhez folyamatos vásárlás szükséges, mert a belső természetes pótlás önmagában nem elegendő, meg néha nem is megfelelő. A cserének tehát anyagi kihatása van, de ennek dacára is a jövő érdekében mielőbb tanácsos hozzáfogni.

A sok probléma ellenére is bizakodó a hangulat a juhászatban. A hizlalás várhatóan jobb eredményt fog hozni, mert nagyobb a hízó állomány és olcsóbb a húselőállítás az idén, és a takarmány is elegendőbb, mint tavaly. Örvedetes, hogy a teljes juhállomány kondíciója is jobb, s az elhullási arány is javult. További eredmény még, hogy az egy kilogramm súlygyarapodásra felhasznált abrakmennyiség csökkent. Ezek ugyan egy év alatt nem oldják meg a helyzetet, de segítik a következő év munkáját.

Vass Márta

A kőszigeti 5 ezer férőhelyes báránnyaludában. A képen Tóth Imre gondozó

Fotó: Veress Erzsé

Most már a jövőt kell nézni

Az 1979-es évet a gazdaság 12 millió forintot meghaladó veszteséggel zárta, mely elsősorban a juhászat veszteségéből származott, de a gabonák alacsonyabb átlagtermése is közrejátszott. Csak a szarvasmarha-ágazat hozta a körülményekhez és önmagához képest elvárható eredményt. A veszteséget a gazdaság saját tartalékai alapján fedezni nem tudta, ezért a két illetékes miniszterium az á. g. központján keresztül elrendelte a szanálást.

– *Mi is volt ez tulajdonképpen és milyen következményekkel zárult?* – kérdeztük Rácz János közgazdasági igazgatóhelyettesétől.

– A gyakorlatban a szanálás azt jelentette, hogy a hiányokat az állami költségvetés fedezi, illetve közel 3 millió forintot nekünk kell 5 év alatt kigazdálkodni. Részletezve az alábbi pénzügyi támogatást kaptuk. Veszteségrendezésre 8 millió 627 ezer forintot; vissza nem térítendő fejlesztési alapra összesen 15 milliót, amelyből 10,5 gépvásárlásra fordítható 1980-ban és 4,5 pedig a forgóeszközök finanszírozására. Soron kívül – más gazdaságokat megelőzve kaptunk még 4 milliós géphitelt, továbbá 4,6 milliót gépselejtezésre, mégpedig a beruházási alap terhére, ami azért nagy előny, mert nem rontja az eredményt. Az előbb említett kigazdálkodási összegre viszont kedvező kamatot állapítottak meg. A szanálási bizottság ténykedése a termelés területét is érintette, számos tanácsok formájában a termelés technológiai folyamatait illetően, valamint a vállalat vezetési és szervezeti felépítésére vonatkozóan. Ezek egy részét már végrehajtottuk, mások folyamatban vannak a gazdaság által kidolgozott intézkedési terv szerint, amely ugyan erre az évre szól, de körvonalazza a következő esztendőket tennivalóit is.

– *A gazdaság számos fórumán foglalkoztak a kivezető úttal. Ön, mint pénzügyi ember, hogyan látja a helyzetet?*

– Először talán a növénytermesztésről. Itt az ez évi gépvásárlás megfelelő volt, úgyhogy a továbbiakban a géprendszer tökéletesítése szükséges: vető- és talajművelő gépek beszerzése, hogy kompletté váljon a jelenlegi géprendszer. És a kalászos terület növekedése miatt kell még legalább 2 gabonakombájn. Sorba véve az egyes árunövényt, a rizs mostani állapota kedvező terméseredményt mutat, persze, hogy ez valóság legyen és a lehető legtöbb vetőmagot nyerjük, az kell, hogy optimális időben betakarítsuk. Ehhez a szükséges gépek, eszközök megvannak. Az eredmény tekintetében viszont számolni kell azzal, hogy az idén több vegyszert használtunk föl. Ez ugyan a jövő évi termést szolgálta, mert kisebb lesz majd a gyomosodás, azonban az idei évre kb. 1-1,5 milliós költségkihatást jelent. Búzából a kiemelkedő eredmény a magas termésátlagnak köszönhető. És a következő esztendő termésének megalapozásához is adottak a feltételek. A napraforgó is várhatóan megadja a tervezett termést.

„Kilábalni a hullámvölgyből, most ez a legfontosabb...”

Vagyis az árunövények ebben az évben nyereséget ígérnek. A takarmányfront is biztató állapotban van: szénából, szalmából ami kell, megfelelő minőségben rendelkezésre áll újig. A silóbetakarítás kellő ütemben halad, s úgy néz ki, hogy nem lesz gond az önellátás, talán még az értékesítés is lehetséges.

– *Az állattenyésztésre – elsősorban a juhászatra – a szanálás előtt megkülönböztetett nagyságú összeget fordítottak, de ez nem hozta meg a várt eredményt.*

– A főágazaton belül örvendetes a szarvasmarha-ágazat tevékenysége, mivel úgy tűnik, hogy az idén ez lesz a legeredményesebb az egész gazdaságban. Ehhez a szükséges gépi, személyi és takarmányozási feltételek adottak és gyümölcsözőnek is. Az eddig eltelt hónapok alatt a szaporulat és a tejtermelés a terv körüli szinten alakult, ami az elmúlt évekhez képest fokozatos emelkedést jelent. A felfelé ívelő eredményt előreláthatóan 1981-ben is hozni fogják, sőt további egyenletes emelkedés is lehetséges a jó, szakszerű és fegyelmezett munkával.

A juhászatról sajnos a várható ágazati eredményt tekintve, kevésbé lehet ilyen elismerően nyilatkozni. Ebben az évben is veszteségre van kilátás, de hozzá kell tenni, korántsem olyanra, mint a tavalyi évben. Itt ugyanis a problémák köztudottan nem mai keletűek – mint ez a szanálási eljárás során is kitűnt – és az ágazat szintre hozása, valamint nyereséggé tétele rendkívül nehéz feladat. De valamennyiünk véleménye az, hogy szívós, kitartó és szakszerű összmunkával elérhető. Szerintem 3-4 éven belül. Ehhez azonban a már bevezetett szükséges intézkedéseken kívül a jó tenyészállomány kialakítása az elsőrendű feladat. Továbbá ennek szinten tartása a kívánalmaknak megfelelő tenyészegyek kiválasztása által, ami természetesen sokkal nehezebb munka, mint a szarvasmarhák esetében, de megoldható. És meg is kell oldani, ha gyökeres változást akarunk elérni. A megoldandó feladatokhoz tartozik még a hízó bárányok olcsóbb takarmány-összetételének kialakítása. Ezek azért is olyan lényeges dolgok, mert a következő két évben – amely a szanálási intézkedések értelmében türelmi idő – kell úgy megalapozni a juhászatot,

hogy ne legyen veszteséges, sőt nyereséget is tudjon produkálni. Ugyanis ez is elképzelhető, ha jól sikerül a megalapozás.

– *Milyen lényeges és meghatározó tevékenységük van még az említetteken kívül?*

– A mezőgazdasági jellegű munkák mellett foglalkozunk még ipari, építőipari szolgáltatásokkal. Ezek közül az építőbrigád tevékenysége a legjelentősebb pénzügyi kihatását tekintve. A feladatok 1980-ban túlnőttek az építőbrigád kapacitásán, egyszerre sok mindent kellett és kell végezniük és ez, hogy csak egyet említek, a határidők rovására ment és mehet. Egyébként is az ilyenfajta feszítettség senkinek sem jó és kerülendő. Most viszont nincs más hátra, mint az éves tervet teljesíteni, amihez az ott dolgozók megkülönböztetett jó munkáját kérjük.

Nagyon tömören így látom a szanálás utáni legfontosabb dolgokat, s lehet, hogy ez csak pénzügyi szempontnak tűnik. De ha azt akarjuk, hogy ebből a hullámvölgyből kilábaljunk – márpedig mindnyájan ezt szeretnénk és erre törekszünk –, akkor mindent feltréve a gazdasági és gazdaságossági szempontokat kell előtérbe helyezni. Mindenkinek. És nemcsak egyetlen év viszonylatában.

V. M.

Lengyel üdülők Gyomán

Az 1979. évben megkötött csereüdültetés-szerződés alapján a Pulawy Nitrogén- és Vegyiművek 45 dolgozója 1980. augusztus 8-tól 22-ig üdült Gyomán. Elhelyezésüket a gyomai mezőgazdasági szakmunkásképző iskola diákszállóján és a gazdaság szolgálati lakásában oldottuk meg, az üdülők meglepedésére. Étkezésüket az üzemi konyha biztosította, jobbnál jobb falatokkal.

A gazdaság vezetősége és a vállalati szakszervezeti bizottság gazdag programmal kedveskedett lengyel vendégeinknek. Megismerték gazdaságunkat, megnézték a „Gyoma” című filmet, mely községünket mutatja be.

Szórakoztatásukról a gyomai Kátóna József Művelődési Ház gondoskodott, ahol a táncsoport bemutatót rendezett, és megtanította őket a magyar csárdásra. Ezenkívül jártak a Gyomai Háziipari Szövetkezetben, a világhírű Kner Nyomdában és az Endrődi Cipész Ktsz.-ben, ahol ajándékokkal is kedveskedtek nekik.

Kirándulásokat szerveztünk Gyulára, Budapestre, Debrecenbe, megtekintették a Hortobágyot és részt vettünk a hídi vásáron. Hagyományainkhoz híven közös szalonasütést szerveztünk, a távozásuk előtti estén pedig búcsúestet.

Megyeri József
Fotó: Heinfart Mihály

A művezető egy napja

Hogy milyen? *Szmolnik Lajos*, az építőbrigád egyik művezetője szerint egyik olyan, mint a másik, legfeljebb időnként mozgalmassabb. Az alapfeladat mindig ugyanaz: a folyamatos munkát kell biztosítani, hogy soha ne álljon senki a műszak ideje alatt. Ehhez pedig anyag kell, meg a szükséges gépek, s ez hol könnyebben, hol nehezebben megy, a mezőgazdasági kampánymunkák idején legnehezebben. De mit is csinált azon a szeptemberi napon, amikor beszélgettünk?

– A Viharsarok Halászati Tsz. halfeldolgozójának szociális létesítményét építjük, meg a tmk-műhelyt, a portásfülkét és a kerékpártárolót. Előbb kevesebben, most meg már harmincketten dolgozunk rajta. Hétkor van kezdés, de én előbb munkában vagyok, intézem az anyag rendelkezését, hogy az éppen szükséges dolgok a helyszínen legyenek. Ez ma is így volt és aztán megbeszéltük a napi feladatokat, s ezzel beindítottam a munkát. Ma kellett a falpaneleket is kiszállítani, hogy a bérelt daru dolgozni tudjon, a másik épülethez pedig a földmunkagépet küldeni.

Így telt a reggel. Majd, amikor már szépen ment a munka, jelentést adott az előző napi létszámról a központnak és megrendelte a dolgozók ebédjét. Aztán jöhetett egy rövid megbeszélés a csoportvezetőkkel a tervek egyeztetése a feladatokról. Az elektromos gépek üzemelésének és munkavédelmi biztonságának ellenőrzése sem maradhat el, de az éppen folyó munkák minőségének és mennyiségének menet

Szmolnik Lajos mindenütt ott van, ahol a művezetőnek ott kell lennie: irányít, szervez, ellenőrzi

Fotó: Veress Erzsébet

közbeni figyelemmel kísérése is pont ilyen fontos. Ilyenkor előkerülnek az építési rajzok újból és a gyakorlati tanácsok adására is sor kerül. És már szinte észrevétlenül itt is az ebéddő.

Jó lenne egy kicsit lazítani evés közben, de a hátralevő dolgok átgondolása nemigen engedi. Aztán. Ha egy újabb helyiség építésére kerül sor, a színtezés és kitzetés művezetői feladat. Ma még egy tárgyalása is volt az építészvezetővel az elkövetkező

munkákról. Majd, mint minden nap máskor is, a műszak befejeztével átnézte a munkahelyeket, ellenőrizte, hogy az anyagok gondosan vannak-e hagyva és áramtalanította a munkagépeket. Hiszen a művezető felel mindenért anyagi és munkavédelmi szempontból is.

És még nem is említettük a vezetés emberi oldalát. Hangot találni mindenkinek, ami nélkül nem lehet ösztönözni és megkövetelni a jó munkát.

A közművelődési bizottság jelenti

NYÁRI KÉPEK

Gazdaságunkban a művelődési bizottság az MSZMP KB 1974. márciusi határozatát követően és a megyei pártbizottság határozata alapján 1975. április 1-én alakult meg. A bizottság munkáját a vszb és a vállalati pártszervezet segíti és rendszeresen ellenőrzi.

Főbb célkitűzéseink a világnézeti-politikai nevelés, a művészi nevelés, az általános és szakmai műveltség növelése, a szórakozás és szabad idő hasznos eltöltése, szocialista brigádjaink művelődési tevékenységének segítése. A bizottság kezdeményezte és bevezette a párt- és tömegszervezeti oktatásokon a témákkal összefüggő filmek vetítését, ezzel színvonalasabbá tettük a világnézeti, politikai nevelést. Rendszeresen szerveztünk az elmúlt évben és szervezünk az idén is a művelődési házban rendezett programokra: 20 kombinált bérletünk van a 79/80-as évadban. Az egyéb bérleten kívüli rendezvényekre is végzünk közönségszervezést jegyelővételt. Havonta 20 mozijegyet vásárolunk és osztunk szét a dolgozók között. Az 1980-81-es színházi évad előadásaira is megkezdtük a szervezést a szocialista brigádok körében.

Hagyománnyá vált, hogy a nyári szegedi szabadtéri játékok egy-egy előadására busz kirándulás keretében elvisszük az érdeklődőket. (Tavaly 70 dolgozónk látta a János vitét.) Az idén egész napos kirándulást szerveztünk Szegedre 40 dolgozónk részére. A szabadtéri játékok műsorán a Magyar Állami Népi Együttes előadását láttuk.

Az általános és szakmai műveltség növelése érdekében propagandát fejtünk ki a 8 általános iskolai végzettség megszerzésére és a szakmunkások középiskolai továbbtanulása érdekében. 1979-ben 16-an tanultak középiskolában, ebből 12 fizikai dolgozó; 4 végezte el a dolgozók általános iskoláját, 18 szerzett szakmunkás-bizonyítványt, 4 betanított munkás-bizonyítványt, 5 technikus minősítést. Az 1980-as évben szakmai továbbképzésben 28-an vesznek részt. Állami iskolai oktatásban ketten szakmérnöki tanulmányokat folytatnak, tízen különböző szaktanfolyamokra járnak, gimnáziumot, szakközépiskolát végez tizenegy dolgozónk, a dolgozók általános iskolájában nyolcan tanulnak.

A szabad idő hasznos eltöltésében nagyon népszerűek az autóbusz-kirándulások. Ilyeneket szervezünk és szerveztünk

Szarvasra, Budapestre az őszi BNV-re, a Hortobágyra, Szegedre stb. Igen jól sikerült kirándulás volt az országos mezőgazdasági kiállításra szervezett egész napos program, melyen 42-en vehettek részt. Támogatjuk a sportnapok szervezését. Tavaly TIT-előadássorozatot is tartottunk, 7 előadással különböző témakörben, ezeket körülbelül 190-en hallgatták meg. Az 1980-as évben szintén szerveztünk TIT-előadássorozatot.

1979-ben alakítottuk ki a házi műszaki és politikai könyvtárat. A szakirodalom bővítése és a könyvkölcsönzés folyamatos. Az 1980-as évben a könyvhónap alkalmából 3 ezer forint értékű mezőgazdasági szakkönyvet értékesítettünk a gyomai könyvesboltból. Igyekezünk elősegíteni, hogy dolgozóink belépjenek a községi könyvtárba és rendszeres olvasókká váljanak. Az idén, a munkatervnek megfelelően még egyszer tartunk könyvadászt karácsony előtt.

A szocialista brigádokat az 1979-1980-as évben is segítjük közművelődési vállalásaik teljesítésében. A munkásbrigádok közművelődési vetélkedőjének munkahelyi döntője április 4-én volt, azon 5 brigádunk versenyzett, és a szállítók II. számú munkabrigádja lett a győztes. Sajnos azonban el kell mondanunk, hogy több szocialista brigád az utolsó percben lépett vissza a vetélkedőtől, holott a segédanyagokat a többiekhez hasonlóan megkapták. Ez erősen rontja a versenyszellemet és a közművelődési mozgalom tömegjellegét. A szakszervezeti bizottsággal közösen már ez év szeptember hónapjában megkezdtük a szervezést az 1981-es közművelődési vetélkedőre, hogy elérjük minél több brigád részvételét, és azt, hogy az önálló művelődés szakaszában minél hatékonyabb legyen a felkészü-

lés. Az 1980-as évben a közművelődési bizottság rendelkezésére áll a vállalati kulturális alaphoz körülbelül 10 ezer forint, melyet a munkatervnek megfelelően kirándulásra, könyvtár fejlesztésre és más hasznos dologra használunk fel. Húszezer forintot biztosítunk a gyomai Katona József Művelődési Ház támogatására, 30 ezer forintot pedig a községi tanács művelődési bizottságának kulturális és sportcélokra. Munkánkat az 1979-es évben értékelte a vszb és a MEDOSZ megyei bizottsága, munkatervünk megvalósítását 70 százalékosnak ítélték. A községi pártbizottság is értékelte 1979-ben a Gyoma-Endrőd községi vállalatának és kulturális intézményeinek művelődési munkáját, és a Körösi Állami Gazdaságot a legjobbak között említette.

Munkánkat nehezíti, hogy dolgozóink 3 község lakói, így a szétszórtság miatt nehezebb a szervezés. Tudjuk, hogy a kulturális tevékenységünk kissé Gyoma-centrikus, de ez azzal is magyarázható, hogy a gyomai Katona József Művelődési Ház biztosítja számunkra a legváltozatosabb programokat. Ez évtől kezdődően minden hónapban megkapjuk a körösladányi és dévaványai kultúrház programját is és amennyiben színvonalas műsort ajánl, és dolgozóink igénylik, részvételüket ezekre is megszervezzük.

Összegezve: célkitűzéseink megvalósítása az egyes konkrét programokon túlmenően állandó feladat, ezt fokozatosan és összehangoltan kell hogy végezzük a gazdasági vezetéssel, párt- és társadalmi szervekkel. Nem látványos és csak számszerű sikerekre törekszünk, hanem arra, hogy a művelődés mind több ember számára mindennapos igény legyen, hogy minél többet tudjunk magunkról, a világról.

Hangya Lajosné
művelődési biz. elnöke

Csehszlovákiában arattunk

Persze nemcsak ott, de ott is egy ideig. És nem is először, mert Mundrucz Gábor, Galambos József és Wolf József már harmadszorra tette meg az utat – az oda-vissza 280 kilométert – Nagydára. Az idén is két kombájnt vittek át a határon az ottani állami gazdaságba. Augusztus 8-án indultak és szeptember 6-án jöttek haza. A határt Tornynosnémedinél lépték át, mégpedig igen gyorsan, mert a hétfői legnagyobb forgalomban hirtelen átengedték őket, csak hogy ne akadályozzák a többi jármű áthaladását.

– Náluk, mivel északabbra fekszenek tőlünk, később érik a gabona – mondja Mundrucz Gábor –, s azért tudunk segítséget adni, mert akkor itthon már a betakarítás megtörtént. Ők pedig később hasonló értékben szállítási munkákra jönnek át teherkocsikkal. Vagyis mindkét fél azt adja, amivel jobban áll, s jobban tud segíteni.

– Ez így igaz, de ennél jóval több is történt, nemcsak a munka – folytatja Galambos József –, hiszen ismerősöknél voltunk, s már a fogadtatás is esemény volt a Gyománál kisebb községben. A szállás, étkezés és a velünk való foglalkozás szintén dicsérendő. Aztán mivel már barátaink is vannak Nagydán, mindjárt másnap vacsorára hívták bennünket a Winkler családhoz. A fehér asztal mellett jól kibeszélggettük magunkat, hogy mi minden történt mióta nem láttuk egymást.

Nyelvi akadályok másokkal sem voltak, hiszen az egész falu beszél magyarul, így aztán mindenkivel jól megértették egymást. Kivéve, amikor Mundrucz Gábor eltévedt.

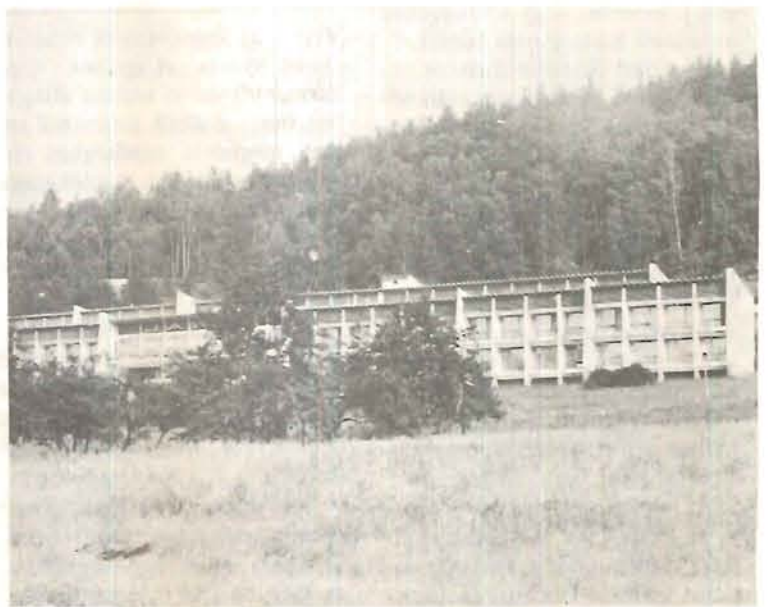
– Nem volt az olyan nagy ügy, csak egy kicsit kellemetlen. Buzgalmamban észrevétlenül átmentem egy másik község földjére és ott egyre csak vonultam a többi kombájnt után. De mégis valahogy furcsának tűnt és amikor beszélni kezdtem, nem értettek. És én sem őket, mert szlovácul mondatták. Ekkor derült ki a tévedésem és az is, hogy már a Kassára vezető út felé jártam.

Volt min tréfálkozni Nagydán, ahol még lakodalomba is hivatalosak voltak. A menyasszony édesapja – aki szállítómunkás a gazdaságban – hívta meg őket. Igazi falusi lakodalom volt, hasonló szokásokkal, mint nálunk. Jó mulatság, akárcsak az aratás végén az ünnepség, amelyet hagyományosan minden évben megrendeznek. És az egész falu részt vesz a műsoros előadáson, majd a fiatalok este a bában. Aztán már a búcsúvacsoa következett, s az oklevelek és az ajándékok átadása. Majd a feleségeikkel egy pár napos tátrai túra, ugyanis a munka végére ők is megérkeztek.

V. M.

Útközben még Csehszlovákiában. Egy kis pihenő...

A jasowicei „Jávor” üdülő. Itt voltunk elszállásolva. Gyönyörű vidék!

Gyalog Ustronból Jasowicébe. Szemben modern üdülőszálló

Jókedvűen egy erdei tisztáson. Balról jobbra: Kígyósiné, Hajduné, Diószegi Gyula, Kruchióné és Papp Béla

Kruchió Sándor felvételei

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ára: 1,50 Ft

A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)

Híradója

Szerkeszti: Sass Ervin

Kiadja:

A Békés megyei

Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:

dr. Árpási Zoltán

Megjelenik: negyedévenként

80-1390 Kner Nyomda

Dürer üzeme,

Békéscsaba

MEGEMLEKEZÉS A NAGY OKTÓBER 63. ÉVFORDULÓJÁRÓL

ÜNNEPSÉG ÉS SPORTVERSENYEK AZ I. KERÜLETBEN

A Nagy Októberi Szocialista Forradalomról november 7-én emlékeztünk meg. Gazdaságunk régi központjának modern ebédlőjében délelőtt 9 órakor – a hagyományoknak megfelelően – sportversenyekkel kezdődött az ünnepi nap, majd 12 órakor rendeztük meg az ünnepséget. *Gombár Mátyásné*, a vszb titkára mondott megnyitó szavakat, méltatva a Nagy Október világtörténelmet formáló jelentőségét.

szülötte, a Szovjetunió ereje és hatalma alapján nemcsak reménye, hanem bizonyossága is a béke megőrzésének és fennmaradásának, a haladás forradalmi lángja élesztésének.

A továbbiakban dr. *Mindák Zoltán* arról a háláról beszélt, mellyel népünk évről évre köszönti november 7-ét, és a történelmi hőstettek végrehajtóját, a szovjet népet.

– 1917-ben a cári Oroszor-

károk helyreállításával telt el. A II. világháborúban a Szovjetunió nemzeti vagyonának 30 százalékát veszítette el és 20 millió ember áldozta életét a Nagy Honvédő Háborúban. A világ száz és százmillióinak tiszteletét kivívó szovjet népet köszöntve emlékezünk a Nagy Októberre, Leninre, és emeljük még magasabbra a világ forradalmi megújulásának zászlaját.

Az ünnepi beszéd után *Ambur Balázs*, gazdaságunk igazgatója kitüntetésekkel adta át. A Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült dr. *Mindák Zoltán* és *Uhrin János* szerelő. *Nagy M. Lajos* nyugalmazott igazgató, a Munkásörtség Országos Parancsnokságának dicséret oklevelét vette át, míg *Fekete József* belső ellenőr a KNEB emléklapjait. *Nagy Elek* és *Hege-düs Lajos* gépkocsivezetők 500 ezer kilométer balesetmentes közlekedésért, *Létai János*, *Kürti Zsigmond*, *Farkas András*, *Papp Béla* és *Fehér Mihály* gépkocsivezetők pedig 250 ezer kilométer balesetmentes vezetésért kaptak emléklapokat. Harmincéves törzsgárdajutalmat vett át *Kardos Ferenc* szerelő, 25 éves jutalmat 15-en, 20 évest nyolcan, 15 évest 14-en, 10 évest 22-en és öt-évest 34-en kaptak. A pénzjutalmak összege meghaladta a 225 ezer forintot.

Az ünnepség után a kitüntetettek még együtt maradtak, és felelevenítették életük, munkájuk jeles pillanatait, emlékeit, fogadták dolgozó társaik jókívánságait.

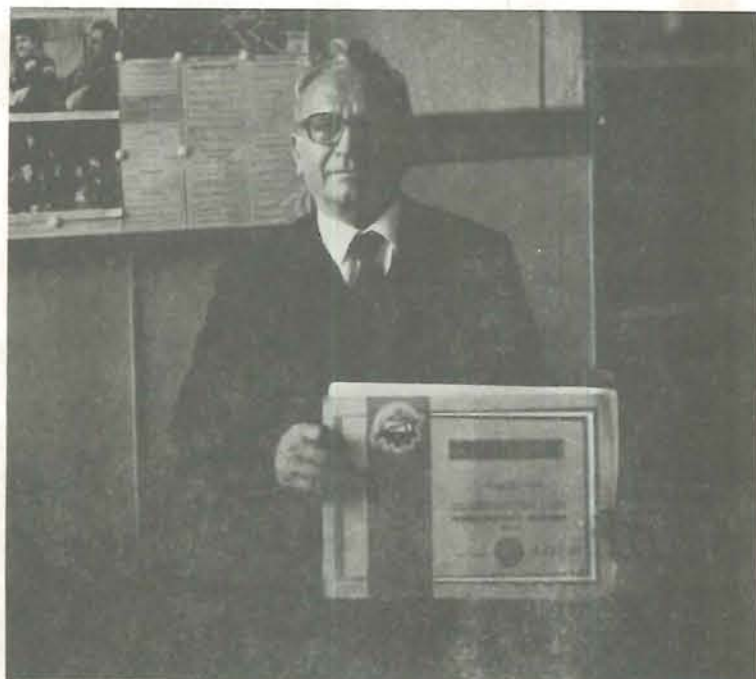
A huszonöt éves törzsgárdajutalmat kapott dolgozóink csoportja

gét. A megnyitó szavak után az 1. számú általános iskola úttörő-csapatának irodalmi színpada kedveskedett színvonalas kultúr-műsorral gazdaságunk dolgozóinak, az ünnepség résztvevőinek.

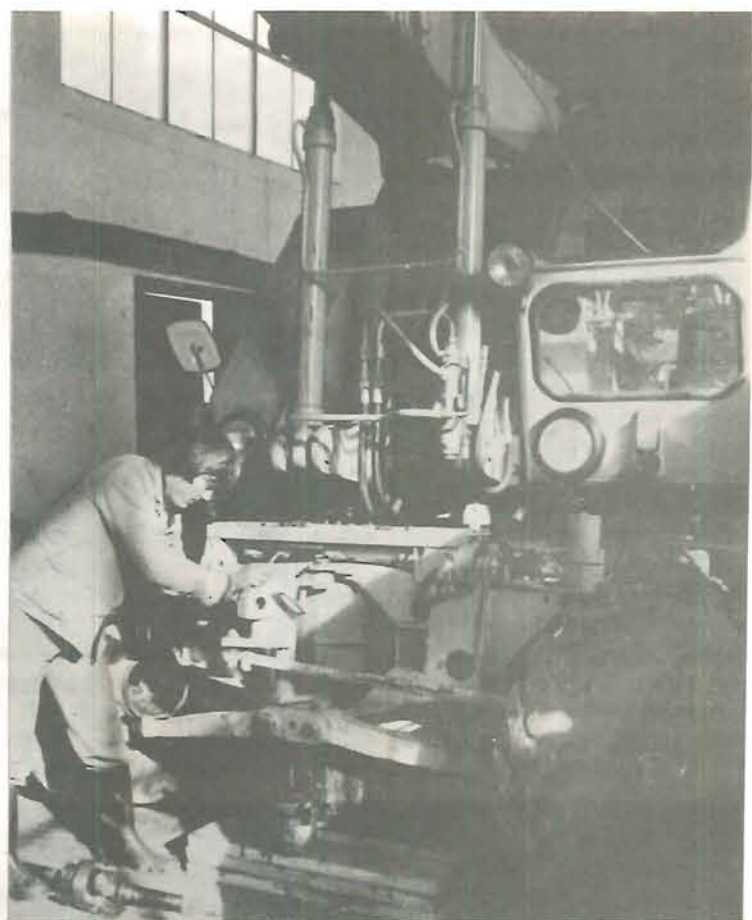
Ünnepi beszédet dr. *Mindák Zoltán*, a gazdaság párttitkára mondott.

– November 7-ét köszöntjük, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének 63. évfordulóját, az emberiség történelmének legfontosabb állomását – kezdte beszédét. – Új világ, új kor születésnapját ünnepeljük. November 7-e kivételével nincs olyan ünnep, mely nem csak egy nép, nem csak a nemzetek kisebb vagy nagyobb csoportjának ünnepe, hanem az egész emberiségé. Nincs még egy olyan ünnep az emberi társadalomnak, melyet annyi ország és annyi ember ünnepel, mint a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját. A Szovjetunióban és határain túl a többi szocialista országban egyaránt állami és nemzeti ünnep ez a nap. A nagy forradalom óta eltelt 63 év alatt a Szovjetunió születésnapja az egész haladó emberiség bensőséges ünnepévé vált. A Nagy Október győzelmével az eszméből valóság lett, az elméletből gyakorlattá lett a szocializmus. Október

szág a világ egyik legelmaradottabb állama volt. A kommunizmust építő szovjet nép országa ma fejlett tudománnyal, korszerű iparral, dinamikusan fejlődő nagyüzemi mezőgazdasággal fejlődő nagyhatalom. Pedig a forradalom 63 esztendejének sok éve pusztító háborúkkal és a háborús

Nagy M. Lajos nyugalmazott igazgató a Munkásörszágos Parancsnokságának elismerő oklevelét kapta meg

Az őszi napsütésben Molnár Károly gépkezelő az F 174/2-es „Weimar” rakodógépet javítja

Fotó: Gál Edit

Kiváló munkáért miniszteri kitüntetést kaptak

Dr. *Mindák Zoltán* állatorvos nyolc esztendeje dolgozik a gazdaságban. A pártalapszervezet titkára, tagja a gyomai pártbizottságnak és az amellet működő gazdasági bizottságnak. Üzemi munkáját évek óta egyedül végzi. Működéséhez fűződik a vállalat szarvasmarha-állományának tb- és brucellamentesítése, amivel két olyan fokozottan veszélyes betegség szűnt meg, amely az állatról az emberre terjed. Az állomány termelőképessége – hús- és tejtermelés, szaporodás – ma már elérte az állami gazdaságok országos átlagát. A juhászatban az eredmények lassabban mutatkoznak, mert az olyan tárgyi feltételek sorát kellett megteremteni, mint a megfelelő épületek, a korszerű takarmányozás, rét- és legelőgazdálkodás.

– Az üzemekben egyre inkább a nagy teljesítményű technológiai tartása van előtérben – mondja a munkájával kapcsolatban –, s ehhez nyilván egészséges állatok kellene. De ez az egészségfogalom már nem régi, kibővült a genetikai képességek fokozásával, amihez megfelelő szinten biológiailag kell szervezni az üzemet, és a technológiai folyamatokat ellenőrizni. Mindez nagyon összetett, kemény munka, amelyben kudarcok és sikerek váltják egymást. S az elért eredményben benne van a munkatársak – vezetők, szakemberek, fizikai dolgozók – segítségével is.

Uhrin János beosztott műhelyvezető, az Augusztus 20. Szocialista Brigád tagja. Géplakatos és autószerelő, levelező tagozaton érettségizett, majd technikusminősítő vizsgát tett. Tizenöt éves kora óta dolgozik a gazdaságban, mert itt volt már ipari tanuló is. A brigádnak alakulása óta tagja, kétszeres kiváló dolgozó. Mindig a gépműhelyben munkálkodott, azonban 12 éven keresztül a nyári és őszi időszakban kombájnozott, s többször járási első lett. Most a kitüntetéssel együtt kapta meg a 20 éves törzsgárda-elismerést.

– Kevesen mondhatják el, hogy életük 35 évéből 20 esztendőt dolgoztak, és azt is egyetlen vállalatnál. Mi köti ide?

– Úgy érzem, minden, ami persze sok apróbb-nagyobb dologból áll. Először is maga a munka, az, hogy sokrétű, változatos, soha nem unalmas. S nekem, aki a gépeket már gyerekként is szerettem, talán ez a legfontosabb. De legalább ennyire a jó kollektíva, a ragaszkodás, a brigádösszetartás, az a sok minden, amit együtt csináltunk végig. Aztán. A munkám után megbecsülést kaptam, ennek egyike, hogy gazdasági kölcsönrel építettem lakást. Többször is mehettem volna máshova dolgozni, de nekem itt az otthonom ebben a gazdaságban, itt, ahol ismernek és én is mindenkit ismerek. Ahol szinte elrepült ez a húsz év.

Rizstermesztés – viszontagságokkal

Akár az egész mezőgazdaságban, a rizstermesztésben is a fejlődés útját elsősorban a gépesítés jelentette. Hatása technikai szempontból, de a munkaerő-gazdálkodás oldaláról is óriási. A repülőgépes növényvédelem újabb távlatokat nyitott, mert a kézi gyomlálás megszűnt, teljes egészében a gép vette át még a műtrágyaszórást is. Épp ezért volt fontos a gazdaságban a repülőgépes építéssel pár évvel ezelőtt. Az évi ötszöri vegyszerezést, a háromszori műtrágyaszórást repülőgéppel csinálják, sőt esetenként a vetést is. S míg valamikor egy ember 3-4 holdat volt képes megművelni, ma a modern technika alkalmazásával egy személy 50-60 hektárt is ki tud szolgálni.

már igen sok napfényre van szükség a keléshez és végig a növény egész fejlődése alatt, s ez már mind ritkábban adódik. Statisztikák bizonyítják, hogy hazánkban az utóbbi 5-6 évben egyre csökkent a napfényes órák száma, s a jövőben is ezzel kell számolni, ez a tendencia.

Ami az 1975-ös kiugró eredményt létrehozta, az az összes befolyásoló tényezők legkedvezőbb alakulása volt: a terület kb. 50 százalékos felújítása, az optimális időjárás, mely egyben lehetőséget nyújtott az összes növényápolási munka elvégzésére időben, s az, hogy a napfényes órák száma még több is volt a legszükségesebbnél. Mindez együtt lerövidített tenyészidőt és

Május végén, június elején kelt ki a rizs, de mivel a vizet rajta kellett tartani, a hagyományos vegyszerezést nem alkalmazhatták. Új vegyszereket kellett használni a szokottak helyett, amik jól beváltak ugyan, csak éppen hektáronként kétezer forinttal drágították a termelést. Viszont mást nem lehetett tenni, hiszen hosszabb ideig voltak víz alatt a növények és a vízi kártevők különben nagymértékben elszaporodtak volna, ha ellenük újabb és újabb repülőgépes védekezést nem vetnek be. Ez természetesen növelte a gép légióráinak számát és a földön dolgozókat is. A költségkihatást fokozta még a repülőgépes vetésből származó többetvetőmag-felhasználás, a tenyészterületen kívülre leszóródott vetőmag is.

EGY HÓNAP CSÚSZÁS, DE...

Az idei szeszélyes időjárás az embereket is nagy próbára tette, erősen kihatott az egészségre, a rizstermesztésre pedig kimondottan mostoha volt. A legkritikusabb szakaszban – a termés kötődésekor – leginkább, holott ez a meghatározó a növény további fejlődésére, a termés mennyiségére és minőségére. Az igen hűvös idő miatt a termékenyítés csak 70-80 százalékos lett, vagyis a leendő termés eleve 20-30 százalékkal csökkent a rövid tenyészidejű fajtáknál. És ez még jó a hosszabb tenyészidejűekhez képest, mert azoknál ennél is gyengébb – 50-60 százalékos – volt a megtermékenyítés.

A hűvös nyár másik negatív hatása az időeltolódásban mutatkozott meg, abban, hogy a kelésnél történt kéthetes csúszásból egy hónap lett. Tavaly szeptember elején megkezdődött az aratás, az idén viszont csak október 7-én. A befejezés napja november 11., ekkor volt a kombájnos utolsó napja. Szerencse, hogy szinte az egész terület betakarítása csapadékmentes időben folyt,

Ombódi Ferenc rizsőr a rizsvetőmag előkészítésén dolgozik

FEJLŐDÉS, KONTRA IDŐJÁRÁS

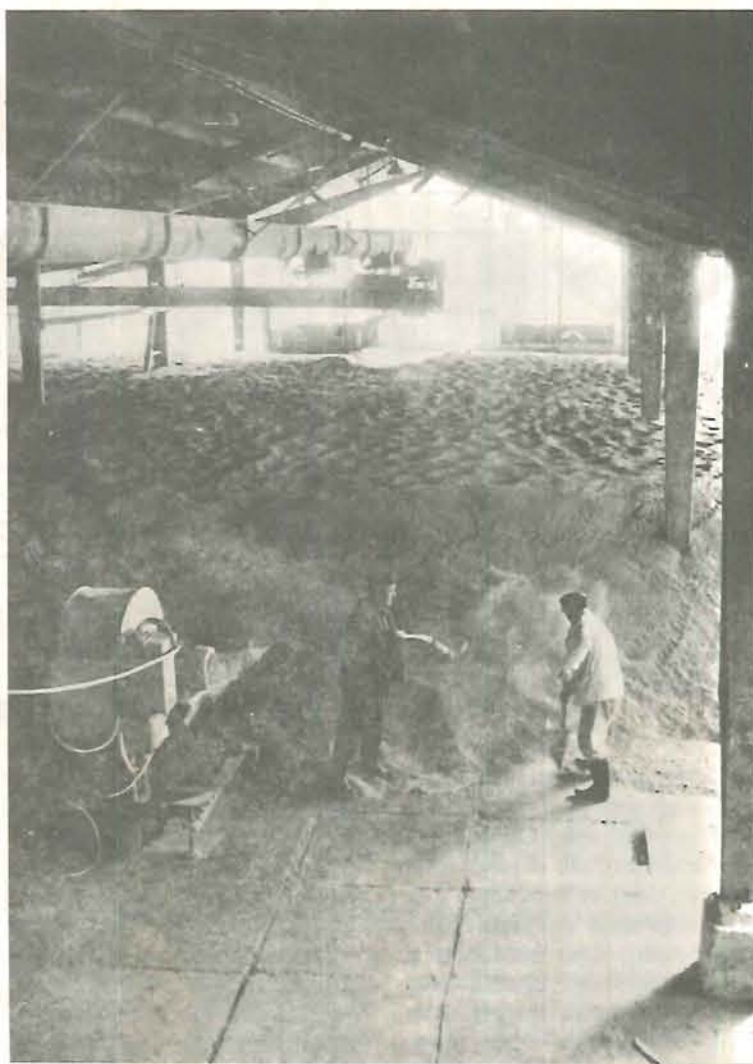
A gazdaság életében a legsikeresebb rizstermesztési esztendő 1975 volt, amikor 35 mázsás átlagtermést takarítottak be hektáronként. Ilyen sem azelőtt, sem azután nem fordult elő. De olyan megesett, mint 1978-ban, hogy csak 10,5 mázsás lett az átlag. Az utóbbi esztendőben a tavalyi 19 mázsás volt a legjobb eredmény. Kézenfekvő a kérdés, miért, hiszen a föld ugyanaz, a gépesítés hasonló, sőt jobb, a dolgozók ugyancsak a régi, képzett, tapasztalt és odaadó gárda. És mégis ilyen eltérések és pont annál a növénynél, amelynek köztudottan a legnagyobb az eredménymódosító szerepe. Le és föl egyaránt.

A kérdés csak költői, mivel a felelet is jól ismert, de mégsem árt megismételni. A rizs kimondottan meleg égövi növény, s a hazájában uralkodó időjárási feltételeket kívánja meg másutt is, vagy legalább a megközelítőt. A hőmérséklet, a napfényes órák száma döntően befolyásoló, akárcsak a korai köd vagy fagy virágzás esetén. Nálunk a vetés idején – április 15-30-a között – általában megfelelő az időjárás, ha esőzés nem zavarja a talaj-előkészítést és a vetést. Aztán

bő termést eredményezett. Ilyen szerencse csak ritkán adódik.

RENDAHAGYÓ KEZDET

Az idei 1056 hektáros rizsterület szántása időben megtörtént, de a magágy előkészítést a csapadékos időjárás kimondottan akadályozta. A gépek beragadtak a nagy sárba, elakadtak, nem tudtak mozogni. Ezért vízzel kellett elárasztani a szántást, hogy a víz a lánctalpas gépek mozgását segítse. Így is lett, így simították le aránylag egyenletese a talajfelszínt. Csakhogy ez küzdelmes és hosszú munka volt, amely nemcsak a gépeket, de a dolgozókat is fokozottan igénybe vette. Odafigyelés és fizikai munka szempontjából egyaránt. De a szervezésre is komoly feladatot rótt ez a helyzet, amelynek következtében a vetést vízben, repülőgépről kellett 100 hektár híján mindenütt elvégezni. És mindez még a munkákat meg is drágította. A haszon viszont az lett volna, hogy maga a vetés ezzel a módszerrel meggyorsult és az előbbi késést így behozza. Azonban a víz alacsony hőfoka a vetőmag csírázását késleltette, s gyakorlatilag szó szerint elúszott az a két hét időnyereség, aminek a földbe vetéssel szemben elvileg mutatkozni kellett volna.

A meleg levegős szárítás figyelmet és szakértelmet követel

csak a végén 32 hektár nem. Beszállítási, szárítási, átadási gondok nem voltak, a szervezés, előkészítés időben megtörtént. Ez azonban már mit sem változtatott a rizs közepes minőségén és a tervezettnél alacsonyabb terméshozamán.

A terv ugyanis 25 mázsás hektáronkénti átlaggal készült és számolt, az eredmény pedig 15,5 mázsás. Összességében 163 vagon rizst produkált az ágazat, ebből 55 vagon vetőmagnak készítenek ki, azaz tisztítanak, fémzárolnak; részben saját felhasználásra, részben eladásra. A többi lakossági használatra kerül.

Sok szó esett az időjárásról, de nem ok nélkül, mert az eredményromlás nagyban ezen múlt, ám az is szerepet játszott, hogy első éves telep csak mintegy 85 hektár volt. Pedig, hogy a

felújított terület mit jelent, az látszott abból a kétszeres mennyiségből, ami erről a 85 hektárról lejtött. Ezért is biztató a jövő évben belépő 400 hektáros rekonstrukció hatása a terméseredményre.

A VI. ötéves tervben országosan, így a gazdaságban is csökken a rizstermesztési terület, 1981-ben 900 hektárra. A terméshozamának viszont emelkednie kell. De mivel az időjárás hatása továbbra sem küszöbölhető ki, a jó területen és a jól szervezett munkán kívül a különböző fajták kelő arányával lehet operálni. Nagyobb területet vetni a rövidebb tenyészidejűekből, de nem mellőzni a hosszabb ideig érőket sem, mert jó esetben nagy termést adnak. Bőségesen megfizetnek.

Vass Márta

Kombájna a rizsföldön

Fotó: Gál Edit

Párt- és tömegszervezeti oktatás gazdaságunkban

Gazdaságunk MSZMP-alapszervezetének vezetősége az 1980/81-es oktatási évre négy oktatási formát tervezett. Egy csoport a szocialista társadalom építésének kérdéseivel, két csoport a magyar forradalmi munkásmozgalommal foglalkozik, mezőgazdaság-politikai tanfolyamra egy csoportot, politikai vitakörbe pedig két csoportot szerveztek. Az oktatási terv összeállításánál figyelembe veszik az egyéb oktatási formákra való beiskolázást is: hárman járnak marxizmus-leninizmus szakosítóra, marxista-leninista esti egyetemre szintén hárman, esti középiskolára pedig négyen.

Az oktatási év megkezdése előtt 1980. november 5-én a különböző oktatási formákban részt vevők számára megbeszélést tartottunk, melyen ismertettük a párt XII. kongresszusának határozatait. Ezen a megbeszélésen a szakszervezeti oktatás résztvevői és a munkahelyi vezetők is ott voltak, elmondták véleményüket, tájékoztattak az oktatás megszervezéséről.

A szocialista társadalom kérdéseivel foglalkozó csoport létszáma 25, propagandistája Schwalm Gyula. Foglalkozásuk helye az I. kerület tanácssterme. A gazdaságpolitikai tanfolyam szintén 25 résztvevővel kezdte meg a munkát. Propagandistája

Hanyecz Sándor, foglalkozásait a központi irodában tartják. A magyar forradalmi munkásmozgalom történetével foglalkozó egyik csoportban 21 a létszám, propagandistája Giricz Máté. Összejöveteleik színhelye a községi gazdaság tanterme. Szintén a munkásmozgalom történetével foglalkozik KISZ-oktatás keretében egy 16 tagú csoport, melynek Tengely Gyula a propagandistája. A politikai vitakörök 20, illetve 10 fős létszámmal kezdtek meg tevékenységüket. Az I. számú csoportnak dr. Mindák Zoltán a propagandistája, a másik csoportot Tari Sándor vezeti. Az oktatás minden formában, valamennyi csoportban megkezdődött.

Szakszervezeti bizottságunk külön intézkedési tervben dolgozta ki a szakszervezet tömegpolitikai és tisztségviselői oktatási feladatait az 1980/81-es évre. A feladatok meghatározásakor a MEDOSZ megyei bizottsága intézkedési tervét, valamint a SZOT titkárságának 1980. január 14-én kiadott irányelveit is figyelembe vették. Mindezek alapján a tömegpolitikai oktatás feladata, hogy segítse a marxizmus-leninizmus ideológiája alapján a fejlett szocialista társadalom építését szolgáló társadalmi, mozgalmi feladatok megismerését; feladata, hogy segítse

elő a párt- és a szakszervezetek eszmei és politikai hatékonyságát a szakszervezeti tagság körében, valamint mozgósítson a gazdasági feladatok végrehajtására.

A szakszervezeti bizottság úgy döntött, hogy ebben az oktatási évben *Társadalmunk kérdései* címmel szervezi meg a tavaly kezdett első évfolyam folytatását, négy csoportban, 75 résztvevővel. A terv szerint a tanfolyamon hét témát dolgoznak fel. Az első négy a párt XII. kongresszusának jelentőségét, politikai irányvonalát és legfontosabb kérdéseit ismerteti. A további három témát a szakszervezeti bizottság jelöli majd ki.

A szakszervezeti tisztségviselők egy csoportban 25 résztvevővel dolgozzák fel a magyar szakszervezetek XXIV. és a MEDOSZ XXV. kongresszusának határozatait. Biztosítanunk kell a határozatokból adódó tartalmi, módszertani kérdések jobb, alaposabb megismerését, figyelembe véve gazdaságunk feladatait. Fontosnak tartjuk, hogy a tanfolyam fokozottabban segítse a tisztségviselők világnézetének erősítését, és a mozgalmi munka iránti elkötelezettség érzését. Az oktatás időpontjai: december 5. 16 óra, 1981. január 19. 16 óra, február 16. 16 óra és március 23. 16 óra.

Kézimunka-kiállítás és ami mögötte van

Milyen a virágos kert, amikor legszebb? Nem is olyan találos a kérdés, mert mindjárt ott a felelet: olyan, mint a gazdaság központi tanácskozóterme, kézimunkákkal díszítve körös-körül. Minden van itt. Kalocsai mintákkal hímzett holmik; kisebb-nagyobb terítők, tálcakendők, párnák, stóliák virítanak, s némelyiket még finom fehér csipkedísz is keretezi. De a rábaközi nagy falvédő előtt is meg kell állni hosszan, akár csak a békési motívummal készült szűrűpárna láttán. És tovább folytatódhat a gyönyörködés, mert már az úrihímzéses párna és terítő következik, a zalai mintázatú blúzok, a sárközi együttes, s amott meg a piros, sötétkék melírozott fonálból kötött elegáns gyermekholmi: nadrág, a hozzávaló mellénnyel. Az apró kis cédulák nemcsak népi minták szülőhelyére utalnak, hanem a készítő személyét is fölfedik. Csapó Lászlóné, Pappné Sztás Mária, Pál Julianna, Balogh Tamásné és még mások, de mind a Haladás munkabrigád tagjai a fúrge ujjú nők. A számviteli osztály dolgozói.

— Szakköri munka? — kérdelem Balogh Tamásné.

— Brigádfelajánlás — feleli —, november 7. tiszteletére rendeztük a kiállítást a saját munkáinkból. Nagy izgalommal, vajon hogy tetszik majd a látogatóknak, mert többségünknek ezek az első munkái. A fő kézimunkás

A kiállítás egy részlete

Csapóné, Etelka, ő „szervezett be” bennünket. Én mindjárt praktikus dolgot választottam, ötéves a kisfiam, neki készítettem ezt az együtest. Kevés a gyerek mellett az időm, jól ki kell használni és erre ügyis szükségem van.

— Kézimunka nélkül el sem tudom képzelni az életem — mondja Csapó Lászlóné, a brigád vezetője —, annyira szeretem. S valóban az én ötletem volt, hogy még egy pluszfelajánlást tegyünk. Főleg azért, hogy a többiekkel megkedveltessem, mert ha nekem öröm, másoknak is az. S a munkákból látszik, sikerült is.

A „hadművelet” azzal kezdődött, hogy a saját munkáit hozta

be, csak úgy mutatóba. Egyszer egy készlet, máskor meg amin éppen dolgozott. Aztán csalogatónak előnyomott anyagot, fonallakkal. Mind hiteles, eredeti minták, színezések, hiszen Kalocsát is megjárta, csak hogy lássa a világhíres kézimunkákat. És apránként belemelegedtek, s egyre többen dolgoztak, munkálkodtak.

— A kézimunka pihentet és nyugtat, s bármily furcsa, ebben a rohanó korban legalább annyira nő szórakozik vele, mint valaha nagyanyaink. Talán még többen. S nagy előnye, hogy egyedül, de közösen is lehet csinálni, sőt tévé és rádió mellett. Haszna? A legszebb díz a lakásban.

V. M.

Festik a szakmunkásképző tornatermét

Összeszokott, jó együttes az építőrézleg

Mindenre érvényes, hogy az a jó, ha valami minél kevesebbe kerül. A házi építőbrigádokat is ez az elv hozta létre, no meg az a szorító körülmény, hogy mindig nehéz volt kivitelezőt kapni, javítás-karbantartásra meg úgyszólván soha. A gazdaságban eleinte csak kis létszámmal folyt a munka, majd ahogy a feladatok nőttek, úgy nőtt az építőrézleg is. 1977-ben már a szakipari dolgozókkal, vezetőkkel együtt mintegy 80 dolgozót foglalt magába. S ettől az időtől csak a juhászatnak elkészült négy új 600 férőhelyes báránynévelő, az 5000 darabos bárányszálla, két 600-as juhodály felújítása és a trágyael távolítás technológiai rendszere. Valamint az összes kiszolgáló épületek.

A rizsrekonstrukció is folyamatosan ment. Az 1980-as évre tervezett 300 hektárból 200-at idegen kivitelező csinált, százat pedig a saját építőrézleg úgy, hogy a teljes 300 hektár műtergyait, csatornáit is ők készítették. S hogy ez a hatalmas munka december 20-ra készen legyen, a technikusok és művezetők is segítettek a fizikai munkában. Földmunkát, betonozást, vasbetonszerelést végeztek.

Mivel a juhászati rekonstrukció befejeződött, s ez évre már nem lett volna a teljes építőlétszám lekötve a gazdaságban — hogy a gárda mégis együtt maradjon a jövőben majd esedékes feladatokhoz —, ezért a szabad

kapacitás hasznosítására külső munkákat is vállaltak. Egyik ilyen volt az endródi ABC-áruház, amit igen kritikus időben — január közepén — 40 százalékos állapotban vettek át, s fogtak hozzá a befejezéshez. És el is készítették a megegyezés szerinti májusi átadásra. A gyomai mezőgazdasági szakmunkásképző iskola tornatermét és szertárát viszont az első kapavágástól az utolsó mozzanatig a rézleg építette föl. Év elején kezdtek a munkához és októberben lett kész.

Folyamatban levő nagyobb külső munka az, amire a gyomai halászati tsz-szel szerződtek mint alvállalkozók, a halfeldolgozó üzemnél. Az épület egyik szintjén szociális létesítmények — ebédlő, mosdók, fürdők, öltözők stb. — lesznek, a másikon pedig irodák. S a vállalat értelmében 1981 májusában kell átadásra kész lenni az építéssel. Ezen áthúzódó munkán kívül jövőre folytatódik a gazdaságon belüli szokott javítás-karbantartás, a beütemezett szolgálati lakások rendbe hozatala. És ezenfelül még hat új lakás építésére is sor kerül.

A jól szervezett külső munkákkal nemcsak az építőrézleg foglalkoztatása oldódott meg, s a gazdasághoz ragaszkodó összeszokott gárda együttmaradása, de Gyoma és Endrőd építési gondjain is enyhítettek.

V. M.

Az endródi bisztró és élelmiszer-áruház

Testedzés, mozgás, jó egészség

Sport. Mennyi minden kellemes dolog, s hányféle lehetőség a mozgásra, nemcsak azért, hogy el lehessen mondani, vagy jeleníteni, ezt is, azt is csináltuk. Kipipálni az eseménynaptárt. Nem is ilyen a gazdaság sportélete. A szakszervezet a tömegsportot tekinteli céljának, azt, hogy mind többen, a sportot még csak kóstolók is vegyenek részt a testedzésben saját örömeikre, a jó testi erőnlét és egészség érdekében. Akik régebben és rendszeresen sportolnak, azok úgysem képesek meglenni nélküle.

Ifjú Antal András

— De ők azok, akik a többiekkel is meg tudják kedveltetni a testedzést — mondja ifjú Antal András, a gazdaság szakszervezeti bizottságának sportfelelőse —, és a versenyzésre is megnyerni őket. Mert a versenyek is fontosak, hiszen egy-egy állomását jelentik a sportéletnek, s a tömegsportban is össze kell mérni időnként az erőket. Nekünk, a választás után megalakult héttagú sportbizottságnak pedig az a feladatunk, hogy mind több sportolási lehetőséget biztosítsunk dolgozóinknak, s a versenyeket is szervezzük a sport propagálása mellett.

— Milyen sportágak művelésére van lehetőség és azokban sikerül-e valóban tömegeket megmozgatni?

— Azzal kezdem, amit nem lehet említés nélkül hagyni, ha tömegméretről beszélünk, mert a

tények, azok tények. A gazdaság dolgozói három területen laknak — Gyomán, Körösladányban, Dévaványán, de még majorokban is —, és ez mindig nehézséget jelentett a szervezésben. Akárcsak a nagy kampánymunkák, amikor mindenki nagyon elfoglalt. De azért mégis úgy 150-re tehető azok száma, akik az év folyamán a különböző versenyeken részt vettek. A kispályás labdarúgás, atlétika, asztalitenisz-, biliárd-, teke- és sakkversenyeken.

— Sem a horgászatot, sem a lövészetet nem sorolta fel. Miért?

— Bár horgászaink szép számmal vannak, s egyénileg horgásznak is, hiszen szeretik ezt a sportot, az idén azonban a horgászverseny elmaradt. Ezt jövőre szeretnénk pótolni. A sportlövészetnek rossz esztendeje volt, pedig mindig 38-40 között mozog a

versenyzők száma. És az eredményeik is jók szoktak lenni. Hogy most mi volt? A többszöri érdeklődésre a lövészet vezetőjétől azt a választ kaptuk, nincs lövész. Igaz, ez az MHSZ kihelyezett klubja, mégis szakszervezeti érdek is, hogy működjön, mert a lövészek a mi tagjaink közül kerülnek ki.

— Melyik a legkedveltebb sportág?

— Változatlanul a kispályás labdarúgás vezet a népszerűségben. De eredményekben is. Ez a 10-12 játékos nagy ambícióval sportol, szeretik is a játékot és a versenyzést. Hosszú évek óta részt vesznek a községi bajnokságban, valamint a különböző gyomai kupaversenyeken. Természetesen a MEDOSZ megyebizottság által kiírt megyei versenyen is, és olyan szép eredménnyel, hogy idén, mint tavalyi első, kiemelt csapat voltak, s most megint rangos csapatokat vertek ki, köztük a szarvasi tan gazdaságát. Nagyon örülünk az újabb győzelemnek és reméljük, hogy jövőre — harmadszorra — sikerül az elsőséget megszerezni. Koloh Elek egyébként sportbizottságunk tagja, s mint csapatkapitány igen jó munkát végez. Szereti a labdarúgást és őt is szeretik a játékosok.

— Az idei MEDOSZ spartakiádót Gyomán tartották. A rendezésben a gazdaság is részt vett?

— Rengeteg feladatot kapott a szakszervezet, sokat dolgoztunk, segítettük a rendezést, az egyes versenyszámok lebonyolítását. Tíz rendezőt mi biztosítottunk, ebből kettő a nők közül került ki: Pál Julianna és Hangya Lajosné. Ők azok, akik az atlétikai számokban indulni szoktak és általában helyezést érnek el. Szeretik a sportot és a környezetükben is népszerűsítik. Tavaly, amikor jól ment a lövészet, abban is részt vettek, pedig Hangya Lajosné háromgyermekes anyja.

— Az év utolsó versenyei november 7-én voltak. Milyen sikerrel?

— Dolgozóink szép számmal vettek részt a négyféle versenyen, összesen nyolcvanán. Legtöbben lengőtekében mérték össze ügyességüket, negyvenen; de a biliárd is húsz személyt vonzott. Ezt a két sportágat egyébként kiegészítő sportnak tekintjük, szeretik az emberek, mert izgalmas és mulattató. Az asztalitenisz is kedvelt, akárcsak a szellemi sport, a sakk, amiben egy tucat versenyző indult, s oly szoros volt a küzdelem, hogy hárman lettek holtversenyben első, és sorsolni kellett.

Vass Márta

Sakkozók a hosszú asztal mellett

SPORTOLUNK

A NOVEMBER 7-I VERSENYEK EREDMÉNYEI

November 7-én — mint arról első oldalas tudósításunkban beszámoltunk — a központi ebédlőben sportversenyt rendeztünk. Dolgozóink négy sportágban mérték össze tudásukat. Eredmények: Asztalitenisz: 1. Rizman József, 2. Kecse Ferenc, 3. Vaszkó István. Biliárd: 1. Bálint Péter, 2. ifj. Papp Imre, 3. Nagy Sándor. Teke: 1. Bagya Zsig-

mond, 2. Aranyi György, 3. Kata János. Sakk: holtversenyben első: Takács Bálint, Rác János és Ambrus Balázs.

A versenyek hangulata kiváló volt és már hagyományosan nagy érdeklődés közepette zajlottak. Képeink az asztaliteniszézők, a biliárdozók és a sakkozók összecsapásának egy-egy pillanatát mutatják be.

A biliárdversenyzők egy csoportja

Asztalitenisz-mérkőzés a döntő tájkán

MSZBT-vetélkedő

Az MSZBT Országos Elnöksége, a SZOT és az Ország-Világ szerkesztősége felhívást tett közzé az MSZBT-tagcsoportok szocialista brigádjai részére „Hősök városai, városok hősei” című vetélkedő több fordulós megrendezésére.

A vetélkedő célja, hogy mind több szocialista brigád ismerje meg a szovjet városok hősiességét, amelyet a Nagy Honvédő Háborúban tanúsítottak, mind többen ismerjék meg a szovjet városok történelmét, kultúráját, mai gazdasági életét a szocializmus építésében.

Gazdaságunkban nyolc éve működik — Gyomán elsőként — MSZBT-tagcsoport, és úgy éreztük, mozgósítanunk kell szocialista brigádjainkat, hogy vegyenek részt a vetélkedőn. Az előkészítést az MSZBT-tagcsoportunk elnöksége, a pártszervezet, a KISZ-szervezet aktivistái és a szakszervezeti bizottság segítette. Több héten keresztül dolgoztunk azon, hogy elkészítsük a vetélkedőhöz szükséges írásos anyagokat a hős városokról. Ezeket a vetélkedőre benevezett brigádok időben megkapták, és szorgalmasan tanulmányozták. Az üzemi vetélkedőn, amelyet 1980. szeptember 27-én tartottunk a körösi major ebédlőjében, 7 brigád 21 fővel vett részt. A játékot az MSZBT Országos Elnökségétől küldött játékvezető vezette, a zsűriben a gazdaság igazgatója, a társadalmi szervek vezetői és a község üzemeinek MSZBT-tagcsoport elnökei vettek részt.

A játékszabály szerint 3 tagú csapattal vetélkedtek a brigádok. A jó felkészítésnek volt tanúbizonysága a játék, ahol igen szoros volt a küzdelem. A második és harmadik hely odaítélését a zsűri különkérdéseivel kellett eldönteni. A vetélkedőn az első helyezést a Haladás munkabrigád KISZ-es csapata nyerte el 86 ponttal. A második helyezést a Vasas Szocialista Brigád csapata lett 81 ponttal, a harmadik helyre a szállítók munkabrigádja került 80 ponttal.

A vetélkedőn azok, akik az első három helyezést érték el, szép porcelán- és keramikaszobrokat, tárgyjutalmakat nyertek. A vetélkedőn részt vevő minden többi csapattag könyvjutalomban részesült. Tehát minden résztvevő nyertes volt, annál is inkább, mert régi ismereteiket felelevenítették és új ismeretekkel gazdagodtak a Szovjetunió népeinek, városainak történetéből és jelenéből.

A vetélkedő tovább folytatódik és a győztes csapatunk szorgalmasan készül, és várja a meghívót a megyei vetélkedőn való részvételre.

A Hősök városai, városok hősei című üzemi vetélkedő győztesei név szerint: Pappné Sztás Mária, Pál Julianna és Oláh Sándor.

Az elkövetkezendő vetélkedőkre is sikeres szereplést kíván nekik az

MSZBT-tagcsoport elnöksége

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ára: 1,50 Ft

A Körösi Állami Gazdaság (Gyoma)

Híradója

Szerkeszti: Sass Ervin

Kiadja:

A Békés megyei

Lápkiaadó Vállalat

Felélős kiadó:

Dr. Árpási Zoltán

Megjelenik: negyedévenként

80-1759 Kner Nyomda

Dürer üzeme,

Békéscsaba

JOBBAN, HATÉKONYABBAN DOLGOZNI

Gazdaságpolitikai munkánk 1980-ban

A népgazdaság és gazdaságunk szempontjából is jelentős és fontos állomás volt az 1980-as esztendő. Ebben az évben volt pártunk XII. kongresszusa, melynek dokumentuma az egész nép munkájáról, az ország helyzetéről készült mérleg, határozatai megszabják a VI. ötéves terv irányát, mértékét.

Az 1980-ban elért fejlődésünk szintje, megalapozója és kiindulópontja a VI. ötéves tervnek. Ebben az évben került bevezetésre a mezőgazdasági nagyüzemekben az új közgazdasági szabályozórendszer is. E szempontokhoz és feladatokhoz kellett igazítani tevékenységünket és irányító munkánkat.

A XII. kongresszus határozataiban a legnagyobb helyet a gazdasági építők munkái kapják. Ez megfelel a párttagságunk és a közvélemény várakozásának is – a szocializmus építésének kulcskérdése ma a gazdasági építőmunka, a termelés.

Nem többet: jobban, hatékonyabban kell dolgoznunk, takarékosabban bánni javainkkal, az anyaggal, az energiával, a pénzzel, az idővel, mert nehezebbé váltak fejlődésünk feltételei. Ezt támasztja alá az MSZMP KB 1980. november 13-i üléséről kiadott közlemény is.

A KB XII. kongresszusa határozataiból kiindulva jóváhagyta az 1981–85-re szóló VI. ötéves terv irányelveit, amely szerint a mezőgazdaságban a termelést 12-15 százalékkal kell növelni. Gazdaságunk az éves tervben kitűzött feladatait továbbra is az átlagosnál gyengébb eszközellátottsággal és gyenge talajadottság mellett próbálja megoldani. A gazdálkodásunkban a legfőbb tartalék a termőföld, amelyet a párt a programnyilatkozatában „nemzeti kincsnek” minősített. A termőföld kihasználásával kapcsolatos feladatokat az elmúlt évi beszámoló taggyűlésen határozatban rögzítettünk, amelynek a lényege a következő.

Mivel az átlagosnál alacsonyabb termelési és jövedelmezőségi adottsággal rendelkezünk, a termelés szerkezetének olyan tevékenységekkel történő szélesítése a cél, amelyek függetlenek a talaj- és természeti adottságoktól. Ezen kérdésekben az illetékesekkel a kapcsolatteremtés folyamatban van. Tárgyalunk az ELZETT, a Gyulai Vízgépészeti Vállalat, a BHV, a monori MEZŐGÉP, a Gyomai Kályhagyár, az ISV Galvánüzem, illetve a kocsomagoló részleg vezetőivel.

Talajaink termőképességének fokozása komplex melioráció megvalósításával volna lehetséges, ebben a pártvezetés a szakemberekkel egyetért, de még nem ad teljes választ gondjainkra. Mivel a cél megvalósítása az évi árvíz miatt halasztást szenved, illetve hosszú időt vesz igénybe, és nem is célszerű addig várni. Azt kell tudomásul vennünk, hogy sok tartalék rejlik az olyan kisebb befektetést igénylő munkákban, mint a jó technológia, a megfelelő szerves és műtrágyázás, meszezés, helyes talajművelés és saját erőből végzett altalajlazítás.

Az 1978. évi KB-határozat is azt kéri számon tőlünk, milyen bátran élünk az ésszerű földhasználattal. Kimondja, hogy megfelelő talajadottságokat figyelembe vévő termelésre alkalmatlan terület és a föld termőképességéhez igazodó termelés nem lehet ráfizetéses. Ezt igazolja az a tény is, hogy 1979-hez viszonyítva a búzatermelésünk több mint duplája lett és a legjobb évhez viszonyítva is 6 mázsával marad alatta a járási átlagnak.

Ha az V. ötéves terv mutatóit elemezzük, kiderül, hogy a gazdaság termelési volumene, a termelés hatékonysága alatta marad a gazdaság lehetőségének. A középtávú terv elkészítésekor jobban figyelembe kell venni adottságainkat, ami a hozamokat illeti és ehhez kell igazítani a költségeket is. A termékszerkezetünket felül kell vizsgálni, a gazdaságtalan termékek megszüntetésénél szükséges figyelembe venni, hogy a veszteség adódhat a hatékonyság hiányából. Három kritikus pontunk van. Az első a rizs, ahol 1975 óta nem takarítottunk be tervezett szintű termést. Itt a vétésforgót alkalmazni kell feltétlenül és csak azokat a telepeket bevetni, amelyeken biztonságosan megterem vagy legalább a hozamok fedezik a költségeket.

A juhászatban az elmúlt évben fejeztük be az V. ötéves terv legnagyobb beruházását, a tapasztalatok még nem elégségesek ahhoz, hogy egyértelműen el tudjuk dönteni az épületek üzemeltetésével kapcsolatos problémákat. Ez az ágazat is azok közé tartozik, amelyek nagyon költségérzékenyek, különösen a tenyésztés vonatkozásában. Itt a konkrét szám adatok mellett a tenyésztési célokat is jobban meg kell határozni. Parancsolólag hat a felnevelési veszteségek csökkentése. A kiesések, az elhullások nem mind állategészségügyi

eredetűek, ha azok számlájára mutatjuk is ki. Nagy szerepe van ebben a technológiai fegyelmezetlenségnek, a nem megfelelő takarmányozásnak, de az anyagi érdekeltség hiányának is. Természetesen a feladatokat itt részágazatonként kell meghatározni, és azt igen jól szervezett intézkedésnek kell követnie. Úgy mint borjúnevelésben, ahol egy év alatt 18 százalékról 4 százalékra sikerült az elhullást mérsékelni.

Tisztában kell lennünk azzal is, hogy a termelés növelésénél beruházásokra, új telep építésére nincs lehetőség, előtérbe kerül tehát a tartalékok feltárása. E tartalékok egyik nagy bázisát azoknak a kieséseknek a csökkentése képezheti, amelyek különböző környezeti (takarmányozási, állathigiéniai, járványtani ártalmakból) és üzemszervezési anomáliákból erednek.

Az eddigiekben részben saját erőből, nagyobb részt az ÁGOK megkülönböztetett támogatásával vásároltunk 9100 m/Ft értékű és a jövő évben mintegy 4000 m/Ft értékben vásárolunk termeszésre és betakarítás céljából gépeket, ez garanciát kell hogy adjon arra vonatkozóan, hogy a takarmánybázis az állattenyésztés növekvő hozamai mellett mind minőségben, mind mennyiségben biztosított legyen. A másik oldalon az egységnyi takarmányterület hozamainak növekedése lehetőséget ad arra, hogy az árunövény-termesztést területben is növelni tudjuk. Ez a folyamat elindult, hisz ez évben már 250 hektárral több őszi kalászbót vetettünk, igen jó minőségben.

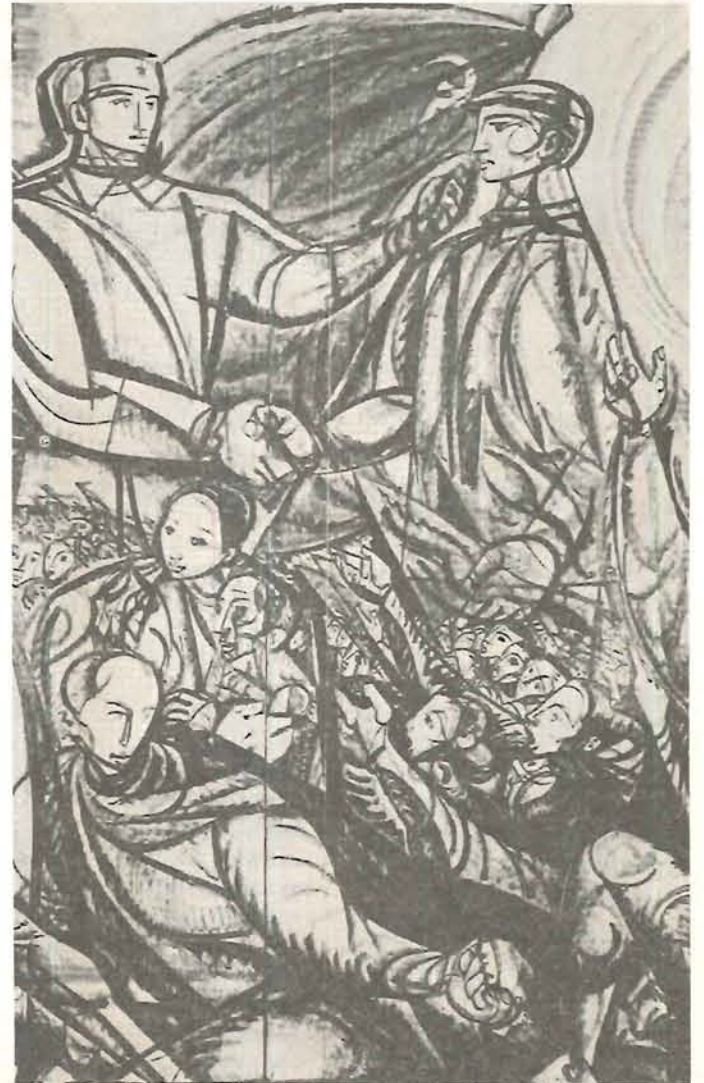
A harmadik ilyen kritikus ágazat az építők. Oly sok vita után elmondhatjuk, hogy az 1980. évi célkitűzéseket, ha nem is maradéktalanul, de teljesítették. A nyereség abszolút összegén túl az egy főre jutó nyereség is eléri a tervezett szintet, összességében az 1000 m/Ft-ot.

Az együtt-tartásunknak a feltételei változatlanok maradnak, mivel gazdaságunkban 1981-ben előreláthatólag csak hat lakás építését és 200 hektár rizstelep rekonstrukcióját végezzük el. Anélkül, hogy részleteznénk, 20 ezer 434 m/Ft-ot költöttünk 1980-ban gépek vásárlására, 1981-ben előreláthatólag 10 ezer m/Ft-ot kapunk az ÁGOK támogatásában.

Bizunk abban, hogy az eszközállomány ésszerű növelése, a munka intenzitásának fokozása, a racionális létszámgazdálkodás

(Folytatás a 2. oldalon)

Köszöntünk, április 4.!

Hincz Gyula rajza

Harminchat évvel ezelőtt, 1945. április 4-én hazánk egész területén hefejeződött a háború. Ez a nap szimbolizálja az új Magyarország megszületését, amely elválaszthatatlan a Szovjetunió antifasiszta küzdelmétől, felszabadító küldetésétől. Ezért ünnep e nap a magyar nemzetnek, jelképe a nemzeti történelem új korszakának.

Kelet- és Közép-Európa többi országával együtt 1945 tavaszán hazánk is megindulhatott a szabadság, a függetlenség, a demokratikus fejlődés útján. A hosszú útra visszanezve, s a felszabadulásra emlékezve sohasem homályosodhat el, hogy abban a világméretű küzdelemben, amelyben az ember legyőzte az embertelenséget, a humanizmus a barbárságot, a békevágy a háborút, a legnagyobb áldozatokat viselő Szovjetunióé volt a döntő szerep. A szovjet hadsereg csapásai alatt repedt szét a fasiszta államgépezet, a szovjet hadsereg űzte ki hazánk földjéről a náci megszállókat. Két magyarországi szovjet ember fekszik a második világháború frontvonalainak sírjaiban, a legtöbbet adták, amit az ember sajátjának tudhat: az életüket. Hősi áldozataikat őrizzük emléküket ápolásával, de tettük nagyságára nemcsak a kegyelet, a tisztelet soha el nem hervadó virágai emlékeztetnek, hanem mindenekelőtt az a történelmi emlékmű, amely a szocialista Magyarország építésében ölt testet. Lehet itt még élet? – tették fel sokan a kérdést 36 évvel ezelőtt. Akkor e kérdést a rombadőlt ország látványa indította, csont-bőr emberek, leszerelt gyárak, megműveletlen földek. A szocialista fejlődés útja, amelyet a felszabadulás tett lehetővé, ma már történelmi mércével is értékelhető. Így arra a kérdésre, hogyan tudtunk élni a felszabadulás adta lehetőséggel, történelmi tények válaszolnak. A munkában eltelt 36 év nagy eredményeket értelt. Haladó társadalmi rendet, fejlett ipart, korszerű mezőgazdaságot. Hivalkodás és meglegedettség nélkül állapíthatjuk meg, békés építő munkával telnek napjaink, a múlt-hoz mérve szinte összehasonlíthatatlanul más életkörülmények között.

A gazdasági-társadalmi élet minden területén olyan országot építünk, amelynek minden adottsága megvan ahhoz, hogy túlszárnyalja tegnapi önmagát, nincs indok hallgatni arról, hogy méltán lehetünk büszkéek újabb meg újabb gazdasági, politikai, kulturális vívmányainkra. Az eredmények azonban újabb igényeket szülnék, ezért az önelégültség soha nem lehet úrrá rajtunk. Éppen a tartalmukban mindinkább kiteljesedő szocialista viszonyok készítetnek rá, hogy minden területen magasabbra emeljük a mércét. A munka társadalmában mindenekelőtt a jó munka rangját kell tovább növelni. Vannak erre mindnyájunk által elfogadott, helyesnek tartott terveink. A XII. kongresszus ehhez lelkesítő programot adott, amelynek megvalósítását közös felelősséggel kell vállalnunk.

Köszöntjük azokat, akik a hétköznapi óráiban becsülettel végzik dolgukat, erejüket, szívüket adják az országépítő munkához, a szocialista haladás ügyéhez.

Gazdaságpolitikai munkánk

1980-ban

(Folytatás az 1. oldalról)

mind olyan tényező, amelyekkel a munka termelékenysége fokozható. A feszített termelési feladatok nyilvánvalóvá teszik számunkra, hogy a hatékonyabb termeléshez nemcsak a műszaki, technikai színvonal fejlesztése, hanem a döntések társadalmi, politikai hatásainak fokozottabb figyelembevétele, a gazdaság egész kollektívájának aktívabb együtt- és közreműködése is elengedhetetlen. E felismerés eredményeként el kell hogy jussunk oda, hogy jelentősebb műszaki, közgazdasági döntést nem csak szűk szakmai vita és előkészítés előzzön meg, hanem az érintett ágazatok érdekeinek egyeztetése is. Az ily módon hozott döntéseket ugyanis nemcsak a vezetés, hanem az azokat végrehajtók egésze magáénak érzi, érdekelt a megvalósításban és ezáltal magasabb színvonalon oldja meg.

A munkaszervezés, munkafegyelm területén léptünk előre és nem is vitatkozhatunk azon, hogy ez a legjobb befektetés. Probléma csak ott mutatkozik, hogy vannak vezetők, akik még mindig nehezen cserélik fel a megszokottat az újjal. A technológiai szervezethez új munkaerő beállításával próbálják megszüntetni. Feladatunk végrehajtása, tervünk megvalósítása döntően az embereken múlik. Hozzáértő, fegyelmezett, szándékainkai azonosuló tevékenységet igényel a vezetés és végrehajtás minden szintjén. Úgy a megyei pb, a községi pb határozatai ráirányították figyelmünket a munkaerővel való ésszerű gazdálkodásra. Az eltelt időben a termelési célok megvalósításánál immár alapvető feladatunknak tekintjük.

Magától érthető és megengedhetetlen az olyanféle megközelítés, hogy a dolgozók számának csökkentésével arányosan csökkenjen a termelés volumene és értéke. Erről az elmúlt időszak gyakorlata is szemléletesen tanúsodik. A határozat megjelenése óta eltelt időszakban 58-cal csökkent a létszámunk, ugyanakkor minden munkát időben és 1980-ra jellemző, hogy jó minőségben el is tudtuk végezni. A növekedés nemcsak hogy pótolta a kiesett munkáskezeket, hanem jelentős értékötletet is hozott.

Gazdaságunknak a jövőben az eddigieknél is nagyobb feladatokat kell megoldani, amelyről a pártvezetőség így vélekedik: a gazdasági szabályozórendszer a termelés közgazdasági adottságát képezi, ezt a gazdaság nem változtathatja meg. A gazdaság vezetésének a szabályozórendszer figyelembevételével kell elemeznie a gazdaság helyzetét, a termelés bővítésének lehetőségét, a jövedelmezőség fokozásának feladatait, és ennek végrehajtására mozgósítani a dolgozó kollektívákat. Ennek érdekében ez évben felülvizsgáltuk munkaszervezetünket, célunk az volt, hogy a technikával, technológiával összehangoljuk.

Homókba dugnánk a fejünket, ha nem vennénk észre, hogy gazdaságunk szervezeti rendjét állandóan a jelenlegi követelményekhez kell állítani. A problémánk ott van, hogy egy kulcsembert kiválasztva jelenleg saját utánpótlásból megoldani nem tudjuk.

Az anyagi érdekeltség elvének következetesebb érvényesítését szolgálja az is, hogy a bérszabályzatban módosításokat hajtottunk végre (és ezt folyamatos munkának jelöljük meg), hogy a normákat rendszeresen karbantartsuk. Nem konfliktusoktól mentes az érdem szerinti bérezés megvalósítása, de felvilágosító munkával, meggyőzéssel, a párttagok példamutatásával mindig jó megoldások születtek. Az ez évi bérfejlesztésünket úgy értük el, hogy az elmúlt évi bértömeget nem léptük túl, s a bérszínvonal-növekményt majd teljes mértékben teljesítményemelés után fizettük ki. Az anyagi érdekeltség elvének érvényesítése a jobban dolgozók fokozott anyagi, erkölcsi elismerése csak egyik oldala az ösztönzésnek. Az elkövetkező időben nem maradhat el a munkafegyelm megsértőinek felelősségre vonása sem, a pártvezetés ebben is egyértelműen támogatja a gazdaság vezetését; de ne csak a kétkezi munkások felelősségre vonásával érvényesüljön a következetesség, hanem a munkahelyi vezetők esetében is.

Gazdasági életünk fontos elemei az áru- és pénzkapcsolatokat közvetítő szerződések. Politikai jelentőségű kérdés, hogy a megkötött szerződések maradéktalanul érvényesüljenek, ezért el kell azt értnünk, hogy a szerződés a szerződő felek számára törvény legyen. Szerződéseinkről egységes központi nyilvántartásunk van, így a teljesítést az esetleges fogyatékoságot időben észlelni tudjuk. A szerződések megkötésénél mindig támaszkodunk a jogi szakértőre. Szerződések fogyatékosága, hiányossága miatt utólagos igényérvényesítésre nem került sor gazdaságunkkal szemben és mi sem tettünk ilyet más vállalattal szemben. Utólagos jogviták viszont előfordultak.

Azt mindenki elismeri, hogy a pártszervezet képes ellenőrizni a bonyolultabb tevékenységet, a termelést, miért ne tudnánk a forgalom kérdésével is behatóan foglalkozni. Azt viszont elmondhatjuk, hogy a pártszervezetnek ezen a téren nincs elég tapasztalata. A politikai munkánk fejlesztése a pártvezetőségtől is átgondoltabb, tervszerűbb munkát követel. Nyilvánvaló, hogy egyes területek elemzése, értékelése önmagában nem elegendő. Napra készen tájékozottnak kell lennünk a gazdaság egész közössége előtt álló feladatokról, még szorosabb kapcsolatot kell teremteni a gazdasági és tömegszervezeti vezetéssel is. Csak az ilyen, a maga komplexitásában felfogott pártmunka biztosíthatja terveink

politikai megalapozását, sőt a részfeladatok reális meghatározását is.

Pártvezetőségünk arra törekszik, hogy a politikai munka összes rendelkezésre álló eszközzel az eddigieknél jobban segítse a gazdaságunk közösségével szemben támasztott követelmények teljesítését.

Javasoltuk a gazdaság vezetőinek, hogy az éves és középtávú tervben érvényesítsék mindazokat az észrevételeket, amelyek taggyűléseinken elhangzottak, ültessék át a gyakorlatba a helyes elveket.

Ha elvárjuk dolgozóinktól azt, hogy figyelmesen kövessék a gazdaság minden tevékenységét, hogy észrevételeiket, tapasztalataikat elmondják, hogy jobbitó szándékkal vegyenek részt a legkülönbözőbb szintű fórumokon; akkor a dolgozóink is elvárják azt, hogy észrevételeik, hozzászólásaik soha ne maradjanak válasz nélkül, hogy állandóan érezzék: számítunk rájuk, saját ügyeikben mondanak véleményt. Ezért fontos, hogy a taggyűléseken elhangzottak gyakorlati erővé változzanak, segítsék terveink megvalósulását.

Akár Gyoma vagy a járás, de az ÁGOK viszonylatában a gazdaságok között jelentős különbségek alakultak ki a gazdálkodás eredményességét illetően. Ezt az eltérő természeti adottságok is, a felszereltség eltérő színvonala is indokolja. Képtelenség lenne célul kitűznünk azt, hogy nálunk olyan vertikumok alakuljanak ki, mint a mezőgazdasági termelésre kifejezetten jó adottságúakban.

A párt vezetősége abban lesz segítségére a gazdaság vezetésének állásfoglalással, megfelelő érveléssel, sőt bátorítással, hogy alaptervékenységünkben nem mindenütt a legnagyobb pótlólagos ráfordítások, fejlesztések jelentik a célszerű megoldást, más lehetőséget is keresnünk kell.

Gazdaságpolitikai tevékenységünk javítását, feladataink megvalósítását kell hogy segítsék a pártalapszervezet taggyűlésén elfogadott határozatok. Ezek kimondják, hogy: 1. Alapvető a termelés szerkezet további alakítása, el kell érni, hogy gazdaságunk az adottságának legjobban megfelelő ágazatokkal foglalkozzon. A beruházások szerkezet-átalakító jellegűek legyenek. 2. Minden ágazatban gondos mérlegeléssel meg kell állapítani azt a költségintet, ahol a ráfordítások a legtöbb nyereséget eredményeznek. 3. A kedvezőtlen termőhelyi adottság miatt a melléküzemági tevékenységünket tovább kell fejleszteni. 4. A termelés minden szintjén a személyi feltételeket biztosítani kell, illetve minőségi cserékkel javítani.

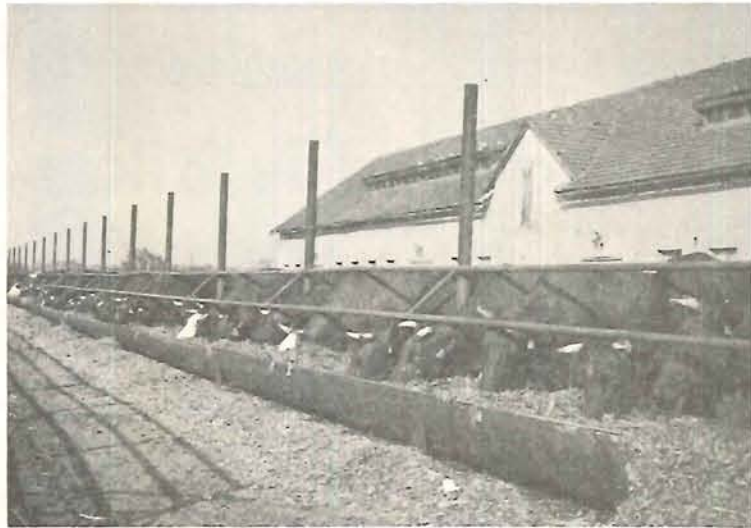
E határozatok végrehajtásának állásáról, illetve a gazdálkodás helyzetének értékeléséről a termelési és a közgazdasági igazgatóhelyettesek számolnak be minden tárgynegyedévet követő hónapban.

Dr. Mindák Zoltán

KÉPEK

A NAGYIDAI ÁLLAMI GAZDASÁGBÓL

Négy esztendeje tartunk baráti kapcsolatot a csehszlovákiai, Kassa melletti nagyidai állami gazdasággal. A kapcsolat eredményeiről, az 1981. évi közös tervekről a Körösi Híradó következő, júniusi számában számolunk be részletesen. E számunkban képriportunkat közöljük, mellyel először mutatkozik be a nagyidai gazdaság üzemi lapunkban.

Szarvasmarha-hizlaló telep Nagyidán

Gépesített takarmánybekészítés

Tejelőtehenészet testvérgazdaságunkban

Nevezetes a nagyidai csirkenevelő is

Varga József tanár és Solti Zoltán juhtenyésztési órán

Gyomán, a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakmunkásképző Intézetben 1968 óta folyik a juhtenyésztő szakmunkástanulók képzése, akik a gyakorlati feladatokra itt, a gazdaságban készülnek föl. Eleinte még a hagyományos módszereket sajátították el, aztán az adottságok jobb kihasználásával elkezdődött a gazdaságban a korszerűsítés. Új technológiára került sor a legelőgazdálkodásban, s kialakult a megfelelő takarmánybázis, amire alapozva 1972-től fokozatosan be lehetett vezetni az új tenyésztési és tartási technológiát.

Ez az évről évre korszerűsödő juhtenyésztés nagymértékben segítette az új, magasabb szintű oktatás követelményeinek valóra váltását. S az iskola és a gyakorló gazdaság jó kapcsolatának eredményeképpen 1968-tól 1980-ig 171 juhtenyésztő szakmunkás került a nagyüzemi mezőgazdaságba. A juhtenyésztő osztályok tanulói a szakmunkásvizsgán igen jó teljesítményt értek el, s a gazdaság juhászatában szerzett

szakmai ismereteket is jól hasznosítják saját termelőüzemeikben.

A gazdaságban bevezetett új tenyésztési és tartási módok hatottak az oktatásra is, így például 1973-tól kezdve juhinszeminátori tanfolyamot szervezett az iskola és a gazdaság közösen a juhtenyésztő harmadik osztályos tanulók számára. A juhtelep egyébként évek óta továbbképzési bázisa is az iskolának: állattenyésztési brigádvezetők tanfolyamát itt tartották meg 1978-ban. Az oktatás fejlesztésére két évvel ezelőtt a gazdaság 75 ezer forintot kapott a MÉM szakmunkásképzési alapjából.

A jó együttműködést példázza a tavaly kötött szerződés, melynek értelmében a gazdaság egy 500 anyás juhhodályt adott át teljes felszereléssel a harmadikosok gyakorlati oktatására, hogy a tanulók az állomány egész éves gondozásával még jobban elsajátítsák a szakma gyakorlati ismereteit, s megszokják a felelősségteljes munkát.

Szakácsi Ferenc, mint a gazdaság ösztöndíjasa a gyomai iskolában lett juhászati szakmunkás és másfél éve dolgozik. Alapos, megfontolt fiatalember, aki arra törekszik, hogy a tanultakat jól hasznosítsa az életben, s hozzá még elsajátítsa mindazt, amit csak az évek haladtával meg lehet szerezni a szakmából.

– Sokat tanultam, rengeteget nyújtott az iskola, az évközi és nyári gyakorlati oktatás szintén. Enélkül nem is boldogultam volna, amikor elkezdtem az „igazi” munkát. Amikor meg kellett mutatni mit is tudok. Ezt a kezdetet nagyban segítette, hogy nem idegen helyre, hanem hazajöttem, ahol minden és mindenki ismerős volt.

Első önálló munkaterületként egy 450 anyajuhból álló falkát bízta rá, most pedig ketten gondoznak 800 jószágot. A társa is fiatal, jól megértik egymást, de másokkal is jó a kapcsolata. Számítását megtalálta, kereset szempontjából is. Különjuttatás, hogy 12 anyajuhot tarthat magának. De a legfőbb, hogy szereti a munkáját és érdekli minden, ami azzal összefügg.

Solti Zoltán – a nyurga, karsú fiú – tanulmányai végén jár, s nemsokára belép a dolgozók táborába. Ő is ösztöndíjas.

– Én mindig erre a pályára készültem, mert már otthon megszerettem az állatokat, amelyek gondozásában sokat segítettem, s korán elhatároztam, hogy juhász leszek, mert ez szép szakma és egészséges. Az iskolát is kedvelem.

Az első két évben az általános állattenyésztést tanulták, s közben megszerezték a szarvasmarha gépi fejői betanított munkásbizonyítványt is. A harmadik év már tisztán a juhászaté, s ezen belül az ősszel már az osztály egy birka-falkát kapott, s így tizenhármójuk közt oszlik meg felváltva a munka. Zoli jó tanuló, 4,6-es átlagnál csak többje volt, kevesebbje nem.

– Különösen a szakmai tárgyakat szeretem, ezen belül is a tenyésztés érdekelt legjobban. Később erre akarok szakosodni. Várom a munkát, s gondolom azt is úgy élvezem majd, mint a tanulást. De azt se hagyom abba, tovább szeretnék tanulni a dolgozók szakközépiskolájában. Remélem, sikerülni fog.

V. M.

A főbizalmi és a vszb titkára, Gombár Mátyásné

A főbizalmi a szó

A szakszervezetek életében tavaly lényeges szervezeti változás történt, mégpedig olyan, amely minden területre kiterjedt, így a MEDOSZ-ra is. A gazdaságban megszűntek az osztálybizottságok, helyettük egy-egy főbizalmi kapott megbízást a tagságtól a választások idején. Többnyire tapasztalt, sok éves szakszervezeti tisztségviselők, mint Muth Ádám vasbetonszerelő, a Vasas Szocialista Brigád vezetője, aki az építőrészleg főbizalmija lett.

– Többféle tisztséget töltöttem be a szakszervezetben 1964 óta. Ekkor kezdtem a bizalmi munkát, amit sokáig elláttam. Aztán voltam sportfelelős a vszb-nek, majd négy éven keresztül – egészen a mostani választásig – osztálybizottsági elnök. A sporttal kapcsolatos dolgok később is megmaradtak, ha nem is hivatalosan, de a sportnapok szervezésében mindig aktívan részt veszek. És a sportolásban is, nemcsak példamutatásból, inkább azért, mert szeretem a súlylökést, gránátdobást, úszást stb.

– Ezelőtt az öttagú osztálybizottság működött, most a főbizalmira és helyettesére hárul az egész testület munkája, hiszen a fő segítők, a bizalmiak akkor is megvoltak, s az utóbbi években már hasonló jog- és hatáskörrel felruházva.

– Tény, hogy akkor 120 tagunk volt – mert a gépesítés ide tartozott –, most meg 65–70-en vagyunk, de akkor a részortfeladatokat jól begyakorolt felelősök látták el. Most mindenem nekem és a helyettesemnek kell foglalkozni. Igaz, csak előkészítjük a dolgokat többségében, mert a döntés a bizalmiak és a mi javaslatunk alapján följebb történik. Itt az információnak van a legnagyobb szerepe. A bizalmiak hozzák a problémákat, mi visszük tovább, s ugyanez történik lefele is azért, hogy a kapott sokféle tájékoztatást továbbítsuk.

– Ha a bizalmi jól végzi a munkát, ismeri feladatát, akkor nem lett nehezebb a munka, csak másmilyen.

– Én mégis nehezebbnek tartom, s nemcsak a szervezeti változás miatt, hiszen már előbb is, most is a főszerep a bizalmiaké. S meg kell mondani, hogy mindkét bizalmink – K. Tóth és Bereczki – nagyon lelkiismeretes, megbízható és jól dolgozik. Aztán olyan segítségünk is van, hogy a vszb munkavédelmi felelőse, meg a tt-s is nálunk tag, ide tartozik. Hogy miért nehezebb mégis a mozgalmi munka?

Azért, mert jobban, több odaadással és magasabb színvonalon kell dolgozni. Komoly igényeket támasztani saját magunkkal szemben, mert maga a tagság lett jóval igényesebb, mint bármikor volt. A rádió, a televízió, az újságok, no meg az oktatás hatása a tájékozottságban is megmutatkozik.

Ennek csak örülni lehet, vagy nem?

– Persze, hogy örülünk, hiszen ezt is akartuk. De őszintén megmondom, a tájékozottság nem mindenre vonatkozik. Sokszor csak a jogokra, a kötelezettségekre már nem annyira. Ezért a meggyőző és felvilágosító munkát tovább kell folytatni. Tesszük is, ha nem is könnyű olykor a feltett kérdésekre felelni, mert nagyon összetettek a problémák. Viszont az őszinte válasz erősíti a vezetőket, tisztségviselőket tekintélyt.

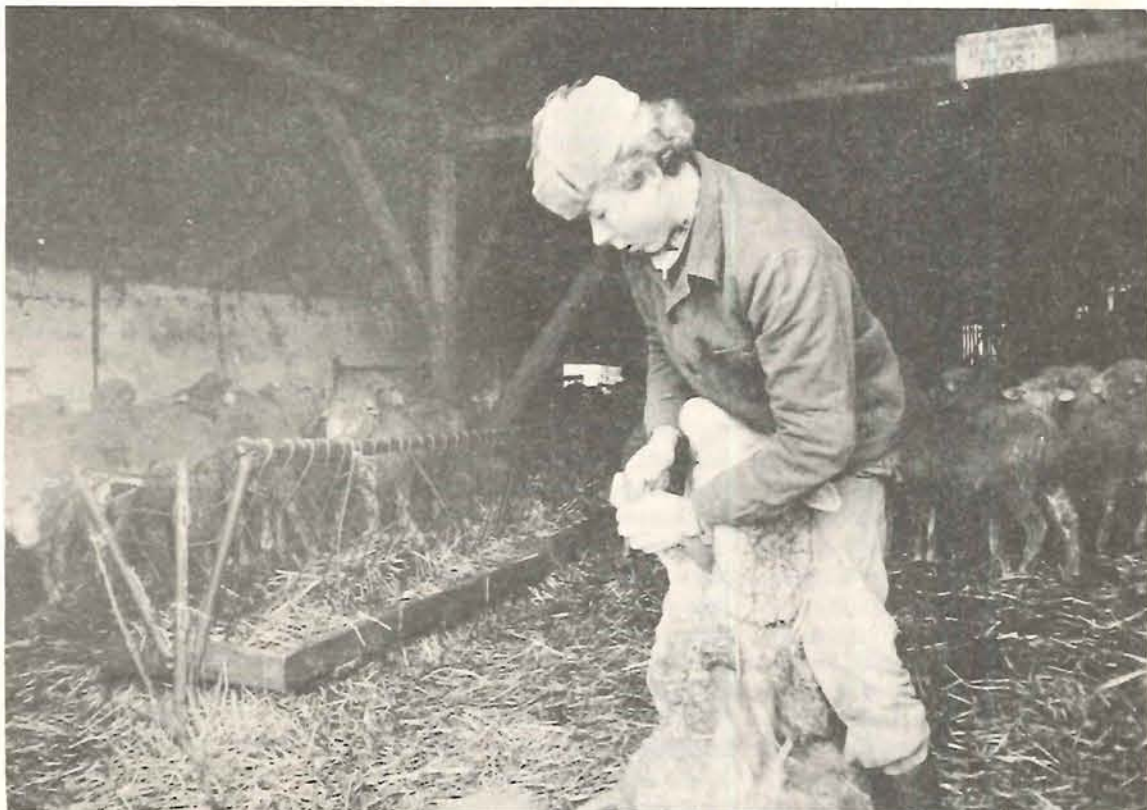
– Az őszinteséget fölfelé is gyakorolják, nincs szépités beszámolóikban vagy jelentésekben?

– Nincs. És emlétek is mindjárt egy példát, a szolidaritás bélyegekkal kapcsolatban. Ezzel a SZOT-akcióval sok problémánk van, mert ha a kapott bélyegek nem kelnek el, szakszervezetünk pénztárát terheli az összeg. A tagság pedig húzódozik, főleg azért, mert nincs konkrét cél meghatározva. Szívesen adnak bárki bajba jutottnak a világ bármely tájára, ha tudják, kit és miért segítenek. Ezt így már többször jeleztük a felsőbb szakszervezeti szerveknek. De a nyíltság a gazdasági vezetéssel szemben is megnyilvánul. Ezzel egymást becsüljük meg.

– Ha ez az alapja a partneri kapcsolatnak, nem szül vitákat?

– Nem rossz az, ha akad vita, anélkül munka nincsen. Én különben igen jónak ítélem meg a mi partneri kapcsolatunkat. Tóth Mihály építészvezető mérnök igényli a véleményemet és messzemenően figyelembe veszi. Legyen berről, jutalomról, kitüntetésről szó, a bizalmiak, művezetők és mi, alapos megfontolás után döntünk. A végzett munka alapján személyenként tárgyalunk meg mindenkit. Én különösen szigorú vagyok a munkával kapcsolatban, hiszen ahogy dolgozunk, úgy élünk, s ezt különösen most, az ország nehéz gazdasági életében látni kell. De mindenkor ez volt a lényeg. És ez is lesz. Ezért fontos az érdekvédelem mellett a szakszervezetek termelőmunkát segítő feladatát maradéktalanul ellátni.

Vass Márta

Szakácsi Ferenc Kőszigeten dolgozik. „A körmözés is sok figyelmet kíván”

Fotó: Veress Erzsébet

Ahol mindenki jól jár

Létezik, hogy már öt év telt el a munkásbrigádok közművelődési vetélkedője fölött? Ha nem is pont így tettük fel a kérdést magunknak *Gombár Mátyásnéval*, a gazdaság vszb-titkárával, de valahogy így gondoltuk. Az évek valóban repültek, ám a brigádok állhatatos kitartása maradt, ezt lehet szinte mindenütt tapasztalni, és azt is, hogy a résztvevők száma évről évre gyarapodott. S az akkori indulókból nemigen estek ki. A szakszervezeti titkár hogyan emlékszik vissza a kezdeti időkre?

VOLTUNK MEGYEI DÖNTŐBEN IS

– Leginkább úgy, hogy akkor még egyedül a szakszervezet patronálta a mozgalmat, de nem sokáig, mert nálunk jóval előbb, mint másutt, megalakult a gazdaság közművelődési bizottsága és megoszthattuk a feladatokat. Legelőször nyolc brigádunk indult a versenyben, s mindenki sok szép emléket őriz ebből az időből. Meg különböző történeteket, s már ez maga jó dolog, hiszen a közös élmények az összetartást, a közösséget erősítik.

Később is nyolc-tíz körül mozgott a benevezett brigádok száma. Cserélődés is volt. Újak léptek be, mint például a Vasas brigád, amikor 1978-ban elnyerte a szocialista címet, s így már részt vehetett. Mindjárt az élre is

kerültek a háziversenyben, s bár a középdöntőben nem tudták megduplázni a sikert, de kis híja volt, csak a zenén múltott. Ez egyébként nemcsak nekik kényes pontjuk. Pedig az Ifjúsági, az Augusztus 20. és legutóbb a Szállítás is szépen helyt állt. Az Augusztus 20. jutott el legtovább, ők tavalyelőtt a megyei döntőn negyedik helyre kerültek. Szép eredmény, különösen ha számításba vesszük, hogy a megye hét-nyolcszáz brigádjából ide már csak tíz kerül, s ők ennek a végső mezőnynek is az első felében végeztek. A Szállítás pedig tavaly olyan erős csapat mögött lett második a középdöntőben, amelyik aztán megyei első lett.

NÉPSZERŰ LETT AZ OLVASÁS

– Időközben új témák kerültek a versenybe, anyanyelvi, természettudományos például, s a lelkesedés nem lanyhult, ezeket is megszerették, pedig egyik sem könnyű. De talán még mindig a legkedvesebb az irodalom. Sok szép könyvet olvastak el a versenyzők, meg novellákat, elbeszéléseket. Persze az érdeklődési kör nem egyforma. Weigert Ádám kedvence a Világunk című téma és rengeteg ezzel összefüggő dolgot tud. Mások is szívesen forgatják az Élet és Tudományt, amelyet direkt a vetélkedők kedvéért járattunk. Vagy ott van a

politika, amiben Nyíri Gyula bácsi szokott remekelni, s közel hatvan évének dacára: fáradhatatlan. Újságokat olvas, rádiót hallgat, tévét néz.

De az irodalom ismerői, a könyvbarátok jóval többen vannak, s kiemelkedően is szerepelnek a vetélkedőkön, mint Uhrin János, Farkas Lajos, Cseh János, Adamik József, Galambos József, Papp Béla vagy Balogh Lajos. De végül is mindenki megismeri a teljes anyagot, mert a készülés során nemcsak az egyes „területi felelős” készül, olvas, jár színházba, moziba, múzeumba stb., hanem a többiek is. Pedig nehézségek is vannak.

– A problémák elsősorban abból adódnak, hogy három községben laknak dolgozóink és nagyok a távolságok, de a munkavégzésnek is megvannak a maga nehézségei. És mégis a legkeletesebb területről, az állattenyésztésből is versenyeznek évek óta. S megállják a helyüket, mint Sinkovics István, Kovácsné vagy Orosz bácsi. Az ő „feleletére” még mindig emlékszünk, milyen szépen, érzelmi és értelmi átéléssel mondta el a Bűn és bűnhődés eszmei mondanivalóját. Természetesen amit tudunk, segítünk, úgyis, hogy a kis busz viszi őket színházba.

VESZTES NINCS, DE GYŐZTES ANNÁL TÖBB

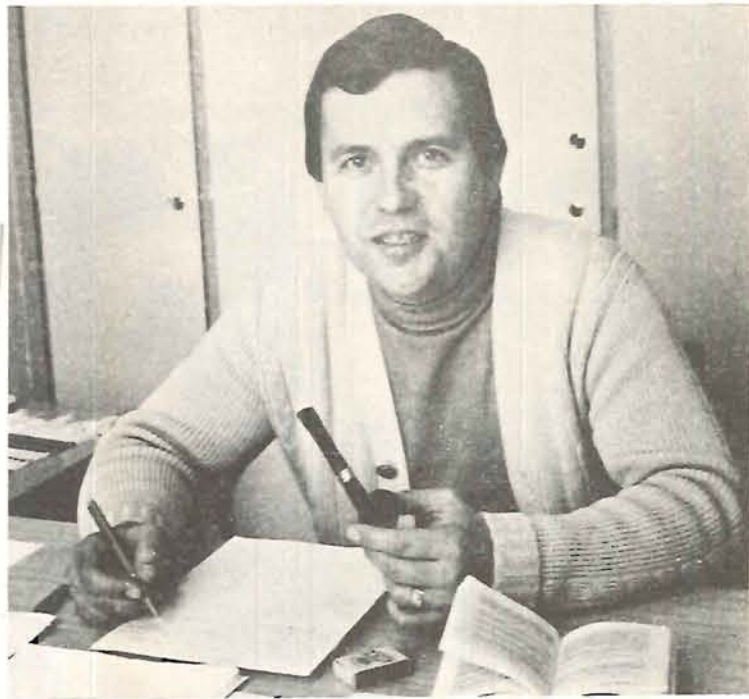
Most is nagy a készülődés a benevezett brigádok háza táján. A háziversenyt szokás szerint az április 4-i ünneppel kötik össze, s ez nemcsak nagyobb rangot ad, de nagyobb közönséget is. Márpedig ez utóbbi igen lényeges, az érdeklődő figyelem minden vetélkedő személy teljesítményét megemeli. Ilyenkor, mint mondják, az is eszébe jut az embernek, amiről azt hiszi, hogy elfelejtette, ám a serkentés előhozza. Jó dolog a versenyzés, s a mai vetélkedős világban meg is szokták a szocialista brigádok, s gyakorlatot szereztek tanulásban és szereplésben egyaránt. De van ennél az egy-egy alkalomra való lelkiismeretes felkészülésnél jóval nagyobb jelentősége is a közművelődési mozgalomnak. Csak mindjárt az, hogy amit tud az ember, az az övé, és az is marad. Ő gyarapszik általa, s veszi hasznát.

– Szerintem sokkal többen, mint az a negyven-ötven csapat-tag. Csak ha a brigád többi dolgozóját számítjuk is, akikkel majd mindenki megosztja a színházi élményt vagy az elolvasott könyvről kialakított véleményét. Hiszen beszélgetnek egymással. De még ez a kör is jobban bővül a családtagok által. Színházba, moziba senki sem egyedül jár, hanem a felesége, férje vagy más hozzátartozója társaságában. S egy-egy könyv, újság, folyóirat is kézzől kézre vándorol otthon. Így aztán a vetélkedő hatása megsokszorozódik, kiterjed. Akarva, akaratlanul, szinte észrevétlen. S hogy milyen jártasságot szereztek az elmúlt évek alatt, a vetélkedők nyomán, az a legkülönbözőbb területeken meglátszik. Nincs téma, amihez hozzá ne szólnának, s ugyancsak kemény bírálatokat kap a tévéműsor, ha megérdemli...

Vass Márta

Válaszol

a vállalati jogász

Csak a pipa le ne maradjon, szólt a figyelmeztetés a fotózás előtt, mert anélkül el sem lehet képzelni *dr. Szakmáry Sándort*, a gazdaság jogtanácsosát. Így igaz, hisz beszélgetésünk is vidám „pipaszó” mellett zajlott.

– *A tizenöt évvel ez előtti idő már elég régen volt, de biztosan emlékszik még, miként került ide?*

– *Hogyne. Mikor végeztem 64-ben, szülővárosomban, Hódmezővásárhelyen kezdtem el dolgozni az állami gazdaságok igazgatóságán. Nem sokra rá, itt a gazdaságban bonyodalom támadt egy döglött ló körül. Pontosabban: a fehérjefeldolgozó vállalat rosszul, azaz keveset fizetett érte. Ezt elintézendő küldtek ide, sikerült is pár száz forintot szerezni még, s ebből adódott az ismeretség. Ez folytatódott, amikor hamarosan átjöttem a szarvasi tangazdaságba, ahonnan már csak egy lépés volt, hogy itt másodállást vállaltam, majd részmunkaidős foglalkoztattam.*

– *Egy mezőgazdasági üzem jogtanácsosi munkája miben különbözik más vállalatokétól?*

– *Általánosságban megegyezik, mert ez is vállalat, azonban mégis speciális, hiszen földdel gazdálkodunk, s ez sok mindent meghatároz. Például azt, hogy egybefüggő területre van szükség. Ennek a kialakítása régóta folyik, a tsz-ekkel önkéntes földcseréket bonyolítunk le, volt hogy ezer hektárosat. S még közel sincs vége. Aztán ott van a tanyák felszámolása, melynek során főleg öreg emberektől vásárolunk, s épp ezért nagy megértés, emberség kell hozzá. A legtöbb munkát viszont a termelésből adódó feladatok, a termékértékesítésre vonatkozó szerződések adják.*

– *Szerződéskötéskor mi a leglényegesebb, mire kell vigyázni?*

– *Hogy számunkra a lehető legelőnyösebb legyen. Persze a másik fél is erre törekszik, érthetően magának szeretne jobb feltételeket. Egy sor termék esetében – mint a tej vagy a gabona-félék – csak hatósági árral számolhatunk, mégis a körültekintés, a figyelem pénzt jelent, a szállítási vagy egyéb kikötések által. Az építés még éppen sok problémát okozhat, ha nincs kellő elővigyázat. Egyébként mindig, mindenre vonatkozik, hogy*

a látszólag apró dolgoknak is jelentősége van, már csak azért is, mert sok kicsi sokra megy és nem mindegy, hogy vesztünk vagy nyerünk egy szerződésen.

– *Vannak izgalmas esetek is a jogviták során?*

– *Igen, ha nagy a tét. Ilyen volt az a hosszú perünk a Budapesti Fém munkás Vállalattal, amelyben végül a Legfelsőbb Bíróság döntött. Javunkra. A jubileumi telep rekonstrukciójához szállítottak a gazdaságnak alumíniumból csíkokat. Ahogy az első tétel megjött, azonnal fizettünk. Nem így a másodiknál, amikor az előző számlával ellentétben a folyóméterenkénti négyforintos szerződött árak a tizszeresét tüntették fel. Később ugyan kiderült, hogy ez a reális ár, és nem a négyforintos, ami az ő tévedésük folytán került a szerződésbe. Mi viszont azzal érveltünk – és ez igaz is volt –, hogy ilyen drágán nem kötöttük volna le. Ezt el is fogadta a bíróság és felbontotta a szerződést.*

– *Ez tényleg érdekes, sőt tanulságos történet, mert jól mutatja, hogy a figyelem milyen fontos. De azért a jogászoknak is kell lazítani valamikor. Mi erre a legjobb?*

– *Nekem a horgászat. Szeretem, mert szórakoztat és pihentet. S képzelje, legutóbb is első voltam a gazdaság vesenyében. Igaz, hogy egyből lettem az első, mert más nem rajtolt, de én tehetek éről? A versenybírózás áldását adta rám, s így közösen jó mulatságot szereztünk a többieknek, alkalmat a viccre, tréfára. Hisz tudja, milyenek a horgászok...*

V. M.

Nyugdíjas - találkozó

Az elmúlt években a szakszervezeti bizottságunk a gazdaságból nyugdíjba ment dolgozóinkkal nemigen tudott foglalkozni, munkájának nagy részét a termelést segítő feladatok kötötték le. Az elmúlt év októberében megtartott vszb-ülésen úgy határozott a vállalati szakszervezeti bizottság, hogy az 1980-as gazdasági évben felújítja a nyugdíjba vonult dolgozók éves találkozóját. A bizottság megállapodott abban is, hogy a találkozót 1980. december 13-án délelőtt 10 órakor tartja meg. A határozat alapján minden vszb-tag serényen hozzákezdett a reá bízott feladatok maradéktalan végrehajtásához; az ülésen mindenki megkapta a reá háruló feladatot.

A személyes beszélgetéseken túlmenően a bizottság 118 nyugdíjas részére küldött ki válaszos meghívót azzal a céllal, hogy a volt dolgozó igazolja vissza megjelenési szándékát. A kiküldött meghívókra 81-en válaszoltak. A találkozóra meghívtuk a gyomai I. számú általános iskola kultúrscsoportját is.

Végre elérkezett a várva várt nap, mikor a volt kollégák, munkatársak ismét találkozhattak, hiszen a nyugdíjasok négy községből tevődnek össze.

A vszb-titkár üdvözlő szavai után a gazdaság igazgatója tájékoztatta a jelenlevőket a gazdaság előző évi eredményeiről, fejlődéséről és a gazdaság előtt álló további feladatokról.

A tájékoztatójához elsősorban a nyugdíjban levő, volt igazgató, Nagy M. Lajos kért szót. Megköszönte a gazdaság vezetőségének, a pártvezetőségnek és a szakszervezeti bizottságnak, hogy lehetővé tette e találkozót, hiszen van olyan dolgozó közöttünk, aki már több mint 15 éve nyugállományban van, s ilyen bő és részletes tájékoztatót azóta a gazdaságról nem kapott. Kéréssel is fordult a vezetőséghez, hogy az elkövetkező években e találkozókat a nyári hónapokban rendezzék meg és határjárással kapcsolják össze, hogy a volt dolgozók saját szemükkel láthassák azt a fejlődést.

Ezek után Muth Ádám főbizalmi üdvözölte a jelenlevőket s elevenítette fel a munkában együtt eltöltött éveket.

A résztvevőknek a szakszervezeti bizottság egy kedves kis ajándékkal, Miska-kancsóval kedveskedett, hogy a találkozózt még emlékezetesebbé tegye.

Ezt követően minden kedves vendéget a gazdaság közös ebéden látott vendégül, amit a munkában elfáradt és megöregedett volt dolgozóink jó étvágyal fogyasztottak el. Majd ezt követően poharazgatás közben a délutánba nyúló kötetlen beszélgetéssel ért véget a találkozó.

Megyeri József
vszb-tag

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ára: 1,80 Ft

A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik: negyedévenként
81-294 Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Békéscsaba

Mit hoz a jövő?

Beszélgetés a VI. ötéves tervről

Mindenféle tevékenységre a folyamatosság jellemző. az elmúltakon alapszik a jövő, de a régintúlmutatva. Ezért az első kérdésem Ambrus Balázs igazgatóhoz az, hogy milyen különbségek vannak a gazdaság VI. ötéves tervében az előzővel szemben?

— Az elmúlt években lezajlott terület- és majorcserékkel a szétszórtság megszűnt, s a zárt területi egység meghatározó a következő időszakokra. Ez nem jelenti azonban, hogy kisebb szerkezeti változások ne legyenek a növénytermesztésben. Nő a búza- és árpaarany, a kukorica és repce pedig kimarad. A másik eltérés az, hogy szakítva a két évtizedes gyakorlattal, ki kell alakítanunk a rizsvetésciklust. A harmadik, ami a növénytermesztést érinti, a legelőgazdálkodás korszerűsítése a telepítéstől, betakarítástól a felhasználásig. Egyik sem problémamentes, hiszen hogy csak egyet említsék, az árnövények területét a takarmánytermesztés rovására növeljük, mégis az állattalományunk mennyiségi és minőségi takarmányát — a kukorica kivételével — meg kell termelni.

— Az állattenyésztésben mi várható?

— Ahogy már jelenleg sincs, sertésenyésztéssel ezután sem foglalkozunk. A juhászatban a múlt évben befejeződött az 53 milliós beruházás, de a jövő érdekében fejőházat kell építeni. A mostani 5000-es anyalétszám szinten tartását tervezzük egyébként úgy, hogy a hizóbáránnyexport a jelenlegi évi 6—700 tonnáról a tervidőszak végére fokozatosan elérje az 1000 tonnát. A szarvasmarhatenyésztés a legnyereségesebb ágazatunk. Ezen belül a tehénállomány 650—700 között mozog, s fejlesztésével csak akkor lehet számolni, ha a te-

leprekonstrukció a VI. ötéves tervben meglesz. Addig a tejtermelés emelése a cél, mégpedig tehenenként az 1980-as 4800 literrel 5400-ra. Nagyon szeretnénk lépni, s már ebben az évben elérni 5300 literes átlagot. Viszszatérve az előbb említett beruházásra, megvalósítása bizonytalan, holott nemcsak a létszámnövelés indokolja, de az is, hogy hosszú távon a tehenészet létét befolyásolja az elmaradás. Mindenképpen szükséges a növendék- és hizómarha-istálló építése is, mert nem mehet tovább, hogy férőhely hiányában a bikákat eladjuk, és nem itt hizlalunk. A tervünkben szerepel továbbá, hogy a mellék- és ipari tevékenységet a jelenlegi 10—15-ről a termelési érték 40—50 százaléka fogjuk növelni.

— Az elmondottaknak milyen gépesítési és egyéb vonatkozásai lesznek?

— Nagyon röviden a következők. A szálas- és tömegtakarmány-beta-karító gépsor komplettizálása, a rizstermesztési gépek kiegészítése és bővítése, s az állattenyésztés gépesítésének fokozása. Még tömörebben: a technológiák és a gépesítés kialakítása úgy, hogy

az ötnapos munkahét is megoldható legyen.

— Az elmondottak után miben látja a fő követelményt?

— A gazdaság 1983. december 31-ig egyéb okok miatt (belvív, árvíz stb.) kedvezőtlen körülményűnek számít, s ezért 5 százalékos dotációt kap az államtól. El kell érni, hogy 1984-től teljesen a saját lábunkra álljunk, vagyis, a három év alatt rentábilissá váljunk. Ezt várja tőlünk a népgazdaság — mi is magunktól — ennél fontosabb nincs, bár nehezebb sem. Viszont, szinte mindenütt lehet tenni érte valamit.

— Gondolom, ezek

egyike az energiatakarékosság, amelynek nagy lehetősége van itt, ahol nem csekély a gázolaj, benzin és villamos energia felhasználása.

— A gépeink üzemanyag-fogyasztása évek óta be van mérve, de ez nem jelenti azt, hogy ne lenne tennivaló a kijelölt cél elérésére. Ez pedig: 1985-ben a magasabb kapacitáskihasználáshoz a felhasznált energia mennyisége ne haladja meg az 1980-as szintet. Ez nagyon komoly követelmény, de megvalósítható, ha csökken a mindentéle

üresjárat — főleg szállítás és anyagmozgatás terén —, és teljesebbé válik az erőgépek kihasználása. Aztán lehet csökkenteni a gabonaszárítás üzemanyagát is, vagy az állattenyésztésben a fűtést-világítást ésszerűbbé tenni. Az ésszerűséget mindenben — ezt külön hangsúlyozom, mert a mindenáron spórolás kárt is okozhat, az okos és célirányos takarékoság viszont hasznot hoz. Erre törekszünk a dolgozók érdekeltségének körültekintő növelésével.

— Az anyagi érdekelt-ség azt hiszem, nemcsak ezen az egy területen kulcskérdés. A bérézésben hogyan érvényesül?

— Az egészen belül mintegy 70 százalék a teljesítménybér aránya, s ezt még tovább szélesítjük, a végtermékhez kötve. A juhászatban kezd-tük, most adtuk ki a szarvasmarha-ágazatban, s kidolgozás alatt van a traktorosoké és a gépkocsiüzemé.

— Szinte csak címszavakban volt szó a gazdaság VI. ötéves tervéről, mégis érzékelhető, hogy óriási feladat előtt állnak. Mit ró ez a vezetőkre és beosztottakra?

— Ránk elsősorban a változó körülményekhez való rugalmas alkalmazkodást, s a következetesebb, előrelátóbb és szervezettebb irányítást. Az egész kollektívára pedig, hogy érte és tudja mindenki, mi a saját feladata az egészen belül, lássa világosan, hogy az egyéni érdek összefügg a népgazdaságéval, s igazán boldogulni bármelyikünk csak annak egységében tud. Ehhez sok fontos dolgon kívül a nyílt és őszinte légkör szükséges minden fokon, mert csak így van egyetértés, egyet-akarás és egység a cselekvésben. S mire lenne nagyobb szükség, mint erre, mikor a mezőgazdaság még ma is olyan, hogy akkor kell legtöbbet dolgozni, amikor lehet. S akkor sem akármilyen munkát végezni, hanem jó hatásokkal, minőséggel. S ez mindnyájunkra vonatkozik, vezetőkre, beosztottakra egyaránt. Kinek-kinek a saját területén.

Vass Márta

A Haladás adminisztratív brigád is benevezett a szocialista címért folyó versenybe. Reméljük, törekvéseit siker koronázza

Fotó: Veress Erzsi

Brigádok a versenymozgalomban

Az 1980-as gazdasági évben 14 munkabrigád nevezett be a szocialista munkaverseny-mozgalomba, és indult versenybe a Szocialista Brigád cím elnyeréséért, illetve megtartásáért. A 14 munkabrigádban 172 dolgozónk végzi munkáját, az összes dolgozó létszámának 32 százaléka. A szocialista és a munkabrigádok vállalásainak összértéke 476 ezer forint volt, ebből anyag- és energiamegtakarítás 284 ezer, termelési értéket növelő vállalat 133 ezer, társadalmi munka értéke 59 ezer forint volt.

A szocialista brigádok éves munkaverseny-mozgalomát értékelve megállapítható, hogy a munkavégzéssel kapcsolatos vállalásait a brigádok túlteljesítették. A legjelentősebb az energiaköltség megtakarítására tett vállalások túlteljesítése, mivel a traktorüzemnél dolgozó 3 szocialista brigád az előző évhez viszonyítva 255 ezer forint értékű gázolajat takarított meg, és a Szállító Szocialista Brigád is túlteljesítette vállalását.

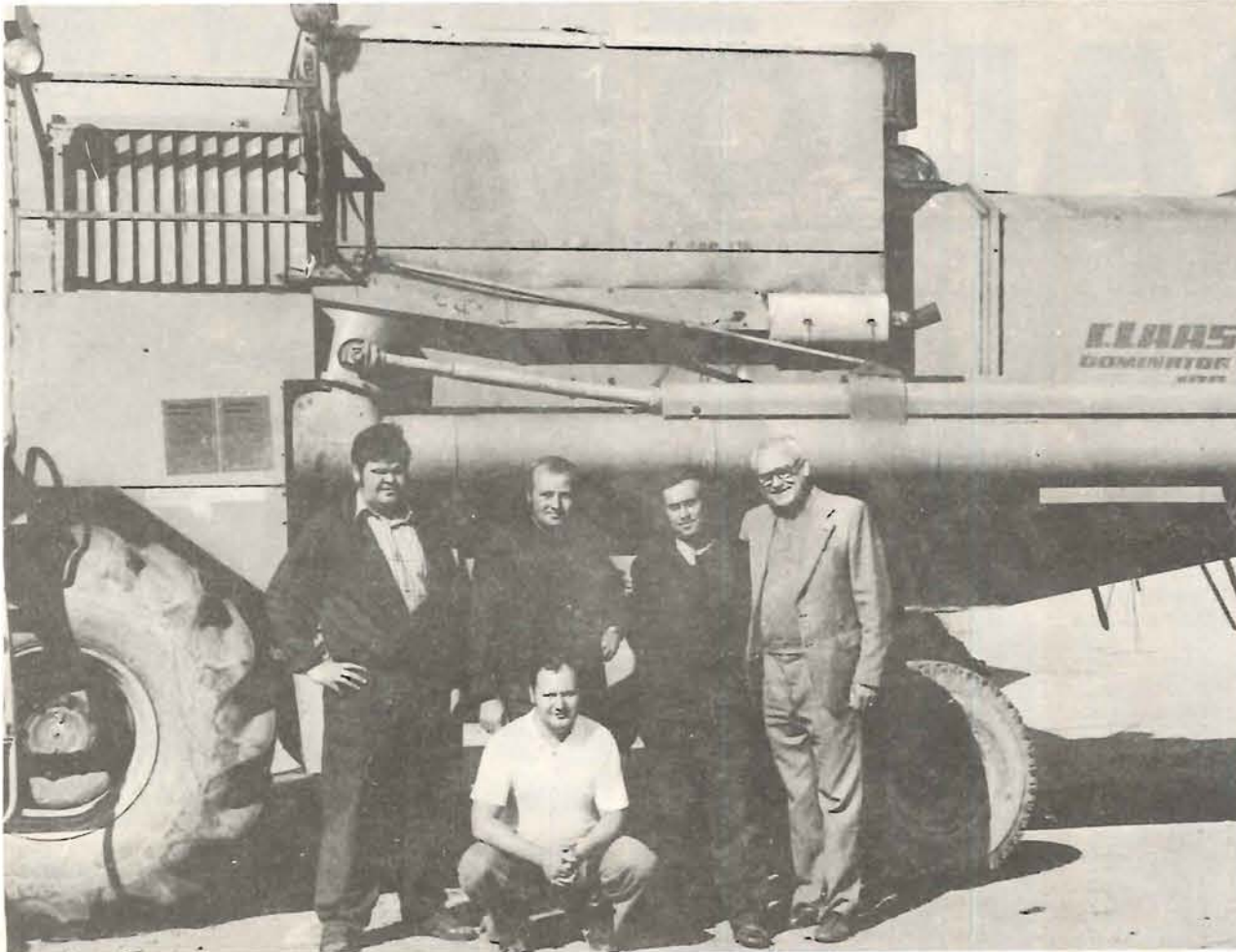
A brigádok 3130 óra társadalmi munkát végeztek, brigádtagonként átlagosan 18 munkaórát. Az árvízkarosultak részére 7720 forintot, a gyermekintézmények megsegítésére 15 254 forintot fizettek be. A tanulással és a művelődéssel kapcsolatos vállalásait teljesítették, 5 brigád nevezett be, és versenyzett az MSZBT által szervezett vetélkedőn, 5 brigád vett részt a közművelődési vetélkedőn. Közös rendezvényt, csatlátagokkal együtt, 10 brigád szervezett.

Az értékelés alapján harmadszor nyerte el az arany brigádérmet a Május 1., az Ifi brigád és az Augustus 20. brigád, arany brigádérmet kapott az Április 4. brigád, másodsor az ezüstöt a Zalka Máté brigád, ezüst brigádérmet kapott a Vasas, a Vörös Csillag brigád, Bronz brigádérmet az Összefogás, Szocialista Brigád címet a Szállító brigád. Induló munkabrigád az Egyetértés, a Haladás, az Ybl Miklós, a Bereczki és a Kolh brigád.

Búzavegyszerezés repülőgépről. Közvetlen a föld felett a HA-MEC...

Nagyidai barátság és együttműködés

Kombájnosaink Nagyidán, tavaly nyáron

Úgyis mondhatnánk, hogy az egész a kultúrával kezdődött. A szálak még 1978-ra nyúlnak vissza, egy márciusi napra, amikor a gyomai művelődési házban rendezett

műsoros esten a nagyidai népi táncosai is felléptek. A csoportot elkísérte a gazdaság akkori személyzeti vezetője, Snyir Ferenc is, aki jelenleg a Nagyidai Állami

Bizottság titkára. Vagyis a községi tanács egyik vezetője. A műsor után beszélgetés, ismerkedés volt, és persze, érdeklődés a gazdaság dolgai iránt, s így került szóba az, ami Körösi Állami Gazdaságot legjobban izgatta, a mezőgazdasági repülőtér. S mint kiderült, nekik már megvolt, és szívesen álltak rendelkezésre.

Az invitálásra hamar megtörtént az első látogatás. Ambrus Balázs igazgató és Hanyecz Károly, a gépesítési osztály vezetője már április elején találkozott a nagyidai igazgatóval. A szíves fogadtatás és a szerzett tapasztalat gyümölcsözőt, a repülőtér három hónap alatt megépült. S hogy az érdeklődés kölcsönös volt, az is gyorsan bizonyosult, hiszen az áprilisi vizitét már májusban visszaadták a szlovákiaiak, s ekkor egyeztek meg az azóta is rendszeres együttműködésben: Gyoma megye aratni, Nagyida jön szántani. S dolgozók, vezetők, ha

többször nem is, de évente egyszer biztos találkoznak.

Legutóbb kora tavasszal, amikor dr. Mindák Zoltán párttitkár is kilátogatott. Vele beszélgettünk most, nemcsak az éves együttműködési programról, de a két gazdaság hasonlóságairól és különbözőségeiről is.

A barátkozás, egymás megismerése, a tapasztalatszerzés és segítség még hazai viszonylatban is hasznos. Ha pedig más országgal történik, izgalmas is, hiszen a szakma egy, de a feltételek mások. Épp ebből adódik az, hogy a nagyidaiakkal jól kiegészítjük egymást, és most is várják az aratási segítséget, amelyet az ottani későbbi gabonaérés miatt meg is tudunk adni, mégpedig úgy — és ez a jó benne —, hogy mi sem szenvedünk hiányt. Ezért az idén is, a mi aratásunk után két kombájn megy a kombájnosokkal együtt át, körülbelül 7—10 napra. Ha úgy hozza a helyzet, a körülményekhez igazodunk, tavaly például a kedvezőtlen időjárás következtében sok volt a dőlt és vízben álló gabonájuk, s ezért láncos kombájnt is vittünk. S jó volt tudni, hogy mi is hozzájárultunk az egyébként jó termés szinte időben való betakarításához. Megelégedését külön is kifejezte a gazdaság.

Ahogy Nagyidának az aratásban, Gyomának az őszi munkákban szűk a keresztmetszete, s ezért az őszi betakarítás folyamán a szállításban, továbbá a szántásban jön jól a támogatás. Így lesz ez a megállapodás szerint az idén is szeptember végén, október elején, amikor szállító-járműveikkel és a szántógépekkel viszonzozzák a nyári munkát. Ez a viszonzás szó szerint értendő, ugyanis a két gazdaság közötti elszámolás cserealapon, a

munka mennyiségét értékre átszámítva történik. Amilyen értékű az aratási tevékenység, olyan arányú az őszi munkáké is. Így nincs differencia, s nincs elszámolási nehézség.

— A Nagyidai Állami Gazdaság területe alig kisebb a mienknél: 6865 hektár, ebből a szántóterületük 5700, a többi rét, legelő, erdő. Szerkezetileg is hasonlóak hozzánk, növénytermesztés, állattenyésztés és melléküzemág az, amivel foglalkoznak. De jelentős eltérés, hogy ők a gabonafélékből kizárólag vetőmagot termelnek, mégpedig búzát, árpat, rozst, zabot, repcét és borsót. A másik nagy ágazatban a szarvasmarha tenyésztése dominál, állományuk 4700, melyből 2070 a tehén. Tehát ez egészében is, részletében is háromszoros a mienkének. De sertés-, juh- és baromfitenyésztés is folyik; fejlesztés alatt a juhászat.

Természetesen, az alapvető dolgok mindenben azonosak: szocialista ország, szocialista mezőgazdaság, és abból is az állami szektor. Funkciója is ugyanaz, mint a magyarországinak: élenjáró termelési technológiákkal példát mutatni a szövetkezeti gazdálkodásnak, valamint az állandóan emelkedő termelési eredményekkel az ország alapvető élelmiszer-ellátását mindjobban biztosítani. A politikai és társa-

velem 2700 korona, ami cirka 4000 forintnak felel meg. A végzett munka elszámolásának az alapja a teljesítmény, nagy gondot fordítanak ők is a szociális és kulturális ellátásra, s a szocialista brigádmozgalom ott is a munka motorja. Háztáji föld viszont nincs, azonban önköltségi áron vásárolhatnak a dolgozók évi nyolc mázsa terményt és napi egy liter tejet.

Az élet kényszerítő ereje, az ipar elszívó hatása ösztönözte őket a munkahelyi körülmények állandó javítására, a kézi munka kiküszöbölésére, a nehéz fizikai munka teljes gépesítésére. De ide sorolandó a folyamatos szakosodás és a termelésfeldolgozás egységesítése is. A község kulturális élete pezsgő, a nagy kultúrcentrumban a spontán klubéletől a szervezett szórakozásig sok lehetőség áll rendelkezésre. Természetesen a könyvtár is, amely jobb elhelyezést nem is kaphatott volna. Így érthető, hogy a fiatalok nem mennek el máshova. A község és a gazdaság jól ötvözött művelődési tevékenységében helyet találnak maguknak. Sokan a híres Ilosvay néptáncgyűttesben, hogy a magyar és szlovák népi hagyományokat ápolják. De az idősebbek is jól érzik magukat, s erről évről évre a Gyomáról kijáró dolgozók is meggyőződhetnek. S a szövődött barátságról is legtöbbször ők beszélhetnek.

Munkamegbeszélés kora reggel

Higiénikus borjúnevelő Nagyidán

Növendékmарha-istálló

dalmi szervek is hasonlóképp, a gazdaságon belül működnek, és nem területi jelleggel. A gazdaság vezetésében van eltérés: ők kerületi rendszerben működnek. S nagy különbséget mutat a létszám, amely a közel azonos területre 830 fő.

— Ez elsősorban a termelés szerkezetéből adódik, a nagyobb állattenyésztésnek nagyobb a létszámgigénye, no meg a sokirányú melléküzemági tevékenység is hozzájárul. Szerencsés adottság, hogy Csehszlovákia ipara jól fejlett, s így az erő- és munkagépek zöme hazai gyártmány, ami a gépbeszerzést, de különösen az alkatrészellátást a mienknél jóval könnyebbé teszi. Gazdaságukban a havi átlagjö-

— Jó dolog ez az ismeretség, barátság, mert olyan kitekintés is egyben, amely mindönk látókörét szélesíti. S ha kicsiben is, de erősíti az összefogást, az összetartozást és egymás kölcsönös megbecsülését. Tehát erkölcsi értéket is nyújt a gazdaságon kívül. Alapja a szélesebb tájékozódás, ami főleg a közös munkából ered, hisz abban akarva-akaratlanul megmutatkozik mindenki. Aztán, ha rövid időre is, aki itt vagy ott dolgozik, a másik személyes életét is megismeri, felfogását, szokásait, és még sok mást. Szóval, tényleg elmondhatjuk, hogy a kultúrával indult gazdasági kapcsolat kulturális értéket szült.

Kirándulás Csehszlovákiába

A gazdaság Augustus 20. Szocialista Brigádjá az elmúlt 5 évben minden évben részt vett a közművelődési vetélkedőn. Többször jutott el a középdöntőbe, sőt, kétszer a megyei döntőn is versenyzett. Az öt év pontösszesítésénél a brigád a versenyző 700 brigád közül a 3. helyen végzett.

A gazdaság vezetősége és a szakszervezeti bizottság 6 brigádtagot és a közművelődési bizottság elnökét jutalomkirándulásban részesítette. Így jutottunk el Csehszlovákiába, arra a kirándulásra, melyet a Békés megyei Művelődési Központ szervezett.

1981. május 26-án indultunk Békéscsabáról egy panoráma-autóbuszszal. A miskolci ebédelés után Bánrévénél léptük át a határt. Csehszlovákiában először Rozsnyón álltunk meg, majd onnét nem messze a Betléri kastélynál. Ez egy vadászcastély, amely az Andrassy-család tulajdona volt, és teljes eredetiségében, szépségében megőrizték. A vadásztrófeákon kívül csodálatos szobabelsőket, intarziás bútorkat, porcelán készleteket láthattunk. Az Alacsony-Tátra hegyvonulatain keresztül az úgynevezett szlovák paradicsomon át vezetett az utunk a Magas-Tátrához.

A késő esti órákban érkezünk Tátra-Lomnicra, ahol az Eurocampingban voltunk elszállásolva 3 éjszakán keresztül. Ezek 4 személyes, svéd tervezésű, kényelmes faházak.

A következő napokban kirándultunk Árva várá-

hoz, a Csorba-tóhoz, a Fátyol-vizeséshez, a dobosinai jégbarlanghoz. Szálláshelyünkről is gyönyörű látványt nyújtottak a Tátra hófödte csúcsai, a felhőkkel „pipáló” hegyek. A felejthetetlen látványon kívül remek volt a hangulat is: a brigád összetartott. A jó kedélyhez hozzásegített bennünket a finom cseh sör és a különleges ízű borovicska. Esténként a Koliba elnevezésű mulatóban „hangoltunk rá” a magyar nótázásra, Nyiri Gyula bátyánk vezényletével. Az utolsó napon megsiratott bennünket a Tátra, mert szakadt az eső. Besztercebányán és Füleken elköltöttük az utolsó koronáinkat is...

Pénteken, 29-én este 11 órára érkezünk Gyomára, ahol nagyot szippantottunk a hazai levegőből. Gyönyörű élményekkel gazdagodtunk, melyekre a munkás-hétköznapokon is szívesen fogunk visszagondolni. Arra is, hogy érdemes volt annyit foglalkozni a vetélkedő kérdéseivel, olvasmányok, adatok után kutatni, felkészülni egy-egy vetélkedőre. Ezek a nagy „összecsapások” szintén felejthetetlen élményt jelentettek számunkra, a jutalomutazás pedig még inkább. Közben a szép tájakban, a természet csodáiban gyönyörködtünk, felidézük a vetélkedők egy-egy izgalmas pillanatát is azzal az elhatározással, hogy jövőre folytatjuk!

A kiránduláson részt vett brigádtagok nevében:

Hangya Lajosné

Sport... Sport... Sport...

Abból is a foci

Biztos nem véletlen, hogy bárhol kerül szóba a tömegsport, mint legnépszerűbb ágát, minden vállalatnál a kispályás labdarúgást említik. Itt a gazdaságban is közönségsikert arat, megvannak az elmaradhatatlan szurkolói, igaz hűségükért kapnak is valamit cserébe. Az utóbbi két évben egymás után kétszer például a MEDOSZ-kupát. És a játékosok, nekik mi a jutalmuk?

— Maga a játék, meg a győzelem, és ez nem túlzás — mondja Kárpáti Attila agronómus, a csapat oszlopos tagja. — Miért? Mert akik a gazdaság csapatában játszottak és játszanak, azok régebben mind aktív sportolók voltak, s nemcsak hozzászórtak, de nagyon szeretik is a focit.

Mint ő is. Középiskolás korában kezdte, s aztán játszott megyei első osztályban is. Az aktív labdarúgást 1968-ban hagyta abba. Az sem most volt. S szép idő a 12 év, mióta „már csak így”, de játszik. Igaz, hogy nincs rendszeres edzés, általában csak a mérkőzésekre jönnek össze, de a játék így is élvezetet, a mozgás meg frissiséget jelent.

— Csak hát telik az idő, s a korrallal mind sérülékenyebbé válnak az öreg fiúk, akik zöme bizony 35—40 év között vagy afölött van. Ezért is kellett a fiatalítás. A csapatból nemrég vált ki Kecse Ferenc, Purgel

László, Kisari József és Gyányi László. Mindnyájan megtették a magukét.

És jöttek az újak: Kubatov Zoltán, Rideg András, Kocsis Gyula és Szabados Károly, most már velük kiegészülve készülhetnek az újabb feladatokra. Az újak beépítése mellett kell megoldani a községi bajnokságban való szereplést és az idei MEDOSZ-kupára az összpontosítást. Mert mégis csak jó lenne harmadszorra is elnyerni.

— A kilátások? A siker, ahogy szokott lenni, nemcsak tőlünk, de a többiektől is függ. Tavaly is a szarvasiak voltak a kemény dió, velük kerültünk a döntőbe, s nehezen győztünk ellenük. Most meg hazai pályán lesznek, mert Szarvason rendezik meg a sportnapot. Szóval nagyon össze kell szedni magunkat.

Az összegzés: jó játék, plusz lelkesedés, ennek a motorja pedig Koloh Elek, a csapatkapitány, aki ebben a csapatban kezdett játszani, s itt lett megszállottja a futballnak. Jó kapus és még jobb szervező, s a társaság összetartó ereje. Megint kérdezzük, miért, s újból az a válasz, mert nagyon szereti ezt a sportot, meg mindazt, ami vele jár. A nehézségeken túl az együttlét és a sportbarátság öröme. Vagyis, mindent.

Nyár, nyár, nyár

A gulya delelőn pihen, de nem pihennek az emberek, a gépek. A téli takarmányozás előkészületeivel találkoztunk az 1-es kerületben, ahol Hesstonnal kaszálták a lucernát, míg Kőszigeten éppen forgatott a gép és a vezetője. A gyűjtésnél megfizethetetlen szolgáltatást tesz a Hamster felszedő, a kazlást pedig a homlokrakodó könnyíti meg. Így áll össze egy munkafolyamat, és így lesz jó téli takarmány az állatoknak.

Ez már az igazi nyár, mondják a határban, és közben — jó gazda módjára — a télre is gondolkodnak.

Veress Erzsi képriportja

Újabb nekifutás

Homlokegyenest eltérő véleményeket hallani a fiatalokról. Könnyű nekik, mondják egyesek, hisz ők már mindent készen kaptak, a régi világot hírből sem ismerik, s a szülők és a társadalom csak babusgatja őket. Mások szerint, nehéz ma fiatalnak lenni, sok gondot jelent a családalapítás, a lakás, az önálló élet. Melyik igaz, talán ez is, az is, gyereke válogatja.

A KISZ is sok kritikát kapott az utóbbi időkben, maga a kongresszus is az önbizalmat szellemében foglalkozott a mozgalmi tevékenységgel, s az ifjúság érdekképviseletével.

És itt a gazdaságban mi a helyzet?

Pál Julianna gépi könyvelő, alig múlt húszéves, a tavaszi választások kerüld az ötagú vezetőségbe, akárcsak az új titkár, Mundrucz Gábor, az Augusztus 20. Szocialista Brigád tagja. Két és fél év alatt ő már a harmadik titkára a 35 tagú alapszervezetnek. Nem túl jó előjel, bár sarkalhat is a munkára.

Mint minden új vezetőség, mi is tele vagyunk tervekkel, s tudjuk, hogy a tagság mit vár el tőlünk. Ezek meg egyeznek az általános követelményekkel. A fiatalok érdekképviselete, ugyanakkor a mozgósítása is: kulturált szórakozásról gondoskodni, ifjúsági sportéletet teremteni, s ugyanakkor más hasznos tevékenységre lehetőséget nyújtani. Ehhez, hogy valóság legyen, ha lassan is, pezsgő mozgalmi élet kell — mondja Julianna.

Az ő tapasztalata vi-

szont az, hogy ilyen volt a középiskolában, de itt a többszöri vezetőségváltás mindig az újakezdést jelentette. Állandóságra van szükség, hogy a munkájuk beérjen. A miskolci kirándulás az első lépés volt, jól sikerült, jól érezték magukat, s most legutóbb egy vasárnap kint voltak a Körös-parti almáskertben, amolyan takarításfélét rendeztek. Majd a klub környékét is rendbe teszik.

A klub... Ezzel is nagy terveink vannak. Fel akarjuk szerelni, de hát annyi minden kellene, s csak sorjában haladhatunk. A fiúk biliárdasztalt szeretnének, de szükség van új lemezekre és magnóra is, hogy mindenki szórakozni tudjon. Persze, komolyabb dolgokra is gondolunk. Például a többi fiatal megnyerésére.

Jó helyen tapogat az új vezetőség, mert valóban elgondolkoztató, hogy

miért ilyen kevés a KISZ-tag, mikor a fiatalok száma kétszázötven körül mozog a gazdaságban. Epp Julianna mérte föl nemrég a helyzetet, s a kép sok mindenre rávilágít. A fiatalság jó része már családos ember. Leköti őket az otthoni munka, s a kisgyermek nevelése, vagy a házipítés minden fizikai és anyagi gondjával együtt. Az ő szabad idejük jól és jócskán ki van töltve. Mások nősülés előtt állnak, s azért dolgoznak munkaidő után, hogy egy kicsit megelőzzék magukat. S az is igaz, hogy a dolgozók három községre oszlása sem használ a mozgalmi életnek, inkább hátráltatja. De olyanok is akadnak, akiket nem érdekel a KISZ, másutt keresik a társaságot.

Hát igen, ez van, ehhez kell megoldást keresni, vagy inkább erre. Sok reményt fűzünk a klubhoz, amit az ősszel már beindítunk, s olyanra szeretnénk tenni a klubéletet, hogy mindenki vonzónak találja. De az is fontos, hogy tudjon róla a fiatalság, ezért személyesen is beszélni akarunk mindenkivel. Bár én ezt már megpróbáltam akkor, amikor a gazdaságba kerültem, és még az iskolai példa lebegett előttem. Persze, ma már tudom, milyen nagy különbség van az ottani és az itteni körülmények között. S ezért itt már a kezdeti sikert is értékelem. De még nagyon sok jó ötletre van szükség, s elképzelésekre. Meg arra, hogy a magunk lelkesedését mások is átvegyék. Minél többen.

V. M.

Képek Pulawyból

A lengyelországi Pulawy Nitrogén Művekkel három évvel ezelőtt kötöttük meg az első cseréüdtetési szerződést. Idén harmadszor érkeznek Gyomára lengyel csoport, és utazik ki tőlünk 45 dolgozónk Pulawyba. Gazdaságunk vezetői május 23—24-én meglátogatták a lengyelországi gyárat, és aláírták az üdtetés ez évi szerződését.

Az automata csomagolóban

HUMOR

— Kitől kaptad ezt a hosszú levelet? — csodálkozik a férj.

— Jeanne-től.

— És mit ír?

— Azt, hogy majd személyesen számol be mindekről, amikor visszajön.

— Biztos úr, hogyan jött rá, hogy ez az alak bűnöző, hiszen nőnek volt öltözve?

— Abból asszonyom, hogy egyetlen kirakat előtt sem állt meg!

— Hogy halad a férje az autóvezetéssel, Veronika asszony?

— Már jól megy neki... Most már a kereszteződésnél ki meri nyitni a szemét.

— Hogy sikerült Vlagyimirt rábeszélned a házasságra?

— Megígértem neki, hogy nemsokára elvállunk.

Tarbiková asszony válni akar.

— Mi a válóok? — kérdezi az ügyvéd.

— Valahányszor a férjem ölébe ülök, leveleket kezd diktálni...

— Óriási szerencsém van a nőekkel!

— Miért?

— Egyik sem akar hozzám jönni feleségül.

Az egyik kannibál mondja a másiknak:

— Elvesztet a feleségem. Nem láttad?

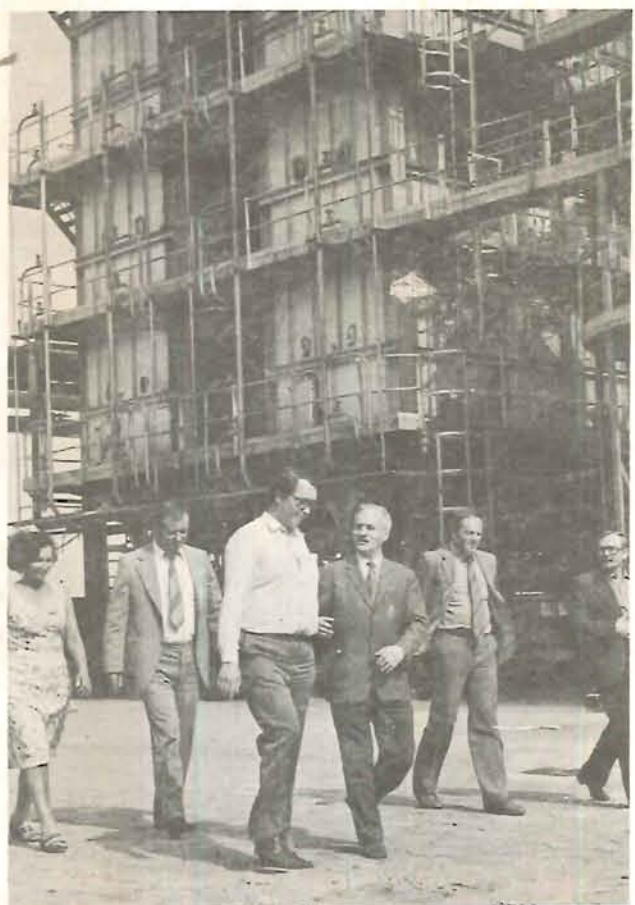
— Nem láttam...

— Na ne mondd! És akkor mit rácsálsz?

— Hallottál már Jóska tragédiájáról?

— Nem. Mi történt vele?

— Megszökött vele az én feleségem!

Ismerkedés a gyár berendezéseivel

A környezetszennyeződést kísérleti rozstáblákon figyelik

Halló, itt...

Könnyen csábít közhelyre, ha telefonközpontról írunk, hát még, ha a központosról... Vékeringés, szív stb. bújnak elő még a toll boldogabbik végéből is. S mivel valóban ide fut és innen árad ki az élethez, a munkához nélkülözhetetlen információk tömege, valami igazság rejlik is a szövirágokban.

Megyeri Ferencné, Julianna, a gazdaság központjának a központosa egy csöpp kis szobában ül a régimódi készülék előtt, ami szekrény is, asztal is egyben. A kinti zajt nem fogja föl az ablak, őt azonban ez nem zavarja, megszokta már. Epp ve-

szí az egyik kolléga pesti hívását, és adja azonnal a postának tovább, majd azzal bajlódik, hogy ő ugyan tisztán hallja a pár kilométerrel arrébb beszélőt, de az még a suttogást se igen. S csak hosszas kinlódás után sikerült átadnia az üzenetet.

Sokszor kell a síma kapcsoláson kívül ilyen titkárnői feladatot is el látni?

Sűrűn, hisz aki siet, nem várhat, vagy éppen nincs itthon, akit távol-sági hívással keresnek. Ilyenkor feljegyzem az üzenetet — nem bízom másra —, s magam mondom meg az illetékesnek.

Mindig nagy a forgalom?

— Az élet ma már jó részt telefonon zajlik, de mégis — ki tudja miért? — a hétfő, csütörtök és péntek a legzsúfoltabb. Ekkor kell csak a türelem, főleg, ha egyesek türelmetlenek. A telefonálási viszonyok meg... egyszerűen: közismertek.

A beszélgetést abba hagyjuk, újra kezdjük, mert a munka az első. Kellemes hangon intézi a dolgát, közben rám is figyel. Nem ideges sem most, sem máskor, mert mint mondja, jó a családi háttér. A nyugalom otthonról hozza. S szereti a munkáját.

Nemcsak ezt, a többi is, amit mellette végez. Ebédjegyek, húskiírás, fogóeszköz-nyilvántartás, sőt, az irattározás is hozzá tartozik. Minden perccé ki van használva.

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ara: 1.80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság (Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
81-1048 Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Békéscsaba

A jövő esztendőt alapozzuk Őszi munka a földeken

A lucerna-betakarítás is nagy figyelmet kíván

Egy egész gazdasági év fáradtságainak eredményét vagy kudarcát hozhatja az őszi betakarítás. Ilyenkor azután mindenki talpon van a mezőgazdasági üzemek környékén, aki csak él és mozog. Nemcsak a termést, hanem a jól végzett munkát, a szakmai tapasztalatok örömeit vagy kárát, az időjárás kegyeinek, ne-

tán kegyetlenségének eredményét gyűjtik be az itt dogozók. A jól ütemezett betakarítás, s az őszi talaj-előkészítés egyik fontos biztosítéka a szervezett munka, amelynek kampánytervét akár kívülről is tudják gazdaságunk vezetői. Ez a terv folyamatokra, emberekre, felelősökre, határidőre osztja a tennivalókat.

Így mindenki tudja a feladatát, mulasztásra semmi ok és mód, hacsak előre nem látott tényezők nem gátolják a munkát.

A búza aratását június 30-án kezdtük, s július 18-ra elkészültünk. A termés sajnos a tavaszi belvízkárok miatt elmaradt a várttól. Ami kárunk így lett, annak egy részét kifizeti az Állami Biztosító. Igazán annak örültünk volna, ha többet aratunk. A melléktermék, a szalma betakarításának is a végére értünk. Ahogyan a mi búzáunkat learattuk, négy kombájnnal Csehszlovákiába utaztattuk, segíteni az aratásnál, majd a nagyidaiak jöttek hozzánk. Részt vesznek az őszi szántásban és a talaj-előkészítésben. A földekre kiszórtuk már a méziszapot, s a vízgazdálkodás javításáért 900 hektáron altalajlazítást végeztünk. A műtrágyát kiszórtuk, ezen a munkán repülővel is dolgoztunk.

Szeptember elején végezzük a silózást is. Nem vagyunk nagyon elégedettek, hiszen az aszály miatt több területet felül kellett vetni. A silócirok száz hektár, a silókukorica 470. Tavaly nem volt elegendő a gépkapacitásunk, most három Heston szecszkázónk van. Igen sok munkát jelent a 900-1000 vagon siló elszállítása. Készülődnek már a kombájnnak a 687 hektár napraforgó és a 892 hektár rizs aratására is. Két hét alatt szeretnénk végezni a napraforgóval, csak ezután kezdhetünk a rizshez. A gazdaság anyagi helyzetét jelentősen befolyá-

Fontos munka: altalajlazítás a földeken

solja a rizstermés. Bizonyosan lesznek gondjaink a szállítással és a tárolással. A napraforgót folyamatosan szállítjuk a martfői növényolajgyárnak, de a termés egy részét nálunk is ők tárolják bérért. A napraforgó és a rizs összeérhet, s akkor törhetjük a fejünket, melyikkel kezdjük, folytassuk!? A rizsnél is segítenek a nagyidaiak, viszik a gévaványát hántolóba. Előreláthatóan 30 vagon helyezünk el vetőmagként a szárítópadozaton, fémzárolni télen fogjuk. Jó termés ígérkezik az idén.

Kiemelt feladat az előkészített talajon az őszi vetés. Szeptemberben 200 hektáron vetjük az árpát, október elején kezdjük az 1500 hektár búza vetését. Számítunk a jó időre, mert ha csúszunk a munkával, a jövő évi termés látja kárát. Az állattenyésztés szállastakarmány-igényének kielégítésére is gondolnunk kell. Vöröshere 127 hektáron,

lucernát 124 hektáron vetettünk. Ez utóbbi sajnos a tavalyinál rosszabb minőségű lett. A vöröshere magfogatásra is termeljük. Nem váltja meg ugyan a gazdaságot, de fűmagtermeléssel is foglalkozunk. Azért is, mert a vöröshere a rizs legmegfelelőbb előveteménye, a későbbi termésre előnyösen hat. Sokat jelent nekünk a tavasszal vásárolt gypeművelő gép, amely szellőzteti is a gypet. Rászórja a műtrágyát, elősegíti a betelelést, így intenzívebben nő majd a gyp. A Ferguson direkt vetőgéppel törés nélkül felülvetjük, ha szükséges.

Ha engedi az időjárás, az őszi munkákkal időben végzünk. A különböző feladatok kezdete előtt termelési tanácskozásokon magyarázzuk el mindenkinek a tennivalókat. Reméljük, a szakszerű, folyamatos irányítás és a lelkiismeretes, felelősségteljes munka találkozása jó eredményt hoz.

B. Zs.

Kombájnadapterek előkészítése az őszi betakarításhoz

Fotó: Martin Gábor

Juhász szakmunkástanulók gyakorlati oktatása gazdaságunkban

„A gyakorlati oktatás jelenlegi helyzete és fejlesztésének lehetőségei az agrárszakoktatásban” című keszthelyi nemzetközi szimpozionon (1981. augusztus 27–28.) ismertette Hangya Lajosné oktatási, szociálpolitikai előadó.

A Körösi Állami Gazdaság 7498 hektáron gazdálkodó B kategóriás alföldi gazdaság, kedvezően termőhelyi adottságokkal. Az adottságoknak megfelelően alakult a termelés szerkezete, a körösi egységünkben főleg rizstermesztéssel és szarvasmarhatarással, a kőszigeti termelési egységünkben juhtartással és gyepgazdálkodással foglalkozunk.

A gazdaság állattenyésztési tevékenységében mindig fontos helyet foglalt el a juhászat, mert a területi adottságai erre alkalmassá tették. Az utolsó évben pedig már kidolgozott program szerint négy fő szempont határozta meg a fejlesztést: az intenzív legelőgazdálkodás, a rácspadlós hizlalóistálló kialakítása, a merinófajta keresztezése és folyamatos elletése. Az ösnyepről az intenzív öntözött gazdálkodásra való áttérés hektáronként 7-8 mázsával szemben 50-60 mázsa takarmányt jelent, amely lehetővé tette a szakaszosan bekerített legelőre alapozott tartást.

Az 1970-es évek elején kezdődött meg a juhászat átfogó fejlesztése és 1979 végére készült el 45 millió forintért a juhászat rekonstrukciója, melynek eredményeként a gazdaság a felújított legelőkön 7000 anyát tarthat el és évi 20-25 ezer hízó bárány értékesítését végezheti. A több éves munka és anyagi befektetés nyomán belépett a termelésbe hat 600 férőhelyes juhóda, 526 férőhelyes kiscsoportos ellető és 480 bárányt befogadó utónevelő, egy 5000-es hizlalóépület, valamint a korszerű szikkasztásos módszeren alapuló trágyarendszer.

A gazdaság a következő juhlelétszámmal dolgozott 1980-ban: az átlag anyalétszám 5170, ez 5564 bárányzaporulatot ért el. A saját tenyésztésből és vásárlásból összesen 21 049 hízó bárányt értékesítettünk. Jelenleg a gazdaság juhászati ágazatában 38 fizikai dolgozó látja el a juhállományt, ebből 8 szakmunkás, 10 a betanított munkás. A szakképzettség emelése és az utánpótlás biztosítása nehéz, mert a juhászat nem tartozik a divatos szakmák közé. Ez ügyben kívánunk szólni ezen a nemzetközi fórumon, hogy bemutassuk saját próbálkozásainkat és tapasztalatot cserélhessünk.

A Körösi Állami Gazdaság gyakorló gazdasága a Gyomai Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakmunkásképző Intézetnek. Az intézetben 1968 óta folyik juhtenyésztő szakmunkástanulók képzése. Eleinte még a tanulók a hagyományos módszereket sajátították el, azután az előbb említett fejlesztés következtében, az adottságok jobb kihasználásával elkezdődött a gazdaságban a korszerűsítés, új technológia bevezetésére került sor a legelőgazdálkodásban, és kialakult a megfelelő intenzív takarmánybázis, amire alapozva 1972-től fokozatosan be lehetett vezetni az új tenyésztési és tartási technológiát. Juhászati telepünk kiválóan alkalmas a hagyományos és az új technológia együttműködésére, egybevetésére. Az évről évre korszerűsödő juhtenyésztés nagymértékben segítette az új, magasabb szintű oktatás követelményeinek valóra váltását. Az is-

kola és a gyakorló gazdaság jó kapcsolatának eredményeképpen 1968–1981-ig 184 juhtenyésztő szakmunkás került a nagyüzemi mezőgazdaságba. Gazdaságunkban a végzett szakmunkások közül nyolcan dolgoznak. A juhtenyésztő osztályok tanulói a szakmunkásvizsgán jól szerepeltek, és a gazdaság juhászatában szerzett szakmai ismereteket jól hasznosítják saját termelőüzemeikben.

A szakmunkásképző iskola gyakorlatvezető tanára 1977-ben felmérést végzett arra vonatkozóan, hogy a juhászszakmunkásbizonyítványt szerzett tanulók közül hányan maradtak meg a pályán. Kiderült, hogy a juhászszakmát szerzettek 70-72 százaléka lesz tartósan juhász, és a juhászként dolgozók átlag 30 százalékkal többet keresnek az első öt évben, mint a más ipari szakmába vagy szolgáltatásba elvándorló társaik.

Az iskola is és a gazdaság is mindent megtesz a szakma megszeretéséért és a juhászszakma újbóli presztízsének megerősítéséért. Ez év május 26-án rendezték meg először a juhtenyésztő szakmunkástanulók gyakorlati versenyt, ahol a berettyóújfalui szakmunkásképző intézet tanulóival vetélkedtek a gyomaiak, a vetélkedő színhelye gazdaságunk volt. A gazdaság évről évre ösztöndíjat ajánl fel szakmunkástanulók részére szakmunkásbázisunk biztosítása érdekében. Az iskolából kikerült, jelenleg két éve dolgozó egyik 19 éves juhász szakmunkásunk havi átlagkeresete: 3692 forint. Örvendetes tény, hogy míg 1981-ben 13 juhtenyésztő végzett az intézetben, 1982-ben már 16 juhtenyésztő tanuló lesz, az újonnan juhtenyésztő tanulóknak jelentkezők száma pedig 36.

A gazdaságban bevezetett új tenyésztési, tartási módok hatottak az oktatásra, így például 1973 óta juhinszemináriai tanfolyamot is szervezett az iskola és a gazdaság a juhtenyésztő 3. osztályos tanulók részére.

A juhtelep évek óta továbbképzési bázisa az iskolának, 1978-ban az állattenyésztési brigádvezetők továbbképző tanfolyamát is itt tartották meg. Az oktatás fejlesztésére a gazdaság 1978-ban 75 000 forintot kapott a MÉM szakmunkásképzési alapjából. Az elkövetkezőkben is reális lehetőség kínálkozik arra, hogy az intézet és a gazdaság közös gazdája legyen a felnőtt juhászati szakmunkásképzésnek, szakmunkás-továbbképzésnek, mesterszakmunkás-képzésnek, valamint a juhászati középvezetők képzésének.

A MÉM gazdaságunkat 1978-ban kutatási bázisgazdaságnak jelölte juhászati témakörben, hogy az Állattenyésztési Kutató Intézet irányítása alatt folytasson kutatásokat „a juhhús és a gyapjútermelés fokozása, a minőségjavulás egyidejű biztosításával” megjelölésű feladatkörben. Egy évvel előbb, 1977-ben a gazdaság vezetése és az iskola vezetése kezdeményezte azt, hogy Kőszigeten építsünk egy minden igényt kielégítő felnőtt oktatási bázist, melynek bekerülési értéke az akkori árat alapul véve körülbelül 12 millió forint lett volna. Ehhez az ÁGOK mintegy

2 millió forinttal járult volna hozzá, a többi összeget azonban sem a megyei tanács, sem pedig a MÉM illetékes szakoktatási szerve nem tudták biztosítani. Bízunk abban, hogy juhászati felnőttképzés szükségességét a felsőbb szervek is látják, és a reális lehetőségeket figyelembe véve előbb vagy utóbb sikerül ezt az elképzelést realizálni.

Közös célunk, hogy a juhász-tanulókat az életre neveljük. Ezzel kapcsolatban végül engedjék meg, hogy az iskola-gazdaság-élet kapcsolatának egy új próbálkozását mutassuk be. 1980. november 10-én az intézet és a gazdaság szocialista együttműködési szerződést kötött, abból az alkalomból, hogy a gazdaság 400 anyajuhot és egy juhállót felszerelésével együtt átadott gondozásra, gyakorlati oktatási célokra a szakmunkásképző 3. osztályos juhtenyésztő tanulóinak. Az átadás célja, hogy a tanulók az aktív termelőmunkával még jobban elsajátítsák a juhtenyésztő szakmunkához szükséges gyakorlati ismereteket és folyamatban gyakorolják a tantervi feladatokat. További cél, hogy a tanulók felelősségteljes munkájukkal járuljanak hozzá a gazdaság termelési célkitűzéseinek megvalósításához, és érezzék a munkavégzés üzemi felelősségét. A tanulók egy teljes állomány gondozásán keresztül naponta tapasztalhatják a becsületes munkavégzési üzemi és népgazdasági hasznosságát, hozzászoknak a rendszeres és pontos munkavégzéshez. Személyiséggyökké válnak a szocialista munkaerőkölcs alapvető normái, amely átmenetet és segítséget jelent az iskola elvégzése után a munkahelyi beilleszkedéshez.

Az iskola vállalásai a szerződésben:

– Az erre a célra rendszeresített naposi szolgálatokon a tanulók gondoskodnak az állomány ellátásáról.

– Tanári irányítással rendszeresen vezetik az állomány gondozásával kapcsolatos nyilvántartásokat és bizonylatokat.

– A törzskönyvi nyilvántartások, a tenyésztési napló, a szaporulati napló, a takarmányozási napló vezetése szintén irányítással történik.

– A tanulók pontosan elvégzik és vezetik a törzskönyvi

munkához szükséges feladatokat (jelölések, mérlegelés stb.).

A gazdaság vállalásai a szerződésben:

– A szerződés visszavonásáig a 400 anyajuhot és a tanistállót felszerelésével együtt az iskola juhtenyésztő 3. osztályos tanulóinak rendelkezésére bocsátja.

– Az anyajuhfalkát év közben nem cserélgeti, kivéve a selejtezés alkalmait és a tenyésztőutánpótlást.

– A falkához beosztott naposi szolgálatot teljesítő tanulókat más munkavégzésre nem kötelezi.

– A naposi szolgálaton levő tanulók ellenőrzését, a technológia, a munkarend, a baleset- és tűzvédelmi előírások betartását a gazdaság szakemberei ellenőrzik és betartják.

– A gazdaság gondoskodik az állomány létszámának megfelelő, kielégítő takarmánymennyiség és alom odaszállításáról.

– A gazdaság fizeti a naposi szolgálatot teljesítő tanulóknak minden hónapban az állomány gondozásáért járó, a gazdaság bérszabályzatában előírt bérösszeget.

– Az iskolai szünetekben gyakorlatokon levő tanulóknak a gazdaság teljes ellátást és szállást biztosít.

Az együttműködési szerződés eddigi eredményei közt jelentős, hogy a diákok folyamatában, felelősséggel végezhetik a munkaműveleteket, az anyajuhok előkészítését a fedeztetésre, az inszeminálást, a vemhes anyák gondozását, ápolását, takarmányozását, az elletés levezetését, a szopós bárányok gondozását, a szoptató anyajuhok ápolását. Ők maguk alakították ki a fogadtatót az anyák részére, valamint a bárányóvoda kifestését elhelyezését. Ők választhatták le a szopós bárányokat 45-50 napos korban 12-15 kilogrammos súlyban. Egyidejűleg végezték az állománynál esedékes állategészségügyi munkákat, oltásokat, fűröstést, körömápolást. 400 anyajuhból 350 ellett le, és 400 bárányt választottak le a diákok. Ez 114 százalékos bárányzaporulatnak felel meg. Ez a sürített elletés levezetésével a 2 évbeni háromszori elletés esetén a jövőben 170 százalékos szaporulat-

nak felel meg, amely már nem rossz eredmény.

A diákok anyagi megbecsülése sem elhanyagolható szempont. 1980 decemberétől 1981 májusáig a tanulók 37 ezer 581 forint munkabért vettek fel a gazdaságtól, amely a 6 hónap átlagában 6 ezer 263 forintos havi keresetnek felel meg. A jelenlegi 3. osztályban 13 gyerek tanul, ez fejenként a 6 hónap alatt 2 ezer 890 forint jövedelmet jelentett. Ebből voltak a tanulók több napos kiránduláson, sőt ebből költöttek a saját ruházódásukra is.

Az új módszer segíti az elméleti ismeretanyag elsajátítását és bizonyos gyakorlati tapasztalattal indítja útba a diákokat. Ezen kívül a jó emberi kapcsolatok kialakítása is a közös munkával párhuzamosan folyik, jó a viszony a gazdasági szakvezetők és az iskola tanárai között. A gazdasági szakvezetők ellenőrzik, segítik és értékelik a tanulók munkáját. Jó a kapcsolat a juhásztanulók és a juhászatban dolgozó gazdasági dolgozók között is. Gazdaságunk igazgatója úgy nyilatkozott: ha volna annyi tanuló, szívesen átadná az egész állományt.

A szerződés kedvező a gazdaságnak is, mert enyhíti a munkaerőhiányt. A diákok sokszor segítséget nyújtanak az állategészségügyi tömeges munkákban, mert például egyszerre 7-8000 hízó bárány leoltása, fűröstése nem kis gond.

Az idén szakmunkásbizonyítványt szerző osztály május 31-én átadta a falkát a következő osztálynak és a nyári szünet ideje alatt az iskolai évhez hasonlóan 2 hetenként 2 tanuló gondoskodik beosztás szerint az állomány folyamatos ellátásáról. Szeptember 1-től új 3-osok végzik a nyájjal kapcsolatos munkákat.

Így látja tehát az iskola és a gazdaság a jövő juhászszakmunkás-képzésének útját. Reméljük, hogy az iskolában és a gazdaságban szerzett teljesítőképes tudással a tanulóknak nem 70 százaléka, hanem 90 százaléka marad meg a szakmában, és országon is sokat tehetnek a kormányprogram juhtenyésztéssel kapcsolatos céljainak végrehajtásában.

Juhásznak lenni szép foglalkozás . . .

Egészséges körülmények, egészséges emberek

Mindenki, aki napról napra elfoglalja a helyét a munkában, hallott már a munkavédelemről. Sokan mégis úgy gondolják; egészségük, testi épségük megtartása a saját ügyük, abba más ne üsse az orrát. Akadnak olyanok is, akik éppen arra számítanak, majd vigyáz rájuk az üzem, a gazdaság, a társak. Hogy milyen bonyolult összefüggések, egymásrautaltság, jogok és kötelesek rendszere a munkavédelem, mennyi pénzt fordít erre a célra a Körösi Állami Gazdaság, annak jelentőségére ez idáig még bizonyosan kevesen figyeltek fel.

Kovács József vállalati munkavédelmi vezető és Antal András személyzeti vezető tájékoztatt bennünket erről. A Minisztertanács 47/1979. november 30-i rendelete újrászabályozta a munkavédelmi jogokat és a köteleseket, vagy ahogyan az itteniek fogalmazzák; helyre tette azokat. A felelőségek javát vállalati jogkörbe testálta. A rendeletet megvitaták a szakszervezetek megyei tanácsai, javaslataikkal egészítették ki, s a körültekintő munka eredménye lett az ez év július 17-én megjelenő végrehajtási utasítás. A Körösi Állami Gazdaság vezetői már áprilisban megjelentették az új rendelkezés helyes értelmezését tartalmazó kiadványt, de a végleges új munkavédelmi szabályzat 1982. júliusra készül majd el.

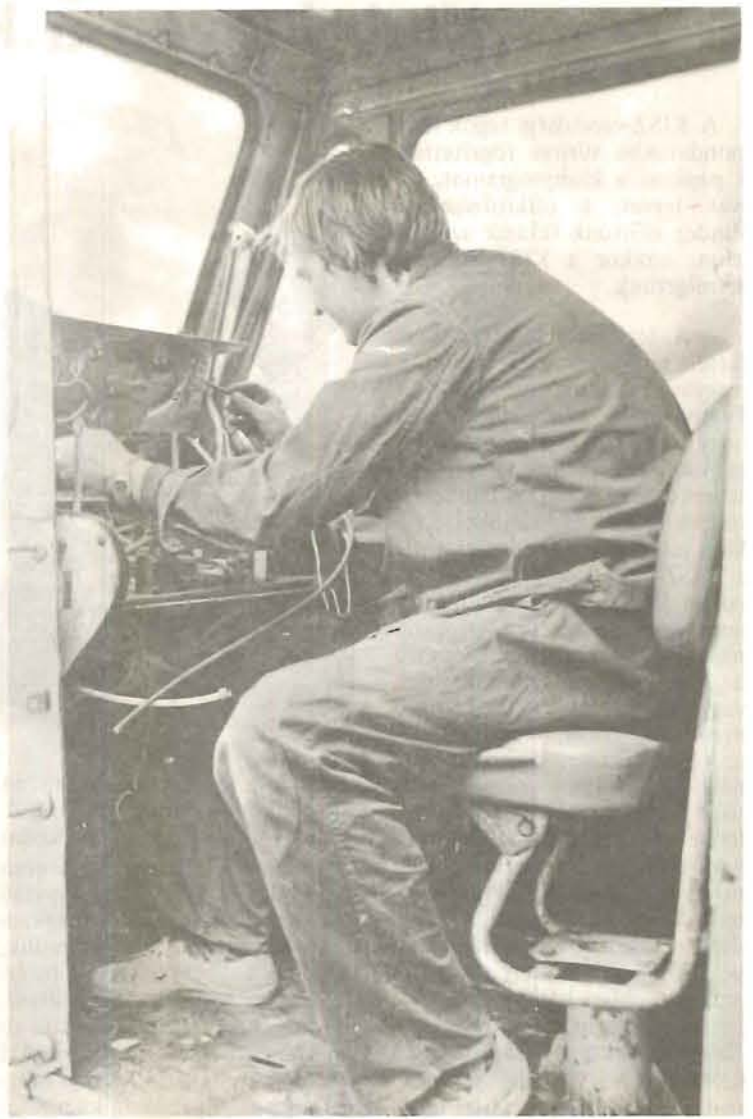
Érdemes a számok tükrében is szemügyre venni ezt a területet. A munka védelme – mondja a szó, de a fogalom elsősorban az ember, a munkás védelmét jelöli. Az elmúlt öt éves terv a gazdaságban szociálpolitikai célokra 12,5 millió forintot, munkavédelemre pedig 15,5 milliót irányzott elő. A tények azonban más számokat mutatnak: 22,5, valamint 26 millió 748 ezer forint kiadást. A nagy kiadások hátterében rejlik a munkásszállítás korszerűsítése, az autóbuszpark felújítása. A dolgozók 80-85 százaléka más községből bejáró. Többet költöttek a tervezettnél a munkáslakás-építésre is. Nagy gépi beruházások éveit vannak mögöttük, s közelebb értek a fő célhoz: a nehéz fizikai munka, a rakodás, a termelés gépesítéséhez, megkönnyítéséhez. Az új öt éves terv idején összesen 55 milliót fordítanak a munkavédelemre és szociálpolitikára. A legtöbb pénzt továbbra is az üzemi étkeztetésre, a munkásszállításra, védőruhára, felszerelésre, a munkakörülmények javítására, biztonságtechnikára, tűzvédelemre, lakásépítésre, oktatásra költik. Évről évre jelennek meg a konkrét tennivalók. Az egyik például az, hogy a mezőgazdasági gépek egyre nagyobb testűek, a műhelyek viszont maradnak, amekkorák voltak. „Kinőtünk a helyünket” – mondják az itt dolgozók. Az anyagmozgatás, a szerelés megkönnyítésére épülnek majd az elektromos kapudaruk, a rakodóállások. A növényvédőszer-raktárt is bővíteni kellett, s új formájában szintén megfelel a szakmai óvó rendszabályoknak. A védekezés feltételei adottak az egészségre ártalmas vagy veszélyeztetett területeken is. A telepített munkahelyeken majdnem teljes a szociális ellátottság. Öltözők, tisztálkodási, étkezési lehetőség van. A nem telepített munkahelyeken dolgozóknál van még gond, például a legeltető juhászoknál, a rizsőröknél, a szil-

vattyúgép-kezelőknél, az erdészeknél. A jövőben tervezik, hogy az időjárás viszontagságával szemben könnyűszerkezetes házikók építésével védik őket. A gazdasági dolgozók 10 százaléka található ezeken a munkahelyeken. A kampánymunkák idején, az aratásnál egy autóbusból átalakított mozgó szociális létesítmény keresi fel a munkásokat, ebben étkeznek és fürdenek. A két gépműhely szocialista brigádja alakította át így a régi Ikarust.

Társadalmi és hivatásos munkavédelmi örhálózat gondoskodik a dolgozók testi épségéről. A munkavédelem, a műszaki és biztonságtechnikai rendszer a termeléssel párhuzamosan tevékenykedik a gazdaságban. Kovács József munkavédelmi vezető mellett két biztonságtechnikai megbízott, s a munkaterületeken egy-egy védelmi őr, s szakszervezeti aktivista dolgozik. Az ő feladatak az üzemi balesetek megelőzése, a baleseti veszélyforrások feltárása, megszüntetése. A biztonságtechnikai szemléken készült jegyzőkönyvek felelősségteljes munkáról tudósítják az SZMT munkavédelmi szakembereit. Dolgozik és jól dolgozik a hálózat, de igazán akkor lehetnének elégedettek, ha majd a középvezetők is munkahelyi köteleességüknek tekintik a munkavédelmet. A jövő évi szabályzatmódosítás pontosan meghatározza az alá- és fölérendeltségi viszonyokat, felelőséget, a gyakorlati módszereket.

Az elmúlt évben az üzemi balesetek, s a kiesett munkanapok alacsony számával fősztályi szinten is első lett a Körösi Állami Gazdaság. 1981-ben sem fordult elő halálos, súlyos, csonkulásos, vagy tömeges baleset, foglalkozási megbetegedés. Kampánymunkák idején és következtében már évek óta nem volt üzemi baleset. Az esztendő kilenc üzemi balesete, s a 219 kiesett munkanap főként az ellenőrzéstől távolabb eső periferikus munkaterületek gondja volt. Persze, ebbe sem nyugodhatunk meg, törekszünk a rendszeres ellenőrzésre, így kevesebb lesz a szabálytalanság is. A sokat emlegetett minisztertanácsi rendelet azt is kimondja, hogy a dolgozónak kötelessége saját magára vigyázni. Talán különösen hangzik, hogy erről is beszélni kell, de a gyakorlati tapasztalatok szerint szükség van rá. Műszakkezdés előtt mindenki ellenőrizze a gépet, ha szakmailag képes rá, hátrítsa el a tapasztalt hibát, ha nem, szóljon a felettesének. A dolgozók a saját területükön ötévenként vizsgáznak biztonságtechnikából. Az új vállalati szabályzat megjelenése után mindenkitől újra számon kérjük teszt- és szóbeli vizsgán a fontos ismereteket. Bár az alkoholfogyasztás munka közben szerencsére a gazdaságban nem általános, mégis jó, hogy a szondázás ezentúl nem szívességi kérdés. Aki megtagadja a szondázást, éppúgy kiállítható a munkából, mintha alkoholt ivott volna.

Sok témában, fő kérdésben találkozunk a munkavédelem és az egészségügy. Védőeszközzel, figyelemmel próbálják megelőzni

Az autódaru átalakítása is jól sikerült

a foglalkozási megbetegedések kialakulását. Veszélyeztetett terület például az állattenyésztés, ahol főként a fokozott tisztálkodás a megelőzés módja. Van fürdősi lehetőség, csak nem mindenki veszi igénybe. A mezőgazdaságban nem ismerték el foglalko-

zási megbetegedésnek a traktorsok gyomor- és ízületi bántalmait, de a probléma mégis valós. A gazdaság ezeket a dolgozókat szükség esetén más munkaterületre helyezi. Rehabilitálja őket, néhányukat átképezték gépjárató szakmunkásnak is. Az erőgépek vezetőinél halláskárosodást okozhat a megengedettnél nagyobb zajszint, mégsem használják szívesen a fülvédő vattát. Az erdészeknél, motorfűrészek-kezelőknél munkaszervezéssel, időnkénti átcsoportosítással védekeznek a szakmai ártalmak ellen. A lakatosok műhelyébe laticell burkolatú álmennyezetet építenek be, így csökken a zaj. A hegesztőket elszívó-berendezéssel óvják majd a káros gázoktól.

A munkavédelmet újítások is szolgálják. Így például az az erdészeti kisép, amely megfogja a kidöntött fát, a tisztásra húzza, így az erdészeknek nem kell a rönkök között bukdácsolni. Ez az erdészeti javaslat alapján lesz bejelentett újítás. A másik megvásárolt szabadalom. A ZIL típusú autódaru működtetése nem felel meg a magyar szabványoknak. A nehézkes mechanikus vezérlést könnyű pneumatikussá lehet alakítani. A saját hasznon túl minden ilyen autódarura a mi szakembereink kapták meg a javítás és átalakítás jogát.

Évek óta szeretnénk üzemi orvost alkalmazni, de ez a gyomai orvoshiány miatt eddig nem sikerült. Az idén valóra válik a tervünk. Megfelelően felszerelt orvosi rendelőnk lesz két egységben. A Körösi-majornban hetenként kétszer két órát. Kőszigeten hetenként egyszer egy órát rendel az orvos. Feladata lesz a gazdasági dolgozók egészségi állapotának feltérképezése, a rendszeres egészségügyi vizsgálatok, a munkaalkalmassági vizsgálatok elvégzése és a szakmai segítségnyújtás a munkavédelemben.

A gazdaság, a termelés érdeke az, hogy minél egészségesebb körülmények között egészséges emberek dolgozzanak a Körösi Állami Gazdaságban.

MTZ-re szerelt rönkvonszoló

Fotó: Martin Gábor

Bede Zsóka

Klub legyen a klub...

A KISZ-vezetőségi tagok már mondatokba sűrítve rögzítették a papíron a klubprogramot, az éves tervet, a célkitűzéseket. Mindez előttünk fekszik az asztalon, amikor a KISZ-titkárral beszélgetünk.

— A legközelebbi vezetőségi ülésen tárgyaljuk a tervezetet — magyarázza *Mundrucz Gábor*. — Legfontosabb célkitűzésünk az, hogy itt nálunk a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok is kulturált szórakozással, hasznos tanulással töltsék el a szabad idejüket. Ez a klub mindig sok gondot okozott a KISZ-nek. Évről évre tervezzük a klubéletet, de eddig még nem sikerült igazán. Az okok mélyen gyökereznek. Alapvető az, hogy tulajdonképpen kevesen vagyunk KISZ-esek, a 180 30 éven aluli közül mindössze 32-en. Nem akarunk mi okkal, ok nélkül létszámot növelni, de több fiatalnak méltán köztünk lenne a helye. Meggyőződésem, s a vezetőink is igazolják a szavaimat, hogy nálunk a KISZ-esek munkában, életmódban, viselkedésben valóban a fiatalság élcsapatát jelentik. Miért vagyunk ennyien? Mert három községből járnak dolgozni a gazdaságba a fiatalok. Lakóhelyükön tagjai a KISZ-nek, vagy pedig sem itt, sem ott. Ha feleséget, férjet találnak maguknak, már nem a közösség jövőjét tervezik, hanem a magukét. Persze azért nem mon-

dunk le a tagtoborzásról, hiszen így a klubmozgásban sem tudnának többen tevékenykedni. A Körösi-majornban már megvan a klubhelyiségünk, az alapvető berendezési tárgyakat is megkaptuk. A gazdaságon nem múlik, adnának többe, jobbat is, ha értelmesen tudjuk hasznosítani. Fontos, hogy helyben lakó, alkalmas klubvezetőt találjunk, aki képes irányítani az ifjúsági mozgalomban. A gazdaság közművelődési bizottsága a programok szervezéséhez, megvalósításához már felajánlotta a segítségét.

A Körösi Állami Gazdaság fiataljainak gondoljaink sajnos egyedülállóak. A bejáró mezőgazdasági dolgozókat nehéz mozgósítani. A munkával, a fegyvellemel nincs baj, még társadalmi munkát is szívesen vállalnak, ha látják a célt. Csak a klubéletet nem lehet megvalósítani? Van persze a jó szándékúak mellett olyanok is, akik az ifjúsági klubot legszívesebben nem a kulturált szórakozás, tanulás színterének tekintik. Szerencsére ők vannak kevesebben. Erről tanúskodik az az értékelő elemzés is, amelyet a gazdaság pártbizottsága állított össze nemrégiben a KISZ-alapszervezetről. Jelentős eseményként értékeli a vezetők újraválasztását. Személyükben olyan fiatalok kerülnek az ifjúsági mozgalom élére, akik jól dolgoznak, átérzik a fiatalok gondjait, és alkalmasak a KISZ-élet tartalmassá tételére. Terveik között szerepel a pályakezdekők felkarolása, jelentős feladatuk a párttaggá nevelés. Többe kell tenniük azért, hogy a fiatalok jobban és nagyobb létszámmal kapcsolódjanak a szocialista brigádmozgalmába.

Az ifjúsági mozgalom aktivistáival együtt mi is abban bízunk, hogy legközelebbi beszélgetésünkkor a KISZ-vezetőség pezsgő, vidám tartalmas klubéletéről számol majd be a gazdaság újságjának.

Bede Zsóka

Másokon segíteni

A kitüntetett szb-elnök

Csendes, szerény embernek ismerik *Nagy Lászlót* a gazdaságban. A figyelmet nem hangos szóval, hanem jó munkával hívja fel magára. Így volt ez legutóbb is, amikor szakszervezeti munkájáért a SZOT ezüstplakettal jutalmazta.

— 1964-ben léptem a gazdaságba s kapcsolódtam az itteni mozgalomhoz — emlékezik. — Pártvezetőségi tagnak is megválasztottak, majd a szakszervezeti bizottság elnöke lettem. A szakszervezeti munka, ha szívvel-lélekkel végzi valaki, sohasem volt s nem is lesz könnyű feladat. A megnövekedett jogkörrel élnünk kell. Kezdetben bizony féltünk az újtól. Nem nagyon tudtuk, mit hoz majd ez a bizalmirendszer. Erről sokat és sokszor beszélgettünk. Hogyan alakul a felelősség, a kötelesség, a jog, az érdekvédelem kérdése. A gyakorlat azt igazolja, hogy megfelelő aktivistákat választottunk bizalmi-

Még egyszer a bizalmiakról. Szerintünk jelentősen növekedett a szakszervezet szerepe. A bizalmi testületet négy főbizalmi fogja össze, de a bizalmiak bármikor fordulhatnak hozzám a gondjaikkal. Jönnek is, háztáji ügyekben, segélyezések, jutalmazások eldöntésénél. A szocialista brigádok munkáját közösen értékeljük a gazdasági vezetőkkel. A felsőbb vezetők intézkedéseit, elgondolásait mi is megvitajuk, hozzáteszük a magunk tapasztalatát. Hagyományra vált például, hogy a betakarítás, az aratás idején a szociális ellátásról gondoskodunk. A dolgozóknak helybe visszük a főtt, meleg ételt, az ivóvizet, a mosakodási lehetőséget. Közös terv, hogy hamarosan összeülünk a vezetőkkel és együtt vizsgáljuk felül a törzsgárda-, a munkvédelmi szabályzatot, sor kerül a bérszabály-módosításra is.

Vannak gondjaink, de tény, hogy évről évre pár ezer forinttal mindig több kerül az emberek zsebébe. A termelékenység fokozása a munkaidő jobb kihasználása az a kiindulási pont, amely a jövedelem emelkedését szolgálja. Tudják ezt az itt dolgozók mindnyájan. Most az őszi betakarításnál aggodó szemmel figyeljük a rizstermet, mert ez a növény vagy hoz, vagy visz a konyháról. Úgy látjuk, hogy az idén hoz.

Laci bácsi a rizstermesztési ágazatban dolgozik. Nap mint nap találkozik az emberekkel, munkatársaival. Kikéri, meghallgatja a véleményüket a gazdaság dolgairól, jövőjéről. Tagja az igazgatói tanácsnak is. Így azután világosan látja, érzi, milyen nehéz a különböző ágazatok okos irányítása, az érdekek egyeztetése. Magyarázza is a hozzá fordulóknak az összefüggéseket. Szükség van a meggyőző beszélgetésekre, hiszen csak úgy tud túlhaladni a gazdaság a nehéz időszakokon, ha a vezetők és a beosztottak hittel munkálkodnak az eredményekért.

— A 4-5 esztendeje megkezdett átszervezés — a kerületiről az ágazati rendszerre — gondot jelentett a szakszervezetnek is. Eleinte igen nagy volt a munkaterületek szóródása. Semmiképpen nem örült az a traktoros, akinek például 15-20 kilométert kellett mennie a gépével, amíg a munkahelyére ért. Most már úgy egyeztetettük az érdekeket a munkahelyi vezetők, hogy az embereket lehetőleg a lakóhelyükhöz legközelebb foglalkoztassák.

Napestig tudnánk beszélgetni a gondokról, örömeinkről. Arról, hogy a munkatársak mindegyike öntetlenül gratulált Nagy László kitüntetéséhez, hogy bizony nehéz a három községből verbuvált fiatalokat összekovacsolni. Végezetül így búcsúzik az szb-elnök:

— Szeretem az embereket, ezért soha nem fáraszt a gondjuk, bajuk. Mindig segíteni szeretnék másokon. Azt hiszem az az, amiért érdemes teljes szívvel, odaadással végezni a dolgunkat, vállalkozni megbízásokra. A szakszervezeti élet tele van változatossággal, soha nem szűnik a tennivaló. Jó látni az emberek érdeklődését, az életük alakulását, s azt is, hogyan erősödik a közösség. Mert erősödik, és ebben a szakszervezetben dolgozó munkája is benne van...

Arattunk Nagyidán, szántanak Gyomán

AZ ÖSSZEFOGÁS SZÉP PÉLDÁJA EZ IS

Skodák a gyomai földeken

— Mikor mi már itthon learattuk a búzát, a nagyidai területen akkor érik be — mondják a kombájnosok. S mintha a természet is a két gazdaság együttműködé-

sét támogatná, úgy időzíti az őszi tennivalókat.

Egész éjszaka utazott a négy kombájnos Gyomáról a tornyosnémeti határállomásig, hogy időben elkezdjék az aratást a nagyidai gazdaságban. Az ottaniak minden munkáját gyomai kombájnosok takarította be három augusztusi hét alatt. Otthonosan, ismerősen dolgoznak már Nagyidán a mi dolgozóink. „Csak nekünk alföldieknek furcsa az a dímbes-dombos vidék — mesélik. — Mint a hullámvasút, hol lefelé, hol felfelé kapaszkodik a gép. Gyenge gyomrú ember nem is tudna ott dolgozni.”

Sok munkával, kevés, de tartalmas szabad idővel teltek az aratás napjai. Baráti családok gyakran meghívják vendégségbe a gyomaiakat. A szállásra, az el-

látásra sem mondhat senki egyetlen rossz szót sem. „Magyar asszony a szakácsnő, kedvünk szerint izesíti az ételeket” — mesélik itthon.

Nem maradnak adósaink a nagyidaiak. Ott segítenek, ahol szükség van rájuk. Két Skoda-traktor szántja a gyomai földeket, három ember: Varnó Imre, Laczkó László és Laczkó Gusztáv dolgozik rajta. A rizsaratásnál, a szállításoknál is itt lesznek a csúcsiőben a Skoda-terepjárók. Ilyenkor együtt dolgozunk, s együtt szervezzük a pihenés óráit is, mi a két község munkásai.

Összefogás? Olyasféle. Együtt, egymásért. Aztán közben az sem baj, ha kicsit világot látnak az emberek. Mi újság ott, mi újság emitt...

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
81-1405 Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Békéscsaba

Eredmények, gondok, intézkedések

Hogyan lehet szert tenni magasabb nyereségre?

Rizsaratás Claas-Dominátorral. „Az idén 892 hektáron termeltünk rizst, nyereségesen, ami – többek között abból adódott, hogy előreléptünk a rizstermesztés technológiájában” – mondotta Rácz János közigazgatási igazgatóhelyettes

Egy év telt el azóta, hogy Rácz János közigazgatási igazgatóhelyettesel, a szanalás utáni helyzetről beszélgettünk. Arról, hogy mi történt tavaly a gazdaság eredményessé tételére. Most 1981 vége felé járunk, s a kitűzött cél erre az esztendőre már az volt, hogy nagy mértékben növelik a nyereséget.

– Mit tettek ennek érdekében?

– Először is korszerűsítettük a vezetési szervezetet. Többek közt osztályokat vontunk össze, s a munkáltatói jog igazgatói és igazgatóhelyettesi hatáskörbe került. Hogy miért, arra csak egy példa: ne fordulhasson elő, hogy az egyik ágazat elbocsát egy dolgozót, s másnap a másik fölveszi.

– A termelést közvetlen befolyásoló intézkedés mi volt?

– A gépesítés tipizálására törekszünk és üzembiztosabb gépek beállítására. Ezért a meglévő munkagépekhez még két Claas-Dominátort vettünk, s ezzel a gabonabetakarítás biztonsága lett. A két új Hesston pedig a tömegtakarmány-gazdálkodásban jelentette ugyanezt.

– A növénytermesztésben most is a rizs a főszerep?

– Itt a termelés szerkezete módosult: 60–70 százalékos az árúnövények aránya, 25 a takarmányféléseké. A legfontosabb most is a rizs, amelyet az idén 892 hektáron termeltünk, s mivel 2,7–2,8 tonna átlagtermés mutatkozik, 7 milliós nyereség várható.

Ehhez hozzájárult a jó idő, az új telepek növekedése és az előrelé-

pés a rizstermesztés technológiájában. A további fejlődést az a nyolcéves vetésforgó kialakítása adja majd, amelyből öt év a rizstermesztés, valamint a rekonstrukció folytatása 1982-ben.

– Az állattenyésztésben igazán jót az utóbbi években a szarvasmarha-ágazatra lehetett mondani. Most is eredményes?

– A főágazaton belül – akár a rizs a maga helyén – tartja meghatározó szerepét. S tovább szilárdultak az eredményei. A tejtermelés eléri sőt meghaladja a tehenenkénti 5000 litert, és ilyen még eddig nem volt a gazdaságban. A tervszerű állománycsere – a tenyésztésbe állított üszők és a kiselejtezett tehének révén –, s az ehhez szükséges figyelem meghozta és hozza a maga gyümölcsét. S bár kisebb lesz a nyereség a tavalyinál – várhatóan 4 millió körüli –, mégis több terméket produkált.

– És a gazdaság „fekete báránya”, a juhászat hogy áll?

– Tovább feketedik. Nehéz erről beszélni, de muszáj. Az utóbbi három évben – bár tavaly volt némi javulás – 22 milliós veszteséget „hozott”. Sajnos ebből erre az évre 7 millió körüli összeg esik. És az tűrhetetlen. Meggyőződésem, hogy ha 1982-ben is ilyen alapokról, ilyen nagyságrendben és így folytatjuk a juhtenyésztést, akkor a veszteség mértéke nem csökken lényegesen az ágazatban. Ezért közigazdászszemmel nézve, úgy látzuk, ha a feltételek nem változnak – nem nő a szaporulat, nem csökken az elhullás, nem lesz ol-

csóbb a takarmány, stb. – akkor a gazdaság nyereségessége érdekében nincs más megoldás, mint a tenyésztés megszüntetése.

– De hiszen Ön is azt mondta tavaly, hogy szívós, kitartó szakszerű munkával három-négy éven belül a szintrehozás, sőt valamennyi nyereség is elérhető. Most mégis más a véleménye?

– Az és ez csak látszólag elmentmondásos. De még ha úgy lenne is, a merev ragaszkodás mire jó? És ezt nem a juhászat ellen mondom, mert ha a szarvasmarha-ágazat volna hasonló helyzetben, akkor arra vonatkoztatnám. Mivel a cél nem lehet más, mint a nyereség állandó növelése, ami a gazdaság minden egyes dolgozójának érdeke. Ez van összhangban az országos gazdasági követelményekkel, s azzal, hogy meg kell állni a saját lábunkon. S ezekből következően azt csinálni, ami jövedelmező.

– Van ilyen a juhászatban?

– Ebben az ágazatban a hízalás gazdaságos. Az itt meglévő kapacitást kellene jobban kihasználni, ez viszont külső körülményekkel is összefügg.

– És amiről eddig nem beszélünk?

– Búzából 1,5 milliós veszteség várható a belvív és az eső nélküli május miatt. A takarmánynak sem kedvezett az idő, s a kisebb hozam megnövelte az önköltséget, de szerencsére az önelátásunk biztosított. Az építőrészleg most is sokat vállalt, s hogy mégsem hozza az elvárható, annak a halfeldolgozónál végzett veszteséges munka az oka. Ipari tevékenységünk bővült és a most folyó tárgyalások alapján sikeres fejlődésre van kilátás.

– Végülis, mi lett a kitűzött célból, hogyan alakul a nyereség?

– Összességében a tervezett 7,3 millió forint helyett előreláthatóan az évet 4,7 millió körüli nyereséggel zárjuk. Ehhez a rizs-, a szarvasmarha- és a napraforgó ágazat komoly nyereséggel járult. Az ellenpólus viszont a juhászat magas és a búza alacsonyabb vesztesége, valamint a takarmányelőállítás magas önköltsége. Ha ez utóbbiak nincsenek, akkor a tervezettnél is jóval nagyobb a bűvös két számjeggyel írható – nyereséget érthetünk volna el. Már 1981-ben.

A beszélgetésből kitűnik, hogy a gazdaság nagy erőfeszítéseket tesz helyzete javítása érdekében. A szemlélet, mellyel a feladatok megvalósítására törek-szenek, világos és egyértelmű. A következő esztendő sokminden-re válaszol majd.

Vass Márta

Névadóünnepség

Nemcsak a családban, de gazdaságunkban is megkülönböztetett öröm forrása egy-egy újszülött érkezése. A munkatársi jó kapcsolatok révén együtt izgulunk, hogy a kisbaba „legényke lesz vagy leányka”.

Minden évben nagy odaadással igyekszünk megrendezni a vállalati névadóünnepséget, ahol közösségünk tagjainak gyermekeit, a család legdrágább kincsét, a szülők reménységét, életünk folytatását köszönjük.

1981. szeptember 12-én bensőséges ünnepség színhelye volt a Körösi major ebédlője, ahol a gazdaság nébizottsága rendezésében névadó ünnepséget tartottunk az 1980. évben és 1981. év elején született kisgyermekeknek.

mbár Mátyásné vszb-titkár mondott ünnepi beszédet, a dévaványai leánynevelő intézet tíz tanulója adott hangulatos irodalmi műsort. A nagyközségi tanács anyakönyvvezetője, Katona Istvánné köszöntötte a szülőket és adott nevet a gyermekeknek.

Nevet kapott: Kohári Ilona, Korán György, Kapronczai Gábor, Oláh Balázs, Papp Andrea, Szakalos Zoltán, Szentmiklósi Magdolna, Szaraz Hajnalka, Szücs Judit, Badari József és Badari László.

A vállalat ajándékának átadása után az úttörők és a gazdaság KISZ-esei kötötték a picinyek nyakába a kék nyakkendőt, jelképeül annak, hogy a gazdaság szocialista közössége befogadta őket. A KISZ-tagok az apróságoknak játékkal, az édesanyáknak virággal kedveskedtek.

Befejezésül Ambrus Balázs igazgató mondott ünnepi pohárköszöntőt és pezsgővel koccintottunk a gyermekek és a szülők egészségére.

Az elkövetkező esztendőben, 1982-ben is megrendezzük a hagyományos névadó ünnepséget, ugyanis ez évben október végéig gazdaságunk dolgozóinak 16 kisgyermek született, akiket szüleikkel, névadószüleikkel együtt szeretettel várunk az 1981. évben megrendezésre kerülő névadó ünnepségre!

A vállalat valamennyi dolgozója nevében kívánunk a gyermekeknek, szülőknek és a névadószülőknek jó egészséget, sok örömet, boldogságot!

Körösi ÁG
nébizottsága

A gyomai halfeldolgozó üzem, ahol építőbrigádunk dolgozott

Fotó: Fazekas László

Tudás, jókedv, megérdemelt jutalom: szakszervezeti jubileumi vetélkedő

A zsüri. Ambrus Balázs igazgató beszél. A többiek: Rácz János, Gombár Mátyásné és dr. Mindák Zoltán

A játékvezető, Hangya Lajosné az Augustus 20. brigáddal

Az első helyezett Haladás brigád. Balogh Tamásné, Hanyecz Károly és Takács Teréz

Az összevont brigád. (Cseh, Kovács és Zsilinszky)

A Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége megalakulásának 75. évfordulója alkalmából a MEDOSZ vetélkedőt hirdetett meg a szocialista brigádok között. A cél az volt, hogy a földmunkásmozgalom, a szakszervezet, a parasztság haladásáért, érdekeiért vívott politikai, gazdasági harcot minél többen és alaposabban megismerjék.

A gazdaság vetélkedőjébe hat szocialista brigád három-háromfős csapata vett részt. A zsürielnök Ambrus Balázs igazgató volt, a zsüritagok pedig: Mindák Zoltán párttitkár, Rácz János igazgatóhelyettes és Gombár Mátyásné szb-titkár. A játékvezetést Hangya Lajosné, a közművelődési bizottság elnöke vállalta.

– Elnökhöz illő feladat. Más-kor is csinálta már?

– Ez volt az első játékvezetésem. Egyszer ugyan beugrottam egy karácsonyi ünnepély levezetésére, hogy a helyzetet megmentsem, de a kettőt nem lehet összehasonlítani

– Ehhez komoly felkészülés kellett?

– Ugyanúgy áttanulmányozni a nagy és nehéz anyagot, mint a versenyzőknek, azért is, mert bár kaptunk központilag kidolgozott kérdéseket, mi ezeken a szakszervezeti titkárral változtattunk. Hogy se túl könnyű, se túl nehéz ne legyen, egyes témák helyett másokat iktattunk be, és bővítettünk is, így aztán az eredeti héttel szemben nálunk kilenc témakör volt.

– A kilenc témakör – a vetélkedő anyaga – rengeteg olyan történelmi, politikai, gazdasági eseményt fogott át, amelyet sajátosan földmunkás jellegénél fogva eddig részletesen elég kevesen tudtak, s igazán csak most ismerték meg. A század elejének és a két háború közötti kornak bonyolult földmunkásmozgalmi körülményeit, az agrárproletárok és szegény parasztok akkori helyzetét, s az étük harcoló mozgalom különböző szervezeteit, s minden fontos mozzanatát a munkának s azok munkásságát, akik egész életükben küzdöttek a három millió koldus emberi jogainak s életének megteremtéséért.

Rég volt kongresszusok anyagát ismerték meg, s a korabeli sajtó híresebb sikkeit, a párthar-

cokat, nézetkülönbségeket az agrárpolitikára vonatkozóan. Es természetesen az eredményeket és kudarcokat is. Aztán, ma már ismeretlen fogalmak kerültek szóba – olyan, mint aratópár, részesművelés, summás, urasági cseléd stb. –, amelyekre tapasztalatból csak az idős emberek emlékeznek már. De jó, ha a fiatalok is tudják.

– E valóban nem könnyű anyag feldolgozásához – amely-

volt –, élénkítették a versenyt. S hogy tényleg nagy küzdelem volt, mutatja a brigádok közti csekély pontkülönbség, meg a két holtverseny, amelyben az első négy helyezés dőlt el. A Haladás csapata – Balogh Tamásné, Hanyecz Károly és Takács Teréz – megérdemelten lett első, és második az Összefogás. A harmadik helyet az Ifi szocialista brigád szerezte meg. Kétezer, ezeröttszáz és ezer forintos jutalmat

A KISZ-szervezet csapata a vetélkedőn

hez még a felszabadulás után történtek és a mai feladatok is tartoztak, milyen segítséget kaptak a versenyzők?

– A hozzá szükséges teljes irodalmat és kétszeri konzultációt, amelyre el is jött mindenki, s már ez bizonyítja az érdeklődést. De azt is, hogy nagyon kellett a megbeszélés, vita és sok minden tisztázása.

– Ezek után hogyan szerepeltek a brigádok?

– Nagyon jól, és ami legalább ilyen fontos, oldott, jó légkörben. Időnként parázs helyzetek, viták – ebben élénkjáró és nagy mester Mező János kombájnos

kaptak. De igen jól szerepeltek a többiek is: az Augustus 20., a KISZ és az Összevont brigád is. No meg a pártatlan zsüri.

Emlékezetes, szép nap volt. Már az ünnepélyes kezdet is, amikor a könyvtárból kapott lemezről meghallgatták egy idős endródi parasztember szavait, aki a régi életről, a földmunkásletről, s a hosszú harcról beszélt. S az 1945-ös földosztásról, arról az örömről, amit nem lehet elfelejteni. Amivel kezdetét vette a régen várt új élet és fölemelkedés.

V.M.

Előtérben az Összefogás brigád

Az Ifi brigád jól válaszolt

Szirony György felvételei

Tanácsstagok

Látszólag kis dolgok,
de mégis fontosak

Udvari Lajosné

Ketten is vannak a gazdaságban, akik ezt a szép és felelős megbízást kapták, hogy a község tanácsában képviseljék választóikat, s tolmácsolják azok gondját, baját, de véleményüket és javasolataikat is. Őket meg tájékoztatásuk mindarról, ami a község életével, jövőjével függ össze.

Udvari Lajosné, az üzemi konyha főszakácsnőjét már harmadszor választották meg az 1-es számú körzetben, ahova a gyomai Szabadság- és Lenin út tartozik. Jól ismeri a körzetét, ahol sok idős ember, nyugdíjas is él. Persze őt is mindenki, s így aztán van, hogy napjában többször is megállítják, s ezzel köszönnek rá: Rózsai, ezt intézd el...

– Mik is azok az elintéznivalók, milyen problémák akadnak a körzetben?

– Látszólag kis dolgok, de mégis fontosak, mert az embereket foglalkoztatják. Többségében olyanok, amiket nem is kell továbbvinni, mert megértéssel megoldhatók. Az egyik ház például magasabban fekszik mint a másik, s ha jön egy nagyobb eső, a szomszédba folyik a víz. Ez persze kellemetlen és perpatvar okoz. A szenvedő fél először maga szól, de ha nincs foganatja, hozzám fordul és én beszélek a lelkére a másiknak, míg csak megoldás nem születik.

Katona Lajos

De olyan eset is sűrűn előfordul, hogy a jószágokon zördülnek össze az utcában, ahol szinte minden házban tartanak kacsát, libát, csirkét, sőt birkát is. S ha rossz a kerítés, vagy gondatlan a gazda, könnyen kárt okoznak veteményben, virágban és egy csomó bosszúságot a szomszédoknak. Ilyenkor a tanácsstag a hol tapintatos, hol meg erélyes békebíró szerepét látja el.

– A közügyek iránt is nagy az érdeklődés. Elég sokan eljárnak a beszámolóimra, figyelemmel kísérik a tanács tevékenységét és a község fejlődését. Amibe bele is folynak. Sűrítették az útjavítást a Hősök útján, s amikor itt a régi vegyesboltot lebontották, s italboltot terveztek helyette, tiltakoztak. Teljes siker ugyan nem lett, de annyit elértünk, hogy fűszerüzettel kötik össze. A buszjáratokkal is sok a probléma, szinte állandó téma, és én viszem tovább az észrevételeket, hiszen közérdek, hogy mindenki megelégedésére közlekedjenek.

Nagyon szereti ezt a munkát, amelyben jó kapcsolat alakult ki választóival az évek során, a kölcsönös bizalom alapján. Bizalom pedig ott van, ahol mint itt is, minden lényeges információt megkapnak az emberek, s érzik, hogy számítanak rájuk.

Ami az egyik tanácsstagnak már beolajozottan megy, azt a másik még most tanulja. Nem is lehet másképp, mivel Katona Lajos, a központi műhely vezetője a legutóbbi választáskor kapta a megbízást. Épp úgy az ismerkedés és beilleszkedés idejét éli, a tanácsi munkában, mint a gazdaságban élte akkor, amikor a válalathoz került frissen végzett gépészmérnökként. Négy évvel ezelőtt.

– Az én körzetem egészen más jellegű, mert nem bent van a fáluban. Ide, a régi 1-es kerület egy része tartozik és a köves út meg az árterület közötti tanyák. Választóim többsége a gazdaságban dolgozik és lakik, a többiek idős tanyai emberek. A problémák is abból adódnak.

A bonyodalmat az okozza, hogy ez a terület közigazgatásilag három községhez tartozik és a gazdaság dolgozói sem tudják mind, melyik hova. Ez lenne a kisebb baj, de maguk a községek sem sok esetben. Ezért fordulhat elő, hogy az adót két helyen vetik ki, a lakóhely tanácsa például a községfejlesztést, a másik meg az illetményföldet terhelő.

– Ez még ha jogos, akkor is zavart kelt, nem beszélve az utána járásról, ami sok időt rabol. Két dolgot tehetek és teszek is, tanácsot adok a hozzám fordulóknak és igyekszem a megoldást sürgetni, e régen húzódó kérdésben.

Mint mérnökembert beválasztották a kommunális és műszaki bizottságba. Itt is bőven van munka, hiszen ők véleményezik, javasolják mindazt, ami közletről érinti a lakosságot, a lakótelepi építkezéstől az üzlethálózat fejlesztéséig. Utak felújítása, járdaépítés, csatornázás, de az előbbieket is, műszaki dolgok lévén nem esnek messze tőle. Szívesen csinálja, s közben személy szerint igyekszik megismerni a választóit. Azokat is, akik nem keresik fel, mert nekik is lehetnek gondjaik. Ha nem is mondják.

Őszutó

Amikor október végén a gazdaság földjén jártunk, javában dolgoztak a gépek. Talajelőkészítés, vetés: mind-mind az őszutó dolga.

Képeink ezeket a napokat idézik, fent a talajelőkészítés, jobbra a tárcsázás, lent a vetőgépek gyors feltöltése átalakított kombájnókból, végül vetéslezáras gyűrűs-hengerrel a felvételek témája

Fazekas László
képriportja

Az ötnapos munkahét és előkészületei

Gazdaságunkban elkészült az ötnapos munkahétre, illetve a 42 órás munkahétre való áttérés programja. Az áttérést 1981-83 évben két ütemben kívánjuk végrehajtani. Az összdolgozói lét szám 72 százaléka 1982. január 1-től tér át az ötnapos munkahétre, az állattenyésztés területén a szarvasmarha- és juhászati telepen pedig 1983. január 1-től. Ezekben a munkahelyeken biztosítani kell az áttérés feltételeit, tekintettel arra, hogy jelentősebb technológiai változást itt nem vezethetünk be, az áttérés feltételeit csak létszám-bővítéssel teremthetjük meg.

Az Intézkedési Program a munkaidő alap pótlására tervezett intézkedéseket ágazatonként részletezi. Így a növénytermesztés, a traktorüzem és az erdészet ágazatban a munkaerő-jellege miatt olyan munkarendet dolgoztunk ki, ahol figyelembe vettük a termelés szezonális voltát. Ez azt jelenti, hogy a csúcsidekban egyáltalán nem, vagy csak korlátozott számú szabadnapot tudunk kiadni. Ez különö-

sen érvényes a növénytermesztésben dolgozó traktorosokra. A kieső munkaidő alap pótlását a traktorüzemnél 90 százalékban csak létszám-bővítéssel tudjuk biztosítani, ez a számítások szerint 3 dolgozó munkába állítását kívánja meg. Ugyanakkor az állásidők csökkenésével szükséges a veszteségek egy részét kiküszöbölni. A rizsörök, a magtári dolgozók, az gyárüzemek és egyéb növénytermesztési kézi munkások vonatkozásában a kieső munkaidő alapot jobb munkaszervezéssel tudjuk ellensúlyozni.

A javítóműhelyben és a lakatosműhelyben a munka termelékenységének javítása érdekében műszaki fejlesztést végzünk. A lakatosműhely ipari melléktevékenységét 1982-ben továbbfejlesztjük új gyártmányok bevezetésével és szabadalmak átvételével.

A takarmánykeverőben a kapacitás megfelelő kihasználása a feladat, mert a jelenlegi létszám nincs kihasználva. Az építkezési ágazatban a kieső munkaidő alap

pótlását a gépesítés fejlesztésével kívánjuk elérni. 1982-ben tervezzük 1 db nagyteljesítményű betonkeverő, habarccszivattyú, BV-40-es daraboló és BH-40-es hajlító vásárlását. Javítani kell azonban a munkával töltött idő arányát, a munkafegyelmet. Megszigorítjuk a fizetés nélküli szabadságok engedélyezését. A szállítási területen elsősorban a munkaidő jobb kihasználása, a munka jobb szervezése segíti elő az ötnapos munkahét bevezetését. A kisegítő munkaidő alapjának pótlása sem jelent különösebb gondot.

A központi irányítás (műszaki, adminisztratív dolgozók) ötnapos munkahétre való áttérése a vonatkozó rendelkezések értelmében történik meg.

Fontos, hogy az Intézkedési Program kimondja: „Az ötnapos munkahét bevezetésével úgy alakítjuk ki a bérezési rendszert, hogy a dolgozók keresete emiatt ne csökkenjen.”

Az Intézkedési Programot Ambrus Balázs igazgató és Gombár Mátyásné szb-titkár írta alá.

Az ifjúság nevelése és a baráti kapcsolatok

Varga János szakaszparancsnok nyilatkozik

A gazdaság munkásör szakaszának a jó munkájáról már az elmúlt években is többször írtunk. A nem könnyű feladat maradéktalan ellátásáról, s arról is, milyen körülmények között történik ez. S áldozattal is jár, hiszen elsősorban a szabadidőt áldozzák fel, az ünnepeket, szombat-vasárnapokat, amikor a szórakozás és pihenés ideje lenne. Sokrétű tevékenység folyik a szakaszban, a testület szakmai tennivalóin kívül is, politikai nevelő-szervezőmunka például, és ebből az egyik, a pártépités, mely szintén sikeres volt.

A nevelőmunkához a fiatalok egész korai előkészítése is hozzátartozik – mondja Varga János szakaszparancsnok, a gazdaság szállításvezetője –, s ennek nálunk sajátos formája van, mégpedig az úttörők munkásörszakasza. Az újjászervezésére ebben az évben került sor, egy-egy rajjal az 1-es és a 2-es iskolából. Szakaszparancsnokuk Nagy M. Lajos alapító munkásör a gazdaság nyugatias igazgatója lett, akit a gyerekek és a tanárok nagyon megszerettek.

Az úttörőkkel való foglalkozás színes és sokrétű. Fokozatosan megismerkednek az alapvető fogalmakkal és feladatokkal a koruknak megfelelő oktatás keretében. Élénken érdeklődnek és könnyen tanulnak, hiszen egy-egy foglalkozás olyan lehetőség, amely a gyermeki romantikát és a komoly felkészülést ügyesen ötvözi.

A régebbi tapasztalat is az volt, s az újabb is ezt igazolja, hogy a gyerekek megértik a munkásörség lényegét és sok hasznos dolgot elsajátítanak. Közeli kapcsolatba kerülnek kiváló munkásörökkel, s lassan az egész szakasszal megbarátkoznak. Képet kapnak a munkásörök életéről, megtudják miért jött létre a testület, s hogyan fejlődött azzá, ami ma. Idős, alapító munkásörök keresik fel őket és tartanak nekik élménybeszámolót. Így a közelmúlt történelméről – amelynek iskolai oktatása csak rövid és tömör –, alaposabban tájékozódhatnak, mint a többiek.

Minden alkalommal résztvesznek a „Ki tud többet a munkásörsegről?” című vetélkedőn, községi és járási szinten. De közben olyasmit is megtanulnak például, mint a terepen való tájékozódás tőrképpel és anélkül.

Az érdekes és változatos programokhoz tartozik még a kölcsönös köszöntés Gyermeknap és a Fegyveres Erők Napja alkalmával, s a részvétel az évi egységgyűlésen. Ezek, és a többi mind, a játékos barátkozás a munkásörséggel, a jövőbe is mutat, mert – feltehetőleg – érzelmileg erősen kötődő utánpótlást biztosít majd a testületnek.

A munkásörhagyományokhoz tartozik a családok közös szórakozása, a barátkozás, a kirándulások a feleségek társaságában. Legutóbb, az őszi gyakorlat előtt jártak a Dunakanyarban. Úgy kezdődött az egész, hogy kapcsolat alakult ki az esztergomi Forgácsolószerszámgár párt-és gazdasági vezetésével és az ott dolgozó munkásörökkel. S három napra meghívást kaptak.

Jó időben, kellemes út után, amint megérkeztünk a vezetők fogadtak bennünket és tájékoztatást adtak a gyarmunkájáról. Majd üzemlátogatás következett, amelyen mindenki résztvett. A délutáni rövid városnézést este az üdülőjünkben baráti ismerkedés követte. Másnap aztán alaposabban sorbavettük a látványokat. Megnéztük a bazilikát és gyönyörködtünk a kincstárban, majd ebéd után Visegrádra mentünk. A királyi palota, a fellegrvár, meg a többi az egész tájjal együtt: csodálatos volt. Különösen nagy élményben volt részünk, s ezt annak is köszönhetjük, hogy a Dunakanyar legavatottabb ismerője, Cseke László volt az idegenvezetőnk. Olyan ember magyarázott nagy szeretettel, aki több könyvet írt erről.

Az esti táncmulatság jó hangulatban éjfél utániig tartott, senki sem volt fáradt. Másnap sem, a múzeumok megtekintésekor, s a hazafelé tartó úton sem. Hiszen együtt szórakoztunk.

V.M.

A titkárnői irodában

Hogy a munka jobban menjen

Titkárnő. Korunk jellegzetes alakja az egész világon. Munkája úgy hozzátartozik a gazdasági és hivatali élethez, mint azoké, akik mellett dolgozik. Kerek Lajosné is, itt a gazdaságban, ahol a halk szavú, szerény fiatalasszony – Etuka – látja el az adminisztráci-

ós teendőket a három vezető mellett.

– Miből áll ez a munka?

– A reggel érkező postával kezdődik: s nem ér véget a délután kimenő levelekkel. Közben iktatás, gépelés – van úgy, hogy a mérlegbeszámolóé –, és szinte állandóan venni és adni a telefonüzeneteket. A főnökök ritkán vannak bent, s tudni kell azt is, hol, merre járnak, hogy sürgős ügyben elérhessem őket.

– És ha bent vannak, tárgyalnak?

– Ilyenkor a vendégeket is el kell látni. Kávét főzni, felszolgálni, mosogatni éppúgy hozzátartozik a titkárnő munkájához, mint a levélírás, vagy a beszámolók, jelentések gépelése. És néha nagyon összejönnek a dolgok.

– De ez nem látszik meg. Mióta csak ismerjük egymást, mindig a kiegyensúlyozott, nyugodt kedélyű titkárnővel találkozunk.

Ez az alaptermészete?

– Ha nem ez volna, akkor is ilyennek kellene lenni, mert a kapkodás, idegesség zavarja és hátráltatja a munkát. Ebben a szakmában is fontos a jó légkör-teremtés.

– Pedig sokan mégha szükségesnek tartják is a titkári teendőt, de szakmának nem. Milyen végzettség kell hozzá?

– Én gimnáziumban érettségiztem, gyors-gépirást tanultam, és titkárnői tanfolyamot végeztem. Ez idővel kiegészült azokkal az ismeretekkel, amik a gazdaság tevékenységével kapcsolatosak. Ez utóbbi is több szempontból lényeges. Például sokan jönnek, főleg fizikai dolgozók, akik az igazgatót keresik. Ha itthon van, beszél velük. Ha nincs bent, megtudakolom mit akarnak, s legtöbbször kiderül, nem is rá tartozik az ügy. Ilyenkor megmondom ki az illetékes és odaviszem. Tehát nem megy el senki dolgavégzetlenül.

– Mindig ezt a munkakört látta el?

– Igen, csak az előtt Hidasháton. Férjem és édesanyám is ott dolgoztak. Szolgálati lakásban laktunk, majd itthon Gyomán építkezünk, s ezért jöttünk haza. Mindnyájan a gazdaságban helyezkedtünk el, a férjem autószerelő, édesanyám pedig könyvelő.

– Az előbb arról volt szó, hogy néha nagyon összejönnek a dolgok, mi van ilyenkor?

– Több okból is előfordulhat. Nehéz nap volt például az, amikor a Halásziati üzem átadása volt és itt járt nálunk az államtitkár. Persze nem egyedül, s az előkészületeket – már ami rám tartozott – reggel megkezdtem. S talpon voltam egész nap. Este otthon a kézimunkával pihentem ki magam, s frissültem föl szellemileg és fizikailag. És utána jöhetett csak az olvasás.

V.M.

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervín
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

„Gazdaként gondolkodni, gazdaként cselekedni”

Őszintén a gazdaságpolitikáról

A nagy pártalapszervezetek közé tartozik a gyomai Körösi Állami Gazdaságé. A dolgozók 18 százaléka, 92 a párttag. Rajtuk is áll, tőlük is függ hogyan alakul a gazdaság sorsa, sikerül-e minél nyereségesebben gazdálkodniuk, termelési céljaikat elérniük. A beszámoló párttaggyűlésen sokat beszélgettek erről a kommunisták. Hosszan szólt a témáról a pártvezetőség nevében *dr. Mindák Zoltán* párttitkár is.

— A termelés bővítése, fejlesztése és a gazdálkodás hatékonysága, eredményessége a jövőben még inkább összekapcsolódó fogalmak lesznek, mint eddig bármikor — mondta a párttitkár. A termelés ütemes növeléséről nem lehet lemondani, hiszen a VI. ötéves tervben 3-4 százalékos emelkedést tűzött célként maga elé a gazdaság. A célt nem újabb beruházásokkal kell elérni, hanem a meglévő termelés, kapacitások teljes és takarékos kihasználásával. Tartalékok rejlenek még az alkalmazott növényi fajták biológiai adottságainak, termőképességének alaposabb megismerésében, az irányító és végrehajtó munka színvonalának emelésében. Igaz, hogy a föld, az eszköz és a termelő ember együttese határozza meg a gazdálkodás eredményességét és nekünk az átlagosnál gyengébb talajadottságaink és eszközellátottságunk van. Mégsem nyugodhatunk a jelenlegi helyzetbe. A talajminőségen leginkább a komplex melioráció segítené, de a kisebb befektetést igénylő munkálatokra (a szerves és műtrágya alkalmazására, az altalajlazításra, az időben történő talajművelésre) is következetesebben, nagyobb gondossággal kellene ügyelnünk. A legjobb eredményeket eddig a szerves és műtrágyázással, valamint a gyomirtással értük el, ezért továbbra is biztosítanunk kell ehhez az eszközt és az embert.

Az alacsony termelési jövedelmezőségi adottságokat a termelés szerkezetének megfelelő változtatásával, a lehetőségekhez alkalmazkodó növényfajták megválasztásával ellensúlyozhatjuk. Ésszerű földhasználatlal igazodjunk a föld termőképességéhez, így kerülhetjük el a nagy ráfizetést. A másik bázisunk a melléküzemág, amelynek gyakorlása nem mehet az alapterveken rovására.

Igen nagy politikai és szakmai feladat a hatékony eszközkiszhasználás. Ezt akkor értjük meg, ha tudjuk, hogy 1979-80-ban egy-egy dolgozóra 670 ezer forint eszközérték jutott.

Az utóbbi években drágultak az eszközök, az energiaárak, létkérdéssé vált egy-egy beruházás mérlegelése; mikor és hogyan térül meg a befektetés? Nincs fórum, amely ne foglalkozna az eszközkiszhasználással, a kímélő üzemeltetéssel, de a valóságban

nehéz megvalósítani a jó elképzeléseket is. Egy traktor 3-4 millió forintba kerül, s ha ezzel valaki hanyagul dolgozik, nem becsüli a gépet, milliós értékeket tesz tönkre. A kárt felelősségrevonással sem lehet megtéríteni. Gondjaink vannak az elhasználódás, az alkatrészhiány miatt is. Fejlesztési lehetőségeink nem biztosítják az állóeszköz-utánpótlást és külső segítséget egyre kevésbé vehetünk igénybe.

Megállnunk mégsem szabad, mit tehetünk hát a gazdaság fejlődéséért?

— Átalakítjuk a növénytermelés szerkezetét.

— Kiigazítjuk a teljes termék szerkezetét.

— Önleltérítő egységet alakítunk ki.

— Bővítjük az alapterveken kívüli tevékenység körét.

Az MSZMP XII. kongresszusa meghatározta az állami gazdaságok feladatát: az intenzív gazdálkodással élen kell járniuk a mezőgazdaságban, a termelést és a hatékonyságot, a jövedelmezőséget növelni kell, s a piaci igények minél jobb kielégítése is feladatunk. A közgazdasági szabályozórendszer szinténa a hatékonyság fokozására ösztönöz bennünket.

Gazdaságunk jelentős ágazata a *juhászat*. 1979-ben fejeztük be az V. ötéves terv legnagyobb beruházását, amely 63 millió forintba került. A tanulódó kevésnek, a tanulópénz soknak bizonyult; 1980-ban 4,5 millió forint, 1981-ben pedig már 7,5 millió forint a veszteség. Ez a helyzet így tarthatatlan tovább. Alacsonyabb költséggel kell nagyobb hozamot elérni, ami a gyakorlatban nehéz feladat. A költségsökkentési lehetőségeken közösen törjük a fejünket, a takarmányozás ésszerűsítése viszont az ágazatvezetés feladata. Növelni kell a legelők hozamát, s a kőszigeti felújított öszipy fontos bázisa lehet az éves takarmányszükségletnek. Jobban kihasználhatjuk az alkalmi legelőket, s visszaszoríthatjuk — az élettani szempontok figyelembevételével — a luxustakarmányozást. Saját keverőüzemünkben olyan abrakot állítunk elő, amely a legalacsonyabb átlagár mellett a legmegfelelőbb összetételű. A kiemelt kategóriájú bérezésben is lehet a munkavégzésnek megfelelően jobban differenciálni.

A tenyésztési célkitűzéseket az ágazat vezetői minél ritkábban változtassák. Zárt anyaállományt alakítsanak ki és gondoskodjunk saját nevelésből az utánpótlásról. Az elhullások okai között nemcsak az állategészségügyi szerepelnek, hanem a technológiai fe-

gyelmeztlenség, a nem megfelelő takarmányozás, s az anyagi érdekeltség hiánya is.

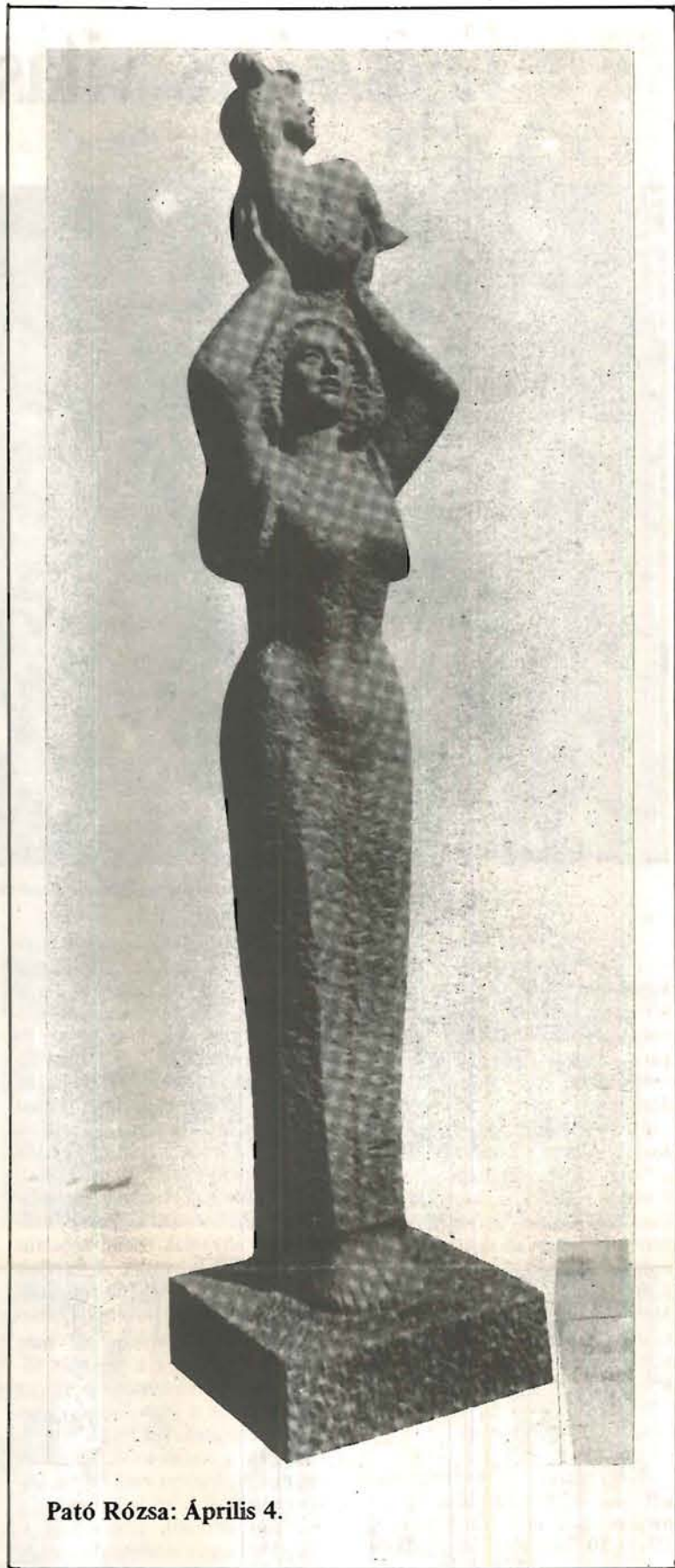
A *szarvasmarha ágazat* teljesítette tervét, a gazdaság biztos támpontja. 1982. kiemelkedő feladata, hogy biológiailag kifogástalan nyerstejet termeljenek, mert a tejipar 1983-tól az árakat méginkább a minőséghez igazítja majd.

Kritikus gazdasági ágazat a *rizstermesztés*, mert az egész V. ötéves tervben ráfizetéses, gyenge minőségű, alacsony termésátlagú terület volt. 1975 óta csak 1981-ben takarítottunk be a tervezetnél jobb termést; hektáronként 27 mázsat. Folyamatos feladat a bevetetlen területek karbantartása, fenntartása, párhuzamosan az indokolt méretű vetésváltással.

Az építők és beruházók foglalkoztatása főként a község területén oldható meg. A cél az, hogy az egy főre eső nyereség érje el az egy dolgozóra eső átlagot. A gazdaság területén közel 3 millió forint értékű munkát végeztek, külső vállalatoknak pedig 16 millió forint összegben építettek.

Az őszi kalászosok vetése nem minden táblán kielégítő, s a növényvédelemre, az aratás utáni járulékos munkákra még nagyobb gondot kell fordítaniuk a jövőben. A takarmány mennyisége elegendő, de minősége kívánni valót hagy maga után. A termelés nagy tartaléka, ha a dolgozók gazdaként gondolkodnak és gazdaként cselekednek is. A bérezésnél a munka minőségét értékelő szempontoknak jobban előtérben kellene lenniük. A bér és munkadíj szabályozási rendszer lehetővé teszi a hatékonyabb bérformák kialakítására. Megoldatlan kérdés a dolgozók, a vezetők személyes érdekeltségének érvényesítése a nyereség alakításában, növelésében. A legjobb befektetés a megfelelő munkaszervezés és a fegyelem, hiszen a tervek megvalósítása döntő mértékben a dolgozó emberen múlik.

A beszámoló taggyűlésen résztvevők a többi részterületről vitázva is megállapították, hogy nagy felelősség hárul a pártvezetőségre, minden kommunistára a gazdaság fejlesztésében, irányításában, a hétköznapi munkában. A határozati javaslatok sorában fogadták el azt a gondolatot is, hogy meg kell találni a legmegfelelőbb termelészerkezetet és a beruházásokat ezt a célt szolgálják. Nyereséget biztosító ráfordítások jellemezzék az ágazatok költségvetését. A kedvezőtlen termőhelyi adottságok hátrányát részben a melléküzemágakkal ellensúlyozzák. *A feladat és az ember egymásratalálása, a jó személyi feltétel biztosítása fontos alkotó eleme a termelőmunkának.*

Pató Rózsa: Április 4.

Felszabadulásunk 37. évfordulóján

1945. április 4-e az a nap hazánk történelmében, amikortól népünk sorsa intézésének urává válhatott, évszázadok szabadságküzdelmei után. Ez a nap hozta meg hazánk újjászületését, életünk fordulópontját. A múlt ismerete elengedhetetlenül fontos a ma megértéséhez, a jövő formálásához. Népünk múltját évszázadokon át a harc jellemezte, szinte folyamatos volt a küzdelem, mert mindig voltak hazánkban népet tisztelő, igaz hazafiak, akik a kor szellemét, a nép magasztos vágyait megértve, a haladó mozgalmak élére álltak.

Felszabadulásunk előtt a legmagasabb csúcsra 1919-ben, a Tanácsköztársaság megteremtésével jutott el népünk. A dicsőséges 133 nap történelmet formáló volt. Ismeretes, megdöntése után az uralkodó osztály válasza a 25 évig tartó terror és nyomor, amelynek során majdnem egy nemzet süllyedt el. De élt a remény, hogy 1919 álmai egyszer valóra válnak.

A bizakodóknak, az egész magyar népnek teljesült a vágya. A szovjet nép kiverte hazája terüle-

téről a fasiszta megszállókat, és határain túl is folytatta a felszabadító háborút, s ez hozta meg számunkra a szabadságot. A szovjet katonák tízezreinek vérért, százazreinek áldozatát követelő hőstett utat nyitott előttünk, amelyen haladva indulhatt el az ország, a nép a társadalmi felemelkedés felé.

Népünk legnagyobb nemzeti ünnepe gondolatokat ébreszt mindannyiunkban. Az emlékek fényében próbáljuk megfogalmazni mit is jelent 1945. április 4-e számunkra. A mögöttünk hagyott 37 év lelkesítő eredményeket értelt, haladó társadalmi rendet, ipart, korszerű mezőgazdaságot, szövetségeket, barátokat szerzett. Nemzeti egységben tekinthetünk a jövő elé. Jó programunk van, teendőinket világosan megfogalmazta az MSZMP XII. kongresszusa. Most a végrehajtás a sor. Ez sokrétű, elmélyült, szorgalmas, áldozatos munkát kíván. Ez napjaink feladata, mert ez a haladás feltétele.

Dr. Mindák Zoltán
MSZMP alapszervi titkár

Egészséges vitaszellemű ifjúsági parlament

Mező János vezetőségi tag mondta el a beszámolót

Az 1981. november 22-i ifjúsági parlamenten sok vendéget köszönthettünk. *Ambrus Balázs* igazgatónk, *Rácz János* igazgatóhelyettesünk, *dr. Mindák Zoltán* párttitkárunk, *idős Antal András* személyzeti vezetőnk, *Gombár Mátyásné* szakszervezeti titkárnk és a fiatalok képviselték a Körösi Állami Gazdaságot. Eljött a nagyközségi tanács elnöke, *Farkas Sándor*, az SZMT-től *Dombi Béláné* és *Valentényi Márton*, a szarvasi járási KISZ-bizottságtól pedig *Dorogi Mária*. A KISZ vezetőség beszámolóját *Mező János* vezetőségi tag mondta el, az állami gazdaság számvetését pedig *Ambrus Balázs* ismertette.

*

Negyedszer rendeztük meg gazdaságunkban az ifjúsági parlamentet. Sok közöttünk a fiatal, 191 a 30 éven aluli. A gazdaságvezetés igyekszik élet- és munkakörülményeink javításához, szakmai és általános műveltségünk fejlesztéséhez minden lehetőséget megadni. A legutóbbi 1978-as parlamenten célul tűztük ki a fiatalok műveltségének növelését, az anyagi és erkölcsi elismerés fokozását, a lakásépítési vásárlások támogatását, az őszinte véleménynyilvánítást, a rászorulóknak szociális támogatását, a szocialista munkaverseny ösztönzését, a fiatalok letelepítését, a művelődési és kulturális igények fokozását, kielégítését.

Azóta kettőn szakmérnöki, illetve üzemmérnöki diplomát szereztek, sokan tanultak különféle

oktatási formák kiegészítő tagozatait, szakmunkás tanfolyamokon, továbbképzéseken. A fiatalok közel 40 százaléka. A keresetünk megfelelően növekedett és a kitüntetésekben is részesültünk. Tizennégyen kértek, hatan kaptak lakásépítési támogatást pénzben és fuvarban. A fiatalok minden fórumon elmondhatták a véleményüket, javaslataikat. Segítettük a sorkatonai szolgálatukat teljesítőket, a gyesen levőket, az anyagiak mellé szociális juttatásokat is kaptak. A fiatalok közül többeket kellene szocialista brigádokba verbuválni. Letelepettek nálunk sokan, de még mindig elég nagy a mozgás főként az állattenyésztésben, az építőknél és a gépesítésnél. Ezen a területeken többet kell törődnünk a fiatalokkal. Nemcsak gyomaiak, hanem endrődiek, devaványaiak, körösladányiak, s másfelől érkezők is a dolgozóink. Az összeszokott közösség kialakításáért rendezünk kirándulásokat, sportnapokat és vetélkedőket.

A gazdaság vezetése miután számot adott az előző parlament óta eltelt időről, kérte a fiatalokat, hogy még aktívabban tevékenykedjenek a szocialista munkaversenyben, tanúsítsanak nagyobb érdeklődést a gazdaságot és saját ügyeiket érintő kérdések iránt. Törekedjenek a nagyobb általános műveltség megszerzésére, használják ki a gazdaság által nyújtott lehetőségeket. Vegyenek részt aktívabban az újjáépítési mozgalomban. A gazdaság növelni szeretné a lakásépítési kölcsön

összegét. A dolgozók szállításhoz új autóbuzsokat vásárolnak majd. Kiegészítő szakmákból képzést indítanak helyben. A hamarosan felállítandó faházban helye lesz a nehezen alakuló, mégis szükséges ifjúsági klubnak is.

Budai Sándor

A vállalati gazdasági beszámolót véleményezték a KISZ-esek. Majd önmagukról mondták el: „*Úgy érezzük, fiataljaink többségének munkavégzésével nincs különösebb probléma, igyekszünk jó munkával támogatni a tervek teljesítését.*” Sokan tartoznak a törzsgárdához. A mezőgazdaságban jelenleg is rosszabbak a munkakörülmények mint az iparban. A jövőben arra kellene nagyobb figyelmet fordítani, hogy telepített munkahelyen történjen a melléküzemági tevékenység is. Több területen végeznek bér munkát a fiatalok, de ez hosszú távon nem jó megoldás a termelési érték gyarapítására. A szocialista brigádokról annyit mondhatunk, hogy ahol jól megy a brigádmozgalom, ott a fiatalok is aktív tagok. Ahol viszont szunyadozik a brigádelet, a fiatalok sem kapnak kedvet hozzá. Jó megoldás lenne több ifjúsági brigádot alakítani.

KISZ szervezetünk nem nagy létszámú, de többsége aktív tagos. Teljesítjük akcióprogramunkat, terveink reálisak. A vállalati fórumokon, vetélkedőkön külön KISZ csapat képvisel bennünket. Segítünk a szakszervezetnek a sportnapokon. Tavaly Miskolcra kirándultunk. Jó munkával vettünk részt a szarvasi járási betakarítási versenyben is, bár azt nem értjük, hogy miért nem értékelték még az eredményt a meghirdetők. Közös gondunk az ifjúsági klubélet gyengesége. Megfelelő körülmények között kellene tartalmasabb, jó klubéletet kialakítani. A lakásépítési kölcsönök megítélésénél hatásosabban szeretnénk véleményt nyilvánítani. Az ösztöndíjas tanulóink részére (juhász, gépész) szeretnénk elérni, hogy tanulóidejük számítsa a törzsgárda tagság idejébe. A KISZ azért tevékenykedik, hogy javuljanak a vállalati termelési eredmények és a hatékonyság. Szeretnénk jó munkahelyi légkört kialakítani, hogy a fiatalok megmaradjanak a gazdaságban.

*

Az ifjúsági parlamentet közvéleménykutatás, kérdésgyűjtés előzte meg: *mi foglalkoztatja a fiatalokat? A gazdaság vezetői a következőket választották a legégettebb kérdésekre: A nagy gépek rossz kihasználásának oka a kezelő szakember és az alkatrész hiánya. A fiatalokat bevonják az üzemi demokrácia fórumrendszerébe, csak élniük kell a véleménynyilvánítás jogával. 1982-től 30 ezer forintról 40 ezerre emelték a lakásépítési vásárlási kölcsön összegét. A szerzők ellátását a beszerzési lehetőségekhez képest biztosítják, a rongálókat kártérítésre kötelezik. Ez évben a szolgálati lakások felújítására és karbantartására nagyobb figyelmet fordítanak. Nem kezelik mellékesen a melléküzemági ügyét. Példa erre a hamarosan kialakuló vízibicikli gyártó üzem, már készítik a Varietas műanyagházakat, a munkavédelmi előírásoknak megfelelően átalakítják, szerelik az autódarukat. Szépen és hasznosan fejlődő hagyomány a nagyidai és a gyomai gazdaság közötti munka- és baráti kapcsolat.*

A parlamenti hozzászólások őszinték, mindenkit érdeklők voltak. Az SZMT képviselői szerint a fiatal értelmiségiek nincsenek kellően bevonva az oktatási és továbbképzési munkába. Foglalkoztatta a fiatalokat a juhász veszteségességének kérdése, a lakásépítés hogyanja, az orvosi ellátás, az újítások lassú elbírálása. Jó ötlet volt, hogy minden évben szervezzenek fiatalok hónapját, ehhez azonban megfelelő aktivitás kell. A párbeszéd során kérdéseket vetett fel *Katona Lajos*, *Budai Sándor*, *Miklovicz Gyula*, *Mező János*, *ifj. Antal András*, *Ladjánszki László*. Az illetékesek sorra-rendre válaszoltak. *Néhány gondolat a tartalmas vitából:* nem a gazdaság hibája, ha a lehetőség ellenére néhányan nem végzik el a 8 általánost. A családi ház építésben segíthet a gazdasági építőbrigád, ha van szabad kapacitása. Megfelelően biztosítják a védő- és munkaruha ellátást. A környezetvédelem érdekében *Molnár István* erdész a fásításra mozgósította a fiatalokat. *A község vezetői* elmondták, hogy a Körösi Állami Gazdaság fiataljai aktívak a lakó-

Katona Lajos

területi társadalmi életben. Van közöttük községi pártbizottsági tag, tanácsag, munkásőr, önkéntes tűzoltó és önkéntes rendőr. A szocialista brigádmozgalom fellendítésében a KISZ-nek is bőven van tennivalója. Törődnek a katonai szolgálaton és a gyesen levőkkel. Három év alatt 71 ezer forintot fordított a gazdaság névadó ünnepségekre. A juhászban is szükség volna a szervezetesebb brigádeletre, bár az itt dolgozó fiatalok mostoha munkakörülményeik között is helytállnak. — *A különféle területen dolgozóknál azokat az anyagi érdekeket kell kibontakoztatni, amelyek megegyeznek a gazdaság érdekeivel is* — hangsúlyozta *dr. Mindák Zoltán* párttitkár.

Az ifjúsági parlamentet *Valentényi Márton*, az SZMT nevében igen jónak, aktívnak értékelte. A beszámolóban, vitában elhangzottak pontosan meghatározzák a fiatalok és a gazdaságvezetés további feladatait. Befejezésül *Katona Lajos* választották közös képviselőjüknek a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok országos parlamentjére.

Bede Zsóka

Dombi Béláné

Fotó: Szirony György

Ambrus Balázs igazgató tájékoztatóját tartja

A társadalmi tulajdon védelmében

– Gazdaként gondolkodni, gazdaként eszelekedni – mondták ki az állami gazdaság kommunisztái beszámoló párttaggyűlésükön. Ezt a szemléletet kell meghonosítani az egész gazdaságban, de a cél eléréséig is örködnünk kell a társadalmi tulajdon védelmében. Hivatalos védői az üzemrendész, a 2 mezőőr, a különböző ágazatok őrei és a portások. Az ellenőrzési csoportot, illetve az üzemrendészt évente kétszer számoltatja be végzett munkájáról a gazdaság vezetősége. Nagy segítséget nyújt a társadalmi tulajdon védelmében a 10 önkéntes rendőr, akik a munkaszüneti napokon és az éjszakai ellenőrzéseken is részt vesznek. A rendőrséggel jó munkatársi kapcsolatban állnak az itteniek. Problémák azonban – ha kis számban is – előfordulnak. Az 1979-80-as évben például 2 alkalommal jelentettek fel dolgozókat lopásért. Egyikük önbetörést követett el, a másik fejőgép-alkatrészeket tulajdonított el, s miután rájöttek, a vizsgálat befejezése után visszasofoztatta azokat. A gazdaság vezetését kétszer károsították meg idegenek, őrizetlenül hagyott jószágai.

Mindenki számára általános tanulság, hogy a középszintű vezetők és beosztottak, bárki aki a termelésben aktívan részt vesz, nagyobb gondot fordítson a rábízott anyagokra, felszerelésekre, berendezésekre meglátásra, felhasználásra. Táppénzszalás ezidő alatt kétszer fordult elő, emelkedett viszont a hanyag kezelés követke-

tében létrejött kár értéke (főként az állattenyésztési ágazatban). Fegyelmet kétszer indítottak munkahelyi alkoholfogyasztásért, ketten pedig a juhászati ágazatban nem tartották be a technológiai utasításokat. Két éjjeli-őrt elbocsájtottak nem megfelelő magatartásuk, munkájuk miatt. A vezetők azért, hogy a hiányosságokat maguk is tapasztalják részt vesznek időnként az üzemrendész ellenőrző körútjain.

A gazdaság vezetősége elrendelte a bizonylati rend megszilárdítását a takarmányfelhasználásnál, az anyag és alkatrész, a műtrágya és növényvédőszer, az építőanyagok kiadásánál, felhasználásánál és visszavételénél. Minden munkahelyi vezető és dolgozó segítségével szükséges a visszasságok és szabálysértések felderítéséhez, megszüntetéséhez. Jeleznük kell a tapasztalt hiányosságokat, hogy mielőbb felszámolják azokat a területek gazdája. Szerencsére nem túl gyakran van szükség a rendőrség, a bűnüldöző szervek bevonására. Fontos azonban, hogy minden vezető, minden dolgozó időnként tegye fel magának a kérdést: *én mit tettem azért, hogy megelőzzem a bajt, hogy a szertehagyott gépek ne rongálódjanak, ne tűnjön el belőlük semmi, a jószágok megkapják mindazt, amire szükségük van?* A közös érdeket, a gazdaság nyereséges fejlődését, közös vagyonát, csak közös felelősségtudattal, a jó gazda gondosságával lehet megőrizni.

Önkéntes tűzoltók Próbatétel, amelyre ne kerüljön sor

Sinkovics István átvézi a szolgálati érdemérmét

Megyeri József harmadik éve látja el az üzemrendészi és a tűzvédelmi előadói tiszteit kapcsolt munkakörben az állami gazdaságban. Őt kértük meg beszéljen arról hogyan készültek fel a tüzesetek megelőzésére, a védelmi munkára?

– Önkéntes tűzoltók 1965 óta vannak a gazdaság 1. számú üzemegységében, 1975-ben másik raj is alakult itt. Most 24-en vagyunk. Fontosnak tartjuk az állandó készenlétet, az ismeretek felújítását. Ezért is veszünk részt rendszeresen az elsőfokú tűzvédelmi hatóság által rendezett versenyeken. Régebben szépen szerepeltünk, mostanában kicsit gyengült a csapat versenyképessége. Cserélődtek az emberek. Tavaly ötödikek voltunk a járásin, májusban pedig a Békés, Csongrád, Bács megyei állami gazdaságok területi versenyén a hetedik helyet szereztük meg. Persze a legfontosabb feladatunk itt helyben a tüzesetek megelőzése. A vállalati tűzoltóparancs-

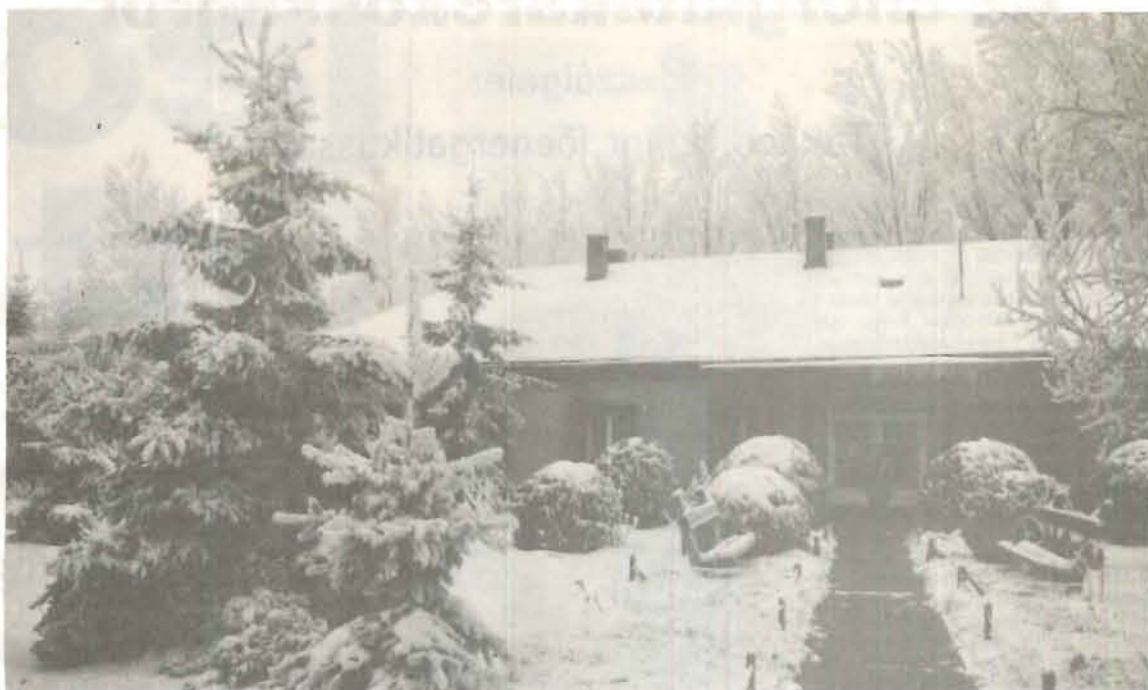
nok és a helyettese a hivatásos tűzoltók által szervezett kiképzéseken részt vesz. Amint ott megtanulnak továbbadják itthon. Tűzvédelmi utasítást, tervet kellett összeállítanunk, amelyet ismernie kell a vezetőknek, a tűzoltóknak és a telepek tűzvédelmi megbízottainak. Az önkéntes tűzoltóink gyakorlati, elméleti ismereteink bővítésére kiképzési tervet készítettünk, eszerint dolgozunk most.

Sokan vannak közöttünk olyanok, akik már az elsők között léptek az önkéntes tűzoltók soraiba. Tavaly november 7-én kapta meg a 15 éves szolgálati érdemérmét *Barna Károly*törzsrörmester, a 10 éves érmet *Boczonádi Ferenc*, *Bukva Miklós* és *Szabó Gyula*örmesterek, az 5 éves szolgálatit *Sinkovics István*, *Papp András* és *Juhász János* szakaszvezetők.

Természetesen nem lenne elegendő ha csak a tűzoltók és a tűzvédelmi megbízottak ügyelnének a károk elkerülésére. Minden állami gazdasági dolgozónak ismernie kell a saját munkaterülete tűzvédelmi előírásait. Ez év első negyedében folyamatosan át-dolgozzuk, ellenőrizzük minden terület előírásait, s újra vizsgál-tatjuk a dolgozókat. Kilenc fős tűzvédelmi bizottság végzi a rendszeres oktatást és vizsgáztást.

Hogy előfordult-e tüzeset nálunk? Szerencsére nagyon ritkán, legutóbb 1980-ban Kőszigeten lobbant fel öngyulladásos tűz. Az állami tűzoltókkal közösen hamar megbírkóztunk vele, megakadályoztuk a nagy kár kialakulását. Tavaly kapott az 1-es és 2-es számú rajunk 1-1 800 L/perc telejsítményű kismotor fecskendő. Bizonyos, hogy nagyobb baj esetén is helytállnának a tűzoltóink és a gazdaság dolgozói, de erre a próbatételre inkább sose kerüljön sor.

B. Zs.

Az energiatakarékosságról

Beszélgetés

Takács Bálint főenergetikussal

Bármerre járunk az országban, s bárkit kérdezzünk; vállalatvezetőt, munkást, tsz-elnököt, mezőgazdasági vagy ipari vezetőt, esetleg az utcán sétáló polgárt, mindenki tudja miért van szükség energiatakarékosságra. Dráguló és fogyó kincse az emberiségnek az energia, amelynek pocsékolása, ésszerűtlen felhasználása vétek. Az energiatakarékosság gyakorlati megvalósítása azonban nem könnyű feladat. **Takács Bálint** a gazdasági főenergetikusa a megmondhatója az energiával hányféle területen és hogyan lehet takarékoskodni?

– Energiatakarékossági intézkedési terv alapján dolgozunk, s erre nagy gondot fordítunk. A gazdaság működésének össz anyag költsége közel 120 millió, aminek 16 százaléka, 19 millió 300 ezer forint megy el energiára. A középszintű vezetők premizálási rendszerébe beépül az energiatakarékossági érdekelttség is. A melléküzemágakban foglalkoztatottak a legnagyobb fogyasztók: például a traktorüzem, a kombájnok, az önjáró betakarítók, az öntöző üzem. Az elmúlt évben gázolajból 848 ezer litert használtunk el. A tehergépkocsik fogyasztása 230 ezer liter volt. A folyékony energia biztosítása a legnagyobb költségkiadást jelenti.

– **Hogyan premizálják az energiafogyasztókat?**

– 1981. július 1-től MÉM rendelet írja elő azt, hogy házi fogyasztási normát állítsunk össze a gépeknek. A fogyasztást ellenőrizni lehet a normál hektár alapján is. Nemcsak a benzin és olaj, hanem a kenőanyag fogyasztás is jelentős összegeket emészt fel. A benzin fogyasztású járművek ve-

tőnél ösztönzést jelent, hogy a normán felül megtakarított üzemanyag-költség 50 százaléka az övék lehet. A traktorok fogyasztása is nagyon sokmindentől függ; a talajtól, a gép műszaki állapotától, az időjárástól. Hiba, hogy a traktorüzemben csak az üze-

metető mérnököket premizálják, magukat a traktorosokat nem.

– **A benzin és a kenőanyagok mellett milyen energiát fogyasztanak még nagy mennyiségben?**

– A másik folyékony energiánk a tüzelőolaj, ebből 378 ezer literrel is több fogyott el 1981-ben. A bábolnai szemestermény szárító és a Szekszárdi takarmánykeverő a két nagy fogyasztó, az összes tüzelőolaj fele itt ég el. Az a tervünk, hogy a szekszárdi KSZE hőszigetelő burkolatát beszeressük és még a szárítási szezon kezdete előtt felállítjuk itt. Ez 5-6 százalékos megtakarítást eredményezhet. A különböző munkahelyeket és az állattartó telepeket is tüzelőolajjal fűtjük, de a pocsékolást kerülni. Biztosítjuk a megfelelő hőmérsékletet és a helyiségek szigetelését. A harmadik energiafajta, amelynek még takarékoskodhatunk a villamosenergia. Tavaly 990 ezer kilowatt óráért 2 millió 127 ezer forintot fizettünk. Állandóan ellenőrizzük a transzformátor körzeteit, meddő energia fogyasztásunk nincs.

– **Hallhatnánk valamit a tervekről?**

– Országos téma a melléktermék hasznosítás. A termékszerkezet miatt erről nálunk nem lehet szó. Biogáz telep létesítéséről gondolkozunk Kőszigeten a juhászatnál. Pályázat során terveztünk is, de a beruházási költség nagysága miatt egyhamar nem építünk. Bizonyosan vannak még az energiatakarékosságnak újabb területei, amelyeket még nem tártunk fel, de a lehetőségeket állandóan keressük.

B. Zs.

Munkásör vagyok

„Hogyne emlékeznek a régi időkre, hiszen ma is betölti az életem az a hit, ami 25 esztendővel ezelőtt. Szarvason, majd Csabacsüdön dolgoztam, ott is összehoztunk egy munkásörörajt. Juhász Sanyi, meg Jóska, Csányi Miska, Farkas Jancsi, Szoszjára a gépkocsivezető, a keresztnevére már nem emlékszem. Úgyeltünk a rendre az 50-es évek végén. Övtük a néphatalmat az ellenséges elemektől. Nehéz idők voltak, de igaz barátokká, bajtársakká kovácsolódtunk. 1963 márciusában kerültem ide Gyomára, egy év múlva már szerveztük az önálló munkásörszakaszt. Eszembe jut Ambródi András, Földi Sándor és Földi Feri, no meg Nyíri Gyula, Turi Feri, Botos Sándor. Önként vállaltuk az alapítók feladatát, munkásörök lettünk. Tudtuk, hogy a legfontosabb célunk: védeni a néphatalmat. Parancs nélkül is tettük, álmunkban is erre gondoltunk. Sülve-főve együtt volt a csapat, ismertük egymás gondját-baját, családi problémáját. A gazdaságban segítettünk a munkás társinknak eligazodni abban a sokféle gondolkodású világban. A viták, beszélgetések eredménye is volt a kialakuló eszmei szilárdság. Közben az ország politikai egyensúlya is megerősödött. Mi is elértük itt Gyomán, hogy tisztelték, becsülték bennünket.

Gondoltunk az utánpótlásra, a fiatalok agitálására is. Meghínytuk-vevettük, ki alkalmas közénk valónak, s csak azt hívtuk, aki önként is jött volna. Az összetartás eredménye, hogy ma is sokan vagyunk itt a régiék közül. Nehezen vált meg az állománytól az is, aki felett elmúlt az idő. Én még

a mai napig is tényleges munkásör maradtam, pedig civilben éveket ezelőtt nyugdíjba mentem. Ma már két raja van a gazdaságnak. A mi emberünk körében fegyelmi, vagy munkahelyi vétség nem fordul elő. A biztos állományépítés a jó családi kapcsolatban gyökerezik. Sok szabadidőnket elveszi a szolgálat, hát persze, hogy az asszonynak is van beleszólása, ki legyen munkásör. A mi felelőségeink nemcsak a nehéz napokból veszik ki a részüket, hanem a jóból is. Együtt megyünk országjáró kirándulásra, közös vacsorára. Szerintem a munkásörnek példát kell mutatnia emberi magatartásában, a munkájában, a társadalmi munkában. Közöttünk is szép számmal vannak kiváló munkásörök, sőt kiváló parancsnokok is. Az állomány többsége 5 év után sem akar leszerelni. Hogy mit ajánlok a fiataloknak? Soha ne feledjék azokat a társikat, akik életüket adták a néphatalom védelméért és vigyázzanak erre a szépen fejlődő országra.

Engem meg öreg fejfel rászedtek, hogy patronáljam az úttörő munkásör-palántákat. Legutóbb 22 gyerekkel jártam a szarvasi emlékszóban, meséltem nekik a múltunkról. A mi szakaszunk is összeállít egy emlékfalat, április 4-re meg kell lennie! 1966-ban egy zászlóalj lettünk a szarvasi Klucsár Mihály munkásör századdal. A közösségi életünk elismerése az is, hogy aki a Körösiből más szakaszba került, az visszavágyik ide. Ugye hogy erre is büszkék lehetünk?”

Nagy M. Lajos
gondolatait összefoglalta és
lejegyezte: Bede Zsóka

Az emberek egészségéért

Hosszú évek tervezése, álma vált valóra gazdaságunkban, amikor végre 1981. október 1-től üzemi orvost kaptunk. Igaz, gondunk közös volt a községével, hiszen az egészségügyi ellátást csak állandó helyettesítésekkel tudták biztosítani az orvosok. A Darvas orvosházaspár letelepedése a község és a gazdaság közös érdekét szolgálta, mert körzeti orvosok lettek. **Dr. Darvas Tamás** a gazdaságunkban három helyen rendel ezután; az 1-es kerületben kedden és pénteken reggel 8-tól 9 óráig, szerdán 3-tól 4-ig a központi irodában, csütörtökön pedig Kőszigeten 8-tól 9 óráig várja a betegeket.

A rendelőhelyek felszereltsége egyelőre még eléggé kezdetleges színvonalú, de a gazdaság sterilizátort, foghúzókészletet és szemészeti felszerelést vásárol majd a jövőben. Az üzemi orvos

léte nagy könnyebbséget jelent a gazdaság dolgozóinak, a távoli majorokban élőknek. Nem kell a nagyforgalmú községi rendelőket felkeresniük és a munkából is kevesebbet hiányoznak. Természetesen az üzemi orvos csak a felnőtt dolgozókat gondozza, szükség esetén pedig szakrendelésre irányítja őket. Táppénzre nem veheti a betegeket, az továbbra is a körzeti orvosok feladata. A jövőben az üzemi orvos is részt vesz, szavát hallatja szociális és munkavédelmi szemléken. A későbbiekben különböző dolgozó-csoportok rendszeres ellenőrző vizsgálatát veszi sorra, felkutatja a foglalkozási megbetegedések okait, keresi a megelőzés módját és rehabilitációs tevékenységet végez.

Gazdaságunk dolgozói ismerkednek az érdekeiket szolgáló új ellátással. Január 1-ig 179-en keresték fel üzemorvosunkat.

A sportnap legjobbjai

A sakkozók

Az 1981. november 7-e tiszteletére megrendezett gazdasági sportnap győztesei, sportáganként:

Asztalitenisz:

- I. Ladányi Sándor
- II. Szántó Imre
- III. Kovács György

Sakk:

- I. Juhász János
- II. Takács Bálint
- III. Ambrus Balázs

Biliárd:

- I. Kondacs János
- II. Rácz Imre
- III. Almási László

Teke:

- I. Papp Imre
- II. Sinkovics István
- III. Kata János

Grantulálunk és további sikeres szereplést kívánunk!

ifj. Antal András
VSZB. sportfelelős

Gazdaságunk építőrészlege építi a békéscsabai Szabadság Tsz 500 vagonos gabonataratóját. Képünkön helyszíni szemlén Ambrus Balázs igazgató (jobbról) mellette Veress Lajos műszaki-gazdasági tanácsadó, Goron József tsz elnök és Hajdu Imre traktoros

(Fotó: Szirony György)

Szép karácsony volt ...

December a gyermekek hónapja, a mikulás, a karácsony-várás ideje. Gazdaságunk és szakszervezeti bizottságunk is minden évben karácsonyi csomaggal kedveskedik a dolgozók gyermekeinek. 1981-ben is 600 csomag készült, mert közel annyi 14 éven aluli gyermekünk van.

17.000 forint áru édességet vásároltunk, melyet a „Haladás” szocialista brigád lányai, asszonyai gondosan csomagoltak és a bizalmiak, valamint a Nőbizottság tagjai juttatták el a dolgozóknak, illetve a gyermekeknek.

December 22-én rendeztük meg a hagyományos vállalati Fenyőfa-ünnepélyt. Szép nagy, feldíszített karácsonyfa állt az ebédülő közepén, a lemezjátszóról kellemes, ismert karácsonyi dal szólt amikor megérkeztek az apró vendégek.

Csillogó tekintettel figyeltek, amikor bejött a kis Téliapó (szintén gazdasági gyermek) és kedves mesével köszöntötte őket. Ezután színes mesefilm következett két csintalan állatról: egy mosómedvééről és egy csókáról, amelyeket a gyerekek – úgy gondoljuk – sokáig nem felejtnek el.

Ezután jött a közös éneklés, verselés, a találókérdések zápora és perze a szereplőknek a jutalom csoki-cukor. Játszottunk léggömbbel, ping-pong labdával ügyességi versenyeket, és táncversenyt újságpapíron egész kicsire összehajtván, sőt múmia játékot is, de ezt nem mondjuk el, hogy milyen, hátha jövőre még több gyerek jön el az ünnepségünkre, – hogy megtudja. Ezt követte a nap fénypontja a tombola, ahol minden résztvevő gyerek nyert, ki könyvet, ki karácsonyi csomagot.

Az ott levő hetven gyerek jó hangulatban, remekül szórakozott. Az ünnepség végén a gyerekek megróhamozták a fenyőfát, így hírmondója sem maradt a szaloncukornak. Akik nem hiszik, hogy így volt, máskor jöjjenek el, legyenek vendégeink a gyermekeknek rendezett ünnepségeinken!

Következő ünnepségünk, melyet a gazdasági dolgozók gyermekeinek tartunk 1982. júniusában lesz, amikor a szarvasi Arborétumba hívjuk őket közös gyermeknapi játékszára.

Vállalati Nőbizottság
nevében
Hangya Lajosné

KÖRÖSI HÍRADÓ

Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzem,
Gyula

Tavaszi gondok – nyári feladatok

Beszélgetés a termelési osztály vezetőjével

Kocsis Gyula gépszemlén

– Jobban, hatékonyabban dolgozni, nem jelszó már évek óta, hanem cselekvési program, ami mindenre és mindenkire vonatkozik az egész országban. Természetesen a gazdálkodó szervezetek jellege szerint. Bár változás ebben is elképzelhető. Itt, a Körösi Állami Gazdaságban is? – kértem Kocsis Gyula termelési osztályvezetőtől.

– Az állami gazdaságok termelési szervezete, már az alaptevékenységet értve, lényegében nem változott. Ma is a növénytermesztés és állattenyésztés a gerinc, s ez tartozik ide a termelési osztályhoz. Ezen kívül – főleg gazdaságossági szempontokból – sok minden mással is foglalkoznak melléküzemeinkben. Mi is. Az országnak kell amiket itt gyártunk, nekünk pedig ezek nyereségére van szükségünk, hogy visszaáramoltassuk az alaptevékenységbe, hogy annak gazdaságosságát növelje, vagy biztosítsa.

– Ha így van, ha kell a pótlás, akkor ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy pontosan azok a főágazatok, amelyek tisztán mezőgazdasági jellegűek, nem mindig hozzák az elvárható nyereséget?

– Teljes biztonság sem a növény- sem az állattenyésztésben nincs, ennek dacára 1981-ben a növénytermesztésünk nyereséges volt, akárcsak az állattenyésztésből a szarvasmarha-tenyésztés. Viszont, mint előre tudtuk is, a legnagyobb veszteséget a juhászati „hozta”. De még így is 5,8 milliós nyereséggel zártuk az elmúlt évet, s hogy most ennél előbbre akarunk lépni, azt a 82-re tervezett 8 milliós nyereség jelzi. Meg az, hogy létszámcsökkentés mellett akarjuk elérni.

– Mi szól amellett, hogy így is lesz?

– Egyfelől az, hogy ez év január 1-től a növénytermesztésre árkiegészítést kapunk. Ez első sorban az őszi búzát érinti. Másfelől pedig az, hogy magunk sem tétlenkedtünk. Mindenre kiterjedő figyelemmel készítettük elő ezt az évet, amiben a kedvező, hosszú őszi sokat segített. A gyors és sikeres betakarítás után lehetővé tette az alapokat jelentő alpműtrágyázás és az őszi vetés időbeli elvégzését. Sőt a teljes szántóterület felszántását! Most először a gazdaság életében. Hogy milyen jól sikerült az őszi előkészület, arra példa, hogy az úgynevezett mezei leltár értéke milliókkal haladta meg az előző évit.

– És erre jött egy rég nem látott kemény tél...

– És erre jött egy rég nem látott kemény tél... á

– Sajnos. És hosszan tartott. Szinte bizonyítva azt, hogy az időjárás mostohasága még mindig mennyire befolyásolhatja a munkánkat. A nagy jegesedés miatt az 1800 hektárnyi őszi kalászosok áttelelése kedvezőtlenül alakult. De még ez sem volt elég a bajból, mert a hosszan tartó, kemény fagyot hirtelen és gyors olvadás követte, ami aztán belvizet okozott az 700 hektáron teljes, illetve részleges kipusztulást.

– A kár felmérésén kívül mit tudtak tenni?

– Kerestük az aránylag olcsó pótlási lehetőséget. A talajt is figyelembe véve, a napraforgó területét növeltük és a tömegtakar-

mány nagyobb mérvű biztosítása látszott a leghelyesebbnek. Tavasz kampánytervet is készítettünk, indulásnak március 25-ét jelölve meg, hogy április végére befejeződjenek a munkák. De megint közbeszólt a természet: az elkésett és kedvezőtlen tavasz három héttel késleltette a beindulást.

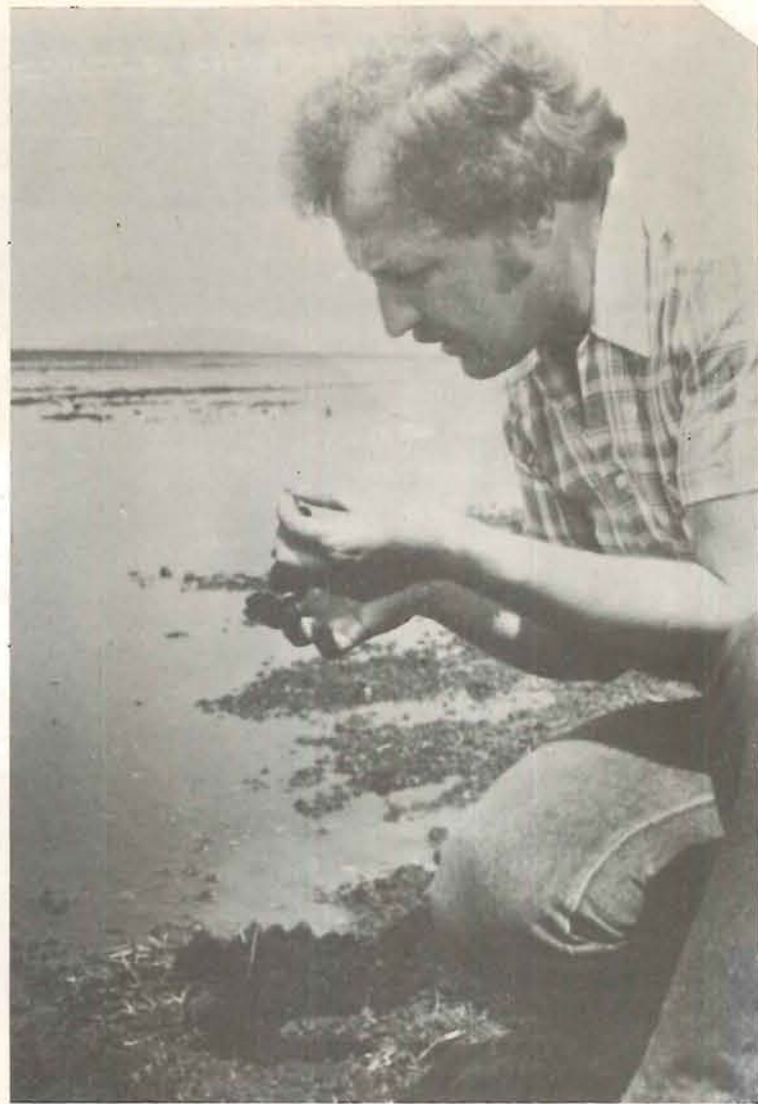
– Ez szörnyű nagy idővesztés!

– Az. És egy csomó csúcsmunkát idézett elő, amelynek a személyi és eszközháttere nem látszott biztosítottnak. Annak dacára, hogy a dolgozóink megértették a munkák jelentőségét: éjjel-nappal, szombat-vasárnap és az összes ünnepeken mentek a gépek, szervezeten és fegyelmetten folyt a munka. Még május elsején is. Csodálatos összefogás volt és köszönet érte. Ilyen lelkesedéssel még nem találkoztam. De még így is külső segítséget kellett kérni, s a szarvasi Dózsa és Táncsics tsz sietett komoly kapacitással a segítségünkre. És olyan kiváló munkát végeztek, mintha maguknak csinálták volna.

– Ennyi viszontagság után, hogy látja a helyzetet?

– A növénytermesztés a belvízkár ellenére is hozhatja a tavalyi szintű nyereséget. Beleértve persze a gazdaság mindenkor létezőre kiható rizstermelést is. Ebből 920 hektár vetésünk van és 25 mázsás hozamot terveztünk hektáronként. Az elvégzett munka láttán és kedvező időjárást feltételezve, arra is lehetőség van, hogy a tervezettnél magasabb terméshozamot érjük el.

– Többet, többféleképpen lehet produkálni, csak az nem mindegy, hogy milyen áron. Milyen ráfordítással?

Jól csírázik a rizs

– A ráfordítások megválasztásánál ma már főszempont a gazdaságosság. Mi is a takarékoság elvét követjük, de azt sem mindenáron, mert az csak látszat. Mi a felhasználható anyagok közül – s ez különösen a műtrágyára és vegyszerekre vonatkozik – a hatásában azonos, de árban olcsóbbat választjuk. Ezen kívül a munkaszervezésben rejlik óriási lehetőséget próbáljuk kihasználni, mert tényleg van még elég tartalék. Hogy csak kétót említsék hirtelen: az üresjáratok kiküszöbölése és a gépkapcsolatok kialakítása.

– A nyári betakarításra az idén is jól felkészültek. A kombájnok és az ezeket kiszolgáló szállítójárművek javítása, rendbetétele időben megtörtént. De probléma azért akadhat. Vagy nem?

– Mielőtt erre válaszolnék, előbb elmondom, hogy a betakarító gépparkunk két új Class-D. kombájnjal szaporodik, s így már ebből a legnagyobb teljesítményű gépből hat áll rendelkezésre. És mellettük négy E-516-os gabonakombájn. Ezekkel a belvízkár miatt lecsök-

kent aratóterületen a betakarítás optimális idő, azaz 12-13 nap alatt megoldható. Problémát az alkatrészellátás okoz. Ugyanis az NDK gyártmányú betakarítógépek és teherautók, de a Bábolna B. 15-ös típusú szemesterményszárító alkatrész beszerzése sem zökkenőmentes. S rá gondolni is rossz, hogy például egyetlen ékszíj miatt egy kombájn áll... Ezt a kiszolgáltatottságot próbáljuk – nem kis költséggel – ellensúlyozni: két anyagbeszerzőnk járja az országot alkatrészek után.

– Nem beszéltünk az állattenyésztésről, holott jelentősége kiemelkedő és összefüggésben áll a növénytermesztéssel.

– Épp ezért megér egy külön misét. Talán a következő alkalommal. Most befejezésül az egészre vonatkozóan mondom, hogy minden törekvésünk: közös munkával jó eredményt érni el, hogy dolgozóink anyagi és erkölcsi elismerése biztosítva legyen. Gondolom ebben egyformán érdekeltek vagyunk mindnyájan, hiszen együtt sírunk, együtt nevetünk.

Vass Márta

Vágják a lucernát

Fotó: Veress Erzsé

A gazdaság nőbizottsága jelenti

Bérekérdések, káderutánpótlás,
egészségnevelés, találkozók a napirenden

Öten a nőnap ünnepség résztvevői közül.

Tíz éve annak, hogy napvilágot látott a KB nőpolitikai határozata, amely a nők helyzetének javítására tett gazdasági, szociális, kulturális intézkedést. Ennek szellemében igyekszik a vállalati nőbizottság is munkáját végezni, éves és középtávú munkatervek alapján. Jó munkájának hasznát gazdaságunk 96 aktív és 13 nyugdíjas nődolgozója látja.

A nőbizottság 1981 augusztusában szerveződött újjá, mert a régi tagok közül többen betegség, gyermekgondozási szabadság miatt nem tudtak a bizottságban aktív munkát kifejteni. A bizottság 7 tagja úgy van kiválasztva, hogy minden nőt foglalkoztató munkaterületről legyen képviselő. Első és fontos feladata volt a bizottságnak, hogy 1982 márciusában felmérte a nődolgozók havi átlagkeresetét, amely a következő képet mutatja: műszakiak (2 fő) 3400 forint, admi-

nisztratívok (30 fő) 3463 forint, kisegítők (26 fő) 2543 forint, állattenyésztésben dolgozók (18 fő) 3618 forint. Az összesített átlagkereset 3183 forint. Az elmúlt évben az egy dolgozóra vetített havi átlagkereset 4265 forint volt, ezzel szemben a nődolgozók keresete 3183 forint, azaz 25 százalékkal marad el az országos átlagtól.

A nőbizottság úgy véli, hogy a kisegítők és a műszakiak esetében dinamikusabban kellene élni a bérfeljesztési lehetőségekkel. Azokban a munkakörökben, ahol teljesítménybérézés van, mint pl. az állattenyésztésben, érvényesül az „egyenlő munkáért egyenlő bérezés” elve a bérszabályzat szerint.

A nőbizottság megvizsgálta a nők iskolai végzettségének helyzetét is, és a következő eredményre jutott: főiskolát végzett 4, középiskolát 32, 8 általános

iskolát 34, 6 általánost 17, 6 általános alatti végzettségű 9 nődolgozónk. Az iskolai végzettség a gazdasági átlaghoz képest jónak mondható. A gazdaság éves és ötéves oktatási és képzési terveinek készítésénél figyelembe vesszük a nődolgozók szakmai és általános műveltséget adó képzettségét, és segítjük azokat, akik kedvet éreznek a továbbtanulásra.

A gazdaság káderutánpótlási tervében szerepelnek az előléptésre alkalmas dolgozó nők. Az utánpótlás szempontjából kiválasztottakat tervszerű képzéssel alkalmassá tesszük a tervezett munkakör betöltésére.

A nőbizottság tagjai és a dolgozó nők figyelemmel kísérik a GYES-en levő kismamák életét és igyekszünk évente egyszer meglátogatni minden munkatársunkat. A kismamáknak negyedévenként eljuttatjuk a Körösi Híradó legújabb számát. Tavaly júliusban tartottunk kismama találkozót, az idén is szeretnénk megrendezni. Jelenleg 18 GYES-en, 1 szülési szabadságon levő kismamánk van. Hagyomány, hogy az SZB a GYES-találkozó alkalmával szociális segélyben részesíti az egy évnél régebben távollévő kismamákat. Minden évben megrendezi a nőbizottság a vállalati névadóünnepségeket is, amelyre az idén szeptemberben kerül sor. A nőbizottság rendezi meg a gyermekeknek a fenyőfa-ünnepélyt, amelyre játékos vetélkedőt, filmvetítést, tombolát szervez.

Terveinkben szerepel, hogy a nyáron vacsorával egybekötött táncestet szervezünk. Igyekszünk foglalkozni a nők egészségnevelésével is, az üzemorvos bevonásával munkaterületenként rendezünk egészségügyi előadásokat. A tavaly lezajlott TIT-előadássorozat keretében is három nőt érintő téma volt, gyermekneveléssel, szexuális kérdésekkel foglalkozó.

A közművelődési tevékenységbe is igyekszünk a nőket bevonni, ez a törekvésünk az ügyviteli dolgozóknál és a kisegítő állománynál eredményes, míg az állattenyésztésben foglalkoztató nők esetén az osztott műszak és a többnyira nagy család miatt szinte lehetetlen.

A jó hangulatot tréfás történetekkel emelte Hangya Lajosné, Szirony Györgyné és Balogh Tamásné

Közművelődési vetélkedők

A hagyományokhoz híven ez évben is megrendezésre került április 2-án a Körösi majorban a munkásbrigádok közművelődési vetélkedője. Az önálló felkészülés időszaka 1981 októberétől márciusig tartott, amely idő alatt a brigádok tanulmányozták a napi sajtó kül- és belpolitikai cikkeit, az Élet és Tudomány hetilap energiatakarékossággal, környezetvédelemmel, magyar nevezetességekkel kapcsolatos írásait. Minden benevezett brigád elolvastott az ajánlott szépirodalmi művek közül egyet és a Kortárs c. irodalmi folyóirat javasolt anyagát. A brigádok márciusban kirándulás keretében megtekintették Debrecen, Hortobágy, Hajdúböszörmény nevezetességeit. A közművelődési bizottság a vetélkedő előtt megszervezte, hogy szaktanárok készítsék fel a benevezetteket a különböző anyagokból. Így a vetélkedőre a hat benevezett brigád kellően felkészülve jelenhetett meg. A vetélkedőn részt vett az Ifi szocialista brigád, az Augustus 20. szocialista brigád, a Zalka Máté szocialista brigád, a Szállítók szocialista brigád, az Összefogás szocialista brigád és az Előre munkabrigád.

A zsüri elnöke és a szakmai zsüri tisztjét Ambrus Balázs elvtárs töltötte be, a társadalmi zsüri tagjai Gombár Mátysné és dr. Mindák Zoltán voltak. A vetélkedő lebonyolításáért felelős rendező: Hangya Lajosné. A szakmai zsüriben a Világunk témakört a Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola tanára Janovszki György, az irodalmi témakört Hornok Lajosné könytárvezető, a politikai témakört Bolehovszky László a pártbizottság munkatársa, az „Ismerd meg hazádat” témakört Kovács Károly a kultúrház munkatársa gondozta és zsürizte. A játékvezető Putnoki Elemér, a gyomai kultúrház igazgatója volt.

A brigádok politikai témakörben feladatlapot kaptak, térképen kellett helyszínt bejelölni és az odatarozó politikai esemény számát beírni. A szóbeli kérdések közül igen szép válasz hangzott el a munkásörökség megalakulásával kapcsolatban és a Szadat elleni merényletről.

A Világunk-témakörben keresztretjevényt kellett megfejteni és a kijött ismerős témáról beszélni. Meglepő volt, ahogy az Előre Munkabrigád géplakatosai:

A nőbizottság tavalyi kezdeményezése volt, hogy a gyomai Háziipari Szövetkezet termékeiből karácsony előtt árusítást rendeztünk. A háziipari szövetkezet nőbizottsága és a gazdaság nőbizottsága jó kapcsolatának eredményeképpen jöhetett létre az akció, melynek során 25 000 forint értékű kötött termék talált gazdára. Az akciót ez évben is szeretnénk megismételni.

Ez év májusában felelevenítettük az öt évvel ezelőtti eredményesen folytatott ágyneművásárlási akciót. Ezt a Gyomaendrődi ÁFÉSZ-en keresztül bonyolítottuk úgy, hogy a gazdaság megvásárolta az 57 000 forint értékű ágyneműt, és a dolgozóktól 4 havi részletben, kb. 300 forintként a levonásnyilvántartó a fizetésből levonta. Ezt a lehető-

Hajdu Mihály milyen szakértelemmel beszélt a napraforgó termesztésével, biológiájával kapcsolatos témáról vagy hogy a szarvasmarhatelep brigádja mennyire ért a fóliaház-készítéshez.

Ezután következett az irodalmi játék, amelyet Hornok Lajosné könytárvezető játszott a brigádokkal. Ez volt az idei vetélkedő fénypontja, mert a vetélkedő izgalmát feloldva, önfeledten játszottak. A választott irodalom 5 brigádnál Emyli Bronte Üvöltő szelek c. műve volt. A játékosok 1-1 szereplő nevét húzták ki és egyes szám első személyben kellett önvallomást tenniük magukról a kérdések alapján. Többnyire olyan dolgokat tudtuk meg a regény alapján munkatársainkról, hogy hasunkat fogtuk a nevetéstől.

Az „Ismerd meg hazádat” témában ravasz feladatlap volt, — a legtöbb pontvesztés itt történt —, nem tudtak a résztvevők elég hajdúsági népdalcímet felsorolni. Ezt követte még a szakmai totó, amelyet minden brigád hibátlanul megoldott.

A verseny az utolsó fordulóig nagyon izgalmas volt. Végül is az Augustus 20. szocialista brigád 62,5 ponttal győzött, a második a szarvasmarhatelep Összefogás brigádja lett 62 ponttal és a harmadik az Ifi szocialista brigád 61 ponttal.

Az első helyezett brigád tovább készült és részt vett a MEDOSZ ágazati döntőn Orosházán. A brigád öttagú csapata: Weigert Ádám, Mundrucz Gábor, Turi Ferenc, Nyiri Gyula, Tengely Gyula. A brigád legtalpraesettebb versenyzője Nyiri Gyula bátyánk volt, aki nyugdíjas kora ellenére mind a politikai, mind az irodalmi témában remekelt. Olyan ügyesen beleélte magát Tolsztoj Feltámadás című regényének Natalja szerepébe, hogy a zsüri a legszimpatikusabb versenyzőként értékelte, a brigád pedig azóta „Natalja bácsinak” becézi. Végül az „Augustus 20.” szocialista brigád az ágazati versenyen a 3. helyet szerezte meg.

Az idei vetélkedőn résztvett valamennyi brigádnak gratulálunk és szeretnénk, ha az 1982-83. évre meghirdetett új közművelődési mozgalomba mind több szocialista brigád benevezne.

seget 51-en vették igénybe, zömmel nők.

A dolgozó nők többsége munkája mellett kisebb-nagyobb társadalmi megbízatást is betölt. Munkatársaink közül 20-nak van ilyen megbízatása, amelyet lelkiismeretesen végeznek.

A vállalatvezetés az anyagi lehetőségekhez mérten igyekszik jutalommal is elismerni a jól dolgozó nő munkáját. A különböző vállalati és társadalmi szervek fórumain a nődolgozókat a nőbizottság külön is képviseli és hallatja szavát. A szocialista brigádmozgalomba is bekapcsolódnak a nők, a Haladás szocialista brigádban 12-en dolgoznak, a szarvasmarhatelep Összefogás brigádjában is 8 tag nő, és szinte minden brigádban van 1-2 nő.

H. L.

Megalakultunk 1972. április 4-én

Ez év április 4-én volt tíz éve, hogy gazdaságunkban megalakult az MSZBT tagcsoport. Ez idő alatt igen sokan tevékenykedtek aktivistaként azért, hogy a két nép mind közelebről megismerje egymás történelmét, hogy dolgozóink megismerjék a Szovjetunió szerepét a mai bonyolult világpolitikai helyzetben, a béke megvédése érdekében kifejtett erőfeszítései közepette. E feladat nem látványos, de nem is arra törekvő; eredménye konkrétan nem mérhető, mégis egyre többen kapcsolódnak be a csoportunk munkájába, ki így, ki úgy. Sokan szeretik a vetélkedőket, mások pedig a Szovjetunióba utaznak, és ott ismerkednek a szovjet emberek mindennapi életével, gondoljaival, örömeivel, sikereivel, megint mások a hozzánk érkező szovjet emberekkel alakítottak ki baráti kapcsolatokat.

Tagcsoportunknak korábban öt, jelenleg hét elnökségi tagja van. Aktivistáink a gazdaság különböző munkaterületein dolgoznak. Többen pártmegbízatként végzik e munkájukat az

MSZBT-ben. A szükséges elvi, politikai irányítást a pártalap-szervezetünktől kapja tagcsoportunk. Hasonlóan jól segíti munkánkat a gazdaság vezetősége is, különböző anyagok és anyagiak biztosításával, mint pl. a hatféle sajtótermék közel 80 példányszámban való járatásával. Ezeket elsősorban a szocialista brigádja-inknak juttatjuk el, akikre a jövőben is támaszkodni kívánunk tagcsoportunk fejlesztésében.

Tartós és jó a kapcsolatunk az I. sz. általános iskolával. Tagcsoportunk tartott az iskolai tagcsoportnál élménybeszámolót a gyermekeknek, viszonzásul november 7-én szereplésükkel teszük színesebbé ünnepségünket.

Terveink a jövőt tekintve: vetélkedőket szervezni az Országos MSZBT felhívására „Távoli városok, közeli barátok” címmel. Megszervezzük a battonyai koszorúzási ünnepségen való közös részvételt az I. sz. általános iskolával, ahol előkészítenénk egy battonyai iskolai MSZBT tagcsoporttal való kapcsolatfelvételt is.

Molnár Gyula
MSZBT ügyvezető elnök

**A munkavédelem nemcsak kötelező,
de minden dolgozó saját érdeke is**

Ennyien még soha nem vizsgáztak

Januárban kezdtük a felkészítést — mondja Kovács József munkavédelmi vezető

Még kimondani is sok azt, hogy 435, pedig ennyien tanultak, majd adtak számot a munkavédelem oly szükséges tudnivalóiról. A vállalat dolgozóinak túlnyomó többsége. S a lebonyolítás hatalmas munka volt.

— A felkészítés — mondja Kovács József, a gazdaság munkavédelmi vezetője —, már januárban elkezdődött. Minden csoport félnapos oktatáson vett részt, ekkor történt a módosított, tehát az új szabályzat ismertetése. És mód volt a leglényegesebb kérdések megbeszélésére is. Ezen kívül több témából — mint például az erősáramú villamosság — könyvet is biztosítottunk az ágazatvezetők és szakmunkások részére.

Legelőször, márciusban a gazdaság igazgatója és két helyettese vizsgázott az országos központunkban, majd ezt követte itt-hon a műszaki vezetőké. S aztán került sor folyamatosan a munkások vizsgáztatására. Olyan idő-

pontokban — és ez nem volt könnyű —, hogy minél kevesebb legyen a munkaidő kiesés. Az állattenyésztőké például délelőtt tíz órakor kezdődött, amikor már végeztek a reggeli teendőkkel.

— Vizsgát tenni kötelező volt, rendelet írja elő, akkor is, ha valakinek még nem járt le az előzőtől számított három év. Megnyugtató, hogy szinte mindenki komolyan vette, s így csak egy pár embernek kell újból a bizottság elé állni.

Sikeres volt tehát a nagy munka. De igazán az életben bizonyosodik be, hogy mennyire. Évekre visszamenőleg a vállalat a Békés—Csongrád megyei állami gazdaságok között munkavédelemben a második helyen állt. A múlt évben a szállításhoz és az építéshez további javulás mutatkozott. Ugyanakkor a juhászatban és a szarvasmarhatelepen több volt a baleset. Így aztán vállalati szinten is több lett a balesetek és a kiesett munkanapok száma. Ez már a megelőzés életbevágó fontosságára figyelmeztet.

— Vannak alapvető dolgok, amikkel mindenkinek tisztában kell lenni. Minden üzemben, így nálunk is lépten-nyomon veszélyforrással találkozunk, hiszen forgó-mozgó géprészek vannak, vegyi anyagok stb. És azt is tudni kell, hogy nem minden egyes gép zárja ki automatikusan a baleset lehetőségét. Nemcsak kötelező, de saját érdek is, a védőfelszerelések használata. Nagyon ki szeretném hangsúlyozni, hogy a baleseteknek mindig személyi, tárgyi és szervezési oka van. Véletlenek, akár a közlekedésben, itt sincsenek, csak valaki, valamit nem tartott be pontosan. Ne álltasson az senkit, hogy ez elmegy egy darabig, talán sokáig is, mert egyszer, mint annyira a szomorú példa — megbosszulja magát a lezserség. És akkor már a bajt nem lehet meg nem történtté tenni. Ezt ne felejtjük el.

Május a gazdaságban...

Bemutatjuk a szocialista brigádokat

Vasas ifik a mezőgazdaságban

Különösebben nem is kell hangsúlyozni, hogy a gazdaság életében, azaz munkájában a központi javítóműhely tevékenysége meghatározó jelentőségű. Az itt dolgozó két szocialista brigád közül most az IFI lép az olvasók elé, s mivel bemutatkozás-kor illik megmondani a nevüket, a brigád is először ennek tesz eleget. Kovács József a brigád vezetője, Galambos József a helyettese, Riezmann János csoportvezető, és a többiek: ifj. Antal István, Boczonádi Ferenc, Domján István, Feke Bálint, Hajdú Mihály, Juhász Lajos, Kisari József, Madarász Sándor Somogyi Gyula, Szujó Péter. Technikusok és szakmunkások.

A brigád 1969-ben alakult amikor még – mint mondják most sem idős tagok – valóban mindenki ifikorban volt. Sorban szerezték meg a különböző foko-

zatokat, s már négy éve tartják az aranykoszorús szintet. Pedig ez csak a hármás követelmény együttes betartásával lehetséges, igaz, úgy, hogy hol az egyik, hol a másik erősíti egymást. Minél modernebbek a gépek, annál inkább szükséges univerzális ember a javításhoz. A többféle szakma ismerete. Ezt hamar felismerte a brigád, s ma már alig van olyan tagja, aki ne rendelkezne két- sőt három szakmával is.

A műhely nagy időszaka a tél, a nagyjavítások ideje, a munka próbája – a valódi meo – viszont a kinti élet. Mennyire bírják a különböző gépek a megfeszített kampánymunkát, a csúcsidőszakot. S bár a bérézés is figyelembe veszi a minőséget, sok esetben maguk a brigádtagok az „ellenőrei” a saját munkájuknak. S ha hiba akadna, szenvedő alanyai is, hiszen nem csak javítá-

nak, karbantartanak, de szántanak és betakarítanak is. Aratnak búzát, napraforgót és az ősz őket is a kukoricában találja. Ők is két műszakot dolgoznak, s a késő őszi hideg sem akadály.

Akár a többi dolgozó a mezőgazdaságban, az ő munkájuk is nehéz, kemény. Mégis sok más is vállaltak magukra a termelési feladatokon kívül. Itt van csak maga a közművelődés. Mindig vannak páran, akik tanulnak, de azért soha sincs vetélkedés a tréfát értő, jó kedvű Ifik nélkül, s többször csak egy hajszál választotta el a brigádot az elsősegtől. De azt mondják – bár jó lenne –, nem a győzelem a fontos, hanem a részvétel, mert a felkészülés idején tanulnak rengeteget. A versenyző csapat jó ideig állandó gárdából állt – Galambos, Boczonádi, Antal, Kovács, Tóth és Juhász –, de tavaly már Madarász és Hajdú is bekapcsolódott, s most már maradnak is, mert jól helytálltak.

S bár a tagság több helyen – melléküzemágban is – dolgozik, és három községben lakik, az összetartás így is nagy. Társadalmi munkában, emberi kapcsolatokban is. Csak persze nehezebb összejönni. De azért már most is ott mesterkednek a Körös holtágán, a gazdaság kertészete közelében, hogy a kis pontonmólo mielőbb elkészüljön. Hogy csónakkal, vízibiciklivel ki lehessen kötni!

V. M.

Szlovákiában kaptak kitüntetést

Nincs ember, aki ne örülne az elismerésnek, hátmég, ha elsőként kapja meg és más országból. Mint Galambos József gépcsoportvezető és Mundrucz Gábor géplakatos és szerelő szakmunkás, aki egyben a két brigádot – az Ifit és az Augustus 20. – is képviselik. Többszörös kiváló dolgozó, Mundrucz Gábor pedig elnyerte már a magyar mezőgazdaság kiváló dolgozója címet.

– Nagyon meglepődtünk, amikor a tavasszal meghívó érkezett Nagyidáról Nagyidára – mondják szinte egyszerre mindketten –, mert mi oda nem ilyenkor szoktunk menni. Csak hogy most ünnepségre voltunk hivatalosak, hogy átvegyük a Szlovák Köztársaság Mezőgazdasági és Élelmezési Minisztériumának kiváló dolgozó kiténtetését. Rajtuk kívül ezt csak a nagyidai gazdaság igazgatója kapta meg.

Zöld dobozban a szép aranyozott jelvény, mellette az oklevél, amelyet Pozsonyban Janovic miniszter sajtókezelője írt alá. A barátságsszülte eredményes munka jutalmaként. A két gazdaság közötti segítségcseréről, amelyben mindketten az elsőből, 1978-tól minden évben, elejétől a végéig résztvettek – már többször írtunk. Szóljon ez az írás most személy szerint róluk, akik mindketten nemcsak a fejnőtt

Mundrucz Gábor

egyeznek, vagy kit, miféle húz a szive. A munkában egyformán precizek, a minőség hívei, s egyformán bajnokai a közművelődési mozgalomnak, mint a vetélkedők is tanúsítják, mégis itt ágazik el kétfelé az útjuk. A „hivatalosra” és az önképző formára.

– Nekem mindig a könyvek, az olvasás volt a szenvedélyem – mondja Mundrucz Gábor. – Tényleg annyira, hogy nemcsak a könyvtárból hordom, hanem elég sokat meg is veszek. Még most is, ahogy – sajnos – elég drága lett. A házi könyvtáram 2000 kötet körül van, minden érdekel, de legjobban a szépirodalom. Azért talán tanultam volna tovább, ha nem Ladányban laknék. Gyomán könnyebb lenne. Persze, az igazság az, hogy engem, legalábbis eddig, maga az olvasás kielégített. Rengeteget tanultam is ezáltal.

– Én meg az iskolai tanulást választottam – folytatja Galambos József – s tíz éve éppen, hogy ezt az utat járom. 72-ben kezdtem el a középiskolát, majd érettségi után – egyidőben az autószerelői vizsgával – technikus minősítést szereztem. És pont most állok a marxista esti középiskola befejezésénél.

Egy évtized folyamatos tanulás... Házépítés, két gyermek. S alig egy éve múlt, hogy újabb komoly megbízatást kapott: a szarvasmarha-telep gépcsoportjának vezetője lett.

– Itt az erőgépeken kívül a többi gép más, és más a technológia is, mint amivel eddig dolgoztam, tehát bizonyos átállást kívánt. Most már azért itthon érzem magam a telepen, de a „jó pap is holtig tanul” mondást nem felejttem. Szükség is van rá. Mert sehol sem szabad állni a gépeknek, de itt meg különösen nem.

V. M.

Galambos József

életet kezdték itt a gazdaságban, de a szakmát is itt tanulták.

– Egy kis különbséggel – jegyzi meg Galambos József – mert Gabi fiatalabb nálam. Én 1964-ben lettem géplakatos, ő meg 68-ban ipari tanuló. De végül is ez is, az is elég régen volt.

Jót nevetünk, amikor azonnal a súlykülönbség is szóba kerül, no meg, hogy Gábor nem nősemler. De valahogy később is úgy alakul a beszélgetés, hogy miben

Kereskedelmi ellenőrök nyomában

Aki egy kicsit is ismeri a szakszervezeti munkának ezt a teljes lakosságot érintő részét, az azt is tudja, hogy nem egyszer hálátlan feladat: társadalmi munkában és pont az üzleteket és a vendéglátást vizsgálni. Milyen az ellátás, pontos-e a mérés és a számlálás, és sorolhatnánk tovább a sokféle szempontot, mely szerint a gazdaság kereskedelmi ellenőreinek négy tagú csoportja 1977 óta dolgozik.

Ketten már nyugdíjasok: Darvasi Ferenc az egyik és a másik, Márialaki Lajos, aki egyben a csoport vezetője is. S az aktív dolgozók közül Muth Adám főbizalmi és Domján István géplakatos az Ifi brigádból. Munkájukat már az is jól érzékelteti, hogy Gyomán egy év óta csak – a gazdaság „csapata” – tart ellenőrzéseket egyedül, mert a többi vállalat elhagyás után, most fogja az ellenőri választásokat megejteni.

Mint a Szakszervezetek Megyei Tanácsának igazolványával ellátott és megbízott aktivistái munkaterv szerint dolgoznak, s önálló ellenőrzéseiket párban végzik. Időnként, így tavaly is, a helyi tanáccsal közösen őr- tizen folytattak közös ellenőrzést. De nézzünk meg közelebbről csak egyetlen hónapot, hogy az alatt mit is csináltak? Például márciusban. A gyomai TUZÉP telepeit nézték meg tüzetesen, s a jelentés arról számol be, hogy „... a kislakásépítőket általában nagy választék fogadja. Ajtók, ablakok régen nem látott választékban és minőségben kaphatók.

ban és minőségben kaphatók.” Vizsgolt a 314-es telep rossz fekvésű, vízben áll a drága energiával kitermelt szén nagy része, sőt az építési faanyag is. S a telep végét csak gumicsizmával lehetett megközelíteni. Közérdek, hogy sürgős intézkedés történjék. Javasolják továbbá, hogy vezesség be a kisgépek, állványbakok, pallók, zsál- táblák, talicskák, stb. kölcsönzését. Ez sokat segítené a kisemberek építési gondjainak enyhítésében.

Ugyancsak még ebben a hónapban ellenőriztek egy élelmiszer boltot is és több helyen vizsgálták a kereskedelmi dolgozók helyzetét, munkakörülményeit. Érdemes, ha röviden is, legalább egyet, ismertetni a tapasztal- takból. Az 53-as boltban a kereskedők a törvényes időnél többet dolgoznak, mert sok esetben munka után várni kell az áruja, és az öt napos munkahéttel is probléma van: nem tudják a beütemezés szerint ki- venni a szabadnapot. Ennek ellenére a brigádmunka jó, s a vevők sem panaszkodnak.

Nemrég kezdték meg ellenőreink a panaszok intézésének általános vizsgálatát, s befejezték a gyomaendrői piacokon a kiskereskedők és egyéb magánélelmiszerárúrnak minőségi- és ár- ellenőrzését. Sorra került a Körös ét- terem részletes vizsgálata, valamint a Hídfő vendéglőé. S a meleg idő beáll- tával megindult a büfék és a fagylat- osok ellenőrzése. Mindezeket fontos közegészségügyi feladat.

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

VYNIKAJÚCI PRACOVNÍK POLNOHOSPODÁRSTVA A VÝŽIVY

GÁBOROVI MUNDRUCZOVI

VYNIKAJÚCI PRACOVNÍK POLNOHOSPODÁRSTVA A VÝŽIVY

GALAMBOSOVI JOZEFHOVI

„Lépésről lépésre mutatok be”

Beszélgetés Dávid Imre igazgatóval

Június elejétől áll gazdaságunk élén Dávid Imre igazgató, aki korábban a gyomaendrői Győzelem Tsz főagronómusként dolgozott.

– *Kérem mutakozzon be néhány mondatban!*

– Szarvason születtem, negyven éves vagyok. Kimondottan paraszti családban nőttem fel, 18 éves koromig otthon dolgoztam. A szövetkezeti mozgalom szerveződése után kezdtem tanulni, a békési mezőgazdasági szakiskolában. Utána jött a katonaság. Összesen huszonhét hónapot töltöttem el a BM Határőrségnél. Hosszú idő volt, de úgy vélem, hasznosan telt. Ott neveltek emberré, ott tanultam meg sok min-

– *Említette, hogy levelező szakon végezte az egyetemet.*

Hol dolgozott közben?

– Hunyán kezdtem, 1965-ben, a Hunyady Tsz-ben. Nagyon hasznos volt az ott töltött tizenkét év. Amolyan minden voltam. Foglalkoztam az állattenyésztéssel, növénytermesztéssel, két évig főagronómus voltam. Nagy jó tsz volt akkoriban a hunyai, szerettem ott dolgozni.

Hogy miért jöttem át mégis a Győzelembe? A szövetkezet a hetvenes évek végén kezdett kibontakozni. Hívtak és én jöttem.

Úgy láttam, nagy lehetőségeket

Hogy mit vállalkoztam valójában és milyen az az üzem, amelynek az élére kerülök, azt kezdetben nem tudtam.

– *És most milyennek látja gazdaságunkat?*

– Sok gondnal és problémával találtam magam szembe az ismerkedés során. Mert hiszen még mindig ismerkedem, a termeléssel és az emberekkel is. Ugy látom, termelési szerkezete egyszerűbb, mint a területileg hasonló nagyságú Győzelem Tsz-é, de sokkal több az objektív és a szubjektív nehézség az üzemből.

– *Szólna részletesebben az ismerkedéséről?*

– Először én mutakoztam be, a különböző üzemi párt és társadalmi szervezeteknek, a dolgozóknak. Utána határszemlélet tettem, körbejártam az egyes területeket, majorokat. Ez még most is tart. Megnéztem az íróasztalban található iratokat, feljegyzéseket, majd azt, hogyan fest mindez a gyakorlatban. Napi 10-12 órát dolgozom, de azért igyekszem kikapcsolni magam, nehogy idő előtt kikészüljek. Az ember agya csak bizonyos mennyiséget képes felvenni, egy idő után hiába nézem a papírokat, elfáradok. Akkor félre kell tenni a munkát és igyekezni felfrissülni.

– *Milyen tapasztalatokat szerzett az ismerkedés során?*

– Úgy látom, egy adottságai miatt nehéz körülmények között gazdálkodó üzemből van szó. Természetesen, vannak hibás döntések is, amelyek gazdálkodási gondokat okoznak. Először inkább arról, amit jónak találtam. Örülök, hogy a tejtermelésünk átlagos hozama tehenenként meghaladja az ötezer litert. Szépen fejlődött és jó termést ígér a rizs. A búza hektárankénti 2,6 tonnás hozama azonban nem magyarázható egyedül a rossz körülményekkel. Számos technológiai hibát is takar ez az alacsony átlag. A legnagyobb teher a gazdaságon a juhtenyésztés. A tenyészállományt most kisvállalkozóknak adtuk bérbe, reméljük, így megszűnik a vesztesége.

– *Milyennek találja a szakembergárdát?*

– A középvezetők, akik a konkrét termelést irányítják, kimondottan jól felkészültek. Szeretném, ha valamennyien megmaradnának az üzemből. Úgy érzem, egy jobb felsőszintű vezetéssel többre lennének képesek és beszélgetéseinkből kitűnik, hajlandók is erre. Évek óta nehéz körülmények között dolgoznak ezek az emberek, de megszokták, lehet rájuk számítani.

– *Milyen változtatásokat tervez a termelési szerkezetben?*

Sokat ígérő rizstáblák

Méltán bizakodik jó termésben *Giricz Máté*, gazdaságunk rizságozatának vezetője:

– Az idén 920 hektárra vetettük a rizst. A vetéssel az időjárás miatt egy kicsit megkéstünk, május 15-re fejeztük be. Később felmelegedett az idő, sokat sütött a nap. A növények behozták a fejlődési lemaradásukat, erőre kaptak. Ez azért is jó volt, mert így megelőzte a virágzás a lehülést.

A megtermékenyülés kedvező körülmények között mehetett végbe, szép tömötték a szemek, szinte alig akad közöttük léha.

– *Voltak azért gondok is a rizsszel...*

– Alapvető nagy változásokról nem lehet szó. A termelési szerkezet finomításáról, jövedelmezőbbé tételéről inkább. De elmondom sorban. Az objektív rossz talajokon is lehet segíteni, tervszerű és okszerű műtrágyázással. Következésképpen végrehajtott altalajlazítással sokat javíthatunk a szerkezetükön, ezért erre nem szabad sajnálni a saját pénzforrásokat sem. A vetéstervből kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a jól jövedelmező búza-termesztés. Az őszi kalászos gabonák vetésterületét a mostani 1800 hektárról 2200 hektárra kívánatos növelni. Fejlesztésre érdemes a legelőgazdálkodás, hiszen az intenzív gyepek nagyobb hozama lehetővé teszi, hogy hosszabb távon kisebb területről hozzuk le a tömegtakarmányokat. Ez pedig azt jelenti, hogy több árunövényt termeszthetünk. A rizsterületet kicsit csökkenteni fogjuk, 800 hektáron stabilizáljuk a vetésterületét. Folytatjuk a tervszerű vetésváltást ennél a kultúránál és természetesen a korszerű, lézeres berendezéssel javítjuk a rizsföldek minőségét.

– *Mi lesz a korszerű, ám veszteséges juhteleppele?*

– Igen. Nem sikerült beszerezni a gyomirtáshoz, a kakasláb-fű ellen kitűnő Sacimol vegyszert. Ráadásul a Synpran 112 is kevésnek bizonyult. De azért elmondhatom, hogy jól sikerült a repülőgépes növényvédelem. Az állomány ép, egészséges maradt.

Augusztus végén kezdtük a lecsapolást, minden menetrendszerűen haladt a rizsföldeken.

– *Mekkora termésre számítanak?*

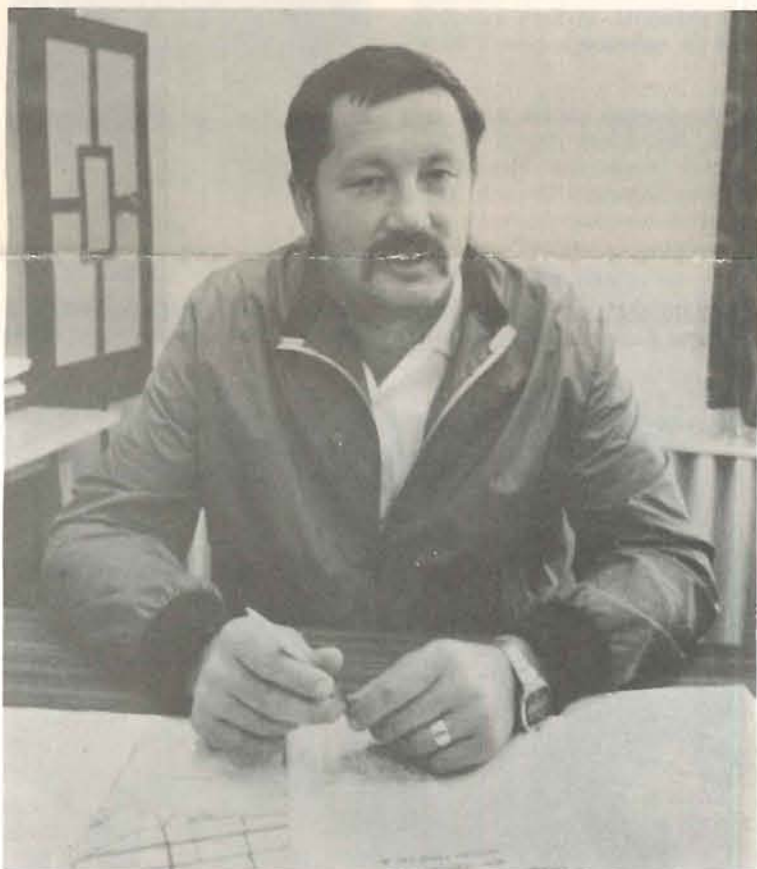
– Tavaly 2,7 tonnát értünk el, az idén ennél két tized tonnával kevesebbet terveztünk. Most úgy tűnik, meg lesz a három tonna hektáranként, tehát jó jövedelemre teszünk szert a rizsszel.

– A nyolc épületből hármat gabonatarlóvá alakítottunk, kettőben liba előnevelést, háromban liba utónevelést folytatunk. De felújítjuk a szarvasmarha telepet is, jövőre kötetlen tartást vezetünk be a telepen. Szervezeti változást is tervezek. Rövidesen átterítünk a kerületi rendszerre, jövőre pedig az ágazati önelszámolásra. Öt önelszámoló egység lesz: a három kerület, a műszaki-beruházási ágazat és az ipari ágazat. Ez utóbbi most formálódik, jövedelmelet az idén még nem igen ad. Az építőágazatunk munkáit igyekszünk itt helyben megszervezni, mert tevékenységük veszteséges, nehezen áttekinthető.

– *Veszteséges zárásra számítanak az idén. Nem fél, hogy Önt hibáztatják érte?*

– Nem, mert én itt még se rontani, se javítani nem tudtam ennyi idő alatt. A mostani eredményeket vagy eredménytelenséget a múlt év alapozása döntötte el. Ezért töreksem a mostani jó alapozásra és remélem, ha jövőre nem is, de rövidesen sikeresebb éveket zárhatunk. Ehhez úgy érzem, minden segítséget megkapok.

M. Szabó Zsuzsa

dent, aminek ma is hasznát veszem. A katonaság után különböző vizsgát tettem és az orosz házi technikumba mentem tanulni. Jó iskola volt. Megszereztem az érettséget és e mellett olyan tárgyakat tanultam, amelyek közel voltak a gyakorlati élethez.

Munka közben jelentkeztem a Debreceni Agrártudományi Egyetemre, ahol 1977-ben szereztem általános agrármérnöki diplomát. A múlt évben elvégeztem a szakmérnököt, szintén Debrecenben, vállalatgazdálkodási szakon. Hogy mi szükség volt erre? Gazdasági életünk követelménye, hogy ne csak termeljünk, hanem azt is nézzük, mit mennyiért állítunk elő. Jó volt a debreceni iskola, a szakmérnöki sokat segített abban, hogy megértem a termelés és a gazdálkodás pénzügyi részének kapcsolatát. Megközelítőleg teljessé tette elméleti és gyakorlati felkészültségemet.

rejt magában a tsz, alkalmam nyílik, hogy kipróbáljam, meg tudok-e bírkózni egy hunyainál nagyobb üzem feladataival?

Mint ismert, a szövetkezet nagyot fejlődött az utóbbi években, a környék egyik legjobb üzemévé vált, stabilizálódtak és emelkedtek a termelési eredményei.

– *Hogy került gazdaságunk élére?*

– Május közepén kerestek meg hivatalosan pártvonalon és az Állami Gazdaságok Központjától, hogy vállalnám-e? Nagyon hirtelen jött az egész. Töprengtem egy kicsit, majd elvállaltam.

A gazdaság egyik kerülete határos a Győzelem Tsz-szel, ismerem a terület egy részének talajtípusát, egyéb jellemzőit. Nem volt idegen a terület. Természetesen, így azért másnak látom.

Nyugdíjasok a határban

Autóbuszon, gyalogosan, jó hangulatban találkoztak

Régi kívánsága a gazdaság nyugdíjasainak, hogy szeretnék újra szétnézni a határban, megnézni az új létesítményeket, látni: mi minden változott azóta, hogy megérdemelt pihenőjüket megkezdték. A gazdaság vezetői, a szakszervezeti bizottság, a közművelődési bizottság így határozta el, hogy a legközelebbi nyugdíjas találkozót határjárással köti egybe, és bemutatja egykori dolgozóinak hová, meddig jutottunk?

Augusztus 6-a volt a nagy nap, amikor a 125 meghívottat a gazdaság központi irodája elé várták a szervezők. A legidősebbek – sajnos – nem tudtak eljönni, így is hetvennyolcan érkeztek meg a gyülekezés színhelyére. Két autóbuszunk közül az egyik Körösladány és Dévaványa környékéről hozta be a nyugdíjasokat, ennek a csoportnak a vezetője Nagy László, az SZB elnöke volt. A másik buszban a gyo-

maendrődiek indultak útnak, hogy megismerjék a határt. A gazdaság vezetői fogadták az érkezőket: *Dávid Imre* igazgató, *Rácz János* igazgatóhelyettes, *Gombár Mátýásné* az SZB titkára, *Hangya Lajosné* oktatás és szociálpolitikai felelős, *Tóth Lajos*, a növénytermesztési ágazat vezetője.

A vezetők az autóbuszokon köszöntötték a nyugdíjasokat, akik nagy figyelemmel hallgatták a határszemlét bevezető rövid tájékoztatót. Alig hangzottak el a köszöntő és a tájékoztató szavai, a két autóbusz máris megérkezett az első állomásra: a Kősziget környéki felújított ősgyepre. A társaság kiszállt, és körülnézett.

Sokan a nyugdíjasok közül évek óta nem jártak erre, valamikori munkájuk felidézése is szóba került, miközben *Dávid Imre* igazgató és *Tóth Lajos* növényter-

mesztési ágazatvezető válaszolt az érdeklődő kérdésekre. Innen a takarmánykeverő-szárítóhoz mentek nyugdíjasaink. Az 1973-ban épült keverő-szárító közel tíz éves munkájáról kaptak tájékoztatást, a mindenről gondoskodó szakszervezetiek pedig friss üdítővel kínálták a nyugdíjas határszemle résztvevőit. Kis pihenő után a kísérleti rizsparcellák következtek, ahol *Dávid Imre* igazgató mutatta be a legújabb fajtákat, és beszélt a kísérlet eredményeiről. A határjárás ezzel még nem fejeződött be, az autóbuszok ezután az altalaj-lazítást végző erőgépeknél álltak meg. A K-700-assal végzett altalaj-lazítás minősége nagyon tetszett nyugdíjasainknak, itt is – csakúgy, mint máshol – sok kérdés hangzott el, és felidéztek munkás életük egy-egy epizódját, már csak az emlékekben megőrzött eseményét.

A Körösi kerület étterméhez érkeztek ezután az autóbuszok, ahol a határjárók kényelmesen elhelyezkedve, jó hangulatban vitatták meg a határszemle tapasztalatait, elevenítették fel az elmúlt idők küzdelmeit, a gazdaság történetének nevezetes állomásait.

Elsőnek *Gombár Mátýásné*, a szakszervezet titkára köszöntötte a nyugdíjasokat. Elmondta, hogy nagy igyekezettel és szeretettel készültek erre a napra. Arról is beszélt, hogy a gazdaság fennállása óta 195-en mentek nyugdíjba. A kezdeti években a nyugdíjba menők rég túl voltak a 60 éven, mivel csak úgy jött össze a tíz év munkaviszony, ha tovább dolgoztak.

– Bizonyára valamennyien várakozással, örömmel készültek erre a mai napra – mondta *Gombárné*. Számunkra is nagy öröm újra látni az ismerős arcokat, azokat, akikkel hosszú évekig együtt dolgoztunk. Hiszen akik itt vannak, azok – ahogy mondani szokták – kenyérük javát a Körösi Állami Gazdaságban ették meg. Tudom, hogy a fejős-teneket névszerint ismerték, behunytt szemmel is kimentek volna Paphalomra, Perjésre. Sok mindent tudnának mesélni a mostaniaknak a kézi fejről, a kézi aratásról, cséplésről. A mezőgazdaság nagyon sokat változott az utóbbi húsz évben. Ki ne emlékezne a paphalmi, perjési, Zalka-tanyai állattartó telepen végzett nehéz munkára? A rizs kézi aratására, arra a sok alkalmi munkásra, akik aratás idején a Nyírségből hozzánk érkeztek.

Nem egyszer megtörtént, hogy este befejezték a rizs aratását, és reggel már készen volt a 3-400 ember bérének számfejtése is.

Kedves vendégeink között vannak, akik fizikai, vannak akik szellemi munkásként mentek nyugdíjba, és tudom, valamennyien a magukénak érezték a gazdaságot, és komolyan vették a munkájukat. Így lett nekünk is könnyebb 1982-ben, habár rengeteg feladattal, számos nehézséggel kell ma is megküzdeni. A szálak elszakíthatatlanok! Sokuknak a gyermeke dolgozik most itt, soker maguk is visszajárnak dolgozni évi 840 órát, és ma is figyelemmel kísérik gazdaságunk életét. A kemény évek után jöttek a nyugdíjas évek, bizonyára nem volt könnyű megszokni, hogy nem kell már olyan korán kelni, hogy több idő jut az otthoni munkára, a családra is. Ez a mai kirándulás – mondotta befejezésül, amit a gazdaság területén tettünk, fellelevenítette az emlékeket, láthatták a változást, a fejlődést, ami azóta történt, hogy megkezdtek nyugdíjas éveiket. Örülünk, hogy együtt lehettünk!

Gombár Mátýásné szavai után *Dávid Imre*, a gazdaság új igazgatója beszélt a gazdaság feladatairól, lehetőségeiről, hangsúlyozva:

nyugdíjasaink akkor jöhetnek dolgozni, amikor csak szeretnének, és jöjjenek is, szükség van rájuk! Szavai után pohárköszöntőt mondott, kívánva mindenkinek jó egészséget, hosszú életet.

Az ünnepi percek ezzel még nem fejeződtek be. A *Katona József Művelődési Ház Körösmenti Táncegyüttesének* tagjai ez alkalomra összeállított műsorral léptek a nyugdíjasok elé.

Programjukat megelőzően *Hangya Edina* és *Hangya Balázs*

szavaltak, majd sok tapsot kapott a Körösmenti együttes táncára. Különösen tetszett az egybegyűlteknél az üveges tánc...

Az ebéd: húsleves és birka, marhapörkölt és sör pompásan ízlett mindenkinek, majd a nyugdíjas találkozó résztvevőinek ajándéktárgyakkal kedveskedett a gazdaság. A nyugdíjasok nevében *Nagy M. Lajos* nyugdíjas igazgató köszöntötte meg a felejtetetlen napot, a lehetőséget, hogy körbejárhatták a gazdaságot, hogy megismerkedhettek a gazdaság jelenlegi helyzetével, terveivel, feladataival.

A találkozó a késő délutáni órákig tartott, nagy beszélgetések, barátkozások után búcsúzkodtak egymástól, a gazdaság vezetőitől, és indult haza a két autóbusz kissé elfáradt, de elégedett utasaival.

S. E.

Dávid Imre igazgató beszélt a gazdaság lehetőségeiről, terveiről

Altalaj-lazítás a Körösi kerületben

A felújított ősgyepen

Üveges-tánc a Körösmenti Táncegyüttes tagjainak előadásában

Megérkezett az ízletes ebéd

Fotó: Oláh Sándor

Vendégek Nagyidáról

A kapcsolat tovább erősödik

Több esztendő mára a Körösi Állami Gazdaság jó kapcsolata a csehszlovákiai, Kassa melletti Nagyidai Vetőmagtermelő állami gazdasággal. Öt év alatt többször szerveztek tapasztalatcsere látogatásokat, melyek mindig haszonnal zárultak.

Idén, augusztus 13-tól 15-ig látott vendégül a gazdaság 38 nagyidai dolgozót, akik között több család is érkezett gyomai vendégségbe. Szálláshelyre a mezőgazdasági szakmunkásképző

kollégiumában találtak, ez is bizonyítja az iskola és a Körösi Állami Gazdaság jó kapcsolatát, együttműködését. A rendelkezésükre bocsájtott 10 szobában kényelmesen elfértek a vendégek, akik ebéd után azonnal felkeresték a strandfürdőt, este pedig a Házipari Szövetkezet ligeti faházában ismerkedési esten találkoztak gazdaságunk dolgozóival. Az este: Dávid Imre igazgató mutatta be gazdaságunk vezetőit, ugyanezt tették a vendégek is.

A második nap gyulai kirándulással, várfürdő-beli fürdészel telt el, visszaérkezés után pedig meglátogatták a Körösi-kerületet, a rizstelepet, a szarvasmarha-telepet. Különösen a szarvasmarha-telep érdekelte a szlovákiakat, és az a módszer, amellyel évi átlagban 5000 liter fölé emeltük az egy tehénre jutó tejtermelést. Ezen a napon este Gyoma vendéglátó-helyein töltöttek kellemes órákat vendégeink.

A harmadik napon ugyancsak strandolás volt a délelőtti program, majd ebéd után fél 3 órakor indultak haza Nagyidára. A találkozás emlékére gazdaságunk vezetői Honti Antal rézdomborításával lepték meg a hozzánk érkezteteket.

A tervek szerint jövőre két alkalommal 40-40 dolgozónk utazik tapasztalatcsere látogatásra Nagyidára, ahonnan – a szintén hagyományos – munkakapcsolat keretében két traktoros érkezett hozzánk és dolgozott augusztus-szeptemberben földjeinken.

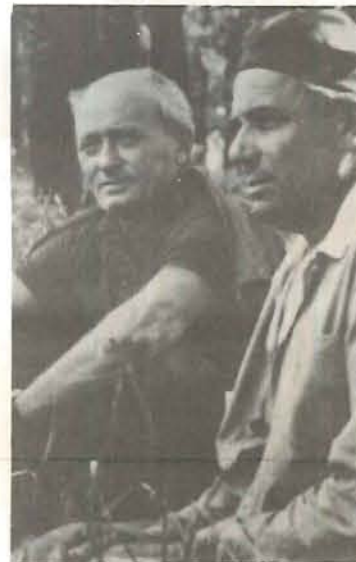

Soták Ján nagyidai traktoros a gazdaság határában. Váltótársa Hanzel Ladislav volt.

Augusztusi képek

Veress Erzsi képriortja

Munkásőreink Zemplénben

Hasznos utazások az ország tájain

Varga János munkásőr századparancsnokkal elevenítettük fel munkásőreink legutóbbi zempléni kirándulását, melyet azóta is sokan emlegetnek.

– Azzal kell kezdenem, – mondotta – hogy Farkas Lajos szakaszparancsnok vállalta a szervezés fő gondjait és lebonyolítását. Hogy feladatát jól látta el, azt az út sikere bizonyítja.

Évek óta, közös elhatározásunk, hogy nyaranként az ország különböző vidékeivel, városaival ismerkedünk és találkozunk az ottani munkásőrökkel, és mi is szívesen látunk hozzánk érkező vendégeket. Az idén júliusban az esztergomi gépgyár munkásőrei jártak Gyomaendrődön és töltöttek el három napot körünkben.

Látogatásuk során felkerestük a szarvasi járási-városi parancsnokságot is, ahol tájékoztatót hallgattak meg a munkásőr-zászlóalj életéről, és megtekintették Klucsjár Mihály névadónk emléksobrát.

– Zempléni kirándulásunkra augusztus 19-től 21-ig került sor. Szakaszunk különböző szabad szombati munkavállalásokkal 21 ezer forintot gyűjtött össze: ezt is felhasználtuk az út lebonyolítására. Az első napot Debrecenben kezdtük, majd Tokaj és Sárospatak következett. Itt, a Borostyán szállóban volt a laká-

sunk, innen indultunk különböző kirándulásokra. Az IBUSZ-tól hozzánk érkezett idegenvezető, dr. Kovács Miklós nagy részletességgel ismertette a látnivalókat, a városok történetét. Voltunk Hollóházán, megnéztük a porcelán-múzeumot, jártunk Boldogkővároson, a Kazinczy Mauzóleumban, és megnéztük a pataki Rákóczi várat is. Ez a látogatás már a harmadik napra esett, amikor délután hazaindultunk.

– Akik ott voltak, felejthetetlen élménnyel lettek gazdagabbak. Legújabb tervünk az, hogy jövőre, 1983-ban Esztergomba látogatunk el. Bírjuk ugyanis a gépgyári munkásőrök meghívását, és a szlovákiai Nagyidára tervezünk egy utat. A szakasz kollektívája dönti majd el, hová megyünk és mikor. Az a véleményem, hogy ezek a közös kirándulások nagyban elősegítik a munkásőrök közötti barátságot, megértést, cselekvőkészséget. Az úton kellemesen töltöttük az időt, megismertük a zempléni táj és városok nevezetességeit, országunknak ezt a ritkán látott, nagyon szép vidékét.

Munkásőreink sok barátja, jó ismerősre leltek már az ország legkülönbözőbb részein. Utazásaikkal ezt a kört bővítik, ugyanakkor – családtagjaikkal együtt – hasznosan töltik el azt a hétvéget, amit az utazásra, kirándulásra szánnak.

Bemutatjuk a szocialista brigádokat A munkarend a meghatározó

Nagy Elekné birodalmában, a mosókonyhában

Az Összefogás szocialista brigád vezetője, Szaniszlai Lajos éppen szabadságát tölti, nem tudunk vele találkozni. A többiek ugyan dolgoznak, mégsem könnyű őket összehozni. A tehenészet telepen reggel 5-től 10-ig, délután pedig 3-tól fél nyolcig van bent minden dolgozó. Mindez megszokott dolog, talán említést sem érdemelne. Mégis szólni kell róla, hiszen az osztott munkarend nemcsak az alkalmi találkozókra, a brigád mindennapos életére is rányomja bélyegét.

Hat éve kezdődött

Négy brigádtaggal beszélünk a telep egyik kis irodájában. Név szerint: Kígyósi Ferenc telepvezető, a brigádvezető helyettese, Hangya Lajos műszakvezető, Barna Károly műszakvezető és Nagy Elekné mosónő vall az ezüstkoszorús szocialista brigádról.

– 1976-ban alakultunk – kezdi a bemutatkozást Kígyósi Ferenc –. A telep 54 dolgozója közül tizenheten vannak a brigádunkban.

– Alakuláskor a társaság javát vettük be – folytatja Hangya Lajos –, jöttek azóta is egy páran ide dolgozni. Mindig alaposan megnéztük kit veszünk be a brigádba. Ezért nem túl sokan vagyunk. Akad közöttünk adminisztrátor, felcser, tehenész, borjász, a telepvezető és a műszakvezetők is. Jutka például mosónő – mutat Nagy Eleknére –, mondhatom, hogy komplex brigád vagyunk.

Munkájuk nem könnyű, nem véletlenül nevezik a tehenészetet az állattenyésztés „nehézipar”-ának. Hajnalonként a „tehenész járat”-nak nevezett busszal érkeznek a brigádtagok munkahelyükre. Ami kis szabadidejük marad, azt nehéz úgy beosztani, hogy a családra és a brigádeletre is jusson.

De maradunk egy kicsit a munkánál. A tejtermelés eléri az ötezer-háromszáz literes tehenenkénti átlagot – évek óta nyereségesen termel. Gazdaságunk

egyik legjobban működő ágazata, olyan szinten, amelyről már nehéz tovább lépni:

– A minőségjavítás a legfőbb feladatunk – mondja Hangya Lajos – és kötelességünk is. Hiszen a jövő évtől a bakteriális tisztaság szerint veszi át a tejet a felvásárló. Az így elérhető árbevételnél sokat ronthat, javíthat a mi munkánk.

Ezüstből aranyat?

– Tavalyi munkájukat „ezüst-koszorús” címmel ismerte el a gazdaság vezetése. Mit kellene tenni az arany fokozat elnyeréséért?

– Többet kéne írni a brigádnaplóba, jobban adminisztrálni magunkat – felel Hangya János –. Másutt is ez a helyzet. Sok brigád csak azért nem lép feljebb, mert elmarad a naplóírással. No és dolgozni is többet kéne! De nálunk nehéz bármit is megszervezni az osztott műszak miatt. Évenként összehozunk egy brigádebédét.

Andróczi Ferenc traktoros-takarmányos megbeszéli a teendőket Hangya Lajossal és Kígyósi Ferencsel Fotó: Veress Erzsi

– 1976-ban kirándultunk Eger környékére – veszi át a szót Barna Károly –. De azt is csak úgy sikerült, hogy a brigád fele vállalta a kirándulók helyettesítését. Utána pedig ők mentek el egy kiállításra.

– Néha egy félóra össze lehet hozni a brigádot, de utána azt a kiesett munkát is be kell pótolni – jegyzi meg Kígyósi Ferenc, majd kiemeli néhányat a brigád felajánlásaiból:

– Ragaszkodunk a telepen belüli munkához. Vállaltuk, hogy 400 óra társadalmi munkát fordítunk a fejőház karbantartására, tisztítására, 120 órát pedig a telep szállítására. Eddig sikerült időarányosan teljesíteni. Tovább javítjuk a borjúnevelés, tejtermelés eredményeit. A kettes számú iskola úttörőcsapatát évente ezer forinttal segítjük. Ennyi röviden a munkánk lényege. Az azonban tény, hogy nálunk nem szabad úgymond „alávállalni”, hogy egyik napról a másikra látványos eredményeket érjünk el.

– Nem is lehet – erősíti meg Hangya Lajos –, hiszen a munkánk jellege olyan, hogy pontosan mérhető, napról napra nyomon követhető. Itt minden nap hozni kell a teljesítményeket.

Jó együtt

Szocialista brigádtaggal beszélgetve nem hagyhatjuk el a közművelődési tevékenységet. Már csak azért sem, mert a legutóbbi április 2-i vállalati közművelődési vetélkedőn az Összefogás szocialista brigád négytagú csapat második helyezést ért el. De Hangya Lajos másról is beszél: hogy négy éve helyben szerveztek betanított-munkás tanfolyamot. Azon csak az vehetett részt, akinek meg van a 8 általános iskolája. Szerveztek általános iskolai képzést is. Kevesen morzsolódtak le a diákok közül.

A brigádnak négy nőtagja van. Nagy Elekné, aki eddig keveset beszélt, mosónő. De főz kávét is a dolgozóknak, alkalma nyílik mindenkivel váltani néhány szót:

– Egy éve vagyok a brigádban. Én mosok az egész telepre. Jó lenne kapni egy korszerű, ipari mosógépet, jobban haladnék. De tudom, milyen gondjai vannak a gazdaságnak, kevés a pénz. Nagyon jól érzem magam a brigáddal, igazi kikapcsolódás a munkaközi szünetekben elbeszélgetni velük. Szeretnék továbbra is itt maradni.

M. Sz. Zs.

Pillanatképek a Sulek-kertből

Nagy sikere van a vízibiciklinek

Gyönyörű gyümölcsösök között visz az út – letérve a gátról – a Sulek-kertbe, ahol gazdaságunk remek pihenőházat alakított ki a régi épületből. Három szoba várja itt a pihenni vágyókat, egy társalgó, konyha és előtér. A ház berendezésére, rend-

behozására 100 ezer forintot költöttünk és nagy munkát vállalt ott építőbrigádunk is, valamint az irodisták Haladás szocialista brigádja, melynek tagjai festettek, takarítottak, függönyöket varrtak, hogy szép, hangulatos legyen a környezet.

Ismeretes, hogy dolgozóink előre bejelentett igénylés alapján kérhetik, hogy családtagjaikkal a Sulek-kertbe pihenjenek. Július óta 27-en vették igénybe ezt a kitűnő lehetőséget, és voltak kint hét végeken és hosszabb időre a kertben. Egyszerre három családot is elhelyezhetünk a házban, kényelmesen. Dolgozóink 20, mások 30 forintot fizetnek egy napért. Fontos megjegyeznünk, hogy szobánként két-három személy, a legnagyobb helyiségben pedig négy személy is elfér.

A társalgóban televízió, a vízparton csónak és vízibicikli várja a vendégeket, a konyha felszerelésére sincs semmi panasz.

Felvételeink augusztus végén készültek a Sulek-kertben, megidézve az idei nyár néhány kellemes pillanatát. A ház és a kert arra is kitűnően alkalmas, hogy szocialista brigádjaink vacsorákat rendezzenek ott: nem egy brigádunk már élt is ezzel a lehetőséggel.

A társalgóban mindig rend van

Augusztus 20 – egész napos szórakozás Horgászverseny és egyebek

Augusztus 20-án a Sulek-kertben gyülekezett a gazdaság mintegy hetven dolgozója, hogy vidám, egész napos szórakozással ünnepelje meg alkotmányunk, és az új kenyér ünnepét. A horgászok ez alkalommal nemes versenyre hívták egymást, hogy megmérkőzzenek a kitűzött díjakért. Két kategóriában, reggel 7 órától fél 12-ig tartott a verseny, melynek felnőtt kategóriájában Csányi Sándor nyerte az első díjat, 1 db dobóorsót. Második lett Bogya Lajos, nyeresége 1 db horgászbót, harmadik dr. Szakmári Sándor, aki egy szákot kapott. Negyedik Weigert Ádám lett, ő kishal fogó hálót nyert. Az ifjúságiak kategóriájában első ifj. Somogyi János, nyeresége 1 db horgászbót, második ifj. Rácz Imre, nyeresége 1 db kapásjelző villantóval, harmadik pedig ifj. Valach Sándor, aki szintén egy kapásjelzőt kapott villantóval.

A Sulek-kertbe érkezettek a horgászverseny után csónakkal és vízibiciklivel tettek kirándulást a Körös holtágában, fogyott az üdítő, a sör és a sültkolbász is.

Többen a tollaslabdázást választották, még többen napoztak, beszélgettek, jól töltötték az időt.

Az összejevetelen részt vettek a gazdaság vezetői, a társadalmi szervek képviselői is. A horgászverseny díjait ifj. Antal András, az SZB sportfelelőse adta át a legjobbaknak, akik abban reménykednek, hogy legközelebb még több halat fognak majd a Sulek-kert környéki helyeken.

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

Hogyan lett rekordtermés rizsből?

Az a 920 hektár, amelyről az idei termést betakarították, önmagába is jelentős terület, de különösen az, ha olyan helyet foglal el egy gazdaság életében mint itt, ahol a szántóföldek számottevő hányadát teszi ki a beépített rizstelep. Ha pedig az árbevétel és a jövedelmezőséget nézzük még jelentősebb, mert tapasztalat támasztja alá, hogy egy mázsával több átlagtermés több mint egy millióval nagyobb bevételt hoz. Itt és most pedig ennek a többszöröséről van szó. Érdemes hát a siker mögé nézni: lássuk hogyan született meg. Erről beszélgetünk Fekete Ferencsel, a rizs-ágazat agronómusával.

– A nyáron még nagyon óvatosak voltak a becsléssel. Gircz Mátyás, az ágazat vezetője azt nyilatkozta lapunknak, hogy a tavaly elért 2,7 tonnával szemben az idén két-tizeddel kevesebbet terveztek, de remény van a három tonnás eredményre, s ezzel a jó jövedelemre is. S aztán jött a kellemes meglepetés.

– A termés csak akkor biztos, ha már a zsákban van. Ezt a mezőgazdászok hamar megtanulják, s ezért óvakodnak a „jóslástól”. Betakarítás után már mondhattuk – mert tény volt –, hogy az átlagtermés 4,2 tonna, s ez olyan eredmény, amilyen a Körösi Állami Gazdaság fennállása óta – pedig mindig termelt rizst – még nem fordult elő.

– Noha a kezdeti kilátások nem sok jóval kecsegtettek...

– Valóban. A vetés időszakában ugyanis a csapadékos időjárás miatt szinte reménytelennek látszott a helyzet. De pont azért, hogy eredményesek legyünk, kivártuk a kellő pillanatot, amikor a hagyományos, jól bevált technológiával vethettünk. Ez ugyan drágább, s ha nem jön be a számítás tovább rontja az önköltséget. Kockáztatni kellett és megérté.

– A vetésmód jó megválasztása önmagában még nem volt elég, ugye?

– Meghatározó lett, de nem elég, hiszen a betakarításig még sok minden történt. És történhetett volna, rossz értelemben, de szerencsére azt

elkerültük. Sokat jelentett viszont, hogy vetés után nagy figyelemmel voltunk a kelésre, vegyszerezésre, illetve tápanyagutánpótlásra, s hogy mind a műszaki, mind a fizikai dolgozók nagyon akartunk. A munkások a legmegfelelőbb időben végezték a vízkezelést, az árasztást és a csapolást és munkaszüneti napokon is dolgoztak. Senki sem sajnálta az időt. A vegyszeres gyom- és rovarirtáshoz már kora hajnalban hozzáfogtak, hogy a határfok jobb legyen, s ezáltal a végeredmény is. Hasznosnak bizonyult a többszöri lombtrágyázás is a tenyészidő második felében, a bugahányás és virágzás idején.

– Viszontagságos volt a kezdet, a következő időszakot pedig a nagyon gondos, mindenre kiterjedő lelkiismeretes munka jellemezte. Mindenki összefogott a siker érdekében. Mikor kezdett megmutatkozni, hogy mindez nem volt hiábavaló törekvés?

– Augusztus vége felé már lehetett látni, hogy nagy, sőt rekordtermés ígérkezik, amelynek a learatásához komoly eszközkészületek szükségeseek. A gazdaság gépjavító-műhelyének nőtt meg a feladata, vagyis a munkája, hogy a betakarító fokozott gondossággal készítsék elő az újabb teherbírára. Nagy erőfeszítést kívánt tőlük, hiszen ezek a gépek nem sok-

kal azelőtt még arattak nálunk, sőt az évek óta tartó munkakapcsolat keretében a szlovákiai Nagyvidán is, az ottani gazdaságban. Ilyen körülmények közt is a műhely dolgozói igazán jó munkát végeztek, olyan jól megcsinálták a gépeket, hogy a rizsarátás fennakadás nélkül zajlott le, folyamatos volt a munka, javítani közben jóformán nem is kellett.

– A növénytermesztésnek nincs olyan ága, amellyel kapcsolatban az időjárás jó vagy rossz hatásáról ne beszélhetünk az utolsó pillanatig. A rizsre milyen idő járt?

– Szerencsére jó, mert még az aratás idején is befolyásolhatja nemcsak a minőséget, de a mennyiséget is, tehát nem mindegy, hogy milyen. Most egy-két csapadékos napot kivéve, jó volt.

– Jó felkészülés és ugyancsak jó időjárás mellett mennyi ideig tartott az aratás?

– Szeptember nyolcadikán fogtunk hozzá és október közepén fejeztük be. Hamarabb is készen lehetünk volna, ha többet szárítottunk naponta. Ezt azonban a rizs nedvességtartalma és a szárító kapacitása szabta meg. Egyébként ennek a mennyiségnek a szállítása – a kombájntól a szárítóig – azonnali és zavartalan volt, s ebbe szerepet játszottak a nagyvidaiak is, akik a náluk járt kombajnokat viszontzandó két nagy teljesítményű Tátra tehergépkocsival segítettek. És természetesen mindenki fegyelmezett munkájával, aki csak résztvett az egész aratásban.

*

A tények mutatják, hogy az ágazat olyan évet zárt, amikor az árbevételi tervét több mint ötven százalékkal teljesítette túl. Igaz, ebbe tőlük független tényező, az időjárás is belejárt, azonban az emberi oldalnak – a kollektíva munkájának, a műszaki szervezettségnek – is döntő szerepe volt. És ez jól eső érzés az ágazat dolgozóinak és mindazoknak, akik a feladat megvalósításában segítettek.

Vass Márta

Ünnepi köszöntő

Puha leptekekkel közeledik, s pár nap múlva itt lesz a várva várt karácsony. Minden ünnepek közül a legbensőségesebb köszönt ránk, a béke, a család, a szeretet ünnepe, amikor messzi tájakról, zord időben is haza se reglik mindenki, hogy a szülői ház tűzhelyénél együtt legyen gyermek, testvér és unoka. Az egész nagy család – ha többször nem is – de ekkor, egyszer egy évben együtt ünnepel. Majd magunkkal visszük az összetartozás szeretetének melegét, s a felelevenített régi emlékekkel vegyült új élményeket is. Már ez maga a sors nagy ajándéka, amely mellé a feldíszített fenyőfa alá lerakjuk az egymásnak szánt meglepetést, és boldogok vagyunk, hogy a béke örömeiben is osztozhatunk.

Utána hamarosan itt a szilveszter, melynek estjén mulla-

tozva búcsúztatjuk az őszten-dőt, de mire az óra mutatója a tizenkettőre ér, a vigasságba egy csöppnyi szomorúság is keveredik. A hangos jókedv lehalkul, a pillanat ünnepélyes, hiszen a sors lépte át a jövő küszöbét, s még nem tudjuk mit rejteget szármunkra. De mire az összeesendült poharakból elfogy a pezsgő, már újból vidámak és magabiztosak vagyunk, s nemcsak kívánjuk a boldog új esztendőt, de hisszük is, hogy az lesz. Nekünk, szereteteinknek, a kisebb-nagyobb közösségeknek, melyekhez tartozunk, s a nagyoknak: hazának, nemzetnek egyaránt. Hiszünk erősen.

Hogy békében élhetünk ezután is, s jó egészségben munkálkodhatunk mindnyájunk és az ország javait gyarapítva.

Jól sikerült őszi munkák — biztató jövő

Bár a mezőgazdaságban ma már a munkák év elejétől az év végéig folynak, mégis vannak kiemelkedő, súlyponti időszakok, amikor összesűrűsödnek a tennivalók. Ilyen és ilyen is marad az ősz, amikor a jövő évet kell jól megalapozni, mert amit ilyenkor, azaz idejében nem végeznek el, vagy nem jól csinálják meg, az behozhatatlan hátrányt jelent vagy tetemes többletköltséget okoz és még akkor sem biztos, hogy megfelelő lesz az eredménye. De a termelési szerkezettel összefüggő változtatások megvalósításának a kezdete is ez az időszak.

A tervezett változtatásról lapunk előző számában úgy nyilatkozott Dávid Imre igazgató, hogy az nem alapvető lesz, inkább a termelési szerkezet finomításáról és jövedelmezőbbé tételéről van szó. „Az objektív rossz talajokon is lehet segíteni, tervszerű és okszerű műtrágyázással, s a következősen végrehajtott altalajlazítással sokat javíthatunk a szerkezetükön, ezért erre nem szabad sajnálni a saját pénzforrásokat sem. A vetéstervből kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a jól jövedelmező búzatermesztés. Az őszi kalászos gabonák vetésterületét a mostani 1800 hektárról 2200-ra kívánatos növelni.”

Ezért és a még előbb említett okok miatt az őszi munkáknak különös fontosságot tulajdonított a gazdaság. Kiemelkedő feladat volt az őszi kalászosok megnövelt területének időbeni és jó minőségű talajelőkészítése és a vetés. Az elmúlt években 1700-1800 hektáron folyt búza és őszi árpa termesztés, most csak az őszi búza egyszeműsége (több ennél): 1914 hektár, s őszi árpából 424 hektár lett bevetve. Az emelést több ok is indokolta: a gazdaság saját szempontjain túl a népgazdasági követelmények és a gabonaprogram együttes figyelembe vétele. A több mint 30 százalékkal megnőtt területen a jó előkészítés és a további megfelelő munkavégzés — 38-40 mázsás átlagtermeléssel számolva — jelentős jövedelemnövekedést hozhat. A jóval nagyobb terület 1983-ban megkönnyíti majd a gazdaság tevékenységét, a talajművelést, talajelőkészítést, kedvezőbbé teszi a mechanikai gyomirtást, az altalajlazítást, a szervestrágyázást és még az egyéb idetartozó munkákat. De ebben az évben még több gondot és munkát jelentett, valamint jobb szervezethez igényelt az egész vonalon, a szakemberektől kezdve a fizikai dolgozóig, mindenkitől.

Az őszi kalászosokat évről évre mindig nagy belvízkár sújtotta. E nagy kár csökkentése érdekében 1982-ben a kalászosok több mint 50 százaléka altalajlazítást kapott és igyekeztek azt be nem taposni. A terület körülbelül 25 százaléka szántással lett előkészítve és csak mintegy 60 hektár az a rész, ahol a kedvezőtlenebb formát, a tárcsázást kellett választani. Ezen a helyen fokozottabb belvízvédelemre volt szükség, de a többi részen is hozzákezdtek és folyamatosan haladt a belvízvezető csatornák kihúzása.

A gondos felkészülés — a jó fajtaválasztás, megfelelő vetőmagelőkészítés — után a vetés szervezeten folyt az új technológia bevezetésével, a szóróvetéssel. Azonban mindez nem lett volna elég, ha szabadszombatokon és vasárnapokon szünetelt volna a munka. De mivel szinte megállás nélkül dolgoztak a földeken, így viszonylag optimális időben, november elejére befejeződött a vetés, s ez eredményt nyújt a jó termésre.

A nyári betakarítás után az idősebb munkák mellett, a jövő évi tavasziak alá a nyár végén 250 hektár lett felszántva, a többi, a 2000 hektárnyi terület szántása október 20-án kezdődött meg. Az összes, azaz a 2240 hektár megoszlása termelvények szerint, kerek számokban a következő: 900 a rizstelepé, 500 a takarmány- és 600 az ipari növényeké, s a pillangósokra mintegy 240 hektár jut. A felsoroltak közül a rizstelep szántása okozott nagy gondot, de az elég sok meghibásodás dacára is, a 8 DT-75-ös lánctalpas traktorral eredményesen befejeződött. A többi föld szántása viszonylag könnyebben ment, mert a 4 K-700-as és a besegítő T-150-esek mellett az őszi kalászosok vetése után idejött a 2 új Rába Steiger nagy traktor és így lehetett a tavasziak területének majdnem 50 százalékán a belvízvesztés és -károk csökkentésére szántás előtt 50-60 cm mélyen altalajlazítást végezni.

A legfontosabb őszi munkákkal egyidőben került sor a szarvasmarhatelep beüzemelésére — s ezért télen sok kellemetlenséget okozó — csatornahálózatának a felújítására. És kint a földeken is egy-két helyen a csatornahálózat tisztítására. Aztán, ahogy az időjárás engedte, megkezdődött és folytatódott a majorokból a szervestrágya kihordása a földekre, valamint az őszi és tavasziak alá a műtrágya adapteres kiszórása, hogy megkímélődjenek a tavaszi taposástól.

A sok és sürgős munka közben még arra is jutott idő, hogy a gazdaság egész területéről eltakarítsák, összegyűjtsék a gépeket és eszközöket rongáló beton- és vasdarabokat és az elhasznált gépkatrészeket.

A gazdaság alapvető és nagy feladatai mellett — különösen a mostani helyzetben — a kisebbeket is meg kell ragadni, ha lehetőségek kínálkoznak

az anyagi gondok enyhítésére. Vagyis pénzt hozhat a házhoz, mint a libanevelés. Az idei 6200 darabos próbálkozás még csak a kezdet, de már ez is jó, mert munkát adott a juhászatban felszabadult emberek számára. S mivel a libanevelés kifizetődő, érdemes vele foglalkozni, s megéri a nagyobb mérvű fejlesztést a jövő években.

Az őszi munkákról szólva még

még kell említeni, hogy a bábolnai terményszárító szeptember elsejétől megszakítás nélkül tehát szombatvasárnap is üzemelt, s a saját termésű rizs szárítása után bér munkában dolgozott a szarvasi tangazdaságnak. S munkáját október végén fejezte be a silőkukoricából szemes áruvá átminősített tengeri szárításával.

Visszapillantva a gazdálkodás eredményességét oly nagyban befolyásoló őszi munkák sorára és idejére, megállapítható, hogy a jövő év megalapozása tervszerűen és szervezeten történt. A lezajlott nagy munka mindenkitől a szokásosnál több erőfeszítést kívánt, az elvárásnak többségében eleget is tettek. A nyári betakarítás után nem volt egy pillanat pihenés sem, az embereknek és gépeknek azonnal az újabb nagy tempójú munkába kellett állni, amelybe — mint az előzőbe is — besegítettek a gépjavítók és az ipari ágazatban foglalkoztatott munkások is. S együtt az egész kollektíva — szakemberek és fizikai dolgozók, vezetők és beosztottak — tudása javát adta a lelkiismeretes és pontos munkához. S ezen felül még a lelkesedést, a fáradhatatlanságot.

Azonban az elvégzett nagy munka után azt is figyelembe kell venni, hogy voltak évekre visszamenő lemaradások, hiányosságok, amiket egyszerre pótolni nem lehet, ám ahogy a folyamat elindult és lezajlott, az biztató a jövőre nézve. S mivel a gazdaság életében, struktúrájában a növénytermesztés — és az ezen alapuló állattenyésztés — a döntő, így a jól sikerült őszi munkák jelentősége még nagyobb.

Vass Márta

Csávazzák a rizst

Szárítják—szállítják a kukoricát Kőszigeten

Libatépés

Fotó: Veress Erzsébet

Vallomások a közművelődésről

Gazdaságunk művelődési bizottságának tagjaival folytattunk beszélgetést a közelmúltban, megkérve, mondják el véleményüket a közművelődésről, az igényekről és a lehetőségekről: arról, hogy mit tartanak ma a bizottság legfőbb feladatának és szerintük mi volt jó, hasznos a bizottság eddigi munkájában? Arra is választ kértünk, hogy vajon újabb keletű közhelyeink közé tartozik-e az, amikor a gazdaság és a kultúra összefüggéseiről, kölcsönhatásáról mint nélkülözhetetlen tényezőről beszélünk?

Akiket megkérdeztünk: *Ifj. Antal András, Szabados Károly, Balogh Lajos, id. Antal András, Soczó Lajos, Katona Lajos és Erdősi Sándorné.* Ime a válaszok:

– Úgy gondoljuk, a gazdaság és a kultúra nagyon is összefüggő dolog, mert megfelelő felkészültségű szakemberek nélkül, szellemi tőke, szellemi befektetés nélkül nem képzelhető el eredményes gazdálkodás. A vállalati művelődési bizottság terveiben az ember szerepe és személyisége meghatározó, ezért igyekszünk úgy kialakítani éves programunkat, hogy dolgozóink nagy többsége találjon benne kedvére való.

– A közművelődés összetett dolog, nem reszortmunka, nem kampány feladat. Az is igaz, hogy szakképzett népművelő híján elég nehéz a közművelődési tevékenységet szervezni, lebonyolítani, de a bizottság kezdeményező készséggel és lelkesedéssel igyekszik pótolni ezt a hiányt.

– Abból a szempontból szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nálunk a vezetés is magának érzi és segíti a közművelődési munkát. A bizottság célkitűzései: a világnézeti-politikai nevelés, az általános és szakmai műveltség növelése, a szórakozás és a szabadidő hasznos eltöltése, valamint szocialista brigádjaink művelődési tevékenységének segítése. Munkánkban mindig figyelembe vesszük az előző évi tapasztalatokat, a sikeres program-sorozatokat folytatjuk, azokat pedig, amelyek kevés érdeklődőt vonzottak, igyekszünk mással helyettesíteni. Társadalmi ünnepeinket, vállalati rendezvényeinket mi is segítjük egyre színesebben megrendezni. A nyárvégi találkozó határjárással volt egybekötve és az ünnepi ebéd előtt a Körösmenti Néptáncgyűttes adott hangulatos műsort. Névadó ünnepségeinket már nem a korábbi színhelyen, az I. kerületben rendezzük, hanem a gyomaendrői tanács dísztermében. Az is elképzelhető, hogy a következő évben a névadó ünnepséget a dévaványai tanácsnál tartjuk.

– A környező művelődési házakkal és intézményekkel mindennapos kapcsolatot tartunk és ez így a helyes. Színház, mozi és irodalmi bérletünk van és más kulturális programokra is szervezzük gazdaságunk dolgozóit. Ez év márciusában például a közművelődési mozgalomba benevezett szocialista brigádok tagjai Debrecenbe és környékére kirándultak és megtekintették a város nevezetességeit. Májusban Budapestre a színészek-újságírók labdarúgó mérkőzésre szerveztünk autóbussz kirándulást. Voltunk a tavaszi BNV-n, 40-en látták a Hortobágyi Lovasnapok egy napi programját. Az már hagyományos, hogy a szegedi szabadtéri játékok egyik előadását kollektí-

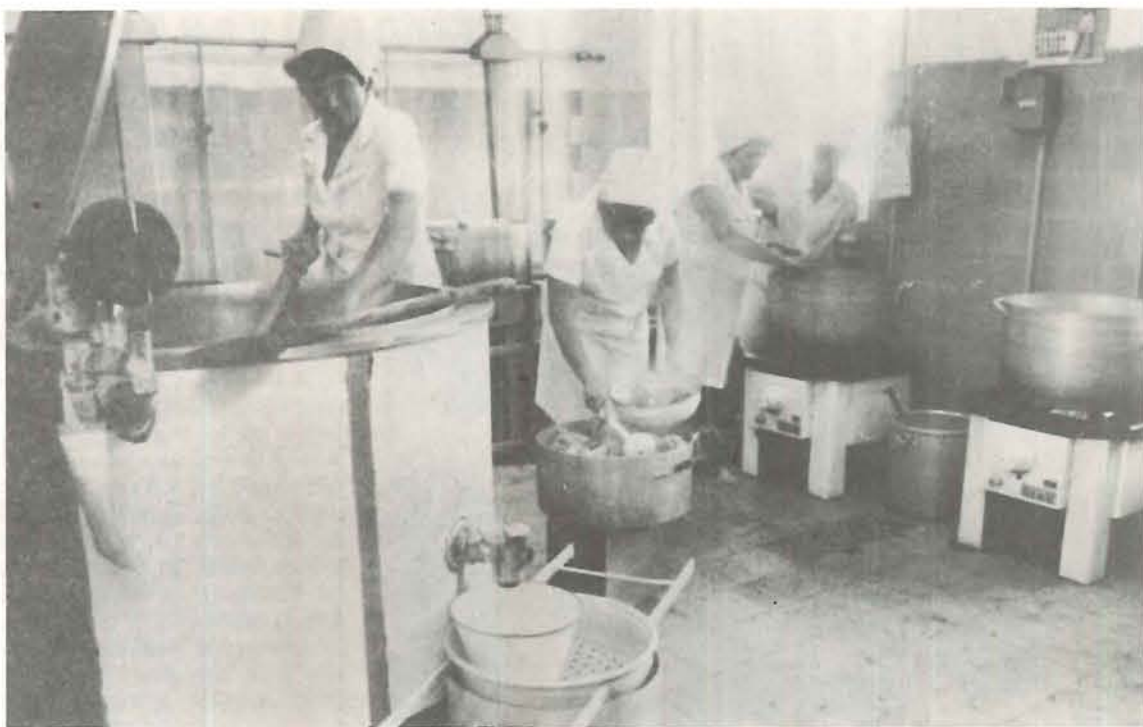
van nézzük meg. Az idén a gyulai Várszínházba is eljuttottak gazdaságunk színházkultúra iránt érdeklődő dolgozói és Jékely Zoltán: Oroszlánok Aquincumban című darabját látták. A művelődési bizottság mindig készséggel ajánl kulturális programot a szocialista brigádoknak, a KISZ-szervezetnek, a munkásöröknek. Szívesen vállalja képzőművészeti vándorkiállítások szervezését; fotókiállítást, képeslapkiállítást és grafikai kiállítást az utóbbi időben többször is rendeztünk. A jövőben gyermekrajzkiállítást szervezünk, melynek az lesz a témája, hogy miként látják dolgozóink gyermekei a mezőgazdasági munkát, a gazdaság életét.

– Szeretnénk minél jobban bekapcsolódni a nagyközség kulturális vérkeringésébe. Több dolgozónk látta már az új nyomdalmúzeumot és részt vett a Kner-emlékkünnepségen. Az 1982. évi mezőgazdasági könyvhónap egyik fő szervezője a vállalati művelődési bizottság volt. A könyvtárban megrendezett szakembertalálkozón igen sokan ott voltak.

– Az ötnapos munkahétre való áttérés eredményeképpen gazdaságunk dolgozói számára megnövekedett a szabadidő. Ezt legtöbbször a háztáji gazdaságokban töltik vagy más, kiegészítő jövedelem megszerzésére fordítják. A Sulek-kert felosztása és az ott levő ház berendezése azt a célt szolgálja, hogy dolgozóink a munka után kulturáltan tölthessék el a hétvégét. Hasznos időtöltés az is, ha olyan szaktanfolyamon vesznek részt, amely a háztáji munkát segíti.

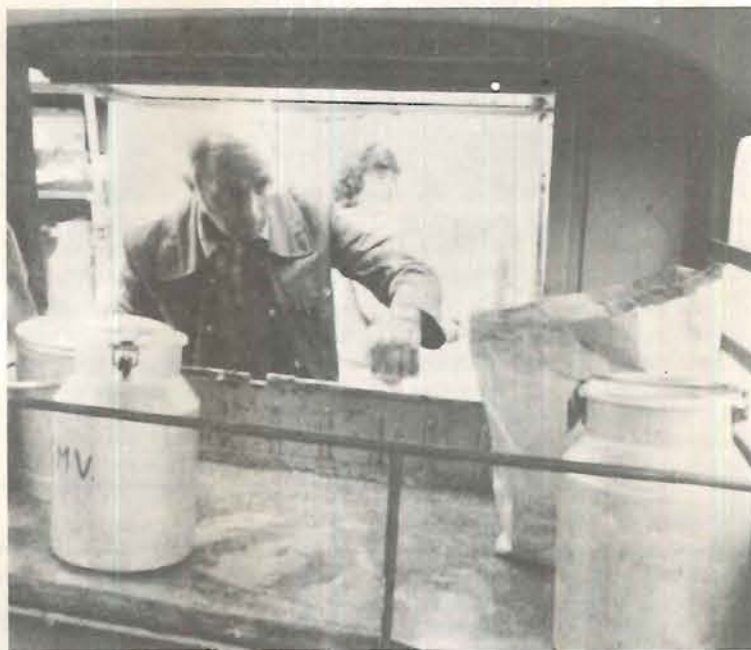
– A művelődési bizottság feladataiból adódik, hogy igyekszünk megfelelő propagandát kifejteni az általános és szakmai műveltség emelése érdekében. Igyekszünk megtalálni az egyénekre szabott, megfelelő állami, tanfolyami vagy önképzési formákat. Jelenleg 22-en vesznek részt iskolai oktatásban, tanfolyamokon pedig 42-en voltak. Nagy gondunk, hogy az általános iskolát el nem végzett dolgozók száma újratermelődik és az iskolát be nem fejezett fiatalok – 25-35 évesek – újra beiskolázása nem zökkenőmentes. Érdemes tudni, hogy gazdaságunkban a dolgozók iskolai végzettsége a legújabb felmérések szerint így alakult: egyetemet, főiskolát végeztek 23-an, középiskolát 67-en, nyolc általánost 278-an, hét általánost 9-en, hat általánost 73-an, és 6 általánosnál alacsonyabb végzettségű 54 dolgozónk. Ide tartozik még, hogy 268 szakmunkásunk és 159 betanított munkásunk van, ebből 90 többszörös szakmunkás, 123-an viszont semmiféle szakképzéssel nem rendelkeznek. Jó lenne, ha a magasabb iskolai végzettségű dolgozók jobban segítenék a művelődési bizottságot abban, hogy propagandája a megfelelő iskolai végzettség megszerzésére sikeresebb legyen. Várjuk a jó ötleteket, javaslatokat! Szeretnénk megjegyezni, hogy ma, a vállalkozások korában az anyagi javak megszerzése nem szoríthatja háttérbe a szellemi gyarapodást. Így adódik a válasz a kérdésre, amelyet írásunk elején tettünk fel: a gazdaság és a kultúra szorosan összefügg, kölcsönhatásuk elvitathatatlan. És ez nem közhely.

Hangya Lajosné

Képek
a
konyháról

Veress Erzsi
képriportja

Sportnap háromszáz résztvevővel

Névadó ünnepség, 1982.

Az egyik eredményhirdetés a sok közül

Jelenet egy kispályás labdarúgó mérkőzésről

David Imre, a gazdaság igazgatója nyitotta meg az október 2-i, nagyszabású gyomaendrői szakszervezeti sportnapot, kiemelve a nap jelentőségét, és azt a nagyarányú részvételt, mely a napot jellemezte. A szakszervezeti hetek keretében megrendezett sportnap jó alkalom volt arra, hogy az üzemek, gazdaságok dolgozói találkozzanak, barátkozzanak, hogy családtagjaik is megismerjék egymást és eltölthessenek egy kellemes napot.

A kiírás szerint a versenyt a Körösi Állami Gazdaság, és a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakmunkásképző Intézet rendezte, a sportnap támogatói voltak a GYESTK, a MEDOSZ megyei bizottsága és a gyomaendrői szakmaközi bizottság. Résztvevői: a Viharsarok tsz, a Kner Nyomda, a Sütőipari Vállalat, a Vegyesipari Vállalat, az ÁFÉSZ, a Körösi Állami Gazdaság, a mezőgazdasági szakmunkásképző intézet és a gabonaipari vállalat.

A verseny rendezői úgy döntöttek, hogy atlétikában, lövészetben, és kispályás labdarúgásban hirdetik meg a szakszervezeti hetek sportversenyét. Az atlétikában a férfiak részére 100 méteres futás, távolugrás és gránáthajtás volt a feladat, a nők 60 métert futottak, távolba ugrottak és kislabdahajtásban mérték össze tudásukat. A gyer-

gozatának tanulói, a fiúk 100 méteren, 400 méteren és 1500 méteren, magas és távolugrásban, valamint súlylökésben, a lányok 100 méteren, 400 méteren és 1500 méteren, szintén magas és távolugrásban és súlylökésben mérték össze tudásukat.

A lövészet kispuska és légpuska-lövészetre oszlott, és figyelemre méltó eredményeket hozott. A kispályás labdarúgás volt természetesen a sláger. Vetélkedőre az ÁFÉSZ, a Kner Nyomda, a Gabonaipar, a Vegyesipar, a Viharsarok Tsz, a Körösi Állami Gazdaság, a Mezőgazdasági szakmunkásképző I. és II. csapata nevezett be. Csoportmérkőzések után helyosztót rendeztek, 2x15 percben. A Körösi Állami Gazdaság csapata négy mérkőzést játszott, ebből hármat megnyert, a döntőt a nyomda focistaival játszották, akik megérdemelten lettek elsők.

Az egyes versenyszámok végzetével szép díjakat kaptak a legjobbak és a helyezettek. Az egyéni versenyeken oklevelet, az első helyezett tárgyjutalmat kapott, a kispályás labdarúgás győztese serleget nyert, a helyezettek pedig oklevelet kaptak. A rendezők véleménye szerint a sportnap elérte célját, hiszen több mint 300 résztvevője volt.

A technikai berendezésekről a gyomaendrői sportkör és a mezőgazdasági szakmunkásképző gondoskodott, kifogástalanul.

Délután 2 óra volt, amikor Urbán Vince, a mezőgazdasági szakmunkásképző igazgatója bezárta a jól sikerült napot, és megemlékezett azokról, akik a legjobb eredményt érték el. A szakszervezeti hetek keretében rendezett sportnap jól bizonyította, hogy ilyen rendezvényeken több száz sportolni vágyó felnőttet és fiatalot lehet mozgósítani, és sok érdeklődő is szívesen felkeresi ilyenkor a sportpályát.

A nevezetes nap a díjak átadásával fejeződött be, és azzal, hogy a legközelebbi sportnapon még többen vesznek részt és töltenek kellemes órákat a szabadban, nem vetélkedéssel.

*

Katona Lajos és felesége, a kis Ágnes és a névadószüllők az ünnepségen

Ünnepre készülődtek a családok 1982. október 2-án. A verőfényes őszi napsütésben mosolygó, sűrű vagy békésen szundikáló kisbabákkal, kisgyermekkel jelentek meg az édesanyák, édesapák, névadószüllők és a rokonság a Gyomaendrői Tanács dísztermében. Ez évben nyolcadízben rendezte meg a Körösi Állami Gazdaság Nőbizottsága a névadóünnepséget, amelyen Katona Istvánó anyakönyvvezető közreműködésével 12 kisgyermeknek adtunk nevet. Az ünnepség lírai hangulatát emelte a dévaványai Leánynevelő Intézet tanulójának műsora.

A vállalat pénzjutalommal és virággal köszöntötte az ünnepelteteket, a KISZ szervezet fiataljai pedig két nyakkendővel, játékkal kedveskedtek a kicsinyeknek, mellyel nagy örömet okoztak. Az ünnepség hivatalos részének lezárása után pezsgős pohárköszöntőre és baráti beszélgetésre hívtuk meg gazdaságunk irodájába az ünnepelőket.

Gazdaságunkban is megkülönböztetett öröm, amikor halljuk, hogy egy-egy munkatársunknak kisfia vagy kislánya született. Szép dolog az, ha a családok a dolgozók hétköznapi után, családi életük kedves eseményét is megosztják a vállalati kollektívával.

Az idei ünnepségünkön nevet kapott kicsinyeket: Szabados Gábort, Erdősi Klárit, Csalah Anitát, Diószegi Editet, Koloh Alízt, Katona Ágnes, Nagy Ritát, Boczonádi Katalint, Szentmiklósi Zsolt Jánost, Szentmiklósi Anitát, Fodor Sándort, Egri Zoltánt szeretettel köszöntjük és kívánunk nekik jó egészséget, sok örömet boldogságot, önfeléd játszást, vidám békés gyermekévekkel.

Gratulálunk a kedves szülőknek, nagyszülőknek és névadószüllőknek is, és kívánjuk, hogy jó egészségben, közös akarattal formálják gyermekeiket becsületes emberekké!

A vállalati Nőbizottság nevében:
Hangya Lajosné

Szabados Károlyné aláírja a névadási emlékkönyvet

Tóth Imréné bérelszámoló, s a növénytermesztési osztály szakszervezeti gazdasági felelőse. Mindenki Ilonka néni már régen, a nála idősebbek is így szólítják. De itt a vállalatnál már nem sokáig, mert tizenöt év után márciusban nyugdíjba megy. Dolgozott kint a kerületekben – Kőszigeten és Halmágyban is –, de mióta a központ Gyomára jött, azóta itt, a hat tagú bérelszámolás csoportban. Dévaványai, onnan jár be az első perctől fogva. És hat gyermeket nevelt fel. Erről is beszélgetünk először.

Ilonka néni, a gazdasági felelős

Mikor idekerült a gazdaságba, a kisebbek még általános iskolába jártak, a nagyobbak meg gimnazisták voltak. Mégsem a sok nehézségre emlékszik, inkább úgy érzi, az egész gyermeknevelés a maga természetességében folyt. Komfort és kezdvemény nélkül, de az akkor fel sem tűnt sem neki, sem másnak. GYES vagy bölcsőde, hol volt még akkor, hogy a többi előnyt ne is említsük. Viszont az élet mindenben, így anyagilag is összehasonlíthatatlanul nehezebb volt. S ráadásul egy ideig egy keresetből éltek, neki otthon kellett maradni, mivel a gyerekek közt mindössze hat év a korkülönbség, mert két ikerpár van köztük és egyszerre volt kicsi és pici mind. S csak később tudott mellettük Dévaványán dolgozni. Aztán vidéken, itt a gazdaságban.

De a bejárás a dolgozó anya, felelőség és háziasszony idejéből – az amúgy is kevésből – még lecsíp. Ám ez is hagyján lett volna, de azok az utazási körülmények...

– Amikor a gazdaságban elkezdtem dolgozni, egy jó ideig tehergép-

kocsival jártunk be Dévaványáról. Voltunk rajta annyian, ahányan csak felfértünk. Télen a ponyva alatt csupán a zsúfoltság melegített, nyáron meg nyeltek a port. Aztán szerencsére megváltozott a személyszállítás, s már évek óta kényelmes buszon utazunk. S hogy ez milyen különbség, csak az tudja, akinek a rosszban is része volt. De így van ez mindenben, másképp nincs is összehasonlítási alap, csak így tudunk igazán örülni a jónak. És értékelni azt.

A bérelszámolást fontos munkának tarja és mindig szerette, a csúcsidőt dacára is, amikor nem egyszer haza kellett vinni a sürgős munkából, s otthon folytatni a bent abbahagyott szorzást. Mindig a traktorosok tartoztak hozzá, őket, munkájukat, teljesítményüket ismeri legjobban.

– Mielőtt bejöttem a központba a mostaninál több volt a szakszervezeti munkám, mert akkor több taggal voltam közvetlen kapcsolatban. Most jóval kevesebbel. De azért hiányozni fog a mozgalmi munka is éppúgy, mint maga a gazdaság, a kollégák és

az egész környezet, ahol mindig jól éreztem magam. Épp ezért, hogy ne legyen túl nagy hiányérzet – bár lelkiileg felkészültem a nyugdíjas időkre –, szeretnék tovább is szakszervezeti munkát végezni. Szívesen vennék részt a nyugdíjasokkal való foglalkozásban.

V. M.

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ára: 1.80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyoma)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme
Gyula

Kitűzött cél: megszilárdítani a gazdálkodást

„Tiszta lappal kezdhettük az évet...”

Az elmúlt esztendő dolgai nem a tervezettek szerint alakultak a gazdaságban, és ez a végeredményre is kihatott. Erről és a belőle fakadó tennivalókról beszélgetünk Csatlós György termelési igazgatóhelyettesével, aki 1982. október 6-án látja el ezt a feladatot a vállalatnál.

– A tavalyi év tervezett nyeresége 8,5 millió forint volt, ezzel szemben majd ugyanennyi veszteség mutatkozik. Miért?

– Az okok nagyon összetettek, és ezért külön-külön kell beszélni róluk, de előbb hadd említsem az egyetlen nyereséges ágazatot, a növénytermesztést, a maga ellentmondásával. Hiszen itt a 7,4 millió nyereség helyett majd a duplája, azaz 13,5 várható, holott a búza átlagtermése csak 65 százaléka volt a tervezettnél, a napraforgóé pedig éppen csak meghaladta az 50 százalékat. Tehát szörnyen kevés, és a gyeptelepítés meg a fűmagtermesztés sem sikeredett. Viszont rendkívül jól fizetett a rizs, 26 mázsa helyett 41 lett az átlagtermés, és ez olyan óriási többletbevételt jelent, hogy nemcsak a kiesést pótolta, de komoly nyereséget produkált a növénytermesztésnek.

– De annyit mégsem, hogy vállalati szinten is megakadályozza a veszteséget. Csak ellensúlyozta?

– Ez is nagy szó, mert különben még rosszabb lett volna a helyzet, így pedig éppen fedezte az állattenyésztés veszteségét. Ugyanis egymaga a szarvasmarha-tenyésztés 4 millió plusz helyett 3 millió mínusszal zárt, mivel a második félévben kiesés volt a tejtermelésben. De a premizálási

rendszer is belezajszott, a drága takarmányozással együtt az eredményromlásba. A juhászat változatlanul sok problémát okozott, a tenyésztési gondok mellett a hizlalás is veszteséges lett az egészségügyi bajok miatt. Év közben ugyan a haszonbérbe adás megtörtént, de ez már a tavalyi eredményt nem befolyásolhatta, csak ezután hat majd.

– És az alaptevékenységen kívül munkák? Az ipar és az építőipar sem váltotta be az elvárásokat?

– Az iparra vonatkoztatva, azt semmi esetre sem, hogy a gazdaság önálló termékkel jelenjen meg a piacon. Például. Megtörtént 1982-re a felkészülés a ZIL autódaruk munkavédelmi átalakításához, azonban ezek országos leállításai miatt megrendelést nem kapott a vállalat, így a beszerzett alkatrészek is feleslegessé váltak és a terheket növelték. A Varietas műanyagház gyártása beindult ugyan, de a felhasznált anyagok drágák, s ezért a termék nem volt versenyképes. A vízibiciklivel meg az idényjelleg és a kis kereslet a probléma, s ezért a beindítási költségeket még nem tudták megtéríteni. A Pneu-Com szerszámgépcsalád kifejlesztése a nullszériáig bezárólag megtörtént, de közben az is bizonyosodott, hogy a szükséges technológiai feltételek hiányoznak. És az alkatrészek beszerzése nehézkes. Az ipari termelésből a bémunkák váltak be, a megrendelők is elégedettek voltak velük, csak nem tudták teljesen kitölteni a kapacitást.

– Az építőipari munkának a fentieknél sokkal régebb és nagyobb a hagyománya a gazdaságban és mégsem lett nyereséges?

– Annyira nem, hogy a kettő – az ipar és építőipar – együtt 4,7 millió várható veszteséget okozott. Pedig az építők nem akármilyen munkát végeztek, hanem nagyon szép, kifogástalant. Három sertésistálló Békéscsabán, műtrágyatárolót Telekgerendáson, és a mezővárosi főiskolának dísztermet, összekötő folyosót és könyvtárat. Gondolom, ez utóbbi három önmagáért beszél, hiszen annyira igényes munkák. Nem is a kivitelezéssel volt baj, hanem az előkészítéssel, amelynek során a vállalási feltételek kedvezőtlenek voltak a gazdaságnak. Mi jó, vagy hasznos lehet abból, ha a szerződött határidők már a munka kezdetekor nem tarthatók? És a távoli helyeken a munkaszervezés is igen nehéz.

Mindent, ami a végső eredményt, azaz a veszteséget okozta, itt most nem lehet felsorolni, de még bérgazdálkodási hibák is hozzájárultak. Nem a többletmunkáért jogosan kifizetett bérekre gondolok, mint a 2 hektáros altalajlázítás, a hatalmas mennyiségű istállótrágya kiszórása, vagy, hogy 600 hektárral nagyobb lett a kalászosok területe. És hogy a rekord rizstermés magas premizálást követelt meg. Ezeket a terheket már a következő évek megalapozása érdekében tudatosan vállaltuk.

– Ezzel el is értünk a mostani esztendő teendőihez. Ezek közül mit tart a legfontosabbnak?

– Tulajdonképpen mindent, ami a jelen gazdasági helyzetben előttünk áll, de mégis a leglényegesebb a nagyon negromlott termőtalaj állapotának a helyrehozása. Az előbb említett lazítás is ezért történt, így lehetett a vízbefogadóképességet növelni. Aztán az aratás utáni munkákkal helyreállítjuk a talajéletet. A géppark fejlesztése is ezt a célt szolgálja. A másik jelentős tényező a termőképesség fokozásában a mind nagyobb terület szerves trágyázása. A növénytermesztéssel kapcsolatban annyit még, hogy mivel átmenetileg támogatott gazdaság vagyunk, megnöveltük a kalászos gabonák területét, s ezzel várhatóan több mint 8 milliós árkiegészítést és 1 milliós prémiumot érünk el. A tervezett szerény terméshozamnövelés és a költségek előző évi szintentartása mellett.

– Az állattenyésztés válláról a juhászat gondja lekerült, de mi lesz a többivel, hogy nyereséget hozzanak?

– A szarvasmarhatelep rekonstrukcióját folytatjuk. Követlen tartásra térünk át, mert ehhez kevesebb gondozó kell, jobban lehet a gépesítést alkalmazni és az állatok csoportos takarmányozása is jobban megoldható. A tehéneltszám a telepen nem változik, ugyanakkor kistermelőkhöz teheneiket helyezünk ki, s ez a megoldás nekik és nekünk is hasz-

not hoz, tehát mindkét fél jól jár. Líbákkal az idén is foglalkozunk, óvatosan, a tapasztalatok előnyös felhasználásával.

– Bár a termelési terven belül a két alaptevékenységénél jóval kisebb a szerepe az iparnak és az építőiparnak, eredményes működésük mégis lényeges. Mi a biztosíték erre?

– Az ipari tevékenységet háromra csökkentettük. A csónak- és lakatosüzem mellett a volt lucernaszárítóban forgácsolózúzetet létesítettünk, mindhárom rendelésre dolgozik és számításaink szerint mintegy 1,5 milliós nyereséggel. Az építőipari részleg további munkája szorosan összefügg egy fontos kérdés rendezésével. A gazdaság épületei elhanyagoltak, még a kis összegbe kerülő állagmegóvási munkákat sem végezték el rajtuk az utóbbi időkben. A következő két évben ezeket rendbe kell tennünk, nem csak mert nemzeti vagyon, de a termelés érdekében is, hogy több állat-

terveztek, amihez a kiadás is több lesz ugyan, de mégis 6 milliós eredményt várnak. Reális ez?

– Feltétlenül, hiszen tiszta lappal kezdhettük az évet, mivel az Állami Gazdaságok Központja a tényleges veszteséget a tartalékalapjából fedezi. Így nincs szanálás, nincs továbbvitt teher, de van remény és lehetőség arra, hogy stabilá tegyük a gazdálkodást, s mihamarabb elérjük és tartjuk az évi 10 millió körüli nyereséget.

– Ezt úgy mondja, mintha már gyakorlata lenne az ilyesmiben?

– Hát van némi, mert a Szeghalmi Állami Gazdaság, ahol az utóbbi 4 évben dolgoztam mint növénytermesztési osztályvezető, hasonló helyzetben volt. Pénzügyileg, szakmailag egyaránt. S 1981-ben már 27 millió lett a nyereség, s ezt zömmel a növénytermesztés hozta, pedig még árvíz is volt. Különben ott is először a

Kösziget, gépműhelybővítés

Fotó: Veress Erzsi

gabona és gép ferjen el. Nagy gondot fordítunk a majorrendek kialakítására, illetve megtartására, a kulturált munkakörülményekre. A 40 főre csökkentett építőipari részlegre nagy munka vár és csak a vállalaton belül fog dolgozni.

– Erre az esztendőre a tavalyinál 20 millió forinttal több árbevételt

talajt kellett rendbehozni, megérte, mert tavalyra már megduplázták a terméseredmények. Persze még sok minden más is kellett.

– Aki kétszer egymás után ilyen nehéz helyet választ magának, az nagyon szeretheti a szakmát és az élet kihívásait.

– Szerecsémre hamar megtanultam a mezőgazdasági munkát. Végezni is, becsülni is. Már kisgyerekként a jól és okosan gazdálkodó édesapám mellett. Szinte mindent csináltam otthon az iskola előtt és után, vagyis hajnalban, délután és este. Aztán olyan szigorú, de kitűnő technikumba kerültem, mint a pallagi, amely az-előtt főiskola volt, s a remek tanári kar megmaradt. Mikor egyetemista voltam Debrecenben, akkor is minden nyáron többet dolgoztam, mint kellett. Így aztán mire a diplomát kézbe vettem, már élettapasztalatom és – szemléletem is volt.

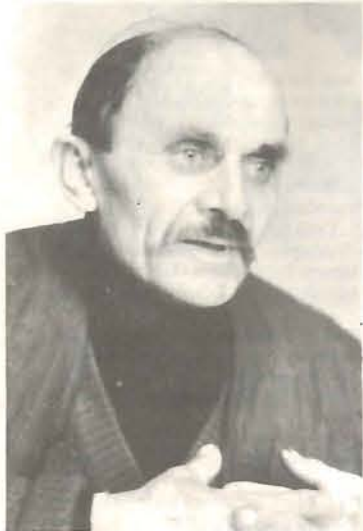
– Amiből most 33 évesen mit tart a leglényegesebbnek?

– Hogy az a gazdálkodás alapja, ha a talajt hrlyesen műveljük, a növényt kellőképpen ápoljuk, az állatokat pedig a természetüknek megfelelően gondozzuk. És azt is megtanultam, hogy az időben elvégzett munkával további munka takarítható meg. Egy elhagyott művelet viszont semmivel nem pótolható.

Elkészült a tehenészeti telep két istállója közötti térburkolat

Kitüntettek

Adamik József

Pál István

Szujó Péter

Gazdaságunk dolgozói közül november 7-én hárman kapták meg a hosszú ideje tartó példamutató munkájukért a Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója címet. Bemutatásukkal együtt gratulálunk a megérdemelt magas kitüntetéshez.

Adamik József traktoros – a Zalca Máté szocialista brigád tagja – közel harminc éve a vállalat dolgozója. Ez az első munkahelye, mert ahogy a katonaságtól leszerelt, mindjárt itt kereste a boldogulását. Először – és jó ideig – különböző „gyalogmunkákat” végzett, az ötvenes években ugyanis még kellett a kézierő. Az aratás a hagyományos kis kaszával történt, s a kapálás, a szénagyújtás és általában a növénytermesztési tennivalók a régi módon folytak. Még a hordás is, lőfogattal. Úgyhogy egy ideig fogatos is volt, majd a magtárban dolgozott évekig.

Aztán, ahogy a gépesítés kezdődött és mind nagyobb teret nyert, mint mondja, vonzani kezdték a gépek.

– Igen, így lettem traktoros 1969-ben, az akkori III. kerületben, miután a téli időszakban elvégeztem a négy hónapos alapfokú tanfolyamot és betanított munkás képesítést szereztem. Azóta is ebben a munkakörben dolgozom, főleg a szalastakarmány-betakarító gépekkel. De persze mindent, ami kell. Ősszel a szántást csinálom, s ha az idő engedi, még de-

cemberben is. Ez bizony nem könnyű munka, mert nálunk rosszak a talajadottságok, az embert és a gépet is nagyon igénybe veszi ez az erősen kötött talaj.

Ha nehéz is, szereti a munkáját, négy fal közt neki elképzelhetetlen lenne, ha meleg, ha hideg van, a kinti az igazi élet. A kollektívához is ragaszkodott mindig, s vele is szerettek, és szeretnek ma is együtt dolgozni a társai. Pártbizalmi, a traktorosok tartoznak hozzá. Rendszeresen tart csoporttervezéseket, s a nagyobb feladatok előtt még külön is megbeszéli a tennivalókat. Időnként a pártvezetőség is meghívja a vezetőségi ülésre és évente egyszer a taggyűlésen is beszámol a munkájáról.

*

Pál István rizsőr, az Április 4. szocialista brigád vezetője. Háromszor nyerték el az aranykoszorús címet. Szintén régi dolgozója a gazdaságnak, 1959-ben kezdte itt a munkát, s mivel az édesapja is kocsis volt, ő is ezt a pályát választotta. De csak egy évig parádéskocsis, mert a rizsnél nagyobb szükség volt rá. Odakerült, és azóta is ott dolgozik. Tavaly végezte el az öntözési és rizstermesztési tanfolyamot Békés-Tarhoson a Szakmunkásképző Intézetben, s ezzel betanított munkási képesítést szerzett. A tanfolyamra a vállalat küldte és ő jeles eredménnyel vizsgázott. Párttag 1968 óta és önkéntes rendőr Dévaványán már négy esztendeje.

– A rizsőr elnevezésben valahogy összegződik a mi munkánk, a rizstermesztés, mert ahhoz kinek-kinek a saját területén jó gazda módjára gondosan őrködni kell. A vetéstől kezdve a betakarításig. Hogy csak egyet mondjak: sem gombabetegség, sem a kártevők ne támadják meg a növényt. De sok minden egyébre is figyelemmel vagyunk, s ebben a munkában egészséges vetélkedés folyik a rizsőrök között.

Az árasztást, csapolást is ők végzik, továbbá a vegyszerezést, valamint a tarlóégetést a kombájn után, aztán pedig a vetőmag előkészítést.

– Aki ilyen hosszú ideje dolgozik a rizstermesztésben, az minden mozzanatot fontosnak tart, mert ahhoz, hogy jó legyen a termés, nemcsak a jó időjárás szükséges, de a lelkiismeretes munka is. A gyermekeimet is erre neveltem, Julika lányomat is, aki itt dolgozik a könyvelésben.

*

Szujó Péter gépműhelyvezető 1964 óta van a gazdaságban. Itt volt ipari tanuló, majd szakmunkás, aztán levelezőn középiskolát végzett és felsőfokú gépésztanús lett. Először a javítóműhelyben dolgozott és közben kint a területen is mint traktoros brigádvezető, majd 1976-ban műhelyvezető lett.

Most, amikor beszélgetünk, épp a szezont és a tél, tehát a javítás közepén vannak, s folyik nagyban a főjavítás. Ilyenkor minden gép bekerül a műhelybe, még az újakat is átvizsgálják és egy kis karbantartást azok is kapnak. A többin viszont nagy az elhasználódás, ez a talaj rongálja a gépeket, s ezt csak a nagyon pontos, lelkiismeretes munkával lehet helyrehozni.

Két társadalmi megbízatást is ellát. Az szb tagja, mint újtási felelős és az infó – az információs jelentés – is hozzá tartozik. Mindkettő fontos. A havonkénti jelentés a felsőbb szervezeti szervekhez megy, s a dolgozók véleményét összegzi a különféle problémákról. És nem hiába.

– Így oldódott meg a gyomai tüzelőanyagellátás, az ifjúsági mozi és a víz minősége. Újtás bár van a gazdaságban, de közel sem elegendő. Pedig ötlet akad, csak jobban oda kell figyelniük, s bátorítani az újítókat. Különösen elkélne az állattenyésztésben. De másutt is, ezért jobban összefogunk majd a vezetőkkel.

V. M.

Nagyidától
a
Magas
Tátraig
★
Képek az őszi
kirándulásról

Bemutatjuk a szocialista brigádokat

Jó munka és az emberi kapcsolatok

Együtt a brigád

Fotó: Veress Erzsébet

Meg még az évek óta tartó közművelődési mozgalom az, ami a legjellemzőbb a gépműhely Augusztus 20. szocialista brigádjára. Az alakulási év 1968, s azóta háromszor nyerték el az aranykoszorús fokozatot és kétszer a vállalat kiváló brigádjára címet. Tizenhatan vannak, főleg gépészek, ketten – Uhrin János műhelyvezető és Turi Ferenc – technikusok lettek időközben, egyesek meg gimnáziumot végeztek. Majd mindenki túl van már a középfokú politikai oktatáson, Tengely Gyula pedig a politikai főiskolát végzi. Brigádvezetőjük: Weigert Ádám.

A munka most is nagy körültekintéssel folyik a műhelyben. Június elejére, legkésőbb a közepére 39 erőgép, 6 kombajn (Class Dominator) és 4 kaszálógépjárműjavításával kell késztenniük. S nem elég csak dolgozni, itt – többet ésszel, mint erővel – gondolkodni is szükséges még a nagy gyakorlatlaltal rendelkező szakmunkásoknak is, mint ők, mert olyan az alkatrészelátás, hogy időnként a semmiből kénytelenek elővarázsolni valamit.

– Nem rosszabb az ellátás, mint volt, de nem is jobb – mondja a brigádvezető –, s ezért az ötleteknek ma is nagy a becsülete. A vállalatunkban is évek óta szerepel az importalkatrész megtakarítás, előbb 60 ezer forintot értékben, most meg már elérjük a 100 ezret. Ez persze csak úgy lehetséges – és így lesz a szükségéből erény, ha a régit felújítjuk, vagy ha már ez sem megy, akkor egy-egy darabot legyártunk. Mint a Caterpillerek altalajlízító részét.

De más gépeknél is előfordul, hogy újítással oldják meg a hiányt és így az üzemképesség költségmegtakarítást is hoz. De mi van a minőséggel, hisz annak a rovására nem mehet?

– A minőségben maximálisat kell nyújtaniunk – jegyzi meg Uhrin János –, nem szabad, hogy valami hiba miatt ezek a fontos gépek leálljanak, mert akkor megáll a betakarítás.

Tavaly sem történt semmi baj, sőt az itteni aratás után nagyobb javítás nélkül bémunkát is végeztek a gépek, meg Nagyidán is tudtak dolgozni. Pedig az érdekeltség csak áttételes. A műhelyben ugyanis órábérben dolgoznak, teljesítményben csak amikor a betakarításban résztvesznek. Akkor viszont függ a kereset a gépek állapotától. Csak jóval lehet jól keresni.

De nemcsak munka, szórakozás is van a világon, vagyis a fehér asztal mellett, s ez a brigádok is jól esik, különösen másokkal együtt. Hogy név szerint kinek az ötlete volt, már nem is tudják, viszont hosszú ideig téma marad a januári jól sikerült vacsora, amit az IFI- és az irodai szocialista brigáddal közösen rendeztek. Az első

ilyen volt a gazdaság életében és ami még ennél is fontosabb, elérte a célját. A közvetlen légkörben tényleg közelebb kerültek egymáshoz a brigádok, vagyis az emberek. Brigádtagok és hozzátartozók, fizikai és adminisztratív dolgozók, valamint a vezetők. Tehát mindenki mindenkivel.

A jó hangulatot a jó vacsora – az üzem konyhán finoman elkészített őz- és birkapörkölt – megalapozta, a beszélgetés, a zene és a tánc pedig fokozta. A talpalávalót az a gyomai zenekar húzta, amelyikben a brigád egyik tagja a dobos. Nagy sikere volt a játékos tombolának és az apró kis kézimunka-terítőknek, amelyek igazi női leleménnyel készültek. „Testre szabva” mindenkinek, vagyis a csak rá jellemző tréfás mintával.

Ha közművelődés, akkor az első pillanattól – mondhatnánk, mert ahogy a megyében megindult a munkás brigádok közötti vetélkedés, az Augusztus 20. megszakítás nélkül résztvevő benne. Többször lettek vállalati elsők, egyszer az ágazati versenyen is, s ekkor a megyein sem valottak szegények: harmadikok lettek. De ott voltak egyéb – mozgalmi vagy munkavédelmi – versenyeken is. Kettős hagyományt őriznek: a részvételt és az eredményességet.

Egy csöppet eltűnődnek a miénten, majd Weigert Ádám fele, aki még mindig benne volt a csapatban, s átélte az izgalmakat.

– A virtus segíti az embert. Az az érzés, hogy ne maradjunk le, érzünk el valamit, ne csak ott legyünk.

A vetélkedő csapat többi tagja – Mundrucz Gábor, Nyíri Gyula, Tengely Gyula és Uhrin János – szerint is a produkálni akarás és a jó kollektíva a hajtóerő. Ezt a gárdát egyébként másra is – például a gépek melletti külön munkára – mindig mozgósítani lehet, ha megszorul a vállalat. S ilyenkor nem számít sem a szombat, sem a vasárnap, csak a közösség érdeke, ami az övéké is.

Most átalakult a közművelődési vetélkedés három fokozatú mozgalmá, sokféle új lehetőséggel és jóval több témával, mint eddig. Különösen azt találják jónak az új formában, hogy módot nyújt az egész brigád bekapcsolódására, nemcsak egy öttagú csapat számára, mint eddig. És mindenki megtalálhatja a neki legkedvezőbbet.

Vass Márta

Télapó-járás

A gyomaendrődi November 7. moziban rendezte meg gazdaságunk a Télapó ünnepséget. December 23-án mintegy 80 gyerek volt ott az ünnepségen, mesefilmek néztek és nagy szeretettel fogadták az ajándékosztó Télapót, Megeyeri Józsefet. Az ünnepségen a nagyobb gyerekek műsort adtak. Képzünk: Kocsis Klárka átveszi ajándékát a Télapótól.

Indulás előtt a forgácsológépek

A volt lucernaszárító üzemre már semmi sem emlékeztet, az épületvázon kívül nem is maradt meg belőle semmi, miután az olajáremelkedés teljesen gazdaságtalanná tette a működését. Azóta viszont viszonylag korszerű ipari üzem lett belőle, valóságos kis telephely, ahol az egyik nagy csarnokban január közepén szereltek be hat marógépet. S már csak az indulásra vártak, amikor ott jártunk. Másnap kezdődött a próbaüzemelés.

– Ezeket a gépeket a Békéscsabai Forgácsolószerszámgépgyártól kaptuk, a velük kötött bémunkaszerződés értelmében. Tehát az ő gépeiknek nekik fogunk dolgozni, mégpedig forrasztott keményfémlapkás esztergakések szárait. Két műszakban, tízenyolc fővel – mondja Balogh Lajos üzemvezető.

A dolgozók a gépek között és mellett szorgoskodnak. Két nő is munkára készen. Az egyik Mészárosné Cselei Erzsébet.

– A két hét betanítási időt Csabán töltöttük a forgácsolóban, ahol a régi szakmunkások tanítottak bennünket és itt pedig az első négy hét tanulóidőnek fog számítani. Remélem, hamar belevőök a munkába, mert szeretem a gépeket és érdekesnek tartom rajtuk a munkát, azt, hogy egy egyszerű fém darabból értékes holmi lesz. És ezt én csinálom.

Mielőtt ezt a munkát elvállalta a gazdaság, már itt a telepen a másik csarnokban folyt a lakatos és hegesztőipari tevékenység, és termékfejlesztési szabadalmak alapján is dolgoztak. A gyakorlat bizonyította be, hogy azok a munkák hoztak hasznot a vállalatnak, amelyet bémunkában vállaltak el a gyulai Vízgépészeti, vagy a Békés megyei Vegyipari Vállalatnak, az ÉTI gázkazánhoz például a burkolatokat.

A most beinduló forgácsolás mellett tovább folytatják a lakatosipari jellegű munkákat, és a gépek karbantartását is. Nem túl nagy volumenben, az egésznek a terve mintegy 11 millió forint, de ha minden jól megy, meghozza legalább az 1 milliós hasznot. És a mai világban minden fillért meg kell becsülni. Főleg ha befele jön és nem kifele megy.

Maga a telephely tágas, van hely rendszeren, raktározásra is és még fejlesztésre is lesz mód.

– Később kell is – jegyzi meg az üzemvezető –, ha a forgácsolósból többet akarunk produkálni és igényesebb dolgokat csinálni. Most úgy, ahogy az öltözőket is megoldottuk, ugyanis, ha csak két nő van is a dolgozók közt, kell nekik a külön hely. Különben ők a legszorgalmasabbak.

A férfiak a munkán kívül a sportban jeleskednek, a gazdaság kispályás labdarúgó csapata majd teljes egészében innen kerül ki. Jól egyetértenek az üzemvezetővel, aki szintén szereti a sportot, s ezért vallja, hogy nemcsak jó közérzetet ad és frissíti a testet, de jól össze is tartja az embereket, s a versenyszellem a munkára is kihat.

Munkásgyűlések

Az 1982-es év várható eredményeit és az 1983-as előtervezet munkásgyűléseken, kerületenként, osztályonként ismertették. Mivel január 1-től 2 kerületbe és 2 osztályba szerveztük át dolgozóinkat, ezért vált szükségessé ilyen körben találkozni a gazdaság vezetőségének a párt és szakszervezeti vezetőknek a dolgozókkal. A munkásgyűlések ösztön, közvetlen légkörben folytak le, a hozzászólások a jobb munkaszervezésre, a munkaidő kihasználásra, továbbá a még meglévő hiányosságokra hívták fel a figyelmet. Többen aláhúzták, hogy az 1983-as év tervfeladatai és a tervezett terméshozamok elérése lehetővé tenné, hogy a környező mezőgazdasági üzemek mellé felsorakozzunk.

A gazdasági beszámoló után a szakszervezeti bizottság 1982. évi munkájáról hangzott el rövid értékelő. Szó volt a bizalmi testületi ülések és az szb munkájáról, a kifizetett segélyekről, az üdülési lehetőségekről, a közművelődés helyzetéről, a sportról és a beteglátogatásról. Az 1983-as év kiemelt feladata a szocialista versenymozgalom jobb irányítása és a brigádok szervezése központi helyet kapott a szakszervezeti munka értékelésében.

A munkásgyűlések a beszámoló végeztével szakszervezeti gyűléssé alakultak át. A 2 kerület és 2 osztály felállításban részben a meglévő főbizalmiak és bizalmiak kerültek újra a kerület és az osztály munkáskollektívájának bizalmából a Bizalmi Testületbe. Mivel a kerületi rendszerben a dolgozók lakóhely szerinti elosztását is figyelembe vették, így a szakszervezeti csoportokon belül bizalmi választásra is sor került: 4 fő bizalmi, 4 fő bizalmihelyettes és a 21 bizalmi az szb-tagokkal együtt alkotja a Bizalmi Testületet.

A Bizalmi Testület 1983 februárjában véleményezte az 1983. évi tervet, a munkavédelmi és a szociálpolitikai tervet. 1983. április 30-ig megtárgya-

lásra kerül Bizalmi Testületi ülésen a Kollektív Szerződés 1982. évi értékelése, és az 1983. évi módosítási javaslat. Az 1980-as szakszervezeti választások óta eltelt szakszervezeti munka értékelésére is az áprilisi Bizalmi Testületi ülésen kerül sor.

A Körösi Állami Gazdaság 1982. január 1-től az állattenyésztés kivételével áttért az 5 napos munkahétre. Az állattenyésztési dolgozók 1983. május 15. után térnek át az 5 napos munkahétre. Az áttérés tervezetét szintén az áprilisi Bizalmi Testületi ülés tárgyalja meg.

A Szakszervezeti Bizottság a gazdaság 2 kerületi, 2 osztályrendszerre való áttérésével el kívánja érni, hogy a gazdasági munka szerveztségének javítása mellett a szakszervezeti munka színvonala is javuljon.

A munkásülések szakszervezeti oktatással folytatódtak. Ugyanezen a napokon a kerületek és osztályok dolgozói munkavédelmi és tűzvédelmi oktatáson is részt vettek. Az oktatás színvonalát az SZMT-től kapott munkavédelmi filmek javították.

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyomaendrőd)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

Termelés: kerületi rendszerben

Ha a munka adott, s a feltételek megvannak hozzá, mondhatnánk, mindegy milyen formában végzik, csak eredményes legyen. Régi tapasztalat viszont, hogy a szervezeti formának nem kis szerepe van ebben. Régen, az állami gazdaságok megalakulása után természetesen tartották a kerületre osztást, majd az ágazati rendszert vezették be – az egészre kiterjedő növény- és állattenyésztést. Nálunk is, mivel a földcserek ezt megalapozták. Most újból a kerületi megoldás látszik jobbnak a jelenlegi közgazdasági helyzetben. A kisebb szervezeti egység, nagyobb önállósággal. Ezért került sor a két termelőterület – kerület –, valamint egy műszaki szolgáltató főágazat és egy ipari-építőipari főágazat kialakítására. Közülük most kettőt mutatunk be.

A körösi kerület

Kígyósi Ferenc

és munkagépek időben történő és minőségi felkészítése. Ez kerületi feladat, de közvetlen érdeke is az ezt végző 14 itteni dolgozónak.

Az árbevételi tervszámok is mutatják, hogy a növénytermesztéssel szinte azonos az állattenyésztés feladata. A szarvasmarha állomány 592 tehén és a szaporulata, valamint a kistermelőkhöz kiadott 68 darab jószág. Mivel ma már az utánpótlás megoldott, a tenyésztés minőségi: csak a jól tejlő állatokat termékenyítik meg. A cél ugyanis az, hogy a tavalyinál 12 százalékkal több tejet értékesítsenek, ehhez pedig ennél is többet kell megtermelni, hiszen a borjúneveléshez is tej kell. Az elmúlt évben a tehenenkénti átlag 5317 liter volt, ami szép teljesítmény: a megye nagyüzemei között az 5. helyet jelenti.

A közigeti kerület

Egy kisebb gazdaságnak beillő területet – 3892 hektárt – foglal magába. A kerületvezető Kígyósi Ferenc üzemmenőnk előzőleg a szarvasmarha telep vezetője volt, miután a különböző irányítási lépcsőket megjárta. Ez évi árbevételi tervükből a növénytermesztésre 44,5 millió forint esik, erdőszertre 3,2, az állattenyésztésre 43 és egyéb dolgokra 1 millió. A létszám 176 fő, ebből 164 fizikai dolgozó és 12 a műszaki.

A növénytermesztés nagyobbik részét ez – az 1. számú – kerület végzi. Őszi búza 1079 hektár, őszi árpa 344, rizs 455, napraforgó 166, lucerna 170, vöröshere 77, mélytelepítésű lucerna 48, magyar rozsnok 78, silókukorica 218, erdő pedig 297 hektár. A kalászosokból 38–40 mázsás átlagtermés a terv, s mivel nagy területen folyik a termesztésük, meghatározó szerepük is nagy. A jó vagy netán gyengébb termés az egész vállalatra kihat. Eddig mindent, ami az emberi és anyagi erőn múlott megtettek a siker érdekében. A továbbiakban az időjárás és a betakarítás milyensége lesz a döntő. Ezért is fontos a 33 saját erőgép és a hozzátartozó pótkocsik

A 2-es kerületvezetője Katona Lajos gépészmérnök. Neké is az a véleménye, hogy az új szervezeti forma alapvető változást jelent, mivel a termelés két önálló részen folyik. Eszerint vannak csoportosítva az emberek és a gépek, kivéve az önjáró betakarítógépeket, amik központi irányítás alatt maradtak. Az önállóság ugyan még nem önelszámolás, ehhez a külön számvitel is kell, amire majd 1984-ben kerül sor.

De addig is érvényesülhet – és fog is – az önállóság számos előnye. Kell is, mert az árbevételi terv itt sem kevés. A növénytermesztésé 33 millió, az állattenyésztésé 13,6. Ezen felül a juhberleti díjból 2,5 milliót kell kapnia a kerületnek szerződés szerint. Összlétszám: 108.

A növénytermesztésen belüli megoszlás a következő: búza 682 hektár, rizs 493, napraforgó 336, silócirok 213, kukorica 140, lucerna 206, vöröshere 199. A többi 548 hektár kaszáló, legelő, valamint ős- és telepített gyepek. Az őszi kalászosokat télen egy kevés fagykár, tavasszal pedig homokkár érte és kelési problémák miatt is akadt gyenge terület.

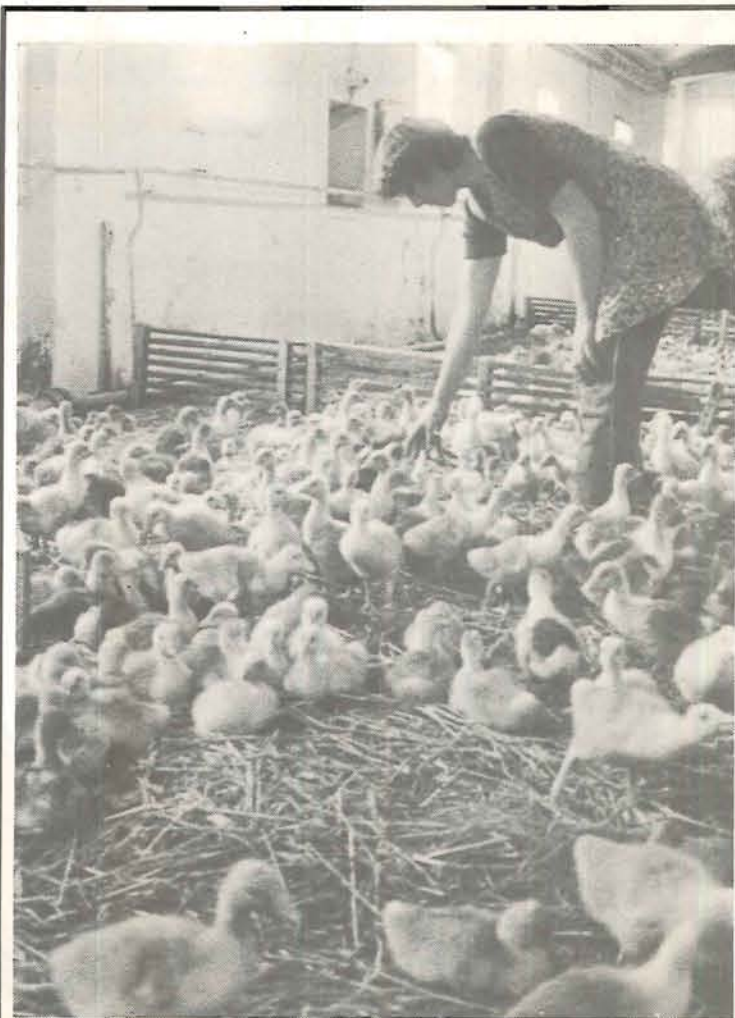
Most azonban a legfontosabb a gazdaságosság, ezt fokozni viszont csak a költségek csökkentésével lehet. És itt van szoros összefüggés a két ágazat között, de ugyanezért és ugyanezért érvényesülhet a kerületi rendszer előnye. Ha a tej árát befolyásolja – márpedig ez így van – a takarmányok előállításának drága vagy olcsóbb volta, akkor az állattenyésztéssel azonos az érdeke a növénytermesztésnek, hiszen most már egy kalap alá tartoznak. Az összefüggés kényszerít arra, hogy csökkentsék az előállítási költségeit a takarmányoknak. Ez hozamnövelés és minőség kérdése, amibe sok minden belejátszik, még a jó területválasztás is.

A kerületben tovább folyik a szarvasmarhatelep rekonstrukciója, a cél a teljes átállítás a szabadtartásra. Az idén 4,5 millió forintból bitumenburkolatot készítenek és karámátalakítás lesz. Ezek a munkák azért is oly sürgősek, mert május elsején az állattenyésztés is áttér az 5 napos munkahétre és úgy, hogy nem kell a jelenleginél több embert foglalkoztatni. A rekonstrukció nélkül azonban 12 új dolgozóra lenne szükség. Az állattenyésztők átállításával az egész gazdaság egységesen az új munkarendben dolgozik és ez önmagában is jelentős esemény, de különösen az, hogy emiatt senkinek a keresete sem csökken.

Ezekre – összesen – 210 hektáron – tavaszi árpát vetettek. A

Katona Lajos

Szivderítően aranyosak, szépek. És hasznosak is. Jó rájuk nézni, ugyanakkor sok munka is van velük, igaz, a figyelmes gondozást meg is hálálják: hússal, zsírral, tollal. Mindegyik külön-külön is nagy szó.

A libaágazat a gazdaság termelési szerkezetében a múlt évi 6000 darabos próbálkozás után ebben az évben 44 000 tervezett darabszámmal véglegesen kialakult a közigeti kerületben. Az idej neveléshez áprilisban fogtunk hozzá 20 800 db napos libával. Az állomány másik felét májusban állítottuk be. Az összesből 9000 pecsenyeliba, 12 000 háromszor tépett lesz, a többi pedig egyszer tépett húslibaként kerül értékesítésre.

Az állomány ellátása a kerületben biztosított. Elhelyezésük a használaton kívüli juheltető épületekben történt. A libák gondozását 10 000-es csoportokban 4 fős brigádok végzik, s a velük foglalkozók keresete a súlygyarapodástól és elhullástól függően 3000–5300 forint között alakul.

Az ágazat szakmai irányítását Visnyei József kerületi állattenyésztő végzi, akinek több éves szakmai gyakorlata van ezen a területen. Az egészségügyi ellátás is biztosított, mivel a kerületnek dr. Kátay Katalin személyében külön állatorvosa van.

(Fotó: Veress Erzsébet)

közepes és jó területeket is javítani kellett, erre szolgált a hengerelés, fejtrágyázás és vegyszeres gyomirtás. A gyepek és lucernáson meg a fogasolás.

A tavaszi növények közül a legnagyobb feladatot a napraforgó vetése jelentette, ugyanis ezt az egyébként is sok figyelmet igénylő növényt nagy területen és korán kellett elvetni. A rizsvetés május elseji határidejének betartása szintén nagyon fontos volt, akár a későbbi munkálatok is, mivel vállalaton belüli szerepével mindenki tisztában van.

Vagy le, vagy föl, de mindenképp eredménymeghatározó. A növénytermesztési munkákhoz a kerület rendelkezésére 19 erőgép áll, a hozzátartozó munkagépekkel és pótkocsikkal együtt.

Állattenyésztés terén nagyot változott a helyzet Kőszigeten: a hagyományos vállalati juhászatot bérjuhászáttá alakították át. Az oka közismert. A drága beruházások dacára is hosszú esztendőknél át veszteséges volt ez az ágazat. Ezért, és mivel az új gazdálkodási körülmények lehetőséget nyújtottak erre, adta ki a vállalat az állomány zömét bérbe egy vállalkozónak. Mégpedig 3600 anyajuhot és szaporulatát, s minden remény megvan arra, hogy így nyereséget – ha eleinte nem is nagyot – könyvelhet el. Ebből is a gazdaság. Hamarosan kiderül

mennyit, mert az egy év, ami után látni lehet, mi is a helyzet, augusztusban lejár.

A juhászatból a gazdaságnak egy 500 anyás állomány maradt meg, az év elején hizlaltak is és ezután is fognak annyit, amennyi nem megy el tejesbárányként. Mivel a nagy beruházásokból épület maradt, a munkakerő és a takarmány is megvolt, a libanevelés mellett döntött a vállalat.

Az önállóság előnyei már az eltelt rövid idő alatt is megmutatkoztak. Itt is, ott is kezd kialakulni a kerületi szellem, a hovatartozás érzése. Most, hogy a traktorosok is idetartoznak, bennük is; s ebből fakad, hogy ha kell, nem nézik az időt. Az is sokat jelent munkában, közérzetben, hogy a kerületekhez közel lakóknak nem kell messzire járni dolgozni, mint az ágazata rendszerben nem egyszer előfordult.

Az egyéb feltételek is jók, amiktől bizonyos fokig függenek, az a műszaki szolgáltatás, mint külön részleg. Ezt igyekszik csökkenteni és a jobb kiszolgálásra ösztönözni, az a vállalati intézkedések, mely szerint a műszaki szolgáltatók főágazatának prémiuma 50 százalékgig a két kerület eredményétől függ.

Vass Márta

De magas a Lomnici csúcs!

Úton a Tátrába, egy kis pihenő napsütésben

Hajnal volt és fél 5, amikor beállt a busz a központ elé. Az utazók még frissebbek voltak, már negyed öt táján együtt volt a csapat *dr. Mindik Zoltán* vezérlete alatt, ott voltak a vendégek: *Hunya Miklós*, a gyomaendrői tanács vb-titkára, *György János* a MEDOSZ megyei bizottságától és a krónikás, hogy közösen nekivágnak a nagy útnak, egészen Kassáig, majd onnan is tovább, fel a Tátrába.

Az előzményekhez annyit tartozik, hogy a gyomaendrői Körsői Állami Gazdaság és a kassai nagyidai, ugyancsak állami gazdaság között évek óta baráti, jó a kapcsolat; kezdődött szakmai tapasztalatcserékkel, folytatódott erögépek, kombájnok kinti és itteni munkájával, majd abban is megegyeztek, hogy évente két alkalommal kirándulást szerveznek innen is, onnan is, melynek során a kassaiak a gyomai strandon pihennek, a körösiek pedig megmásszák – persze a függővasút segítségével – a Lomnici csúcsot...

Amikor fél 5 után pár perccel elindult a kékszinű Ikarusz és előttünk álltak a szép, tartalmas órák, a legtöbben csak találgatták: mi lesz, hogyan lesz?

Kilenc körül Miskolcon jártunk, és háromnegyed 11-kor

már a nagyidai étteremben mondta az első köszöntőt Metz László a vendéglátók igazgató-helyettese. Nagy taps és tiszórai érkezésnek nem akármilyen pillanatok.

A körösiek között akadtak olyanok, akik már másodszer jártak Kassán és a Tátrában is: ők tehát, a kevesek, a beavatottak biztonságával meséltek erről-arról, legfőképpen a szlovák sör szuperklasszis minőségéről...

Metz László velünk utazott fel, a Tátrába, közben arra is volt figyelme, hogy elmondjon néhány jellemzőt a gazdaságról, amelynek vendégei lehettünk. Ujdonságokat is, hiszen már nem Nagyidán, hanem Sacán települ a központ, ez amolyan elővárosféle Kassán, szállodája például elsőrendű, a közelmúltban épült. A négy kerület egy-egy 1800-2000 hektáros, és kifliszerűen öleli körül a „kelet-szlovákiai vasút” elnevezésű gyáróriást, melynek salakhegyei valószínűszen hegyek az országút mentén...

Gyorsan futott az Ikarusz. Nagy Elek mesteri vezetésével, úton a Tátrába Eperjesen, majd Lőcsén keresztül falta a kilométereket. Senki sem gondolt a hajnali indulásra, senki sem volt fáradt: a látóvalók egyre-másra

jöttek, és a jókedv sem volt éppen hiányos ezen a buszon.

*

A Velka Lomnica-i agrokлубban ütöttük fel szálláshelyünket, az étteremben estebéd várta a társaságot, majd a frissebbek és érdeklődőbbek felderítő-útra indultak a Magas Tátrától talán 20 kilométernyire épült kis faluba. Gyönyörű, tiszta idő volt, előttünk – szinte kamyújtásnyira – a Lomnici csúcs csillogott és olyan kék volt mögötte az ég, mint nyáron az Adriai tenger... A látvány elképesztően csodálatos. Az idő pedig kegyes, a levegő szinte moccanatlan: bizalmat sugalló a másnapi, lomnici kirándulásra.

Este még megnéztük a kis falu egyetlen, igazi nevezetességét, a középkorban épült Szent Katalin templomot, melynek belső berendezése a modern izlés és az évszázadokon át alakuló-formálódó stílusjegyek kellemes ötvöze; látszik, hogy szakmájukat mesteri szinten értő restaurátorok hozták rendbe.

Képeslapokat veszünk és írunk haza: biztosan megérkeznek miután mi is megérkezünk...

*

Kassán és a Tátrában jártunk

A Lomnic: megdöbbenő és lélegzetállító. Sorba állunk a lanovka alsó állomásánál, aztán már nincs visszaút: annak is jönnie kell, aki inkább választaná a biztos talajt, idelent... Négyen egy apró, himbálódzó kosárban, lebegve ég és föld között, erre a mélység, amarra a kék tündöklésbe fénylő csúcs; alattunk óriásfenyők ághegyei, felettünk a sirregő acélhuzal. No, a fenti állomáson, ahogy megérkezünk a 2632 méter magas dolomit-csúcs alá, van dolga a sör és kokakóla-árusnak.

A nap újra csak kegyes volt hozzánk. Nem is hét, hanem tizenhét ágra süttött, bundában, télikabátban napoztunk és néztük a sielőket. A látvány, ahogy teljes iramban nagy S-bétüket írva száguldanak lefelé, kicsalta belőlünk az őszinte szót: szebb ezt nézni, mint csinálni...

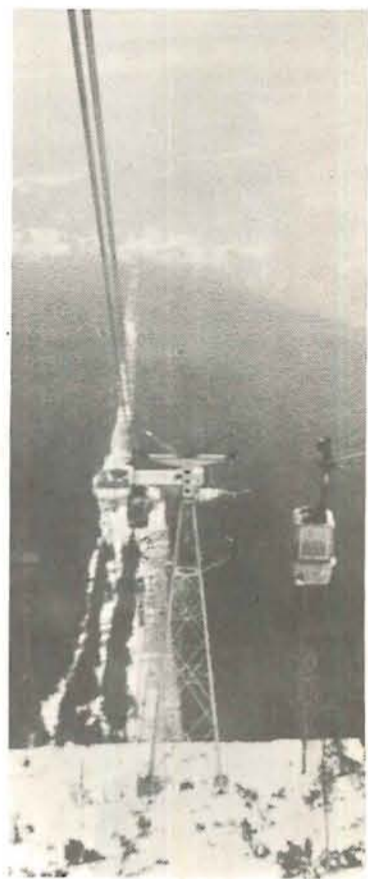
Hogy kinek volt igaza, nekünk-e vagy a sielőknek, megkérdezhettük volna attól a pöttöm kisfiútól is, aki a világ legtermészetesebb módján cipelte vállán a léceit, aztán felcsatolta azokat és nekivágott a fehér-porcukor, csillogva sziporkázó lejtőnek.

Ő a sielésre szavazott, láthatóan.

Harmadnap a Csorba-tónál jártunk, melynek vize jégpáncéllá merevült és hóval takarózott, aztán a síugró-sánc világa következett, ahol az egyéb látványosságokon kívül azt is megbámultuk, miféle türelemmel várnak,

nyi Ilona, Bercsényi Miklós életének, küzdelmeinek, számkivettségének dióhéj-történetét.

Gondolatban mi is letettük a sirra – a többi mellé – szalagos koszorúkat és elhoztuk ennek a percnak múlhatatlan varázsát.

Ég és föld között lebeg a kabin

De magas a Lomnici csúcs!

felcsatolt síléccelel arra a felvonóra. Nem öten, tizenöten. Több százan.

Gyorsan múltak az órák, a napok, igen, ennek kell most következnie, ez a mondat minden kirándulás, utazási napló végén feltűnedezik. Bizony gyorsan telt és gyorsan fogyott a korona is különösen Kassán a nagyáruházban.

Kassán, ahol a múzeum szives-kedves munkatársnője kalauzolt néhányunkat a Dórhoz, Rákóczi sírházhoz, és mondta el a Fejedelem és az ott porladó Zri-

Még egy közös ebéd, ott volt velünk Stafan Gaňo vezérigazgató és aztán köszöntők, ajándékcseré, egy utolsó séta a szálloda előtt; valaki még elfut egy üzletbe, hogy labdát vegyen, aztán indulás.

Éjjel két óraker Gyomaendrőd, központ. A Tátra, ugye felejthetetlen, és a barátság szavai is azok. Másnap pedig megkezdődtek a nagy mesélések: mi volt, merre jártunk, mi történt velünk? ... Bizony, bizony: sok érdekes.

Sass Ervin

Innen indult a lanovka... Akkor még nem tudta senki, milyen lesz az út drótkötélen

A bizalmi testület megtárgyalta

Tennivalók 1983-ban a gazdaság fellendítése érdekében

A bizalmi testület 1983. február 28-án az 1983. évi tervet véleményezte, valamint a munkavédelmi és szociálpolitikai tervek 1982. évi végrehajtásában foglalt állást, majd március 31-én 31 bizalmi testületi tag, valamint 14 meghívott gazdasági vezető jelenlétében a gazdaság igazgatója értékelte az 1982. évi kollektív szerződés végrehajtását. Az értékelés nagyon részletes és önkritikus volt. Ott, ahol a kollektív szerződést az 1982-es évben nem teljes mértékben tartotta be a gazdaság, őszintén feltárta a hiányosságokat. A beszámoló és a módosítási javaslat előkészítési munkái év elején elkezdődtek. A kerület, illetve osztályvezetők a főbizalmiakkal együtt tették meg észrevételeiket a módosítási javaslattal kapcsolatban. A beérkezett módosítási javaslatokat a gazdaság vezetősége felülvizsgálta és a lehetőségeknek (pénzügyi, jogszabályi korlátozások) megfelelően figyelembe vette, beépítette azokat a kollektív szerződésbe.

A március 23-i szb-ülés a kollektív szerződés 1982. évi végrehajtását, illetve az 1983. évi módosítási javaslatot tárgyalta. Az szb-ülés anyagát a kibővített ülés (főbizalmiak, főbizalmi-helyettesek bevonásával) részvevői 3 nappal előbb megkapták, így biztosítottuk, hogy a napirendi pont anyagát igen részletesen tárgyalhattuk meg. A vitában sok kérdés felmerült. Például, hogy az illetmény-búza házhoz szállítása, amely az elmúlt időben problémás volt. Ez ügyben olyan döntés született, hogy az 1983-as évben 15 mázsa felett ömlesztve hazaszállítjuk. A prémiumszabályzat ismertetése is gondolatébresztőként hatott, mivel 100 százalékos nyereség esetén a fizikai dolgozóknak már 6 nap nyereség adható. Műszaki vezetők premizálása 102–130 százalék teljesítése esetén van biztosítva. Javasolták többen is, hogy a nyugdíjba menő dolgozó a 60. életévének betöltése előtt 1 hónappal felmentést kapjon a munkavégzés alól. Szóvá tették az építők munkaidőbeosztását, mely 1982-ben, a nyári időnyben 7–17 óráig volt megjelölve, de nem került betartásra. Az 1983-as évben a szakvezetők kötelessége lesz a kollektív szerződésben előírt munkaidő betartása. A „változó munkahely” megnevezésnél a gazdaság állattenyésztési dolgozói kivételként szerepeltek. Javaslat hangzott el, hogy minden dolgozó a „változó munkahely” fogalmába kerüljön. Tisztáztuk, hogy a készenléti és ügyeleti beosztásért a kötetlen munkaidőben foglalkoztatott műszaki vezetőknek nem jár szabadnap, kivétel ez alól az állattenyésztési szakvezető.

Lucerna földterület az 1982-es kollektív szerződés értelmében dolgozónként 100 négyszögöl volt adható. Egy módosítási javaslat kéri, hogy a szarvasmarhával, illetve juhval rendelkezők 300 négyszögöl lucerna földet kapjanak. A lakásépítési szabályzat módosítási tervzete a fuvarkedvezményről a fiatal, kezdő szakemberek életkorát 25 évben

állapította meg, javaslat történt arra, hogy ezt 30 év korhatárra módosítsák. Ugyancsak javaslatként hangzott el, hogy a nagycsaládok fuvarkedvezményként a szűkített önköltségnek csak 70 százalékát fizessék. Sajnos ez a kérés nem teljesíthető, mivel ez már a bérszínvonalat érinti.

A bizalmi testület ülésének anyagát időben megkapták a testületi tagok. Az írásos anyagok túl *Dávid Imre* igazgató az szb-ülésen felvetett újabb észrevételek figyelembe vételével szóbeli kiegészítésében mindenre választ adott.

A hozzászólások értékelték a vállalati vezetés munkáját. Nagyon pozitívan szóltak arról, hogy a beérkezett javaslatokat a gazdasági vezetés körültekintően megvizsgálta és a lehetőségeknek megfelelően igyekezett a dolgozók érdekében dönteni.

A bizalmi testületi ülés második napirendi pontja volt az szb 1982. évi munkájának elemzése, értékelése. 1983. január 1-től a kerületi rendszerre való áttérés után az 1983. január 10–14 közötti munkagyűléseken az éves előterv és a várható eredmény ismertetésén túl az szb rövid tájékoztatást adott az elmúlt év munkájáról. Az 1983. március 31-i bizalmi testületi ülés elé a beszámolót írásban terjesztette elő. Itt a beszámoló kiegészítéseként hangzott el a nöbizottság és a közművelődési bizottság munkáját értékelő ismertető *Hangya Lajosné* részéről. A TT munkáját *Elek Irén* szb-tag értékelte.

A bizalmi testületi ülésen a felsőbb szakszervezeti szervek képviselőiben a MEDOSZ központ részéről a *Misutka Péterné*, az SZMT részéről *Boskó Erzsébet*, a MEDOSZ megyei Bizottsága részéről *Dombi Béláné* vett részt.

Boskó Erzsébet hozzászólásában kiemelte az szb szerepét az 1983-as terv és a kollektív szerződés végrehajtásainak értékelésében, valamint a módosítási javaslat elkészítésében. A beszámoló jól tükrözte, hogy az egész kollektíva komolyan végezte a társadalmi megbízatását az 1982-es évben.

A bizalmi testületi ülés az 1983. évi főbb szakszervezeti feladatok kiemelésével ért véget. Ezek: az 1983. évi gazdasági terv sikeres végrehajtására való mozgósítás, a 1049/1982. MT-SZOT együttes határozatából adódó feladatok kidolgozása és érvényesítése a munkahelyi demokráciával kapcsolatosan, az 1983. évre elfogadott kollektív szerződésben foglaltak maradéktalan végrehajtása, a szocialista brigádmozgalom szélesítése, új brigádok szervezése, segítése, patronálása, az újító mozgalom élénkítése. Végül, de nem utolsó sorban a minőségi munka javítása, valamint a takarékosra való törekvés figyelemmel kísérése, segítése.

Gombár Mátyásné
szb-titkár

Köszigeti változások

✱

Veress Erzsi képriportja

Érvényesüljön a munkaverseny hármás jelszava

Kitüntetett szocialista brigádjaink és a további feladatok

A március 25-én megtartott műszaki konferencián került sor a szocialista brigádok elmúlt évi tevékenységének értékelésére és a kitüntető címek, jutalmak átadására. A Vállalat Kiváló brigádjá lett az Augusztus 20. és az Ifjúsági brigád. Arany brigádérmet kapott a Május 1., az Április 4., a Zalka Máté és az Összefogás brigád. Ezüst brigádérmet a Vörös Csillag, bronz brigádérmet a Szállítók és a Haladás brigád. Kiváló munkabrigád oklevéllel az Előre brigádot jutalmazták.

A konferencia megállapította, hogy a gazdaság dolgozói közül egyre többen kapcsolódnak be a versenymozgalmába, ez évben már 11 brigád 144 taggal tette meg vállalását. Az elmúlt évi eredmények alapján elmondhatjuk, hogy a szocialista brigádok igyekeztek élni a munkaterületekből adódó lehetőségekkel. Az összevont értékelésből megállapítható, hogy 691 ezer forint értékben teljesítettek költségmegtakarítást, hozamnövelést és társadalmi munkát. A gépműhely brigádjai munkagépek felújítását, a szemle műszaki előkészítését, a

traktoros brigádok üzemanyag megtakarítást, az állattenyésztésben dolgozók a borjúsaportulat növelését vállalták. A közel 1800 társadalmi munkóra értéke 35 ezer forint, ezt a kollektívát óvodáknak, iskoláknak és szociális otthonoknak ajánlották fel.

Ezeket az eredményeket már több fórumon értékeltük, megvittuk, ezért most érdemes részletesebben szólni a további lehetőségekről. Abból kell kiindulnunk, hogy gazdaságunkban hosszabb múltra tekinthet vissza a szocialista munkaverseny-mozgalmat és a brigádok egy része jelentős tapasztalatokkal rendelkezik, amivel nem éltünk igazán az elmúlt évben. Élővé, rendszeressé kell tehát tenni az olyan összejöveteleket, ahol a brigádvezetők közvetlenebb kapcsolatot tarthatnak egymással és a versenybizottsággal. Ez elősegítené a folyamatos értékelést, más brigádok törekvéseinek megismerését, egymás terveinek, vállalásainak nagyobb összhangját. Sajnos a brigádok és a patronálók együttműködése nem volt mindenütt zökkenőmentes, nem töltötte be teljes mértékben a feladatát. Ezeket a versenymozgalmat szervezésében, összefogásban meglévő hiányosságokat kell mielőbb megszüntetnünk, mert a formális, sablonos elemek nem ösztönzik a kezdeményező kedvet. Az elmúlt évben végrehajtott szervezeti változások is remélhetően kedvező irányba befolyásolják a szocialista munkaversenymozgalmat, a közösségi és a versenyszellem kibontakozását. Az eddig vázoltak alapján arra szeretnénk törekedni, hogy hatékonyabban érvényesüljön a munkaverseny hármás jelszavának tartalma. Szeretnénk, ha a brigádmozgalmat ez évi munkáját a minőségi változás, a továbblépés jellemezné.

A vállalások teljesítése, a közösségek alkotó készségének kihasználása nem csak számadatokkal mérhető, ha olyan tartalommal töltjük meg, amely az egész kollektívánk anyagi és erkölcsi gyarapítását jelenti.

Csontos Marianna
a versenybizottság tükára

Így látják gyermekeink

Megújuló sportélet és a foci

Jólesik rá gondolni, mennyi minden történt az elmúlt évek alatt a tömegsportban. Sokféle nagy küzdelem a MEDOSZ megyei versenyein és sok siker is ugyanitt, hiszen nem egyszer szerzett első helyet a gazdaság kispályás labdarúgó csapata. Ezen kívül is számos alkalommal szálltak versenybe a különböző sportágak képviselői, például a hagyományos november 7-i rendezvényen asztaliteniszesezők, tekézők, sakkosok és biliárdosok. Nagy számban. Van, aki viszont a horgászatot kedveli vagy a lövészetet. Mások az atlétika hívei. S épp ez a sokféleség a jó.

Az igazság azonban az, hogy mind között legnépszerűbb a labdarúgás. Nemcsak itt a gazdaságban vagy a községben, mindenütt másutt is. A legnagyobb közönséget ez a sport vonzza. Mégis csapatunknak tavaly válságos éve volt. Beneveztek ugyan a községi bajnokságba, de a játék elmaradt. A MEDOSZ versenyekbe résztvettek ugyan, de nem értek el jó helyezést. Eljött az ideje a megújulásnak és nemcsak a fociban, hiszen a legutóbbi sakk- és asztalitenisz házi-versenyt sem lehetett megtartani, olyan kevesen jöttek el. Lépní kellett tehát feltétlenül.

A szervező munka meg is indult, a szakszervezet részéről továbbra is ifj. Antal András sportfelelős ténykedik, a vállalat részéről pedig Csatlós György termelési igazgatóhelyettes patronálja a sportmozgalmat. Legelőször a kispályás labdarúgást kellett megújítani, mert itt sürgetett legjobban az idő. A régiak közül többen maradtak, mások helyébe újak jöttek és a 12-es keret most már benevezhetett a községi bajnokságba. S a csapat – Balogh Lajos, Bóczér Tibor, Csete Gyula, Csatlós György, Katona Lajos, Kárpáti Attila, Kisari József, Koloh Elek, Kovács Sándor, Papp József, Szabados Károly és Vancsák Miklós – azonnal hozzákezdett az edzéshez. És már az első alkalommal nem voltak egyedül: kilátogattak a pályára az érdeklődők.

A csapat jónak ígérkezik, mert jó a játékosállomány és kedvtelésből játszanak, csak a szükséges kondíciót kell megszerezni és összeszokni régióknak, újaknak. A csapatjátéknak ez elengedhetetlen feltétele. A hetenkénti két edzés minderre reményt nyújt, valamint a kitűzött cél elérésére, vagyis hogy a bajnokság középmezőnyében végezzenek majd az ősszel.

A labdarúgók, de más sportágak is az év folyamán a sorra kerülő megyei szakszervezeti versenyeken résztvesznek, s ezen kívül még a nyáron – valószínűleg augusztus 20-án sportnapot rendez a vállalat. Itt a különböző gazdasági egységek versenyeznek majd az elsőségért az atlétikától kezd-

ve egészen a futballig, mindenben. S ha sikerül az elképzelés, még a női foci is műsorra kerül. Ez az ünnepi sportnap családi jellegű lesz és a gyermekek sem fognak unatkozni, sőt megmutathatják mit tudnak. Ugyeségi versenyekben – léggömbfúvás, lepényevés, zsákfutás – vehetnek részt a többi szórakozás mellett. Olyan kellemes, vidám időtöltésről gondoskodnak a rendezők, mintha egy nagyszabású majálison lennének együtt a családok.

Nem maradhat el természetesen a hosszú évek óta megszokott őszi sportesemény sem, a november 7-i ünnep alkalmával.

V. M.

Március 8-án volt gazdaságunkban a nőnap ünnepély a Körösmajor ebédlőjében. A rendezvényen hivatalos volt 83 nődolgozó, és 12 nyugdíjas. Az ünnepélyt a gazdaság férfi dolgozói szervezték és bonyolították le. Szerepeltek és jó hangulatot teremtettek a Körösmenti Néptáncgyűjtés táncosai is. Képünk: Dávid Inre igazgató köszöntőt mond.

A jó ötlet, mint a májusi eső, aranyat ér. Ez a gyermekrajz pályázat is ilyen volt, s már a felmerülésekor – a Téli ünnepély alkalmával – meg lehetett jósolni, hogy sikere lesz. Dicsérméni kell először is a megadott témát. Hogyan látják gyermekeink a mezőgazdasági munkát... hiszen ezáltal is közelebb kerülnek egymáshoz az egy családban élők. S nem lehet elég korán kezdeni az ismerkedést a szülők munkájával, amelyet biztosan lesznek jópáran, akik követni fognak.

Meg is mozgatta a téma a kicsik és nagyobbak fantáziáját. Amit eddig hallottak szüleiktől és jöttükben-mentükben láttak, képi formát kezdett ölteni előtűk. S hogy milyet, azt sokan megtekintették az áprilisi kiállításon a központban, majd a kerületekben. A pályázatra 26 gyermek 60 rajzot készített. A legkisebb pályázó, a 3 éves Hangya Cecília egyik képén süt a nap a földeken dolgozó emberekre, a másikon a legelő barikákra vigyáz a juhász. A 4 éves Megyeri Krisztián nem kevesebbre vállalkozott, mint a múltó idő bemutatására egy elképzelt kisfiú szerint. Ugyancsak a 4 éves Rudner Balázs, aki a Kiskacsa fürdik című képen ügyesen mutatata be a lubickoló sárga kis állatokat.

Hosszan lehetne sorolni a többit is, a nagyobbakét. Mind csupa ötlet, s a növénytermesztés, állattenyésztés és a gépesítés gyermeki megformálása, jól illusztrálva a munkát. Látszik, hogy megfigyélésen alapulnak, a valóságot próbálják tükrözni a saját elképzelésük szerint. Volt, aki a gépekhez vonzódott jobban vagy a növényvilághoz, mégis a legnépszerűbbek az állatfigurák. A 11 éves Tengely Andrea viszont a korához képest is nehéz műfajt választott: egy juhász portréját küldte be, prezízen kidolgozva. Igaz, ő már nemzetközi pályázaton is résztvett.

A beérkezett rajzokat 3 tagú zsűri bírálta el, s ezután került sor a kiállításra, melynek megnyitóján süteménnyel és üdítővel terített asztal

várta a gyermekeket. Itt is látszott, ami már pályázáskor kitűnt, mennyivel több kislány versenyzett s a nyertesek is majd mind ők voltak. A díjakat – játékokat, könyveket, diavetítőket – korcsoportok szerint adták ki, s az értékelést Hangya Lajosné, a közművelődési bizottság vezetője tartotta. A gyermekek nyelvén, kedves humorral és sok szeretettel.

A KISZ rendezésében lezajlott pályázaton korcsoportok szerint első és második díjat lehetett nyerni, s a következők kapták. A 3–5 évesekét: Rudner Balázs, Hangya Cecília; a 6–8 évesekét: Kovács Szilvia, Wolf Mária; a 9–11 évesekét: Tengely Andrea, Kovács Tünde; a 12–14 éves korosztályét pedig Papp Erika és Megyeri Ágnes. Megérdemelten.

A gyermekrajz pályázat meghirdetése és lebonyolítása sikerrel járt. Alkalmat nyújtott az érdeklődő gyermekeknek, hogy munkáikkal szerepelhessen, tudásukat nyilvánosság előtt megmutathassák. A célját is elérte, mert a gazdaság dolgozóinak gyermekei valóban közelebb kerültek a szülők munkájához, hiszen elgondolkoztak rajta, s gondolataikat a mezőgazdaságról a rajzok szépen tükrözték. S öröm volt megizlelni a siker élményét is.

V. M.

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyomaendrőd)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

KÖRÖSI HÍRADÓ

1983. OKTÓBER

A KÖRÖSI ÁLLAMI GAZDASÁG HÍRADÓJA V. LÉVFOLYAM 3. SZÁM

Mozgalmas esztendő volt Beszélgetés Dávid Imre igazgatóval

Éppen egy éve interjút közzeltünk gazdaságunk új igazgatójával, **Dávid Imrével**. Beszélgetésünk tárgya részben a személyes bemutatkozás, másrészt a gazdálkodás javítását szolgáló tervek ismertetése volt. Hogy mi vált valóra ezekből az elképzelésekből, arról szólunk a következőkben. A leg egyszerűbb módszerhez folyamodtam a beszélgetés kezdetén: elővettem a múlt évi Körösi Híradót és pontrólpontra szembesítettük Dávid Imrével a terveket és a tényeket.

— *A két évvel korábbihoz képest jelentősen növelni akarták az őszi kalászos gabona vetésterületét...*

— Igen, ez megvalósult. Összesen 2232 hektárra vetettük el jó minőségben az őszi búzát és árpát. Kitűnő volt az időjárás, a vetésben dolgozók is megállták a helyüket. Szép termésben bizakodtunk, úgy terveztük 3,8 tonnás átlagot érünk el búzából. Köz tudott, hogy mint az ország sok más vidékén, nálunk is közbeszólt az *aszály*. *Igaz, hogy az őszi gabonamennyiség majdnem kétszerese lett a korábbihoz, de a búza átlag alatta maradt a tervezettnél és a területünkön lehetségesnek is. A körzetünkben a 3,38 tonnás átlaggal ugyan első lettünk, de ez nem dicsekvésre méltó.*

Szívesebben lennének utolsó 4,4 tonnával. Sajnos, a szárazság ellen nem tudtunk tenni.

De próbálkozunk, hiszen az állatoknak biztosítani kell a tömegtakarmányt.

— *Úgy tervezték, csökkentik a rizsterületüket...*

— Valóban, mégsem így tettünk. A rizs ugyanis szép eredményt hozott a múlt évben, maradt tehát a 948 hektár. Tavasszal jó volt az idő a vetésre, viszont az is igaz, hogy a táblák jobban gyomosodtak mint tavaly. Ráadásul gondot okozott a kakaslábű elleni vegyszer beszerzése. A virágzás viszonylag hamar bekövetkezett, még az augusztus közepi, veszélyes lehűlés előtt, a bugák jól termékenyültek. A rizsből 2.75 tonnás átlagot terveztünk, de úgy tűnik, sikerül három és fél tonnát betakarítani egy hektárról, ez pedig komoly árbevételt jelent.

Tovább folytatjuk a régi telepek finommegmunkálását, jelenleg 234 hektár felújításán dolgozunk. Sajnos a KITE nem nagyon tudja biztosítani az ehhez szükséges lézeres mikroplasztikus berendezést.

— *A legtöbb fejtörést és gondot a juhtelep sorsa jelenti gazdaságunknak...*

— Megkezdjük ennek a sorsát is rendezni. Egy három tagú kisvállalkozói kollektívának még a múlt évben bérbe adtunk egy négyezres juh-á-

vesztesség minket terhel. De le kell nyelnünk ezt, a korábbihoz képest lényegtelennek számító kiadást. A csökkentést 3200 anyajuhig folytatjuk. A kisvállalkozók által előállított valamennyi terméket mi értékesítjük, így tudjuk igazán kézben tartani az ágazatot.

— *És mi lesz a korszerű, de eredeti formájában használhatatlan telep-pel?...*

— A községi telep annak idején 63 millió forintba került, mostani értéke 53-54 millió forint. Mivel kísérleti telepek épült, kértük a Pénzügyminisztérium illetékeseit, hogy az alkalmatlan technológia miatt engedjen el 24 millió forintot, ennyivel csökkentse a telep értékét, hogy az amortizációt csak 30 milliós érték után fizessük. Erre minden reményünk megvan. A kilenc épületből kettőt 4,4-4,5 tonna gabona befogadására alkalmas tárolóvá alakítottunk. A másik kettőből is tárházat csinálunk a jövő tavaszán. Nagy Istvánban az idén liba elő- és utónevelést folytatunk, de kettőt ezek közül is átalakítunk mélyalmos rendszerűvé. A kilencedik épületben bértárolásnak adunk helyet. De keressük a további hasznosítás módját is.

— *Még egy békát le kell nyelni a gazdaságnak a juhászattal kapcsolatban...*

— A gyapjúforgalmi tavaly bepe-relt minket, mert rühes volt az átadott birka. Az ügy most a Legfelsőbb Bíróságon van, az ügyész 2,8 millió forint kártérítés megfizetését javasolta. Hogy pontosan mennyi lesz a végösszeg, még nem tudni, de nyilvánvaló, hogy eleget kell tennünk az ítéletben előírtaknak.

— *Hogyan alakult az ipari tevékenység?*

— Az volt a gazdaság korábbi vezetésének a terve, hogy saját termékekkel törünk be a piacra. Sajnos, a számítás nem jött be, 1981-ben és 1982-ben is veszteséges lett az ágazat. Ezért felvettük a kapcsolatot a békéscsabai Forgácsoló és a Körös Kazángyártó Vállalattal. Az idén megkezdődött az új formájú ipari munka, ami bérmunka jellegű. Egyelőre harmincan dolgoznak az ágazatban, de tervezzük, hogy később még több dolgozót foglalkoztatunk benne. Az idén már csekély nyereségre is számíthatunk az ipari tevékenység révén, és ez szép eredmény.

— *Úgy tervezte, hogy öt önelőző egységet hozna létre a gazdaságban. Sikerült vagy kevésnek bizonyult az egy év?*

— Egyelőre a kombinált vezetési, szervezeti formát vezettük be. Gazdaságunknak két termelői kerülete van, a körösi és a községi. Mindkettőn belül megvannak a szorosan vett szakmai, tehát növénytermesztési és állattenyésztési ágazatok. Önálló a gépek javítását szolgáló műszaki ágazat, az

A major- és határszemlék tapasztalatai

Április 29-én megtartottuk a tavaszi majorszemlést. A különböző telep-helyeket a dolgozók szépen előkészítették a szemlére, bár több helyen érződött a kampányszerűség. Nyolc telephely közül 1. helyezést és 3000 forint jutalmat ért el a központi gépműhely. Második díjat nem adtuk ki. Harmadik díjat nyert megosztva a körösi és a községi kerület. A kollektív jutalma 1500-1500 forint. A két kerületnél a fejlődés volt szembevetendő. Az egyenletes rendtartásért különdíjat és 1000 forint jutalmat kapott a repülő-tér kollektívája. A szemle óta a repülő-tér kivételével mindenütt visszaesés tapasztalható a rend területén. Kívánatos, hogy a rend és megőrzése folyamatos tevékenység legyen. Reméljük, hogy az őszi majorszemlére mindenki bepótolja a lemaradást a maga munkaterületén.

Június második felében a gazdaság dolgozói részére három csoportban határszemlést szerveztünk. Az első két csoportban azok a dolgozók vettek részt, akik a határ képét formálják. Traktorosok, növénytermesztők, szerelők és agronómusok. Kint a helyszínen beszéltek meg, hogy mi az ami sikerült és mi nem. Okulásként hibáinkról és eredményeinkről levontuk a szükséges következtetéseket. Pl. (képünkön) az általajlaltott területek jobban bírták a szárazságot, ezért ezt beillesztettük a talajművelési rendszerünkbe. A harmadik csoportban azok a dolgozók vettek részt a határszemlén, akiknek nincs alkalmuk munkájuk során a határt megismerni (pl. adminisztratív dolgozók).

A szemlék során megállapítható volt, hogy a kedvező tavaszi időjárás kihasználva megfelelő minőségben végeztük el a tavaszi munkákat. Nagyon sok azonban a további tennivaló. Művelésbe kell vonni a bozótos parlagterületeket, nagyobb gondot kell fordítani a csatornák karbantartására és gaztalanítására. A táblákon meg kell szüntetni a vegyszer- és műtrágyafoltokat, el kell távolítani a köveket és használaton kívüli műtárgyakat.

A szemlék résztvevőinek közös véleménye az volt, hogy az elért eredmények ellenére sok még a tennivaló azért, hogy adottságainknak megfelelően gazdálkodjunk.

ipari ágazat és a központi adminisztráció. Az öt egység kimutatja saját költségeit, árbevételét, önállóan gazdálkodik a bérszínvonalal, bértömeggel, készletekkel és saját tervet készíti.

Egyik sem képezhet azonban a másik rovására nyereséget, kimutatásaikban ez a rovat nem szerepel. Az egységek élére igyekeztünk olyan régi körösi dolgozókat kinevezni, akik jól ellátják a rájuk bízott feladatokat.

— *Úgy tudom, sok személyi változásra került sor az eltelt év alatt...*

— Sikerült megfelelő termelési és közgazdasági helyettesítést találnom, igaz, az utóbbi kolléga még új, ismerkedik a gazdasággal. Összesen húsz poszton változtattunk, volt aki azért ment el, mert alkalmatlannak bizonyult a feladatára, más belefáradt a nehéz természeti körülményekkel való küzdelembe. Nem mondom, hogy

minden rendben van, de a vezetők zöme már tudja, mit akarunk és mit kell tennie.

— *Milyennek ítéli az elmúlt egy évet?*

— *Mozgalmasnak, munkás évnél.*

Még mindig napi tizenkét órát dolgozom, de lassan jelentkezik az eredmények. Felsoroltam, mi nem sikerült, egy dolgot azonban még feltétlenül hozzá kell tennem az értékeléshez. A száraz, nehéz évben, amikor jó tsz-ek sora került nehéz pénzügyi helyzetbe, úgy tűnik, hogy nekünk sikerül talpon maradnunk. Ha nem is nagy nyereséggel, de eredményesen zárhatjuk az esztendőt. Ugy érzem, a Körösi Állami Gazdaság dolgozói bizonyítanak, nap-nap után helyt állnak nem könnyű munkájukban.

M. Szabó Zsuzsa

A csehszlovákiai nagyidai állami gazdaságból jött Tatra és Skoda tehergépkocsik segítettek a betakarításban

— *Fontosnak ítélte múlt évi beszélgetésünk alkalmával a legelőgazdálkodás fejlesztését...*

— Ez sem sikerült maradéktalanul. Tavaly feltörtünk 242 hektár ösnyepet és félmaggal újratettük. Hiába volt jó minőségű a telepítés, a szárazság miatt gyengén kelt a mag. Ezért tavasszal felülvetettük árpával, hogy valamelyest megtérüljenek a költségek. Az árpa sem jött be a vízhiány miatt és a legelő hatvan százalékát újra fel kellett törni, ismét telepíteni.

Augusztus közepén 129 hektár lucernát telepítettünk kalászos után, a szárazság sajnos nem kedvez a kelésének.

mányt. A vállalkozók anyánként nyolcszáz forint bérleti díjat fizetnek, cserébe mi biztosítjuk számukra a legelőt, vizet, épületeket, villanyt és fizetjük a biztosítási díj ötven százalékát. Megjegyzem, hogy a juhászat az elmúlt öt évben összesen 28 millió forint veszteséggel terhelte a gazdaságot, ezzel az új vállalkozási formával megszűnt az ágazat vesztesége. És ez volt a legfőbb célunk. Persze, van még teendőnk a juhászattal. Tovább csökkentjük az állományt. Tavaly és az idén is eladtunk ötszáz anyát. Ez természetesen újabb pénzügyi kiesést okoz, hiszen a tenyészállat és vágóállat közti értékkülönbségből adódó

Ismét Lengyelországban

Egy nyaralás emlékei

Üdülni öröm, télen-nyáron, itthon, külföldön. Az utóbbinak külön varázsa az, hogy idegen országgal, néppel ismerkedik az ember. S ha ehhez még egy jól összehozott társaság indul el, akkor biztos senki sem unatkozik. Az a harmincegy sem a vállalat dolgozói közül, akik csereüdülésen voltak Lengyelországban, a PULAWY Nitrogén Művek vendégeiként. A gyárral már több éves a gazdaság kapcsolata, ez azonban az ismert lengyel események miatt három éve megszakadt. Az idén viszont a külföldi partner kezdeményezte a folytatást, s így került sor ismét csereüdülésre azonos időben és egyformán nyolc napos időtartamra.

— Életemben először voltam külföldön — mondja *Katona Vincéné* —, s talán ezért is akkora az élmény. Már mindjárt a szép út, amely a Tátrán keresztül vezetett a sziléziai hegyekbe, ahol a gyár impozáns, több emeletes üdülője áll, egy kedves, ligetes völgyben. A Visztula legfelső folyásánál. Az elhelyezésünk is nagyon jó volt, kényelmes két ágyas szobákban. Az üdülőnek saját konyhája és étterme van, ahol két turnusban összesen kétszáznegyvenen étkeztünk. Bőségesen, kiadósan.

— Bár a lengyel konyha más mint a magyar, de igen jó ízű — folytatja *Kerek Lajosné* —, s így nem volt szükség a hazai „biztonsági tartalékra”, amit mindnyájan vittünk. S mint háziasszonyt meglepett, mennyire egészségesen, milyen kevés zsírral főznek. Egész héten ha használtak annyit, mint mi egy nap, ugyanakkor sok zöldséges levest és körítést kaptunk. Különösen emlékezetes maradt a sok finom omlós sütemény. De a programok is igen változatosak voltak.

— Talán még túl sokat is szerveztek — teszi hozzá *Csatlós György*, aki a csoportot vezette —, alig volt egy kis lustálkodásra idő. Első nap mindjárt a környéket néztük meg, az egész üdülőtelep sportpályáit, kulturális létesítményeit stb. Persze a tájat is, s közben felmentünk lanovkán az 1660 méteres Czartoria

csúcsára, ahonnan gyönyörű a kilátás. Csoportunkkal jött mindig a tolmács, és vagy az üzem személyzeti igazgatója vagy az üdülő kultúrfelelőse. Kifogástalan volt ez a gondoskodás is.

Másnap az üdülőtelep központjába, egy kis városba látogattak el, s itt már vásárolgattak is. S meggyőződtek arról, hogy mindent lehet kapni, bár gyenge minőségben és választékban. Sorbanállás viszont nincs, egyedül csak a húsert. Rengeteg, bőrből, fából, fémből készült ajándékcikkben válogathattak és nagyon gazdag volt a játékkínálat. Igaz, a játékok többsége egyszerű, de nagyon praktikus, — és ami fontos — nem drága. Este a szabadban rablöhúst sütöttek, s a hangulatot egy vándormuzsikusi fozkozta.

A következő nap fénypontja az ismerkedési est volt, sok lengyel részvételével. Zenekar, közös nótázás, társasjáték hajnal kettőig, pedig reggel a híres sóbányába mentek.

Krakó is nagyon tetszett, tényleg gyönyörű város, rengeteg látnivalóval. A korai polgárosodást idézi a Posztócsarnok, s a Mária-templom összecukható, aranyozott oltárát épp kinyitva tekinthették meg. S a történelem közös lapjai is felelevenedtek.

Csütörtöki napra esett az auschwitzi kirándulás. Amit ott láttak, az örök figyelmeztetés az emberiségnek, hogy soha többé ilyen gaztett ne fordulhasson elő. A megrendítő élmény következtében a mindig vidám társaság nagy csöndben ment haza. Egyszerűen képtelenek voltak dalolni, viccelni. Az utolsó nap, a péntek, teljesen szabad volt, mindenki úgy töltötte az időt, ahogy jónak látta. Majd este, a kiadós vacsora után még a búcsúest következett. Ételkülönlegességekkel teli svédasztallal, csodálatos szervírozással. S mindenki ajándékot adott és kapott.

A jó hangulatba belevegyült az elválás érzése is, hiszen ez után már más program nem maradt, csak az indulás és az út hazafelé.

Vass Márta

Műhely a gazdaságban

*

Fazekas László képriortja

A jogsegélyszolgálat jelenti

Gazdaságunkban 1977 óta működik jogsegélyszolgálat dr. Katona Gyula ügyvéd vezetésével, a gazdaság részéről pedig Darvasi Ferenc munkaügyi és Megyeri Sándorné társadalombiztosítási tanácsadó közreműködésével.

Az eltelt idő alatt összesen 128 ügy került a jogsegélyszolgálat elé. Az ügyek tárgya szerinti megoszlása a következő: első helyen a munkaügyi ügyek állnak (32). Ezeknek a tárgya általában besorolással, munkabérrrel, jutalmazással, tanulmányi szerződéssel, szabadsággal kapcsolatos, és legtöbb esetben csak felvilágosításra került sor, mivel a munkaügyi szabályok nem megfelelő ismerete a sérelmek oka.

Második helyen a polgári jog áll 23 ügygel, ennek témaköre rendkívül változó, pl. kezességből adódó letiltás, tsz-szel kötött szerződésből eredő kár stb. Itt több esetben iratszerkesztésre is sor került a felvilágosítás mellett. Államigazgatási ügy 22 volt a 6 év alatt. Házvásárlás, telekvásárlás, biztosítási ügy, öröklési ügyek a főbb

összetevői. Családi joggal kapcsolatban 18 alkalommal fordultak a jogsegélyszolgálathoz, többek között gyermekelhelyezési ügyben, gyermek-tartásdíj megállapításával. Ezek a legszomorúbb és legjobban elhúzódó ügyek.

A társadalombiztosítási ügyek száma 10 volt. Témája családi pótlék, nyugdíj stb., itt is elsősorban a felvilágosítás a jellemző, hisz a társadalombiztosítási törvény ismerete nélkül elég nehéz eligazodni berkeiben. Ezen kívül büntetőjoggal kapcsolatos volt 5, szabálysértéssel 3 ügy és 15 az egyéb kategóriába tartozó.

Gazdaságunkban kerületi rendszer van, a jogsegélyszolgálat is természetesen ehhez alkalmazkodva működik az I., a II. kerületben és a központban, így a gazdaság minden dolgozójának lehetősége van igénybevenni szolgálatainkat, s reméljük, hogy a jövőben még fokozottabban élnek is ezzel a lehetőséggel.

Megyeri Sándorné
társ. bizt. ügyintéző

Átszervezés után két osztályon

Lapunk előző számában kezdtük meg az új „felállás” bemutatását az alaptevékenységet végző két kerülettel, s most folytatjuk a két osztállyal. Bármelyiket nézzük, munkájukat két szó jellemzi legjobban: praktikusság, hasznosság.

Műszaki osztály

— Mióta a vállalatnál vagyok, többféle szervezeti rendszerben dolgoztunk, így módon van az összehasonlításra, s úgy találom, a jelenlegi a legmegfelelőbb. Az előző lényege a központosítás volt, mind a gépjavítás, mind az üzemeltetés terén. A kerületi önállósággal mindkettő megváltozott — mondja előljáróban **Hanyecz Károly**, a műszaki osztály vezetője.

Hanyecz Károly

A jelenleg 46 fős központi gépjavítóműhely mellett — részben átcsoportosítással — létrejött az 1. kerületi 10 létszámú és a 2. kerületi 18 fős műhely. Az osztály feladata maradt a kombájnok és rakodógépek, az összes autóbussz, teher- és személygépkocsi, kis teherautó nagy- és befutójavítása, szervizelése. S ebben az évben még az univerzális gépek zömét is a központi műhely javította, a nagy gépeket, a körösi kerület lánctalpas traktoraikat és mindkettőből a munkagépek egy részét.

A körösi kerület meglévő szerviz- és gépjavítóműhelyéhez kialakítottak egy kovács-bognár-műhelyt. Kőszigeten a műhelyteret kellett nagyobbítani, hogy az új gépeket elhelyezhessék és a raktárt. Jövőre pedig olyan új műhely készül, ahol a nagy gépeket is fedél alatt lehet majd javítani. Mindezek gépi része az

egész gazdaság gépi ellátottságán és beszerzésén kívül a műszaki osztály feladata. Valamint a kerületek műszaki felügyelete.

A régivel szemben a legnagyobb változás az üzemeltetés terén történt. Ez előtt egy központi üzemeltető ágazat és a teljes szállítás tartozott a gépesítési osztályhoz. Az üzemeltetésen belül gépcsoportonkénti irányítás volt, illetve nagyobb kampánymunkák során a kombájnok külön üzemeltetése. Most itt maradt a komplett szállítás és a kombájnum. A többi, az erő- és munkagépek, az önjáró szalasztakarmány betakarítógépek, a keverő- és szárítóüzem kerületi kezelésbe került. S üzemeltetésüket a kerületi gépészek irányítják.

A műszaki osztályhoz tartozik továbbra is a teljes anyag- és energiagazdálkodás, gépberuházás, újítási ügyek, valamint az összes kooperáció.

Minden új elképzelés próbája a gyakorlat, s ennek első állomása a nyári gépszemle volt, ahol megmutatkozott, hogy mind a központi, mind a kerületi gépek — minimális hibával — kifogástalanul, határidőre ki lettek javítva. Tehát a kezdeti zökkenők után jól szervezeten ment a munka. Így sikerült aztán az aratás időben, sőt a környéken az elsők közt elvégezni. Úgy, hogy még négy kombájnnal segítettek Nagyidán, másik négyel pedig a környező nagyüzemekben bér-munkát vállaltak. Majd a rizsaratás és a búzavetési felkészülés következett. Az egymás után következő munkák sikeres lebonyolítása — a gyakorlat — azt bizonyítja, hogy az átszervezés eredménnyel járt.

Az ipari és építőipari osztály

A két egybetartozó, bár gyakorlatilag független terület osztályvezetője **Halmágyi Roland** gépészmérnök 1981 végén jött a vállalathoz a Monori A. G.-ből, ahol hasonló munkakörben dolgozott. Először a régi LKB telepen folyó ipari szolgáltatásról beszélünk: a bér-munkáról, amely főlváltotta a kimondott ipari tevékenységgel való sikertelen próbálkozást. A bér-munkák nagyobb hányada a Forgácsoló Szerszámgépgyár békéscsabai gyárának készül és zömmel kőszigeti gyártásból áll, meg egyéb forgácsoló munkákból.

Az ipari szolgáltatás kisebbik része a lakatos munka, két cégnek. Az ÉTI kazánokhoz a bur-

kolatot és füstkamrákat a Békés megyei Körös Kazángyártó Vállalatnak gyártják; a Gyulai Vasipari Szövetkezetnek pedig az exportra kerülő szennyvízberendezéshez szükséges tartályokat készítik.

Tavaly még húszan dolgoztak a telepen, jelenleg ötven a fizikai létszám. Az idei terv duplája az előző évinek, s az eddigi eredmények azt mutatják, hogy másfél milliós nyereségre lehet számítani. Ez különösen nagy szó a régi veszteséghez képest, de önmagában is, hiszen január közepén volt a forgácsológépek próbaüzemlése. Az indulás és a folytatás a vezetők és a dolgozók közös akaratával jól sikerült, s most már az élőképességét kell tovább növelni. Ehhez az eszközök, gépek és a munkaidő jobb kihasználása szükséges. És a tulajdonosi szemlélet erősödése. Ezt, és a munkakedvet növeli többek közt a szép, új szociális létesítmény: a korszerű fürdő-öltöző és ebédlő.

A további cél a termelés volumenének emelése és a létszám nyolcvan főre fejlesztése, vagyis a több árbevétel és a nagyobb nyereség.

Halmágyi Roland

Az új évvel az építőipari részleg átszervezése is megtörtént. Megszűntek a külső munkák, melyek miatt — távoli területek nehézkes szervezése, irányítása — nem tudtak nyereséget produkálni. Az évvégi nyolcvanas létszámot negyvenre csökkentették, úgy, hogy a java maradt meg a gárdának, s a feladat a saját beruházási karbantartás és fenntartás lett. Tehát a régi, hagyományos tevékenység, hét-hét milliós nagyságrendben. A fenntartási munkák a körösi kerület tehenészeti telepén és a központi műhelyben, valamint Kőszigeten az ebédlő-, iroda-, műhelyrekonstrukció, s a gazdaság területén a tanyák karbantartása.

Beruházási munkák: két szolgálati lakás építése Gyomán, két juhhodály magtárrá alakítása, az ipari telep szociális épülete, ellátó- és fejtőház bővítés, továbbá az állattartó telepek szabadtartásra való áttérésének építési munkái: bontások, térburkolatok és utak építése.

Az átszervezéssel főleg a gazdálkodási feltételeket megszigorították mindkét részlegnél kíváncsian, hogy a legkisebb ráfordítással dolgozzanak. Ehhez előrelátás, jó szervezés és produktív munka szükséges. Erre törekednek.

Vass Márta

Első hely második nekifutásra

A járási szántóversenyt augusztus közepén rendezték meg Békésszentandrásán, a kis- és nagygépek kategóriájában. Ez utóbbit nyerte meg **Borsós Imre**. Tavaly is indult — amikor Huguák János a második lett —, de akkor nem ért el helyezést, az idén viszont neki sikerült a legjobban.

— Régi traktoros vagyok 1955 óta dolgozom a gazdaságban, itt tanultam meg a munka minden fortélyát, de hát a versenyzést is ki kell tapasztalni. Erre volt jó a tavalyi részvétel.

A versenyfeltételeket, a lebonyolítás módját és a minőségi követelményeket előre megkapták, és a vetélkedés előtt egy napot a gép előkészítésére. Közvetlen verseny előtt pedig egy órát a próbaszántásra, hogy ennek alapján a kísérő szerelővel beigazíthatassák a 250-es Rába Steiger gépet.

A feladat egy 100x50-es parcellán végzendő ágyaszántás volt. Négy műveletből állt, s ezeket külön-külön is elbírálták. Először nyitóbárzdát kel-

lett húzni, ezt követte az összevetetés, aztán a parcella határáig az össze-szántás, majd a folyamatos széjjel-szántás. Két óra időt kaptunk rá, s ezen belül az nyert, aki a legjobb minőséget érte el mindenből. Főleg a kitűzés, az egyenesség és a szántás egyenletessége számított. És mindenben a szabályosság.

Hogy mi a titka a sikernek, az nem titok. El is magyarázza. Leginkább az ekebeállításon múlik és a vezetésen. A sebességet úgy kell megválasztani, hogy a gép ne legyen túlterhelt. A gépet, munkagépet jól ismerni és figyelembe venni az adott talajt. Neki mindez jól sikerült a család és a gazdaság örömeire. Jutalma az oklevél és a 2000 forintos vásárlási utalvány. No meg a sok gratuláció, amit a verseny után kapott. Mindjárt nem is keveset, ugyanis pont az Augusztus 20. és az Ifi brigád, valamint az ipari telep dolgozóinak bankettjére értek haza Szentandrásról.

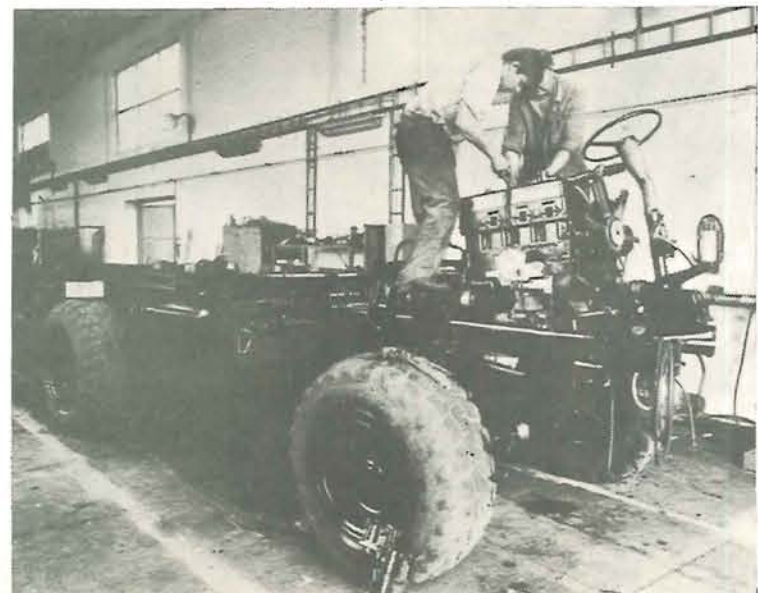
V. M.

Kirándulás a Bükkbe

Egy jó ötlet, egy kis szervezés és ha még szabad buszkapacitás is akad, akkor megvalósulhat egy kirándulás. Augusztus 15-én született az ötlet, kiránduljon a Haladás brigád a Bükkbe a hétvégén. A brigád mozgolódik, szervezkedik. Egyre sürgetőbbek a kérdések — jöttek, nem jöttek? És végül összeállt a csapat, 20 felnőtt, 10 gyermek, szálláshely is került és busz is lett. 19-én 6 órakor jó hangulatban elindult a brigád a Felvidékre. Az árokpárti reggeli után, már a buszból is jó volt nézegetni a változatos tájat, a dímbes-dombos szőlőhegyeket. Megérkeztünk Egerbe, ahol ismerkedtünk a gyöhyőri várossal, amely a barokk építészet gyöngyszeme. A főszékesegyház impozáns, hatalmas méretei lenyűgözőek. Az egri vár: izgalmas élmény a hősi védőkre emlékezni, még ma is minden magyar ember szívét megdobogtatja. A török kori emléket a karsú minaretet sem feledve indultunk tovább Bükkszentkeresztre. Csodálatos út, vadregényes vidék keresztül a Bükkön. Bükkszentkereszt a szálláshely, faház és sátor. Némi tanakodás után, hogy ki menjen az emeletes ágyra, rendeződtek a sorok és már délután pattogott a tűz a fiúk segítségével, két önként jelentkező felkészítette a birkapörköltet. A többiek elmentek felderíteni a környéket, ki a hegyre, ki a faluba. A hegyről gombával, a faluból sörrel, de mindenki visszatért. A vacsora is finom lett és a tűz mellett kellemesen telt az este.

Az élmények másnapra leülepedtek, és nem akadt senki, aki azt mondta, kár volt elmenni. Egybehangzóan megállapítottuk, hogy nem is kell külföldre menni, hogy csodálatos helyekre eljussunk, ilyen vidéket kell bejárni, amely mindenkinek mindig tud újat, ismeretlen nyújtani.

Munkában a gépjavítók

Fotó: Fazekas László

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ara: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyomaendrőd)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

Jó útra léptünk

Beszélgés dr. Mindák Zoltán párttitkárral

A legutóbbi Körösi Híradóban gazdaságunk párttitkára, dr. Mindák Zoltán arról írt cikket, hogy az MSZMP KB ez év április 12-13-án áttekintette a XII. Kongresszus óta eltelt időszakot, meghatározta a közeljövő feladatait, s hogy ebből mi vonatkozik gazdaságunk dolgozóira. Arra kértük dr. Mindák Zoltánt, újra nézzük át a cikkében leírtakat, s a mindennapos feladatokat határozzuk meg, amelyekkel gazdálkodásunkat jobbá tehetjük.

– Első és legfontosabb a termelési szerkezetben való vizsgálódás. Hogy milyen termék előállítása a jó nekünk és melyiké nem? Megfigyelhető például a juhászat átalakításánál ennek a szemléletnek az érvényesülése. Az átszervezéssel sikerült elérni, hogy a korábban nagy veszteségeket okozó ágazat ma már nem viszi el a pénzünket, nem termel veszteséget. Kedvezően alakult a növénytermesztés vetésszerkezete is, nőtt a közgazdaságilag ked-

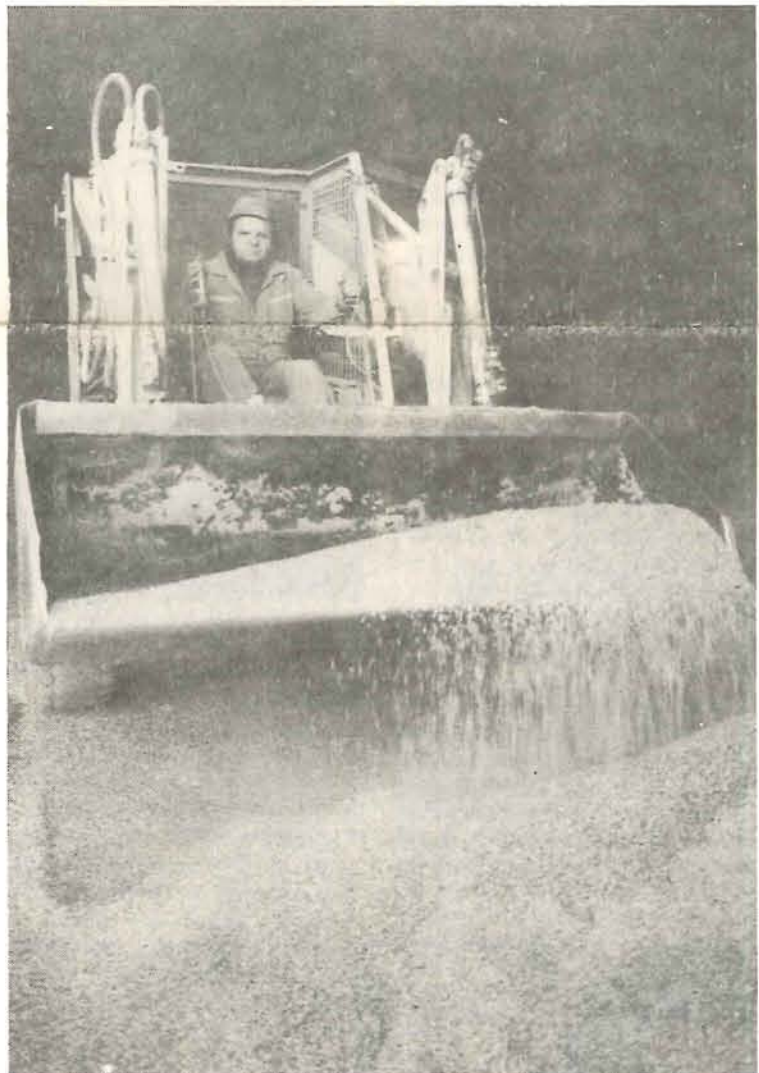
nyelmes legyen és éppen akkor tartssanak pihenőt, amikor arra szükség van. Én így értelmezem az emberközpon-túságot. A szociális beruházásainkat nem általában kell megfogalmaznunk, hanem a konkrét igényeknek megfelelően. Például: a kombájnokban működjön a légkondicionáló, s legyen a traktorosnak is fülkéje. Aki egész éj-jel szánt, az találjon módot és helyet egy kis pihenőre. Ezeknek a feltételeknek a megteremtése folyamatban van. Sajnos a közgazdasági szabályozók nem tesznek lehetővé jelentősebb bérfejlesztést, így a szociális körülmények javítása terén tudunk leginkább lépni. Az alacsony fizetések különösen a folyamatos munkát igénylő állattenyésztésben veszélyeztetik a dolgozók megtartását. Ezért az ágazat jövedelmezőségének javítása különösen fontos. Nem könnyű, de azért vagyunk mi, vezetők, hogy ezen többet dolgozzunk.

– Kiemeli a jó tervek fontosságát...

– Azt már korábban megfogalmaztuk, hogy az a jó terv, amiben minden szinkronban van. Az idén erre már láthattunk példát. Jó minőségben elvetettük 2400 hektáron az őszi kalászosokat. Jó elképzelésnek bizonyult az is, hogy már tavaly megkezd-tük az ágazat fejlesztését. Míg korábban a járásban az utolsók voltunk, most elsők lettünk 3,38 tonnás búza átlagtermelésünkkel. Ez természetesen nem egy csúcs, senki nincs tőle elbizakodva – és ez jó. Az őszi határ-kép biztató, még a tavalyinál is szebbek a vetések, reményre jogosítók. A munka nehezen nem vagyunk túl, hiába születtek máris jó eredmények. Környezetünk – beleértve a világot is – halad, s ha nem igyekszünk még többet és még jobban termelni, akkor lemaradunk. Ahol valamit jól csinálnak, azt át kell vennünk, így tanulmányoztuk a Dalmadi Állami Gazdaság silókészítését, s honosítottuk meg. Az energiatakarékosság is mindaddig írott malaszt marad, amíg a termelés technológiai folyamataiba nem avatkozunk be az érdekében. Gyakorta elég, ha a józan észre számítunk munkánk megújítása érdekében.

– Hogyan vesz részt a gazdaság pártalapszervezete a gazdasági munkában?

– Azon iparkodunk, hogy a párt azokra a feladatokra hívja fel a figyelmet, amit a helyi irányítók nem vesznek észre. Az alapszervezet nem gázdálkodni akar, hanem szabályozni a népgazdasági, a csoport és az egyéni érdek összhangját és természetesen vállalni ezek összehangolását. A pártcsoportok látják a mindennapos munka gondját, baját, eddig jól mozgósították ezek megoldására. Legnagyobb feladatunk a továbbiakban is, hogy mindenki megértse a céljainkat, s ennek megfelelően vegye ki a részét a munkából. Egy-egy határozat megszületése előtt mindenki mondja el a véleményét, de ha határoztunk, akkor ki-ki köteles a rá vonatkozókat a legjobban végrehajtani.

Oláh Sándor: UR-gépek a takarmánykeverőben

Fotó: Veress Erzszi

– Cikkében megfogalmazta, hogy az a helyes, ha a célok lényegét értő emberek bátran és felelősséggel nyilvánítanak véleményt, feltárják a megoldáshoz szükséges tartalékainkat...

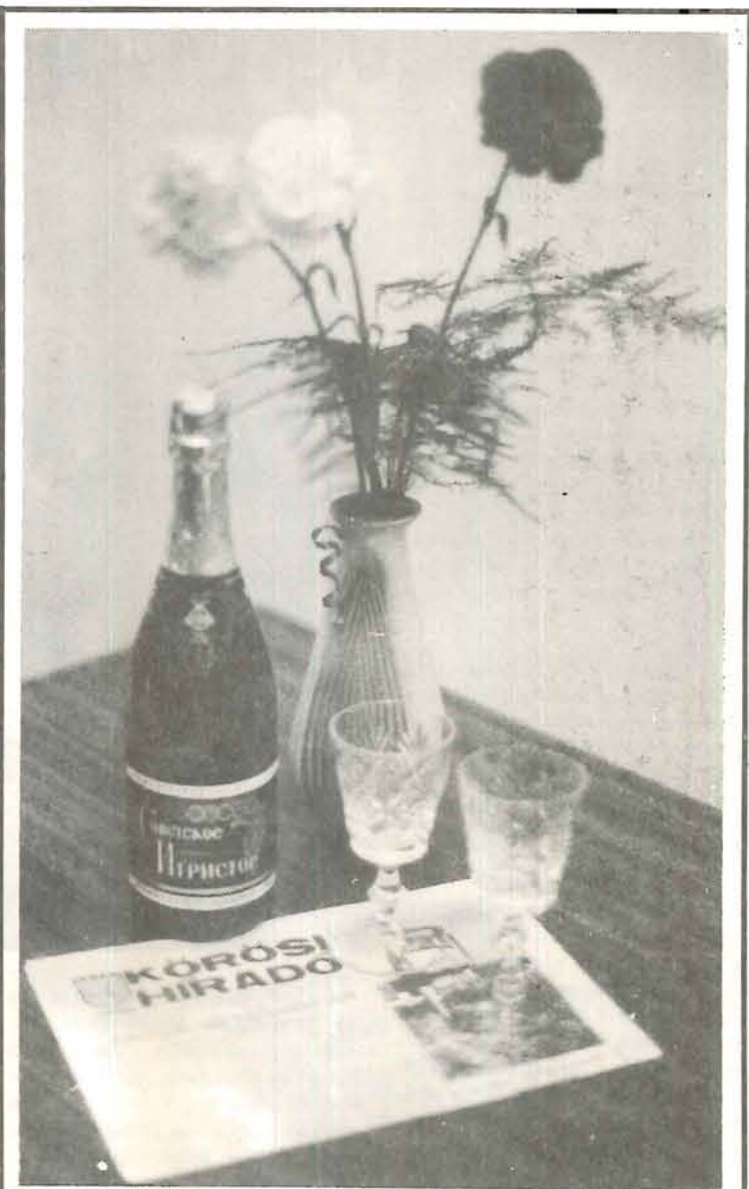
– Arra gondoltam, hogy gyakran olyan testületi üléseket tartunk, ahol nem mindig azokról kapunk kérdést, akik közvetlenül az adott munkahelyen dolgoznak és világosan látják, hogy mit kéne tennünk a gazdálkodás javítása érdekében. Röviden: célröbörbbnek kell lennünk a gondok feltárásában, mert egy vezető könnyen félreecsúszhat, nem mindig a legjobb szervezést választja. Az a helyes, ha azok mondják el véleményüket, akik az adott munkahelyen a legközvetlenül érzékelik a termelés nehézségeit.

– Melyek gazdaságunk belső tartalékai?

vező pozícióban levő gabona termőterülete, s ez növeli a bevételünket. Ilyen tartalékok feltárására gondoltam a cikk fogalmazása közben. De van még egyéb is: a takarmányok romlásának megakadályozása, csökkentése mindnyájunk közös érdeke, hiszen így kisebb területről látható el az állatállomány, több föld jut az értékes árunövények termelésére.

– Kihangsúlyozta, hogy nem a „munkaerő” dolgozik, hanem az értékeket emberek termelik...

– Ezt valóban nagyon lényeges különbségnek érzem. Olyan munkaszervezetet kell kialakítanunk, hogy az emberek a maguk munkában töltött nyolc órájuk során fizikai, idegi fáradtság nélkül tehessenek eleget feladataiknak úgy, hogy a maximálisat tudják nyújtani. A munkahely ké-

Ünnepi köszöntő

Hétköznapok és munka nélkül nem lenne ünnep és pihenés az, amire épp készülődünk. Ünnepeink többsége történelmi eseményekhez kötődik, más részük családi jellegű, mint a karácsony, vagy olyan általánosan emberi, akár az év búcsúztatása vagy az új esztendő köszöntése, melyeket ha egyszál magában áll is valaki, akkor is megünnepel. Talán még inkább és több várakozással, mint a családostok. Tehát mindnyájan az ünnepekre készülünk és egyben a jól megérdemelt pihenésre, szórakozásra.

Míg a karácsony a meleg, családi összetartozás jegyében zajlik, a szeretet ajándékaival együtt, az év vége és az új kezdete inkább a számvetésé. Mit végeztünk el a vállalt munkánkból, hogyan teljesítettük kötelességünket, miként is éltünk? – ha akarjuk, ha nem, ilyenkor felöltik bennünk. S a kérdésekre magunknak kell feleletet adni, érzésünk szerint. Ugyancsak ilyenkor merül fel – szinte óhatatlanul – a filozófikus kérdés is: mivégre vagyunk a földön, mi is az emberi lét értelme? A választ számtalan könyv sokféleképp tartalmazza, az igazi mégis a saját dolgos és becsületes életünk.

Az élet, amelyet magunk és mások, családunk és a társadalom, a haza hasznára élünk, s amelynek során képességeink legjobb kifejtésére törek-szünk. „Hass, alkoss, gyarapíts...” mondta Kőlcsey, s ha ezt tekintjük életünk mottójának, biztos jó úton járunk. Akkor is erre volt szükség, ma is, sőt mindig, míg ember él a földön. Am, hogy éljen, ahhoz békére van szükség. Életünk, gyermekeink, unokáink jövőjének záloga a béke, mely bár veszélyben forog, erősen reméljük, hogy megmarad. S azt is, hogy az új esztendő jobb lesz, mint amit elbúcsúztatunk.

Az újítól mindig sokat várunk és nagy elhatározásokkal kezdünk hozzá. Jó is az, hogy többet akarunk mint eddig, nagyobb célokat tűzünk magunk elé, hiszen enélkül nem lenne fejlődés, nem volna előre haladás sem egyéni, sem közösségi tekintetben.

Ehhez kíván mindenkinek, gazdaságunk minden egyes dolgozójának családijával együtt eredményekben gazdag, boldog új esztendőt és jó egészséget a Körösi Híradó.

– Több mint egy éve, hogy új vezetés áll gazdaságunk élén. Ön, mint párttitkár hogyan látja a munkájukat?

– Nagyon kedvező az új, kerületi szervezési forma kialakítása. Mi, a pártalapszervezet tagjai már korábban is láttuk, hogy a régi forma nem jó. Hogy konkrét legyenek: egy terület vagy major több ágazathoz is tartozott. Ez magával hozta, hogy nem volt igazán gazdája. Elhanyagoltak voltak az épületek, gépek, környezet. Tudtuk, hogy változtatni kell a szervezeti formán, s a kerületi rendszer lesz az igazi. De hogy ez végbeme-hessen, az feltétlenül az új vezetés érdeme. Most végre gazdája van minden-nek, s ez látszik a majorok külső és belső állapotán is. Az operatív döntések ott születnek, ahol leginkább átlátják a következményeit, a felső vezetés gondja az új kerületi rendszerben a vállalati perspektíva kialakítása, a kapcsolatok tartása, rendezése. Ez magában hordja, hogy nincs szükség a felső vezetés munkájának elaprózódására.

– Milyen a pártalapszervezet és a KISZ kapcsolata?

– Hogy egy példával kezdjem: a járási betakarítási versenyben három KISZ-tag kapott elismerést, jutalmat. Az sem utolsó szempont, hogy ezek a fiatalok nem kifogásolták a munkaidőt, késő estig dolgoztak, amíg lehetett. Tehát úgy érzem, jó az idősebb dolgozók és fiatalok kapcsolata, s a KISZ-esek alaposan kiveszik részüket a nagy, közös feladatokból.

– Hogyan értékelte az 1983. gazdasági évet?

– Kiseb termelési értéket állítottunk ugyan elő mint egy évvel korábban, de nagyobb nyereséggel. Ez pedig a vállalati hatékonyság javulását jelzi. Nagyon lényeges lépések történtek a termelési szerkezet kedvező irányú átalakításában: megszűnt a juhászat vesztesége, csökkentettük a takarmánytermő területet, növeltük az árunövények vetésterületét. Mindez nem kevés munkát takar, s míg a környező üzemek az aszály miatt veszteségesé váltak, mi örömmel mondhatjuk, hogy eredménnyel zárjuk az évet.

M. Szabó Zsuzsa

November 7. és a kitüntetettek

Vállalatunk életében mindig jelentős esemény a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának ünnepe. Így volt ez az idén is. Az ünnepség kiemelkedő része gyanánt szokás szerint a legjobb dolgozók munkájának erkölcsi és anyagi elismerésére is sor került. Vállalati Kiváló Dolgozó kitüntetést kaptak: *Nagy István*-né, az üzemikonyha dolgozója, *Kovács Ferenc* traktoros, *Mile István* villanyszerelő, *Gyuricza Margit* borjűgondozó, *Takács Bálint* gépész, *Kürti Zsigmond* szállítómunkás, *id. Erdős Károly* építőipari dolgozó, *Nagy Tibor* géplakatos, *Nagy István* traktoros, *Porubcsánszky Gergely* rizsőr és *Lóvei Sándor*.

Hárman – *Szegedi Pálné*, *Varga Lajos*, *Weigert Ádám* – a Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesültek, egy dolgozónk – *Papp Imre* – pedig az Egymillió kilométer balesetmentes vezetésért járó emléklapok kaptak meg. Őket mutatjuk most be részletesebben olvasóinknak.

Szegedi Pálné anyagkönyvelő 1962 óta gazdaságunk dolgozója, de ennél jóval régebbi a kapcsolata az állami gazdasággal, mert egészen fiatal lányként került Örménykútra írógyakornoknak, s majd ott statisztikus lett. Munkáját a két kislánya születése szakította meg, s csak pár év kihagyás után folytatta. Előbb bérelszámoló a sertéstelepen, aztán számviteli ellenőr a III. kerületben s most már 1972 óta anyagkönyvelő.

– *Mindig az adminisztrációban dolgozott, nyilván szereti ezt a munkát?*

– Nagyon megszoktam, nagyon megszerettem. Talán azért is, mert tudom milyen fontos. Az anyagkönyvelést háromn végezzük, hozzám az élő állatok, a saját és vásárolt termények és takarmányok tartoznak, továbbá az ipari alkatrészek és a vágóhíd. Ezek minden mozgását át kell vezetni a kartonokon és havonta össze-sített feladást készíteni a teljes forgalomról.

– *Mi a legjellemzőbb erre a munkára?*

– A pontosság minden mozzanatában, s tulajdonképpen ez az, ami széppé teszi ezt a „papírmunkát”. No meg az, hogy látni az értelmét, látni a növekedést, a csökkenést, vagyis a gazdaság való életét, az emberek munkáját a számok mögött. De maga a könyvelési munka is szép, s különösen jó érzés, hogy enélkül nem lehet megenni. Hogy tényleg nélkülözhetetlen.

– *Nemcsak a munkája, de az egyéni élete is a gazdasághoz fűzi...*

– Igen, hiszen a férjemmel az állami gazdaságban ismerkedtem meg, még Örménykúton, s azóta is mindketten itt dolgozunk, itt élünk. Ez az első és utolsó munkahelyünk, innen megyünk majd nyugdíjba. Munkám során több jó kollektívában dolgoztam, mindenütt szerettem és én is jól éreztem magam. De a mostani, a könyvelés áll hozzám a legközelebb. Nagyon jó, szinte családias itt a légkör, ismerjük egymás gondját, örömet. És mindenki segíti a másikat a munkában. Akár egy nagy család.

Varga Lajossal szinte elérzékenyült hangulatban beszélgettünk. Nagy meglepetés volt számára a miniszteri kitüntetés, mert az utolsó pillanatig nem tudott róla. A másik ok pedig a múlt volt, az a hosszú idő, amit már a gazdaságban eltöltött, s amelyre visszaemlékezni csak meghatottsággal lehet, hiszen egy életutat jelent. Valóban, nem most volt 1954, amikor idejött az akkor 28 éves fiatal férfi, aki addig csak bérelt földön és napszámban dolgozott.

Először rakodómunkás, majd hosszabb ideig állatgondozó, az is legtovább a sertéstelepen. Hozzánót ehhez a munkához, mivel szemmel látható eredménye volt, méghozzá olyan, amelyet a befektetett gondoskodás és igyekezet után el lehetett várni. S a kereset is szép, bár olykor az éjszakát is rá kellett áldozni, mint

ellett idején. De ez, akár a korai kelés, a munkával járt, azt pedig nagyon szerette. Mégis meg kellett tölteni.

Másfél évtizeddel ezelőtt ugyanis egy merőben más munkaterületre került, a rizsáztatba, ahol azóta is rizsőr. Hogy zökkenő nélkül ment az átállítás, az annak is köszönhető, hogy mindenben megtalálja – mert megkeresi – a lényegét és a szeretnivalót. Pedig eleinte még félt is tőle, például az árasztástól, de segítették a munkatársak, s hamar belejött, majd a gyakorlatot az elmélet tette biztossabbá, amikor sikeresen elvégezte a tanfolyamot. Tudással és lelkiismerettel lehet értelmesen és kedvvel dolgozni – vallja. És hozzát teszi, hogy a jó szakemberek irányítása alatt, akikre lehet és kell hallgatni. És ez itt megvan, akárcsak a dolgozók figyelme, pontossága, amik nélkül a rizst, e nagyon igényes kultúrnövényt nem lehet termesztetni.

Számítását a gazdaságban mindig megtalálta, mert erejét és tudását adta a munkához. Gyermekeit is erre nevelte, s azok is ezt adják tovább, hogy valóra váljon, amit az 5 éves kisunoka mondott a kitüntetésre: „Ugye papa, nekem is ilyet adnak majd, ha nagy leszek?”

Weigert Ádám az Augusztus 20. vállalati kiváló szocialista brigád vezetője és a központi gépműhely cso-

portvezetője. Ő a legfiatalabb a miniszteri kitüntetettek közül, 1963-ban szerezte meg a mezőgazdasági gépszerezői szakmunkásbizonyítványt Gyulán. Utána rögtön a gazdaságban kezdett dolgozni, mint traktoros. Aztán hol a műhelyben, hol a területen ténykedett, s ebből annyi mostanra is megmaradt, hogy bár a műhely a munkahelye, az aratásban azóta is aktívan részt vesz.

– Már évek óta itthon és Nagyidán. Ez minit teljesítménybéres munka a keresetét is növeli, ugyanakkor egyfajta szembesítés is a munkánkkal, hiszen azokon a gépeken dolgozunk kint, amiket mi javítottunk bent a műhelyben. S ilyenkor láthatjuk mi magunk is, hogy milyen minőséggel.

A minőségi munka mindig követelmény volt, s egyre jobban az lett, s a brigád és benne a vezető is e téren szép eredményeket ért el már évek óta. Pedig ők igazán sok mindent tesznek még ezen kívül. Elég a társadalmi munkát említeni, vagy a közművelődési vetélkedőket, melyek során többször nyerték meg a háziversenyt, s egyszer az ágazati is, s megyei döntőbe kerültek.

– Nem kevés időt áldoztunk rá, de megérte. Mindenki igényesebb lett. Többen tovább tanultak, középiskolát végeztek vagy újabb szakmát szereztek. Én például az autószerelő. De van, akinek már három szakmája van, és igaz a mondás: ahány

szakma, annyi ember, mert tényleg hasznát veszi, jobban boldogul.

A mozgalmi munkában is régóta részt vesz. Most főbizalmi, három bizalmi csoport tartozik hozzá. Jól ismeri a szerzői ágazati szakszervezeti munkát, szívesen csinálja és a tapasztalata is nagy. Ez jól hasznosítható a munkában is, szinte naponta.

– A jó kapcsolat és a megértés a legfontosabb, problémák esetén is. No meg a körültekintés és a példaadás. Egyik sem könnyű, de kialakítható. Engem is a kollektíva nevelt rá.

– Hogyan lehet egymillió kilométert balesetmentesen levezetni? – Sablonszóveg, de mi mást is kérdezhetnék először *Papp Imre* tehergépkocsivezetőtől, aki most 30 éves tőzsgárdista.

– Sok álmatlan éjszaka van ebben – felel mosolyogva egy kis gondolkodás után, majd hozzát teszi: – Az ötvenes, hatvanas években ugyanis nem volt kötött munkaidő. Két fuvar közt hazaszaladt az ember egy kis elemőzsiért és már ment is tovább. Sok volt akkor az új beruházás, kellett az anyag, kellett hajtani. Húsz órát is dolgoztunk és másnap újból kezdtük előlről.

– *És a kereset?*

– A hatvanas években 1700–1800 forint, ami akkor komoly összeg volt, de kellett is, mert egy kis rossz házzal kezdtük az életet. Nagyon előre raktuk a pénzt és rengeteget dolgoztunk a feleségemmel, míg fölneveltük a két gyermeket és a házukból egy 2 és félszobás összkomfortos lakást csináltunk.

– *Mi a titka ilyen hosszú távon a balesetmentességnek?*

– Először is a nyugodtság. Az emberek többsége általában ideges, a gépkocsivezetők is. Ezt nem szabad átvenni. Aztán, mindig jól kell érzékelni az adott helyzetet. Ez alatt azt is értem, számítsunk arra, hogy a másik fél hirtelen szabálytalanságot csinál és azt muszáj kivédeni. És nem utolsósorban nagyon jól kell ismerni a szakmát és magát a kocsit, amellyel járunk. Ezekre mind fokozatosan jön rá az ember, ahogy a tapasztalatot megszerzi. De legalább ilyen fontos, hogy a nagy gyakorlatból ne legyen elbizakodottság, könnyelműség. Mert az óvatlanság előbb utóbb bajt okoz, az pedig jó esetben is kárral jár.

– A balesetmentes vezetés tehát értékmegővő?

– Természetesen, éppúgy, mint a gépkocsi szeretete, gondozása. Bár azt külön nem mutatják ki, óriási különbséget jelent, hogy meddig tart egy gépkocsi, tovább-e, mint a másik.

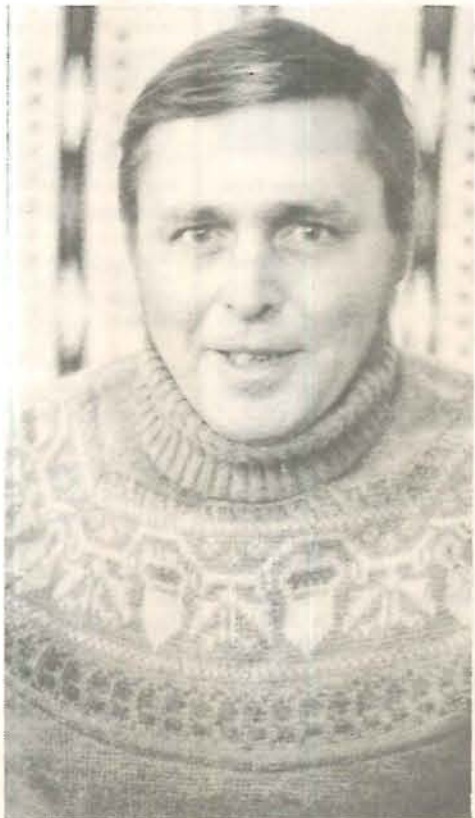
Vass Márta

Szegedi Pálné

Varga Lajos

Weigert Ádám

Papp Imre

A major- és határszemlék tapasztalatai

A szemlebizottság így látta

Az immár hagyományos bejárást, az utolsót ebben az évben november elején tartottuk meg. Az időpontot a kedvező időjárás miatt igyekeztünk a nagy ünnep közelébe helyezni. Szerencsére az idő nem romlott el és így az egységek fel tudtak készülni a fontos eseményre. A major- és határszemlék célja az, hogy évente legalább kétszer (május 1. és november 7.) a nagy munkák kezdetén és végén kicsinosítsuk környezetünket és ez a rend tartós is maradjon a szemlék közötti időszakban. Általános vélemény az, és az így igaz, hogy a környezet rendje jó hatással van a munkafegyelmre és a vagyonvédelemre is.

tapasztalatok, a jegyzőkönyvben rögzítettek szerint:

A gépkocsi telephely rendje jó. Az itt dolgozók évközben is rendet tartottak, a szemlére felkészültek. A telephely rendje a célnak megfelelő.

Az I. kerület rendje sokat javult. A majoron látszik az év során elvégzett sok munka és kampányszerű rendcsinálás. Szépen rendbentartott úthálózat, az iroda környéke, a géppark és a tárolószínek. Sok hiányosság van a szarvasmarha telepen, a lakótelepen, a majort szegélyező erdő-sávban és karámokban, bár ezek rendbe tétele objektív akadályokba ütközött.

A központi műhely rendje példás és folyamatos.

Az LKB ipartelep rendje nem kielégítő, messze elmarad a lehetőségektől.

A repülőtér rendje jó és folyamatos, lehetőségeinek megfelelő.

Az Új Élet major rendje sokat javult, de elmarad a lehetőségektől. A bizottság viszont figyelmébe vette, hogy ez a major kapta a legkevesebb központi segítséget.

A kőszigeti major alakulóban levő kerületi központ. Ez alapvetően behatárolja a lehetőségeket, de elmarasztaló az a tény, hogy az előző szemlékhez képest sincs fejlődés és a szemlére nem készültek.

Mindezek alapján a bizottság a következő rangsort állapította meg, a kollektívák jutalmával együtt:

1. Központi műhely	1000 Ft
2. I. ker. központ	800 Ft
3-4. Repülőtér	500 Ft
3-4. Gépkocsi teleph.	500 Ft

A határszemle tapasztalatai azt mutatják, hogy a két kerület határa közt nincs különbség, mindkettő állapota, a növényzet fejlettsége az évszaknak megfelelő. A táblák szépen be vannak munkálva, a munkák minősége jó, jelentős a fejlődés. Csökkent a parlagterület és a tanyahely. Sikeres kezdeményezés néhány helyen a funkció nélküli csatorna és dűlőút megművelése. A dűlőutak jól karbantartottak.

Kifogásolható az üzemi csatornák állapota és továbbra is sok a táblákon a fa-, kő- és vas-hulladék.

Az állópillangósok állapota kritikán aluli (tőhiányos, fejlettsége gyenge, gyomos). Az erdőgazdálkodásban sok a teendő. Lemaradás van a felújításban, az ápolás csak kis területre terjedt, a kitermelt fa készletezése rossz.

Összességében a határ jó közepesnek minősíthető.

A szó szerint közreadott megállapításokhoz csak annyit: jelenleg az utolsó munkaműveletek folynak a határban – trágyázás, csatornatisztítás stb. –, azok, amelyek kifogás alá estek. Ezekkel együtt mindent megtettünk azért, hogy az 1984-es gazdasági év sikeresebb legyen a mostaninál. Átlag időjárás esetén a jövő év biztosan felülmúlja az idei eredményeket.

Őszvégi pillanatkép a repülőtéren...

A szemlebizottság az igazgató közvetlen irányítása alá tartozó dolgozókból, valamint a párt- és szakszervezeti titkárokból áll. A nyári szemle – ez évben a második – rendhagyó volt, mert ez három csoportban folyt le; az első kettőn traktorosok, növénytermesztők, szerelők és agrónomusok vettek részt, a harmadikban pedig adminisztratív dolgozók, tehát azok, akiknek munkájuk során nincs alkalmuk a határt megismerni. Most legutóbb a szemlebizottság a következőkből állt: *Dávid Imre, Csatlós György, dr. Varjú Ernő, dr. Mindák Zoltán, Gombár Mátyásné, Dávidné Csontos Marianna, Hangya Lajosné, Kovács József, Megyeri József*, a kerület és osztályvezetők.

A bizottság meghatározott szempontok szerint értékeli és bírálja az egységeket, s rangsort készít, ennek alapján jutalmazza, vagy elmarasztalja a kollektívákat. Ezek a következők: 1. Esztétikai megjelenés (rend, tisztaság, csinosság, a törődés és figyelem foka). 2. Funkcionális jelleg (az adott hely rendje megfelelő-e és mennyire az ott folyó gazdálkodási tevékenységnek) 3. A fejlődés mértéke. 4. Munka- és tűzvédelmi előírások betartása. 5. Az összbenyomás.

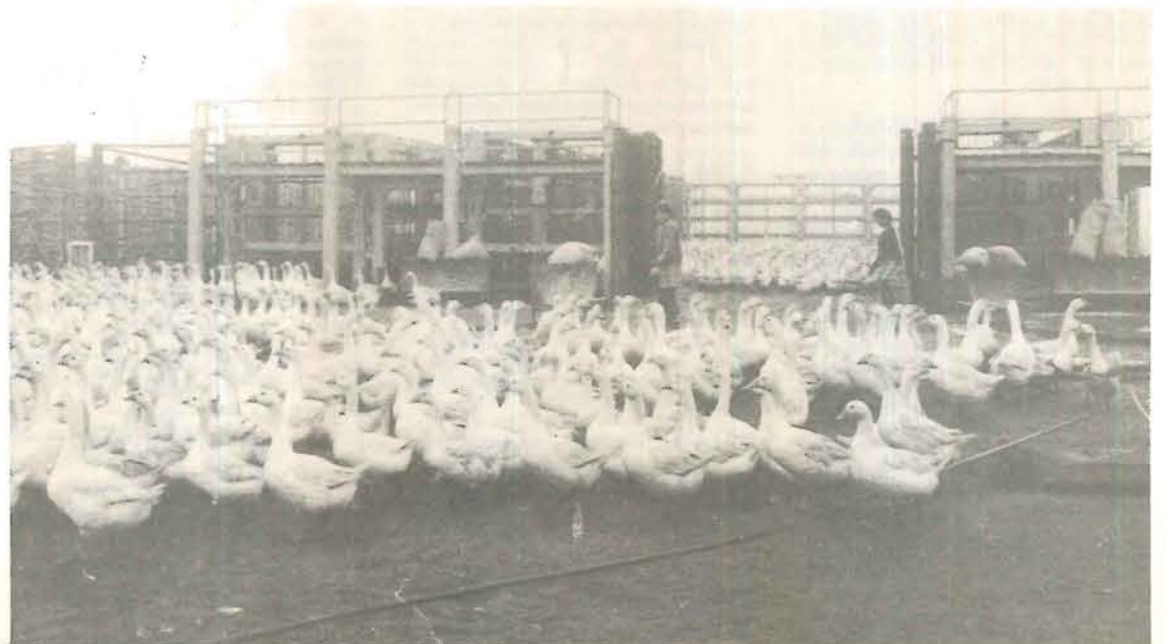
Ezek után következzenek a

HASZNOSÍTIK A JUHTELEPET

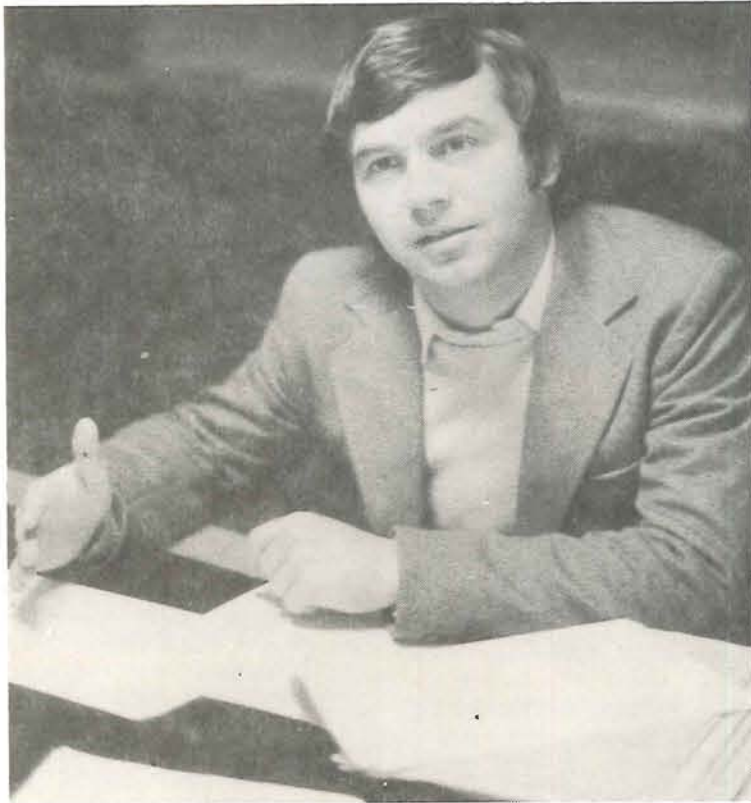
*

Veress Erzsi képriortja

Sokrétű kapcsolat a lakóhellyel

Hunya Miklós vb-titkár nyilatkozik

Akkor igazán a mienk valami, ha munkánk vagy pénzünk is benne van, s ez még a lakóhelyünkre is vonatkozik. Jobban a magunkénak érezzük, ha részt veszünk a gondjában és elősegítjük a fejlődését. Személy szerint is és vállalatként. A kettő lényegében egy, hiszen a vállalati javakat, azt az eredményt, amelyből adni lehet, a dolgozók hozzák létre. Erről, vagyis a gazdaság és a település együttműködéséről beszélgettünk Hunya Miklóssal, a gyomaendrődi tanács vb. titkárával.

— A Körösi Állami Gazdasággal hasonló a kapcsolatunk, mint a többi mezőgazdasági üzemmel és az ipari szövetkezetekkel. Ez a települési közös és a tanácsi fejlesztési alapokhoz való hozzájárulás az együttműködési szerződés szerint, amelyet még 1980-ban kötöttünk 5 évre. S meg kell mondani, enélkül nagyon nehezen boldogulna a község. Egy példa erre a sportélet is, amely mozgalmas és eredményes, de csak a közös összefogás révén, hiszen nálunk nincs gazdag bázisszervvel rendelkező sportkör. De van sok segítség több helyről,

ilyen a Körösi 45 ezer forintos hozzájárulása is, amelyből még jut könyvekre és a művelődési intézményre is.

A gyermekintézmények fenntartásához évi 60 ezer forinttal járul hozzá a gazdaság, s már jóval régebben, mint az említett szerződés. A kölcsönösség jegyében alakult ki ez a kapcsolat, mert ennek fejében a tanács gondoskodik a vállalati dolgozók gyermekeinek óvodái és bölcsődei elhelyezéséről. Nem is volt probléma soha ezen a téren, nyugodtan dolgozhatnak az édesanyák.

— Az igazsághoz tartozik, hogy ennél is jóval többet tesz a gazdaság, de maguk a dolgozói is társadalmi munkával. Az évek során nem volt olyan óvoda, iskola vagy egészségügyi intézmény építés vagy felújítás, amelyhez tetemes értékű munkát ne nyújtottak volna. Gépi földmunkát, falazást, központi fűtés- és vízszelést stb. S ez a hagyomány folytatódik a művelődési ház idén megkezdett rekonstrukciója során, az elvállalt vas-

betonszereléssel, ha majd eljön az ideje.

Nagy fába vágta a fejszét a község, amikor 1979-ben meghirdette az „Egy nap az iskoláért” programot. A település minden dolgozójához fordultak és a felhívás visszhangra talált. A gazdaságban e célra évente 70 ezer forint jön össze, amelyből 30 ezer Gyomaendrődre esik, a többi pedig a körösladányi és dévaványai tanácshoz kerül, a dolgozók lakhelye szerint.

— Mi ezt a pénzt egy tornacsarnok építésére gyűjtjük, olyat szeretnénk, mint a mezőberényi, ami kézi- és röplabdajátékhoz is megfelelő. Rettentő nagy szükség van rá, mivel a községnek valódi tornaterme sincsen. Sajnos az építkezéshez 1982-ben nem foghattunk hozzá, így a jelenleg 3 millió forintos lakossági befizetés tartós betétben van elhelyezve. Reméljük viszont, hogy 1985-ben a körülmények kedvezőek lesznek az építkezéshez.

Talán a legismertebb vállalati támogatás a Körösmenti Táncegyüttesé, amelynek a gazdaság is az egyik fenntartója. Az együttest a dolgozók személyesen ismerik, sikereit számontartják, s mindig örülnek, ha rendezvényeiken fellépnek, hol nőnapon, hol nyugdíjas találkozón, vagy egyéb alkalommal.

— Meg kell említeni még, mert nagy jelentőségű a sportolók szállításihoz nyújtott segítség. Az NB II-es röplabda csapatunk szinte az egész országot bejárja. Csak a tavaszi szezonban ez, a kilométereket átszámítva 80 ezer forintos hozzájárulást jelentett. A többi szakosztálynak is meg van a „gazdája”, de ez a legütényesebb. És akkor még nem beszéltem a telefonhálózat fejlesztéséről, amelyhez ugyancsak komoly segítséget ad a gazdaság.

A tanács is segít, amiben tud. Jövőre például tartós — 30 évi — használatra adja ki a Schulekertet a gazdaság dolgozóinak 800 négyzetméteres parcellákban.

És további ötletek, elképzelések is vannak.

V. M.

A Hegedűs család az ikrekkel.

Névadó ünnepség

Bensőséges ünnepség színhelye volt a gyomai tanács díszterme 1983. szeptember 24-én. A vállalatvezetés és a társadalmi szervek névadóünnepséget rendeztek a dolgozók gyermekeinek. A névadóünnepségen 12 kisgyermek kapott utónevét és fogadtuk be őket szocialista közösségünk új tagjaként. Örömmel, ha a dolgozók hétköznapi gondjai mellett a dolgozók családi életük kedves eseményét is megosztják a gazdasággal. *Hangya Lajosné* ünnepi köszöntője után *Katona Istvánné* anyakönyvvezető szövegét olvastuk és névadószüloket, akik gyermekeik nevelésére tett fogadalmukat aláírásukkal erősítették meg az anyakönyvben. Ezt követően a dévaványai leánynevelő intézet tanulói adtak hangulatos

műsort és avatták fel két nyakkendővel a kicsinyeket. Ajándékként takarékkönyvet, macskót, csokit, virágot kaptak az ünnepeket. Ünnepségünkön Némethi Imre, Porubcsánszki Piroska, Zsombok Sándor, Kovács László, Badari István, Murányi László, Diószegi László, Takács Bálint, Hegedűs Judit, Hegedűs Gyöngyi, Fekete Zita, Kiss András kapott utónevét. Záróakkordként *dr. Mindák Zoltán* tartott pohárköszöntőt és pezsgővel koccintottunk az ünnepeket egészségére. Ezúton is kívánunk a vállalat valamennyi dolgozója nevében a gyermekeknek, szülőiknek, névadószüloknak jó egészséget, sok örömet, boldogságot!

A dévaványai leánynevelő intézet tanulói mondtak köszöntőt

Előzzük meg a közlekedési baleseteket!

1983. augusztus végéig megyénkben jelentősen emelkedett a balesetek, — ezen belül is a kerékpárosok által okozott halálos és súlyos kimenetelűek — száma.

Az össz személyi sérüléssel balesetek 22%-át okozták a kerékpárosok, melyek közül: 14 halálos, 44 súlyos sérüléssel, 59 könnyű sérüléssel kimenetelű volt.

A növekvő balesetekkel hozható összefüggésbe részben az üzemi balesetek viszonylag magas száma is, hiszen az üzemi balesetek köréhez kell sorolni azokat a nagyszámú halálos, súlyos, vagy könnyű sérüléssel járó baleseteket, amelyek a közlekedésben — ében munkában menet, vagy munkából jövet — érik a dolgozókat. A kerékpárral okozott balesetek több mint 20 százalékát a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben, üzemekben dolgozók követték el.

A közlekedési balesetek helye leggyakrabban a főútvonalak lakott területének útkereszteződésében van. A baleseti okokat vizsgálva megállapítható, hogy a legveszélyesebb manőver

a kerékpárosoknál a balrakanyarodás, mivel főútvonalon nem szállnak le a kerékpárról az úttest jobb szélén, hogy a kerékpárt az útkereszteződésben, illetve úttesten — a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályoknak megfelelően — áttolják.

A nem főútvonalon közlekedő kerékpárosok a balrakanyarodás megkezdése előtt pedig hátratekintéssel nem győződnék meg annak veszélytelenségéről és így az őket előző járművekkel összeütköznek. E szabálysértésekből bekövetkezett balesetek éjszaka és korlátozott látási viszonyok között, ugyanakkor szinte kivétel nélkül kivülágitatlan kerékpározással és igen sűrűn alkoholfogyasztással is összefüggésben vannak.

A jelenlegi helyzet megköveteli mind a munkahely vezetőitől, mind a munkavédelmi szakemberekről, társadalmi szervektől, minden egyes dolgozótól, hogy az eddiginél nagyobb erő-

feszítéseket tegyenek a közlekedési balesetek megelőzésére. A balesetek megelőzése érdekében tett intézkedések feltétlenül kedvező hatást gyakorol-

nak majd az üzemi belső közlekedésre, az anyagmozgatás biztonságára, ezáltal a dolgozók közlekedési magatartására, végső soron a balesetek alakulására is, amelyhez megérik minden lakosnak közvetlen érdeke is fűződik.

KÖRÖSI HÍRADÓ
 Ára: 1,80 Ft
 A Körösi Állami Gazdaság (Gyomaendrőd) Híradója
 Szerkeszti: Sass Ervin
 Kiadja: A Békés megyei Lapkiadó Vállalat
 Felelős kiadó: Dr. Árpási Zoltán
 Megjelenik: negyedévenként
 Kner Nyomda
 Dürer üzeme, Gyula

TÖMEGSPORT GAZDASÁGUNKBAN

Gazdaságunk tömegsport rendezvényei évről évre szélesednek. A szakszervezeti tömegsport célja, hogy minél több dolgozót vonjon be a testedzésbe, saját örömeik és egészségük érdekében. Az 1983-as évben a legkedveltebb sportág a kispályás labdarúgás mellett a lövészet volt. Három esetben megrendezett házi versenyen 100-an vettek részt. A szép egyéni díjak mellett az idén először csapatverseny megrendezésére is sor került. Az első helyezett egy vándorserleget kapott, belevésve a csapat nevével. A következő évben a serleg azé a csapaté lesz, aki majd ismét a legjobbnak bizonyul. A központi gépműhely csapata lett az idén az első, magas pontszámmal. Jövőre nehezebb lesz megvédeni az első helyet, hiszen más területen is vannak igen jó lövők.

Igen kedvelt az évről évre megrendezésre kerülő horgász verseny. Az 1983-as évben elő-Körösön került megrendezésre a 80-84-es gátszakaszra. A horgász verseny a horgászok kérésére péntek estétől szombat

délig tartott — éjjel jobban kapnak a halak — de ezen az éjjel nem így történt, ennek ellenére a benevezett versenyzők jól szórakoztak. A verseny elérte a célját.

Kispályás labdarúgó csapatunk igen jól szerepelt az 1983-as évben. A csapat tagjai közül 4-5 új játékos és fiatal. A csapat jó hangulatban versenyez a községi bajnokságokban. A községen belül a kispályás labdarúgó csapatunk részt vesz az Április 4. és a November 7. kupán.

Az elmúlt évhez hasonlóan az 1983-ban is megrendezésre került a szakszervezeti sportnap Gyomaendrődön. A sportnapon a gazdaságunk kispályás csapata, dolgozóink gyermekei és felnőtt dolgozók is versenyeztek atlétikai sportágakban. A 8 vállalat közül a Körösi Állami Gazdaság a 3. helyen végzett. Az eredményekkel elégedettek voltunk, habár még nagyobb mozgósítással, még több családtagot lehetett volna bevonnai a versenyzésbe.

ifj. Antal Imre sportfelelős

KÖRÖSI HÍRADÓ

1984. MÁRCIUS

A KÖRÖSI ÁLLAMI GAZDASÁG HÍRADÓJA VII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Nehéz év után talpon maradtunk

Dr. Varjú Ernő: „Jó esélyekkel indul az év”

Bármilyenek a gazdálkodás feltételei, ha nehezek és kemények is, mint mostanában, az évek gyorsan múlnak. Ujra eljött a számvetés, s vele együtt az új feladatok időszaka. Erről beszélgetünk dr. Varjú Ernő közgazdasági igazgatóhelyettesével, aki ösz óta dolgozik gazdaságunkban. Fiatalember, épp 30 múlt, gyomaendrői születésű, itt is lakik. Szarvason járt gimnáziumban, majd a Közgazdasági Egyetemen végzett. Előbb a Tsz Szövetség-nél dolgozott, aztán a helyi Lenin Termelőszövetkezetben volt üzemgazdász.

— *Hogyan sikerült a vállalat 1983-as éve?*

— Figyelembe véve a célkitűzéseket és az időjárást — ami a mezőgazdaságot valamilyen formában mindig befolyásolja —, véleményem szerint: jól. A köz tudottan nehéz, aszályal súlyosbított gazdasági helyzetben, amikor a környék mezőgazdasági üze me i bajba kerültek, a mi gazdaságunk talpon maradt. És ez nagyon nagy szó.

— *Mit ért ez alatt?*

— Hat millió forintos eredmény volt tervezve, vagyis ennyi nyereségre számítottunk. Ebből végül is egy millió lett, ami jóval kevesebb az elgondoltnál, de ennek jelentős okai vannak és még így is rengeteg erőfeszítés összegződik benne. Pontosabban: a terv reális, ám feszített volt, amihez mindennek „klappolni” kellett volna. Részletesebben: a tavalyi termés megalapozása jó volt, talán még túl jó is, az első nagy problémát azonban az emberi akarattól független tényező, a csapadékhiány okozta.

— *Mi ellensúlyozta ezt a helyzetet?*

— Először a hosszabb távra szóló intézkedést említem, ugyanis több más mellett a legjelentősebb az új szervezeti felállítás, a kerületi rendszer volt. A befolyásoló tényezők közül ez a legfontosabb a húzóerő, az előre lépés szempontjából. A másik az adott helyzetre történt reagálás. Mert mi volt? Jött a szárazság, s a búza és más növények területén a remények halványodtak. Ekkor egy nagyon racionális költséggazdálkodást, azaz takarékossgot léptetett életbe a gazdaság.

— *De a takarékossg nem új dolog, sőt állandó feladat.*

— Igen, de ez annál több volt. Menet közben minden jelentősebb költségtevényt apróra megvizsgáltak, s amit ezekből az ésszerűség határain belül még meg lehetett takarítani: az feladat lett. Területekre, felelősökre lebontva. S az eredmény nem maradt el, mert végül is nagy részt ennek köszönhető, hogy a gazdaság elérte azt, amit ilyen körülmények között el lehetett érni, még az évközi áremelések dacára is. Az ésszerűséget azért hangsúlyoztam, mert nem a minden áron való spórolás volt a szempont, aminek ez az év inná meg a levét. Tehát nem maradt el semmilyen munka és nem történt gondatlanság, hogy ne érje károsodás az 1984-es évet. Szigorúan, de okosan dolgoztak, a jövőt is nézve.

— *Ezek szerint jó esélyekkel indult az esztendő?*

— Igen, a gondos megalapozás — ahogy mondtam — már a múlt évben elkezdődött. A kalászosok vetésterületét továbbra is emelt szinten tartjuk, vagyis a termelés szerkezetében, összetételében

nincs lényeges változás, közel azonos a búza, a rizs, a napraforgó és a kukorica vetésterülete. A hozamok tervezése is arányos, de emelkedő tendenciájú a különböző adottságokat és növényeket tekintetbe véve. Az időjárást ugyan nem mi tervezzük, de egy átlagos évet szeretnénk, a tavalyi rendkívüli után.

— *Továbbra is az alapvető-kenységre építve?*

— Főleg. Ez az állattenyésztésben azt jelenti, hogy a tehenészetnél 600 átlag tehénlétszámot terveztünk és ezután is a tejtermelés a központi kérdés: elérni a már korábban elért színvonalat. Sajnos, a tavalyi év hatását a tömegtakarmányokra, itt az idén is érezzük: kevesebb a takarmány és drágább. A bérjűhászatot 3 ezer anyára csökkentettük, de még így is, csak azt lehet várni, hogyha nem is hoz, de nem is visz a háztól.

— *Mennyi nyereséget terveztek és mit kell tenni érte?*

— Vállalati szinten 5,5 milliót, s ebben döntően a növénytermesztésre számítottunk. A szarvasmarha és a juh nem nagy eredményt fog hozni, a libatartás viszont nyereséges, akárcsak az ipari tevékenység és a bértárolás. A tennivaló még közepes időjárás esetén is rendkívül sok. Hogy a tervezett hozamokat elérjük, tovább kell tökéletesíteni a növénytermesztés technológiai folyamatait. Erre jök az esélyek, új, nagyon finom munkára alkalmas nyugati gépek is belépnek a termelésbe, bekapcsolásuk a folyamatba nagyon komoly szervező munkát igényel. Az érdekelt-ségi rendszert az új szervezeti felépítéssel összhangban tovább kell finomítani. És ez egész tevékenységünk kiszolgálására az elemzési rendszert is új alapokra helyezni. Ezzel ugyan megnő a munka mennyisége, ám a minősége is, több ember viszont nem kell hozzá: a meglévő apparátus elég és megfelelő.

Vass Márta

Tavaszi ünnepek

Népünk nagy ünnepei, a tavasz három ünnepe újra elérkezett. Március 15., március 21. és április 4. Az 1848-as forradalmi március, az 1919-es Tanácsköztársaság évfordulója, és hazánk felszabadulásának 39. évfordulója: ez a három méltó ünneplést kíván, érdemel.

Mind között április 4., hazánk felszabadulásának ünnepnapja a legfényesebb csillag emlékeztünk egén, mely a magyar nép sorsfordulóját, életének gyökeresen új korszakkezdését jelenti. Harminckilenc év még az örvendetesen meghosszabodott átlagéletkor világában is több mint egy nemzedéknyi távolság, így nem csodálkozhatunk azon, hogy mind többen vannak, akik számára 1945. április 4-e csak emlékezősekből, tanulmányaikból, dokumentumokból elsajátítható ismeret.

Amikor ünnepelünk, mindennek előtt a szovjet hősök emléke előtt tisztelgünk, akik a fasizmus elleni harcban legtöbb áldozatot hozott szovjet nép fiaiként csaknem kétszáz napon át küzdöttek magyar földön népünk szabadságáért. A szabadság boldogsága nem csak a túlélés természetes örömeiből fakadt, hanem annak a történelmi lehetőségnek a megsejtéséből is, amely a felszabadulás által népünknek megadatott. Új ország kezdett épülni a romokon, a helyreállítás, az újjáépítés sodró lendületű évei köszöntöttek ránk. Új rend született, amelyben létrejött a földosztás, amit a magyar nép joggal nevezett második honfoglalásnak.

Gondoljunk minderre most, a tavaszi ünnepek idején, és ne felejtjük soha, mit hoztak számunkra ezek az ünnepek, azok a régi napok.

Talajelőkészítés Caterpillar-el a rizstelepen

Munkásörök, kitüntetettek, vállalati dolgozók

Már több mint egy negyed százada, hogy viharos időkben megalakult a munkásörök. Csak a legfiatalabbak nem emlékeznek az ellenforradalom napjaira és a közvetlen az utáni helyzetre. A szükség hozta létre a testületet, azóta a körülmények már régen mások, s ezekhez alkalmazkodva tölti be hivatását. Az alapítók helyét egyre többen és egyre fiatalabbak vették át folyamatosan. Gazdaságunkban mélyen gyökerező hagyománya van a munkásörökéletnek, és a tradíció töretlenül folytatódik. Szakaszunk – melynek három rajából egyben a Kner Nyomda és a Körös Kazángyártó Vállalat dolgozói vannak – az egységgyűlésen a kiváló szakasz kitüntetését vehette át az 1983-as év eredményei alapján. S az egyik rajunk szintén kiváló címben részesült. A személy szerinti elismerésre is sor került.

Sinkovics István Kiváló Munkásör kitüntetését kapott. Állatgondozó, a munkát a csabacsúdi AG-ban kezdte, 1969 óta dolgozik gazdaságunkban, most lett a törzsgárda 15 éves tagja. Kiváló dolgozó. Mindig az állattenyésztés és mindig a tehenészet volt a munkahelye. A munkásör esküt 1977-ben tette le.

Akár a gazdasági, akár a mozgalmi munkáját nézzük, szolgálat ez is, az is. Napról napra, hosszú éveken keresztül hajnali 4 órakor kelni, s dolgozni szombat-vasárnap és ünnepnapokon – hisz a szabadnapok nem mindig esnek ezekkel egybe –, ez nem csak kenyérkereset. Hét év óta kizárólag fejős, azóta, hogy az új fejőházi technológiát kialakították, s a telep személyzetéből kiválogatták azokat a dolgozókat, akik ezt a felelősségteljes munkát a legszakszerűbben látják el. Nekik is nagy szerepük van abban, hogy gazdaságunk tejtermelés terén kiemelkedik a környék mezőgazdasági üzemei közül.

szavú, szerény ember, de mindig van véleménye. Társai szeretik, tisztelik, mert segítőkész és önzetlen. Éppúgy lehet a testületben is számítani rá, mint a gazdaság munkájában.

Farkas Lajos, az 1-es kerület anyaggyártóinak Kiváló Szakaszparancsnok kitüntetését vette át az egységgyűlésen. Sokáig a Vasas-brigádban dolgozott, három szakmája valamelyikében. A munka mellett érettségizett le a szakközépiskolában, érdeklődése sokoldalú, a közművelődési vetélkedőkben is erősítette akkori brigádját. Ő is 15 éve dolgozik a gazdaságban. Most a szakasz és a saját kitüntetéséről kérdeztük.

Farkas Lajos

Nagyon örülünk mindnyájan az elismerésnek, hiszen az eredmény a közös munkából jött létre. Igaz, hogy én vagyok a parancsnok a szakaszban, de amiért megkaptuk ezt a címet, azt mégiscsak a többiek produktálták. Nagyon jó ez a kollektíva. Most más ugyancsak egy alapító tagunk van, Megyeri József, de a többiek sem mai munkásörök, ha jól számolom 8–10 éves átlag jön ki.

Az egész munkát a kiképzési terv szabja meg, ez tartalmazza a feladatokat számos szempont szerint, amelyeket mind külön-külön értékelnek. Csak párat említve belőlük: lögyakorlatok, karhatalmi kiképzés, szolgálatellátás, a foglalkozásokon való megjelenés, az ifjúság hazafias nevelése. És ahhoz, hogy valamelyik egység kiváló legyen, valóban kiváló munkát kell nyújtani. Mindenkinek.

– A közösségi szellem ápolása, mióta a testület fennáll, mindig előtérben volt. És hogy valóban létezik is ez a szellem, ezt minden munkásör érzékeli. Hányszor és hányan elmondták már, ha kérdezték tőlük, ha nem, hogy itt mindenki jól érzi magát, mert olyan a légkör. Közelebb kerülnek egymáshoz az emberek, jól megismerik egymást, s ha kell a segítségre is lehet számítani, gond, probléma esetén. De az örömben és szórakozásban is egyek vagyunk. Minden évben családostól megyünk kirándulásra, s mind emlékezetes élmény marad. Tavaly Sopron és Kőszeg vidékét kerestük fel, 3 napos út volt, s szokás szerint a gazdaság autóbusszával mentünk.

Ezekre is kitér a kitüntetés indoklása, mely szerint a kiképzési feladatot nagy szorgalommal és aktivitással látják el, nem egy-

szer nehéz és bonyolult körülmények között. A löeredményekben, a foglalkozásokon való megjelenésben, a hazafias és honvédelmi nevelés terén, továbbá a kulturális rendezvények szervezésében évek óta a század szakaszai közül az elsők.

Varga János, a gazdaság energetikusa, hosszú ideig volt ennek a többszörösen kitüntetett szakaszban az előjárója. Jelenleg a gyomaendrői század parancsnoka. Tőle a kitüntetések körülményeiről s a vállalati- és mozgalom munka kapcsolatáról érdeklődöm.

– Ez a szakasz, mint a múltban, most is élenjár. Ez csak úgy lehetséges, ha a bázishely – a vállalat – párt- és gazdasági vezetése a támogatást megadja. Jó dolog – és ezt érzi is mindenki –, hogy megkapták és a jövőben is ez várható. Szó esett már a munkásör hagyományokról; ezek az emberi és mozgalmi értékek fölbecsülhetetlenek, s az alapítók kezdték meg az átörökítést és azóta számos kiváló munkásör és parancsnok hatása érvényesült folyamatosan, egészen napjainkig. Ilyen az utóbbi évekből Szegedi Pál, Csizmadia Kálmán, Szarka Károly, Kürti Zsigmond és Tóth Lajos példamutatása.

Aztán arról beszél, hogy a megnövekedett gazdasági feladatok közepette méginkább követelmény, hogy minden munkásör a legtöbbet nyújtsa a termelő munkában, mert a gazdaság terében megfogalmazódott célok csak nagyon következetes minőségi és mennyiségi munkával érhetők el. A munkásörök mindig súlyt helyeztek arra, hogy tagjai élenjáró dolgozók legyenek – most még jobban. A munkásörök a mozgalmi munkát döntően a szabad idejükben végzik, ez utóbbi tavaly ennél a szakasznál 1625 órát jelentett a 270 munkaidős órával szemben.

Varga János

– Ezzel kapcsolatban kell megemlítenem a munkásörfelelőseket, akik megértése és belátása nélkül a férjek nem lennének képesek a szolgálat hasonló ellátására. Sok otthoni segítségtől esnek, s nem egyszer férfimunkát kénytelenek végezni. Befejezésük pedig: ahhoz, hogy a szakasz tagjai és a gazdasági vezetés között még eredményesebb legyen a kapcsolat, minden munkásörnek egy-emberként kell a vezetést támogatni. Hiszen mindnyájunk érdeke, hogy többet és jobban érjünk el.

Vass Márta

Érdeklődés és kitartás

„Sokszor az élet adja fel a leckét”

Az utóbbi 5 év alatt a legtöbb újítási javaslatot – 15 darabot – 1981-ben adták be elbírálásra. Az előtte való évben pedig 13-at, tavaly meg 12-öt. Ezekből a fenti sorrendben a gazdaság tényleges újításnak talált és elfogadott 11-9-9 javaslatot, s egy híján mind hasznosították is. Az újításoknál azonban több az újítók száma, mivel időnként közös elgondolásáról és kivitelezéséről van szó.

– Vagy egy elképzelést többen valósítanak meg – mondja Diószegi László üzemmérnök, az 1-es kerületi gépesítés vezetője, aki állandó újítója a vállalatnak. De az is előfordul, hogy egyszerre két-három ember is ugyanazt gondolja.

– Hány újítása volt már eddig?

– Hirtelen meg sem tudom mondani, mert soha nem számoltam össze. Gyakorlatilag azóta újítok, mióta végeztem Mezőtúron és itt dolgozom. Ennek most lesz 10 éve. A munka, az élet hozza a problémákat, no meg van egy-egy feladatterv. A kettő ugyan nem mindig esik egybe, hiszen felmerülnek olyan dolgok is, amiket nem lehet előre látni, de a megoldások nagyon szükségesek.

– A feladatterv olyan, mint egy pályázat?

– Ahhoz lehet hasonlítani. Általában nagyobb horderejű kérdésekkel foglalkozik, nagy vonalakban, de kisebbek is előfordulnak. Bár ezeket többnyire csak úgy észreveszi az ember. Mindkét esetben egy a cél, hogy egyszerűbb tegyünk valamit, de mindenkor a technológiai igényeknek megfelelően. Azért van olyan eset, amikor bonyolultabb a megoldás, mert csak az felel meg a célnak. Ilyen volt tavaly a vetőgéppel, amely az aprómagvakból többet szórt ki a kelletnél, s azt kellett elérni, hogy ne

legyen pocsékolás és mégis jól üzemeljen.

– A kiinduló helyzet: a probléma, de aztán hogy lesz belőle használható, jó megoldás?

– Elmondok egyet, ezt még tavalyelőtt csináltuk. Volt 4 darab E-516-os kombájnk, s ebből egy szinte mindig kiesett a termelésből, konstrukciós hiba folytán. Rettentő sok bosszúságot okozott pedig nem is öreg gépek voltak. A feladattervben nem szerepelt, csak az élet adta föl a leckét. Többek próbálkozása után én is hozzáfogtam, de csak nem akart menni. Ekkor a gépvezetővel együtt kezdtünk spekulálni és meg is találtuk, jó sok kísérletezés után a sikeres megoldást, a motor és a szivattyú közti tengelykapcsolat üzembiztossá tételére.

– Idő és türelem kellett hozzá, másképp nincs is újítás?

– Nemigen. Különösen a türelem és kitartás a fontos. Hosszabb ideig dolgoztunk a számomra legnagyobb horderejű munkán is, a repülőgép feltöltőn. Még Kőszigeten csináltuk, Takács Bálint, Juhász Lajos, Tóth István, Katona Lajos és én, az új, nagyobb teljesítményű géphez. Nagy munkaigényességű, terv szerinti feladat volt, és jó összmunkát kívánt. De a csapat is jó volt hozzá.

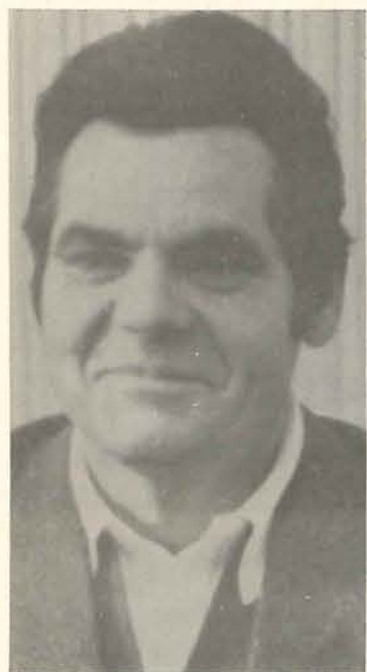
– Egyedül vagy társaságban szeret jobban újítani?

– Így is, úgy is. Ha önálló gondolatom támad, szeretem magam keresztül vinni, de mindig szívesen veszek részt a közös munkában is. Mindkét formának meg van a maga izgalma, érdekessége, ami hajtja az embert.

– Csak megkérdem még egyszer: hány újítása volt?

– Talán 15. Nem számolva az olyan kisebbeket, amelyekről leírást be sem adtam, csak elkészültek...

V. M.

Sinkovics István

A szakmát szerette és tanulta. Azzal kezdődött, hogy mindig nagyon kedvelte a jószágokat, de különösen a szarvasmarhát. Ebbe nőtt bele az édesanyja mellett, aki fejőnő volt, s ő amit tudott, segített neki. A szakma szeretete aztán a szakszerűséggel párosult, Szolnokon elvégezte a betanított fejőmunkási iskolát, majd a gyakorlat hozta meg egyre jobban a maga eredményét.

Mint parancsnokai mondják, pontos, lelkiismeretes munkájára egész magatartására a pártszervezet figyelt föl az állományépítés során, s tervszerűen előkészítették munkásöri felvételét. Halk

Üzemi balesetek az 1983-as gazdasági évben

A 47/1979. (XI. 30.) MT rendelettel és az azt követő 12/1981. (VII. 17.) MEM végrehajtási utasítással az elmúlt években megváltozott a munkavédelmi feladatok irányítási rendszere. A vállalatok igen nagy önállóságot kaptak a biztonságos munkakörülmények tervszerű továbbfejlesztésére, és azok megvalósításának ellenőrzése terén, egészen az üzembe helyezésig.

A mezőgazdaságban foglalkoztatott dolgozókat az 1983-as év rendkívüli időjárása fokozottan igénybe vette a május közepétől beállt tartós hőség miatt. Az elmúlt évben halálos, súlyos csontvelővel, csontvelővel üzem baleset nem volt. Foglalkozási megbetegedés nem történt. Dolgozóinkat azonban éppúgy, mint a talajainkba elvetett növényt, a májustól beállt tartós hőség nagy megpróbáltatásoknak tette ki. Hogy csak egy néhány példát emeljünk ki a megpróbáltatások közül: 1. Mezőgazdasági traktorban, vagy IFA terepjáró gépkocsiban ülvé 5–10 km/óra menetsebességgel talajmunkát, vegyszerkezést végeztek dolgozóink, 2. A külső, nem egyszer kora délelőtt beálló rekkenő hőség, amely a napon a 40 Celsius fokot is meghaladta, szinte elviselhetetlennek hatott a szén- vagy szalmakazlat rakó mezei munkásnak, 3. Ehhez járult még a gépkocsi és mezőgazdasági traktorvezetőknek, kombájnosoknak a gépjármű felüzedett motorja felől jövő 80-95 Celsius fokú forróság, 4. Ez a két hőmérséklet összegegyülve egy termelést végző gép, traktor acél vezetőfülkéjében — maga a pokol, napokon, heteken, sőt hónapokon keresztül.

Ennek ellenére dolgozóink helytálltak a termelés terén, és a termeléssel párhuzamosan fokozott figyelmet fordítottak a biztonságos munkavégzésre is. De az ördög nem aludt a bágyasztó hőség ellenére sem: 15 dolgozót ért üzemi baleset az év folyamán. Az üzemi balesetekből eredő kiesett munkanapok száma elérte a 346 napot. Ha ezt az elmúlt három év átlagához viszonyítjuk, az üzemi balesetek terén 113 százalékos emelkedést, az üzemi balesetek miatt kiesett munkanapok terén 126 százalé-

kos emelkedést kell megállapítanunk. Ezek a számok apróra váltva azt jelentik, hogy ha egy dolgozót veszünk alapul, kerekén 2 hónapot esett ki a termelésből teljes fizetés mellett, ilyen vagy olyan emberi mulasztás miatt.

Ha a bekövetkezett 15 üzemi balesetet az érvényben levő rendeletek alapján elemezzük, megállapítható, hogy 13 esetben a dolgozó mulasztott: munkakezdés előtt nem ellenőrizte szakmai tudásának megfelelő szintjén kéziszerszámain, a rábízott gépet, berendezést, termelő eszközt, nem tartotta be a munkavédelmi oktatáson hallott és elsajátított munkavédelmi, biztonságtechnikai előírást, technológiai utasítást, viszont két esetben a bekövetkezett üzemi balesetnél vállalati mulasztás volt, mert nem történt meg rendszeresen a közvetlen munkahelyi vezető részéről a termelő eszközeinek figyelmes ellenőrzése, és késett az intézkedés a felmerült hiányosság megszüntetésére. Mindezekre sokkal nagyobb figyelemmel kell lennünk az 1984-es gazdasági évben.

Fokozott ellenőrzéssel meg kell követelni az MVSZ-ben, a technológiai, gépkezelési és karbantartási utasításokban leírtak végrehajtását. Ezt kell tennie a közvetlen munkahelyi vezetőknek, és ezek figyelembe vételével kell a beosztott dolgozóknak a napi feladataikat elvégezni.

Összehangolt, fegyelmezett és fokozottan figyelmes munkavégzéssel csökkenteni tudjuk az üzemi balesetek számát.

Műszaki megelőzésekkel, melyre gazdaságunkban 1984-ben több mint 8 millió 696 ezer forintot költünk, tovább javítjuk a munkavégzés tárgyi feltételeit: a munkát fizikai szempontból könnyebbé, biztonságosabbá tesszük. Ha ehhez hozzájárul még dolgozóink részéről a munka személyi feltételeinek az eredményesebb kibontakozása, minden reményünk meg lesz arra, hogy az 1984-es tervfeladatokat egészségesebb és biztonságosabb munkakörülmények között teljesíteni tudjuk.

Kovács József
munkavédelmi vezető

Folytatódik a szarvasmarha-telep rekonstrukciója

Ebben az évben is folytatjuk szarvasmarhatelepünk rekonstrukcióját. Az állatok elhelyezésére szolgáló épületeket kötetlen tartásmódra alakítjuk át, úgy, hogy biztosítható legyen a termelés, kor, ivar és súlyszerinti csoportosítás. A másik fontos célunk az, hogy a létesítmények lehetővé tegyék a munkafolyamatok gépesíthetőségét.

A telep rekonstrukciójának befejezése után gazdaságunk 680 darab tehénnek és szaporulatának tud korszerű férőhelyet biztosítani, összesen mintegy 1700-1800 darab szarvasmarhának. Ez a létszám 44 millió forintos árbevétel elérésére képes. (A takarmánytermesztéssel lekött terület 1500 hektár.) A szarvasmarha-ágazattól azt várjuk, hogy az általa lekött terü-

letre vetítve annyi nyereséget hozzon, mintha azon árunövényt termelnék. Ez hektáronként 2-3 ezer forint, vagy tehénenként 5-6 ezer forint tiszta nyereséget jelent. Azt szeretnénk, hogy az ágazat összes nyeresége 3-4,5 millió forint legyen a rekonstrukció befejezése után.

Ehhez az eredményhez feltétlenül szükség van arra, hogy kidolgozzuk az új tartási módnak megfelelő technológiát. Ez már megtörtént, de a technológia teljes alkalmazása csak a rekonstrukció végén válik lehetővé. A rendelkezésre álló időt fel kell használnunk a takarmányok biztosítására, a gépek, berendezések üzembehelyezésére, és a hiányok pótlására. Feladatunk az is, hogy a technológiát minden dolgozóval megismertessük és pontosítsuk a munkarendeket.

A szarvasmarha-telepen

Gál Edit
képriportja

Olvasók a Körösi Híradóról

Hetedik évfolyamába lépett gazdaságunk újságja, a negyedévenként megjelenő Körösi Híradó. Hat esztendő alatt 24 alkalommal tettük le a dolgozók asztalára legfrissebb híreinket, közöltük a mozgalmas, változó élet új és új terveit, összegeztük az eredményeket, de a gondokat, a nehézségeket ugyanúgy. Arra törekedtünk, hogy mindig és a lehető leghalmozottabb körbe eljusson a közösséget formáló gondolat, és minél többen hallathassák hangjukat, mondassák el véleményüket a Híradó hasábjain. Ugy véljük, az eddig megjelent huszonnégy szám kilencvenhat oldala az utánunk következőknek is valós hírt ad arról, hogy miként dolgoztak, vállalták nehézségeket a Körösi Állami Gazdaság állattenyésztői, növénytermesztői, lakatosai, gépészei, irodai dolgozói, vezetői, hírt vehetnek ezekből a Híradókból arról, hogy milyen volt az életünk a hetvenes évek végén, a nyolcvanas évtized elején.

A kezdődő hetedik évfolyam annyiban is ünnepi számunkra, hogy ebben az évben ünnepeljük a nép szabadságának negyvenedik évfordulóját, a Körösök vidékének első, felszabadult esztendeje óta eltelt negyven munkás, történelmi esztendőt. Ebben az ünnepben ott lesz a Körösi Híradó is, hogy a maga eszközeivel szolgálja azt, amiért valamennyien dolgozunk, ami legszebb céljaink között is az első: a munkásemberek igazabb, még szebb jövőjét.

Erre gondolva határozottunk úgy, hogy felkeressük a gazdaság hat dolgozóját: mondják el, miként vélekednek a Körösi Híradóról, mit szeretnek benne, és mit hiányolnak? A válaszok így következtek:

Barna Károly

A szarvasmarhatelep műszakvezetője. Régi olvasónk, a Híradót első számaitól ismeri és kedveli. Ezzel kezdte, aztán így folytatta:

— Én is azt javaslom, amit Szűcs Lajos szótartott. Van az életünkben egy-két olyan dolog, változás, amit jobban és még érthetőbben kellene megmagyarázni. Erre a Körösi Híradó nagyon jó lehetőséget kínál. Irjanak például többször és visszatérően a szabad szombatokkal járó feladatokról, a munkaszervezésről. Halljuk, hogy a következő lépés már a 40 órás munkahét lesz. Idejekorán vezessék be, és írjanak az elképzelésekről. Ez mindenképp érdekel. Azt is szívesen vennénk, ha ellátogatnának egy-egy dolgozó családjához, és arról írnának, hogyan élnek? Ez igazán a mi ügyünk, ez mindenkinek fontos és érdekes.

Szűcs Lajos

A szarvasmarhatelepen találkozunk Szűcs Lajos takarmányossal.

— Szerintem — és ez kifejezetten egyéni véleményem — a Híradó jó újság. Aki olvassa, és figyelmesen olvassa, tájékozódhat mindarról, ami a gazdaságban történik. Az is fontos, hogy egyik kerület megismerheti a másikat, hogy arról is olvashatunk ami nem a mi munkahelyünkön, hanem — mondjuk — a gépjavítóban történt. Az a véleményem, hogy ezt az újság írói, szerkesztői jól csinálják, de ha még inkább törekednek arra, hogy az élet sok kisebb eseményének is helyet adjanak, akkor még több olvasója lesz. Mondok példát is: sokakat foglalkoztat még az ötnapos munkahét, meg a kereset dolga. Mert tudja, a megélhetés az nagyon fontos dolog. Nos írhatnának arról, hogy az ötnapos munkahéttel kapcsolatos dolgokat hogyan sikerült megszervezni, nincs-e probléma valahol? Dícséretnek pedig: ha megjön a Híradó, percek alatt szétkapkodjuk itt, a telepen. Máshol is így van, biztosan...

Csalah Sándor

A gazdaság KISZ-alapszervezetének titkárát az egyik gépműhelyben találtuk meg. Szinte a „gép alól” kértük ki egy kis beszélgetésre. Öt perce van, válaszolta, és nem volt okunk kétségbe vonni, hogy így van.

— A Körösi Híradó? Nem azért mondom róla jót, mert a mi lapunk, a mi újságunk. De tényleg jó újság! Nem egyszer kitérgetjük a fiatalokkal egy-egy cikket, riportját. Különösen persze azokat, amelyek a fiatalokról, a KISZ-ről, a — sajnos most éppen nem létező — klubéletéről szólnak. A múltkor nagy sikere volt a brigádok körében annak a cikknek, amit a Vállalat Kiváló „Augusztus 20” szocialista brigádról írtak. Hiányoljuk is, hogy mostanában nem folytatták a szocialista brigádok bemutatását. Ez lenne a kritikám, elsősorban. Azt hiszem, könnyen tehetnek róla, és már

a legközelebbi számban olvashatunk az egyik arra érdemes brigádról. Szeretném azokat az írásokat is, melyek bemutatnak egy-egy embert. Irjanak jól dolgozó fiatalokról, vannak ilyenek sokan!

Somogyi János

A központi raktár vezetője szívesen nyilatkozik a Híradóról. Még készült a fénykép, már leszögezte: El sem tudnám képzelni a munkánkat a Körösi Híradó nélkül. Ha valakit érdekel az, hogy mi a dolga, mit vár tőle a gazdaság, a munkahely, ahol a kenyérrelőt keresi, akkor a Híradót nem hagyhatja ki. Az a véleményem, hogy megfelelő módon és formában tájékoztatják a vezetőket a dolgozókat arról, ami éppen soron levő feladat, amit elvár tőlünk a népgazdaság. Hogy mi kellene még? Irjanak többet hétköznapi történetekről, az életünkről. Arról, hogy hogyan él egy géplakatos, vagy rizsőr, gépkocsivezető vagy konyhai dolgozó, bárki. És soha ne maradjanak el az olyan cikkek, melyek a gazdaság helyzetét tükrözik, amelyekből világosan láthatjuk: hol tartunk? Az sem ártana, ha szólnának a múltból, tíz-húsz évvel ezelőtti időről, hogy lássuk, honnan hová jutottunk? No és a sport, arról is lehetne többet! Esetleg a horgászokról, mert most hazabeszélek: én is nagyon szeretek horgászni...

Oláh Sándor

Az egyik legutóbbi Körösi Híradóban ott volt a fényképe, ahogy ül a masináján és „tereli a mag-hegyeket”. Nos, most kértük, szálljon le arról a brummogó paripáról és szóljon hozzá a mai témához: tetszik-e avagy sem a Körösi Híradó?

— Nekem tetszik, az a legelső, hogy amikor megérkezik, beszerzem

Az új,

Fiat 1800-as erőgépek

A Fiat 1800-as típusú erőgépet az intenzív gabonaprogram keretében vásároltuk, több mint kétfélmillió forintért. Gazdaságunkban szükség van olyan gépre, amely nehezebb körülmények között is megfelelő minőségben képes dolgozni. Vannak olyan igényes munkafolyamatok, amelyek ilyen „nagy tudású” traktort igényelnek, azonkívül az úgynevezett „traktorlépcsőbe” is beillik, mert az MTZ-80-as és a Rába-Steiger között a 120-180 lóerős kategóriában csak T-150-es típusú traktoraink vannak, melyek csak korlátozott munkafolyamatokra alkalmazhatók.

Rendelkezünk megfelelő munkagépekkel is az új traktorhoz (Rába IH Cyclo, Rába IH 6200 vetőgépek, Rau kombinátor, Rau multifiller, Rába IH tárcsa, eke hogy csak a legfontosabbakat említsük). Nagyon fontos az új Fiat erőgép megfelelő kihasználása, de ugyanakkor vigyázni is kell rá, hogy hosszú élet tartalmú legyen, mert a beruházás megtérülése csak így biztosítható.

a magam példányát. Aztán hazaviszem és kiolvasom az utolsó betűig... A legutóbbiban is volt nem egy olyan cikk, amit nagyon jónak tartottam, és sok mindent megtudtam belőle. Arról, hogy mi vár ránk 1984-ben, mi lesz a tennivaló, hogy a régebbi hullámvölgyből egyre magasabbra kapaszkodjunk. Ami nem tetszik, keveset írnak a sportról! Tudja, milyen jó kis csapatok vannak itt? Meg billiárd-versenyek? Én is be szoktam szállni, persze, olyan jó közepes billiárdos vagyok. Meg írhatnának a csabai focicsapatról, olyan dolgokat, amit a Népújság sem ír meg, mert nincs helyük rá...

Köfalvi Jánosné

Könyvelő. Azóta olvassa a Híradót, amióta az első szám megjelent. Végig böngészte mind a 96 oldalt az elmúlt hat esztendőben.

— Fő erénye az újságunknak, hogy az abban nyilatkozó, a cikkírók reálisan mutatják be a valóságot, soha nem szépítik, de nem is vesznek el belőle. Azt szeretném, ha ez a realitás-érzés ezután is megmaradjon, sőt tovább erősödjön. Az emberek tájékoztatása olyan szükségesség, amit nem lehet kikerülni! A Híradó tudja ezt a szabályt, és látható, hogy ez a szellem vezérli.

— Hogy mit szeretnék még? Például csináljanak olyat, hogy „A nők rovata”. Ebben közölni lehetne érdekes recepteket, kötés-hímzés leírásokat, kis cikket — képpel — a divatról, arról hogyan öltözködjünk, mikor milyen viselet az illő, stb. A lányok is szívesen olvasnának ilyen rovatot. A legkülönbözőbb hobbykat is bemutatnának, miért ne? Az is az élethez tartozik, és csak frissíti, színesíti az újságot.

Hat vélemény, sok kívánság. A beszélgetés hasznos volt, hiszen kétségtelenül bizonyította: a gazdaság dolgozói magukénak érzik a Körösi Híradót, és igényeik vannak vele szemben. A mi dolgunk: teljesíteni azokat. (s-n)

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyomaendrőd)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürr üzeme,
Gyula

KÖRÖSI HÍRADÓ

1984. DECEMBER

A KÖRÖSI ÁLLAMI GAZDASÁG HÍRADÓJA, VII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

MÉG TÖBB ERŐFESZÍTÉSRE VAN SZÜKSÉG

Közelebbi és távolabbi feladatok gazdaságunkban

Az MSZMP XII. kongresszusa egyértelműen a gazdálkodásra irányította a főfigyelmet, ki-mondva, hogy „*hazánk természeti adottságai indokolták és lehetővé teszik a mezőgazdaság kiemelt fejlesztését.*” Ezt gazdaságunk részére is fontos feladatot jelentett, azt, hogy szükség van a gyors ütemű fejlődésre. A termelés fejlesztése viszont megköveteli, hogy minden ágazat eredményesen gazdálkodjon, hisz a fejlesztéshez szükséges anyagi eszközök a gazdálkodás eredményessége által teremthetnek elő. Jelszavunk csak az lehet, hogy „*még több erőfeszítésre van szükség.*” *Félreértés ne essék, ez nem lebecsülése az elmúlt évek munkájának, az utóbbi évek dinamikus fejlődésének, de gazdaságunk stabilitásának megteremtése folyamatosan ezt az igényt fogalmazza meg. Ha jobban bízunk egymásban, ha belső helyzetünkben kiindulva fogalmazzuk meg céljainkat, akkor ez a kollektíva eleget tud tenni a magasabb követelményeknek. Gondoljunk az 1983-as aszállyra (amiről azt írták, hogy ebben az évszázadban ez volt a harmadik), mi egy fillérrel sem kaptunk több állami támogatást, mégis talpon maradtunk, sőt az előtte levő évekhez viszonyítva szép eredményt értünk el.*

Melyek azok a területek, ahol előrelépésre van szükség?

1. Az eddig helyesnek bizonyult önelszámoló egységek fejlesztése. Az intézkedési, döntési jogkörök, vállalkozási lehetőségeket még közelebb vinni a termeléshez.

2. Minden évben összevetjük az ágazatokat, mérleget vonunk tevékenységükről. A tények adatai: vannak veszteséges ágazataink, tudjuk is melyek ezek. Feladat egy lehet: nyereségessé kell tenni ezeket. A hogyanak három útját látjuk: 1. Biztosítanunk kell azon személyi és tárgyi feltételeket, amellyel az üzemi tevékenység nyereségessé tehető. 2. Ha nincs meg ez a lehetőség, akkor aprólékos szervező munkát kifejteni, úgy mint kistermelőkhöz kihelyezni, bérbe, vállalkozásba adni, mint tettük ezt a juhászattal és az erdőgazdaságokkal. 3. A harmadik út, amely csak olyan ágazatoknál járható, ahol roppant elavult a technológia, rossz a munkakörülmény: ez a felszámolás. Akkor végzünk jó munkát, ha nem a veszteséges ágazat felszámolására törekszünk, hanem a veszteséget eltüntetjük.

A kialakult termékszerkezetünket meg kell hagyni, ebből viszont az következik, hogy az egyes elemek nagyságrendjét, arányait kell megváltoztatnunk, a gazdaságosságunk alárendelve.

Fejlesztési lehetőségeinket is ezen elvekhez igazítottuk az elmúlt időben és ehhez kell a jövőben is. Amit jól és hatékonyan tudunk csinálni, azt fejleszteni kell, a piaci igényeket figyelembe véve. Ahol közepes, vagy gyenge eredmények vannak, ott már óvatosságnak kell lennünk, csak akkor lehet kezdeményezni, ha ezzel az ágazat nyereségessé tehető.

Nehézségeinkért a pénzühiányt nem tehetjük felelőssé, illetve nem vezethető minden erre vissza, sok dolog alkalmazkodóképességünk hiányát jelzi. Vajon mindent megteszünk, hogy a bevált, gazdaságos, eredményt-javító módszereket más gazdaságoknál megnezzük és a mi körülményeinkre alkalmazzuk azt? Gyakori válasz: mi szegények vagyunk, mi nem tudjuk azt megcsinálni, amit pl. Dalmand csinál a silókukoricával, vagy Derekegyháza a 100 százalékosan első osztályú tejével. Azt hisszük a kérdést meg kell fordítani. Ők azért gazdagok, mert úgy csinálják, ahogy azt csinálni kell. Ma már kétségtelen, hogy a legnagyobb kincsünket, az emberi elmét jobban kell művelni és szolgálatba állítani. Csak az emberi munka képes csodát teremteni, semmi más a világon. Nagy fejlődésnek tartjuk, hogy kezdjük elhinni: a termelési érték előállítása nem csak a technika, a föld érdeme, hanem az azt vezérlő és művelő emberé is.

Most nem részletezzük ágazatonként problémáinkat, azokról szóljunk néhány szót, amelyek döntően meghatározták eredményeinket, vagy eredménytelenségünket. Gazdálkodásunk legneuralgikusabb pontja a juhászattal volt, az alacsony tőkeigényű juhászattal megalapozatlanul súlyos anyagi terheket jelentő fejlesztése. A 63,6 millió fontos beruházás. Ez egymaga is meghatározta gazdaságunk helyzetét. Ha ehhez hozzászámoljuk még az 1979-es, 80-as, 81-es év kedvezőtlen rizstermését, a vállalati vezetési rendszer korszerűtlenségét — a fenti három tényező egybeesése miatt beszélhetünk most csak arról, hogy vállalatunk kezd kedvezőbb pozícióba kerülni. A három tényezőből kettőt megoldottunk, a harmadik tényező, a rizs eljutott a döntés szintjéig, bár nagyon jól jött az 1982-es, 1983-as jó rizstermés, a durván 1000 hektáros területen, de be kell látni, hogy természetesen sok a kritikus pont, amit nem tudunk befolyásolni. Az idén már csak önköltség színvonalú a termés. A gépek fizikai amortizációja óriási, kétszerese, háromszorosa az egyéb növénytermesztési kultúrákhoz képest. A jövő évtől a vetésterület lecsökkentjük 600 hektárra. Ez az a terület,

amely gyenge termés esetében sem rendíti meg a gazdaságot.

Az őszi kalászosokról szólva: minden adottságunk megvan a fejlesztésre. Az utóbbi két évben a térség élvonalába kerültünk, ami a hozamokat illeti. Vetésterületét maximumra kívánjuk növelni, amit a vetésforgó csak megenged. A jelen termelési színvonal tartására kell törekedni, költségtakarékosság mellett.

Az állattenyésztésben a juhászattal gondjai úgy érezzük megoldódtak, a bérlő körüli problémák elcsitultak. A feltétlen juh legelők és a meglévő épületek miatt valamennyi juhra hosszú távon szükségünk lesz.

A szarvasmarhaágazat nagyon rapszodikus volt az elmúlt öt évben. A megyei állami gazdaságok átlagszintjén levő fajlagos termelési szintüket őrizni kell, növelésére csak akkor kell számolni, ha a ráfordítás igénye a hatékonyság javítását szolgálja, közben nagyobb gondot kell fordítani a jó tömegtakarmány-bázis megteremtésére. A baromfitenyésztésről annyit, hogy 3 éves múltja van, és a jelen helyzet megtartására kell a hangsúlyt tenni.

Állattenyésztésünk ágazati méretének növelésére csak a jövedelem stabilizációja után gondolunk. Gépesítésünk jelenlegi helyzetének radikális változtatására nincs szükségünk. Az elmúlt öt évben 68 millió forintot költöttünk rá. Fokozottabban törekedni kell az üzemeltetési fegyelem megszilárdítására, a szervezési tartalékok mozgósítására. Bátorabban kell támaszkodnunk a dolgozók kezdeményezésére, javaslatokra, ötleteik felhasználására. Fejlesztési forrásaink javulása esetén elsődlegesen a technika megújítására gondolunk, mert jelenlegi helyzetünkben ez a leg-rövidebb idő alatti visszatérést jelenti gazdasági befektetésünknek.

Melléküzemági tevékenységünkről elmondhatjuk, hogy hosszú vajúdas után ennek az ágazatnak is kialakultak a világos kontúrjai. Jó partnerre találtunk a békéscsabai FORC-nál, a Körös Kazángyártó Vállalatnál. Tovább kell fejlesztenünk ezen ágazatot úgy, hogy a nyereség biztonságát megmaradjon és alaptevékenységünk jövedelembizonytalanságát kompenzálni tudja.

Sokat foglalkozunk az utóbbi időben az új vállalkozási formákkal, így a vállalati gazdasági társulásokkal is. Egy GT már megalkult, egy az alakulás végső stádiumában van. A gazdaság minden dolgozójának joga van GT-t alakítani, de mi a GT-ért anyagi

Ünnepek előtt . . .

Közeledik a karácsony, s utána gyors léptekben az új esztendő. Megint eltelt egy év. Újból készülődnek haza még a messzi tájakról is a gyermekek és az unokák, hogy legalább egyszer egy esztendőben együtt ünnepeljen az egész család. S fölelevenedjenek a régi emlékek, az összetartozás finom szálai, melyet átszőnek a jelen eseményei, örömei. S milyen jó a fenyőfa alatt és az ünnepi asztal mellett ezt is, azt is megosztani egymással, hogy aztán ez az együttlét is újabb emlékké váljon. Mert az lesz belőle, föl-fölsejlő, a következő idők folyamán. S az ünnep boldogsága elkíséri gyermekeinket egy életen át.

Megint eltelt egy év. Igazán ilyenkor döbbenünk rá, amikor búcsúztatjuk, s a szilveszteri jó hangulatba egy csöpp szomorúság is vegyül. De csak egy pillanatra, hisz várakozással fogadjuk az újat, amely új sikereket ígér munkában, életünkben. Mit is várhatnánk mást, mint jót, sőt jobbat az elmúltól. S ha erőnket mozgósítjuk, s nem csak kívánjuk a jobbat, de mindent meg is teszünk érte: valósággá válik. Egyéni, családi és társadalmi méretben. Mindehhez, vagyis a tervek megvalósulásához, a kitűzött célok eléréséhez, mindenkinek, gazdaságunk minden dolgozójának család-jával együtt jó egészséget és sikereket gazdag új esztendőt kívánunk.

felelősséget nem vállalunk. Minden alulról jövő kezdeményezést felkarolunk és segítünk, mivel jogi és adminisztrációs oldala elég bonyolult. Véleményünk az, hogy legális körülmények között végezzék dolgozóink a különböző szolgáltatásokat, ha már szabadidejüket feláldozzák, és ne kontárként.

Szólni kell itt még arról, hogy létszám és bér-gazdálkodásunk vezérfonalát az elmúlt öt évben az adta, hogy azon dolgozókra van szükségünk, akik a gazdaság, így a népgazdaság számára is hasznos és értelmes munkát végeznek. A termelés fejlesztéséhez szükséges kvalifikált létszámot kizárólag az anyagi érdekeltég differenciálásának következetes alkalmazása révén biztosítottuk és ezt kell tennünk a jövőben is. Bérszínvonalunkat, annak fejlesztési lehetőségét mindig maximálisan kihasználtuk, még akkor is, amikor eredményességünk az elvárt szint alatt volt. Alapkérdés, hogy képesek vagyunk-e hatékonyabban az építő munkánk szolgálatába állítani az emberekben rejlő képességeket. Gazdaságunk helyzete megköveteli, hogy nagyobb hangsúlyt helyezünk a szakmai képzettségre, rátermettségre, azok mellett döntünk, akik bírják a harcot az átlagnál

nehezebb természeti körülményekkel. Megteremtettük annak feltételét az önelszámoló egységek létrehozásával, hogy minden vezető gazdaként gondoskodjon és gazdaként cselekedjen. Úgy gondoljuk, ez a fajta magatartás és szemlélet a termelés egyik nagy tartaléka. Tovább folytatjuk és kell is folytatnunk a munkában résztvevők közvetlen, személyes anyagi érdekeltégének megteremtését, a feladat és személy összhangját. Gazdaságpolitikai céljaink világosak, tiszták, ismerjük korlátainkat, rugalmasnak kell lennünk a végrehajtásban, de álhathatosnak abban, amit jónak ítélünk és nem tágitani attól. A felsőbb párt- és társadalmi szervekkel a kapcsolatunk jó. Egy-egy feladat végrehajtása előtt kölcsönösen megkeressük egymást, véleményt cserélünk, a végrehajtás után közösen értékelünk.

Nem volt célunk az, hogy munkánk minden részletéről számot adjon. Kerestük azokat a súlypontokat, amelyek vissza-tükrözik helyzetünket, körülményeinket. Arról próbáltunk beszélni, ami itt és helyileg, politikailag fontos és meghatározó.

Körösi Állami Gazdaság
MSZMP Pártvezetősége

A kitüntetettek a szó

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának megünneplése most is, mint mindig nagy esemény volt a vállalatnál, melynek keretében – szokás szerint – a kiemelkedő munkát végzők és tőzsgárda-tagok kitüntetésére, jutalmazására is sor került. Hárman a *Kiváló Munkáért Miniszteri Kitüntetést* kapták.

Egyikük *Szmólnik Lajos*, az építőipari részleg főművezetője. Harmincéves tőzsgárda tag, kétszeres kiváló dolgozó, s még 1957-ben megkapta a Munkás-Paraszt Hatalomért kitüntetést.

– Szakmám szerint ács vagyok, másfél évtizedig mint szakmunkás dolgoztam, aztán lettem művezető, majd a mostani beosztásomba kerültem. Ha az életemre gondolok, azt mondhatom, jól alakult a sorsom, mert mindig szerettem a munkámat és amim van, azt abból és itt a gazdaságban kerestem meg.

– Pedig nem ácsnak készült...
– Tényleg nem. Villanyszerelő akartam lenni, de oda épp nem volt felvétel. Talán még jó is, mert annyira megszerettem az ácsmunkát, hogy mint másodéves tanuló az országos versenyen első lettem.

– S a szakmaszeretet azóta sem múlt el?

– Csak fokozódott, s áttevődött az egész építőiparra, azon belül a vezetésre is, pedig az jóval nehezebb a fizikai munkánál, mivel több gondnal és feszültséggel jár. De hát ebben is meg lehet a tapasztalatot szeremi a gyakorlat által.

– És a követelményeket megszokni?

– Idővel és fokozatosan azt is, velem is így történt, mert nem most és egyszerre csöppentem bele. Az anyag- és energiatakarékosság, a munkafegyelm, és sorolhatnám a többi is, egészen a jobb és olcsóbb termelésig: már elég régen napirenden van. S a különböző gazdasági szabályzók is. Amikhez alkalmazkodni kell.

– És az eredmények?

– Tavaly még kicsi, 200 ezer forint volt a részleg nyeresége. Az idén úgy néz ki, hogy hasonló feladatot, hasonló létszámmal, de közel egymillió nyereséggel sikerül megoldanunk.

A másik miniszteri kitüntetett *Papp József* keverőüzemi gépész, háromszoros vállalati kiváló dolgozó és már ő is három évtizede tartozik a gazdaság kötelékébe.

– Legényke voltam még, alig tizenhat éves 1953-ban, amikor ide hozott a sors. Mint vasat a mágnes, úgy vonzottak a gépek, de akkor épp rakodóra volt szükség, s csak egy év után kerültem traktorra. Végre enyém a világ, úgy éreztem. Aztán a kombájn következett, később a traktor- és gépészvizsga. Végül meg a keverőüzembe „keveredtem”. S itt is jó.

Öten dolgoznak együtt, pontosan, receptúra szerint. S ez nekivaló munka, mert mindig, mindenben a pontosságot szerette, még a szorító körülmények között is. Mert ilyen is előfordul a munka során, de ilyenkor a tizenéveses gyakorlat segít.

– Úgy érzem, szeretnek és megbecsülik a munkámat és ez mindennél fontosabb. Ezért nem jutott soha az eszembe, hogy máshova menjek. Nem

A november 7-i ünnepségünk elnöksége. Dr. Mindák Zoltán pártalapszervezetünk titkára ünnepi beszédet mond. A kép jobb szélén Dávid Imre igazgató

is lett volna értelme, hiszen dolgozni mindenütt kell, de nem mindenütt ismerik az embert. Itt tudják ki és mi vagyok és én is mindenkit ismerek. Jó kollektívában dolgozom, ez a második otthonom. És most ez a nagyon kellemes meglepetés ért...

A harmadik miniszteri kitüntetett *Szilcs Bálint*, az egyetlen még dolgozó alapító tagja a gazdaságnak. Először fogatos volt, majd traktoros lett, s ez utóbbi munkát több mint két évtizeden keresztül végezte. Ez a hosszú traktoros élet megviselte az egészségét, s így került át a növénytermesztésbe rizsörnek. Sokáig volt szakszervezeti bizalmi. Mint a munkájukat szerető emberek általában, ő is mindig szorgalmasan és lelkiismeretesen dolgozott, s társadalmi munkáját is felelősséggel látta el. Mindig lehetett rá számítani.

A vállalati *Kiváló Dolgozó* kitüntetést nyolcan kapták meg, s közülük a következőkkel volt alkalmunk beszélgetni:

Diós Imre mezőgazdasági gépszerelő már harmadszorra érdemelte ki ezt az elismerést. Először még a Talajjavító Vállalatnál, ahonnan 1970-ben jött a gazdaságba.

– Azért, mert megelégettem az országjárást, amivel az ottani munka szószertint ezzel járt. Jó az egy ideig, főleg míg fiatal az ember, keresni is szépen lehetett, de aztán már, amikor egy kicsit megelőzte magát, többre értékeli a nyugalmat. És nem bántam meg a cserét, itt is jó helyem lett.

Hogy munka és ember egymásra talált, azt az itt töltött idő bizonyítja.

Több mint tíz évet a lánctalpas traktorok javításán dolgozott, öt éve meg az öntözőgépek kerülnek a keze alá.

– Mindkettőt szeretem csinálni, a lánctalp talán még jobban, pedig az fizikailag nehezebb és piszkosabb is. De már akár ez, akár az, év végével nyugdíjba megyek. Szinte elképzelni is furcsa.

Megértem. Aki mint ő, tizenéves korától dolgozik, – mert akkor kezdte még a hagyományos paraszti munkával – annak az élete ebből áll ki. S ezután sem lehet más.

– Otthon, mint eddig is, vár egy csomó munka, ebben nem lesz hiány, csak a munkatársakban és a környezetben. S időnként biztos vissza fogok járni nyugdíjban is. Legalább látogatóba.

Gyuricza László inszeminátor épp tíz éve kezdte a munkát a szarvasmarhatelepen, mint brigádvezető. Három év múlva inszeminátor iskolára küldte a gazdaság, s azóta, bár műszakvezető is, munkaidejének döntő többségét a mesterséges termékenyítés teszi ki. S túl ezen, hivatásának tartja.

– Már gyermekkoromban is az állattenyésztés vonzott, s abból is a szarvasmarha ág, úgyhogy ez utóbbi szakiskolát végeztem el Eleken. Olyan sikeresen, hogy harmadévből a szakma kiváló tanulója versenyen országos első lettem, és vizsga nélkül azonnal megkaptam a szakmunkás bizonyítványt.

– Azóta is ez a szakmaszeretet a hajtóerő?

– Főleg. Ez ösztönzött arra is, hogy továbblépjek, pesti iskolára menjek, ahol hat hónapig tanultam a mesterséges termékenyítés elméletét,

a közvágóhídon meg a gyakorlatát. S nem dicsekvésként mondom, de úgy érzem, hogy aránylag könnyen belejöttem.

– Minek tulajdonítja ezt?

– Mindenhez érzék kell, s nekem úgy látszik, ehhez van. És persze legalább ilyen fontos az érdeklődés, az állat, a szarvasmarha szeretete, amiről már az előbb szó esett. Így aztán szívesen végzem a munkámat, s örülök annak például, hogy a vemhességi arány jó, országos szinten van, átlagosan ötven százalék.

– A mesterséges termékenyítés célszerűsége vitathatatlan. Ezen belül mi a fő célkitűzés? Igazán mit akarnak elérni?

– A hatszázas tehénállomány tejhozamának további növelését.

Kovács József munkavédelmi vezető 1968 nyarán két szakmunkásbizonyítvánnyal és négy évi gyakorlattal jött a gazdaságba. Már akkor sokféle munkát tudott végezni és volt is rá módja. Továbbtanulni is, a szolnoki általános gépésztechnikumban, ahol 1974-ben szerzett technikus oklevelet.

– Hogy emlékszik ezekre a kezdeti évekre?

– Kemény idők voltak. Sokat dolgoztam, tanultam, közben megnősültem, és még a házépítéshez is hozzáfogtunk. De mindez együtt alapozta meg a mai lételemet. Az eddigi munkámat is beleértve, a műhelyvezetői éveket, és a nyugodt, kiegyensúlyozott családi életemet. Tehát nagyon megérte, ha nehéz is volt.

– A munkavédelmet szakszervezeti feladatként ismerte meg.

– Azt hiszem, az 1971-es választásokkor lettem a vszb munkavédelmi felügyelője. Ezzel kapcsolatban is sokat kellett tanulni, s közben gyűltek, egyre gyűltek a gyakorlati tapasztalatok, amiknek mióta függetlenített vagyok, veszem csak igazán hasznát. Akárcsak a gépészeti ismereteimnek, itt is, ebben a munkában.

– Szeretnénk feladat a munkavédelem?

– Itt, tehát a mezőgazdaságban széles skálán mozog. Nincs olyan munkaterületünk, amelyet ne érintene. Ma már gép és gép van mindenütt az állattenyésztésben, növénytermesztésben, és ehhez jön még az ipari üzem és az építőipar. És akkor még nem említettem a növényvédelem nagyon veszélyes vegyszereit. Nálunk bárhol dolgozik valaki, jól teszi, ha vigyáz magára, vagyis betartja a szabályokat. Mert a baj könnyen megvan.

– És vigyáznak is? Van hatása az oktatásnak, ellenőrzésnek?

– Van, de nem eléggé, s ezt a veszélyérzetre értem, aminek tudatában kell lenni. Ennek dacára sem rossz a munkavédelmi helyzetünk. Tavaly 15 üzemi baleset volt 346 kiesett munkanappal, az idén október 31-ig 12, s 263 munkanap kiesést okozott.

A Vállalat Kiváló Dolgozója lett még az itt megszólaltatottakon kívül: *Balogh Lajos*, az ipari üzem vezetője, *Boczonádi Ferenc* kerületi gépszerelő, *Hanyecz Károly* műszaki osztályvezető, *Létai János* gépkocsivezető és *Sásdi László* esztergályos.

Szegedi Pál gépkocsivezető nem is egy, hanem két kitüntetést vehetett át: a balesetmentesen vezetett *egymillió kilométer* után járó és mint munkásról a *Haza Szolgálatáért Érdemérem* bronz fokozatát. Szakmai és társadalmi munkájáért már eddig is több elismerésben részesült.

– A gépkocsivezetést 1952-ben kezdtem, azóta jött össze a foglalkozásom során az egymillió kilométer. Budapestről 1955-ben kerültem Örménykútra, majd az egyesülés után ide. És bizony már én is – mint ebből látszik – öreg dolgozója vagyok a gazdaságnak. Jót is, rosszat is megértünk együtt. Nem is keveset.

– Hogyan lehet ennyi sok kilométer balesetmentesen vezetni, mikor az országút tele van veszélyekkel?

– Különösen az utóbbi évtizedben lett óriási a forgalom, s ezzel a veszély is fokozódott. De meg kell mondani, hogy akkor is nagyon ajánlatos volt vigyázni, mikor még csendesebbek voltak az utak. Én megszoktam – bár szeretek hajtani –, hogy körültekintő legyek, óvatos, és ennek mindig hasznát vettem. Különösen rossz időben, csúszós utakon, ködben.

– Igaz, hogy ma már nem elég csak jól vezetni?

– Nem bizony, az az idő már elmúlt. Azt is tudni kell, vagy legalább is sejteni, mit akar a másik, hogy időben kivédhesse az ember a bajt. Szinte hetedik érzékre van szükség. És még a nagy gyakorlat és vigyázat mellett is hasznos olykor a szerencse.

Vass Márta

Szmólnik Lajos

Papp József

Diós Imre

Gyuricza László

Kovács József

Hanyecz Károly

Szegedi Pál

A kőszigeti kerület az új rendszerben

Épül a gépműhely Kőszigeten

Két éve a „kerületi rendszer” bevezetésekor reméltük, hogy a közvetlen érdekeltségen alapuló kerületi önállóság keretei közt megálljuk helyünket és a rendszer kínálja előnyöket ki tudjuk használni. Két év eltelté után természetes az igény, hogy visszatérve a megtett útra értékeljük sikereinket és balsikereinket. Induláskor a kőszigeti kerület „jogelődje” csupán a különálló juhászati ágazat, illetve keverő-száritó üzem volt a maga korlátozott eszközeivel, személyi állományával és infrastruktúrájával. Ezeket még csak alapnak sem lehetett tekinteni egy új, a gazdaság alaptevékenységének majdnem felét felölelő termelés feltételeihez. Így teljesen új alapokról kiindulva igyekeztünk megteremtteni egy működőképes, legalább a legszükségesebb tárgyi feltételekkel ellátott közösséget.

Napjainkban elmondhatjuk, hogy kialakult a kerület személyi állománya, minden ágazat rendelkezik fizikai dolgozók és műszaki vezetők azon körével, mellyel képes ellátni feladatát. Kialakult a kerület ágazatai közötti munkakapcsolat, a viszonylag zavartalan működést biztosító munkamódszer. Ez a folyamat azonban teljesen nem fejeződött be és teljesen nem is fog befejeződni, hisz korlátozott mértékben mindig akadnak személyi problémáink, illetve új helyzetbe kerülünk, mely szervezeti és személyi változásokra kényszerít bennünket. A kerület gépi eszközökkel történő ellátottsága a szükséges szintet kielégíti, mely szintet – bár korlátozott utánpótlással, minőségi cserével –, de biztosítani tudjuk. Legnagyobb problémáink az „infrastrukturális” ellátás területén vannak. Az épületek állaga túljáratlan részben nem kielégítő, ezen kívül bizonyos helyeken kevés a rendelkezésre álló létesítmény. Az elmúlt két évben ezen a területen tettük anyagi ráfordítás szempontjából a legtöbbet, de az elmaradásból csak lefaragni tudtunk, a kellő szintet elérni nem.

Ezzel függ össze, hogy a szociális ellátás, a szociális épületek hiánya, illetve hiányos felszereltsége miatt nem kielégítő.

Az általános értékelés után nézzük meg, hogy a kerület, illetve ágazatai a fenti körülmények között milyen eredménnyel végezték munkájukat. A kerület ágazati összetétele lényegesen nem változott az utóbbi két évben. Jelenleg is a növénytermesztés a domináló a tervezett 45 874 m²/Ft árbevételével. Ez az ágazat ebben az évben tervét valószínűleg nem tudja biztosítani a rekord búzatermés ellenére sem, ugyanis a hűvös tavasz és nyár-első miatt a rizs a tervezett 3 t/ha-ral szemben csak 2,2 t/ha-t termelt. Hosszú évek rizstermesztésének bizonytalansága miatt a gazdaság rizstermő területe a jövőben csökken, mely a kerületet is érinti. Az állattenyésztés tervezett árbevétele 26 862 m²/Ft, me-

lyet elsősorban a baromfiágazat tollértékesítéséből származó többlet árbevétele miatt tervét túlteljesíti és így az évet sikeresen zárja. Két év eltelté után elmondhatjuk, hogy a bérjűhátszát az új bérlővel stabilizálódott és megszűnt a juhászati ágazat vesztesége. A kerület harmadik „termelő ágazata” a keverő üzem és a szervezettel hozzatartozó bértárolás. Mindkét területen ebben az évben bővítettük ki a „termelést”. Elmondható, hogy a bérkeverési tevékenységet sikeresen végeztük, volumenében további növelésére lenne szükség, amelyre viszont nehéz partnert találni, így a tevékenység jövőbeni kiszélesítése bizonytalan.

A kerületben a legtöbb probléma a bértárolásnál jelentkezett, mely a tárolt anyagok mennyiségi és minőségi megóvásában vetett fel sok hiányosságot. Ezen problémák okozója a megfelelő szintű személyi feltételek hiánya, valamint a tároló épületek rossz állaga voltak. A gazdaság megtette a szükséges intézkedéseket a hiányosságok felszámolására azzal, hogy a terület élére új vezetőt nevezett ki, valószínűleg szervezeti módosításra is sor kerül. Az épületek karbantartása megkezdődött, bár a javítás üteme és minősége nem megnyugtató.

Szólni kell még a kerület kiszolgáló ágazatairól. A gépesítés (javítóműhely, traktorüzem) és száritó üzem munkájának feltételeit javítani kell úgy, hogy a rendelkezésre álló eszközök minőségi színvonalát emeljük. Az új beruházásokat elsősorban a rendelkezésre álló gépek minőségének javítására lesz célszerű fordítani. A száritó üzemből sajnos az utóbbi két évben történtek olyan beruházások, költséges fenntartások, melyek a hozzáfűzött reményeket nem váltották be.

A szolgáltató ágazatoknál problémát jelent a magas szintű szakmai ismeretekkel rendelkező szakemberek hiánya, ennek megszüntetése csak lassan halad. Végül összességében elmondható, hogy a kőszigeti kerület megfelelően alkalmazkodott az új szervezeti rendszerhez. A kerület munkájához a személyi tárgyi feltételek alapvetően biztosítottak.

Az a véleményem, hogy a kerület munkájával kellő mértékben hozzájárult a gazdaság eredményeihez, azonban több területen vannak problémák, melyet az elmúlt két évben nem tudtunk megoldani, illetve vannak olyan problémáink, amelyek „újratermelődnék”.

Ha azt akarjuk, hogy a kerület feladatának hosszútávon megfelelően ezeket a problémákat – rugalmasan alkalmazkodva a mindenkori helyzethez – folyamatosan meg kell oldani. Mindez – természetesen – közös ügyünk, közös gondunk.

Katona Lajos
kerületvezető

„Negyven éve szabad lakóhelyünk”

Az 1984. november 7-i ünnepségen került sor a közművelődési mozgalom keretén belül meghirdetett „40 éve szabad lakóhelyünk” c. vetélkedőre. Ez év augusztusában a MEDOSZ Megyebizottság tett közzé felhívást e témájú vetélkedő szervezésére. Gazdaságunkból 8 brigád nevezett és készült fel a kiadott anyagból, a „Békés megye 1944-45-ben” c. könyv alapján.

A vetélkedőt nagy izgalom előzte meg, mert az első fordulóra élménybeszámolót kellett készíteni a község felszabadulásáról. Öt brigád: a Haladás, a Tessedik, az Augustus 20, a Vörös csillag és az Előre nagyon életlenül oldotta meg a feladatot. Gyuricza Zoltánné a Tessedik brigád játékosja saját élményeit mesélte el a felszabadulás előtti és utáni napok endrődi eseményeiről. A második fordulónan elméleti kérdések következtek az 1944-45-ös eseményekről.

A Vörös csillag brigád a felszabadulás előtti parasztság rétegződéséről húzta a kérdést, az Ifi brigád a felszabadulás első napjait, heteit, főbb törekvéseit jellemezte. A többi brigád eredményesen megbirkózott a könnyűnek éppen nem nevezhető kérdésekkel.

A harmadik fordulónan 13+1-es totószelvényt kellett kitölteni. A kitöltés legjobban az Előre brigádnak sikerült: 11 találatot értek el, 9 találatos eredménnyel végzett az Augustus 20 és a Vörös csillag brigád. Pihentetőül, villámkérdések gyanánt néhány irodalmi és zenei kérdés következett. Jó válasz esetén egy pontot, téves válasz esetén mínusz 2 pontot lehetett szerezni. A Kossuth brigád tagja Csátári Mária a magyar irodalomból válogatott versek jó felismerésével 6 pontot szerzett a brigádnak. Jó érzés volt látni a levegőbe szinte egyszerre emelkedő kezeket, hogy válaszára jelentkeztek, amikor Szimonov verse a Vár

reám hangzott fel, vagy amikor Erkel Bánk bányából részletet kellett felismerni.

Ötödik fordulóként „Ki mondta, hol mondta, mikor mondta” fejtörő játék következett, amelyet a tizennyben levő idézetekből állítottunk össze. Az anyag jó ismeretét bizonyította ez a forduló, mert a brigádok az idézeteket felismerték és így 8-10 pontokat szereztek.

Befejező fordulóként „Dupla vagy semmi” játék következett, 1, 2, 4, 8, 16 és 32 pontos kérdésekből. Itt már a tudáson kívül a taktika és a bátorság is érvényesülhetett. Ki-ki meddig merészkedett el a pontszerzéssel.

Néhány a 16 pontos kérdések közül:

– kérdezte dr. Mindák Zoltán játékvezető a Tessedik brigádtól – 26%-kal a második lett – hangzott el Megyeriné jó válasza.

„Békés megyében hány párt indult az 1945-ös választáson?” – szövege a kérdé. az Összefogás brigádtól. Öt párt indult – válaszolta Sinkovics István.

Ezzel a fordulóval megszületett a végeredmény: első a Haladás brigád lett 48 ponttal, második a Tessedik brigád 46 ponttal, harmadik az Összefogás brigád 44 ponttal. A többi brigád is szép eredménnyel, jó pontszámokkal végzett. A győztes csapat tagjai: Hanyecz Károly, Oláh Sándor, Tóth László – ők jutottak tovább a megyei versenyre.

Figyelem és jó hangulat: ez volt a vetélkedő

„Hol alakult meg Békés megyében az első SZDP alapszervezet?” Békésen – hangzott a Haladás brigádja jó válasza, amely szinte meghatározta szereplésüket.

„Milyen eredményt ért el az MKP az 1945 őszi választáson?”

Gratulálunk a győzteseknek és a versenyző brigádoknak! Köszönjük a részvételt, azt, hogy méltón tisztelegve köszönhetjük községeink felszabadulásának nagy eseményét, a 40. évfordulót.

Hangya Lajosné

Egészségvédelem helyben

A dolgozók egészségvédelme és egészségügyi ellátása állami feladat is, amelyet a meghatározott létszámú munkahelyeken az üzemegészségügyi szolgálat a gyógyító megelőző szolgálattal karöltve segít megvalósítani. Az üzemegészségügy ugyanis szerves része az egészségügyi alapellátásnak, bár még sok a tennivaló az üzemegészségügy bővítésében, elterjesztésében. A sajátos tennivalókról beszélgettünk dr. Darvas Tamással az állami gazdaság üzemorvosával.

– 1981. október 15-től dolgozom a gazdaságban – mondja –. Ez még nem hosszú idő, de arra elegendő, hogy az itt élőket megismerjem, s az üzemorvosi munkaterületen is tájékozódjak. A feleségem főállású üzemorvos volt, s gyakran megbeszéljük a tennivalókat. Hetenként 5 órában rendelék, a Körösi és a kőszigeti kerületben is megkereshetnek a dolgozók. A feladataim közé tartozik többek között a munkaalkalmassági és szűrővizsgálatok elvégzése, a rehabilitációs munka kibővítése. Megtaláltuk a közös hangot a gazdaság vezetőivel is, a véleményemet kikérik a munkakörülmények egészségügyi kialakításánál és az üzemegészségügyi szabályok betartásánál. Folyamatosan végzem a dolgozók munkaalkalmassági vizsgálatát. A körülbelül 480 dolgozó közül több mint 400-nak az egészségügyi törzslapját már elkészítettem. Így figyelemmel tudjuk kísérni egészségi állapotuk alakulását, s ez a gyógyítást is segíti, a betegségek előzményének felkutatását biztosítja.

A gazdaság üzemorvosa ugyan nem veheti táppénzre a beteget, de a

kiseb sérüléseket helyben ellátja, a panaszokat orvosolja. A hosszabb kezelést, bonyolultabb felszerelést igénylő eseteknél szakorvoshoz irányítja a betegeket. Ez is volt az egyik cél, hogy a környező falvakból bejáró dolgozóknak ne kelljen napközben hazamenniük, ha gyógyszerre, kisebb vizsgálatra van szükségük. Így a munkahelyükről sem hiányoznak és nekik is kényelmesebb, mint az esetleg zsúfoltságban várakozni.

– Az 50 éven felüli dolgozókat már kérés nélkül rendszeresen ellenőrizzük, vizsgáljuk, hogyan alakul az

egészségi állapotuk – folytatja az orvos –. Sajnos az itteniiek is ugyanazok a betegségek állapíthatók meg nagyobb mértékben, ami ország-világszerte probléma, a keringési, mozgásszervi bajok. Üzemi baleset szerencsére ritkán fordul elő, kifejezetten foglalkozási megbetegedéssel sem igen találkozom. A növényvédelemben dolgozóakra különösen figyelniünk kell, hiszen ők veszélyes vegyszerekkel dolgoznak. Rendszeresen tájékoztatnak arról, mikor mivel dolgoznak, s betartják, betartatják a balesetvédelmi előírásokat.

Darvas doktor főállásban körzeti orvos Gyomaendrődön. Munkájának részterületei összefonódnak, személyében is találkozik a körzeti és az üzemegészségügyi szolgálat.

A Körösi Állami Gazdaság tagja az Állami Gazdaságok Országos Központja üzemegészségügyi szakbizottságának, ahonnan kapnak szakmai útmutatást és ők is visszajeleznek sajátos gondjaikról. Az üzemorvos a gazdaságban is részt vesz az egészségnevelésben, tart egészségügyi előadásokat, elsősegélynyújtó tanfolyamokat. Beleszólása van például a gyógyszertárak elosztásában is, erről megkérdezik a gazdaság társadalmi szervezetei. Tevékenységének eredménye volt például az is, amikor az egyik beteg dolgozó rokkantnyugdíjazását tanácsára kezdeményezték.

– A mezőgazdasági nagyüzem termeléséhez nem csak gépekre, hanem emberekre van szükség – magyarázza Darvas Tamás –. Az emberekre pedig vigyáznunk kell...

B. Zs.

A Túri család

„A mi sorsunk már régen összefonódott” – meséli Túri Feri bácsi. Jól esik az emlékezés a közeli, a távoli múltra is. „Tizenkét unokám van” – mondja büszkén Túri néni...

Nincs olyan dolgozója a gazdaságnak, aki ne ismerné valamelyik Túrit, hiszen már szinte az alapítók közé számítanak. Túri Ferenc, az idősebbik már 1952-től itt dolgozik. Amikor otthonukban felkeressük őket nagy tisztességgel, kedvesen fogadnak, bár kicsit szomorúak. Beteg a mama, Klári néni. Összejött a baj, műtötték, s még feküdni kell.

Tessék azért csak helyet foglalni – invitál beljebb Feri bácsi –. Az asszony pihen, de beszélni azért ő is tud. A mi sorsunk már régen összefonódott, amikor még katona voltam. Végigjártam a poklokat én is annak idején. Felszabadulás után jóval később 1952-ben meguntuk a sok vándorlást, hazajöttünk dolgozni. Először Varsányháton, azután Kőszigeten alkalmaztak. Voltam én már sok minden a gazdaságban, napszámos, építő brigád tagja, raktáros, párttitkár, legutóbb meg mezőőr, portás.

– Kőszigeten volt szolgálati laká-

sunk, onnan jártak a gyerekek iskolába a faluba – veszi át a szót Klári néni –. Jaj, de nehezen neveltük őket, mind az ötöt. Szegények voltunk, én is dolgozni jártam. Közben meg szappant főztem, kenyeret sütöttem, agitáltam. Azt még nem is mondtam, hogy a nőmozgalomban már az elejétől részt vettem. Szerveztem az asszonyokat az MNDSZ-be, mozgósítottam őket, később irányítottam is. A gyerekeknek egy-egy jó ruhájuk volt, amit este, munka után kimostam, vasaltam, hogy reggelre legyen tiszta viselet. De nagyon szép mozgalmi élet volt itt akkoriban, no meg én is fiatal voltam. Függetlenített nőbizottsági titkár lettem, ismerem a járásban mindenkit. Sose felejttem azt a dicsőséget, amikor Gagarin Budapesten járt és a megyei pártbizottság engem is elküldött a fogadásra. Nagy erő volt a szülői munkaközösség is, iskolát meszeltünk, építettünk, ha kellett, vacsorát rendeztünk, dolgoztunk, szerveztünk.

„A házat szeretnénk teljesen rendbehozni” – közli velünk ifjabb Túriné. „Ez a legközelebbi családi terv. Egy napon sem lehet említeni ezt a házat, meg a kőszigetit...”

Szabadidő sarok

Finom sütemények

Havasi krémes:

Hozzávaló: 40 dkg liszt, 8 dkg zsír, 1 db tojás, 3 kanál porcukor, 6 kanál tej, 2 dkg szalakáli.

Az egészet összegyúrjuk és 3 részre osztjuk. Vékony lapokat nyújtunk belőle és laponként sütjük meg (világosra).

Krém: 1 liter tejből kivesszünk 1 dl-t, a többit felmelegítjük. Az 1 dl teje 6 kanál lisztet elkeverünk és a felmelegített tejen egy csomag vaníliával főzzük. A főtt krémet hűlésig keverjük. 1 Ráma margarint 30 dkg porcukorral habosra keverünk, a két krémet összetesszük és töltjük.

Az első lapot fehérkrémmel kenjük meg, rátesszük a második lapot, amit előbb baracklekvárral, majd fehér krémmel kenünk meg, a 3. lapot rátesszük és a tetejét porcukorral meghintjük.

Szegedi Pálné

Bajor csokoládé torta

10 deka vaját 10 deka puhított csokoládéval habosra keverünk, aztán jön bele 10 deka cukor, 6 tojás sárgája, 3 deka zsemlemorzsza és 4 deka darált dió, s ha mindezt jól kikevertük, adjuk bele a tojások keményre vert habját. Formába öntve vigyázva megsütjük és csokoládéöntettel bevonjuk.

Öntet: 3 szelet csokoládét vesszünk, s kétszer annyi súlyú cukrot, melyet fonószra főzünk és aztán adjuk bele a reszelt csokoládét, 2 deka vajat, s a szokott módon jól elkeverve a tortára öntjük. A cukor akkor fonós, ha egy csipetnyit két ujjunk közt széthúzva szálat képez. A tortába külön töltelék nem kell, mert maga a tészta azzal ér föl.

Vass Márta

Az apja és a fia a munkásörsegekben is összetalálkoztak. Feri bácsi régi képeit böngésszük, jólesik az emlékezés a közeli, a távoli múltra is. Feszeseen áll az egyenruhában, a másik képen Klári néni néz mosolygósan. Most sem mondaná senki első pillantásra a korát, meg hogy beteg, ha nem tudná. No persze már ő is nyugdíjas, akárcsak a férje. Feri, a fiatalabbik csendesen hallgatja a szüleit, nem szól, csak ha kérdezik. Őt már csak ilyen csendes embernek ismeri mindenki. Szintén a Körösiben dolgozik, szállításvezető. Ipari tanulóként kezdte, géplakatos lett. Hosszú ideig kombájnon dolgozott, majd kitanulta az autószerelő szakmát. Leérettségizett, technikus minősítést szerzett. Mindvégig a gazdaságban maradt, ez a Túriaknál családi hagyomány. Nincs értelme a vándorlásnak, itt élnek a szülők is Gyomaendrődön.

– Tizenkét unokám van – mondja büszkén Túri néni –. A többség fiú, csak kettő a lány. Tanulnak, dolgoznak rendesen. A legfiatalabb még csak hat esztendő. A Feri gyerekei, – két fia van – szakközépiskolába, elektrotechnikai tagozatra járnak. Az egyik sportol is, a minap járt Franciaországban az NB II-es kézilabdacsapattal. A legöregebb unokám májusban nősült. A gyermekeimnek, az unokáimnak örülök legjobban az életben. Megfogadták a szavunkat, rendes ember vált mindegyikből. A közönségért kicsit fáj a szívem, mindig szerettem emberekkel együtt lenni. Mostanában egyik-másik régi ismerőssel csak a nyugdíjastalálkozón jövünk össze, de akkor azután van örvendezés, beszélgetés!

Beszélgünk a családról, hogy Feri meg a felesége és a testvérek sokat segítenek a mamáéknak. Gyakran jönnek a többiek is, de Gyomaendrődön még csak Pistákéknak, a többi gyerek, unoka messzebbre került. Nyaranként közös programokat azért szerveznek, és itt a szülői házban is találkozik a család.

– Kicsi a nyugdíj – mondja Feri bácsi –. Megvagyunk azért, a gyerekek sem feledkeznek meg rólunk. Dolgoztam én még, amíg az asszonyt nem műtötték, de most vele vagyok. Bevásárolok, elvégzek néhány házkörüli munkát, gyorsan eltelik a nap...

Túri István csak rövid időt tudott szakítani a beszélgetésre, munkaidő van, nem állhatnak a gépek. Uzemanyagszállító, a területen dolgozókhoz juttatja el a benzint, olajat, kinek mi kell. Marika, a felesége osztja az ebédet a központ konyháján, ő sem ér rá sokáig, sok itt az éhes ember.

– Laktunk mi is Kőszigeten – meséli István –. Amikor befejeztem az általánost, hosszú ideig juhász voltam ott. A traktoros iskolát csak később végeztem el. Marika baromfitenyésztést tanult, de megszünt a telep, akkor került a konyhára. Szinte el se hiszem, tavasszal már 25 éve lesz, hogy itt dolgozom a gazdaságban. Volt olyan társam, aki elment, s mondta, hogy így-úgy jobban keres, aztán mégis visszajött ide. Hát akkor minek próbáljon máshol szerencsét az ember? Itt már ismerem mindenkit, a jót, a rosszat is. Építettünk is Gyomán, bejöttünk Kőszigetre!

– Persze a gyerekek már nem biztos, hogy itt telepednek meg – mondja Túriné –. Az egyik fiunk a nyomdaipari szakközépbe jár, a másik ács-állványozó lesz. Kora reggel utaznak Csabára, késő délután érnek haza. Rendes gyerekek mind a ketten. Szabadidőnk nekünk sincs sok. Háromszáz négyszögölon építettünk, van hely egy kis jászagnak, kertnek, kell is az asztalra való. Ezzel egészítjük ki a fizetést, mint mások. A napjaink bizony elég hosszúak, reggel már fél 4-4 órakor kelés, utaznak a gyerekek, este meg csak 10 körül van takarodó. Hogy mi a legközelebbi családi terv? A házat szeretnénk végre teljesen rendbehozni, kőporozni kell és kerítést is építenénk. Kősziget, az ottani lakás már csak az emlékeinkben él. De hát egy napon sem lehet említeni a kettőt, például a kút a tanyaudvaron volt. Onnan ittunk, mosakodtunk, itt meg már csapból folyik a víz. Többet építettünk, segített a gazdaság is, nem bántuk meg, az bizonyos!

Bede Zsóka

KÖRÖSI HÍRADÓ
Ára: 1,80 Ft
A Körösi Állami Gazdaság (Gyomaendrőd) Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
A Békés megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Dr. Árpási Zoltán
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

Névadóünnepség

Húsz kisgyermek kapott utónevét

1984. szeptember 29-én ben-sőséges ünnepség színhelye volt a gyomai tanács díszterme. A gazdaság vezetősége és a nőbizottsága névadóünnepséget rendezett a dolgozók gyermekeinek. A névadóünnepségen 20 kisgyermek kapott utónevét. Gazdaságunknak nagy öröm, ha dolgozóink a hétköznapiak mellett családi életük örömteli eseményét is megosztják velünk.

Névadóünnepségünkön Busai András, Bóczér Dániel, Bóczér Bálint, Kónya Timea, Fehér

Zsolt, Balogh Annamária, Szentmiklósi Antal, Juhász Judit, Vinyei Renáta, Orosz Balázs, Orosz Mihály, Orosz Julianna, Hajdu Tünde, Csalah Sándor, Knapcsék Andrea, Nagy Károly, Miklovicz Aranka, Szentmiklósi Krisztián, Fekécs Nóra és Timár Andrea kapott utónevét.

A gazdaság minden dolgozója nevében kívánunk a gyermekeknek, a szülőknek, névadószülőknek jó egészséget, sok boldogságot!

Pillanatképek a névadóról. Ezen a felvételen Szentmiklósi Antika (középen) a főszereplő

A Bóczér-család szemefényei a nagy névadáson: Bóczér Dániel és Bóczér Bálint. Ők még nem tudják, mit fogadott meg apu, anyu és a névadószülők...

Orosz Balázs, Orosz Mihály, Orosz Julianna a névadáson. Nekik is szívből gratulálunk és kívánunk teljes, szép életet, a szülőknek örömet gyermekeikben

A vállalati tanács megtárgyalta 1985 eredményei, az 1986. évi feladatok, a VII. ötéves terv célkitűzései

Február 27-én, a vállalati tanács ülésén dr. Varjú Ernő igazgatóhelyettes, a vállalati tanács elnöke köszöntötte a megjelenteket, akik az elnök által beterjesztett napirendi pontokat elfogadták. Ennek alapján a gazdaság 1985. évi gazdálkodási és pénzügyi tervének teljesítéséről, az 1986. évi tervről, az VI. ötéves terv teljesítéséről és a VII. ötéves terv célkitűzéseiről tartott beszámolót dr. Dávid Imre igazgató. Elmondotta, hogy az 1984. évi gazdálkodás eredményei alapján bizakodva nézhetett a gazdaság az 1985. évi feladatok elé. Ismertette azokat a körülményeket, melyek meghatározták a tennivalókat és a várható eredményeket is.

Nem félve, de azért várakozással tekintettünk az új vállalat irányítási rendszer bevezetéséből adódó önállóságra, amely lehetőséggel még előre nem ismert módon kellett élni, tevékenykedni és gazdálkodni – mondotta. – Szerény termelési érték növekedést terveztünk és a stabilizálásra törekedtünk, nem magas jövedelemtervre. A 6,5 millió forintos eredményterv nem volt feszített, de az előző évek eredményességét, az elmúlt aszályos időszakot figyelembe véve elfogadhatóak lehet mondani. A 6,5 millió forintos vállalati eredménytervet 13 946 mFt-ra teljesítettük, amely 214,5 százalékos teljesítés, és összességében rekordot jelent a vállalat életében.

Szántóföldi növénytermesztésünk eredménye a tervnek megfelelően alakult, nem voltak rekordok, de nem volt nagy veszteséggel gazdálkodó ágazat sem. Az alacsony őszi kalászos-hozamok egyértelműen a belvíz, és a júniusi csapadékos időjárás, gombás betegségek okozta problémákból adódtak, a kukorica hozamát pedig az augusztusi szárazság befolyásolta. Kiemelkedik a II. kerület növénytermesztési eredménye. A tervezett 10 025 mFt helyett 11 344 mFt fedezeti összeget értek el, amely az adott időjárási és adottsági viszonyok mellett igen szép eredmény.

Az állattenyésztésünk rekordösszegű árbevételt és eredményt hozott 1985-ben. A szarvasmarha ágazat a tervezett 34,9 millió forint árbevétellel szemben 46,2 milliót ért el, a fedezet összege 1388 mFt-tal szemben 2094 mFt. Az állami dotáció összegével, amely 8953 mFt, a gazdaság legjövendőbb ágazata volt az elmúlt évben. 1 liter tej önköltsége 6,59 forint, értékesítési átlagára 9,45 forint, 1 liter tej előállításához 0,32 kg abrakot használtunk fel. Az egy tehénre eső tejtermelés 5645 liter. A liba ágazat a tervezett 2800 mFt-tal szemben 5475 mFt-ot hozott. Ez több, mint az egy évvel korábbi igen jónak vélt eredmény. 1 kg liba előállítási költsége 29,15 forint, értékesítési átlagára 50,41 forint kilogrammonként. 1 kg toll átlag árbevétele 628 forint volt. Az ágazat személyi, tárgyi feltételei és bővítésének lehetőségei biztosítottak.

A bérbe adott juhászati ágazat

1340 mFt fedezeti összeget ért el, de a kintlévőségek növekedése az ágazatnak nemcsak a jövőjét, hanem jelenét is erősen befolyásolja és meghatározza. Az ágazat felszámolására került.

Az erdészet 667 mFt fedezeti összeget hozott. Ez jobb, mint az előző évi, de a tervtől lényegesen elmaradt. A jövőben szerényebbnek kell lennünk az ágazat jövedelmével szemben elvárható igények vonatkozásában.

A melléktevékenységben előrelépést jelentett a keverő jobb kihasználtsága, a tervezett 505 mFt-tal szemben 1678 mFt-ot hozott. Jó és biztos partnernek mutatkozunk úgy, hogy a kölcsönös érdekeket messze-menőleg szem előtt tartottuk.

Építőipari részlegünk a tervet teljesítette, 1156 mFt-tal szemben 1295 mFt fedezeti összeget ért el. A határidőkkel nem volt baj, de a munka minőségének és színvonalának javítása a következő évben fontos feladata az ágazatnak. Ipari vállalkozásunk évről évre növekedő nagyságrendű bér munkát végez. 18 486 mFt árbevételt ért el, de a tervezett 6600 mFt fedezeti összeggel szemben csak 5300 mFt-ról beszélhetünk. Igaz, évközben a tevékenység-bővülés következtében a tervezettnél többet fordítottunk fenntartási munkákra.

Gazdaságunk 1985-ben pénzügyileg egyensúlyban volt. Fejlesztésre 1985-ben 29 145 mFt-ot költöttünk, ebből hiteltörlesztéssel 4006 mFt-ot. Építészeti beruházásra 12 218 mFt-ot, gépvásárlásra 5012 mFt-ot fordítottunk.

Allományi létszámunk 458 fő, amely 25 fővel kevesebb, mint az előző évi. Munkadíj-színvonal 62 364 Ft/fő, jövedelemszínvonal 70 460 forint, amely 14 százalékkal több, mint az előző évi. Előmunka hatékonyságunk nőtt, az 1 főre eső termelési érték 487 mFt, amely 9,6 százalékos növekedést jelent, és alaptevékenységünkben eléri az 550 mFt-ot.

Gazdaságunk vezetése a 13 946 mFt eredmény felosztását az alábbiak szerint javasolja: városi-községi hozzájárulásra 1166 mFt, nyereségtartalék 4346 mFt, jövedelemadó 4115 mFt, fejlesztési alap 1219 mFt, személyi jövedelemre 3100 mFt. Ez a 3100 mFt biztosítja a kollektív szerződés szerinti elosztásban az egy havi nyereségrészesedést, továbbá a vezetői érdekeltiséget, társadalmi szervezeteink tagjainak tiszteletdíját, 82 fizikai dolgozónk kitüntetését és jutalmazását után járó anyagi elismerés összegét.

A továbbiakban dr. Dávid Imre igazgató a dolgozók szociális ellátottságáról, a munka- és életkörülmények javításáról beszélt. Szólt a munkavédelmi előírások betartásának eredményeiről, az újítómozgalomról, a szocialista munkaversenyéről, melyben 12 brigád vesz részt 152 dolgozóval. Beszámolóját ezután így folytatta:

Az új vállalati irányításra 1985. március 7-én tértünk át. Gazdaságunk

ben 15 499 mFt-ot hozott. Eddig nem tettem említést a központról, a számviteli és ügyviteli dolgozókról. Ők közvetlenül nem eredményt növelő tevékenységet, munkát folytatnak, de közvetve igen. Bár a központi irányítás költségeinek csökkentése, 1615 mFt megtakarítása igen számottevő, de ettől talán még többet jelent információs tevékenységünk kialakítása és pontosítása, a szakvezetőinknek adott részletes, főleg pontos, stabil elemzések, amely nemcsak tájékoztatást, hanem időben iránymutatást is adtak a terveink teljesítéséhez.

Az elmúlt év eredményeinek ismertetése után dr. Dávid Imre rátért az 1986. évi tervfeladatokra.

– 1986-ban 9605 mFt vállalati eredményt tervezünk – mondotta –, ez kevesebb, mint az 1985. évi volt. Alacsonynak tűnik, ha az előző évi tény mellett figyelembe vesszük a nyereségtartalékba helyezett 4346 mFt összeget is. Eredményre törekszünk, de nem rövid távon, a hosszabb távú eredményes stabilitás a célunk, és így tartalékainkat nem szeretnénk bevonnai, hanem inkább – ha erre lehetőség lesz – növelni.

A csapadékos november és január ellenére a növénytermesztés területén számolunk az ágazatok szinten tartásával, esetenkénti jövedelem-emelkedésével. Ennek alapját a jó talajmunka és a talaj kultúrállapotának javulása biztosítaná. A szarvasmarha telep rekonstrukciójának befejezése alapot ad a tenyésztői és állategészségügyi helyzet stabilizálására és bizonyos szintű javulására. A tehenészetnél az elmúlt évi eredmény stabilizálása, míg a növedék- és hizommarha ágazat esetében a hozamok emelése mellett a költségek csökkentését kell előirányozni. Törekedni kell a hatékony és tervszintű előmunka-gazdálkodásra.

A baromfi ágazat esetében cél az előző évhez hasonló eredmény produkálása mellett az esetleges bővítés megalapozása és megkezdése, a juhászati kiegészítő összegének pótlása.

Beruházásainknál lehetőségeinket kihasználva be kell fejezni az Új Élet majori szervizműhelyt, a községi gépműhelyt. A feltételek javítás érdekében Kőszigeten bővíteni kell a térbur-

kolatot 800-1000 m²-rel, és fel kell újítani az átmenő úthálózatot. Meg kell valósítani az Új Élet-i szociális létesítményt, továbbá Gyomaendrődön a kereskedelmi ágazat beindításának érdekében egy új 40-45 négyzetméteres üzletet, raktárhelyiséggel. Fenntartásra összesen 3571 mFt-ot fordítunk. Ebből lényeges az Új Élet major rendbetétele és az I. kerületi magtárépület felújítása. A többi fennmaradó összeget állagmegóvásra fordítjuk. Gépi beruházásunk közül leglényegesebb az utóbbi években az IGP-V. akció, lizing keretek és saját erős kivitelben belül összesen 20 millió forintot fordítunk gépre. A meglévő, LKB-ban termelő ipari üzem folyamatos termelése és jövedelmezőségének emelése mellett szeretnénk újabb ipari üzem alapját megteremteni, esetleg beindítani az Új Élet majorban.

A gazdaság igazgatója ezután rátért a VI. ötéves terv teljesítésének ismertetésére, jellemezve ezt az időszakot úgy, hogy ebben az öt évben a gazdaság a „lenni vagy nem lenni” korszakát élte át. A VII. ötéves terv ciklusában viszont el kell érni a 60 millió forint összvállalati eredményt, és azt, hogy az egy főre eső jövedelemszínvonal évente átlagosan 5 százalékkal emelkedjen. Az egy főre eső termelési értéket 580 mFt-ra terveztük a tervidőszak végére, ez 540 dolgozóval 313 millió forint. Hozzájárul mindehhez a műszaki színvonal emelése, a tevékenység körének bővítése, a megfelelő állagmegóvás, és az a törekvés, hogy termelési hiteleink összege ne emelkedjen, fejlesztési és forgóeszköz hitelt csak jövedelmező termelői tevékenységre vegyünk fel.

A hozzászólások során többen kifejtették véleményüket. Katona Lajos termelési igazgatóhelyettes kiemelte, hogy a VII. ötéves terv célkitűzései teljesíthetők, elsősorban a hatékonyság javításával. Balog Lajos, az ipari üzem vezetője javasolta, hogy további partnerek után kell nézni, ez – véleménye szerint – szükséges ahhoz, hogy az ágazat többet produkáljon. Mikó Károly traktoros többek között arról beszélt, hogy a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani a belvízre, és a száraz időben történő mélylazítási munkára. Kovács József munka- és környezetvédelmi felelős a veszélyes hulladékokra hívta fel a tanács figyelmét. Ott volt és felszólt a vállalati tanács ülésén Csátári Béla, a megyei pártbizottság titkára is. Kiemelte, hogy régebben hullámozó eredmények jellemezték a gazdaságot. Előző a „lenni vagy nem lenni” kérdése, óvni és védeni kell az elért sikereket.

– Az elképzelt terv reálisnak mondható – folytatta –, de önmagától nem fog megvalósulni, nagy erőfeszítésekre lesz szükség.

A továbbiakban javasolta, hogy a termelés profiljának megfelelően legyen állandó a műszaki fejlesztés, mely alapja az eredmények megtartásának, növelésének. Az is fontos, hogy a gazdaság jól alkalmazkodjék saját adottságaihoz, a környezethez, az országos körülményekhez, a változó világhoz. Rámutatott, hogy a párt-és állami szerveknek is megfelelően alkalmazkodniuk kell a gazdaság munkájához, felelősségük tudatában. Mindenki kötelessége, hogy a maga posztján javítson a munkáján. Ha így lesz, közösen örülhetünk majd az eredményeknek.

Dr. Mentényi Miklós, az Állami Gazdaságok Egyesülésének képviselőjében beszélt az eredményekről és a vállalati tanács eddigi tevékenységéről, mely akkor jó, ha véleményével segíteni tudja a vezetést.

A hozzászólások után a tanács tagjai elfogadták a gazdaság 1985. évi mérlegét és eredménykimutatását, megszavazták az 1986. évi tervet, a VI. ötéves terv teljesítéséről szóló beszámolót és a VII. ötéves terv előirányzatait. Véget ért dr. Dávid Imre igazgató öt dolgozóknak átadta a Vállalat Kiváló Dolgozója kitüntetését.

„... Mindenki kötelessége, hogy a maga posztján javítson a munkáján...”

A traktoros portréja

Borsós Imre kecsk arcú, tagbaszakadt, ereje teljében lévő férfi. Meg is lepődöm, amikor elmondja hogy 46 éves. Az évek, a sok-sok munka nem hagytak maradandó nyomot arcán, egészségén.

— Már 15 évesen dolgoztam, 1955-ben — mondja. — Csobános fiú voltam, hordtam a vizet a cukorrépa-szedőknek, a kaszálókknak. A tanulás-hoz nemigen volt kedvem. Apám fogatos volt Kőszigeten, jöttem utána pénzt keresni. Dévaványaiak vagyunk, most is átjárom, mert ott építettünk.

Dolgoztam a növénytermesztésben, a szállítóknál voltam rakodó, majd bevonultam katonának. 1963-ban leszereltem. Akkor szerveztek traktoros iskolát itt a gazdaságban, elvégeztem, majd a mezőgazdasági gépészképzést is megszereztem. Pótolni próbáltam a mulasztást. Azóta traktoros vagyok. Szeretni kell a gépet, ennyi az egész.

Beszélgünk arról, mi a szép a szakmájában, hogy többször részt vett szántóversenyen is, volt, amikor igen szép eredménnyel.

— Sokat változott a gép 1963 óta — emlékezik. — Rázza most is rázza az embert, de a fülke csökkenti a rossz hatást. Korszerűbb, könnyebben irányítható a traktor, de persze ezzel is lehet rosszul dolgozni. Hogy ilyenkor télen mit csinálunk? Dolgozunk a gépműhelyben, felújítjuk az elhasználódott motorokat. Tavasszal 1-1,5 hónapig nagy a hajtás a földeken, azután aratás után ülünk ismét a traktor nyergébe . . . Ez az első munkahelyem, s úgy gondolom, nem is változtatok ezen. Van, aki vándorolni szeret, én nem.

Itt is, máshol is dolgozni kell a fi-

zetésért. Aki lelkiismeretesen dolgozott az elmúlt években, annak nem tűnik fel, hogy szigorúbb a vezetés. A lógósokért pedig nem kár, ha elmennek.

Elégedett ember vagyok, a fiam gépkocsivezető, a lányom otthon dolgozik. Három unokám van. Szabadidőmben focimeccsre járok, ha eljutok a jószágától, a háztájítól. Érzem, hogy megbecsülnek a munkahelyemen, üdülni is mehetünk volna már többször. Igen ám, de akkor ki eteti meg a jószágot? Szeretem a munkám. Az éjszakázás, 2 műszakban egyfolytában az már hosszú, ezt átadnám a fiataloknak. Dehát ez a munkarend együtt jár a foglalkozásommal.

B. Zs.

A bizalmi testület első tanácskozása

Nagyon fontos napirendi pontok tárgyalására került sor az 1986. február 12-i bizalmi testületi ülésen: lezártuk az 1985-ös esztendő, valamint a VI. ötéves terv időszakát, ugyanakkor elkészültek az 1986-os és a VII. ötéves tervek.

A vállalati szakszervezeti bizottság a bizalmi testületi ülés előtt véleményezte a terveket és a tervek teljesítését, megállapítva, hogy a Körösi Állami Gazdaság dolgozó kollektívája igen kemény munka eredményeként szép sikereket ért el az 1985-ös évben.

A Körösi Állami Gazdaság vezetősége ér társadalmi szervei igen fontosnak tartják a dolgozók tájékoztatását. Éppen ezért 1986. február 4., 5. és 6-án minden munkahelyen munkásgyűléseket tartottunk, ahol a gazdasági eredmények, tervek ismertetése mellett a közvetlen munkahelyi terveket is ismertettük és megvitattuk. Szó volt a kollektív szerződés 1985. évi végrehajtásának értékeléséről, az 5 évre kötendő új kollektív szerződés tervezetéről. A munkásgyűléseken összesen 342 dolgozó vett részt, 16-an nyilvánítottak véleményt.

A munkásgyűléseket megelőzően december-január hónapban a munkahelyek dolgozó kollektívái a munkahelyi vezetők és a bizalmi segítségével eljuttatták az SzB-hez az új kollektív szerződés tervezetével kapcsolatos módosító javaslatukat.

A bizalmi testületi ülés az 1985. évi gazdálkodás eredményét véleményezési jogkörében tárgyalta. Az elhangzott hozzászólások méltatták az 1985. évi eredményt. A hozzászólásokból kicsengett, hogy bíznak a vezetés további sikereiben és örülnek, hogy az 1985-ös évre tervezett 6,5 millió vállalati eredménytervet 13 millió 946 ezer forintra teljesítettük, amely 215 százalékos teljesítés és összességében rekordot jelent a vállalat életében.

A 1985-ös évvel lezárult a VI. ötéves tervidőszak. Gazdaságunk alapvetően eleget tett a népgazdaság VI. ötéves tervében foglaltaknak. A gazdaság tervében szereplő hozamokat differenciáltan teljesítette. A vetés-szerkezet legfőbb változtatása az,

hogy a tervidőszak folyamán az adottságoknak leginkább megfelelő öszi kalászosok aránya nőtt. Eredménytervünket csak az időszak utolsó évében teljesítettük, illetve teljesítettük túl. Gazdaságunkban jelentősen javult az élömunka hatékonysága, vele párhuzamosan az eszközhatékonyság is. A bérgházkodásban a környezethez képest jó pozíciókat sikerült megvalósítani.

Az 1986. évi tervfeladatok ismertetése, megvitatása, véleményezése volt a bizalmi testület ülésének következő napirendi pontja. A hozzászólásokból kitűnt, hogy a testület tagjai közvetítették dolgozó társaik véleményét a gépvásárlással, az öntözés lehetőségeivel, a libalétszám növelésével kapcsolatban. Az SzB véleményezése az 1986-os tervfeladatokról tükrözte a dolgozó kollektíva véleményét. Az 1986-os évre tervezett 9,6 millió forintos eredmény a stabilitást célozza.

Az 1986-os évre 65 000 forint alpbért tervezünk, amely 1985-höz képest 104,22 százalékos növekedést jelent. Itt kell még megemlíteni az illetményföld 6000 négyszögölre történő felemeléséből származó többletjövendőt is.

A VII. ötéves tervfeladatok legfontosabb célkitűzése a folyamatosan, eredményesen történő gazdálkodás. A tervciklusban el kell érni a 60 millió forint össz-vállalati eredményt, azt, hogy az 1 főre eső jövedelemszínvonal évente átlagosan 5 százalékkal emelkedjen. A VII. ötéves tervfeladatok érdekében cél a műszaki színvonal emelése, a tevékenységi kör bővítése. Az 1 főre eső termelési értéket 580 ezer forintra terveztük a tervidőszak végére. A VII. ötéves tervfeladatok megvalósításához a gazdaságban a feltételek, eszközök biztosítottak. Az átlagos időjárás tekintve a dolgozók és a vezetők jó munkájával ez a célkitűzés reális és megvalósítható.

A kollektív szerződés végrehajtásának értékelését a bizalmi testület döntési jogkörben tárgyalta. Gazdaságunk minden évben részletesen értékeli a végrehajtást. A kollektív szerződés az adott ciklusban érvényes az egész dolgozó kollektívára. Egyes pontjait az állami rendelkezések behatárolják, azokban a kérdésekben

pedig, ahol szabad szabályozás van, a gazdaság pénzügyi lehetőségei voltak a döntőek. Évről évre karbantartottuk és beépítettük a jogos kéréseket, így 1983-tól emeltük az illetményföld dolgozói jogon való juttatását. Az 1985. évi értékelést a bizalmi testület elfogadta.

A kollektív szerződés módosítási javaslatok közül leglényegesebb az illetményterület növelése, az érdekeltségi alap felosztása a személyi jövedelem növelésére, év végi részesedés felosztásának elvi rendezése, a természetbeni juttatások rendszere, a gazdaság dolgozói által gondozott hibrid vetőmag növényekből a kimérhető terület maximálása.

A szociálpolitikai és munkavédelmi terveket is egyetértési jogkörben tárgyalta a bizalmi testület. Az SzB a szociálpolitikai és a munkavédelmi terv értékelését és a terveket is jónak, reálisnak tartotta. Tükrözi az eredményeket és a dolgozó kollektíva jogos igényeit.

A testületi ülésen 11 hozzászólás hangzott el. A felszólalások a dolgozók érdeklődését bizonyították a vállalat problémáiról, valamint azt, hogy a problémák megoldásából maguk is részt kérnek. Érzik, tudják, hogy csak többet és jobban dolgozva, igényesebben lehet nagyobb eredményt elérni.

A testületi ülés ezután helyeselte, hogy az 1985. évi eredmény után lehetőség van 1 havi fizetésnek megfelelő nyereségrészesedés fizetésére és további jutalmazásra is.

A szakszervezeti választás óta a bizalmi testület először ülésezett az 1986-os évben. A testület tagjai érezték a felelősséget a tárgyal napirendi pontokkal kapcsolatban. Sokoldalúan fejtették ki véleményüket, elmondták észrevételeiket, javaslatukat. A testületi ülés a szakszervezeti munka helyes gyakorlatát jól példázta. Gazdaságunk dolgozói, a szakszervezeti tisztviselők az üzemi demokrácia különböző fórumain egész évben élnek a döntéshozó jogaikkal, munkásgyűléseken, bizalmi értekezleten, különböző tanácskozásokon át érzik munkájuk felelősségét, elmondják véleményüket és ezzel is elősegítik gazdálkodásunk eredményességét.

Ha szót kapnék a KISZ-kongresszuson . . .

eszmecserére, vitára buzdító levelében. Az évi feladataim közé tartozik, hogy a nagyközségi KISZ-bizottságban elmondjam erről a saját véleményem és tolmácsoljam a másokét.

Tóth László ismeri a fiatalokat, s az újonnan választott vezetőség segítségével elérhetik céljaikat, jó programokat szervezhetnek, „friss vért” önthetnek az időnként formálissá váló szervezeti keretekbe. A márciusi nagyközségi küldöttértekezleten részt vett Tóth László és Szabó Zsigmond. Bizonyosan képviselik a gazdaságot a megyei, s lehetséges, hogy majd az országos értekezleten is. Miről beszélne Tóth László, ha szót kapna a KISZ-kongresszuson?

— Nyilvánvalóan a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok érdekeiben szólnék. Persze nemcsak a mi gondunk, hogy a lakáshoz jutás szinte elérhetetlen vágyálom szülői segítség nélkül. Javasolom, hogy a KISZ-es tagkönyvek cseréjével emelkedjen a tagkönyv erkölcsi értéke, s juttassa a fiatalokat (ha megérdemlik) előnyhöz lakásvásárlásnál, utazásnál. Nincs egyetlen dokumentumfilm sem, amely összefoglalná a KISZ történetét. Fontos alkotás lehetne ez az erkölcsre, a szocialista hazafiságra nevelésben. Vitatkozni kellene a mozgalomról, a radikális változtatásra szoruló rossz gyakorlatról. A vidéken élő fiatalok szórakozási lehetőségeit gazdagítani kellene, hogy értelmesen töltsék a szabadidejüket. A gazdaság ifjúsági klubja hamarosan elkészül. Jó programokat, kirándulásokat is szervezünk. Utazunk a Forma I-re, a Szegedi Szabadtéri Játékokra, sportnapokat tartunk.

A kongresszusi levél vitájának tagyülését tartalmasnak, jónak érezték a gazdaság KISZ-esei. Laci hitét, lelkesedését látva, példáját követve jó közösséggé kovácsolódhat az itteni.

Nemsokára összeül a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség kongresszusa, s ettől a tanácskozástól igen sokat várnak a fiatalok. Demokratizálódó, élénk vitaszellemű közéletünkben egyre szükségesebbé válik az ifjúsági szervezet megújítása. Világosan látja a gondokat Tóth László, a gazdaság KISZ-alszervezetének titkára is, akinek „civil” foglalkozása: belső ellenőr.

— Egy éve választottak meg KISZ-titkárnak — mondja. — Korábban a honvédségnél is mozgalmi munkát végeztem. Szeretek az emberekkel, a fiatalokkal dolgozni, beszélgetni. Bosszant, amikor érdektelenséget tapasztalok. Hiszen, ha engem érdekel, mi lesz az ifjúsági szervezet sorsa, tartalmi munkája, mást miért nem? A KISZ KB nyílt szavú, őszinte hangvételű felhívással fordult az alszervezetekhez: Mi a teendőnk? című

Nappali takarmányozás a tehenészetben.

A képen Nagy Elek és Fazekas Imre állatgondozók láthatók munka közben.

Fotó: Gál Edit

Körösi dinasztiák

A Kőfalvi házaspár

A márciusban sokakat ágyba-döntő influenza Kőfalvi János-nén is kifogott. Táppénzes, szedi s pirulákat, csillapítja a lázát, eszi a vitaminokat. Kedvükért hazajött a férje, János is, hogy életükről, munkájukról beszél-gessünk.

A szépen berendezett három szobás házban első pillantásra feltűnik: a család fő a vadászsport szenvedélyes rabja. A falakon trófeák, kisebb és nagyobbak, állatprémek teszik sajátossá ezt a lakást.

— Az évfordulók korszakát éljük — mondja a mosolygós Kőfalvi János. — Vegyük csak sorra: az idén ünnepejük a 25-ik házassági évfordulónkat, a lányunk egy éve ment férjhez, s a házukba 15 éve költöztünk.

— Messzire ment férjhez a lányunk — felhősödik be a házaspár tekintete. — Fehérgyarmatra. Szarvason végzett óvónőként, s valami országos rendezvényen ismerkedett meg a férjével, leveleztek, s ez lett a vége. Fehérgyarmaton már készült a házuk alapja, azt már nem lehetett idehozni.

Kőfalvinéről lehet, hogy sokan nem is tudják ismerősei körében, hogy Emília a keresztnéve, mert mindenki Csöpinék szólítja. Tizenhat évesen került a gazdaságba, volt gyakornok, konyhai dolgozó, majd bérelszámoló, most könyvelő. Egy dévanyai bálban ismerkedtek össze Jánossal, összeházasodtak, Kőszigeten kaptak szolgálati lakást. Kőfalvi János autóbusszal szállította a munkásokat, majd személgépkocsivezető lett, most pedig teherautón szállítja az üzemanyagot a gazdaság egységbe, olykor bér munkában az óvodába, iskolába is.

— Felelősségteljes dolog a buszvezetés — emlékezik — Ha egy zsák leesik a teherautóról, legfeljebb szertehull a tartalma, de a munkásoknak nem eshet bajuk. Főnöksőfőr is voltam, a főkönyvelő Szalai elvtársé. Jó türelem kell ahhoz a munkához, és alkalmazkodó képesség. A főkönyvelő mindig este szeretett dolgozni, körülpakolta magát az iratokkal, csend volt én meg vártam rá. Gyakran már ő is megszo-

kallta, „menjen haza János, majd 11-re jöjjön értem” — mondta.

Persze ezt a munkát csak megértő feleség mellett lehet nyugodtan végezni. Kőfalviné nem türelmetlenkedett, nem féltékenykedett, pedig sokat volt egyedül.

— Békés természetű ember a férjem is — meséli —, a hobbija az a vadászat. Még a disznótort is odahagyja a vadért.

— Nincs is szebb dolog, mint éjszakánként, hajnalonként kint lenni az erdőn, külön a nagyvadat — lelkesedik a vadász. — Nem mondom, kell egy kis befektetés fegyverre, erre, arra, de a

természet szépsége, a vadászat sikere kárpótol a forintokért. Ha vége a vadászszезonnak, a munkám mellett éppen elég dolgot ad a háztáji kapálás. Termesztünk cirkot is, a hibridkukoricával együtt igen munkáigényes növény. Régebben disznót tartottunk, ha újra érdemes, visszatérünk rá, persze akkor egy szabad hétvégénk sincs.

— Rövid ideig dolgoztam a gimnáziumban — mondja Kőfalviné. — Az első szóra, ahogy visszahívtak ide, a központba, jöttem. Érdekes foglalkozás a könyvelés, összefogni, átlátni a gazdaság vagyonát, havonta tiszta képet kapni a számok világából. Aki most megmaradt, vállalta a szigorúbb követelményeket, láthatta is az eredményét, nyereséggel zártunk. Több háztáji földet kapnak a dolgozók, több ke-

rül a borítékba is. Jó a kollektíva, s érezzük, hogy most már stabilabban áll a gazdaság a helyén.

Csőpi a Haladás szocialista brigád tagja, s büszkén sorolja, mi mindent tanultak egymástól az asszonyok. A brigádvezető mindenkit megtanított kézimunkázni, sok közös kiállításuk tanuskodikverről. Együtt dolgoznak társadalmi munkában a krumpliszedésnél is, vagy ha kell a másinak a segítség. János több mint 20 évig volt munkás, jelenleg tartalékos. De ha szükség van rá, helyettesíti, akit kell. Kőfalviné tagja a vállalati szakszervezeti bizottságnak, nőpolitiks, s a gazdasági felelősség a területe.

Úgy tűnik tehát, hogy minden rendben van körülöttük és az életükben. Mi a vágyuk, mégis?

— Hogy mi a vágyunk? — mondják. — Egészségesen nyugdíjba menni.

— Akkor nem mennek a lányuk után? — kérdezem.

— Én még csak mennék, de az uramat nem lehet innen elmozdítani — vallja a ház asszonya.

— Tessék elhinni, más az, ha valaki kulcsot, lakást kap, mint nekünk ez a ház — bizonyítja Kőfalvi János. — Itt minden szögről tudom, ki segített beverni, disznók sokaságát hizlaltam, hogy felépíthessük. A barátok, ismerősök sokasága segített nekünk. Hanem a lányomnak mondtam, ha megunják Fehérgyarmatot, itt mindig van helyük.

Bede Zsóka

KÖRÖSI HIRADÓ
Ára: 2,30 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyomaendrőd)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
a Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Csala János
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

Téli sportnap

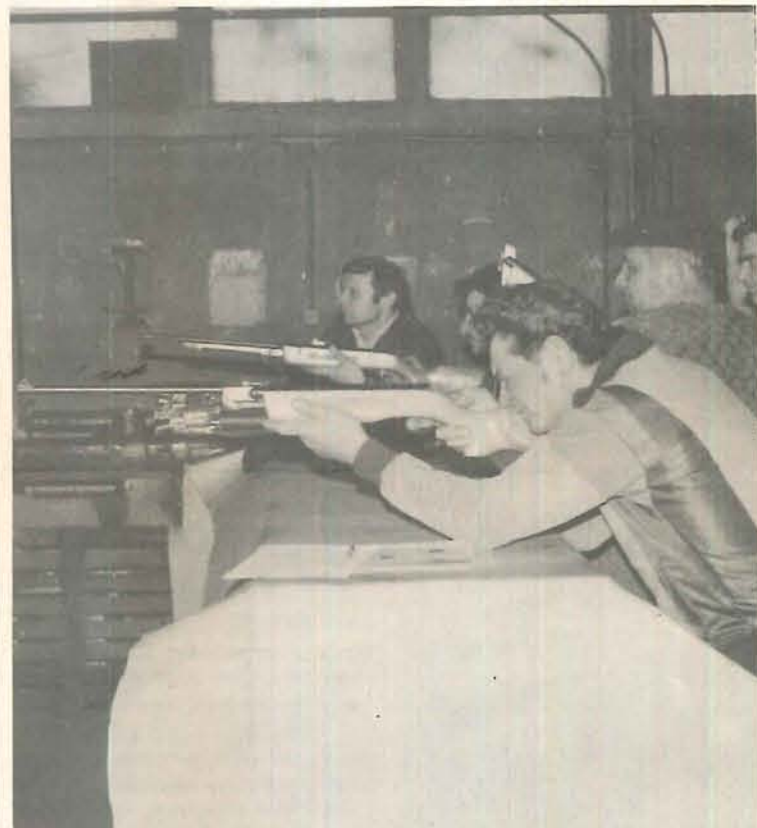
A gazdaság sportszerető dolgozóinak 1986. február 28-án az ipari üzemben téli sportnapot rendeztünk a következő sportágakban: asztalitenisz, sakk, billiárd, légpuska-lövészet, lengőteke, valamint sportügyességi verseny. A versenyek délután 1 órakor kezdődtek meg. Az üzem csarnokai nagyon jó lehetőséget teremtenek a teremsport különböző ágainak. A 112 nevezés alapján, figyelembe véve, hogy több sportágban is lehetett indulni, 70 dolgozónk vett részt az elsőségért vívott küzdelmekben. A nevezések nagy száma miatt kieséses rendszerben bonyolították a versenyek. A díjazottak porcelán tárgyakat kaptak, valamint könyvjutalomban részesültek.

A sportnap színvonalas versenyt eredményezett. Asztaliteniszben a „villámkező” Bella Lajos, valamint a „párducmozgású” Mrsán Mátyás játszotta a döntőt, ami a fiatalabb korosztály győelmét hozta. (3. hely Ka-

tona László.) Balog Lajos „éleslátás” dícséri a lövészetben elért első helyezése. (2. Csalah Sándor, 3. ifj. Somogyi János.) A fagyoló nagymestere (lengőteke) Csalah Sándor, 2. Csekő Gyula, 3. Mag Lajos. A maratoni billiárdversenyen az ügyesség és a rutin eredményeként a ladányi „május” Papp Imre lett az első, a második Balog Lajos, a 3. hely megosztva Almási László és Kisari Józsefé lett. Sakkban Fekete Bálint szerezte meg az első helyezést. Kovács Károly és Fehér Mihály előtt. A hölgyek ügyességi versenyét Ugrai Kálmánné nyerte meg (2. Lintz Béláné, 3. Nagy Lajosné).

Délután fél ótkor került sor az ünneplés eredményhirdetésre, amelyen gazdaságunk igazgatója adta át a megérdemelt jutalmakat. A lelkes résztvevők, valamint a rugalmas lebonyolítás eredményeképpen egy tartalmas, egészséges délutánt köszönhetünk a téli sportnapnak.

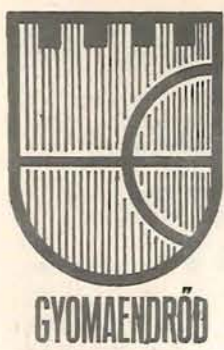
Tóth László

Nagy csata volt a lövészetben, nem véletlen, hogy kiváló eredmények születtek

Az asztaliteniszesezők is színvonalas versenyeket vívtak

KÖRÖSI HIRADÓ

1986. DECEMBER A KÖRÖSI ÁLLAMI GAZDASÁG HIRADÓJA IX. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Eredményes évet zártunk

KATONA LAJOS
termelési igazgatóhelyettes

— Gyomai vagyok, hazajöttem 1977-ben, amikor a gödöllői egyetemen gépészmérnök-ként végeztem. Ez az első munkahelyem, voltam gépüzemeltető, kerületvezető, dolgoztam több területen. A jelenlegi beosztásomban 1985 márciusától vagyok.

— Sok nehéz esztendőt átélünk, 1983-tól kezdett derülni az ég felettünk. Korábban veszteségesek voltunk, s ekkortól javultak folyamatosan a gazdasági eredmények. Tavaly már 15 millió forint nyereséget számoltunk, remélem az idén túlszárnyaljuk. Én már egy jól működő gépezetbe kerültem vezetőként, az ütemet kellett átvennem.

Hogy e titok miben rejlik? Szerintem nem lehet 1-2 mondatral megfajteni. Sikertől jól kijelölni, helyesen meghatározni a stratégiai célokat, így például a vetés, a termelészerkezetét, a beruházásokat. A következetes hatékonyságú munkát kellett követni. Aki nem tudta, vagy nem akarta, az bűcsűt vett a gazdaságtól.

A termelés technikai feltételei adóttak. Jók a gépeink, a minőségi munkához állandóan karban kell tartanunk, pótolnunk ezeket. Az egyik legfontosabb módszer a rugalmas gazdálkodás, hiszen a mezőgazdaságban minden esztendő más, mint az előző. Az idén nagy volt a szárazság, gondot jelentett, hogy a lucernamagot nem vették meg.

A vágómarha átvétel is késett másfél hónapot. Sikertől felülemelkedni ezeken a problémákon is. A terveinkről néhány szót: Minden évben természetesen aggódunk a következő esztendőért. A vetésszerkezet jó megválasztása döntően meghatározza gazdálkodásunkat. Vetjük az őszi kalászosokat, 600 hektáron lesz rizs. A napraforgóból, kukoricából saját ellátásra törekszünk. A vetőmagtermesztést olyan mértékben végezzük, amíg elbírunk vele. A szarvasmarha és baromfi ágazat egyaránt hozza a tervet, bővítjük is a lehetőségeinket. Évente felújítjuk a telep egynegyedét, ez fontos rekonstrukciós munka. A titok a jó tervezésben, a rugalmas, előrelátó gazdálkodásban rejlik.

TAKÁCS TERÉZ
főkönyvelő

— Végigjártam a szakma minden területét, amióta itt vagyok. 1966-ban bérelszámolóként kezdtem. Voltam számviteli ellenőr, könyvelő, most pedig főkönyvelő. A munkámat szeretem, jó közösség az itteni. A gazdaság életét, hangulatát a termelés határozza meg, addig amíg nem mentek a dolgok a tervezett szinten, a közérzetünk sem volt jó. A rentábilis, jövedelmező gazdálkodás eredményeként évről évre milliós nagyságrenddel növekszik a nyereségünk.

A gazdaságban ottjártunkkor éppen egy átfogó jelentőségű pénzügyi ellenőrzésbe csöppentünk, Takács Terézi is csupán néhány percig tudtuk beszélgetésre kérni.

— A jól sikerült gazdasági ellenőrzésnek örülnék most a leginkább — mondja. — Az itéli meg a csapatmunkát pozitív vagy negatív értelemben. A környezetemben legyen mindenki kiegyensúlyozott, jókedvű. Csak ilyen kollektívában, egymással szemben segítő emberek között lehet fokozódó ambícióval dolgozni. A vágyam, hogy sok-sok nyereséges évet zárjunk, s a jövedelmező gazdálkodás mellett mindenki munkája alapján részesüljön anyagi és erkölcsi elismerésben.

En úgy érzem, megbecsülnek itt. Kétszer kaptam Kiváló Dolgozó elismerést, egy alkalommal részesültem Miniszteri Dicséretben. Többször jártam a gazdaság jóvoltából külföldön. Legutóbb Isztambulban, egy nőnap különítmenyvel.

SINKOVICZ JÁNOS
gépkocsivezető

— Szarvasról jöttünk ebbe a gazdaságba 23 évvel ezelőtt, itt építettünk Gyomaendrődön. Nyasa mikrobusszal járom a környéket. Vezettem már tehergépkocsit, nagybuszt is. Most az állattenyésztőket szállítom, naponta 450 kilométert megyek. Előfordul félórás, egyórás kiállításom, ilyenkor pihenek egy kicsit. Minden második nap dolgozom, a váltótársammal cserélünk. A kollégákkal jól megvagyunk. Sokan magányos munkakörnek tartják a gépkocsivezetőjét. Nem így van! Mindig más és más arcokat látok a kisbuszban, másról, másról folyik a szó. Gyakran

előbb hallok fontos dolgokat, mint az a hivatalos fórumokon elhangzik. Befelé minden mehet, de a szót kifelé nem viszem — ez az elvem.

A feleségem könyvkötő a Kner Nyomdában, ő is nagyon sokat dolgozik. Szabadidőmben kertészkedem. Ismernek engem arról is, hogy hőrcsögözők, a társammal a réten gyűjtjük, fogjuk be az állatokat. Ez is hoz egy kicsit a konyhára. A balesetmentes közlekedésben most már közelítem az egymilliót. A pontosság nélkülözhetetlen ebben a szakmában. Hozom, viszem a tehenészeket és ők nem késhetnek az etetéssel, a fejéssel, de a hazatéréssel sem.

GALAMBOS JÓZSEF gépész,
üzemeltetésvezető

— Már iparitanuló is itt voltam 1961-től. El sem hiszem, hogy negyedszázada ennek. Ez az első munkahelyem, innen vittek katonának, itt érettségiztem. A mezőtúri főiskolán szereztem technikus minősítést. A munkám 26 traktoros irányítása. A növénytermesztőkkel összhangban kell dolgozunk, amíg csak mennek a traktorok. Az őszi szántás jelenti most a legnagyobb kampánymunkát. Régen a műhelyben javítjuk a gépeket, lehetőleg házilag oldjuk meg az alkatrészpótlást is.

Erdekesség, hogy a KITE egy olasz cég, a Fiat kísérleti traktorát ideadta kipróbálásra. Ha beválik, megvásároljuk. Szeretem a gépeket, változatos ez a munka. Otthon sem viszem szerelőhöz a háztartási gépeinket, ha elromlanak, magam javítom meg mindet.

Minden évben elmegyünk valamerre a családdal. Most már lesz mivel járni a világot, vetünk egy 1200-as Ladát. Remélem tradíció lesz a családban a szakmám, a fiam iparitanuló, a kislányom még csak hatodik osztályos.

NAGY JÁNOS traktoros

— A 22-es tábláról jöttem be, a búza alá tárcsáztunk. Nagyon rossz a talaj, csontkemény — ingatja a fejét.

Huszonkét éve, 1964-től ülök a traktoron. Volt már Dutram, MTZ-m, K 700-asom, mindenféle itthon létező márkájú traktorom. A maga idejében mind egyiket szerettem.

Nem könnyű ez a mi mun-

Kellemes Karácsonyt, boldog új évet kívánunk minden olvasónknak!

kánk, előbb-utóbb minden traktorost megvisel az állandó rázkódás. Mindennap 5-kor kelek, s az évszaktól függően este 5-ig, 6-ig dolgozom. Télen a műhelyben valamivel könnyebb, de jól keresni főleg csak nyáron lehet.

Körösladányból járok át, ott lakom. Autóbuszhoz és visz, a munkásjáráttal közlekedem, megéri. Otthon van egy kis háztájim, disznót hizlalok, baromfit nevelek. Szabadidő? Az nem sok van. Minden második péntekem szabad. Szeretek a gépekkel foglalatkoskodni. Az ipari vásárt nem hagyom ki egy évben sem, nagyon érdekel.

Az egészségem csak így maradjon, akkor nem lesz hiba. No, megyek vissza a gépemhez, folytatom a munkát.

MIKÓ KÁROLY traktoros

— Mindenféle gépekkel dolgozom, önjáró betakarítóval, traktorral. Most az állattenyésztőknek segítek, vágom a lucernát.

1956. március 16-án a növénytermesztésben kezdtem a munkát, 1962-től foglalkoztam a gépekkel. Mindig a legnagyobbat, legmodernebb traktorok

vonzottak. Kényes vagyok a karbantartásra, attól függ a gépek élettartama. Ha ma jó, holnap is jó csak úgy lesz, ha rendben tartjuk. Üzembiztos legyen a masina, ez a lényeg. Még a szabad óráját is inkább elodázza az ember, csak ne adja más keze alá a gépet.

Ez az év jól sikerült az anyagiakat tekintve, nekem is, a gazdaságnak is. A munkánk becsületét érzem itthon, de az országos elismerését nemigen. Pedig csak egyszer felejtünk el vetni, aratni, más is érezné a mi felelősségünket!

Küldött voltam a MEDOSZ kongresszuson, ott hallottam a minisztertől, hogy visszaesett a háztáji gazdálkodás. Adjanak nagyobb becsületet annak a munkának, legyen érdemes csinálni, akkor újra fellendül! A vérünkben van a munka, ha nem dolgozunk, hiányzik. Tagja vagyok a vállalati tanácsnak és mondhatom, igenis érdekli az embereket, hogy áll a gazdaság. Úton-útfélen kérdeznék arról, mire számolhatunk?! Ebben az évben jó, hogy megnyugtathatom őket; eredményesen gazdálkodtunk.

Bede Zsóka

Lapzártakor érkezett:

Katona Lajos termelési igazgatóhelyettes, Nagy János traktoros és Sinkovicz János gépkocsivezető November 7. tiszteletére, jó munkájuk elismeréseként „Kiváló Munkáért” miniszteri kitüntetésben részesültek. Gratulálunk!

Katona Lajos

Takács Teréz

Sinkovicz János

Galambos József

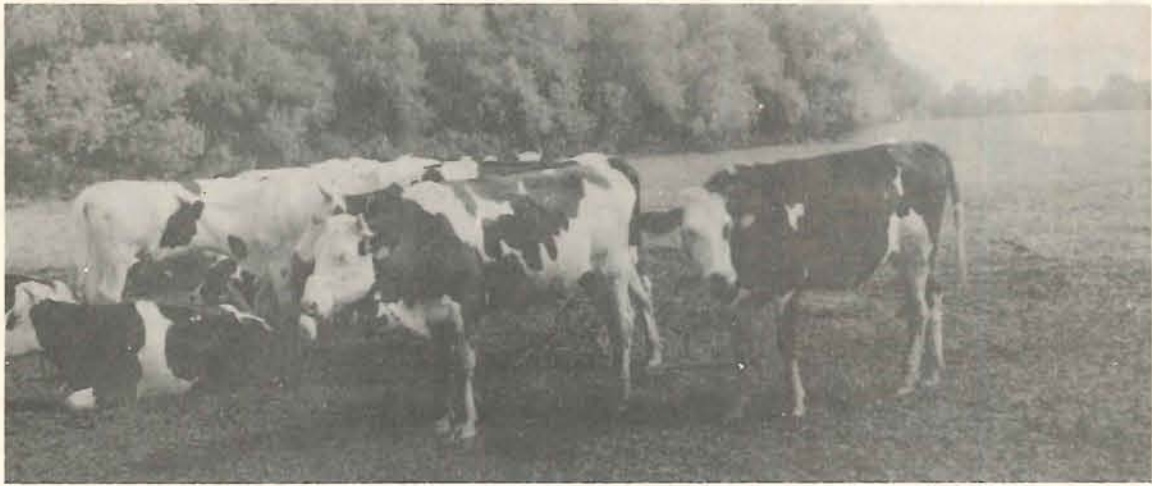
Nagy János

Mikó Károly

Őszi helyzetjelentés az állattenyésztésről

A szarvasmarha-ágazat jelene és várható jövője – Távlatok a baromfi ágazatban

Nyári kép a tehenészet vidékéről

A tehenészeti telep rekonstrukciója lassan a vége felé közeledik. A jövő évben még meg kell oldani a telepen a 100-as istálló szabadtartásra való átalakítását, melyben a vemhes tehenek és üszök lesznek elhelyezve. Ezzel párhuzamosan elkészül még egy 600 vagonos silótárolóhely, és ennek végében lesz felépítve 4 abrak-tároló tartály. Ezen átalakításokra és új beruházásokra azért is van szükség, mivel a jövőbeni terv az ágazaton belül az, hogy a 600 darabos tehenlétszámot 700-ra növeljük. Mivel az állományi létszám növekszik, így az elletőt is meg kell nagyobbitani, és ezt átalakítással oldjuk meg (az elletőboxok számának növelésével, elő- és utóvárákos bővítéssel). A tehenészeti telep felújításának utolsó szakaszában a fejőház belső szigetelése és a telep körbekerítése lesz a tennivaló. Az ágazat növendék telepén már befejeződött az átalakítás. Így lehetővé vált, hogy a növendékmarhák takarmányozása is gépesíthető, így az élő munkaerő ráfordítás kisebb. Itt kell megemlíteni, hogy az ágazat munkaerő létszáma az átalakítás előtt 67 fő volt, míg jelen pillanatban 59 fő. Ez a létszám a jövőben még tovább csökken.

Az ágazatnak 1986-ban 3 061 000 liter tejet kell termelnie. Ha ezt időarányosan nézzük, akkor a szeptember 30-ig terjedő feladatot teljesítettük. Az 1 liter tejre felhasznált abrakmennyiségünk 0,30 kg a tervezett 0,33 kg-mal szemben. A szarvasmarha ágazat értéke-

sítési árbevétele az 1986-os évben tervként 31 547 mFt, a tény szeptember 30-ig 27 187 mFt, (A cikk október elején íródott. — a szerk.)

Az ágazat termelési tevékenységi eredménye szeptember 30-ig: terv 1126 mFt, tény 2357 mFt. Ahhoz, hogy az itt felsorolt eredmények megvalósuljanak, alapvető feltétel a takarmány mennyisége és minősége. A tárolt 680 vagon siló mennyiségre is és minőségre is elegendő, illetve jó.

A szénából 128 vagon az igény, a tárolt mennyiség 138 vagon, melynek minősége szintén jónak mondható. Az abrak-takarmány is biztosított.

A tejértékesítés 1985. december 31-ig a Gyulai Tejiparnak történt, ez évtől a Szeghalmi Sárréti Tejnél értékesítjük, itt résztulajdonos a gazdaság. A tej átadására a szarvasmarha telepen kerül sor, mintavételezéssel együtt. A minta elbírálása bakteriológiai és fizikai tisztaság szempontjából a debreceni nyerstej minősítő laboratóriumban történik. Az eredményekről 10 naponként kapunk értesítést.

Az ágazat jövedelmezősége szempontjából meghatározó a minőség szerinti tejtermelés. Az első osztályú tejért literenként télen 7,25 Ft-ot, nyáron 6,65 Ft-ot, a III. osztályú tejért télen 6,85, nyáron 6,25 Ft-ot kapunk. Az ágazatban dolgozókat teljesítmény és minőség szerinti bérezéssel fizetjük, így mindenkinek érdeke, hogy az átadott tej minősége jó legyen. És érdeke a gazdaságnak is, hi-

szen a tej mindennapi árbevételét jelent.

Kígyósi Ferenc
kerületi állattenyésztő

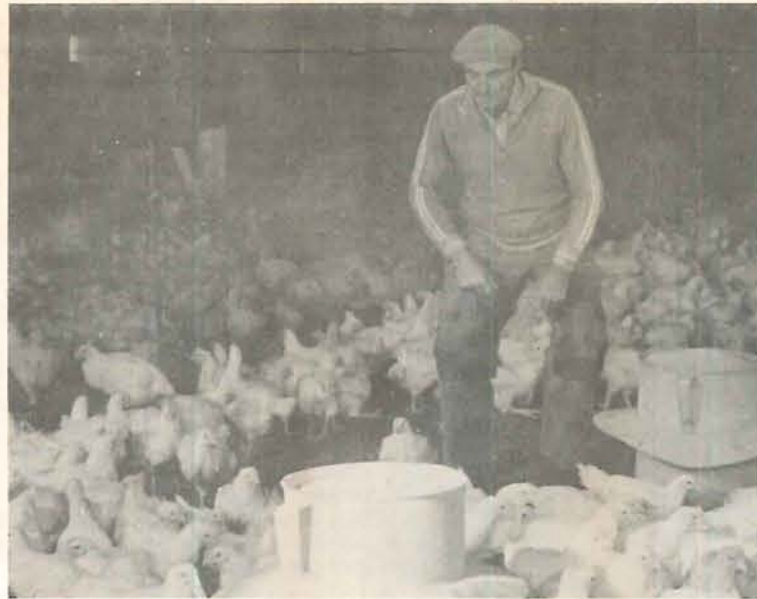
A Körösi Állami Gazdaság II. kerületében, Kőszigeten már 5 éves hagyománya van a baromfitartásnak. Helyi adottságainkat figyelembe véve — a meglévő épületek, legelőterületek hasznosítására — túlnyomó részt lúdárutermeléssel foglalkozunk. Termelésünket a Békéscsabai Baromfifeldolgozó Vállalattal egyeztetve, többéves szerződés keretén belül szervezzük. Éves szinten 70-80 ezer húslibát állítunk elő. Termelési szerkezetünket a piaci igényekhez igazítjuk, többször tépett húsliba, zabbal hizlalt, illetve tépés nélküli pecsenyeliba

összetételben. Húslibatartásunk értékes mellékterméke a toll. 10-12 tonna körüli az éves tolltermelésünk. Az idei évben a toll átlagárának csökkenése érzékenyen érintette az ágazat jövedelmezőségét, ez az elmúlt évekhez képest mintegy 1,5 millió forint árbevételkiesést jelent. Az 1 kilogramm toll átlagára a tavalyi 629 forintról 478 forintos átlagára csökkent.

Meglévő épületeink jobb kihasználása érdekében szezonálisan foglalkozunk pecsenyecsirke neveléssel. Évi árbevételünk 20-25 millió forint körüli, ebből 15-18 millió forint a libahús, 5-6 millió forint a libatoll és 2 millió forint körüli a pecsenyecsirke árbevétele. Tervezett eredményeinket minden évben túlteljesítettük, vagy elértük. Az ágazat fedezeti összege évente emelkedik, az 1986-os várhatóan 5 millió forint körül alakul. Dolgozó létszámunk átlag 24 fő, éves keresetük 60-65 ezer forint körüli.

A jövő évi tervek között szerepel egy 60 ezer férőhelyes pecsenyecsirke-nevelő épület kialakítása, illetve üzembe helyezése, mely évi 300 ezer csirke előállítását teszi lehetővé. A lúdágazat jövő évi terve közel 100 ezer húsliba fölnevelése. Ezzel az ágazat árbevétele, remélhetőleg jövedelme is jelentősen nőni fog.

Visnyey József
kerületi állattenyésztő

Broiler-csirkék ezerszámra

Fotó: Gál Edit

HÍREK

— A Vállalati Tanács 1986. június 27-én és október 14-én ülésezett. A tehenészeti telep rekonstrukciójának befejező beruházásáról döntött, majd hátrászmélén vettek részt a VT tagjai. Az októberi ülés az igazgató minősítését tárgyalta meg.

— Üzembehelyeztük a szervizműhelyt 1986. júniusában, amely lehetővé teszi a szállítójárművek és buszok egy helyen történő javítását.

— A gazdaságok közötti szlovák-magyar kapcsolatok keretén belül négy szlovák trágyaszórázó tehergépkocsi és egy nagyteljesítményű rakodógép dolgozott gazdaságunkban. Kiszórtak közel 4500 vagon szerves trágyát. Tőlünk egy HESSTON 7650-es silókombájn vett részt a silóbetakarításban a Kassa-Saccal Állami Gazdaságban, valamint egy Class Dominátor a kukoricabetakarításban segített.

— A KITE gazdaságunkhoz kihelyezett egy FIAT lánctalpas traktort üzemi próbára, hogy tapasztalatot szerezzünk hazai viszonyok között, hogyan válik be.

— Gépparkunk fejlesztésének jelentősebb tetelei: vásároltunk 12 db MTZ 550 és MTZ 80 típusú traktort, 4 db IFA tehergépkocsit, 5 db pótkocsit, 2 db DT 75 lánctalpas traktort.

— Folyamatban lévő építési beruházásunk Kőszigeten a 60 ezer férőhelyes baromfinevelő kialakításának első fázisa, mintegy 4 millió forint költséggel.

— 1986. október 1-én gazdaságunkból 23 szakvezető ellátogatott a Bábolnai Napokra, tapasztalatcsere céljából. A vendégjárás eredményes volt.

— A tervezettnek megfelelően elkészült Kőszigeten 1000 négyzetméteres útburkolat javítása, megfelelő minőségben.

— 1986. szeptember 16-án hátrászmélét tartottunk, melyen részt vettek a környékbeli mezőgazdasági társulások vezetői, felügyeleti szervek képviselői, helyi és megyei párt-, szakszervezeti és tanácsi szervek vezetői és a községi ipari üzemek vezetői.

— Október 14-én gazdaságunkba látogatott a Szovjetunió-beli Penza megye újságíró delegációja. Megtekintették az őszi munkákat és a melléküzemágot. Nagy érdeklődést tanúsítottak a gazdaság termelőtevékenysége iránt.

— Névadás. Október 4-én tartottuk a hagyományos vállalati névadó ünnepséget a Gyomai Tanács ünnepében. A hangulatos ünnepséget a Családi Irodára rendezte. Ünnepségünkön nevet kaptak: Kovács Gábor, Szentmiklósi Szabina, Sipos Terézia, Sipos József, Rák Mihály és Bukva Miklós.

• SZTK-ügyintézés - emberközpontúan •

Megyeri Sándorné fiatalasszony, de a szakmáját olyan jól ismeri, mintha évtizedek gyakorlata állna mögötte. Persze ez

a terület, az SZTK-ügyintézés igen bonyolult és kényes. A jogszabályok évről évre, nem egyszer hónapról hónapra változnak és az akták mögött érezni kell az emberi sorsokat, éleket.

— Az a gondunk gyakran, hogy olvassák az emberek az új jogszabályokat, de ezek az információk nem egyértelműek. A gyermekgondozási díj, a táppénz, a gyás ahány embernek szól, annyiféleképpen kell megvizsgálni a jogokat, a lehetőségeket. Csakúgy, mint a rokkantnyugdíjasság feltételeit.

450 körüli a gazdaság dolgozóinak a létszáma. Nemcsak társadalombiztosítással foglalkozom, hanem időnként munkügyi kérdésekkel is. Persze

nemegyszer összefonódnak ezek az ügyek. Szép munkának érzem a nyugdíjelőkészítést, a táppénz, a családpótlék kiutalást, a nyugdíjasokkal való foglalkozást. Nem vagyok tagja a rehabilitációs bizottságnak, de ki tud többet a beteg emberről, mint az SZTK-ügyintéző? A mezőgazdaságban nagy gond a megváltozott munkaképességű embereké. Átképzéssel itt nem sokra megyünk. Jobban jár pl. egy tehenész, ha rokkantnyugdíjba megy betegsége esetén, mintha 3 ezer forinttal kevesebbet más munkaterületre menne.

Marikához ha betér egy bácsi, néni, vagy táppénzes, nem mehet el jó szó, vagy tanács nélkül. Felvilágosítja a táppénzeseket jogaikról, mit tehetnek, kérhetnek, ha CSÉB biztosításuk is van.

— Érzékeny terület a nyug-

díjelőkészítés. Mindenki más-ként éli át ezt a nehéz korszakot. Van, aki alig várja a pihenés éveit, s néhány hónap múltán már visszajönne. Kevesebben szinte tragédiaként fogják fel a nyugdíjbavonulást. Egy évvel korábban kezdjük a nyugdíjelőkészítést, összeszedjük a szolgálati időt és a Békéscsabai Társadalombiztosítási Igazgatóságához, illetve a gyulai kirendeltséghez küldjük az adatokat. Nem fordult elő még olyan reklamáció, hogy nem kaptak volna időben nyugdíjat az emberek.

A rokkantsági nyugdíjra javasoltaknál kevés olyan igényt küldtünk tovább, amit a felsőbb szervek nem fogadtak el. A munkahelyi vezető, az orvos ismeri a beteg dolgozókat —, s csak indokolt esetben javasolja a leszállékolást. Nálunk nem sok a táppénzes nap sem, a

gyermekápolási táppénzt sem sokan veszik igénybe.

Az emberek elhasználódása főként az állattenyésztésben szembetűnő, többen 50 éves koruk után sokat betegeskednek. Az ipari részlegekben dolgoznak a fiatalabbak. Visszatérve a nyugdíjasokhoz: az szb-titkárasszonnyal átnézzük majd a nyugdíjaslistát, ki szorul segítségre. Már többeket javasoltunk méltányossági nyugdíjmelésre, sorra veszünk másokat is. Általában azoknak kevés a nyugdíja, akik régebben mentek el.

A családi pótlék igényeket, az országos felmérőlap alapján mi is feltérképeztük. Rendben mennek a dolgok.

A megyei igazgatóságtól sok segítséget kapok, jó az együttműködésünk. A naprakész tájékozottságot segíti a rendszeresen szervezett továbbképzés is.

B. Zs.

ŐRJÁRAT

A gazdaság munkavédelmi, tűz- és környezetvédelmi helyzete 1986 végén

Gazdaságunkban az 1986-os gazdasági év eddig eltelt időszakában a munkavédelmi helyzet megfelelőnek mondható. Október végéig halálos, súlyos csonkulásos, csonkulásos üzemi baleset nem történt. Itt jegyezhetjük meg, hogy foglalkozási megbetegedés sem fordult elő a jelzett időszakban.

Hogy azonban oda kell figyelni a munkavédelem megszervezésére és előírásainak betartására, arra figyelmeztet bennünket, hogy 1986. szeptember 30-ig 8 dolgozót ért kisebb-fajta üzemi baleset. Az üzemi balesetektől eredő kiesett munkanapok száma 296. Megállapíthatjuk, hogy az üzemi balesetek száma az elmúlt három esztendő hasonló időszakának átlagához viszonyítva csökkenést mutat, mintegy 88 százalékkal. A kiesett munkanapok száma viszont növekedett, ha összevetjük a három év átlagával. Csupán figyelmeztetőként érdemes tudni, hogy az I. kerületben két dolgozót ért üzemi baleset (48 kiesett munkanap), a II. kerületben egy dolgozót, itt 53 volt a kiesett munkanapok száma. A műszaki osztályon és az üzemi koryhán fordult még elő üzemi baleset.

Ha a balesetek körülményeit vizsgáljuk, megállapítható, hogy jól megszervezett és fokozott napi ellenőrzés mellett végrehajtott tavaszi, nyári, őszi betakarítások ideje alatt nem történt üzemi baleset. A balesetek tehát elsősorban, ágazatonként ott következnek be, ahol a napi ellenőrzés kissé fellazult, vagy a munkahelyi vezetők részéről csak felületes volt. Szükséges tehát fokozni a napi ellenőrzéseket és a dolgozóktól (saját érdekükben) megkövetelni, hogy használják a kiadott védőruhát, védőfelszerelést, és a munka területén rendet és tisztaságot tartsanak. Régi tapasztalat, hogy ahol rend van, ott fegyelem van, ahol fegyelem van, ott munka van, ahol munka van, ott érték képződik és pénz is van, ahol pénz van, ott az emberek jól érzik magukat.

Ha a tűzvédelem helyzetét vizsgáljuk, elismeréssel szólhatunk arról, hogy a nyári betakarítási munkálatok megkezdése előtt a rendeletben előírt

szakterületek dolgozói tűzvédelmi vizsgát tettek. A felkészülés és a vizsga eredményes volt. Mindenki felfrissítette tűzvédelmi ismereteit. Ennek is köszönhetjük, hogy a száraz, aszályos nyár és az őszi betakarítás időszakában nem pusztított tűz értékeinkben. Voltak ugyan kisebb tüzek, de ezeket azonnal lokalizálni tudtuk, így kár nem keletkezett.

Fontos feladatunk, hogy rendszeresen felülvizsgáljuk a kézi tűzoltókészülékeket, ugyanakkor megnyugtató, hogy az év folyamán megbízhatóbb készülékeket vásároltunk. Megoldottuk a III. termelési egységben a rendeletben előírt kivételezést, melynek hiánya évek óta nagy gondokat okozott. Elvégeztük gazdaságunk egész területén a villamos hálózatok érintésvédelmi és szabványossági felülvizsgálatát. A hiányosságok megszüntetésére intézkedési terv készült.

A környezetvédelmet vizsgálva megállapíthatjuk, hogy gazdaságunkban megoldott a veszélyes hulladékok ideiglenes gyűjtése, tárolása, elszállítása és nyilvántartása. Az állattenyésztésben előforduló problémákat is megoldottuk, hasonlóképpen a fáradtolaj gyűjtését is, 25 000 literes tartályokban. A növényvédő göngyölegeket „veszélyes hulladék”-tárolóban gyűjtjük ideiglenesen, a rendeletben előírtaknak megfelelően. Onnan szállítjuk majd el a megsemmisítő helyekre, ha azok megépülnek. Gondunk továbbra is a mosóknál keletkező olajjal szennyezett iszap semlegesítése. Sajnos, semlegesítő vegyszert még nem lehet kapni, így az olajjal szennyezett iszapot a kijelölt szeméttárolóban gyűjtjük, kétrészes fóliába csomagolva.

Gazdaságunk repülőgépes és földi gépes vegyszerezéssel kárt nem okozott a környezetben. Minden vegyszerezést időben bejelentettünk az illetékes tanácsoknak.

Összegezve: gazdaságunkban a környezet védelme szervezett és hatékony, ezt továbbra is meg kell tartanunk.

Kovács József
munka-, tűz- és környezet-
védelmi vezető

Nyugdíjasokkal a határban

Nyugdíjas-találkozót rendeztünk július 18-án. A kétfévente megrendezésre kerülő találkozó ezúttal is nagy érdeklődést váltott ki nyugdíjasaink körében, akik a gazdaság vezetőivel együtt határszemlén vettek részt, majd közös ebédet a községi területen.

Népszerű a Körösi Minimarket!

Szmolnik Lajos építési főművezető tájékoztatott bennünket a tetszetős külsejű üzlet létrehozásáról. Gyomaendrőd főutcájának új színtöltő augusztusban nyitotta meg ajtaját a vásárlók előtt.

A régi épületet ez év januárban bontotta le a kőműves brigád. Ők építették fel az újat is, igen jó minőségben. A szakmunkákat általában 2-3 fős gárda végezte el, 1-2 hetet számítva a különféle területekre. Július végén készült el minden. Közel 900 ezer forintba került a létesítmény, amely 7 hónap alatt készült el bontástól az újraépítésig.

Udvarias fiatalember fogadja a vevőket a Körösi minimarketben. Gergely József az üzletvezető és a kiszolgáló is egy személyben:

– Augusztus 1-én nyitottunk – mondja. – Korábban is a vendéglátásban dolgoztam, de a gyakori távollét, a sok éjszakázás egyre kevésbé illett az elképzeléseimbe. Megszületett a kisfiunk, esténként inkább otthon szerettem volna lenni. Ezért választottam a boltot, elfogadták a jelentkezésem, alkalmaztak.

Körülnézünk. A tetszetős külsejű, gazdag választékú üzlet egy nagyvárosnak is dísze volna. Nyitáskor többen szóvá tették, minek egy újabb italbolt a településen? Hát erről szó sincs. Igaz, palackozott italok kaphatók itt nagyobb-részt, de helyben fogyasztásra nincs lehetőség. Azaz üdítőt és kávé megihat a kedves vendég, de alkoholt nem. Tervezik kimért bor árusítását is, de csak kimérik, s viheti haza, aki vásárolta. Gazdag a választék: üdítők literes és 2 dl-es palackokban, sör, bor,

égetett szeszesitalok, teasütemények, jégkrémek.

– Elsősorban a sör fogy – sorolja Gergely József. – Népszerűek a tokaji borok. nálunk nyáron is volt mindig borsodi világos sör, 4-5 puttonyos édes és száraz tokaji bor. A Kunbajai Állami Gazdaság üdítőt szeretik az emberek, kelendő a számocaizú Ági üdítő. A szénasavmentes üdítőkre még nincs ekkora igény, mint a narancs-, kólaitalra, vagy a rostosokra. A gyomai sütőipar termékeit szívesen vásárolják. Bolti áron forgalmazunk, így lett augusztusban 450 ezer forint, szeptemberben 390 ezer forint a bevételünk.

Bolgar vörösbor, magyar borok, pezsgők, 15-16 féle nedű ezekből a fajtákból. Olcsóbb, kommersz égetett szeszes italok és 350 forintos Napoleon konyak. Wiski 600-ért, jamaicai fehér rum 500-ért – vigye, akinek igénye és pénze van rá.

A Körösi Minimarket is része a rugalmas gazdálkodásnak, amely a gazdaságot jellemzi, s a nyereséges távlatok garanciája.

B. Zs.

Őszutón Ványán, Nagy Elekéknél

Dévaványán, egy hangulatos mellékcámban állunk meg, a családi ház, melynek lakói vendégszeretettel várják az érkezőt: Nagy Elekéké. A házigazda és felesége élénk jön a kertajtóig, emlegetve a kését, hiszen hamarabbra ígérkeztünk. Persze, nem komoly ez a megrovás, sokkal inkább az ismerkedést bevezető gesztus, lehet szót váltani a munkáról, amiből mindig sok a sok, az időről is, hogy süt ugyan a nap, de ősz ez már a javából. (Amikor Nagy Elekéknél jártunk, október vége volt az. Ha jól emlékszem kedd, és valóban az őszutó egy verőfényes kora délutánja.)

A házban éppen otthon van Szücsné, Nagy Judit is, a leányuk, aki később kedves mosollyal kínálja a vendégeket frissen főzött feketével, szőlővel, aprótésztával. Egyszóval egészen családias a hangulat, semmi akadályja annak, hogy a házigazdát szóra bírjuk; meséljen az életéről, a Körösiben töltött évekről, meg mindenről, amiről ilyen kérdés után beszélni érdemes.

Megisszuk a kávé, kitekinünk a kertbe, körbe járjuk szemünket a szép lakáson, és jöhet a múlt...

– Szép volt és tartalmas.

Most is mindent úgy csinálnék, mint akkor. Tőzsgökeres dévaványai vagyok (a feleségem is), kezddhettem-e máshol az életet, mint itthon. Fogatos lettem, aztán traktoros, Hofherre ültem. Nagy szó volt ám az akkor! Büszke voltam rá, hogy traktoros lehettem. Beraktunk a táskánkba egy heti elemőzsiát, kint voltunk a földeken álló hétig. Dolgoztunk két műszakban, aludtunk a tábla végére húzott bódében, bográcsban főztünk krumplipaprikást, ha megre vágyott a gyomrunk... 1952-ben behívtak katonának, a seregben megszereztem a gépjárművezetői jogosítványt, és amikor leszereltem, tíz évig vontatón majd teherautón dolgoztam. Közben jöttek a Super Zetorok is, azok voltak csak jó paripák!

A család hallgat, pedig amiről van szó, együtt élték át azt. Igaz, hogy Jutka akkor még nem mondta, hogy mama és papa, hiszen a szülők az időben ismerkedtek meg egymással egy ványai bálban... Pontosan emlékeznek rá mind a ketten, és a képről, amit nézgetünk, már menyasszony és vőlegény néz ránk.

– Az esküvőnk 1957-ben volt, bizony, nem volt semmink sem – emlékezik a házigazdájára, aki 1971 óta dolgozik

a Körösiben, az állattenyésztés raktárosa az 1. sz. telepen. – A férjem visz busszal a munkába, és hoz haza este.

A busz, az autóbusz: Nagy Elek kedvence, társa, öröme.

– Tizenöt éve vagyok autóbuszon, Roburral kezdtem, most – már öt éve – Ikarusz 255-össel járok. Hozom-viszem a munkásokat Ványáról a Körösibe. Ez a dolgom. Szeretem a pontosságot, a munka az munka. A hétvégék pedig?

Összenéz a családdal.

– Olyankor beülünk a Dácsiába, és azt mondjuk: most Debrecen felé megyünk! Lehet persze, hogy pár kilométer után másfelé fordítom a kormánykereket, valahol mindig kikötünk. Szeretünk utazni, ismerkedni városokkal, falvakkal, emberekkel, szép tájakkal. Voltunk többször a Balatonnál is, körbejártuk.

– A fontos csak az – szól közbe a házigazdájára –, hogy este itthon legyünk. Elek csak a saját ágyában szeret aludni...

– Megrögzött alföldi vagyok. sose tagadtam. Jó dolog elutazni másfelé, de itthon, Ványán, nos: az a legjobb. Itthon a mi kis házunkban, amit magunk építettünk. 1974-ben kezdtük el, el is készült még abban az évben. Hiányzik róla ugyan a nemesvakolat, de arra is sort kerítünk hamarosan.

Szemeztetjük a finom szőlőt, beszélünk sokféléről, de mindig visszakanyarodunk a gazdasághoz.

– Sokat fejlődött az utóbbi években, más a vezetés, odafigyelnek az emberekre. Nem tiszteletkőr, amit mondok, ez az igazság.

Jutka, a takarékszövetkezetéről beszél, ahol dolgozik, a házigazdájára is többször elmondja: szereti a munkáját, jól érzi magát. És ez nagyon fontos – teszi még hozzá.

Ha pedig nincs úton a Nagy család, akkor?

– Akkor itt van a televízió, nincs ennél kitünőbb találmány. A híradót mindig megnézzük, és szeretjük a filmeket is. Meg a vidám műsorokat.

Nagy Elek 1985-ben megkapta a Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést, szakszervezeti főbizalmi és a szállítók szocialista brigádjának vezetője. Van dolga bőven, társadalmi is.

– Így kerek az élet – mondja még, amikor az ősz végi verőfényben, a házuk ajtajában elbúcsúznak.

Kellemes, emberi, szép találkozás volt. Azért is írhatam róla ennyi jót.

Sass Ervin
Fotó: Gál Edit

KÖRÖSI HIRADÓ
Ára: 2,30 Ft
A Körösi Állami Gazdaság
(Gyomaendrőd)
Híradója
Szerkeszti: Sass Ervin
Kiadja:
a Békés megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Csala János
Megjelenik:
negyedévenként
Kner Nyomda
Dürer üzeme,
Gyula

Szocialista brigádjaink életéből Közös nyári emlék

A Kossuth szocialista brigád tagjai, akik az ipari üzem forgácsoló dolgozói, úgy határoztak, hogy szeptember egyik hétvégéjét a brigád közösen tölti. Nyári élményükből közreudunk egy töredéket:

„Szervezkedés, készülődés, vásárlás, jó idő megrendelve. Brigádunk elkéri az igazgatótól és az szb-titkártól a Sulek-kerti hétvégi házat és beszerzi a horgászengedélyt a horgászversenyhez.

Szeptember 19-én, pénteken háromtagú „felderítőcsoport” készíti elő a terepet a többiek fogadására. Feladat a konyha birtokbavétele, favágás, rendezkedés, no és a legfontosabb – bebetetni a halakat.

Szombaton megjön a brigád apraja-nagyja, legtöbben családtagjaikkal. Itt vannak a Gyomai 1. Sz. Általános Iskola 8/b. osztályos tanulói is, akiket a brigád patronál. Megfelelő előkészületek után megkezdődik a nap fénypontja, a horgászverseny. Aki csak teheti botot ragad, mindenkinek saját technikája, trükkje van. Mozognak az úszók, egyikünknel kapás van, a másikunk csak képzelet. Nagy a tét. Egy nagy fogásról egész hétig lehet beszélni, és ezt enné a brigád (vagy a birkapörköltet). Két órai türelmes vízparti üldögélés után megvan a

siker! Ha nemis óriás, de hal. Egy közepes angolnát emel ki Kovács László sporttárs.

A délutáni közös tevékenységgel, játékkal hamar szalad az idő. A vízbicikli általános sikert arat. A bográcsban fő, rotyog a birkapörkölt. A mesterzakács Kéri Lajos, a főköstölő Kovács Sándor. Elkészül az izletes étel, jólesik a vacsora. A birkapörkölt által emelt hangulatot még jobban feldobja a Novák Mihály és Kovács Sándor által közösen kifogott közel 2 kg-os ponty. Néhány pohár sör és üdítő mellett tartalmas beszélgetés folyik a tűz parázsánál. Megerednek a nyelvek, sok olyat tudunk meg egymásról, amiről a heti munka melgulat vidám és bensőséges, ellett még nem esett szó. A hanékeljük kedvenc nótáinkat, táncolunk a Sulek-kerti fényáradatban.

Éjjel körül csendesedik a társaság, nyugovóra térünk. Vasárnap kerülnek átadásra a horgászverseny díjai, csupa horgászfelszerelés (kapásjelzők, úszók, horgok). Kora délután ki-ki kerékpáron, motorral, autóval egy kellemesen eltöltött hétvége hangulatával, élményével tér haza.”

Kossuth szocialista brigád

A Kossuth brigád ifjúsági horgászcsapata

Akik a legjobbak voltak...

Pillanatfelvétel az új szervizműhelyből. Javítják a buszt.